

ခန္ဓဝဂ္ဂ

သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

နမော၊တဿ ဘဂဝတော၊အရဟတော၊သမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ။
နမော၊တဿ ဓမ္မဿ၊သွာက္ခာ တဿ၊သဒ္ဓိဋ္ဌိကဿ။ ။
နမော၊တဿ သံဃဿ၊သုပ္ပဗိုလန္တဿ၊ဥဇုပ္ပဗိုလန္တဿ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁-နကုလပိတုဝဂ်။

၁ ခန္ဓိယဝဂ္ဂဿ၊ခန္ဓိယဝဂ်၏။ပဌမေ၊ပဌမနကုလပိတုသုတ်၌၊ဘဂ္ဂေသု
တိ၊ဘဂ္ဂေသုဟူသည်ကား၊ဇေဝံနာမကေ၊ဤသို့ဘဂ္ဂေသုဟုဗဟုဝင်ဖြင့်ရအပ်
သောအမည်ရှိသော၊ဇနပဒေ၊ဇနပုဒ်၌၊ သုံသုမာရဂိရေတိ၊သုံသုမာရဂိရေ
ဟူသည်ကား၊သုံသုမာရဂိရ်နဂရေ၊ သုံသုမာရဂိရ်ဟုရအပ်သောအမည်ရှိ
သောမြို့၌၊တသ္မိံနဂရေ၊ ထိုမြို့ကို၊မာပိယမာနေ၊ တည်ထောင်အပ်သည်
ရှိသော်၊ တသ္မိံကာလေ၊ ထိုမြို့တည်ထောင်ရာ ကာလ၌၊ သုံသုမာရော၊
မိကျောင်းသည်၊သဒ္ဓံ၊ရှူးရှူးဟူသောအသံကို၊အကာသိကီရ၊ပြုသတတ်၊
တေန၊ထိုပဝတ္တနိမိတ်ကြောင့်၊အသေနဂရဿ၊ထိုမြို့၏၊သုံသုမာရဂိရေတွံ
ဝနာမံ၊သုံသုမာရဂိရ်ဟူသော အမည်ကိုပင်လျှင်၊အကံသု၊ပြုကုန်၏၊ဘေ
သကဋ္ဌာဝနေတိ၊ ဘေသကဋ္ဌာဝနေဟူသည်ကား၊ ဘေသကဋ္ဌာယနာမ၊
ဘေသကဋ္ဌာ အမည်ရှိသော၊ ယက္ခိနိယာ၊ဘိလူးမသည်၊ အဓိဝတ္ထတ္တာ၊
ထိမ်းစာည်း ပိုးအုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ဇေဝံလဒ္ဓနာမေ၊ဤသို့ဘေသု
ကဋ္ဌာဟုရအပ်သော အမည်ရှိသော၊ဝနေ၊ တောအုပ်၌၊တဒေဝ၊ထိုတော
အုပ်ကိုပင်လျှင်၊မိဂဂဏဿ၊သားအပေါင်းအား၊အဘယတ္ထာယ၊ဘေးမ
ရှိနေမိန့်သောငှါ၊နိန္ဒတ္တာ၊လှူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊မိဂဒါယေတိ၊မိဂ
ဒါယဟူ၍၊ဝုစ္စာနိ၊ဆိုအပ်၏၊ ဘဂဝါ၊သဗ္ဗညုဘုရားသခင်သည်၊ တသ္မိံ
ဇနပဒေ၊ထိုဘဂ္ဂအမည်ရှိသောဇနပုဒ်၌၊တံနဂရံ၊ထိုသုံသုမာရဂိရ်အမည်ရှိ

၂

ခန္ဓဝဂ္ဂသံပုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သောမြို့ကို၊ နိဿယ၊ ဆွမ်းခံအဖို့ပြု၍၊ တသို့ ဝနသဇ္ဈော၊ သားတို့အား
 ဘေးမရှိနေစိမ့်လောငှါပေးအပ်သောဘောသကဏ္ဍာအမည်ရှိသောထိုတော
 အုပ်၌၊ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ နကုလပိတာတိ၊ နကုလပိတာ ဟူသည်
 ကား၊ နကုလသမာနာမ၊ နကုလအမည်ရှိသော၊ ဒါရကဿ၊ သတို့သား၏၊
 ပိတာ၊ အဘသည်၊ ဇိဇ္ဈောတိ၊ ဇိဇ္ဈောဟူသည်ကား၊ ဇရာဇိဇ္ဈော၊ ဇရာ
 ဖြင့် အိုမင်းသည်၊ ဝုဒ္ဓေါတိ၊ ဝုဒ္ဓေါဟူသည်ကား၊ ဝယောဝုဒ္ဓေါ၊ အရွယ်
 အားဖြင့်ကြီးရင့်သည်၊ မဟလ္လကောတိ၊ မဟလ္လကောဟူသည်ကား၊ ဇာတိ
 မဟလ္လကော၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်နေ့ရက်ရှည်လျားသောသက်ကြီးအိုသည်
 အဒ္ဓဂတောတိ၊ အဒ္ဓဂတောဟူသည်ကား၊ တိယဒ္ဓဂတော၊ သုံးပါးသော
 အရွယ်ဟု ဆိုအပ်သော အစွန့်သို့ရောက်သည်၊ ဝယော အနုပ္ပတ္တောတိ၊
 ဝယောအနုပ္ပတ္တောဟူသည်ကား၊ တေသုတိသုအဒ္ဓေသု၊ ထိုသုံးပါးသော
 အရွယ်ဟု ဆိုအပ်သော အစွန့်တို့တွင်၊ ပဗ္ဗိမဝယံ၊ တတိယအရွယ်သို့၊
 အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ။

အာတုရကာယောတိ၊ အာတုရကာယောဟူသည်ကား၊ ဂီလာနကာ
 ယော၊ နာသေဝကိုယ်ရှိသည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိ၊ ရှေ့ဝါကျ၌ အပြစ်တင်ဘွယ်
 ကိုပယ်ဖျောက်တတ်သောဝါကျတပါးကိုအားထုတ်အံ့၊ ဣဒံသရိရံ၊ ခေါင်း
 ပါးမွန်ခြေးသစ်ထဲဆွေးသို့ညစ်ကြေးပြည့်လျှံ တလံမျှလောက် အစောက်
 ရှည်စွာဤခန္ဓာကိုယ်သည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းသို့အဆင်းရှိသည်၊
 သမာနတ္ထိ၊ ဖြစ်လျက်မူလည်း၊ နိစ္စံ၊ မပြတ်၊ ပဥ္ဇရဏဋ္ဌေန၊ ကိုးပါးခွါရအမာဝမှ
 နိစ္စမခန်းဝမ်းနှုတ်လပို ထိုထိုမစင်ဘင်ကစသည်အရည်အရိတံစီးညှိသို့
 တစိစိပိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာတုရိယေဝနာမ၊ ကျင်နာသည်မည်
 သည်သာလျှင်၊ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊ နေကယ်၍ကား၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ကုန်
 အောင်စုံသော ဤကာယသည် အနာသည် မည်သော်လည်း၊ ဝိသေသေ
 န၊ နိစ္စအနာကိုးသုံးထက်လွန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ အဿ၊ ထိုကိုယ်၏၊ ဇရာ
 တုရတံ၊ ဇရာဖြင့်ကျင်နာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗျာဓေတုရတံ၊
 ရောဂါဝေဒနာဖြင့်ကျင်နာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ မရဏာတုရတံ၊
 မရဏဖြင့်ကျင်နာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တိသောအာ
 တုရတံ၊ သုံးပါးကုန်သောအနာသည်၏အဖြစ်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ရှိသည်
 ဖြစ်ကုန်၏၊ တာသု၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော အနာသည်၏ အဖြစ် တို့တွင်၊
 ဧသော၊ ဤသို့ကြွယ်သည်၊ မဟလ္လကတ္တာ၊ အသက်ကြီးသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဇရာတုရောဝ၊ ဇရာအနာ စွဲသည်သာလျှင်၊ ကိဉ္ဇာပိဟောတိ၊

အကယ်၍ကားဖြစ်၏။ပန၊ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း၊ အဿ၊ထိုသူကြွယ်၏။
အဘိဗ္ဗာရောဂတာယ၊မပြတ်စွဲကပ်သောရောဂါဝေဒနာရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ဝိသေသေန၊ဇရာတုရတာထက်လွန်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
ဗျာမိအာတုရတာ၊ဗျာမိဖြင့်အနာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဣမ၊ဤအာတုရတာ
ဟူသောပုဒ်၌၊အမိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ အဘိဗ္ဗာတုရတာတိ၊အဘိ
ဗ္ဗာတုရတာဟူသည်ကား၊ အဘိဗ္ဗာရောဂေါနိရန္တရောဂေါ၊ မပြတ်စွဲ
ကပ်သောရောဂါဝေဒနာရှိသည်၊အနိစ္စဒဿာဝိတိ၊အနိစ္စဒဿာဝိဟူသည်
ကား၊တာယအာတုရတာယ၊ ထိုသို့ရောဂါဝေဒနာဖြင့် လူနာဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခဏေ၊ အလိုရှိတိုင်းအလိုရှိတိုင်းသောဓာ
န္တ၊အာဂန္တု၊အဖူးလာခြင်း၌၊အသက္ကောန္တော၊မတတ်နှိုင်းခဲ့ရကား၊ကဒါ
မိဒေဝ၊ရံခါသာဗျှင်၊ဒဋ္ဌုံ၊ဖူးမြင်ခြင်းကို၊လသာမိ၊ရခဲ့၏။ သဗ္ဗကာလံ၊အခါ
မပြတ်၊ဒဋ္ဌုံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းကို၊ နလသာမိ၊မရခဲ့၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊
အက္ခော၊ အနက်တည်း၊ မနောဘာဝနိယာနန္တိ၊ မနောဘာဝနိယာနံဟူ
သည်ကား၊မနဝဇ္ဇကာနံ၊ ကုသိုလ်အတ္တိ၌ဖြစ်သော နှလုံးကိုပွားစေတတ်
ကုန်သော၊ဟိတံပါကဋ္ဌံ၊ကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကို ထင်ရှားပြ
ဦးအံ့၊ဇယသု၊အကြင်အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မောဂ္ဂလာန်စသည်တို့ကို၊
ဒိဋ္ဌသု၊မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ကုသေသု၊အမျိုးတို့၌၊ကုသလဝသေန၊
ကုသိုလ်အတ္တိ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဗိတ္တံ၊ကုသိုလ်စိတ်သည်၊ဝဇ္ဇတိ၊ပွား၏။ သာ
ရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနာဒယော၊သာရိပုတ္တရာမောဂ္ဂလာန်အစရှိကုန်သော၊တေ
မဟာထေရာ၊ထိုမဟာထေရ်မွန်တို့သည်၊ မနောဘာဝနိယာနာမ၊ကုသိုလ်
အတ္တိ၌ဖြစ်သောနှလုံးကိုပွားစေတတ်သည်မည်ပေကုန်၏။ အနုသာသတု
တိ၊အနုသာသတုဟူသည်ကား၊ပုနပ္ပုနံ၊အဖန်တလဲလဲ၊သာသတု၊ ဆုံးမ
တော်မူလော့ဟိ၊ အင်္ဂုရုကိုဆိုဦးအံ့၊ ပုရိမံ၊ရှေးဖြစ်သော၊ ဝစနံ၊ ဆုံးမ
စကားသည်၊ဩဝါဒေါနာမ၊ဩဝါဒမည်၏။ အပရာပရံ၊အဆင့်ဆင့်၊ပဝတ္ထိ
တဟိတဝစနံ၊ဖြစ်စေအပ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သောဆုံးမစကား
သည်၊အနုသာသနိနာမ၊အနုသာသနိမည်၏။ဝါ၊တနည်းကား၊ဝတ္ထုသ္မိံ၊
ဝတ္ထုသည်၊ ဩတိဇ္ဈေ၊သက်သည်ရှိသော်၊ ဝစနံ၊ကံဖြစ် ဆုံးမသော
စကားသည်၊ဩဝါဒေါနာမ၊ဩဝါဒမည်၏။ဝတ္ထုသ္မိံ၊ဝတ္ထုသည်၊အနော
တိဇ္ဈေ၊မသက်မီ၊ တန္တိဝသေနဝါ၊ ပါဠိတော်၌နှင့် စပ်သဖြင့် လည်း
ကောင်း၊ ပဝေဏိဝသေနဝါ၊ပဝေဏိ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ပုတ္တံ၊
ဆိုအပ်သောဆုံးမစကားသည်၊အနုသာသနိနာမ၊အနုသာသနိမည်သည်၊

ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝိစအပရော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို၊ မယော၊ ငါသည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ ဆိုဦးအံ၊ ဩဝါဒေါတိဝါ၊ ဩဝါဒဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်းကောင်း၊ အနုသာသနီတိဝါ၊ အနုသာသနီဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်းကောင်း၊ ဣဒံပဒ္ဒယံ၊ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်၊ ကေမေဝ၊ ထူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ၊ သဒ္ဓါမျှသည်သာလျှင်၊ နာနံ၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

အာတုရောဟာယန္တိ ပဒဿ၊ အာတုရောဟာယံဟူသောပုဒ်၏။ အာတုရောဟိအယံတိပဒစ္ဆေဒေါ၊ အာတုရောဟိအယံဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ သုဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော် လည်းကောင်း၊ ဝိယင်္ဂိသာမေ၊ သျှစ်ရှားသီးသို့ ပြုရွှေသော အဆင်းရှိသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပဋ္ဌရဏဋ္ဌေန၊ ကိုးပါးခွါရအမာဝမှနိစ္စမခန်း စန်းနှယ်လှပသို့ ထိုထိုမစင်တင်ကစသည်အရည်အရိ တန်ဖိုး၌သို့၊ တစ်စီယိုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗော၊ အသုံးဝံသော၊ အယံကာယော၊ ဤကိုယ်သည်။ အာတုရောယေဝ၊ အနာသည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဏ္ဏဘူတောတိ၊ အဏ္ဏဘူတောဟူသည်ကား၊ အဏ္ဏံဝိယ၊ ကြက်ဥဒေါင်းဥကဲ့သို့၊ ဘူတော၊ ဖြစ်သည်။ နုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကုဏ္ဏုဇုဏ္ဏံဝါ၊ ကြက်ဥသည်လည်းကောင်း၊ မယူရဏ္ဏံဝါ၊ ဒေါင်းဥသည်လည်းကောင်း၊ ဝေဏ္ဏုကံဝိယ၊ ဗလီလုံးကဲ့သို့၊ ဝဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဒါရကေန၊ သူငယ်သည်၊ ခိပန္တေနဝါ၊ ပစ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဟရန္တေနဝါ၊ ဝုတ်ခတ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိဋ္ဌိတုံ၊ ကစားခြင်းငှါ၊ နသတ္တော၊ မတတ်ကောင်း၊ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌ သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇတိယထော၊ ပေါက်ကွဲသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထော၊ ထိုအတူ၊ အယတ္တိကာယော၊ ဤခန္ဓာသည်လည်း၊ ကဏ္ဍကေပိ၊ ဆူး၌လည်းကောင်း၊ ခါဏုကေပိ၊ သစ်ဗုတ်၌လည်းကောင်း၊ ပက္ခလိတဿ၊ ချော်ချွတ်စဉ်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပေါက်ပြဲ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ဆူး၌လည်းကောင်း၊ သစ်ဗုတ်၌လည်းကောင်း၊ ချော်ချွတ်စဉ်ပေါက်ပြဲတတ်သောသဘောကြောင့်၊ အဏ္ဏံဝိယ၊ ကြက်ဥဒေါင်းဥကဲ့သို့၊ ဘူတော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအတ္ထေန၊ ဤသို့ပေါက်ပြဲတတ်သောအနက်ကြောင့်၊ အဏ္ဏဘူတော၊ အဏ္ဏဘူတမည်၏။ ပုရိယောနန္ဒေါတိ၊ ပရိယောနန္ဒါဟူသည်ကား၊ သုခုမေန၊ သိမ်မွေ့သော၊ ဆုဂ္ဂိမတ္တေန၊ မထူလွန်းစွာပါးလွှာသောအရေမျှသည်၊ ပရိယောနန္ဒေါ၊ မြှေးရှက်အပ်၏။ ဟိယုတ္တံ၊ သင့်စွာ၊ အဏ္ဏံ၊ ကြက်ဥ ဒေါင်းဥသည်၊ သာရုတဝေန၊ အနှစ်ဖြစ်

သောအခွံရေဖြင့်။ ပရိယောနန္ဒံ။ မြေးရှက်အပ်၏။ တေန။ ထိုသို့အနှစ်ဖြစ်
သောအခွံရေသည်မြေးရှက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထန္တံ။ ခိုင်မာသည်
ဟုတွေးဖြစ်၍။ ခုံသမကသာဒယော။ မှက်ခြင်အစရှိသည်တို့သည်။ နိလိယံ
တွာပိ။ နား၍လည်း။ ဆဝိံ။ အရေကို။ ဆိန္ဒိတွာ။ ဖြတ်၍။ ယူသံ။ အဆီရည်ကို။
ပဉ္စရာပေတုံ။ ပိုမိုသောငှါ။ နံသက္ကောန္တိ။ မတတ်နိုင်ကုန်။ ဣမသ္မိံ ပန။
ဤခန္ဓာကိုယ်၌မူကား။ ဆဝိံ။ အရေကို။ ဆိန္ဒိတွာ။ ဖြတ်၍။ ခုံသမကသာဒ
ယော။ မှက်ခြင်အစရှိသည်တို့သည်။ ယံ။ အကြင်အဆီရည်ကိုသောက်ခြင်း
အမှုကို။ ကာတုံ။ ပြုခြင်းငှါ။ ဣန္ဒြိယန္တိ။ အလိုရှိကုန်၏။ တံ။ ထိုအဆီရည်ကို
သောက်ခြင်းအမှုကို။ ကရောန္တိ။ ပြုနိုင်ကုန်၏။ ဧဝံ။ ဤသို့။ သုခမံယ။ သိမ်
မွေ့သော။ ဆဝိယော။ အရေသည်။ ပရိယောနန္ဒေါ။ မြေးရှက်အပ်၏။ ။

ကိံမညတြဗာလျာတိ။ ကိံမညတြဗာလျာဟူသည်ကား။ ဗာလတာ
ဝတော။ မိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ အညတြ။ ကြဉ်၍။ ကိံ အတ္ထိကသ္မာအတ္ထိ။
အဘယံကြောင့်ရှိလိမ့်မည်နည်း။ နတ္ထိယေဝ။ မရှိစင်စစ်တည်း။ အတ္တဘာ
ဝသမဂီ။ ထိုသို့အပ်ခဲ့ပြီးသောအထုရသဘောရှိသောအတ္တဘောနှင့်ပြည့်
စုံသည်ဖြစ်လျက်။ မဟုတ္တမ္ပိ။ တမဟုတ်မျှလည်း။ အာရောဂျံ။ မိမိအနာကင်း
သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနန္တော။ ဝန်ခံပေသော။ အယံ။ ဤသူသည်။ ဗာ
လောယေဝ။ သူမိုက်စင်စစ်တည်း။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထော။
အနက်တည်း။ တသ္မာတိ။ တသ္မာဟူသည်ကား။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။
အယံကာယော။ ဤကိုယ်သည်။ ဧဝရူပေါ။ ဤသို့အနာသည်ဖြစ်သောသ
ဘော ကြက်ဥ ခေါင်းဥနှင့်တူသော သဘော သိမ်မွေ့သော အရေသည်
မြေးရှက်အပ်သောသဘောရှိသည်ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ တသ္မာ။ ထိုသို့အနာ
သည်ဖြစ်သောသဘော ကြက်ဥ ခေါင်းဥနှင့်တူသော သဘော သိမ်မွေ့
သော အရေသည် မြေးရှက်အပ်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
တေနုပသင်္ကမိတိ။ တေနုပသင်္ကမိဟူသည်ကား။ ရညောစက္ကဝတ္တိဿ။
စကြာဝတေးမင်းအား။ ဥပဋ္ဌာနံ။ စားညီမှုခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆာ။ သွား၍။ အနန္တရံ။
အခြားမဲ့သောကာလ၌။ ပရိကာယကရတနဿ။ သားတော်ကြီးရတနာ
အား။ ဥပဋ္ဌာနံ။ စားမှုခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆန္တော။ သွားသော။ ရာဇပုရိသသင်္ဂဟံ။
မင်းချင်း ယောက်ျားကိုကဲ့သို့။ သန္တမ္မစက္ကဝတ္တိဿ။ သူတော်မကောင်း
တရားတည်းဟူသောစကြာရတနာကိုလည်စေတုတ်သော။ ဘဂဝတော
ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသောမြတ်စွာဘုရားအား။ ဥပဋ္ဌာ
နံ။ စားဆည်းကပ်ခြင်းငှါ။ ဂစ္ဆာ။ သွား၍။ အနန္တရံ။ အခြားမဲ့သောကာ

၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသီယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ။

လ၌။ ဓမ္မဒသနာပတိဿ။ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာမဟာထေရ်မြတ်အား။ အပဗိတိံ။ အရှိအသေပူဇော်ခြင်းကို။ ကာတုကာမော။ ပြုခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ယေန။ အကြင်အရပ်၌။ အာယသ္မာသာရိပုတ္တော။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသကံမိ။ ကပ်လေ၏။ ဝိပ္ပသန္နာနိတိ။ ဝိပ္ပသန္နာနိဟူသည်ကား။ သုဠ၊ လွန်စွာ။ ပသန္နာနိ။ ကြည်လင်ကုန်၏။ ဣန္ဒြိယာနိတိ။ ဣန္ဒြိယာနိဟူသည်ကား။ မနုဇ္ဈဌာနိ။ မနိဇ္ဈေယျင် ခြောက်ခု ခြောက်ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ။ စက္ခု အစရှိသောဣန္ဒြေတို့သည်။ ပရိသုဒ္ဓေါတိ။ ပရိသုဒ္ဓေါဟူသည်ကား။ နိဒ္ဒေါသော။ အပြစ်ကင်းသည်။ ပရိယောဒါတောတိ။ ပရိယောဒါတောဟူသောသဒ္ဓါသည်။ တသေဝ။ ထိုပရိသုဒ္ဓေါဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ။ ဝေဝစပရိယာပတ်စကားလွယ်သဒ္ဓါတည်း။ တိသစ္စံ မှန်၏။ နိရုပက္ကိလေသတာယေဝ။ ကိလေသာဟူသော ညစ်ညူးကြောင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဝေဝသော။ ဤမုခဝဏ္ဏံကို။ ပရိယောဒါတောတိ။ ထက်ဝန်းကျင်မှဖြူစင်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တော။ ဆိုအပ်၏။ သေတတာဝေန။ စက္ခုကဲ့သို့အသားဖြူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယောဒါတောတိ။ ထက်ဝန်းကျင်မှဖြူစင်၏ဟူ၍။ နဝုတ္တော။ မဆိုအပ်။ ဇေတုဿစ။ ထိုမုခဝဏ္ဏ၏လည်း။ ပရိယောဒါတောတိ။ ထက်ဝန်းကျင်မှဖြူစင်သည်၏အဖြစ်ကို ဒိသ္မာဝ။ မြင်၍သာလျှင်။ ဣန္ဒြိယာနံ။ မနိဇ္ဈေယျင်ခြောက်ခု၊ ခြောက်ရှိကုန်သောစက္ခု အစရှိသောဣန္ဒြေတို့၏။ ဝိပ္ပသန္နတံ။ ကြည်လင်သည်၏အဖြစ်ကို။ အညာသိ။ အရှင်သာရိပုတ္တရာသိတော်မူ၏။ ဝေဝ။ ဤသို့သိသောပညာသည်။ ထေရုဿ။ မထေရ်၏။ နယဂ္ဂါဟပညာ။ နည်းယူ၍သိသောပညာသည်။ ဟောတိကိရ။ ဖြစ်သတတ်။ ။

ကိပ္ပိနောသိယာတိ။ ကိပ္ပိနောသိယာဟူသည်ကား။ ကေနကာရဏေန။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မိကထာ။ တရားစကားကို။ နုလဒ္ဓါ။ မရအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ။ ဖြစ်လတ္တံ့ နည်း။ လဒ္ဓါယေဝ။ အချစ်တော်သားဘုရားထံမှရအပ်သည်သာတည်း။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္တော။ အနက်တည်း။ ဣမိနာ။ ကိပ္ပိနောသိယာဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ကိံ အတ္ထံ။ အဘယ်သို့သောအနက်ကို။ ဒိပေတိ။ ပြသနည်း။ သတ္ထု။ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝိဿာသိကာဘာဝံ။ မိမိအကျွမ်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒိပေတိ။ ပြ၏။ အယံ။ ဤသူကြွယ်သည်။ သတ္ထု။ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒိဋ္ဌကာလတော။ မြင်သောအခါမှ။ ပုဉ္ဇာယ။ စ၍။ မိတိပေမံ။ အဘ၏ချစ်ခြင်းကို။ ပဋိလဘတိ။ ရ၏။ အသေ။ ထိုသူကြွယ်

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁-နက္ခလပိတုဝဂ်၊

၇

၏၊ဥပါသိကာစ၊ သူကြွယ်မသည်လည်း၊ မာတိပေမံ၊ အမိ၏ချစ်ခြင်းကို၊
 ပဋိလာဘတိ၊ ရ၏၊ ဥဘောဝိ၊ နှစ်ဦးသော သူကြွယ်သွီး ခင်ပွန်းတို့သည်
 လည်း၊ မမ၊ငါ၏၊ ဝုတ္တော၊သားချစ်တည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်
 စွာဘုရားကို၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ကိရ၊ ဆိုကုန်သတတ်၊ဟိကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ စ
 ဇ္ဇန္တိ၊ ဆိုကုန်သနည်း၊ နေသံ၊ ထိုသူကြွယ်တို့အား၊ ဘဝန္တရ၊ဝတော၊
 ဘဝတပါးမှပါသော၊ သိနေဟော၊ ချစ်ခြင်းသည်၊ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ကိရ၊
 ကြားဘူးသည်ကား၊ သာဥပါသိကာ၊ ထိုသူကြွယ်မသည်၊ ပဉ္စဇာတိသ
 တာနိ၊ဘဝငါးရာတို့တိုင်တိုင်၊ တထာဂတဿ၊မြတ်စွာဘုရား၏၊မာတာ၊
 ဝ၊အမိနှင့်နှင်လျှင်၊ အဟောသိ၊ဖြစ်ဘူးပြီ၊ သောစဂဟပတိ၊ထိုသူကြွယ်
 သည်လည်း၊ ပိတာဝ၊အဖနှင့်နှင်လည်း၊အဟောသိ၊ဖြစ်ဘူးပြီ၊ ပုန၊တပါး
 တုံ၊ပဉ္စဇာတိသတာနိ၊ဘဝငါးရာတို့တိုင်တိုင်၊ ဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမ
 သည်၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ မဟာမာတာ၊ မိကြီးသည်၊
 ဥပါသကော၊ ဥပါသကာသည်၊မဟာပိတာ၊ ဘကြီးသည်၊ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ဘူးပြီ၊ တထာ၊ထိုအတူ၊ ပဉ္စဇာတိသတာနိ၊ ဘဝငါးရာတို့တိုင်တိုင်၊
 ဥပါသိကာ၊ဥပါသိကာမသည်၊တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဗုဒ္ဓမာ
 တာ၊မိထွေးသည်၊ဥပါသကော၊ဥပါသကာသည်၊ဗုဒ္ဓပိတာ၊ဘထွေးသည်
 အဟောသိ၊ဖြစ်ဘူးပြီ၊ဣတိဣဒံဝစနံ၊ဤစကားကို၊ သုတံ၊ကြားဘူး၏၊

ဧဝံဣဒိနာဝုတ္တနယေန၊ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ဒိဃာမုအတ္တဘာဝသဟဿံ၊ အခွဲနှင့်တကွဘဝနှစ်ထောင်
 ပတ်လုံး၊တေသံ၊ယေဝ၊ထိုသူကြွယ်သွီးခင်ပွန်းနှစ်ယောက်တို့၏သာလျှင်၊
 ဟတ္ထေ၊လက်တွင်း၌၊ ဝမိတော၊ကြီးဘူးပြီ၊စတနေဝ၊ထိုကြောင့်သာလျှင်၊
 တေ၊ထိုသူတို့သည်၊ယံဝစနံ၊အကြင်စကားကို၊ ပုတ္တဿ၊ သား၏၊သန္တိ
 ကေ၊အထံ၌၊ကထေတုံ၊ဆိုခြင်းငှါ၊နေဝသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း၊ ယံဝစနံ၊
 အကြင်စကားကို၊ပိတု၊အဖ၏၊သန္တိကေ၊အထံ၌၊ကထေတုံ၊ဆိုခြင်းငှါ၊
 နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း၊ တံဝစနံ၊ ဩဝဒေတုနေဘန္တေဘဂဝါယထာ
 မယံပရလောကေပိ အညမညံသမာဂန္တေယျာမ ဟူသော ထိုစကားကို၊
 သတ္တု၊မြတ်စွာဘုရား၏၊သန္တိကေ၊အထံ၌၊ကထေတုံ၊ဆိုခြင်းငှါ၊သက္ကာ
 တတ်ကောင်း၏ တံဝစနံ၊ထိုစကားကို၊သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိ
 ကေ၊အထံ၌၊ နိသိန္နာ၊ ထိုင်နေကုန်လျက်၊ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣဒိနာ
 ယေဝကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့် သာလျှင်၊ ဘဂဝါစ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်လည်း၊ တေဒဂ္ဂံဘိက္ခဝေမမဿာဝကာနံဥပါသကာနံပိဿာ

၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သိကာနံယဒိဒံနကုလပိတာဂံဟံပတိယံဒိဒံနကုလမာတာဂဟပတာနိတိ။
 ဧတဒဂ္ဂံဘိက္ခဝေမမသာဝကနံ ဥပါသကာနံ ဝိဿာသိကာနံယဒိဒံနကု
 လပိတာဂဟပတိယဒိဒံ နကုလမာတာ ဂဟပတာနိဟူ၍။ ဧတံ။ ထိန္ဒြ
 ယောက်ကုန်သောသူတို့ကို၊ ဧတဒဂ္ဂေ၊ ဧတဒဂ်အရာ၌၊ ဌပေသိ၊ ထား
 တော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ နကုလပိတာ၊ နကုလသူငယ်၏အဘဖြစ်
 သော၊ ယဒိဒံယောအယံဂဟပတိ၊ အကြင်သူကြွယ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 ဧတံဧသော၊ ဤသူကြွယ်သည်၊ မမ၊ ငါဘုရား၏၊ သာဝကနံ၊ တပည့်ဖြစ်
 ကုန်သော၊ ဝိဿာသိကာနံ၊ အကျွမ်းဝင်ကုန်သော၊ ဥပါသကာနံ၊ ဒါယ
 ကာဘို့တွင်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊ ကဲလွန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ နကုလမာတာ၊
 နကုလသူငယ်၏၊ အမိဖြစ်သော၊ ယဒိဒံယောအယံ ဂဟပတာနိ၊ အကြင်
 သူကြွယ်မသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတံဧသော၊ ဤသူကြွယ်မသည်၊ အဂ္ဂံအဂ္ဂေါ၊
 ကဲလွန်၏။ ဣတိတသ္မာ ယထာရတ္ထ ကာရဏေန၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 အကြောင်းကြောင့်၊ သော၊ ထိုသူကြွယ်သည်၊ ဣမံဝိဿာသိကာတာဝံ၊ မိမိ
 သဗ္ဗညုဘုရားအား ဤသို့အကျွမ်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော၊
 ထင်ရှား ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ ကိပ္ပိနော သိယာတိ၊ ကိပ္ပိနော သိယာဟူ၍၊
 အာဟ၊ လျှောက်၏။ အမတေနအဘိသိက္ခောတိ၊ အမတေနအဘိသိက္ခော
 ဟူသည်ကား၊ ဣမ၊ ဤပါဌ၌၊ အဿ၊ ထိုသူကြွယ်အား၊ အညံ၊ မရရဓမ္မ
 ဒေသနာမှ တပါးသော၊ ကိပ္ပိ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဈာနံဝါ၊ ဈာန်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဝိပဿနံဝါ၊ ဝိပဿနာကို လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂေါဝါ၊ မဂ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဗလံဝါ၊ ဗိုလ်ကိုလည်းကောင်း၊ အမတာဘိသေကောတိ၊ အမတာ
 ဘိသေကမည်၏ဟူ၍၊ နဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မမှတ်အပ်၊ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုပြီးအံ့။
 သတ္ထု၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား၏၊ သဗ္ဗုခါ၊ အထံတော်မှ၊ ပဋိလဒ္ဓါ၊ ရအပ်
 သော၊ မရရဓမ္မဒေသနာယေဝ၊ ချိုဆိမ့်သောအရသာရှိသောဓမ္မဒေသနာ
 ကိုသာလျှင်၊ အမတာဘိသေကောတိ၊ အမတာ ဘိသေကဟူ၍၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ခုရတောပီတိ၊ ခုရတောပီဟူသည်ကား၊ တိရောရဋ္ဌာပီ၊
 တိုင်းတပါးမှလည်းကောင်း၊ တိရောဇနပဒါပီ၊ ဇနပုဒ်တပါးမှလည်းကောင်း
 အသုတဝါပုထုဇ္ဇနောတိ ဣဒံပဒနယံ၊ အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဟူသော
 ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်၊ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ အေဝံဗ္ဗဒ္ဓံအပ်သောအနက်ရှိသည်
 သာလျှင်တည်း၊ အရိယာနံအဒဿာပီတိအာဒိသု၊ အရိယာနံအဒဿာပီ
 ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်၊ သမုန္တိန္ဒတ္တာ၊ အကြွင်းခဲ့ဖြတ်
 အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ကိလေသေပီတိ၊ ကိလေသာတို့မှ၊

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁-နက္ခလပိတုဝဂ်။

၉

အာရကတ္တာ။ ဝေဝေသညံ၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အနယောအဝဇီ
ယံ။ ပွားစီးခြင်းမဲ့ သောအမှု၌၊ နန္တရိယနတောအပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် လည်းကောင်း၊ အယောဝုဗ္ဗိယံ။ ပွားစီးခြင်းအမှု၌၊ ဣရိယ နတော
ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း၊ စတနည်းကား၊ သဒေဝကေနနတ်
နှင့်တကွသော၊ လောကေန၊ သတ္တလောကသည်၊ အရုဏိယတောပယိရူ
ပါယိတဗ္ဗတော၊ ဆည်းကပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောကေ၊ သတ္တ
လောက၌၊ ဗုဒ္ဓါစ၊ ဘုရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ
တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓသာဝကာစ၊ ဘုရားတပည့်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
အရိယာတိ၊ အရိယာဝုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တနည်း
ကား၊ ဣမေဤပါဠိ၌၊ ဗုဒ္ဓါဝေ၊ ဘုရားတို့ကိုသာလျှင်၊ အရိယာ၊ အရိယာ
မည်ကုန်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဝုတ္တဿ၊ ဆို
အပ်သော စကား၏၊ သာကေ၊ သက်သေ ဖြစ်သော၊ ယထာကိံ ဝစနံ၊
အဘယ်သို့သော စကားကို၊ တဂေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဟ၊ ဟော
တော်မူသနည်း၊ သဒေဝကေဘိက္ခဝေ လောကေ(ပ)တထာဂတောအရိ
ယောတိဝုစ္စတိတိ၊ သဒေဝကေဘိက္ခဝေလောကေ(ပ)တထာဂတောအရိ
ယောတိဝုစ္စတိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သဒေဝ
ကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော၊ လောကေ၊ သတ္တလောက၌(ပ)၊ တထာဂတော၊
ဝိပဿီအစရှိသောရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့လာခြင်းကောင်းသောဘဝတို့ဆရာ
ငါဘုရားကို၊ အရိယောတိ၊ အရိယာဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပန၊ အထူးကို
ဆိုဦးအံ့၊ သပ္ပုရိသာတိဇ္ဈေ၊ သပ္ပုရိသာဟူသောဤပါဠိ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါစ၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည် လည်းကောင်း၊ တထာဂတသာဝကာစ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားတပည့်သားတို့သည် လည်းကောင်း၊ သပ္ပုရိသာ၊ သပ္ပုရိသမည်
ကုန်၏၊ ဣတိဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေ၊ ထို
ပစ္စေကဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကတို့သည်၊ လောကုတ္တရဂုဏယောဂတော၊ လော
ကုတ္တရာဂုဏ်နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ သောတာဏာ၊ တင့်တယ်ကုန်သော၊
ပုရိသာ၊ ယောကျ်ား မြတ်တို့တည်း၊ ဣတိဣမိနာ အတ္ထေန၊ ဤအနက်
ကြောင့်၊ သပ္ပုရိသာ၊ သပ္ပုရိသမည်ကုန်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ သဗ္ဗေဝ၊
အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ၊ ထိုသဗ္ဗာသမ္ပန္နပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသာ
ဝကတို့ ကို၊ ဇေဝမိ၊ အရိယာသပ္ပုရိသဟူသောနှစ်ပါးသောအတို့တို့ဖြင့်
လည်း၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏၊ ဗုဒ္ဓါပိ၊ သဗ္ဗာ
သမ္ပန္နတို့သည်လည်း၊ အရိယာစ၊ အရိယာတို့လည်းမည်ကုန်၏၊ သပ္ပုရိ

သာစံ၊ သပ္ပုရိသတို့လည်းမည်ကုန်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိဗုဒ္ဓသံဝကောပိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓိဗုဒ္ဓသံဝကတို့သည်လည်း။ အရိယာစ၊ အရိယသံလည်းမည်ကုန်၏။ သပ္ပုရိသာစ၊ သပ္ပုရိသတို့လည်းမည်ကုန်၏။ မယာ၊ ငါသည်။ ဂုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောစကား၏။ သာဓကံ၊ သက်သေဖြစ်သော။ ယထာကိံ ဝစနံ၊ အဘယ်သို့သော စကားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။

။ ယောဝေကတညူကတဝေဒီမိရော၊ ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိစဟောတိ၊ ဒုက္ခိတဿသက္ကစ္စံကရောတိကိစ္စံ၊ တထာဝရံသပ္ပုရိသံဝဒန္တိဗျာ၊ ယောဝေကတညူကတဝေဒီမိရော၊ ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိစဟောတိ၊ ဒုက္ခိတဿသက္ကစ္စံကရောတိကိစ္စံ၊ တထာဝရံသပ္ပုရိသံဝဒန္တိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။

။ ယောမိရော၊ အကြင်ပညာရှိသည်၊ ဝေ၊ စင်စစ်၊ ကတညူ၊ ရှေးပြုဘူးသောသူ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ကိုသိလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတဝေဒီ၊ ရှေး၌ပြုအပ်သောသူ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်ကိုထင်စွာပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကလျာဏမိတ္တော၊ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝေစ္စပ္ပဿဒါမိဂမေန၊ မတုန်လှုပ်သက်ဝင်၍ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါတရားကိုရခြင်းကြောင့်၊ ဒဠ္ဇဘတ္တိစ၊ မြဲမြံသော ဆည်းကပ်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခိတဿ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သောသူ၏။ ကိစ္စံ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စကို၊ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ၊ ကရောတိ၊ ပြုပေတတ်၏။ တထာဝရံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောသူမြတ်ကို၊ သပ္ပုရိသံ၊ သပ္ပုရိသမည်၏ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

။ ဟိ၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ကလျာဏမိတ္တောဒဠ္ဇဘတ္တိစ ဟောတိတိ၊ ကလျာဏမိတ္တော ဒဠ္ဇဘတ္တိစ ဟောတိဟူ၍၊ ဣတ္ထာဝတာဣတ္ထကေန ပဒစ္စယေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းဖြင့်၊ ဗုဒ္ဓသံဝကော၊ ဘုရားတပည့်ကို၊ ဂုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ကတညူအာဒိဟိ၊ ကတညူအစရှိသောပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတို့ကို၊ ဂုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိဤသို့သော အဆုံးအဖြတ်ကိုမှတ်အပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ယော၊ အကြင်သူသည်။ တေသံအရိယာနံ၊ ထိုအရိယာတို့ကို၊ ဒဿနသီလော၊ အရိယာတို့၏အကျင့်ကိုကျင့်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရိယာတို့၏ တရားကိုရသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မြင်ခြင်းအလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဒဿနေန၊ မြင်ခြင်း၌ သာသနာရိစ၊ ကောင်းစွာအရိ အသေအလေးဂရုပြုခြင်းရှိသည်လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သော၊ ထိုသူကို၊ အရိယာနံအဒဿာပိတိ၊ အရိယာနံအဒဿာပိဟူ

၍၊ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။သောစ၊ဗီရိအရိယာနံအဒဿာဝိပုဂ္ဂိုလ်သည်
လည်း၊ စက္ခုနာ၊ ဗံသစက္ခုဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်၊ အဒဿာဝိ၊ မြင်ခြင်းသဘော
အလေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ဉာဏေန၊ပညာစက္ခုဖြင့်၊အဒဿာ
ဝိ၊ မြင်ခြင်းသဘောအလေ့မရှိသောပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့
ဒုဝိဓော၊နှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။တေသု၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်၊
ဉာဏေန၊ ပညာစက္ခုဖြင့်၊ အဒဿာဝိ၊ မြင်ခြင်းသဘောအလေ့မရှိသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ဣမ၊ ဤအရိယာနံအဒဿာဝိဟူသောပုဒ်၌၊ အဓိပ္ပေတော၊အ
လိုရှိအပ်၏။ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ ဗံသစက္ခုနာဝါ၊ ဗံသစက္ခု
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ဒိဗ္ဗစက္ခုနာဝါ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရိယာ၊
အရိယာတို့ကို၊ဒိဋ္ဌာဝိ၊မြင်အပ်ကုန်သော်လည်း၊အဒိဋ္ဌာဝါ၊ မြင်အပ်သည်
မမည်ကုန်သည်သာလျှင်၊ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
တေသံစက္ခုနံ၊ ထိုဗံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်တို့၏၊ ဝဏ္ဏမတ္တဂဟ
ဏတော၊အဆင်းမျှကိုအာရုံပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
နအရိယဘာဝဂေါစရတော၊ အရိယာ၏အဖြစ်ဟူသော မဂ်ဖိုလ်ကိုအာ
ရုံမပြုနိုင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ စ၊ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ သောဏသိင်္ဂါ၊
လာဒယောယိ၊အိမ်ခွေးမြေခွေးစသည်တို့သည်လည်း၊စက္ခုနာ၊ဗံသစက္ခု
ဖြင့်၊အရိယော၊အရိယာတို့ကို၊ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ဧတေ၊ ထိုအိမ်ခွေးမြေ
ခွေးစသည်တို့သည်၊အရိယာနံ၊အရိယာတို့ကို၊ ဒဿာဝိနောစ၊ မြင်သယူ
မည်ကုန်သည်ကား၊နဟောန္တိ၊မဖြစ်ကုန်ခဲ့။ ။

တတြ၊ ထိုသို့ဉာဏ်ဖြင့်မြင်ခြင်း၏သာလျှင် အမြင်မည်သည်၏အဖြစ်
၌၊ဣဒံ၊ ဤဆိုသတ္တံသည်ကား၊ဝတ္ထု၊ လိုအပ်သောအနက်ကိုယ်စေတတ်
သောအကြောင်းတည်း၊ကိရ၊အဆင့်စကားကြားဘူးသည်ကား၊ စိတ္တလ
ပဗ္ဗတဝါသိနော၊စိတ္တလတောင်၌သီတင်းသုံးသော၊ ဧဏာသဝတ္ထေရေဿ၊
ရဟန္တာမဟာထေရ်၏၊ ဥပုဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်သော၊ ဂုဗ္ဗပဗ္ဗ
ဇိတော၊ရဟန်းကြီးသည်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ ထေရေန၊ ရဟန္တာမ
ထေရ်ကြီးနှင့်၊သဒ္ဓိ၊ တကွ၊ဝိဇ္ဇာယ၊ဆွမ်းအလို့ငှါ၊စရိတွာ၊ ထည့်လည်
၍၊ ထေရဿ၊ ရဟန္တာမထေရ်ကြီး၏၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ဂ
ဟေတွာ၊ကိုင်၍၊ဝိဗ္ဗိတော၊နောက်က၊အာဂစ္ဆန္တော၊လိုက်လျက်၊ထေရံ၊
မထေရ်ကြီးကို၊ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရား၊အရိယာနာမ၊ အရိယာတို့မည်သည်
ကား၊ကိဒိဿ၊အဘယ်သို့သဘောရှိကုန်သနည်း၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ၊မေး
လျှောက်၏၊ ထေရော၊ မထေရ်ကြီးသည်၊ ဣဟ၊ ဤသာသနာ တောင်၌၊

ကောစွေ၊ အဇ္ဈိယော၊ မဟလ္လကော၊ အသက်ကြီးသည်၊ အရိယာနံ၊ အရိယာ
တို့၏၊ ပတ္တပီဝရံ၊ သဝိတ်သက်နိုးကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကံ့ငါ့၊ ဝတ္ထုဇဇိဇတ္တိံ၊
ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သဟစရန္တောပိ၊ တကွသွားလျက်
လည်း၊ အရိယေ၊ အရိယာတို့ကို၊ နေဝဇာနာတိ၊ မသိသည်သာတည်း၊ အာ
ရသော ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းကြီး၊ အရိယာ၊ အရိယာတို့သည်၊ ဇေဒုဇ္ဈနာ၊ ဤသို့အ
သိခက်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အါဟ၊ ရိပ်ကာမိန့်တော်မူ၏၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ
အညာပဓေသအားဖြင့်အတ္တ၊ ပနာယိကမူရိပ်ကာမိန့်တော်မူသော်လည်း၊
သော၊ ထိုပဉ္စင်းကြီးသည်၊ နေဝအညာသိ၊ မသိသည်သာတည်း၊ ဣတိ၊ ဣဒံ၊
ဤသည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ စက္ခုနာ၊ မိသစက္ခု
အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်၊ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းသည်၊ နဒဿနံ၊ မြင်သည်မမည်၊
ညာဏေန၊ ပညာစက္ခုဖြင့်၊ ဒဿနမေဝ၊ မြင်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဒဿနံ၊
မြင်ခြင်းမည်၏၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို၊ သံဝေ
ကံ၊ ပြီးစေတတ်သော၊ ယထာကိဝစနံ၊ အဘယ်သို့သောစကားကို၊ ဘဂ
ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း၊ ကိပနတေဝတ္ထုလိ
(ပ)သောဓမ္မံ ပဿတိတိ၊ ကိပနတေဝတ္ထုလိ(ပ)သောဓမ္မံ ပဿတိဟူ၍၊
အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဝတ္ထုလိ၊ ဝတ္ထုလိ၊ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်အပ်သော၊ ဣမိနာပူ
တိကာယေန၊ ဤအကောင်ပုပ်ဖြင့်၊ တေ၊ သင်အား၊ ကိပန၊ အဘယ်အကျိုး
ရှိအံ့နည်း၊ ဝတ္ထုလိ၊ ဝတ္ထုလိ၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဓမ္မံ၊ သဗ္ဗာ
လေးပါးတရားကို၊ ပဿတိ၊ မြင်၏၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ မံ၊ ငါဘုရားကို၊
ပဿတိ၊ မြင်သည်မည်၏၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ မံ၊ ငါဘုရားကို၊ ပဿ
တိ၊ မြင်၏၊ သော၊ ထိုသူသည်၊ ဓမ္မံ၊ ငါဘုရား၏ ဓမ္မကာယကို၊ ပဿ
တိ၊ မြင်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ စက္ခုနာ၊ မိသစက္ခုအဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်၊
ပဿန္တောပိ၊ မြင်သော်လည်း၊ အရိယေဟိ၊ အရိယာတို့သည်၊ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်
သော၊ အနိစ္စာဒိလက္ခဏံ၊ အနိစ္စတာအစရှိသောလက္ခဏာကို၊ အပဿန္တော
ပိ၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊ အရိယာမိဂတံ၊ အရိယာတို့သည်ရအပ်သော၊
ဓမ္မံ၊ သဗ္ဗာလေးပါးတရားကို၊ အနမိဂန္တန္တောပိ၊ မရအပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း၊
အရိယကရဓမ္မာနန္တံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော အနိစ္စတာအစရှိ
သော လက္ခဏာလေးပါး၊ အရိယာသစ္စာတို့၏၎င်း၊ အရိယာ ဉာဏဿ
စ၊ အရိယာ၏ အဖြစ်ဟူသောလောကုတ္တရာတရားမဂ်ဖိုလ်တရား၏လည်း
ကောင်း၊ အဒိဋ္ဌတ္တာ၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယာနံအဒဿာ
ဝိတိ၊ အရိယာနံအဒဿာဝိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

အရိယဓမ္မဿအကောရိဒေါတိ၊ အရိယဓမ္မဿအကောရိဒေါဟံ သည်
 ကား၊ သတိပဋ္ဌာနာဒိဘောဒေ၊ သတိပဋ္ဌာနသမ္ပပ္ပဝန်စသည်အပြားရှိသော၊
 အရိယဓမ္မေ၊ အရိယာတို့၏တရား၌၊ အကုသလော၊ မလိမ္မာသည်၊ ဟော
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ အတို့တပါးကိုဆိုပြီးအံ့၊ အရိယဓမ္မအဝိနိတောတိတ္ထေ၊ အ
 ရိယဓမ္မအဝိနိတောဟူသောဤပါဌ၌၊ ဝိနယောနာမ၊ ဝိနည်းမည်သည်
 ကား၊ ဒုဝိဇော၊ သံဝရဝိနည်း၊ ပဟာနဝိနည်းအားဖြင့်နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသောသံဝရဝိနည်းပဟာနဝိနည်း၌၊ ဧကမေ
 ကော၊ တပါးတပါးသည်၊ ပဉ္စဝေ၊ ငါးပါးငါးပါးအပြားဖြင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြား၏၊
 တဿ၊ ထိုနွှေ ပဉ္စဝိနည်း၏၊ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အယံ၊ ဤသူ
 ကို၊ အဝိနိတောတိ၊ အဝိနိတဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟိဝိတ္ထာဓေမိ၊ ထို
 စကားကိုအကျယ်ချဲ့ပြီးအံ့၊ အယံဝိနယော၊ ဤဝိနည်းသည်၊ သံဝရဝိနယော၊
 သံဝရဝိနည်းလည်းကောင်း၊ ပဟာနဝိနယော၊ ပဟာနဝိနည်းလည်းကောင်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆို
 ပြီးအံ့၊ ဒုဝိဇေဝိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဧတ္ထဝိနယော၊ ဤဝိနည်း
 ၌၊ ဧကမေကော၊ တပါးတပါးသော၊ ဝိနယော၊ ဝိနည်းသည်၊ ပဉ္စဝေ၊ ငါးပါး
 ငါးပါးအပြားဖြင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြား၏၊ ဟိတံပါကဋ်ကဏှေမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထို
 စကားကို ထင်ရှားပြပြီးအံ့၊ သံဝရဝိနယောဝိ၊ သံဝရ ဝိနည်းသည်လည်း၊
 ဘိလသံဝရော၊ ဘိလသံဝရလည်းကောင်း၊ သတိသံဝရော၊ သတိသံဝရ
 လည်းကောင်း၊ ဥာဏသံဝရော၊ ဥာဏသံဝရလည်းကောင်း၊ ခန္တိသံဝရော၊
 ခန္တိသံဝရလည်းကောင်း၊ ဝီရိယသံဝရော၊ ဝီရိယသံဝရလည်းကောင်း၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စဝိဇော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပဟာနဝိန
 ယောဝိ၊ ပဟာနဝိနည်းသည်လည်း၊ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ တဒင်္ဂပဟာနံလည်း
 ကောင်း၊ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံလည်းကောင်း၊ သမုဇ္ဈေဒပ္ပဟာ
 နံ၊ သမုဇ္ဈေဒပ္ပဟာနံလည်းကောင်း၊ ပဋိပ္ပဿန္တိပဟာနံ၊ ပဋိပ္ပဿန္တိပဟာနံ
 လည်းကောင်း၊ နိဿရဏပ္ပဟာနံ၊ နိဿရဏပဟာနံလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ပဉ္စဝိဇော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါး
 သောဝိနည်း ငါးပါးသော ဝိနည်းတို့တွင်၊ ဣမိနာပါတိမောက္ခ သံဝရေန၊
 ဤပါးတိမောက္ခ သံဝရသီလနှင့်၊ ဥပေတော၊ ပြည့်စုံသည်၊ သမုပေတော၊
 ကေသုင်းစွာပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတ္ထေ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ
 ၌၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်ကား၊
 သီလသံဝရော၊ သီလသံဝရမည်၏၊ စက္ခု၊ နှစ်၊ စက္ခု၊ နှစ်ကို၊ ရက္ခတိ၊ စောင့်

ဝံ့မှ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ။

၏။ စက္ခု၊ နြို့ယော၊ စက္ခု၊ နြို့၌။ သံဝရံ၊ စောက်ရှောက်ပိတ်ဆို့၊ ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိဇ္ဈေ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်ကား။ သတိသံဝရော၊ သတိသံဝရမည်၏။ ။

အဓိတ။ အဓိတရသော၊ လောကသို့။ လောက၌။ ယာနိသောတာနိ၊ အကြင်တဏှာဒိဋ္ဌိ၊ ဒုစ္စရိတအဝိဇ္ဇာ၊ အဝသိဋ္ဌကိလေသာဟု ဆိုအပ်ကုန်သောအကုသိုလ်အယဉ်တို့သည်။ သဝန္တိ၊ တတွေတွေပိုစီးကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအကုသိုလ်အယဉ်တို့ကို၊ နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်တတ်သည်ကား။ သတိ၊ သတိတရားလျှင်တည်း။ သောတာနံ၊ အကုသိုလ်အယဉ်တို့ကို၊ သံဝရံ၊ ပိတ်ဆို့တတ်အကြွင်းမဲ့ဖြတ်တတ်သော တရားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ မြူမိ၊ ဟောအံ့၊ ဇေတ၊ ထိုအကုသိုလ်အယဉ်တို့ကို၊ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဗိမိယရေ၊ ပိတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ။ ဣတိဇ္ဈေ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်ကား။ ဥဏသံဝရော၊ ဥဏသံဝရမည်၏။ သီတဿ၊ အချင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏ္ဏဿ၊ အပူကုန်လည်းကောင်း။ ခမော၊ သည်းခံနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဇ္ဈေ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်ကား။ ခန္တိသံဝရော၊ ခန္တိသံဝရမည်၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို၊ နာမိဝါသေတိ၊ မိမိအပေါ်သို့တက်စီး၍ မနေစေ။ ဣတိဇ္ဈေ၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်ကား။ ဝိရိယသံဝရော၊ ဝိရိယသံဝရမည်၏။ သဗ္ဗောပိ၊ အဆုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အယံသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်။ ယထာသကံ၊ အကြင်အကြင်မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ သံဝရိတဗ္ဗာနဉ္စ၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့အပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနေတဗ္ဗာနဉ္စ၊ ဆုံးမအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဗုဒ္ဓရိတာဒိနံ၊ ကာယဗုဒ္ဓရိုက်အစရှိသည်တို့ကို၊ သံဝရဏတော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့တတ်ကုန်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ သံဝရောတိ၊ သံဝရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝိနယနတော၊ ဆုံးမဖျက်ဆီးတတ်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိနယောတိ၊ ဝိနယဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ သံဝရဝိနယော၊ သံဝရဝိနည်းသည်။ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါး အပြားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေါဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

တထာ။ ထိုမှတပါး။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒါဒိသု။ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားတတ်သည် အစရှိကုန်သော။ ဝိပဿနာဉာဏေသု။ ဝိပဿနာဉာဏ်တို့တွင်။ ပဋိပက္ခသာဝတေ။ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိပါလောကေန။ ဆီမီးရောင်ဖြင့်။ တမဿ။ အရိုက်မှောင်ကို။ ပဟာနံ။ ဣဝ။ ပယ်ဖျောက်ခြင်းကဲ့သို့။ တေနစော နဝိပဿနာဉာဏေန။ ထိုထိုဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ တဿတဿအနတ္တဿ။ ထိုထိုအကျိုးမဲ့ဘို့ ဖြစ်စေတတ်သော အကုသိုလ်တရားကို။ ယံပဟာနံ။ အကြင်ပယ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ဣဒံပဟာနံ။ ဤပယ်ခြင်းသည်။ သေယျ ထာကတမံ။ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ နာမရူပဝဇ္ဇာ။ နန။ နာမ်ရုပ်မျှရှိသည် ကိုမှတ်၍ ဆတ်ဆတ်ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ သံက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ။ ဝိဇ္ဇာ မာနခန္ဓာပဉ္စကဟုဆိုအပ်သောကာယ၌ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိကို။ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန။ ထိုနာမ်ရုပ်၏သိလျှင်ကံအဝိဇ္ဇာအစရှိသောပစ္စည်းကိုသိမ်းဆည်းတတ် သောဉာဏ်ဖြင့်။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိနံ။ နတ္ထိဟေတုနတ္ထိပစ္စ ယောသတ္တာနံသံကိလေသာယဤသို့စသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သောအဟေတုက ဒိဋ္ဌိဗြဟ္မဗုဗ္ဗဗုရိသပဇာပတိနတ် ဖြကတွေအကြောင်းအနုအကြောင်းကာ ယအစရှိသောအကြောင်းတို့ကြောင့် လောကသည် ဖြစ်လည်းဖြစ်၏ နစ် လည်းနစ်၏ဟု ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ် သော ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိကို။ တဿေဝပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟသေဝ။ ထိုပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၏သာလျှင်။ အပရဘာဂေန။ နေဝံအဘို့၌ဖြစ်သော။ ကင်္ခါဝိတ ရဏေန။ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌နာမ်ရုပ်၏ကမ္မာဒိပစ္စယ ကြောင့်ဖြစ်ခြင်းသည်ထင် ရှား၏သို့ဤအတူ အတိတ်၌၎င်း အနာဂတ်၌၎င်း နာမရူပ၏ ကမ္မာဒိပစ္စ ယကြောင့်ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း ထင်ရှား၏ဟုသုံးပါးသော ကာလတို့၌ဝိမိ ကိစ္ဆာကိုပယ်နိုင်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ဧဝံကထိတာဝဿ။ ဧဝံ။ ထိုအတိုင်း က ထံဟုရမ်းဆုံးဝါးယုံမှားသောသူ၏ အဖြစ်ကို။ ကလာပသဗ္ဗသနေန။ ယံ ကိစ္ဆရူပံ အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန် ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့် ခန္ဓာပဉ္စကကို အတိတ်အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်စသော တဆွဲတပါးသောဩကာသတို့၌ ထည့် ချသုံးသပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော နယဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်။ အဟံ မမာတိဂါဟဿ။ ရုပ်သည်ငါပင် ရုပ်သည်ငါ၏ဥစ္စာ ဤသို့စသည်ဖြင့်စွဲ လမ်းခြင်းကို။ မဂ္ဂါမပ္ပဝဇ္ဇာနေန။ မဂ်ဟုတ်သည်မဟုတ်သည်ကိုပိုင်ခြား မှတ်သားတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့်။ အမဂ္ဂေမဂ်မဟုတ်သော ဩဘာသစ သည်၌။ မဂ္ဂသညာယ။ မဂ်ဟုဖြစ်သောမှတ်ထင်ခြင်းကို။ ဥဒယဒဿနေန။ ဖြစ်ခြင်းကိုရှုသောဉာဏ်ဖြင့်။ ဥဒ္ဓန္တဒိဋ္ဌိယာ။ ဥဒ္ဓန္တဒိဋ္ဌိကို။ ဝယဒဿ

နေန၊ ပျက်ခြင်းကိုရှုသောဥပဇာတိဖြင့်၊ သံသတဒိဋ္ဌိယ၊ သံသတဒိဋ္ဌိကို၊
 တယဒဿနေန၊ တေးဘျင်းရှိ၏ဟုရှေးရှုထင်သောဥပဇာတိဖြင့်၊ သာယော၊
 တေးရှိသောခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်၊ အတယသညာယ၊ အတယံ ခေမံဟုအမှားကြီး
 ဖြစ်သောမှတ်ထင်ခြင်းကိုအာဒိနဝဒဿနေန၊ အပြစ်ကိုရှုသောဥပဇာတိဖြင့်၊
 အဿာဒသညာယ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ သာယာတတ်သောတဏှာ၏
 အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောမှတ်ထင်ခြင်းကို၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနေန၊ ဦးလေးပြီးငွေမမွေ
 လျော်သောအခြင်းအရာဖြင့် အဖန်တလဲလဲ ရှုသောဥပဇာတိဖြင့်၊ အဘိရုတိ
 သညာယ၊ အလွန်မွေလျော်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောမှတ်ထင်ခြင်းကို၊
 မုပ္ဖိတုကာမျတာဥပဏေန၊ လွတ်လိုသည်၏အဖြစ်ဟူသောဥပဇာတိဖြင့်၊ အမုပ္ဖိ
 တုကာမတာယ၊ အလွတ်လိုမဲ့ ဖြစ်ဟူသောသူ၏အဖြစ်ကို၊ ဥပေက္ခာဥပ
 ဏေန၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဥပဇာတိဖြင့်၊ အနုပေက္ခာယ၊ လျစ်လျူမရှုခြင်းကို၊ အနု
 လောမေန၊ အနုလောမဥပဇာတိဖြင့်၊ ဓမ္မဋ္ဌိတိယာစ၊ သင်္ခါရုစသောအကျိုးတရား
 တို့၏တည်ရာဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်နှင့်လည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာနေနစ၊ နိဗ္ဗာန်
 နှင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိလောမတာဝဿ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောသံသ
 တဒိဋ္ဌိဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိတို့ကို၊ ဂေါတြာဘုနာ၊ ဂေါတြာဘုမိတ်ဖြင့်၊ သင်္ခါရနိမိတ္တ
 ဂါဟဿ၊ သင်္ခါရနိမိတ်ကိုမလွှတ်မူ၍ စွဲလမ်းကြောင်းဖြစ်သော ကိလေ
 သာကို၊ ယံပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
 သော၊ ဇေတံပဟာနံ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်၊ တဒင်္ဂပဟာနံ နာမ၊ ထိုတဒင်္ဂပဟာနံ
 မည်၏။ ။

ပန၊ တိုမှတပါး၊ ဥပစာရပ္ပနာဘောဒေန၊ ဥပစာရအပ္ပနာအပြားရှိသော၊
 သမာဓိနာ၊ သမာဓိဖြင့်၊ ပဝတ္တိဘာဝနီ ဂါရုဏတော၊ ဖြစ်ခြင်းသာလျှင်
 ဖြစ်သောထင်ရှားပေါ်ထွက်ခြင်းကို-တားမြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊
 စာဠပ္ပဟာရေန၊ အိုးဖြင့်ခတ်ခြင်းဖြင့်၊ ဥဒကာပိဇ္ဇေ၊ မေ့အပြင်၌၊ သေဝါ
 လဿ၊ မှော်ကို၊ ပဟာနံဝိယ၊ ပယ်ရှားခြင်းကဲ့သို့၊ နိဝါရဏာဒိနံ၊ နိဝရဏ
 အစရှိကုန်သော၊ တေသံတေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုထိုနိဝရဏပက္ခိယကိလေသာ
 ဂိတက်ဝိစာရစသည်တို့ကို၊ ယံပဟာနံ၊ အကြင်ပယ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
 ဇေတံပဟာနံ၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်၊ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံနာမ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာနံ
 မည်၏၊ စဟန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယမဂ္ဂါနံ၊ အရိယမဂ်တို့၏၊ ဘာဝိ
 တက္ကာ၊ ပွားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံတံမဂ္ဂဝတော၊ ထိုတို့မဂ်နှင့်
 ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ အတ္တနာမိမိ၏၊ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌၊ ဒိဋ္ဌိဂတာ
 နံပဟာနာယာတံအာဒိနာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတာနံပဟာနာယာဤသို့အစရှိသော၊ နယေန

နည်းဖြင့်၊ ဂုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော၊ သမုဒယပက္ခိယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ
၏အတို့၌ဖြစ်သော၊ ကိလေသဿ၊ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာအစရှိသောကိလေသ
ကို၊ အစ္စန္တအပူဝတ္တိဘာဝေန၊ တဖန်စင်စစ်ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်
စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂေဟိ၊ မဂ်တို့ဖြင့်၊ ယံပဟာနံ၊ အကြင်ပဗ္ဗ
ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣဒံပဟာနံ၊ ဤပယ်ခြင်းသည်။ သမုဒ္ဓေ ဗ္ဗဟာနံ
နာမ၊ သမုဒ္ဓေ ဗ္ဗဟာနံမည်၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ဗလက္ခဏေ၊ ဖိုလ်ခဏာ၌၊
ကိလေသသနံ၊ ကိလေသတို့ကို၊ ယံပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံဂူပသန္တတာ၊ အကြင်ငြိမ်း
အေးစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တံ၊ ထိုငြိမ်း
အေးစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟါနံနာမ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပ္ပဟာနံ
မည်၏၊ သဗ္ဗသင်္ခတနိဿရတ္တာ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခတမှလွတ်ကင်းသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဟိနသဗ္ဗသင်္ခတံ၊ အလုံးစုံသောသင်္ခတမှကင်းရာဖြစ်
သော၊ ယံနိဗ္ဗာနံ၊ အကြင်နိဗ္ဗာန်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဧတံနိဗ္ဗာနံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်
နိဿရတ္တဟာနံနာမ၊ နိဿရတ္တ ပဟာနံမည်၏၊ စ၊ အစိတ်မှတပါး အ
ပေါင်း ဘုံဆိုပြီးအံ့၊ သဗ္ဗမ္ဘိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံပဟာနံ၊ ထိုပဟာနံ
သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ စာဂဋ္ဌေန၊ စွန့်ခြင်း သဘောကြောင့်၊
ပဟာနံ၊ ပဟာနံ မည်၏၊ ဝိနယဋ္ဌေန၊ အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်သော
ကြောင့်၊ ဝိနယော၊ ဝိနည်းမည်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပဟာနံလည်းဝိနည်းမည်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဟာနုဝိနယောတိဝိ၊ ပဟာနုဝိနည်းဟူ၍လည်း၊
ဂုတ္တဟိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ ဝါ၊ တနည်းကား၊ တံတံပဟာနုဝတော၊ ထိုထို
ပဟာနုနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တဿတဿဝိနယဿ၊ ထိုထိုဝိ
နည်း၏၊ သန္တဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း၊ ဧတံပဟာနံ၊ ထို
ပဟာနံကို၊ ပဟာနုဝိနယောတိ၊ ပဟာနုဝိနည်းဟူ၍၊ ဂုတ္တဟိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံ၊
ဤသို့၊ ပဟာနုဝိနယောဝိ၊ ပဟာနုဝိနည်းသည်လည်း၊ ပဉ္စဓာ၊ ငါးပါးအပြား
အားဖြင့်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ။ ဧဝံ၊
ဤသို့၊ သင်္ခပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်၊ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော၊
ဘောဒတော၊ အပြားအားဖြင့်၊ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါး အပြားရှိသော၊ အယံ
ဝိနယော၊ ဤဝိနည်းသည်၊ ဘိန္ဒသံဝရတ္တာ၊ ပျက်သော သံဝရရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်အပ်သောအကုသိုလ်
တရား၏၊ အပ္ပဟိနတ္တာစ၊ မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း
အသုတဝတော၊ အာဂမသုတအဓိကမသုတကင်းသော၊ ဧတဿပုထုဇ္ဇ
နဿ၊ ဤပုထုဇဉ်အား၊ ယသ္မာနတ္ထိယံနတ္ထိ၊ အကြင်မရှိ၊ တဿဝိနယဿ၊

ထိုဗွေပဉ္စဝိနယ၏၊ တသ္မာအဘာဝတော၊ ထိုသို့မရှိခြင်းကြောင့်၊ အယံ၊ အာဂမသုတအဓိဂမသုတကင်းသောဤပုထုဇဉ်ကို၊ အဝိနိတောတိ၊ အ.ဝိ. နိတဟူ၍၊ ဂုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသပ် တည်း။ ။

သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိသပ္ပုရိသ ဓမ္မဿအကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသ ဓမ္မအဝိနိတောတိဧတ္ထာဝိ၊ သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝိသပ္ပုရိသဓမ္မဿအ ကောဝိဒေါသပ္ပုရိသဓမ္မအဝိနိတော ဟူသောဤနောက်ဝါကျ၌လည်း၊ သေ သေသေနယော၊ ရှေးဝါကျ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ အညော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို၊ နပရိယေသိ တဗ္ဗော၊ မရှာမိုးအပ်၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏၊ ဧတံပဒနွယံ၊ ဤဝါ ကျနှစ်ခုအပေါင်းသည်၊ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်၊ နိန္ဒာနာကရဏံ၊ အထူးပြုခြင်းမရှိ၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ဂုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို၊ သံ ကေ၊ ပြီးစေတတ်သော၊ ယထာကိံဝစနံ၊ အဘယ်သို့သော စကားကို၊ သဝဝါ၊ ဖြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူသနည်း၊ ယေဝတေအ ဓိယာ (ပ)တဇ္ဇာ တေတညောတိ၊ ယေဝတေအဓိယာ(ပ)တဇ္ဇာတေတ ညောပဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ယေဝ တေယေဝ ဧဇေအဓိယာ၊ အကြင်အဓိယာတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တေဝတေတေဝဧတေအဓိ ယာ၊ ထိုအဓိယာ တို့သည်သာလျှင်၊ သပ္ပုရိသာ၊ သပ္ပုရိသမည်ကုန်၏၊ ယေဝတေယေဝ ဧတေသပ္ပုရိသာ၊ အကြင်သူတော် ကောင်းတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ တေဝတေတေဝဧတေသပ္ပုရိသာ၊ ထိုသူတော်ကောင်း တို့သည်သာလျှင်၊ အဓိယာ၊ အဓိယာမည်ကုန်၏၊ အဓိယာနံ၊ အဓိယာတို့ ၏၊ ယောဧဝသောယောဧဝသောဓမ္မော၊ အကြင်တရားသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သောဧဝသောသောဧဝသောဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်သာလျှင်၊ သပ္ပုရိ သာနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏၊ ဓမ္မော၊ တရားမည်၏၊ သပ္ပုရိသာနံ၊ သူတော် ကောင်းတို့၏၊ ယောဧဝသောယောဧဝသောဓမ္မော၊ အကြင်တရားသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သောဧဝသော သောဧဝသောဓမ္မော၊ ထိုတရားသည်သာ လျှင်၊ အဓိယာနံ၊ အဓိယာတို့၏၊ ဓမ္မော၊ တရားမည်၏၊ ယေဝတေယေဝ ဧတေအဓိယာဝိနယာ၊ အကြင်အဓိယာတို့၏ဝိနည်းတို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန် ၏၊ တေဝတေ တေဝဧတေအဓိယာဝိနယာ၊ ထိုအဓိယာတို့၏ ဝိနည်းတို့ သည်လျှင်၊ သပ္ပုရိသဝိနယာ၊ သပ္ပုရိသဝိနည်းမည်ကုန်၏၊ ယေဝတေ ယေဝဧတေသပ္ပုရိသဝိနယာ၊ အကြင်သပ္ပုရိသ ဝိနည်းတို့သည်၊ သန္တိ၊

ရှိကုန်၏။ တေဝတေတေဝတေသပ္ပုရိသဝိနယာ၊ ထိုသပ္ပုရိသဝိနည်းတို့
သည့်သာလျှင်၊ အရိယဝိနယာ၊ အရိယာတို့၏ဝိနည်းမည်ကုန်၏။ အရိယေ
တိဝါ၊ အရိယာဟူ၍၎င်း။ သပ္ပုရိသေတိဝါ၊ သပ္ပုရိသဟူ၍လည်းကောင်း။
အရိယဓမ္မေတိဝါ၊ အရိယဓမ္မဟူ၍၎င်း။ သပ္ပုရိသဓမ္မေတိဝါ၊ သပ္ပုရိသဓမ္မ
ဟူ၍လည်းကောင်း။ အရိယဝိနယေတိဝါ၊ အရိယာတို့၏ဝိနည်းဟူ၍လည်း
ကောင်း။ သပ္ပုရိသဝိနယေတိဝါ၊ သပ္ပုရိသဝိနည်းဟူ၍ လည်းကောင်း။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေဝိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။ ဧသဧသောဝေ၊ ဤသပ္ပုရိသ
စသည်လျှင်၊ သေသော၊ ထိုအရိယာစသည်မည်၏။ အနုညော၊ တပါးမှ
ဟုတ်၊ ဧကဋ္ဌဧကဋ္ဌော၊ တခုတည်းသော အဘိဓေယျက္ခသည်။ သမေ
သမော၊ တူသည်။ သမတာဝေသမတာဝေါ၊ တူသောအတို့ရှိသည်။ တဇ္ဇာ
တေတဇ္ဇာတော၊ တသာတာဝေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်။ သပ္ပုရိသော၊
သပ္ပုရိသမည်သည်။ အရိယသဘာဝေါ၊ အရိယာ၏ သဘောရှိသည်။
အရိယောစ၊ အရိယာသည်လည်း။ သပ္ပုရိသသဘာဝေါ၊ သပ္ပုရိသ၏
သဘောရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တညေဝတံဝေ၊ ထိုအရိယာစသည်လျှင်၊
တေံ၊ ဤသပ္ပုရိသ စသည်မည်သည်။ တေံညေဝတေံဝေ၊ ဤသပ္ပုရိသ
စသည်လျှင်၊ တံ၊ ထိုအရိယာ စသည်မည်၏။ အနုယံနုယတာရဟိတံ၊ နှစ်
ထွေအဖြစ်မှကင်း၏။ ။

ရူပံအတ္တတော သမနုပဿတိတိ၊ ရူပံအတ္တတော သမနုပဿတိဟု
သည်ကား၊ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကဋ္ဌော၊ အချို့သောသူသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။
အတ္တတော၊ ကိုယ်အားဖြင့်။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ ယံရူပံ၊
အကြင်ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါပင်တည်း။ ယော
အဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုငါသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ပင်တည်း။ ဣတိ
ဤသို့။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တဉ္စ၊ ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း။ အနုယံ၊
နှစ်ထွေမပြားတပါးတည်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သေယျ
ထာဝိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဈာယတော၊ တောက်သော၊ တေလပဒီပဿ၊
ဆီမီးတောက်၏။ ယာအပ္ပိ၊ အကြင်မီးလျှံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုမီးလျှံ
သည်။ ဝဇ္ဈော၊ အဆင်းပင်တည်း။ ယောဝဇ္ဈော၊ အကြင်အဆင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာ၊ ထိုအဆင်းသည်။ အပ္ပိ၊ မီးလျှံပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အနုဉ္စ၊ မီးလျှံကိုလည်းကောင်း။ ဝဇ္ဈဉ္စ၊ အဆင်းကိုလည်းကောင်း။ အနုယံ၊
နှစ်ထွေမပြားတပါးတည်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ သမနုပဿတိယထာ၊ အဖန်
တလဲလဲရှုသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကဋ္ဌော၊

အချိုသောသူသည်။ ရှပ်၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ ကိုယ်အားဖြင့်၊ သမနုပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲရှု၏။ အနုယံ၊ နှစ်ထွေမပြားတပါးတည်းကို။ က၊ တွာ၊ ပြု၍။ သမနုပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲရှု၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့။ ရှပ်၊ ရုပ်ကို။ အတ္တာတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ ဗိဗ္ဗိပဿနာယ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြင့်ရှုခြင်းဖြင့်။ ပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲ ရှု၏။ ရူပဝန္တံ၊ အတ္တာနန္တံ။ ရူပဝန္တံ၊ အတ္တာနံ ဟူသည် ကား၊ အရှပ်၊ နာမ်ကို။ အတ္တာတိ၊ ကိုယ်ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သာယ၊ ဝန္တံ။ အရိပ်ရှိသော၊ ရုက္ခဝိယ၊ သစ်ပင်ကဲ့သို့။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော၊ တံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲရှု၏။ အတ္တနိဝါရူပန္တံ၊ အတ္တနိဝါရူပံဟူသည် ကား၊ အရှပ်မေဝ၊ နာမ်ကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝုပ္ပသိ၊ ပန်းပွင့်၌။ ဂန္ဓဝိယ၊ အနံကဲ့သို့။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ ရှပ်၊ ရုပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲရှု၏။ ။

ရူပသိဝါအတ္တာနန္တံ။ ရူပသိဝါအတ္တာနံဟူသည်ကား။ အရှပ်မေဝ၊ နာမ်ကိုသာလျှင်။ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ကရုဏ္ဍာယ၊ ကြိုတ်၌။ မဏိဝိယ၊ ပတ္တမြားကိုကဲ့သို့။ တံအတ္တာနံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ ရူပသိ၊ ရုပ်၌။ သမနုပဿတိ၊ အတန်တလဲလဲရှု၏။ ပရိယုဠုဋ္ဌာယိတိ၊ ပရိယုဠုဋ္ဌာယိဟူသည်ကား၊ ပရိယုဠာနာကာရေန အဘိဘဝနာကာရေန။ နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဌိတော၊ တည်၏။ ရှပ်၊ ရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါပင်တည်း။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရှပ်၊ ရုပ်ပင်တည်း။ ရှပ်၊ ရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ ရှပ်၊ ရုပ်ပင်တည်း။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့။ တဏှာဒိဋ္ဌိတိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်၊ ဂိလိတွာ၊ ဖျိ၍။ ပရိနိဠုပတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဝဏှနကောနာမ၊ ယူတတ်သောသူမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ အဟံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တဿတံရူပန္တံ၊ တဿတံရှပ်ဟူသည်ကား၊ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်အား၊ ဇေ၊ ဤသို့ရှပ်အတ္တတောသမနုပဿတိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်ဟောအပ်ခဲ့ပြီးသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သော၊ တံရှပ်၊ ထိုရုပ်သည်။ ဣဝေကစ္စောရှပ်အတ္တတောသမနုပဿတိတိ၊ အါဒိန၊ ဣဝေကစ္စောရှပ်အတ္တတော သမနုပဿတိဤသို့အစရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊ ရူပက္ခန္ဓေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူခဲ့သော။ ယောသံဝဏ္ဏနာနယော၊ အကြင်သံဝဏ္ဏနာနည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိလေပြီ။ ဝေဒနာဒိသ္မုဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ ဧသောဝေနယော၊ ဤသို့ဖွင့်ချွန်ဆိုခဲ့သား၊ လေးဘွဲ့ရသာသံဝဏ္ဏနာ နည်းကိုသာလျှင်။ ဒဠုဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အညော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို။ နပရိယောသိတဗ္ဗော၊ မရှာလေ

သင်းဝါ။ ဇေယဝဇေယောဇေသံဝဏ္ဏိနာနယော။ ဣဓေကဏ္ဍောစသည်ဖြင့်
 အတ္ထပြုပြု၊ မိန့်တုံနဲ့သား မရဒေါသ ပဒကုန်လစ်ဖွင့်ထွက်သေချာ ဤသံ
 ဝဏ္ဏိနာ နည်းသည်သာလျှင်။ ဝေဒနာဒီသုဝိ။ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌
 လည်း။ နယော။ သိကြောင်း ဥပါယ်သည်။ ဟေသသတိ။ ဖြစ်ရစ်လတ္တံ့၊ တုဇ္ဈေ။
 သင်တို့သည်။ မာသောမိတ္တ ဝေဒနာစသည်တို့၌ သံဝဏ္ဏိနာမရှိတို့မသိဟု
 မစိုးရိမ်ကြကုန်လင့်။ တတ္ထ။ ထိုရုပ်အတ္တတောသမနူပဿတိအစရှိသည်
 ဖြင့်ဟောတော်မူသော ပါဠိတော်၌။ ရုပ်အတ္တတောသမနူပဿတိတိ။ ရုပ်
 အတ္တတောသမနူပဿတိဟူသော။ ဣမသ္မိံ ပဌမဋ္ဌာနေ။ ဤလက်မွန်မဆွ
 ပဌမဋ္ဌာန၌။ သုဒ္ဓရူပမေဝ။ နာမ်နှင့်မရောရှက် ရုပ်သက်သက်ကိုသာလျှင်။
 အတ္တာတိ။ ကိုယ်ဟူ၍။ ကထိတံ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ရူပဝန္တံဝါအတ္တာနံ။
 အတ္တနံဝါရူပံ ရူပသ္မိံဝါအတ္တာနံ။ ဝေဒနံအတ္တတော(လ)သညံ။ သင်္ခါရေ။
 ဝိညာဏံအတ္တတောသမနူပဿတိတိ။ ရူပဝန္တံဝါအတ္တာနံ။ အတ္တနံဝါရူပံ
 ရူပသ္မိံဝါအတ္တာနံ။ ဝေဒနံအတ္တတော(လ)သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံအတ္တ
 တောသမနူပဿတိ ဟူကုန်သော။ ဣမေသုသုတ္တသုဋ္ဌာနေသု။ ဤခုနစ်ပါး
 သောအရာတို့၌။ အရူပံနာမ်ကို။ အတ္တာတိ။ ကိုယ်ဟူ၍။ ကထိတံ။ ဟော
 တော်မူအပ်၏။ ဝေဒနာ ဝန္တံဝါ အတ္တာနံ အတ္တနံဝါဝေဒနံ ဝေဒနာယဝါ
 အတ္တာနန္တိ။ ဝေဒနာဝန္တံဝါအတ္တာနံ အတ္တနံဝါဝေဒနံဝေဒနာယဝါအတ္တာ
 နံဟူကုန်သော။ ဧဝံ။ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ စတုသု။ လေးပါးကုန်သော။ ခန္ဓ
 သု။ နာမက္ခန္ဓာတို့၌။ တိတ္ထံတိတ္ထံ။ သုံးပါးသုံးပါးကုန်သော။ ဝါဟာနံ။ ယူခြင်း
 တို့၏။ ဝသေန။ အတွင်းဖြင့်။ ဝုတ္တေသု။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ခွါဒသသု
 ဋ္ဌာနေသု။ တဆဲ့နှစ်ပါးသောအရာတို့၌။ ရူပါရူပမိဿကော။ ရုပ်နာမ်အရော
 ဖြစ်သောခန္ဓာကို။ အတ္တာတိ။ ကိုယ်ဟူ၍။ ကထိတော။ ဟောတော်မူအပ်၏။
 တုတ္တတေသုဝိသတိယာဋ္ဌာနေသု။ ထိုနှစ်ဆယ်သော အရာတို့တွင်။ ရုပ်
 အတ္တတောသမနူပဿတိ။ ဝေဒနံသညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံအတ္တတော
 သမနူပဿတိတိ။ ရုပ်အတ္တတောသမနူပဿတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။
 ဝိညာဏံအတ္တတောသမနူပဿတိဟူ၍။ ဝုတ္တေသု။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်
 သော။ ပဉ္စသု။ ငါးပါးကုန်သော။ ဋ္ဌာနေသု။ အရာတို့၌။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ
 ကို။ ကထိတာ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ အဝသေသေသု။ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ
 ကြွင်းကုန်သော။ ပန္နရသသု။ တဆဲ့ငါးပါးကုန်သော။ ဋ္ဌာနေသုပန။ အရာတို့၌
 ကား။ သဿတဒိဋ္ဌိ။ သဿတဒိဋ္ဌိကို။ ကထိတာ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ
 ဧဝံယထာဝုတ္တနဗောန။ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧတ္ထ။ ဤ

၂၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သုတ်၌၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဝိဘာဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဝိဘာဝဒိဋ္ဌိဘိသုသင်၊ ပဉ္စရသ၊
တသ္မံ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိယော၊ ဘဝဒိဋ္ဌိဘိသုသင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
တာသဗ္ဗာပိ၊ ထိုအလုံးစုံနှစ်ဆယ်သောသက္ကာယဒိဋ္ဌိဘိသုသင်လည်း၊ မဂ္ဂါ
ဝရဏာ၊ မဂ်ကိုပိတ်ကွယ်တားမြစ်တတ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
သဂ္ဂါဝရဏာ၊ နတ်ရွာကိုပိတ်ကွယ်တားမြစ်တတ်ကုန်သည်၊ နဟောန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်၊ ပဌမမဂ္ဂဝဏ္ဏာ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် သတ်အပ်ကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။

☞ ဧဝံခေါဂဟပတိအာတုရကာယောစေဝဟောတိ အာတုရမိတ္တောစာ
တိတ္တေ၊ ဧဝံခေါဂဟပတိအာတုရကာယောစေဝဟောတိ အာတုရမိတ္တော
စဟူသောပါဌ်၌၊ ကာယောနာမ၊ ရူပကာယမည်သည်ကား၊ ဗုဒ္ဓါနန္ဒိ၊ သဗ္ဗညု
ဘုရားတို့အားလည်း၊ ကာယော၊ ကိုယ်သည်၊ အာတုရောယေဝ၊ ကျင်နာ
သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ မိတ္တံပန၊ မိတ်သည်ကား၊ ရာဂဒေါသမော
ဟာနူကတံ၊ ရာဂဒေါသမောဟသို့ အစဉ်လိုက်သည်ဖြစ်မှု၊ အာတုရံနာမ၊
ကျင်နာသည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုရာဂဒေါသမောဟသို့အ
စဉ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ကျင်နာသောမိတ်ကို၊ ဣတိ၊ ဤသုတ်၌၊ ဓမ္မသနာပတိ
နာ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသောအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အာတု
ရတာဝေန၊ ကျင်နာသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်၏၊ နောစအာတုရ
မိတ္တောတိဣ၊ နောစအာတုရမိတ္တောဟူသောဤဝါရ၌၊ နိက္ကိလေသတာ
ယ၊ ကင်းပြီးသောကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မိတ္တဿ၊ မိတ်၏၊
အနာတုရတာဝေ၊ မကျင်နာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒသိတော၊ ပြအပ်၏၊
ဣတိဣမိနာပုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ ဣမသ္မိံသုတ္တေ၊
ဤသုတ်၌၊ လောကီယမဟာစနော၊ လောကီသားလူများအပေါင်းသည်၊
အာတုရကာယောစေဝ၊ ကျင်နာသောကိုယ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ အာ
တုရမိတ္တောစ၊ ကျင်နာသောမိတ်ရှိသည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသိတော၊ ပြအပ်၏၊ ဝိဏာသဝ၊ ရဟန္တာဝုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊
အာတုရကာယာ၊ ကျင်နာသောကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ အနာတုရမိတ္တာ၊ ကျင်
နာခြင်းကင်းသောမိတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သတ္တသေခါ၊
ချစ်ဦးသောသေဝုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ပဟိနကိလေသေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော
ကိလေသာတို့ကိုပြုပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ အာတုရမိတ္တာ၊ ကျင်နာသောမိတ်ရှိကုန်
သည်၊ နေဝဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်၊ အပ္ပဟိနကိလေသေပန၊ မပယ်အပ်ကုန်
သေးသောကိလေသာတို့ကိုကား၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ အနာတုရမိတ္တာ၊ ကျင်

နာခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိကုန်သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏၊ ဘဇမာနာပန၊ ဝင်ကုန်မူကား၊ ဝဋ္ဋသံသုသိ၊
 မဟာဇနဿ၊ ဝဋ္ဋသို့အစဉ်မပြတ်သျှောင်သောများစွာသော ပုထုဇဉ်၏၊
 စိတ္တံဝိယ၊ စိတ်ကဲ့သို့၊ တေသံ၊ ထိုသောပုဂ္ဂိုလ်ချစ်ယောက်တို့၏၊ စိတ္တဿ၊
 စိတ်၏၊ ကိလေသပထေန၊ မပြတ်ဖန်ဖန်ထက်သန် ထူထပ်သောကိလေ
 သ၏အာနုဘော်ဖြင့်၊ အာတုရတာဘာဝတော၊ ကျင်နာသောအဖြစ်၏
 မရှိခြင်းကြောင့်၊ အနာတုရစိတ္တံတံယေဝ၊ ကျင်နာခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိ
 သောအဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ ဘဇန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤရွှေသောအစီအစဉ်
 ဖြင့်နက္ခလပိတုသုတ်၏ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာသံဝဏ္ဏနာသေချာကပတ်အံ့ပြီး
 သပ်သတည်း။

၂ ရုတိယေ၊ ရုတိယဒေဝဒဟသုတ်၌၊ ဒေဝဒဟန္တိ၊ ဧဝဒဟံဟူ
 သောဤပုဒ်၌၊ ရာဇာနော၊ လူမင်းတို့ကို၊ ဒေဝါ၊ သမ္ဗုတိနတ်တို့ဟူ၍၊ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ဆိုအပ်ကုန်၏၊ တေသံ၊ ထိုသမ္ဗုတိနတ်လူမင်းမြတ်တို့၏၊ မင်္ဂလာဒေဟာ၊ မင်္ဂ
 လာရေကန်တော်ကို၊ ဒေဝဒဟောတိ၊ ဒေဝဒဟဟူ၍၊ ဂစ္ဆော၊ ဆိုအပ်၏၊
 ဝါ၊ တနည်းကား၊ သောဒဟော၊ ထိုအိုင်သည်၊ သယံ၊ အလိုလို၊ ဇာတော၊
 ဖြစ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အလိုလိုဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒေဝဒဟော
 တိ၊ နတ်တူးအိုင်ဟူ၍၊ ဂစ္ဆော၊ ဆိုအပ်၏၊ တဿ၊ ထိုသမ္ဗုတိနတ်လူမင်း
 မြတ်၏၊ မင်္ဂလာရေကန်တော်၏၊ အဝိဒ္ဓုရေ၊ အနီး၌၊ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်၊ ဒေဝဒ
 ဟဇ္ဇေဝ၊ ဒေဝဒဟဟူ၍သာလျှင်၊ နပုံသကလိင်္ဂဝသေန၊ နပုံလိင်၏အစွမ်း
 ဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ခါ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂတော၊ ရောက်၏၊ ပစ္ဆိမာဘူမဂါမိကာ
 တိ၊ ပစ္ဆိမာဘူမဂါမိကာ ဟူသည်ကား၊ ပစ္ဆိမာဘူမံအပဒေသယံ၊ အနော်
 မျက်နှာအဖို့၌၊ နိဝိဋ္ဌံ၊ တည်ထောင်သော၊ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့၊ ဂန္တုကာမာ၊
 သွားလိုကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ နိဝါသန္တိ၊ နိဝါသံဟူသည်ကား၊
 တေမာသံ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်သုံး၊ ဝဿာဝါသံ၊ ဝါကပ်ခြင်းကို၊ အပ
 လောကိတောတိ၊ အပလောကိတောဟူသည်ကား၊ အာပုစ္ဆိတော၊ ပန်အပ်
 ပြီးလော၊ အပလောကေတာတိ၊ အပလောကေတာဟူသည်ကား၊ အာပုစ္ဆိ
 ထ၊ ပန်ကြွေးကြချေကုန်၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ ဘဂ္ဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ တေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို၊ အာပုစ္ဆာပေတိ၊ ပန်စေတိ
 သနည်း၊ တေတိက္ခ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ သဘာရေ၊ ဝန်ရှိသည်တို့ကို၊ ကာတု
 ကာမတုယ၊ ပြုတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အာပုစ္ဆာပေတိ၊ ပန်စေ

၏၊ ဟိ၊ အကျယ်ဆိုပြီးအံ့၊ ယေသံဝိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဧကဝိဟာရေ၊
 တကျောင်းတည်း၌၊ ဝသန္တောပိ၊ သီတင်းကြီးနှင့်အတူတကွနေပါလျက်
 လည်း၊ သန္တိကံ၊ သီတင်းကြီးအထံသို့၊ နဂစ္ဆတိ၊ တပုဂ္ဂိုလ်လုပ်၍မဆည်း
 ဧဝံ၊ ပက္ကမန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ သွားလာလှည့်ပတ်သော်လည်း၊ အနာ
 ပုစ္ဆော၊ သီတင်းကြီးကိုမပန်မူ၍၊ ပက္ကမတိ၊ သွားလိုရာရာသွားလာလှည့်ပတ်
 ၏၊ အယံဝိက္ခူ၊ ဤရဟန်းသည်၊ နိဗ္ဗာရောနာမ၊ ဝန်ကင်းသောရဟန်းမည်
 ၏၊ ယေသပနဝိက္ခူ၊ အကြင်ရဟန်းသည်ကား၊ ဧကဝိဟာရေ၊ တကျောင်း
 တည်း၌၊ ဝသန္တောပိ၊ သီတင်းကြီးနှင့်အတူတကွနေပါလျက်လည်း၊ အာ
 ဂတ္တံ၊ သီတင်းကြီးထံလာ၍၊ ပဿတိ၊ ဖူးမျှော်၏၊ ပက္ကမန္တော၊ အရပ်တ
 ပါးသို့သွားလာလှည့်ပတ်သော်လည်း၊ အာပုစ္ဆတိ၊ သီတင်းကြီးထံလာ၍
 ပန်လျှောက်၏၊ အယံဝိက္ခူ၊ ဤရဟန်းသည်၊ သဘာရောနာမ၊ ဝန်ရှိသည်
 မည်၏၊ ဣမေဝိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့ကိုလည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့ဝန်ရှိသည်ကိုပြုသည်ရှိသော်၊ ဣမေဝိက္ခူ၊ ဤရဟန်းတို့သည်၊
 သီလာဒိဟိ၊ သီလအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဝုဒ္ဓိဿန္တိ၊ ကြီးပွားကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့လုံး ပြုတော်မူ၍၊ သဘာရေ၊ ဝန်ရှိသည်တို့ကို၊ ကာတုကာမော၊ ပြု
 တော်မူခြင်းငှါအလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ အာပုစ္ဆာပေတိ၊ ပန်ကြား၏၊ ပဏှိ
 တောတိ၊ ပဏှိတောဟူသည်ကား၊ ဓာတုကောသလ္လဒါနံ၊ ဓာတ်၌လိမ္မာ
 သည်၏အဖြစ်အစရှိသော၊ စတုဗ္ဗိဓေန၊ လေးပါးအပြားရှိသော၊ ပဏှိစ္စေန၊
 ပညာနှင့်၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ အနုဂ္ဂါဟကောတိ၊ အနုဂ္ဂါဟကော
 ဟူသည်ကား၊ အာမိသာ၊ နုဂ္ဂဟေနစ၊ အာမိသဖြင့်၊ ခြီးမြင့်ခြင်း ၎င်း၊
 ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေနစ၊ တရားဖြင့်ခြီးမြင့်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဒိဟိ၊
 နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုဂ္ဂဟေဟိ၊ ခြီးမြင့်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂါဟ
 ကော၊ ခြီးမြင့်တတ်၏။ ။

ကိရ၊ ချဲ့ပြီးအံ့၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မဟာထေရ်မွန်သည်၊ အ
 ညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဝိက္ခူပိယ၊ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့၊ ပါတောဝ၊ နံနက်စော
 စောကလျှင်၊ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလိုငှါ၊ အနာဂတ္တံ၊ မသွားဦးဘဲ၊ သဗ္ဗ
 ဝိက္ခူသု၊ အလုံးစုံသောရဟန်းတို့သည်၊ ဂတေသု၊ ဆွမ်းခံသွားကုန်သည်
 ရှိသော်၊ သကလံ၊ အလုံးစုံသော၊ သံဃာရာမံ၊ သံဃာအရံကို၊ အနုဂ္ဂိစရန္တော၊
 လှည့်လည်လျက်၊ အသမ္ပန္နဌာနံ၊ တမြက်မလှည်းရာအရပ်ကို၊ သမ္ပန္နတိ၊
 တမြက်လှည်း၏၊ အဆပဋိတံ၊ မစွန့်အပ်သော၊ ကစဝရံ၊ အမြိုက်ကို၊ ခာဇ္ဇေတိ၊
 စွန့်၏၊ သံဃာရာမေ၊ သံဃာအရံ၌၊ ဒုန္နိက္ခိတ္တာနိ၊ မသံပ္ပါယ်သဖြင့်ထူးအပ်

၁၂

ကုန်သော၊ မဇ္ဈပိဋဒါရုဘဏ္ဍာမတ္တိကဘဏ္ဍာနိ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်သစ်
 ဘဏ္ဍာ၊ မြေဘဏ္ဍာတို့ကို၊ ပဋိသာမေတိ၊ သိမ်းဆည်းသိုမှီး၏၊ ကိံကာရ
 ဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်မှ
 အပဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့သည်၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊ ပရိဋ္ဌာ၊ ဝင်ကုန်
 သည်ရှိသော်၊ ဒိသွာ၊ မြင်ကုန်၍၊ ပရိဘဝံ၊ ရှုတ်၊ ကွဲခဲ့ခြင်းကို၊ မာအကံသု၊
 မပြုစေကုန်လင့်၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပြုတော်မူ၍၊ ပဋိသာမေတိ၊ သိမ်းဆည်း
 သိုမှီး၏၊ တတော၊ ထိုနောင်မှ၊ ဂိယာနဿလံ၊ သူနာကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆာ၊
 သွား၍၊ ဂိယာနေ၊ နာသောရဟန်းတို့ကို၊ အဿာသေတွာ၊ နှစ်သိမ့်စေ၍၊
 ကေန၊ အဘယ်ဘောဇဉ်အဘယ်ဆေးဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလိုရှိသနည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ပုတ္တိတွာ၊ မေး၍၊ ယေန၊ အကြင်ဘောဇဉ်ဆေးဖြင့်၊ အတ္ထော၊ အလိုရှိ
 သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တဒတ္ထံ၊ ထိုဘောဇဉ်ဆေးအလို၊ ဌ၊ တေသံ၊ ထိုသူ
 နာရဟန်းတို့၏၊ ဧဟရဿာမဏေရေ၊ ပဉ္စင်းငယ်သာမဏေတို့ကို၊ အာဒါ
 ယ၊ ခေါ်၍၊ ဘိက္ခဝာရဇတ္ထေနဝါ၊ ဆွမ်းခံဝတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သဘာ
 ဂဋ္ဌာနေဝါ၊ သဘောတူရာအရပ်၌လည်းကောင်း၊ ဘေသန္တံ၊ ဆေးကို၊ ပရိ
 ယေသိတွာ၊ ရှာမှီး၍၊ တေသံ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သာမဏေတို့အား၊ ဒေတွာ၊ ပေး
 လိုက်၍၊ ဂိယာနုပဋ္ဌာနံနာမ၊ သူနာကို လုပ်ကျွေးခြင်း မည်သည်ကိုကား၊
 ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ၊ မြတ်စွာဘုရားပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်၊ ဝဏ္ဏိတံ၊ ခြီးမွမ်း
 အပ်၏၊ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့၊ ဂစ္ဆထ၊ မထောင်မနားဖြောင့်
 ဖြောင့်သွားကြလေကုန်၊ အပ္ပမတ္တာ၊ သူနာကိုလုပ်ကျွေးခြင်း၌မမေ့မလျော့
 မပေါ့မလစ်ကုန်သည်၊ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြလေကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့တရားပြု၍၊
 တေ၊ ထိုပဉ္စင်းငယ်သာမဏေတို့ကို၊ ပေသေတွာ၊ စေလိုက်၍၊ သယံ၊ ကိုယ်
 တော်သည်၊ ဝိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍၊ ဥပဋ္ဌာကကု
 လေဝါ၊ အလုပ်အကျွေးအိမ်၌မူလည်း၊ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စ
 ကိုးကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ကြွတော်မူ၏၊ ဣဒံ၊ ဤဆို
 အပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ အဿ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာမဟာ
 ထေရ်မွန်၏၊ နိဗ္ဗာနဝါသဋ္ဌာနေ၊ အမြဲနေသောအရပ်၌၊ အာဝိဏ္ဏံ၊ မပြတ်ပြု
 အပ်သောအလေ့အကျက်တော်တည်း၊ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့၊ ဘဂ
 ဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စာရိကံ၊ ဒေသစာရိကို၊ ဓရမာနေ၊ လှည့်လည်
 သည်ရှိသော်၊ အဟံ၊ ငါကား၊ အဂ္ဂဿဝကော၊ အဂ္ဂဿဝကတည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့လုံးပြု၍၊ ဥပါဟနံ၊ တိနပ်ကို၊ အာရုပ္ပာ၊ စီး၍၊ ဆတ္တံ၊ ထီးကို၊ ဂဟေ
 တွာ၊ ဆောင်း၍၊ ပုရုတောပုရုတော၊ ရှေးမှရှေးမှ၊ နဂစ္ဆတိ၊ တပုဂ္ဂိုလ်လုပ်

၂၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံပဿနာအဋ္ဌကထာနိဿယ။

၍ထောင်ထောင်လွှားလွှား သွားတော်မူ။ ပန၊ စင်စစ်သဖြင့်ကျင့်တော်မူ
ဟန်ကား၊ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းအပေါင်း၌၊ ယေတိက္ခ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်
မဟာလ္လကာဝါ၊ အိုမင်းကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အာဗာဓိကာဝါ၊ အနာနှိပ်
စက်ကုန်သည်လည်းကောင်း၊ အတိဒဟရာဝါ၊ အလွန်ငယ်သောသမဏေ
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေသံ၊ ထိုမဟာလ္လကာအာဗာ
ဓိကာအတိဒဟရာ ရဟန်းသမဏေတို့၏၊ ရုတ္တုဋ္ဌာနာနိ၊ ကျင့်နာရာအရပ်တို့
ကို၊ တေလေန၊ နယ်စပ်ဖြင့်၊ မက္ခာပေတွာ၊ လိမ်းသစ်စေ၍၊ ပတ္တစိဝရံ၊
သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်၏၊ ဗဟရ သမဏေရေဟိ၊
ပဉ္စင်းငယ်သမဏေတို့ကို၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ တံဒိဝသံဝါ၊ ထို
ဘုရား ရောက်တော်မူသောနေ့၌ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဒိဝသံဝါ၊ ဘုရား
ရောက်ပြီးနောက်တနေ့၌လည်းကောင်း၊ ဒိဝသန္ဓယေန၊ တရက်နှစ်ရက်ဖြင့်၊
ဝူဓသန္တပရိသမေ၊ အပင်အပန်းငြိမ်းမြတ်တုန်သော၊ တေမဟာလ္လကာဗာဓိ
ကာတိဒဟရာပုဂ္ဂလေ၊ ထိုမဟာလ္လကာအာဗာဓိကာအတိဒဟရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို
ဇေတိတွာဝ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာအပါဆောင်၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ၊ ကြွတော်
မူ၏၊ ဟိတံပါကဋ္ဌ၊ ကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကို ထင်ရှားဖြိုးအံ့၊
ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ တညေဝအာယသ္မန္တံ၊ ထိုအရှင်သဒ္ဓိပုတ္တရာကို
သာလျှင်၊ အတိဝိကာလေ၊ အလွန်မိုးချုပ်သောအခါ၌၊ သမ္ပတ္တတ္တာ၊ ရောက်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ အလတိတွာ၊
မရမူ၍၊ စိဝရကုဋိယံ၊ သင်္ကန်းကုဋိ၌၊ နိသိန္တံ၊ သိတင်းသုံးတော်မူရသည်
ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပုနုဒိဝသေ၊ နတ်ပန်
မိုးသောက်ယသောနေ့၌၊ တိက္ခသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာ
ပေတွာ၊ စည်းဝေးစေ၍၊ ဟတ္ထိဝါနရတိတ္ထိရဝတ္ထု၊ ဆင်နှင့်မျောက်နှင့်ခါနှင့်
အသင့်အတင့် ကျင့်ကြံဘူးသော ကျေးဇူးလျည်းတတ် အဋ္ဌပုတ်ကို၊ က
ထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍၊ ယထာဝုဇံ၊ သိတင်းကြီးအစဉ်အတိုင်း၊ သေနာ
သနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို၊ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သိက္ခာပဒံ၊
သိက္ခာပုဒ်ကို၊ ပညာပေသိ၊ ပညတ်တော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ထေရောက်ရအစရှိ
သည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ သေသေသေ၊ ဤအ
ရှင် သဒ္ဓိပုတ္တရာမဟာထေရ်သည်၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟေန၊ အာမိသာဖြင့်ပြီးဖြင့်
ခြင်းဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဗျတိ၊ ခြီးဖြင့်တတ်၏၊ ပန၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟာမှတ်ပါးဓမ္မာ
နုဂ္ဂဟာကိုဆိုဦးအံ့၊ သေသေသေ၊ ဤအရှင်သဒ္ဓိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ ဩ
ဝဇေန္တော၊ ဆုံးမသည်ရှိသော်၊ သတဝါရမ္ပိ၊ အကြံပံ့ရာလည်းကောင်း။

သံဟသံဝါရိဝိ၊ အကြိတ်တထောင် လည်းကောင်း၊ ယာဝ၊ အကြိတ်မျှ
လောက်၊ သံသယဝ္ဗလော၊ ထိုဆုံးမအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိ
မလေ၊ သောတာပတ္တိမရှိလှ။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊
သြဝဒတိ၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမ၏။ အထေ၊ ထိုသို့သောတာပတ္တိမရှိလှ တည်ပြီး
သည်နောက်ကာလ၌၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ ယွတ်၍၊ အညံ၊ တံပါး
သောပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမတော်မူပြန်၏။ စ၊ အကျိုးကိုပြဋ္ဌိးအံ့၊ ဣမိ
နာနယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ သြဝဒတော၊ ဆုံးမသော၊ အသေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်
၏၊ သြဝါဒေ၊ အဆုံးအမ၌၊ ဣတွာ၊ တည်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တမိုလ်ဆို့၊
မတ္တာ၊ ရောက်သောသူတို့သည်။ ဝဏနပထံ၊ ရေတွက်ခြင်း၏ အကြောင်း
ကို၊ အဘိက္ကန္တော၊ လွန်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သြဝဒန္တောစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဖြင့်လည်း၊ အနုဂ္ဂဌာတိ၊ ငြီး
မြင့်တတ်ပေ၏။ ။

ပစ္စသောသုန္တိ၊ ပစ္စသောသံဟူသည်ကား၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့
သည်၊ အယံ၊ ဤအရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အမ္မိကံ၊ ငါတို့၏၊ နေဝဥပဇ္ဈာယော၊
ဥပဇ္ဈာမတ်လည်းမဟုတ်ခဲ့၊ နအာစရိယော၊ ဆရာလည်းမဟုတ်ခဲ့၊ နသန္တိဋ္ဌ
သမ္ဘုတ္တံ၊ တံကွဲမြင်ဘူး၊ တကွသုံးဆောင်ဘူးသော အဆွေခင်ပွန်းလည်း
မဟုတ်ခဲ့၊ တဿ၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာ၏၊ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ ယံ၊ ငါတို့
သည်၊ ကံ၊ ကရိယသမ၊ အဘယ်သို့ပြုရကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့သုံးခိုင်မာ
၍၊ တုဏှိဘာဝံ၊ ဘုရားအမိန့်တော်ကိုဝန်မခံဆိတ်ဆိတ်နေသည်အဖြစ်သို့၊
အနာပဇ္ဇိတွာ၊ မရောက်ကုန်မူ၍၊ ဧဝံတန္တေတိ၊ ကောင်းပါပြီဘုရားဟူ၍၊
သတ္ထုဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏စကားတော်ကို၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ၊ သုရိသေတွာစနိခံ
ကုန်၏။ ဇ္ဇေကာဇ္ဇေရုဗ္ဗေတိ၊ ဇ္ဇေကာဇ္ဇေရုဗ္ဗေ ဟူသည်ကား၊ ဝန္တမဏ္ဍပကေ၊
လေးတိုင်စင်ဆော်၍ မဏ္ဍပ်သဖွယ်တင်အပ်သောဗာလာနက်ချုံ၌၊ သော
ဇ္ဇေကာဇ္ဇေရုဗ္ဗေ၊ ထိုဗာလာနက်ချုံသည်၊ ခုဝသလိလဋ္ဌာနေ၊ အမြဲရေရှိရာ
အရပ်၌၊ ဇာတေခကိရ၊ ပေါက်သတတ်၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧတ္ထ၊ ဤချုံ၏အ
နီး၊ အရပ်၌၊ စတူဟိ၊ လေးချောင်းကုန်သော၊ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်၊ မဏ္ဍပံ၊
မဏ္ဍပ်ကို၊ ကဇ္ဇော၊ ပြု၍၊ တဿ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ တံဂုမ္ဘံ၊ ထို
ဗလစနက်ချုံကို၊ အာရောပေသံ၊ တင်ကုန်၏၊ သော၊ ထိုဗာလာနက်ချုံ
သည်၊ တံမဏ္ဍပံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်ကို၊ ဘာဒေသိ၊ ထီးသို့ရှုံ့၍မိုး၏၊ အထ၊ ထိုအခါ
၌၊ အသေ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၏၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အတို၌၊ ဣဋ္ဌကာဟိ၊ အုတ်တို့ဖြင့်၊
ဖရိမိနိတွာ၊ စီ၍၊ ဝါလိကံ၊ ငွေပြားအတူဖြူစင်သောဆဲကို၊ ဩကိရိတွာ၊

ပြီး၍၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ပညာပယိံ သုခင်းကုန်၏။ သိတလံ၊ ချင်းအေးသော၊ ဒိဝါဌာနံ၊ နေ့သန့်ရာအရပ်သို့၊ ဥဒကဝါတော၊ ရေမှ တက်သောလေသည်၊ ဝါယတိ၊ ပြုံးပြုံးသုတ်၏၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ကသ္မိံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၌၊ နဝိဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ တံမဏ္ဍပံ၊ ထိုမဏ္ဍပ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဇေဋ္ဌကာဠုဂုဗ္ဗေဟိ၊ ဇေဋ္ဌကာဠုဂုဗ္ဗဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏၊ နာနာဝေရေဇ္ဇဂတန္တိ၊ နာနာဝေရေဇ္ဇဂတံဟူသည်ကား၊ ဧကဿ၊ တယောက်သော၊ ရုညော၊ မင်း၏၊ ရုဇ္ဈတော၊ တိုင်းမှ၊ နာနာဝိဓံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိသော၊ ရုဇ္ဈဂတံ၊ တိုင်းတပါးသို့ရောက်သော၊ အညံရဇ္ဈံ၊ တိုင်းတပါးကို၊ ဝိရဇ္ဈန္တိ၊ ဝိရဇ္ဈဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟိတံပါကဋ္ဌံကရေမိ၊ မပေါ်ထင်ငြား ထိုစကားကိုထင်ရှားပြုဦးအံ့၊ ဒေသတော၊ မိမိနေသောအရပ်မှ၊ အညော၊ တပါးသောအရပ်ကို၊ ဝိဒေသောဟိ၊ အရပ်တပါးဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ နိဝုတ္တရဇ္ဈတော၊ အမြဲနေသော တိုင်းမှ၊ အညံ၊ တပါးသောတိုင်းသည်၊ ဝိရဇ္ဈနာမ၊ တိုင်းတပါးမည်၏၊ တံ၊ ထိုဝိရဇ္ဈကို၊ ဝေရဇ္ဈန္တိ၊ ဝေရဇ္ဈဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏၊ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာတိ၊ ခတ္တိယပဏ္ဍိတာဟူသည်ကား၊ ဗိမ္ဗိသာရကောသလရာဇာ ဒယော၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကောသလမင်းအစရှိကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတရာဇာနော၊ ပညာရှိသောမင်းတို့သည်၊ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာတိ၊ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာဟူသည်ကား၊ စင်္ဂီ တာရုက္ခဒယော၊ စင်္ဂီပုဏ္ဏား တာရုက္ခပုဏ္ဏား အစရှိကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတဗြာဟ္မဏာ၊ ပညာရှိပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာတိ၊ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာဟူသည်ကား၊ ဗိတ္တသုဒတ္တာဒယော၊ ဗိတ္တသုကြွယ် အနာထဝိဇာသုဋ္ဌေးအစရှိကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတဂဟပတယော၊ ပညာရှိသုကြွယ်တို့သည်၊ သမဏပဏ္ဍိတာတိ၊ သမဏပဏ္ဍိတာ ဟူသည်ကား၊ သဘိယဝိလောတိကာဒယော၊ သဘိယဝိလောတိကအစရှိကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပညာရှိပရိဗိုဇ်တို့သည်၊ ဝိမံသကါတိ၊ ဝိမံသကါဟူသည်ကား၊ အတ္တဂဝေသိနော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုရှာလေ့ရှိကုန်သော၊ ကိံ ဝါဒိတိ၊ ကိံ ဝါဒိဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်ထည်းဖြစ်သောဆရာကြီး၏၊ ဒဿနံ၊ အယူကို၊ ဝဒတိ၊ မေး၏၊ အာယုသ္မန္တာနံ၊ အရှင်တို့၏၊ သတ္တာ၊ ရိုဏ်းအုပ်ဆရာကြီးသည်၊ ကိံ လန္ဗိကော၊ အဘယ်အယူရှိသနည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထေ၊ အနက်တည်း၊ ကိမက္ခာယိတိ၊ ကိမက္ခာယိဟူသည်ကား၊ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတို့အား၊ ကိံ အဘယ်သို့သော၊ ဩဝါဒါနုသာသနိံ၊ ဩဝါဒအနုသာသနီကို၊ အာစိက္ခတိ၊ ဟောကြား တတ်သနည်း၊ ဓမ္မဿစ အနုဓမ္မန္တိ၊

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁-နက္ခလံပိတုဝဂ်၊

၂၆

ဓမ္မဿစအနုဓမ္မံဟူသည်ကား၊ တင်ဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တဗျာ
ကဏ္ဍဿ၊ ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့်လျော်စွာအကျယ်ဟောကြားအပ်
သောတရားတော်အား၊ အနုဗျာကဏ္ဍ၊ အလျော်အသင့်ဟောကြားအပ်
သောတရားကို၊ သဟဓမ္မိကောတိ၊ သဟဓမ္မိကောဟူသည်ကား၊ သကမ္ဘရ
ဏော၊ အကြောင်းနှင့်တကွသော၊ ဝါဒါနုဝါဒေါတိ၊ ဝါဒါနုဝါဒေါဟူသည်
ကား၊ ဘဝဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တဝါဒဿ၊ ဟောတော်မူအပ်
သောဝါဒအား၊ အနုဝါဒေါလျော်သောသင်တို့ဝါဒသည်၊ ဝါဒါနုပါတော
တိပိ၊ ဝါဒါနုပါတောဟူ၍သည်၊ ပါဠော၊ ပါဠိသည်၊ ကတ္ထမိဓပါတ္ထကေ၊
အချို့သောပေ၌၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝါဒဿ၊ ဝါဒတော်
အား၊ အနုပါတောအနုပတံနံ အနုဂမနံ၊ အစဉ်လိုက်သော သင်တို့ဝါဒ
သည်၊ ဣသိအတ္ထော၊ ဤကားအနက်၊ ဣမိနာပိ၊ ဝါဒါနုပါတောဟူသောဤ
ပါဠိဖြင့်လည်း၊ ဝါဒါနုဝါဒတော်သို့၊ အနုဂတော၊ အစဉ်လိုက်သော၊ ဝါဒေါ
ယေဝ၊ ဝါဒကိုသာလျှင်၊ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အဝိဂတ
ရာဂဿာတိအာဒိသု အဝိဂတရာဂဿာဤသို့အစရှိသောပါဠိတို့၌၊ တဏှာ
ဝသေနေဝ၊ တဏှာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဆန္ဒမ္ပိပဒါနံ၊ ခြောက်ပုဒ်တို့၏
လည်း၊ အနုတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုကား
သည်မှန်၏၊ တဏှာ၊ တဏှာသည်၊ ရုက္ခနတော၊ တပ်တတ်သောအနက်
ကြောင့်၊ ရာဂေါ၊ ရာဂမည်၏၊ ဆန္ဒိယနတော၊ လိုချင်တတ်သော အနက်
ကြောင့်၊ ဆန္ဓော၊ ဆန္ဒမည်၏၊ ပိယာယနဋ္ဌေန၊ ချစ်တတ်သော အနက်
ကြောင့်၊ ပပမံ၊ ပပမမည်၏၊ ပိပိတုကာမဋ္ဌေန၊ အာရုံကိုသောက်ခြင်းငှါလို
လားသောအနက်၊ ကြောင့်၊ ပိပါဿ၊ ပိပါသမည်၏၊ အနုဒဟဋ္ဌေန၊ အပန်တ
လဲလဲပူလောင်တတ်သောအနက်ကြောင့်၊ ပရိဇ္ဇာဟော၊ ပရိဇ္ဇာဟမည်၏၊
ဣသိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ အကုသလေစာဝုသောဓမ္မေတိအာဒိ၊ အကု
သလေစာဝုသောဓမ္မဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ ကဿ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
ထေရေန၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမဟာထေရ်သည်၊ အာရဉ္ဇံ၊ အားထုတ်တော်
မူအပ်သည်၊ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌၊ အ၊ ဝိတရာဂဿ၊
မကင်းသောရာဂရှိသောသူ၏၊ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို၊ ဝိတရာဂဿ၊ ကင်းပြီး
သောရာဂရှိသောသူ၏၊ အာနိသံသံ၊ အကျိုးကို၊ ဒေသတံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ အာ
ရဉ္ဇံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏၊ တတြ၊ ထိုအကုသလေ စာဝုသောအစရှိ
သောပါဠိ၌၊ အဝိဃာတောတိ၊ အဝိဃာတောဟူသည်ကား၊ နိဒုက္ခော၊
ဆင်းရဲကင်းသည်၊ အနုပါသသောတိ၊ အနုပါသသောဟူသည်ကား၊

၃၀

ခန္ဓဝဂ္ဂသီယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

နိရူပတာပေါ၊ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းကင်းသည်။ အပရိဋ္ဌာဟောတိ၊ အပရိဋ္ဌာဟောဟူသည်ကား၊ နိပ္ပရိဋ္ဌာဟော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှပူပန်ခြင်းကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤမျှသာအစီအစဉ်ဖြင့် ဒေဝဒဟ၊ ဒုတိယသုတ်အဖွင့် အပြီးသတ်တည်း။ ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ အဝန္တိသုတိ၊ အဝန္တိသုဟူသည်ကား၊ အဝန္တိဒက္ခိဏပထသင်္ခါတေ၊ အဝန္တိတိုင်းဒက္ခိဏပထဟုဆိုအပ်သော၊ အဝန္တိရာဇဉ္ဇ၊ အဝန္တိတိုင်း၌၊ ကုလစာရေတိ၊ ကုလစာရေဟူသည်ကား၊ ဧဝံနာမကေ၊ ဤသို့ကုလစာရဟုဆိုအပ်သောအမည်ရှိသော၊ နဂရေ၊ မြို့၌၊ ပပါတေတိ၊ ပပါတေဟူသည်ကား၊ ဧကတောပပါတေ၊ တတက်မှဖြို၍ချအပ်သကဲ့သို့သော ကမ်းပါးဖြတ်ရှိသော၊ တဿပဗ္ဗတဿ၊ ထိုတောင်၏၊ ဧကံပဿံ၊ တတက်သည်၊ ဘိန္ဒုတ္ထ၊ ဖြို၍၊ ပါတိတံပိယ၊ ကျစေအပ်သကဲ့သို့၊ အဟောသိကိရ၊ ကမ်းပါးစောက်ကြီးဖြစ်သတတ်၊ ပဝတ္ထေတိပိ၊ ပဝတ္ထေဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဌသည်၊ ကတ္တပိပေါတ္တကေ၊ အချိုပေ၌၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နါနါတိတ္ထိယာနံ၊ အထူးထူးသေတိတ္ထိတို့၏ လဒ္ဓိပဝတ္တဋ္ဌာနော၊ အယူကိုဖြစ်စေရာဖြစ်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့သောအဝန္တိသု(ပ)ဟူသောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ထေရော၊ မဟာကစ္စည်းထေရ်ကျော်သည်၊ တသ္မိံ၊ ရေ၌။ ထိုအဝန္တိတိုင်း၌၊ တံနဂရံ၊ ထိုကုလစာရအမည်ရှိသောမြို့ကို၊ နိဿာယ၊ ဆွမ်းခံအဖို့ဖြို၍၊ တသ္မိံ၊ ပဗ္ဗတေ၊ ထိုကမ်းပါးဖြတ်ရှိသောတောင်၌၊ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖတ်အပ်၏။ ဟလိန္ဒိကာနိတိ၊ ဟလိန္ဒိကာနိဟူသည်ကား၊ ဧဝံနာမကော၊ ဤသို့ဟလိန္ဒိကာနိဟုဆိုလိင်ဖြင့်ရအပ်သောအမည်ရှိသော၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေ၊ မာဂဏ္ဍိယပဋ္ဌေတိ၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေမာဂဏ္ဍိယ ပဋ္ဌေဟူသည်ကား၊ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိကမ္ပိ၊ အဋ္ဌကဝဂ်၌၊ မာဂဏ္ဍိယပဋ္ဌောနာမ၊ မာဂဏ္ဍိယဂုဏ္ဏာ၊ ရွှေချောက်ကြားအပ်သော၊ ဖြဿနာမည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိံ၊ ပဋ္ဌေ၊ ထိုဖြဿနာ၌၊ ရူပဓာတုတိဇ္ဈေ၊ ရူပဓာတုဟူသောဤပါဌ၌၊ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပနုဿဘော၊ ရှိသောရူပက္ခန္ဓာကို၊ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ရူပဓာတုရာဂဝိနိဗ္ဗန္တိ၊ ရူပဓာတုရာဂဝိနိဗ္ဗန္တိ ဟူသည်ကား၊ ရူပဓာတုမ္ပိ၊ အာရမ္မဏာဒိ ပစ္စည်းဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာဟူသောစာတော်၌၊ ရာဂေန၊ ရာဂသည်၊ ဝိနိဗ္ဗန္တိ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏံ ဟူသည်ကား၊

ကမ္မဝိညာဏံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို၊ ဩကသဒိတိ၊ ဩကသဒိဟူသည်ကား။
ဂေဟသဒိအာလယသဒိတိ၊ ရူပက္ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သောအမြဲနေအိပ်၌
တဏှာဒိဗ္ဗိ၏ အစွမ်းဖြင့် ကပ်တတ်ဖြစ်တတ်သောတရားဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊
ဆိုအပ်၏။ ဧတ္ထေ၊ ဤဝါရ၌၊ ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဝိညာဏဓာ
တုခေါဂဟပတိတိ၊ ဝိညာဏဓာတုခေါ ဂဟပတိဟူ၍၊ နဝုတ္တံ၊ မဟော
အပ်သနည်း၊ သမ္မောပာဝိဇာတတ္ထံ၊ တွေဝေခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း
အကျိုး၌၊ နဝုတ္တံ၊ မဟောအပ်တိ၊ အကျယ်ကို ဖွင့်ပြဦးအံ့၊ အတ္ထတော၊ သ
ရူပတ္ထအားဖြင့်၊ ပစ္စယော၊ အာရုံစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်
သောတရားကို၊ ဩကေတိ၊ ဩကဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆို
ဦးအံ့၊ ဝုရေဇာတံ၊ ဝုရေဇာတဖြစ်သော၊ ကမ္မဝိညာဏံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်သည်၊
ပစ္ဆိမဇာတဿ၊ ပစ္ဆိမဇာတဖြစ်သော၊ ကမ္မဝိညာဏဿပိ၊ ကမ္မဝိညာဉ်
အားလည်းကောင်း၊ ဝိပါကဝိညာဏဿပိ၊ ဝိပါကဝိညာဉ်အား လည်း
ကောင်း၊ ဝိပါကဝိညာဏဉ္စ၊ ဝိပါကဝိညာဉ် သည်လည်း၊ ဝိပါကဝိညာ
ဏဿပိ၊ ဝိပါကဝိညာဉ်အားလည်းကောင်း၊ ကမ္မဝိညာဏဿပိ၊ ကမ္မ
ဝိညာဉ်အားလည်းကောင်း၊ ပစ္စယော၊ အနန္တရသမနန္တရစသည်ဖြင့်လည်း
ကောင်း၊ ကမ္မဉ္စပနိဿယအာရုံစသည်ဖြင့် လည်းကောင်း ကျေးဇူးပြုတတ်
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ပြီးသောအကြောင်းကြောင့်၊
ဣဓ၊ ဤဝါရ၌၊ ဝိညာဏဓာတုခေါဂဟပတိတိ၊ ဝိညာဏဓာတုခေါဂဟပတိ
ဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ကမ္မဝိညာဏဝိပါကဝိညာ
ဏေသု၊ ကမ္မဝိညာဉ် ဝိပါကဝိညာဉ်တို့တွင်၊ ကတရံ၊ အဘယ်သို့သော၊
ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို၊ အဓိပ္ပေတံနုခေါ၊ အလိုရှိအပ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
သမ္မောဟော၊ တွေဝေခြင်းသည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ တဿသမ္မော
ဟဿ၊ ထိုတွေဝေခြင်းကို၊ ဝိဇာတတ္ထံ၊ ဖျောက်ခြင်း၌၊ တံဝိညာဏံ၊
ထိုဝိညာဉ်ကို၊ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍၊ အသန္တိန္နာဝ၊ မရှေ့မြှမ်းသည်သာ
လျှင်ဖြစ်သော၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို၊ ကတော၊ ပြုအပ်၏၊ အပိစ၊ တနည်း
လည်း၊ အာရမ္မဏဝသေန၊ အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ စတသော၊ လေးပါးတုန့်
သော၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဌိတိယော၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်၏တည်ရာ
အာရုံတို့ကို၊ ရူပပရိဝါတိက္ခဝေဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံတိဋ္ဌတိ ရူပါရမ္မဏန္တိ
အာဒိနာ၊ ရူပပရိဝါတိက္ခဝေ ဝိညာဏံတိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတိရူပါရမ္မဏံဤသို့
အစရှိသည်ဖြင့်၊ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်တုန့်၏၊ တာဝ၊ ထိုဝိညာဏဌိတိတို့ကိုသာ

လျှင်၊ ဒေသတုစ္စိ၊ ပြုခြင်းငှါလည်း၊ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို၊
နဂဟိတံ၊ မယူအပ်၊ ဥပါယုပါဒါနာတိ၊ ဥပါယုပါဒါနာဟူသည်ကား၊ တ
ဏှ၊ ပယဒိဋ္ဌ၊ ပယဝသေန၊ တဏှာဟုဆိုအပ်သောဥပယ ဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်
သောဥပယတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ နေဥပယာစ၊ နှစ်ပါးသောဥပယတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ ကာမုပါဒါနာဒိနိ၊ ကာမုပါဒါနိအစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါး
ကုန်သော၊ ဥပါဒါနာနိစ၊ ဥပါဒါနိတို့သည်လည်း၊ စေတသောအဓိဋ္ဌာနာတိ
နိဝေသာနုသယာတိ၊ စေတသောအဓိဋ္ဌာနာ ဘိနိဝေသာနုသယာဟူသည်
ကား၊ အကုသသမိတ္တဿ၊ အကုသိုလ်မိတ်၏၊ အဓိဋ္ဌာနာဘူတာစေတ၊ တည်
ရာဖြစ်၍လည် ဖြစ်ကုန်သော၊ အနုသယဘူတာစ၊ ရာဂါနုသယဒိဋ္ဌာနုသ
ယဖြစ်၍လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တထာဂတဿာတိ၊ တထာဂတဿဟူ
သည်ကား၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြွင်း
ကြောင့်၊ သဗ္ဗေသမ္ဘိ၊ အသုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိဏာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဧတေ၊ ထိုဆန္ဒရာဂစသည်တို့ကို၊ ပဟိနာဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်
ပြီးသည် သာလျှင်တည်း၊ ပန၊ ထိုသို့ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော်လည်း၊ သတ္ထု၊
မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဝိဏာသဝဘာဝေါ၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသည်၏ အဖြစ်
သည်၊ လေ၊ ကေ၊ လေ၊ ကန္တိ၊ အတိပါကဇော၊ အလွန်ထင်ရှား၏၊ ဣတိတသ္မာ
ထိုကြောင့်၊ ဥပရိ၊ ကောဓိယာ၊ ပဟာနိတကာထက် အထက်ကျသောအ
စွမ်းဖြင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့တထာဂတဿပဟိနာဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝိညာဏ
ဓာတုဿာတိ၊ ဝိညာဏဓာတုဿာဟူ၍၊ ဣဓ၊ ဤဝါရ၌၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်
ကြောင့်၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သနည်း၊ ကိလေသဗ္ဗဟာန
ဒဿနတ္ထံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှါ၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ ဟိတံ၊
ပါကဋ်ကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကို ထင်ရှားပြဦးအုံးကိလေသာ၊
ကိလေသာတို့သည်၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ စတုသုယေဝ၊ လေးပါးသာ
လျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊ ရူပက္ခန္ဓာစေတသိကခန္ဓာတို့၌၊ ပဟိနာ၊ ပယ်
အပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ နပဟိယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်မဖြစ်ကုန်၊ ပဉ္စသုဝိ၊
ငါးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊ ရူပက္ခန္ဓာစေတသိကခန္ဓာတို့၌၊ ပဟိ
ယန္တိယေဝ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကိလေသ
ဗ္ဗဟာနဒဿနတ္ထံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှါ၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်
ကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ ဧဝံ၊ ခေါဂဟပတိအနောကသာရိဟောဝံတိ၊ ဧဝံ
ခေါဂဟပတိအနောကသာရိဟောတိဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဩကံ၊ ခန္ဓာ
ငါးပါးတည်းဟူသောအဖြေနေရာအိမ်သို့၊ အသရုန္တေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ၏ အ

စွမ်းဖြင့်မကပ်သော။ ကမ္မဝိညာဏေန။ ကမ္မဝိညာဉ်ဖြင့်၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနောကသာရိနာမ၊ အနောကသာရိမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရေပိနိဗ္ဗာတိ၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရေပိနိဗ္ဗာဟူသည်ကား။ ရူပမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာလျှင်။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့အား။ ပစ္စယဋ္ဌေနအာရမ္မဏာဒိပဗ္ဗယဘာဝေန၊ အာရမ္မဏာဒိပဗ္ဗည်း၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နိမိတ္တံ၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းမည်၏။ ရူပမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာလျှင်။ အာရမ္မဏကိရိယာသင်္ခါတ နိဝါသနဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သောနေခြင်းကိရိယာ၏အရာဖြစ်သောအနက်ကြောင့်၊ နိကေတံ နိကေတမည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ရူပါရုံပင် ယထာဝတ္ထအတ္တကြောင့် နိမိတ္တလည်းမည် နိကေတလည်းမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပနိမိတ္တနိကေတံ၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတမည်၏။ ဝိသာရောစ၊ ကိလေသာ၏ပြန့်နှံ့ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝိနိဗ္ဗာစ၊ ကိလေသာ၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဝိသာရေပိနိဗ္ဗာ၊ ကိလေသာ၏ပြန့်နှံ့ခြင်း ကိလေသာ၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့၊ ဥဘယေနပိ၊ ဝိသာရေပိနိဗ္ဗဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်လည်း။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့၏၊ ပတ္တုတဘာဝေါစ၊ ပြန့်နှံ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝိနိဗ္ဗနဘာဝေါစ၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ရူပနိမိတ္တနိကေတေ၊ ရူပါရုံသာလျှင်ဖြစ်သော ကိလေသာတို့အား ဖြစ်ခြင်းငှါ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း ကြောင့် အာရုံ ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အနက်အတန် နေခြင်းကိရိယာ အရာဖြစ်သောယာယိအိမ်၌၊ ဝိသာရေပိနိဗ္ဗာ၊ ကိလေသာဟူသောပြန့်နှံ့တတ်သောတရား နှောင်ဖွဲ့တတ်သောတရားတို့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတ ဝိသာရေပိနိဗ္ဗာ၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတ ဝိသာရေပိနိဗ္ဗမည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝိသာရေပိနိဗ္ဗဟူသောနှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်ကိလေသာတို့၏ပတ္တုတဘာဝဝိနိဗ္ဗဘာဝကိုဘာဝပဓာနအားဖြင့် ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ရူပနိမိတ္တနိကေတမ္ပိ၊ ရူပါရုံသာလျှင်ဖြစ်သောကိလေသာတို့အား ဖြစ်ခြင်းငှါကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်းကြောင့် အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သောနေခြင်းကိရိယာ၏အရာဖြစ်သောယာယိအိမ်၌၊ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော၊ ကိလေသာဝိသာရေနစေတိ၊ ကိလေသာ၏ ပြန့်နှံ့ခြင်းကြောင့် ၎င်း၊ ကိလေသ ဗန္ဓနေနစ၊ ကိလေသာ၏ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ နိကေတသာ

ရိတိဝုဇ္ဈတိတိ၊ နိကေတသာရိကိဝုဇ္ဈတိဟူသည်ကား၊ အာရမ္မဏကရဏဝ
 သေန၊ အာရုံပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နိဝါသနဋ္ဌာနသဒ္ဓိတိ၊ ဗဟိဒ္ဓအာရုံ
 ခြောက်ပါးဟူသောယာယိအိမ်သို့ကြိုကြိုက်ရာဝင်၍တဏှာဒိဋ္ဌိ၏အစွမ်း
 ဖြင့်ကပ်တတ်သောသူဟူ၍၊ ဝုဇ္ဈလော၊ ဝုဇ္ဈိလ်ကို၊ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပဟိ
 နာတိ၊ ပဟိနာဟူသည်ကား၊ တေရူပနိမိတ္တနိကေတကိလေသဝိသာရိနိ
 ဗန္ဓာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောရူပါရုံသာလျှင်ဖြစ်သောကိလေသာတို့အားဖြစ်
 ခြင်းငှါ ကျေးဇူးပြုတတ်သော အကြောင်း နိမိတ်အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်
 သောအကြောင်းနိမိတ် အာရုံပြုခြင်းဟုဆိုအပ်သော အကြိုက်အကြို နေ
 ခြင်းကြွယ်ဝ၏အရာဖြစ်သောယာယိအိမ်၌ပြန်၍ ကျက်စားထိုမှဤမှသွား
 လာတတ်သောကိလေသာ ခွါအံ့မရက်ဖွဲ့ရှက် ချည်နှောင်တတ်သောကိ
 လေသာတို့ကို၊ ပဟိနာ၊ ပယ်တော်မူအပ်ကုန်ပြီ၊ ဧတ္ထ၊ ဤဝါရ၌၊ ကသ္မာပန၊
 အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ ဩကောတိ၊ ဩ
 ကဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သနည်း၊ ဆအာရမ္မဏာနိ၊ ရူပါရုံစ
 သောခြောက်ပါးသော အာရုံတို့ကို၊ နိကေတန္တိ၊ နိကေတံဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဆန္ဒရာဂဿ၊ ဗဟိဒ္ဓသဋ္ဌာရမ္မဏတို့၌တပ်သော
 ဆန္ဒရာဂ၏၊ ဗလဝရဗ္ဗလတာယ၊ အားကြီးသည်၏အဖြစ်၊ အားသေးသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဆအာရမ္မဏာနိ၊ ရူပါရုံစသော ခြောက်ပါးသောအာရုံ
 တို့ကို၊ နိကေတန္တိ၊ နိကေတံဟူ၍၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဟိတံ
 ပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကိုထင်ရှားပြဦးအံ့၊ ဧတေသံ၊
 ထိုခန္ဓာငါးပါးရူပါရုံစသောအာရုံခြောက်ပါးတို့၏၊ အာလယဋ္ဌေန၊ နေရာ
 အိမ်ဟူသောအနက်အားဖြင့်၊ ဝိသယဘာဝေ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သည်၊ သမာ
 နေဝိ၊ တူသော်လည်း၊ နိစ္စနိဝါသနဂေဟမေဝ၊ အမြဲနေရာထာဝရအိမ်ကို
 သာလျှင်၊ ဩကောတိ၊ ဩကဟူ၍၊ လောကေ၊ လောက၌၊ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
 အဇ္ဇ၊ ယနေ၊ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌၊ ကိဗ္ဗိဿာမ၊ ကစားကုန်
 အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကတသင်္ကေတဋ္ဌာနံ၊ သင်္ကေတပြုရာဖြစ်သော၊ နိဝါသန
 ဋ္ဌာနံ၊ အဆိုက်အတန့်နေရာဖြစ်သော၊ ဥယျာနာဒိ၊ ဥယျာဉ်စသည်ကို၊ နိကေ
 တန္တိ၊ ယာယိအိမ်ဟူ၍၊ ဝုဇ္ဈတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးအာရုံ
 ခြောက်ပါးတို့တွင်၊ ဝုတ္တဒါရုနေဓညဂုဏ္ဏဂေဟေ၊ သားမယားဥစ္စာစပါး
 နှင့်ပြည့်စုံသောအိမ်၌၊ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တပ်မြွေတဏှာခပ်ပွတ်စွာသောဆန္ဒ
 ရာဂသည်၊ ဗလဝါ၊ အားကောင်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊
 ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ အတ္ထတ္တိကေသု၊ နိယကတ္တတ္တဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊

၂၂

ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တပ်သောဆန္ဒရာဂသည်၊ ဗလဝါ၊ အား
 ကောင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဥပယျာနဋ္ဌာနာဒိသု၊ ဥပယျာဉ်နေရာအရပ်တို့
 ၌၊ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တပ်သောဆန္ဒရာဂသည်၊ တတော၊ သားမယားဥစ္စာစပါး
 တို့နှင့်ပြည့်စုံသောအမြဲနေအိမ်၌ဖြစ်သောထိုဆန္ဒရာဂအောက်၊ ဒုဗ္ဗလတ
 ရော၊ အထူးသဖြင့်အားနည်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတ
 ထာ၊ ထိုအတူ၊ ဗဟိရေသု၊ အပဖြစ်ကုန်သော၊ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော
 အာရမ္မဏေသု၊ အာရုံတို့၌၊ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တပ်သောဆန္ဒရာဂသည်၊ ဒုဗ္ဗလ
 တရော၊ အထူးသဖြင့်အားနည်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဆန္ဒ
 ရာဂဿ၊ တပ်သောဆန္ဒရာဂ၏၊ ဗလဝဒုဗ္ဗလတာယ၊ အားကောင်းသည်
 ၏အဖြစ် အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ ခန္ဓာငါးပါးကိုဩ
 ကအာရုံခြောက်ပါးကို နိကေတဟူ၍၊ ဒေသနာ ကုသလေန၊ ဒေသနာ
 တော်၌လိမ္မာသောသဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်
 ကို၊ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ ။

သုခိတေသုသုခိတောတိ၊ သုခိတေသုသုခိတောဟူသည်ကား၊ ဥပဋ္ဌာ
 ကေသု၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့သည်၊ နေဓညလ္လာဘာဒိဝသေန၊ ဥစ္စာ
 စပါးလာဘ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ သုခိတေသု၊ ချမ်းသာခြင်းသို့
 ရောက်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ မနာဝံ၊ နှစ်
 လိုဘွယ်သော၊ ဘောဇနံ၊ ဆွမ်းကောင်းဟင်းကောင်းကို၊ လတိဿာမိ၊
 ရပေတေသု၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂေဟသိတသုခေန၊ တဏှာ၌ဦးသောပိတ္တသုခ
 ဖြင့်၊ သုခိတော၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေဟိ၊
 ထိုဒါယကာတို့သည်၊ ပတ္တသမ္ပတ္တိံ၊ ရောက်အပ်သောစည်းစိမ်ကို၊ အနု
 ဘဝမာနောပိယ၊ မိမိခံစားရသကဲ့သို့၊ စရတိ၊ ကျင့်တတ်၏၊ ဒုက္ခိတေသု
 ဒုက္ခိတောတိ၊ ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတောဟူသည်ကား၊ တေသံ၊ ထိုအလုပ်
 အကျွေး ဒါယကာတို့အား၊ ကေနပိဒေဝကာရဏေန၊ တစုံတခုသောအ
 ကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲသည်၊ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လတ်သော်၊ သယံ၊ မိမိ
 သည်၊ ဒိဂုဏေန၊ ဒါယကာတို့ထက်နှစ်ဆတက်သော၊ ဒုက္ခေန၊ စိတ်ဆင်း
 ရဲခြင်းဖြင့်၊ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိစ္စ
 ကရဏီယေသုတိ၊ ကိစ္စကရဏီယေသုဟူသည်ကား၊ ကိစ္စသင်္ခါတေသု၊
 ကြီးကြီးငယ်ငယ် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ကရဏီယေ
 သု၊ ပြုဘွယ်တို့သည်၊ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဒါယကာတို့၌ ပေါ်ထွက်လတ်ကုန်သော်၊
 တေသုယောဂံအာပန္နတိတိ၊ တေသုယောဂံအာပန္နတိဟူသည်ကား၊ ဥပ

၃၆

မန္တဝံတွင်ပဉ္စမအဋ္ဌကထာနိဿိ

ယေဝံကံ၊ လွန်စွာ အားထုတ်ခြင်းသို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ သယံ၊ ကိုယ်
 ဘိုင်၊ တေသံ၊ ကိစ္စာနံ၊ ထိုအလုပ်အကျွေးဒါယကာပြုရန်ကိစ္စတို့၏၊ ကတ္တဗ္ဗ
 တံ၊ လက်ကိုင်၍ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ ကာမေ
 သူတိ၊ ကာမေသုဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ကာမေသု၊ ဝတ္ထု၊ ကာမတို့၌၊ ဧဝံ၊ ခေါ
 ဝဟပတိ၊ ကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိတိ၊ ဧဝံ၊ ခေါဝဟပတိ ကာမေဟိ
 အရိတ္တော ဟောတိဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ကိလေသကာမေဟိ၊ ကိ
 လေသကာမတို့မှ၊ အရိတ္တော၊ မဆိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အန္တော၊
 ကိုယ်တွင်း၌၊ ကာမာနံ၊ ကိလေသကာမတို့၏၊ ဘဝေန၊ ထင်ရှားရှိခြင်း
 ကြောင့်၊ အတုန္တော၊ မဆိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သုက္ကပက္ခော၊ သုက္က
 ပက္ခာကို၊ တေသံ၊ ထိုကိလေသတို့၏၊ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း ကြောင့်၊
 ရိတ္တော၊ အချည်းနှီးသည်၊ တုန္တော၊ ဆိတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ပုရေက္ခရာနောတိ၊ ပုရေက္ခရာ နောဟူ
 သည်ကား၊ ဝဋ်၊ ဝဋ်တရားကို၊ ပုရေတော၊ ရှေးရှု၊ ကုရုမာနော၊ ပြုသည်ဖြစ်၍၊
 ဧဝံ၊ ခေါပေါ သိယန္တိ အာဒိသု၊ ဧဝံ၊ ခေါပေါသိယံ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌၊
 ဒီဃာရဿကာဇ္ဇောဒါတာဒိသု၊ အမြင့်အနိမ့်အမည်းအဖြူအစရှိကုန်သော၊
 ရူပေသု၊ ရုပ်တို့တွင်၊ ဧဝံ၊ ခေါပေါနာမ၊ ကျိုက်နှစ်သက်အပ်သော ဤမည်
 သောဤမည်သောရုပ်ရှိသည်၊ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ချင်ပါ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စေ
 တိ၊ ဆုပန်၏၊ သုခါဒိသု၊ သုခအစရှိကုန်သော၊ ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့တွင်၊
 ဧဝံ၊ ဝေဒနောနာမ၊ ကျိုက်နှစ်သက်အပ်သော ဤမည်သော ဤမည်သော
 ဝေဒနာရှိသည်၊ နိလသညာဒိသု၊ နိလသညာအစရှိကုန်သော၊ သညာသု၊
 သညာတို့တွင်၊ ဧဝံ၊ သညောနာမ၊ ကျိုက်နှစ်သက်အပ်သောဤမည်သော
 ဤမည်သောသညာရှိသည်၊ ပုညာသိသင်္ခါရာဒိသု၊ ပုညာသိသင်္ခါရအစ
 ရှိကုန်သော၊ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့တွင်၊ ဧဝံ၊ သင်္ခါရောနာမ၊ ကျိုက်နှစ်
 သက်အပ်သော ဤမည်သော ဤမည်သောသင်္ခါရရှိသည်၊ စက္ခုဝိညာ
 ကာဒိသု၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိကုန်သော၊ ဝိညာဏေသု၊ ဝိညာဉ်တို့တွင်၊
 ဧဝံ၊ ဝိညာဏောနာမ၊ ကျိုက်နှစ်သက်အပ်သော ဤမည်သောဤမည်သော
 ဝိညာဉ်ရှိသည်၊ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ရလိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဉ္စေသိ၊ ဆုပန်၏၊ အပု
 ရေက္ခရာနောတိ၊ အပုရေက္ခရာနောဟူသည်ကား၊ ဝဋ်၊ ဝဋ်တရားကို၊ ပုရ
 တော၊ ရှေးရှု၊ အကုရုမာနော၊ မပြုသည်ဖြစ်၍၊ သဟိတံ၊ မအသဟိတံ၊ တေ
 တိ၊ သဟိတံ၊ မအသဟိတံဟူသည်ကား၊ တုယံ၊ သင်၏၊ ဝစနံ၊ စကား
 သည်၊ အသဟိတံ၊ ရှေးစကားနောက်စကားအနုသန္ဓေမစပ်၊ အသိလိဋ္ဌံ၊

မပြေပြစ်မချောမြေ့၊ မယှံ့ငါ၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ သဟိတံ၊ ရှေးစကား
 နှင့်နော်မကားအနုသန္ဓေစပ်၏။ သိလိဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်ချောမြေ့၏။ မရံရပါနသဒိ
 သံ၊ ယျားပေါင်းရည်နှင့်တူ၏။ အဓိစိဏ္ဍိတေဝိပရာဝတ္တန္တိ၊ အဓိစိဏ္ဍိတေဝိပ
 ရာဝတ္တံဟူသည်ကား၊ တုယှံ့၊ သင်သည်၊ ဒိဗေန၊ ရှည်စွာသော၊ ကာလေန၊
 ကာလ၌၊ ပရိမိတံ၊ လေ့ကျက်အပ်သော၊ သုပ္ပဂုဏံ၊ ကောင်းစွာလေ့လာအပ်
 သော၊ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။
 မမ၊ ငါ၏။ ဝါဒံ၊ ဝါဒသို့။ အာဓမ္မ၊ ရောက်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ ခဏေန၊
 ခဏခြင်းဖြင့်၊ ဝိပရာဝတ္တံနိဝတ္တံ၊ ဆုတ်နှစ်ပြေပျောက်၏။ အာရောဂီတော
 တော၊ ဒေါတိ၊ အာရောဂီတော တေဝါဒေါ ဟူသည်ကား၊ တုယှံ့၊ သင်
 အား၊ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို၊ မယာ၊ ငါသည်။ အာရောဂီတော၊ တင်အပ်ပြီး၊
 စရဝါဒပ္ပမောက္ခာယာတိ၊ စရဝါဒပ္ပမောက္ခာယဟူသည်ကား၊ တံတံအာစရိ
 ယံ၊ ထိုထိုကြေညာသောဆရာကောင်းသို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍၊ ဥတ္တရိ၊
 အလွန်သောအတတ်ကို၊ ပရိယေသန္ဓေ၊ ရှာဖွေလျက်၊ ဣမသဝါဒဿ၊
 ဤငါတင်အပ်သောအပြစ်၏။ မောက္ခာယ၊ မိမိကိုယ်ကိုလွတ်စေခြင်းငှါ၊
 စရအာဟိဏ္ဏာဟိ၊ ထုည့်လေလော၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိဝါသစေပဟောသီတိ၊ နိဗ္ဗေ
 ဋ္ဌဟိဝါသစေပဟောသိဟူသည်ကား၊ အထပဟောသိ၊ အကယ်၍စွမ်းနိုင်
 သည်ဖြစ်အံ့၊ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ ဣဓေဝဣမသ္မိံ၊ ယေဝသမာ
 ဝမေ၊ ဤအစည်းအဝေး၌သာလျှင်၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌဟိ၊ ဆိုပါလော၊ ဣတိ၊ ဤမျှ
 သော အစီအစဉ်ဖြင့် တတိယဟာလိဒ္ဓိကသုတ် အပြီးသတ်တည်း။
 တဘိသံ၊ တတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌၊ သက္ကပဉ္ဇေတိ၊ သက္ကပဉ္ဇေဟူသည်ကား၊
 စူဠသက္ကပဉ္ဇေပိ၊ စူဠသက္က ပဉ္ဇသုတ်၌ လည်းကောင်း၊ မဟာသက္ကပဉ္ဇေပိ၊
 မဟာသက္ကပဉ္ဇသုတ်၌လည်းကောင်း၊ ဧတံ၊ ဤယေတေသမဏဗြာဟ္မဏာ
 အစရှိသော စကားကို၊ ဂုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် သာတည်း။
 တံဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာတိ၊ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာဟူသည်ကား၊ တဏှာ
 သင်္ခယ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌၊ တဒါရမ္မဏာယ၊
 ထိုနိဗ္ဗာန်သျှင်အာရုံရှိသော၊ ဗလဝိမုတ္တိယာ၊ ဗလဝိမုတ်ဖြင့်၊ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်
 ကုန်ပြီ၊ အစ္စန္တနိဗ္ဗာတိ၊ အစ္စန္တနိဗ္ဗာဟူသည်ကား၊ အန္တံ၊ အဆုံးကို၊ အတိ
 ကန္တနိဗ္ဗာ၊ လွန်ကုန်ပြီးကုန်၏။ သတတနိဗ္ဗာ၊ အမြဲပြီးရောက်ကုန်၏။ သေ
 သပဒေသုပိ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်မှကြွင်းသောအစ္စန္တယောဂခေမိနာအစရှိ

၃၈

စန္ဒဝိဂ္ဂသီယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿိယ။

သောသုံးပုဒ်တို့၌လည်း၊ ဇေယဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၅ ပဉ္စမ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ သမာဓိန္တိ ဣဒံဒေသနံ၊ သမာဓိဟူသောဤဒေ
သနာကို၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဗိက္ခေ
ကဂ္ဂတာယ၊ စိတ်၏တရတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဟူသောသမာ
ဓိမှ၊ ပရိဟာယန္တေ။ ဆုတ်ယုတ်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ ဗိက္ခေ
ကဂ္ဂတံ၊ စိတ်၏တရတည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ လဘန္တာနံ၊
ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣမေသံဘိက္ခုနံ၊ ဤရဟန်းတို့အား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သမာဓိ
လျှင်အခြေရှိသောဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဗာတိ၊ ပွားစီးသည်၊ တဝိဿ
တိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ သိတော်မူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။
အဘိနန္ဒတိတိ၊ အဘိနန္ဒတိဟူသည်ကား၊ ပတ္တေတိ၊ ဆုပန်၏။ အဘိဝဒတိ
တိ၊ အဘိဝဒတိဟူသည်ကား၊ တာယအဘိနန္ဒနာယ၊ ထိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊
အဟောဝိယံ၊ ဩချစ်ဘွယ်၊ ရှိလေစွတကား၊ အဟောဣဉ္ဇံ၊ ဩလိုစချင်
ဘွယ်ရှိလေစွတကား၊ အဟောကန္တံ၊ ဩနှစ်သက်ဖွယ်ရှိလေစွတကား၊
အဟောမနာပံ၊ ဩနှလုံးကို ပွားစေတတ်စွတကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊
တဏှာသတ္တိဖြင့် မိမိနှလုံးသွင်းပုံကိုဖွင့်ဆို၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဝါစံ၊
အဟောဝိယံအစရှိသောစကားကို၊ အဘိန္ဒန္တောဝိ၊ နှုတ်မြှောက်၍မဆိုသော်
လည်း၊ တံအာရမ္မတံ၊ ထိုအာရုံကို၊ နိဿာယ၊ အမြဲပြု၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အဟော
ဝိယံအဟောဣဉ္ဇံအဟောကန္တံအဟောမနာပံဟူ၍၊ လေသတံ၊ လောဘကို၊
ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေသောသူသည်၊ အဘိဝဒတိယေဝနာမ၊ ဆိုသောသူ
မည်သည်သာလျှင်တည်း၊ အဇ္ဈောသယတိဋ္ဌတိတိ၊ အဇ္ဈောသယတိဋ္ဌ
တိဟူသည်ကား၊ ဂလိတွာ၊ မျို၍၊ ပရိနိဋ္ဌပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍၊ ဂဏှာတံ၊
ယူ၏။ ယာရူပနန္ဒိတိ၊ ယာရူပနန္ဒိဟူသည်ကား၊ ရူပေ၊ ရုပ်၌၊ ဗလဝပတ္ထ
နာသင်္ခါတာ၊ အားကြီးသောတောင့်တခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ ယာသာနန္ဒိ၊
အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်၊ တဒုပါဒါနန္တိဣဒံစနံ၊ တဒုပါဒါနံဟူသော
ဤစကားကို၊ တံ၊ ထိုဗလဝပတ္ထနာဟုဆိုအပ်သောနန္ဒိသည်၊ ဂဟဏဋ္ဌေန၊
မြွေဘားဖမ်းသို့ အစွဲအလမ်းကြီးသောသဘောကြောင့်၊ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနံ
မည်၏။ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့သောအနက်ကိုနှလုံးတော်၌ထား၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။ နာဘိနန္ဒတိတိ၊ နာဘိနန္ဒတိဟူသည်ကား၊ နပတ္တေတိ၊
မတောင့်တ၊ နာဘိဝဒတိတိ၊ နာဘိဝဒတိဟူသည်ကား၊ ပတ္ထနာဝသေန၊

တောင့်တသည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဋ္ဌန္တိ၊ လိုစချင်ဘွယ်ရှိပေစွဟူ၍၊ နဝဒတိ၊ မဆိုး၊ ကန္တန္တိ၊ နှစ်သက်စာဘွယ်ရှိပေစွဟူ၊ နဝဒတိ၊ မဆိုး၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ၌နှစ်သက်စွာသော၊ စေတသ၊ စိတ်ဖြင့်၊ အနိစ္စံဒုက္ခန္တိ၊ အနိစ္စဒုက္ခဟူ၍၊ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းကို၊ ကရောဇ္ဇောပိ၊ ပြုသောသူသည်လည်း၊ နာဘိဝဒတိယေဝ၊ ဆိုသည်မမည်သည်သာတည်း၊ ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၊ ပဋိသလ္လာဏေတိ ဣဒံ၊ ပဋိသလ္လာဏေ ဟူသောဤဒေသနာတော်ကို၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာထုရားသည်၊ တေတိက္ခန္တိ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ကာယဝိဝေကေန၊ ကာယဝိဝေကဌ၊ ပရိဟာယဇ္ဇော၊ ဆုတ်သည်တို့ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍၊ ကာယဝိဝေကံ၊ ကာယ ဝိဝေကကို၊ လဘန္တာနံ၊ ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣမေသံ၊ ဤရဟန်းတို့အား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဝိတိ၊ တည်ခြင်းသို့၊ ဂမိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ သိတော်မူ၏၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌၊ ဥပါဒါပရိတဿနန္တိ၊ ဥပါဒါပရိတဿနံ ဟူသည်ကား၊ ဂဟဏေန၊ ခန္ဓာငါးပါး၌ အဟံမမစသည်ဖြင့်စွဲလမ်းခြင်းဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ပရိတဿနံ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ ဟူသော တောင့်တခြင်းကို၊ အနုပါဒါအပရိတဿနန္တိ၊ အနုပါဒါအပရိတဿနံ ဟူသည်ကား၊ အဂဟဏေန၊ ခန္ဓာငါးပါး၌ အဟံမမစသည်ဖြင့် မစွဲလမ်းခြင်းဖြင့်၊ အပရိတဿနံ၊ တောင့်တခြင်း ကင်းသည်ကို၊ ဣပရိပရိဏာမာ နုပရိဝတ္တိတိ၊ ဣပရိပရိဏာမာနုပရိ ဝတ္တိဟူသည်ကား၊ မမ၊ ငါ၏၊ ဣပံ၊ ရှင်သည်၊ ဝိပရိဏာတံ၊ ဘောက်ပြန်ခဲ့ပြီတကား၊ ဣတိဝ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ မေ၊ ငါ့အား၊ ဗလ ယောဗ္ဗနာဒိ၊ အားအန် ကြီးကျယ် အရွယ် ပျိုမြစ်ခြင်းသည်၊ မာ အဟုဝတ၊ မဖြစ်ပေပြီတကား၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ မေ၊ ငါ့အား၊ တံဗလယောဗ္ဗနာဒိ၊ ထိုအားအန်ကြီးကျယ် အရွယ်ပျိုမြစ်ခြင်း စသည်သည်၊ နုတ္တိဝတ၊ မရှိခဲ့ပြီတကား၊ ဣတိဝ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ကမ္မဝိညာဏံ၊ ရုပ်၏ဘောက်ပြန်ခြင်းလျှင်အာရုံရှိသော တဏှာဒိဋ္ဌိသဟဂတ ကမ္မဝိညာဉ်တဒနုဝတ္တိဝိညာဉ်သည်၊ ဣဿ၊ ရုပ်၏ဘေဒါနုပရိဝတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့အစဉ်လိုက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာတိ၊ ဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာဟူသည်ကား၊ ဝိပရိဏာမဿ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့၊ အနုပရိဝတ္တိတော၊

၄၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

အစဉ်လိုက်သောစိတ်ကြောင့်၊ ပိပရိတာမာရဗ္ဗဏမိတ္တတော ဘောကပြန်
 ခြင်းလျှင်အာရုံရှိသောစိတ်ကြောင့်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ပရိတဿနာ
 ဓမ္မသမုပ္ပါဒါတိ၊ ပရိတဿနာဓမ္မ သမုပ္ပါဒါ ဟူသည်ကား၊ တဏှာပရိ
 ဇာဿနာစ၊ တဏှာဟူသောတောင့်တုတတ်သောသဘောသည်လည်း
 ကောင်း၊ အကုသလဓမ္မသမုပ္ပါဒါစ၊ တဏှာမှတစ်ပါးသောအကုသိုလ်ဓမ္မ
 ၏ဥပါဒ်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မိတ္တန္တိ၊ မိတ္တံဟူသည်ကား၊ ကုသလ
 မိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို၊ ပရိယာဒိယိတွာ၊ ကုန်စေ၍၊ တဿ၊ ထိုကုသိုလ်
 စိတ်အား၊ ပဝတ္ထိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို၊ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍၊
 တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏၊ ဥတ္တာသဝါတိ၊ ဥတ္တာသဝါဟူသည်ကား၊ တဏှာ
 ဒိဋ္ဌိတာသေန၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတာသဖြင့်၊ သဥတ္တာသော၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိ
 သည်၊ ဝိဃာတဝါတိ၊ ဝိဃာတဝါဟူသည်ကား၊ သဝိဃာတောသဒုက္ခော
 ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၊ အပေက္ခဝါတိ၊ အပေက္ခဝါဟူသည်ကား၊ သာလ
 ယော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိသည်၊ ဥပါဒါယစပရိတဿတိတိ၊ ဥပါဒါယစပရိ
 တဿတိဟူသည်ကား၊ တုဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟေတိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိဂါဟတို့ဖြင့်၊ ဂ
 ဏ္ဍိတွာ၊ စွဲလမ်း၍၊ ပရိတဿကောနာမ၊ တဏှာသတ္တိဒိဋ္ဌိသတ္တိဖြင့်တောင့်
 တသောသူမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နုပပိပရိတာမာရဗ္ဗဏမိတ္တတိ၊ န
 ဂ္ဂပပိပရိတာမာရဗ္ဗဏမိတ္တဟူသည်ကား၊ ဝိတာသဝဿ၊ ရန္တသုပ္ပါလ်အား၊
 ကမ္မဝိညာဏမေဝ၊ ကမ္မဝိညာဉ်သည်သာလျှင်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့
 ကမ္မဝိညာဉ်၏ပင်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂ္ဂပတေဒ နုပပိပရိတာမာရဗ္ဗဏ
 မိတ္တတိ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့အစဉ်လိုက်သောစိတ်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 သဗ္ဗာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ သတ္တမံ၊ သတ္တမသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
 ရောက်ပြီ။ ။

၀ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊ တဏှာသတ္တိမာ
 နသတ္တိဒိဋ္ဌိသတ္တိဖြင့်၊ ဒေသနာ၊ ဒေသနာကို၊ ကတာ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အတိုင်း၊ ဝတူသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ သုတ္တေသု၊ သုတ်
 တို့၌၊ ဝဇ္ဇပိဝဇ္ဇမေဝ၊ ဝဇ္ဇပိဝဇ္ဇကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ကောတော်မူအပ်
 ၏၊ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌၊ ကေါပနဝါဒေ၊ ပစ္စုပ္ပန္နဿာတိ၊ ကေါပနဝါဒေါ
 ပစ္စုပ္ပန္နဿဟူသည်ကား၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်၌၊ ကထာဝ၊ အ
 နိစ္စဟုဆိုခွယ်သည်လျှင်၊ ကာ၊ အတိဋ္ဌာနည်း၊ ဧတံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သည်။

အနိစ္စမေဝ။ အနိစ္စဝင်စစ်တည်း။ တေတိယျ။ ထိုဓမ္မပဒိုဂ္ဂါဟကရဟန်းတို့သည်။ အတိတာ နာဂတံ။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်ကို။ အနိစ္စန္တိ။ အနိစ္စဟူ၍။ သလ္လက္ခေတွာ။ မှတ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်။ သလ္လက္ခေတွံ။ အနိစ္စဟုမှတ်ခြင်းငှါ။ ကိလမိ သုကိရ။ ပင်ပန်းကုန်သတတ်။ အံထ။ ထိုသို့ပင်ပန်းကုန်သည်ရှိသော်။ နေသံ။ ထိုရဟန်းတို့အား။ ဣတော အတိတာနာဂတတောဝိ။ ဤအတိတ်အနာဂတ် ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်ကထာလည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ပစ္စုပ္ပန် ခန္ဓာပစ္စုပ္ပန်သည်။ အနိစ္စံ။ အနိစ္စဟူ၍။ သုဝိညေယျံ။ သိလွယ်သေး၏။ ဣတိဣမသ္မိံ ဝစနေ။ ဤစကားကို။ ဂုတ္တမာနေ။ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ဣမေတိက္ခ။ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဗုဒ္ဓိဿန္တိ။ သိကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ အဇ္ဈာသယံ။ ရဟန်းတို့အလိုကို။ ဝိဒိတွာ။ သိတော်မူ၍။ သတ္တာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုဖြင့်။ ဣမံဒေသနံ။ ဤဒေသနာကို။ ဒေသေသိ။ ဟောတော်မူ၏။ နဝမံ။ နဝမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၀-၁၁ ဒသမေကာ ဒသမာနိ။ ဒသမသုတ် ကောဒသမသုတ်တို့ကို။ ဒုက္ခံအနတ္တာတိပဒေဟိ။ ဒုက္ခဟူသောပုဒ်အနတ္တာ ဟူသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိသေသေတွာ။ အထူးပြု၍။ တထာရူပေန။ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုဖြင့်။ နဝမံသုတ္တံ။ နဝမသုတ်ကို။ ကထိတံ။ ဟောတော်မူအပ်၏။ တထာရူပေန။ ထိုသို့သဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန။ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုဖြင့်။ ကထိတာနိ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ဒသမေကာဒသမာနိ။ ဒသမသုတ် ကောဒသမသုတ်တို့သည်။ နိဗ္ဗိတာနိ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ နက္ခလပိတုဝဂ္ဂေါ။ နက္ခလပိတု ဝဂ်သည်။ ပဌမော။ လက်မွန် အစပဌမဝဂ်တည်း။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၂-အနိစ္စဝဂ်။

• အနိစ္စဝဂ္ဂေ။ အနိစ္စဝဂ်၌။ ပရိယေသသာနသုတ္တံ။ အဆုံးဖြစ်သောသုတ်သည်။ ပုစ္ဆိ ၁၀ သိကံ။ အရှင်အာနန္ဒာလျှောက်သောပုစ္ဆိ ၁၀၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်၏။ သေသ္မာနိ။ ကြွင်းသောသုတ်တို့ကို။ တထာတထာဗျဉ္ဇနကာနဉ္စ။ ထိုထိုသောအခြင်းအရာဖြင့် သစ္စာလေးပါးတရားကို သိလတ္တံ့ ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒေသိတာနိ။ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ။ နည်း

၄၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ကျဉ်း၍မျှဖြင့်ခုတ်ယဝဂ်အပြီးတည်း။ အနိစ္စဝဂ္ဂေါ၊ အနိစ္စဝဂ်သည်၊ ခုတ်ယော၊ နှစ်ခုမြောက်တည်း။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၃-ဘာရဝဂ်။

ဘာရဝဂ္ဂဿ၊ ဘာရဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနိယန္တိ၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿဝစနိယံဟူသည်ကား၊ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာဣတိ၊ ဥပါဒါနတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ဟူ၍၊ ဝစနိယံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဥပါဒါနတရားတို့၏အာရုံဖြစ်သောငါးပါးသောခန္ဓာဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အယံဝုစ္စတိဘိက္ခဝေဘာရောတိ၊ အယံဝုစ္စတိဘိက္ခဝေ ဘာရောဟူသည်ကား၊ ယေဣမေပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ အကြင်ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့သည်၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ အယံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို၊ ဘာရောတိ၊ လေးစွာသောဝန်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်သို့သောအနက်ကြောင့်၊ ဘာရောတိ၊ လေးစွာသောဝန်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း၊ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ ပရိဟာရတာရိယဋ္ဌေန၊ ဆောင်ရွက်လုပ်ကျွေးမွေးမြူပြုရခြင်း၏မချီမဆံ့၊ အင်မတန်လေးလံသည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်၊ ဘာရောတိ၊ လေးစွာသောဝန်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဟိတမေဝတ္ထံပါကဗ္ဗတရံ၊ ကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကိုထင်ရှားပြုဦးအံ့၊ ဧတေသံ၊ ထိုငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို၊ ဌာပနဝမနနိသီဒါပနနိပဇ္ဇာ ပနန္နာပနမဏ္ဍနခါဒါ ပနဘုဉ္ဇာပနာဒိပရိဟာရော၊ ရပ်စဲခြင်း သွားစေခြင်းထိုင်စေခြင်းအိပ်စေခြင်း ရေချိုးစေခြင်း တန်ဆာဆင်ခြင်း ခဲစေခြင်းစားစေခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်လုပ်ကျွေးမွေးမြူပြုရခြင်းသည်၊ ဘာရိယော၊ မချီမဆံ့အင်မတန်လေးလံသော ဝန်ကြီးတခုဖြစ်ခဲ့၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပရိဟာရတာရိယဋ္ဌေန၊ ဆောင်ရွက်လုပ်ကျွေးမွေးမြူပြုရခြင်း၏ မချီမဆံ့၊ အင်မတန်လေးလံသည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ဘာရောတိ၊ လေးစွာသောဝန်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဧဝံနာမောတိ၊ ဧဝံနာမောဟူသည်ကား၊ ကိသေသာ၊ တိဿအမည်ရှိ၏၊ ဧတ္ထော၊ ဧတ္ထအမည်ရှိ၏၊ ဣတိအာဒိနာမော၊ ဤသို့တိဿဧတ္ထစသည် အမည်ရှိ၏၊ ဧဝံဂေါတ္ထောတိ၊ ဧဝံဂေါတ္ထော ဟူသည်ကား၊ ကဏ္ဍာယနော၊ ကဏ္ဍအမည်ရှိသောသူ၏သား၊ ဝတ္ထံ၊ ဝတ္ထံအမည်

ရှိသောသူ၏သား၊ ဣတိအာဒိဂေါတ္တော၊ ဤသို့ကဏ္ဍာယန ဝန္တောယနစသည့်အနွယ်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဝါဟာရမတ္တသိဒ္ဓံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမျိုးသော၊ ဝုဇ္ဈလံ၊ ဝုတ္တုလံကို၊ ဘာရဟာရောတိကတွာ၊ လေးလံစွာခန္ဓာဝန်ကိုရှက်ဆောင်တတ်သား၊ ဝန်ထမ်း၊ သမားပြု၍၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဝုဇ္ဈလော၊ ဝုတ္တုလံသည်၊ မဇ္ဈိသန္ဓိက္ခိ၊ ကောယေဝ၊ ပဋိသန္ဓေခဏန္ဒသာလျှင်၊ ခန္ဓဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ရှက်၍၊ ဒသပိ ဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ်တို့ပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ ဝိသတိပိ ဝဿံ၊ အနှစ်နှစ်ဆယ်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဝဿသတံပိ၊ အနှစ်တရာပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ ဣမံခန္ဓဘာရံ၊ ဤဥပါဒါနိတရားလေးပါးတို့၏အာရုံဖြစ်သော ငါးပါးသောခန္ဓာဝန်ကြီးကို၊ နှာပေန္တော၊ ရေချိုးစေလျက်၊ ဘောဓေန္တော၊ စားစေလျက်၊ နုဋသမ္ဘဿမဉ္ဇူပိဋ္ဌေသု၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သောအတွေရှိသော ညောင်စောင်း အင်းမျှင်တို့၌၊ နိသီဒါပေန္တော၊ ထိုင်စေလျက်၊ နိပဇ္ဇာပေန္တော၊ လျောင်းစေလျက်၊ ပရိဟရိတွာ၊ ရှက်ဆောင်လုပ်ကျွေးမွေးမြူပြုရ၍၊ ရုတိက္ခဏေ၊ ရုတိခဏန္ဒ၊ ဆနေတွာ၊ ခန္ဓာဝန်ဟောင်းကိုစွန့်၍၊ ပုန၊ တပနိ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏန္ဒ၊ အပရံ၊ တပါးသော၊ ခန္ဓဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်သစ်ကို၊ အာဒိယတိ၊ ပုန်းရှောင်မလွတ်ထမ်းမြဲဝတ်ကို မချွတ်ရေတံတလုံလဲလဲယူမြဲယူချေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့လေးလံသောခန္ဓာဝန်ကိုယူပြန်ရသည်တလည်လည်ကြောင့်၊ ဘာရဟာရောတိဘာရဟာရောနာမ၊ တပုံမကြီးငြီးငွေ့စလောက်ဦးစဆောက်ခန္ဓာလေးလံစွာကိုမခွါနှိုင်းဘဲမယ်နစွဲသို့အမြဲဆောင်သောဝဋ်ကောင်မည်သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။

ပေါနောန္တဝိကာတိ၊ ပေါနောန္တဝိကာဟူသည်ကား၊ ပုန ဗ္ဗဝ နိဗ္ဗတ္တိကာ၊ တပနိ ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အလေ့ရှိသည်။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ၊ နန္ဒိရာဂသဟဂတာဟူသည်ကား၊ နန္ဒိရာဂေန၊ နန္ဒိရာဂ၏အဖြစ်နှင့်၊ သဟ၊ တတွ၊ ကေတ္တမေဝ၊ တရတည်း၏အဖြစ်သို့သာလျှင်၊ ဂတာ၊ ရောက်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တန္တ ဝဿဟဂတံ၊ ထိုနန္ဒိရာဂ၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သောသဟဂတာကို၊ ဣမံ၊ ဤနန္ဒိရာဂသဟဂတာဟူသောပါဌ်၌၊ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ တတြတတြာဘိနန္ဒနိတိ၊ တတြတတြာဘိ နန္ဒနိဟူသည်ကား၊ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနေဝါ၊ ပဋိသန္ဓေဋ္ဌာန၌၎င်း၊ ရူပါဒိသု၊ ရူပါရုံအစရှိကုန်သော၊ အာရုံဗ္ဗဏေသုဝါ၊ အာရုံတို့၌ လည်းကောင်း၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုဘဝအာရုံတို့၌၊ အဘိနန္ဒနသိယာစ၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း အလေ့ရှိသည်

လည်း။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ကာမတဏှာဒိသု။ ကာမတဏှာအစရှိသည်တို့
တွင်းပဉ္စကာမဂုဏ်ကော။ ငါးပါးသောကာမဂုဏ်ဝတ္ထုယျှင်အာရုံရှိသော။
ရာဂေါ။ ရာဂသည်။ ကာမတဏှာနာမ။ ကာမတဏှာ မည်၏။ ရူပါရူပ
ဘဝရာဂေါ။ ရူပဥပတ္တိဘဝအရူပဥပတ္တိဘဝ၌တပ်သောရာဂသည်လည်း
ကောင်း။ ဈာနနိကာန္တိ။ ဈာနဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မဘဝ၌ တပ်သောရာဂ
သည်လည်းကောင်း။ သဿတဒိဋ္ဌိသဟဂတော။ သဿတဒိဋ္ဌိနှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ ရာဂေါ။ ရာဂသည်လည်းကောင်း။ ဣတိအယံဝိဘာဂေါ။ ဤသို့
ကွဲပြားသောအတို့ရှိသောရာဂသည်။ ဘဝတဏှာနာမ။ ဘဝတဏှာမည်
၏။ ဥဇ္ဈေဒိဋ္ဌိသဟဂတော။ ဥဇ္ဈေဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂေါ။ ရာဂ
သည်။ ဝိဘဝတဏှာနာမ။ ဝိဘဝတဏှာမည်၏။ ဘာရာဒါနန္တိ။ ဘာရာဒါန
ဟူသည်ကား။ ဘာရဂဟဏံ။ ခန္ဓာဝန်ကိုယူကြောင်းမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္ဆတိ။
ဆိုအပ်၏။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဧသဧသော။ ဤဝုတ္တိလ်သည်။ တဏှာယ။ တဏှာ
ဖြင့်။ ဘာရံ။ ခန္ဓာဝန်ကို။ အာဒိယတိ။ ယူ၏။ တဏှာဝသေန။ တဏှာ၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိဂဟဏတော။ ပဋိသန္ဓေယူခြင်းကြောင့်။ အသေသဝိရာဂနိ
ရောဓောတိအာဒိ။ အသေသဝိရာဂနိဓောဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ။ ခြောက်
ပုဒ်လုံးသည်။ နိဗ္ဗာနသေဝ။ နိဗ္ဗာန်၏သာယျှင်။ ဝေဝစနံ။ ဝေဝုဏ်ပရိယာယ်
စကားလှပတ်တည်း။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ တံ။ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့။ အာဂမ္မ။ ရောက်၍။
တဏှာ။ တဏှာသည်။ အသေသတော။ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဝိရုဇ္ဈတိပလုဇ္ဈ
တိ။ ပျက်စီး၏။ နိရုဇ္ဈတိ။ ချုပ်၏။ ဝဇိယတိ။ စွန့်အပ်၏။ ပဋိနိဿန္တိယတိ။ တဖန်
စွန့်အပ်၏။ ဝိရုဇ္ဈတိ။ လွတ်၏။ စ။ ထိုမှတပါး။ ဧတ္ထံ။ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ကာမာလ
ယောဝါ။ တဏှာလယသည်လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌာလယောဝါ။ ဒိဋ္ဌာလယ
သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ။ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ။ နိဗ္ဗာန်
သည်။ တောနိနာမာနိ။ ထိုအသေသဝိရာဂအသေသံနိရောဓစသောအမည်
တို့ကို။ လင်္ကာတိ။ ရ၏။ သမူလန္တိ။ သမူလံဟူသည်ကား။ အဝိဇ္ဇာ။ အဝိဇ္ဇာ
သည်။ တဏှာယ။ တဏှာ၏။ မူလံနာမ။ အမြစ်မည်၏။ အတ္တုယှာတိ။ အတ္တု
ယှဟူသည်ကား။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ အရဟတ္တမဂ်တည်းဟူသောတူးရှင်း
ဖြင့်။ တံသမူလကံ။ ထိုအဝိဇ္ဇာတည်းဟူသောအမြစ်နှင့်တကွသောတဏှာ
ကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ။ တူးဖော်၍။ နိစ္ဆာတောပရိနိဗ္ဗုတောတိ။ နိစ္ဆာတောပရိနိဗ္ဗု
တောဟူသည်ကား။ နိတ္တဏှော။ တဏှာကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗုတော
နာမ။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်စံယူသည်မည်၏ဟူ၍။ ဝတ္ထု။ ဆိုခြင်းငှါ။ ဝုစ္ဆတိ။

သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်ပဌမသုတ်အပြီးတည်း။ ။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂

ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ ပရိညေယျေတိ၊ ပရိညေယျ ဟူသည်ကား၊ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ၊ ပဟာနပရိညာဉ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်သော၊ သမ္မတိက္ကမိတဗ္ဗေ၊ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်သဖြင့်လွန်အပ်ကုန်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ပရိညန္တိ၊ ပရိညံဟူသည်ကား၊ အစ္စန္တပရိညံ၊ စင်စစ်ပိုင်းခြား၍ သိရာဖြစ်သော၊ အစ္စန္တသမတိက္ကမံ၊ စင်စစ်လွန်မြောက်ရာဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း။ ရာဂက္ခယောတိအာဒိ၊ ရာဂက္ခယော ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်သည်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်၊ အစ္စန္တပရိညာနာမံ၊ အစ္စန္တပရိညာဉ်မည်၏။ ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ အဘိဇာနန္တိ၊ အဘိဇာနံဟူသည်ကား၊ အဘိဇာနန္တော၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိသည်ဖြစ်၍၊ ဣမိနာ၊ ဤအဘိဇာနံဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဉာတပရိညာ၊ ဉာတပရိညာဉ်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဒုတိယပဒေန၊ ပရိဇာနံဟူသောဒုတိယပုဒ်ဖြင့်၊ တိရဏပရိညာ၊ တိရဏပရိညာဉ်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ တတိယစတုတ္ထေဟိ၊ ဝိရုဇသံပဇဟံဟူသောတတိယစတုတ္ထပုဒ်တို့ဖြင့်၊ ပဟာနပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာဉ်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပရိညာ၊ ပရိညာဉ်တို့ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထာဒိနိ၊ စတုတ္ထအစကောဒသမအသုံးရှိသောရှစ်သုတ်တို့ကို၊ ဓာတုသံယုတ္တေ၊ ဓာတုသံယုတ်၌၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဇေတ္ထ၊ ဤရှစ်သုတ် တို့တွင်၊ ပဋိပါနိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ ဌိတေသု၊ ထည်ကုန်သော၊ ပဉ္စမသဋ္ဌိ သတ္တမေသု၊ ပဉ္စမသုတ်သဋ္ဌသုတ် သတ္တမသုတ်တို့၌၊ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို၊ ကထိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ။ အဋ္ဌမနဝမေသု၊ အဋ္ဌမသုတ်နဝမသုတ်တို့၌၊ ဝဇ္ဇိဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိတရားဝဇ္ဇိကင်းရာတရားကို၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ အစန္တိ၊ အစံဟူသည်ကား၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ

၄၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

တည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤဒသမသုတ်၌၊ နုက္ခလက္ခဏမေဝ၊ နုက္ခလက္ခဏာ
ကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ဒသမံ၊ ဒသမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၁ ကောဒသမေ၊ ကောဒသမသုတ်၌၊ ပဘဂံန္တိ၊ ပဘဂံဟူသည်ကား၊
ပဘိန္ဒသဘာဝံ၊ ခဏတိုင်းခဏတိုင်းပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသောတရား
ကို၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣမ၊ ဤကောဒသမသုတ်၌၊ အနိစ္စလက္ခဏမေဝ၊ အနိစ္စ
လက္ခဏာကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်အ
ပြီးတည်း။ ကောဒသမံ၊ ကောဒသမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
ရောက်ပြီ။ တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော၊ ဘာရဝဂ္ဂေါ၊ ဘာရဝဂ္ဂ
သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၄-နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂ။

၁ နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂဿ၊ နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂ၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ပဇဟ
ထာတိ၊ ပဇဟတဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနေန၊ တပုဋိဗန္ဓဆန္ဒရာဂ
ကိုပယ်သဖြင့်၊ ပဇဟထ၊ စွန့်ကြကုန်လော့၊ တိဏာဒိသု၊ တိဏာအစရှိသည်
တို့တွင်၊ အန္တောပေဂ္ဂုဗဟိသာရတာလနာဠိကောရာဒိ၊ အတွင်း၌အကာ
အပဋ္ဌအနှစ်ရှိသောထန်းအုန်းအစရှိသည်သည်၊ တိဏံနာမ၊ မြက်မျိုးမည်
၏၊ အန္တောသာရဗဟိပေဂ္ဂုခဒိရသာလကပနသာဒိ၊ အတွင်း၌အနှစ်အပဋ္ဌ
အကာရှိသောရှားအင်ကြင်းကျွန်းဝိနဲ့ အစရှိသည်ကား၊ ကဋ္ဌနာမံ၊ ထင်း
မည်၏၊ ဂုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏၊ ဗာဟာရိယ၊ မောင်းကဲ့သို့၊ နိက္ခန္တာ၊ ပင်စည်မှ
ထွက်သောအခက်သည်၊ သာခါနာမ၊ သစ်ခက်မည်၏၊ တာလနာဠိကောရ
ပဏ္ဏာဒိ၊ ထန်းအုန်းအရွက်အစရှိသည်ကား၊ ပလံသံနာမ၊ သစ်ရွက်မည်
၏။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်ကို၊ ဥပမာယ၊ ဥပမာနှင့်၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ ဗုဒ္ဓန
ကာနံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသိလတ္တံ့ ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အဇ္ဈာသလေန၊
အလိုအားဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်၊
နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယော၊ တတိယသုတ်၌၊ ရူပဉ္စေဘန္တေ၊ အနုသေတိတိ၊ ရူပဉ္စေ
ဘန္တေ၊ အနုသေတိဟူသည်ကား၊ ရူပံ၊ ရုပ်ကို၊ အာရပ္ပ၊ အာရုံပြု၍၊ ကာမရာ
ဂါဒိသု၊ ကာမရာဂါနုသယ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ယောအနုသယော၊ အ

ကြင်အနု သယသည။ အနုသေတိ၊ အဖနိတလဲလဲကိန်း၏။ တေနသင်္ခိ
ဂစ္ဆတိတိ၊ တေနသင်္ခိ ဂစ္ဆတိဟူသည်ကား။ ကာမရာဂါဒိသု။ ကာမရာဂ
အစရှိသည်တို့တွင်။ ယေနအနုသယေန။ အကြင်အနုသယသည်။ တံရူပံ။
ထိုရုပ်ကို။ အာရမ္မ အာရုံပြု၍။ အနုသေတိ၊ အဖနိတလဲလဲ ကိန်း၏။ ပုဂ္ဂ
လော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တံရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။ အနုသေတိ၊
အဖနိတလဲလဲကိန်း၏။ တေနဝအနုသယေန။ ကာမရာဂါ နှိသယအစရှိ
သည်တို့တွင်ကိန်းဆဲသောထိုအနုသယဖြင့်သာလျှင်၊ တံသမဂီ၊ ထိုအနုသ
ယနှင့်တကွဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရက္ခော၊ တပ်သောသူ
ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှားသောသူ။ မူဠော၊ တွေဝေသောသူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဏ္ဏတ္တိံ၊
မှည့်ခေါ်ပညတ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ နတေနသင်္ခိ ဂစ္ဆတိတိ၊ နတေန
သင်္ခိ ဂစ္ဆတိဟူသည်ကား။ အဘူတေနအဘူတေန၊ မဖြစ်သော၊ တေန
အနုသယေန၊ ထိုအနုသယဖြင့်၊ ရက္ခော၊ တပ်သောသူ။ ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှားသော
သူ။ မူဠော၊ တွေဝေသောသူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခိ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊
မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်
သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထ။ စတုတ္ထသုတ်၌။ တံအနုမိယုတိတိ၊ တံအနုမိယုတိဟူ
သည်ကား၊ ရာဂါဒိနာ၊ ရာဂအစရှိသည်သည်။ အနုသယိတံ၊ ကိန်းဝင်ရာ
ဖြစ်သော၊ တံရူပံ၊ ထိုအာရုံဖြစ်သောရုပ်သည်။ မရက္ခေန၊ ချုပ်ပျက်သော၊
တေနအနုသယေန၊ ထိုအာရမ္မဏိကအနုသယနှင့်၊ အနုမရတိ၊ တကွပျက်
၏။ တိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ အာရမ္မဏော၊ အာရုံရုပ်သည်။ ဘိဇ္ဈမာ
နေ၊ ပျက်သည်ရှိသော်၊ တဒါရမ္မဏာ၊ ထိုရုပ်လျှင်အာရုံရှိကုန်သော၊ ဓမ္မာ
စ၊ အာရမ္မဏိကတရားတို့သည်လည်း၊ နတိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်၊ ယံအနုမိယု
တိတိ၊ ယံအနုမိယုတိဟူသည်ကား။ ယံရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ မရက္ခေန၊
ပျက်သော။ ယေနအနုသယေန၊ အကြင်အနုသယနှင့်၊ အနုမရတိ၊ တကွ
ပျက်၏။ တေနသင်္ခိ ဂစ္ဆတိတိ၊ တေနသင်္ခိ ဂစ္ဆတိဟူသည်ကား။ တေန
အနုသယေန၊ ထိုအနုသယဖြင့်၊ ရက္ခော၊ တပ်သောသူ။ ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှား
သောသူ။ မူဠော၊ တွေဝေသောသူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သင်္ခိ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။
ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ယန္တိ၊ ဧတံ၊ ယံဟူသောဤပုဒ်
သည်။ ဣဇာဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်
သည်။ ယေနအနုသယေန၊ အကြင်အနုသယနှင့်၊ အနုမိယုတိ၊ တကွပျက်
၏။ တေန၊ ထိုအနုသယဖြင့်၊ ရက္ခော၊ တပ်သောသူ။ ဒုဋ္ဌော၊ ပြစ်မှားသောသူ။

၄၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

မူဠော၊ တွေဝေသောသု၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သင်္ခ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်ဟည်း၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

၁ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ ဌိတဿ၊ အညထတ္တံပညာယတိတိ၊ ဌိတဿ အညထတ္တံပညာယတိဟူသည်ကား၊ ပစ္စယဝသေန၊ ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ ခရမာနဿ၊ ထင်ရှားရှိသော၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယဝသေန၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဇိဝမာနဿ၊ ရှင်ဆဲဖြစ်သောရုပ်၏၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏာတော၊ ဥပါဒ်ဓကမှ၊ အည ထာပတ္တိယာ၊ တပါးသော အပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်၊ ဇရာ၊ ရင့်ခြင်းသည်၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ဟိတံပါကဋ်ကရောမိ၊ မပေါ်ထင် ငြားထိုင်စကားကိုထင်ရှားပြုပြီးအံ့၊ ဌိတိတိနာမံ၊ ဌိတိဟူသောအမည်သည်၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယသင်္ခါတာယ၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယဟုဆိုအပ်သော၊ အနုပါလနာယ၊ သဟ ဇာတ်ဖြစ်သောတရားတို့ကိုစောင့်ရှောက်တတ်သောအသက်၏နာမံ၊ အမည် တည်း၊ အညထတ္တန္တိနာမံ၊ အညထတ္တံဟူသောအမည်သည်၊ ဇာရာယ၊ ရင့် ခြင်း၏နာမံ၊ အမည်တည်း၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ပေါရာဏာ၊ ရှေးဆရာတို့ သည်၊ ဥပ္ပါဒေါဇာတိအက္ခာတော၊ ဘင်္ဂါဝတ္ထောဝယောတိစ၊ အညထတ္တံ ဇရာဝတ္ထော၊ ဌိတိစအနုပါလနာတိ၊ ဥပ္ပါဒေါဇာတိအက္ခာတော၊ ဘင်္ဂါဝတ္ထော ဝယောတိစ၊ အညထတ္တံဇရာဝတ္ထော၊ ဌိတိစအနုပါလနာဟူ၍၊ အာဟု၊ ဆို ကုန်ပြီ။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်ကို၊ ဇာတိ၊ ဇာတိဟူ၍၊ အက္ခာတော၊ ဟောအပ် ၏၊ ဝယောစ၊ ပျက်ခြင်းကိုကား၊ ဘင်္ဂါတိ၊ ဘင်္ဂဟူ၍၊ ဝတ္ထော၊ ဟောအပ် ၏၊ အညထတ္တံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏာမှတပါးသော အပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ဇရာ၊ ဇရာဟူ၍၊ ဝတ္ထော၊ ဆိုအပ်၏၊ အနုပါလနာစ၊ သဟဇာတ်ဖြစ်သောတရား ကိုစောင့်ရှောက်တတ်သောဇိဝိတိန္ဒြိယကိုကား၊ ဌိတိ၊ ဌိတိဟူ၍၊ ဝတ္ထော၊ ဆိုအပ် ၏။ ဇေံ၊ ဤသို့၊ ဇကေကဿ၊ တပါးတပါးသော၊ ခန္ဓဿ၊ ခန္ဓာ၏၊ ဥပ္ပါ ဒဇရာဘင်္ဂံ သင်္ခါတာနိ၊ ဥပါဒ် ဇရာဘင်္ဂဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တိဏိ လက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ယာနိ၊ အကြင်သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှည်၍၊ တိဏိမာနိသိက္ခ ဝေသင်္ခိတဿသင်္ခိတလက္ခဏာနိတိ၊ တိဏိမာနိသိက္ခဝေသင်္ခိတဿသင်္ခိ တလက္ခဏာနိဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ သင်္ခိတဿ၊ သင်္ခိတဖြစ်သော ရုပ်နာမ်တရား၏၊ သင်္ခိတလက္ခဏာနိ၊ သင်္ခိ တ၏မှတ်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော လက္ခဏာတို့သည်၊ ဣမာနိတိဏိ၊ ဤသုံး ပါးတို့တည်း။ တတ္ထံ၊ ထိုတိဏိမာနိအစရှိသောတရားဟောပါဠိ၌၊ ပစ္စ

ယနိဗ္ဗတ္တော၊ ပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်သော၊ ယောကောမိ၊ အမှတ်မဲ့တပါးပါး
ရပ်တရားမူလည်းဖြစ်စေ၊ နာမ်တရားမူလည်းဖြစ်စေ လောကီမူလည်းဖြစ်
စေလောကုတ်မူလည်းဖြစ်စေသော၊ သင်္ခါရော၊ သင်္ခါရသည်၊ သင်္ခတံနာ
မ၊ သင်္ခတမည်၏၊ သင်္ခါရောဝ၊ သင်္ခါရသည်ပင်၊ နလက္ခဏံ၊ လက္ခဏာမည်
သည်မဟုတ်၊ အနုပ္ပါဒါဒိသဘာဝတ္တော၊ ဥပါဒ်စသော သဘောမဟုတ်ပေ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်လည်း၊ နသင်္ခါ
ရော၊ သင်္ခါရမမည်၊ ဥပ္ပါဒါဒိရဟိတတ္တော၊ မိမိ၏အသီးဥစ္စာဥပါဒ်စသော
လက္ခဏာတပါးမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ သင်္ခါရေန၊ သင်္ခါရ
နှင့်၊ ဝိနာစ၊ ကင်း၍မူကား၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်၊ ပညာပေတံ၊ သိစေ
ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ လက္ခဏဿ၊ လက္ခဏာ၏၊ သင်္ခါရ
ဓမ္မတ္တာ၊ သင်္ခါရ၏မိမိဂုဏ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ လက္ခဏံ၊
လက္ခဏာကို၊ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍၊ သင်္ခါရောမိ၊ သင်္ခါရသည်လည်း၊ သင်္ခါရတာ
ဝေန၊ သင်္ခါရ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပညာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်
ကောင်း၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ လက္ခဏေန၊ လက္ခဏာဖြင့်၊ သင်္ခါရော၊
သင်္ခါရသည်၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ စ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်
စွာပြဦးအံ့၊ ဂါဝိယေဝ၊ နွားမသည်ပင်လျှင်၊ နလက္ခဏံကာဠေတ္ထသမယာ
ဒိဘာဝလက္ခဏံ၊ အမည်းအနီအပြောက်အကြားအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်
ဟူသောလက္ခဏာမမည်၊ လက္ခဏမေဝ၊ လက္ခဏာသည်ပင်လျှင်၊ နဂါဝိ၊
နွားမမဟုတ်၊ ဂါဝိ၊ နွားမကို၊ မုပ္ပိတွာ၊ ယွတ်၍၊ လက္ခဏမ္ပိ၊ လက္ခဏာကို
လည်း၊ ပညာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ လက္ခဏံ၊
လက္ခဏာကို၊ မုပ္ပိတွာ၊ ယွတ်၍၊ ဂါဝိမ္ပိ၊ နွားမကိုလည်း၊ ပညာပေတံ၊ သိ
စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ လက္ခဏေန၊
လက္ခဏာဖြင့်၊ ထုမတံကျင်စသော အမှတ်တံဆိပ်လက္ခဏာဖြင့်၊ ဂါဝိ၊ နွားမသည်၊
အယံ၊ ဤနွားမသည်၊ အသုကဿ၊ ဤမည်သောနွားထိန်း၏၊ ဂါဝိတိ၊
နွားမဟူ၍၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှားသိသာသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့၊ ဧဝံ
တံသံ၊ ထိုအတူ၊ အာဒိသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
၏၊ တတ္ထဝစနေ၊ ထိုဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိဝယောပညာယတိအစရှိသော
စကား၌၊ သင်္ခါရနံ၊ သင်္ခါရတို့၏၊ ဥပ္ပါဒလက္ခဏော၊ ဥပါဒ်၏စကား၌၊ သင်္ခါရော
မိ၊ သင်္ခါရသည်လည်း၊ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်၊ ဥပဓာရေန္တဿ
မှတ်သောသူအား၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ဥပ္ပါဒလက္ခဏမ္ပိ၊ ဥပ္ပါဒလက္ခ
ဏာသည်လည်း၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပါဒ်သည်၊ အဝတ္တော၊ သင်္ခါရ၏အဝတ္တောတည်း

ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နလုံးသွင်း၍၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ကာလသင်္ခါ
 တော၊ ဖြစ်ခြင်း၏၊ ကာလဟုဆိုအပ်သော၊ တဿသင်္ခါရဿ၊ ထိုသင်္ခါရ၏၊
 ခဏောပိ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသည်လည်း၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ဥပ္ပါဒေါပိဥပ္ပါဒ
 လက္ခဏောပိတိ၊ ဥပ္ပါဒေါပိဥပ္ပါဒလက္ခဏောပိဟူ၍၊ ဂုတ္တေ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သည်ရှိသော်၊ သင်္ခါရောပိ၊ သင်္ခါရသည်လည်း၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား
 ၏၊ ဇရာလက္ခဏာမ္ပိ၊ ဖြစ်ပြီးသောသင်္ခါရ၏ရင့်ခြင်းလက္ခဏာသည်လည်း၊
 ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ကာလသင်္ခါတော ဇီရမာနကာလသင်္ခါတော၊
 ရင့်ခြင်း၏၊ ကာလဟုဆိုအပ်သော၊ တဿသင်္ခါရဿ၊ ထိုသင်္ခါရ၏၊ ခဏော
 ပိ၊ ဇရာခဏာသည်လည်း၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ဘင်္ဂက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂက္ခဏာ၌၊
 သင်္ခါရောပိ၊ သင်္ခါရသည်ရင်း၊ တံလက္ခဏာမ္ပိ၊ ထိုဘင်္ဂလက္ခဏာသည်ရင်း၊
 ကာလသင်္ခါတောဘိဇ္ဇမာန ကာလသင်္ခါတော၊ ပျက်ခြင်း၏၊ ကာလဟုဆို
 အပ်သော၊ တဿသင်္ခါရဿ၊ ထိုသင်္ခါရ၏၊ ခဏောပိ၊ ဘင်္ဂခဏာသည်ရင်း၊
 ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏၊ ပန၊ မတူမတီး အယူသီးကိုဆိုဦးအံ့၊ အပရေ၊
 တပါးသောဆရာတို့သည်၊ အဂ္ဂပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏၊ ဇရာခဏော
 နာမ၊ ဇရာခဏာမည်သည်၊ ပညာပေတံ၊ သိစေခြင်းငှါ၊ နုသက္ကာ၊ မတတ်
 ကောင်း၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သဗ္ဗညုဘုရားသည်ပင်၊
 ဝေဒနာယဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိဝယော ပညာယတိဌိတာယ အညထတ္တံ
 ပညာယတိတိ၊ ဝေဒနာယဥပ္ပါဒေါပညာယတိ ဝယောပညာယတိ ဌိတာ
 ယအညထတ္တံပညာယတိဟူ၍၊ ဝဒန္တော၊ ဟောတော်မူရကား၊ အဂ္ဂပဓမ္မာ
 နန္တိ၊ နာမ်တရားတို့၏လည်း၊ တိဏီ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာ
 တို့ကို၊ ပညာပေတိ၊ ပညတ်တော်မူသည်မဟုတ်သော၊ အဂ္ဂပဓမ္မာနံ၊ နာမ်
 တရားတို့၏၊ တိဏီ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ တာနိလက္ခဏာနိ၊ ထိုလက္ခဏာတို့
 ကို၊ အတ္ထိယက္ခဏံ အဂ္ဂပဓမ္မသံ ဝိဇ္ဇာမာနလက္ခဏံ၊ နာမ်တရား၏ ထင်
 ရှားရှိခြင်းလက္ခဏာကို၊ ဥပါဒါယ၊ ဝွဲ၍၊ လန္တုန္တိ၊ ရှေ့အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဝတွာ၊ ဆိုကုန်ပြီး၍၊ အတ္ထိတာသဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဌိတိနာမာတိ
 ဂုစ္စတိ၊ တသေဝဘောဒေါမရဏံ၊ သဗ္ဗဒါသဗ္ဗပါဏိနန္တိ၊ အတ္ထိတာသဗ္ဗ
 ဓမ္မာနံ၊ ဌိတိနာမာတိဂုစ္စတိ၊ တသေဝဘောဒေါမရဏံ၊ သဗ္ဗဒါသဗ္ဗပါဏိနံ
 ဟူသော၊ ဣမာယအာစရိယဂါထာယ၊ ဤသူတို့နည်းပေးဂါထာဖြင့်၊ တ
 မတ္ထိ၊ ထိုဇရာလက္ခဏာ၏ပညတ်ခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ဟူ
 သောအနက်ကို၊ သာဓေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏၊ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ခပ်သိမ်းသော
 နာမ်တရားတို့၏၊ အတ္ထိတာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဌိတိနာမာတိ၊

ဥတိမည်၏ဟူ၍၊ ဂစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တံသေဝတသေဝဥတိယာဝေ၊ အတ္ထိ
 တာဟုဟောအပ်သောဥတိ၏သာလျှင်၊ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းသည်၊ သဗ္ဗဒါ၊
 အခါခပ်သိမ်း၊ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏၊ မရဏံ၊ မရဏ
 မည်၏၊ အထဝါ၊ အညေ၏အယူတပါးကင့်ဆိုပြီးအံ့၊ သန္တတိဝသေန၊ အ
 စဉ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို၊ ဥတိတိ၊ ဥတိဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
 ၍၊ ဣတိဝစနံ၊ ဤစကားကိုလည်း၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ပန၊ ထိုသို့အပရေအညေ
 တို့အထွေထွေဆိုသော်လည်း၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိ၌၊
 အယဗ္ဗိဝိသေသော၊ ဥတိက္ခဏာ မည်သည်ရှင်တရားတို့၏ သာလျှင်ဥစ္စာ
 တည်းနာဝတရားတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၍သို့သောအထူးသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိပါခဲ့၊
 တသ္မာ၊ ထိုသို့အထူး၏သုတ်မရှိရကား၊ အာစရိယမတိယာ၊ ဆရာ၏အတ္တ
 နောမတိမျှဖြင့်၊ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်ကို၊ အပ္ပဒိဗဟဟေတွာ၊ မမြစ်မူ၍၊ သုတ္တံမ
 ဝ၊ သုတ်ကိုသာလျှင်၊ ပမာဏံ၊ ပမာဏကို၊ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏၊ ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စမ
 သုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ ဥတ္တနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာတည်း။
 ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမံသုတ်၌၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသဟာတိ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္န
 သဟူသည်ကား၊ နဝန္တံ၊ ကိုးပါးကုန်သော၊ လောကုတ္တရဓမ္မာနံ၊ လောကုတ္တ
 ရာတရားတို့အား၊ အနုလောမဓမ္မံ၊ လျော်သောဓမ္မဖြစ်သော၊ ဂုဗ္ဘဘာဂပဋိ
 ပဒံ၊ မဂ်၏ ရှေးအတ္တု၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို၊ ပဋိပန္နသ၊ ကျင့်သောသူအား၊
 အယမနုဓမ္မောတိ၊ အယမနုဓမ္မောဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့၊ သည်
 ကား၊ အနုလောမဓမ္မော၊ လျော်သောအကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗိဒါ
 ဗဟုလောတိ၊ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလောဟူသည်ကား၊ ဥတ္တဏ္ဌနဗဟုလော၊ အလုံးစုံ
 သောတာဝတို့၌ပြီးငွေ့ခြင်းမျှသည်းဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ပရိဇာနာတိတိ၊ ပရိဇာ
 နာတိဟူသည်ကား၊ တိတိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ပရိညာဟိ၊ ဉာတတိရဏပဟာ
 နပရိညာဉ်တို့ဖြင့်၊ တေဘူမိကဓမ္မေ၊ တေဘူမကတရားတို့ကို၊ ပရိဇာနာတိ၊
 စိုင်းခြား၍သိ၏၊ ပရိမုစ္စတိတိ၊ ပရိမုစ္စတိဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဓဏ
 ၌၊ ဥပ္ပန္နသ၊ ဖြစ်သော၊ ပဟာနပရိညာယ၊ ပဟာနပရိညာဉ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗသံကိ
 လေသစတာ၊ အလုံးစုံသောညစ်နွမ်းခြင်းမှ၊ ပရိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤ
 နာဂုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဣမသ္မိံ၊ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်၌၊
 မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကိုသာလျှင်၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏

၅၂ ခန္ဓဝဋ္ဌသံယုတ်အတ္ထကထာနိဿယ။

ဆူတော၊ ဤသတ္တမသုတ်မှ၊ ပင်ရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော၊ တိသု၊ သုံးပါး
 ကုန်သော အဋ္ဌမနဝမဒသမသုတ်တို့၌၊ တထာ၊ ထိုအတိုင်း၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကိုသာ
 လျှင်၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣပေန၊ ဤသုတ်၌
 ကား၊ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာကို၊ အနိယမိတာ၊ မမှတ်အပ်၊ တေသု၊
 ထိုသုံးသုတ်တို့၌၊ အနုပဿနာ၊ အနုပဿနာကို၊ နိယမိတာ၊ မှတ်အပ်၏၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဣဝေဝိ၊ ဤသုတ်၌လည်း၊ သာ၊ ထိုအနုပဿနာကို၊
 တတ္ထ၊ ထိုသုံးသုတ်တို့၌၊ နိယမိတဝသေနေဝ၊ မှတ်အပ်သော အနုပဿနာ
 ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ နိယာမေတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဟိကသ္မာ၊ အတတ်
 ကြောင့်၊ နိယာမေတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်သနည်း၊ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ အနု
 ပဿနာသု၊ အနုပဿနာတို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသော၊ အနုပဿနံ၊
 အနုပဿနာကို၊ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍၊ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံဝါ၊ ပြီးငွေ့ခြင်း၌၊ လည်းကောင်း၊
 ပရိဇာနိတုံဝါ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌၊ လည်းကောင်း၊ နသက္ကာ၊ မတတ်
 ကောင်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နိယာမေတဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဆူတော၊ ဤသည်
 လျှင်အပြီး သတ်တည်း၊ သတ္တမာဒိနိ၊ သတ္တမသုတ် အစရှိသည်တို့
 သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ၊ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်သော၊
 နတုမ္ဘာကဝဂ္ဂေါ၊ နတုမ္ဘာကဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၅-အတ္တဒီပဝဂ်။

၁ အတ္တဒီပဝဂ္ဂဿ၊ အတ္တဒီပဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ အတ္တဒီပါ
 တိ၊ အတ္တဒီပါဟူသည်ကား၊ အတ္တာနံ၊ ဓမ္မဟူသောမိမိကိုယ်ကို၊ ဒီပံ၊ ကျွန်း၏
 သဗ္ဗယံကိုးကွယ်ဖို့ရာကို၊ တဒဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော တရားကို၊
 လေဏံ၊ ပုန်းအောင်းရာကို၊ ဂတိံ၊ လားရာကို၊ ပရာယနံ၊ လည်းလျောင်းရာ
 ကို၊ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဝိဟုရေထ၊ နေကြကုန်၊ ဣတိအယံ၊
 ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အလိုတော်ရှိအနက်တည်း၊ အတ္တသရဏာတိ
 ဣဒံ၊ အတ္တသရဏာဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ တသေဝ၊ ထိုအတ္တဒီပါဟူ
 သော ပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုဗ်ပရိယာယံ စကားထွယ်တည်း၊
 အနညသရဏာတိဣဒံ၊ အနညသရဏာဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ အညဿ၊
 တပါးသော၊ သရဏံပဋိက္ခေပဝစနံ၊ ကိုးကွယ်ရာကိုပယ်ကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း၊ ဟိသန္တံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏၊ အညော၊ တယောက်သော
 သူသည်၊ အညဿ၊ တယောက်သောသူ၏၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်။

နဟောတိ၊မဖြစ်၊ကသ္မာ၊အဘယံကြောင့်၊ အညော၊ တယောကံသောသု
သည်၊ အညဿ၊ တယောကံသောသု၏၊ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာသည်၊
နဟောတိ၊မဖြစ်သနည်း၊အညဿ၊တပါးသောသု၏၊ ဝါယာမေန၊လုံ့လ
ဖြင့်၊ အညဿ၊ တပါးသောသုအား၊ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်
တည်း၊စသစ္စံ၊ထိုစကားသည်မှန်၏။ ။အတ္တာဟိအတ္တာဝေ၊ မိမိသည်
သာလျှင်၊ အတ္တနော၊မိမိ၏နာထော၊ကိုးကွယ်ရာသည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊
ဟိသစ္စံ၊ထိုစကားသည်မှန်၏၊ကော၊အဘယံသို့သော၊ပရော၊တပါးသော
သုသည်၊နာထော၊ကိုးကွယ်ရာသည်၊သိယာ၊ဖြစ်ကောင်းရာအံ့နည်း။ ။
ဣတိဇေတံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို၊ ဘဂဝတာဝိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်
လည်း၊ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏၊ တေန၊ထိုကြောင့်၊ အနညသရဏာတိ၊
အနညသရဏာဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ပန၊ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ဧတ္ထ၊
ဤအတ္တဒီပါအစရှိသောပါဌ်၌၊အတ္တာနာမ၊ အတ္တမည်သည်ကား၊ ကော၊
အဘယံနည်း၊ လောကီယ လောကုတ္တရော၊ လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်
သော၊ဓမ္မော၊တရားသည်၊အတ္တာနာမ၊အတ္တမည်၏၊တေနေဝ၊ ထိုသို့လော
ကီလောကုတ်ဓမ္မ၏အတ္တမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဓမ္မဒီပါဓမ္မ
သရဏာ အနညသရဏာတိ၊ ဓမ္မဒီပါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာဟူ၍၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ကာရဏံ၊ အ
ကြောင်းကို၊ယောနိတိ၊ယောနိဟူ၍၊ဝုတ္တတိ၊ဆိုအပ်၏၊ဘုမ္မိဇ၊ဘုမ္မိဇရဟန်း
သော၊ ဤသဘောသည်၊ ဗလဿ၊ အကျိုးကို၊ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်း၏၊
ယောနိ၊အကြောင်းတည်း၊ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌၊ကာ
ရဏံ၊အကြောင်းကို၊ယောနိတိ၊ယောနိဟူ၍၊ဝုတ္တတိဝိယ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့
တည်း၊ကိံပဟောတိကာတိ၊ကိံပဟောတိကာဟူသည်ကား၊ကိံပဘုတိ
ကာ၊ အဘယံလျှင်ဖြစ်ရာအမွန်ရှိကုန်သနည်း၊ ကုတော၊ အဘယံဖြစ်ရာ
ဌာနမှ၊သန္တ ဝန္တိ၊ဖြစ်ကုန်သနည်း၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အ
နက်တည်း၊ရူပဿတွေဝါတိဣဒံ၊ရူပဿတွေဝအစရှိသောဤဒေသနာကို
စောသံယောဝသောကာဒိနံ၊ ထိုသောကအစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ပဟာ၊
နဒဿနတ္ထံ၊ပယ်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှါ၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊အာ
ရန္တံ၊အားထုတ်တော်မူအပ်၏၊နပရိတဿတိတိ၊ နပရိတဿတိဟူသည်
ကား၊ တဏှာပရိတသဿ၊ တဏှာဟူသောအာရုံကိုသောက်လိုသော
တရား၏၊အဘာဝတော၊မရှိခြင်းကြောင့်၊ ရူပံ၊ရုပ်ကို၊ နဂဏ္ဌိယတိ၊မယူ
အပ်၊နဂါဟိယတိ၊ မစွဲလမ်းအပ်၊ တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတောတိ၊ တဒင်္ဂ နိဗ္ဗုတော

၅၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဟူသည်ကား။ ထေရ်ပဿနင်္ဂနံ၊ ထိုပဿနာဟု ဟောအပ်သောအကြောင်းဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်ဟတ်ကုန်သောအကုသိုလ်တို့၏။ နိဗ္ဗတတ္တာ၊ အေးငြိမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တဒင်္ဂနိဗ္ဗတော၊ ထိုပဿနာဟု ဟောအပ်သော အကြောင်းဖြင့် ပူပန်စေတတ်နှိပ်စက်တတ်ကုန်သောအကုသိုလ်အေးငြိမ်းပေသောသူဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ ပိပဿနာဝ၊ ပိပဿနာကိုသာလျှင်၊ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။

၂ နုတိယေ၊ နုတိယသုတ်၌၊ နုက္ခသမုဒယဂါမိနိ သမနူပဿနာတိတ္ထေ၊ နုက္ခသမုဒယဂါမိနိသမနူပဿနာဟူသောဤပါဌ၌၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ သက္ကာယော၊ သဘာဝအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော ရုပ်အစရှိသောဓမ္မအပေါင်းသည်၊ နုက္ခံ၊ နုက္ခမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ တဿ၊ ထိုဆင်းချေ၏။ သမုဒယဂါမိနိပဋိပဒါနာမ၊ ဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်မည်သည်ကား၊ ရှုပ်၊ ရုပ်ကို၊ အတ္တတော၊ ကိုယ်ဟူ၍၊ သမနူပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့ရုပ်ကိုကိုယ်ဟူ၍ အဖန်တလဲလဲရှုသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ နိဗ္ဗိသမနူပဿနာ၊ နိဗ္ဗိသာလျှင်ဟုရှုခြင်းကို၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သက္ကာယ၏နုက္ခမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တတ္ထေ၊ ဤသက္ကာယသမုဒယဂါမိနိသမနူပဿနာဟူသောဝုန်၌၊ နုက္ခသမုဒယဂါမိနိ၊ နုက္ခ၏ဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သမနူပဿနာ၊ အဖန်ဖန်ရှုခြင်းမည်၏။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နုက္ခနိရောဓဂါမိနိ သမနူပဿနာတိတ္ထေ၊ နုက္ခနိရောဓဂါမိနိသမနူပဿနာဟူသောဤပါဌ၌၊ ပိပဿနာယ၊ ပိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ စတုမဂ္ဂဉာဏံ၊ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ကို၊ စတုနံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ အရိယသစ္စာနံ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို၊ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်၊ အနုရူပတော၊ လျော်သောအားဖြင့်၊ ပဿနာ၊ ရှုခြင်းတည်း၊ ဣတိကတွာ၊ ဤသို့အနက်ကို နှလုံးတော်၌ထား၍၊ သမနူပဿနာတိ၊ သမနူပဿနာဟူ၍၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ ဝဇ္ဇိဝဇ္ဇံ၊ ဝဇ္ဇိတရားဝဇ္ဇိကင်းရာတရားကို၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ နုတိယံ၊ နုတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယော၊တတိယသုတ်၌၊သံဃပ္ပညာယဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ သမ္ပပ္ပညာယဒဋ္ဌဗ္ဗိဟူသည်ကား၊ဝိပဿနာယ၊ဝိပဿနာပညာနှင့်၊သဟ၊တက္ခ၊မဂ္ဂပညာယ၊မဂ္ဂပညာဖြင့်၊ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊မှတ်အပ်၏၊ဝိရုဇ္ဈတိဝိမုစ္စတိတိ၊ဝိရုဇ္ဈတိဝိမုစ္စတိဟူသည်ကား၊မဂ္ဂက္ခဏော၊မဂ်ဇာတိ၊ဝိရုဇ္ဈတိ၊တပ်ခြင်းကင်း၏၊ ဖလက္ခဏော၊ဖိုလ်ဇာတိ၊ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏၊ အနုပါဒါယအာသဝေပဟိတိ၊ အနုပါဒါယအာသဝေပဟိ ဟူသည်ကား၊ အနုပါဒနိရောဓေန၊ တဖန်မဖြစ်သောချုပ်ခြင်းဖြင့်၊နိရုဇ္ဈတိ၊ချုပ်ကုန်ပြီးသော၊ အာသဝေပဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့ဖြင့်၊ကိစ္ဆိမ္မံ၊ တစုံတခုသောတရားကို၊ အဂဟေတွာ၊ အဟံမဟုမစွဲလမ်းမှု၍၊ဣတိဣမံအတ္တံ၊ဤသို့သောအနက်ကို၊ဂဟေတွာ၊ယူ၍၊ ဝိမုစ္စတိတိဣမိနာ၊ဝိမုစ္စတိဟူသောဤပုဒ်နှင့်၊ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏၊ ရူပဓာတုယာတိအာဒိ၊ ရူပဓာတုယာ ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ပစ္စဝေက္ခဏာဒဿနတ္ထံ၊ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကိုပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ဝတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏၊သဟဖလေနပစ္စဝေက္ခဏာဒဿနတ္ထန္တိ၊ သဟဖလေနပစ္စဝေက္ခဏာဒဿနတ္ထံဟူသည်ကား၊ ဖလေန၊ ဖိုလ်နှင့်၊ သဟ၊ တက္ခ၊ပစ္စဝေက္ခဏာ ဒဿနတ္ထံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဝတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဣတိဝိ၊ ဤသို့လည်း၊ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့သည်၊ ဝဒန္တိယေဝ၊ ဆိုကုန်သည့်သာလျှင်တည်း၊ ဌိတန္တိ၊ ဌိတံဟူသည်ကား၊ ဥပရိက္ခန္တဗ္ဗကိစ္စဘာဝေန၊အထက်၌ပြုဘွယ်ကိစ္စမရှိခြင်းကြောင့်၊ဌိတံ၊တန်လတ်ပြီ၊ ဌိတတ္တာသန္တုဿိတန္တိ၊ ဌိတတ္တာသန္တုဿိတံဟူသည်ကား၊ယံ၊ အကြံဉာဏ်တရားတို့၊ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏၊ တံ၊ထိုကျေးဇူးတရားကို၊အဂ္ဂပလဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏၊ ပတ္တဘာဝေန၊ ရောက်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အဂ္ဂိတုတ္တာ၊ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္တုဿိဘာဝေန၊ အလွန်ရောင့်ရဲ သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သန္တုဗ္ဗံ၊ အလွန်ရောင့်ရဲလတ်ပြီ၊ပစ္စတ္တံယေဝပရိနိဗ္ဗာယတိတိ၊ပစ္စတ္တံယေဝပရိနိဗ္ဗာယတိဟူသည်ကား၊သယမေဝ၊ အကုမရှာကိုယ်တိုင်သာလျှင်၊ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်စံရ၏၊ တတိယံ၊ တတိယ သုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထေ၊စတုတ္ထသုတ်၌၊ပုဗ္ဗန္တေနုဒိဋ္ဌိယောတိ၊ ပုဗ္ဗန္တေနုဒိဋ္ဌိယောဟူသည်ကား၊ ပုဗ္ဗန္တံအတိတံခန္ဓကောဋ္ဌာသံ၊ အတိတံခန္ဓာအတို့သို့၊အနုဂတာ၊ သဿတအစရှိသည်တို့၏အပြစ်ကိုကြံဆ၍ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ အဋ္ဌာရသဒိဋ္ဌိယော၊ တဆဲ့ရှစ်ပါးသော ဒိဋ္ဌိ

တို့သည်၊ ပစ္စယဗာဏတေန၊ အကြောင်းအရိန္ဒာတဏှာကိုသတ်သောအားဖြင့်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ အပရန္တနုဒိဋ္ဌိယောတိ၊ အံပရန္တနုဒိဋ္ဌိယောဟူသည်ကား၊ အပရန္တအနာဂတ်ခန္ဓကောဋ္ဌာသံ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာအတို့သို့၊ အနုဂတာ၊ သာသတအစရှိသည်တို့၏အပြစ်ကိုကြံဆ၍ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့် အစဉ်လိုက်ကုန်သော၊ စတုစက္ကာလီသဒိဋ္ဌိယော၊ လေးဆဲ့လေးပါးသောဒိဋ္ဌိတို့သည်၊ ပစ္စယဗာဏတေန၊ အကြောင်းအရိန္ဒာတဏှာကိုသတ်သောအားဖြင့်၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ ထာမသောပရာမာဓံသာတိ၊ ထာမသော ပရာမာသော ဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိထာမသော စေတ၊ သီလဗ္ဗတသက္ကာယဒိဋ္ဌိမှ တပါးသောဒိဋ္ဌိဟူသော အားရှိသော သုံးသပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိပရာမာသောစ၊ သီလဗ္ဗတသက္ကာယ ဒိဋ္ဌိဟူသောမှားသောသုံးသပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ပစ္စယဗာဏတေန၊ အကြောင်းအရိန္ဒာတဏှာကိုသတ်သောအားဖြင့်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသောရှုပုံတိက္ခဝေအနိစ္စကသည်ပရာမာသောနဟောတိတိုင်အောင်သောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပဌမမဂ္ဂေါ၊ ပဌမမဂ်ကို၊ ဒသသိတော၊ ပြအပ်ပြီ၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ တယောမဂ္ဂေစ၊ သုံးပါးသောမဂ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဗလ္လာနိစ၊ လေးပါးသောဒီလ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဣပထိန္တိအာဒိ၊ ဣပထိ ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်ကို၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ အထဝါ၊ တနည်းကား၊ ဒိဋ္ဌိယောနာမ၊ ဒိဋ္ဌိမည်သည်တို့ကိုကား၊ ဝိပဿနာယဇေ၊ ဝိပဿနာဖြင့် သာလျှင်၊ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ “ဣဒံပန၊ ဤသုတ်ကိုကား၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ စက္ကာရော၊ လေးပါးကုန်သောမဂ္ဂေ၊ မဂ်ကို၊ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏။

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ သမနုပဿန္တိ ဧတေသံဝါ အညတရန္တိ၊ ပဉ္စုပါဒါ နက္ခန္ဓေသမနုပဿန္တိ ဧတေသံဝါ အညတရံဟူသည်ကား၊ ပရိပုဏ္ဏဂါဟဝသေန၊ အပြည့်အစုံငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏၊ အပရိပုဏ္ဏဂါဟဝသေန၊ မပြည့်စုံတမိတ်ကိုသာယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဧတေသံပဉ္စန္ဒုပါဒါနက္ခန္ဓေစံ၊ ထိုငါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တွင်၊ အညတရံ၊ တပါးပါးသောဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏၊ မူတိအယံစေတသမနု

ပဿနာတိ၊ ဣတိအယံဝေဝသမနုပဿနာဟူသည်ကား၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊
အယညဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာ၊ ဤအတ္တဒိဋ္ဌိဟူသောသမနုပဿနာသည်လည်း၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသ္မိတိစဿအဓိဂတံဟောတိတိ၊ အသ္မိတိစဿအဓိ
ဂတံဟောတိဟူသည်ကား၊ ယသ္မာပုဂ္ဂလဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အယံသမ္ပ
နုပဿနာ၊ ဤအတ္တဒိဋ္ဌိဟူသောသမနုပဿနာသည်၊ ပဒိုပက္ခေန၊ ခဝန်ကျင်
ဘက်ဖြစ်သောဝိပဿနာဖြင့်၊ အဝိဟတတ္တာ၊ မပျော်အပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိံပုဂ္ဂလေ၊ ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိကိုမပျော် မခွါသေးသော
ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ အသ္မိတိတဏှာမာနဒိဋ္ဌိသင်္ခါတံ၊ အသ္မိဟူ၍ ဖြစ်သောတဏှာ
မာနဒိဋ္ဌိဟုဆိုအပ်သော၊ ပပဉ္စတ္ထယံ၊ သံသရာ၌မြင့်ကြာစေတတ်သောတ
ရားသုံးပါးအပေါင်းသည်၊ အဝဿမေဝ၊ မချွတ်မယွင်းသာလျှင်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ပဉ္စန္ဒုဣန္ဒြိယာနံအဝက္ကန္တိဟောတိတိ၊ ပဉ္စန္ဒုဣန္ဒြိယာနံ အဝက္ကန္တိ
ဟောတိဟူသည်ကား၊ တသ္မိံကိလေသဇာလေ၊ ထိုတဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟူသော
ကိလေသာကွန်ယက်သည်၊ သတိ၊ ရှိလတ်သော်၊ ကမ္မကိလေသပစ္စယာနံ၊
ကံကိလေသာလျှင်အကြောင်းရှိကုန်သော၊ ပဉ္စန္ဒု၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာ
နံ၊ စက္ခုသောတစသည်ငါးထွေအုဇွေတို့၏ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊
ထင်ရှား၏။ အတ္ထိဘိက္ခဝေမနောတိဣဒံပန၊ အတ္ထိဘိက္ခဝေမနောဟူသော
ဤစကားကိုကား၊ ကမ္မံ၊ ကံပွဲညာဉ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
အပ်၏။ ဓမ္မာတိဣဒံ၊ ဓမ္မာဟူသောဤပုဒ်ကို၊ အာရမ္မဏံ၊ ကမ္မပွဲညာဉ်၏အာရုံ
ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ အဝိဇ္ဇာဓာတုတိ၊ အဝိဇ္ဇာ
ဓါတုဟူသည်ကား၊ ဇဝနက္ခဏေ၊ ဇောဓဏ၌၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်၊ အတ္ထိ၊
ရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာသမ္ပဿဇေနာတိ၊ အဝိဇ္ဇာသမ္ပဿဇေနဟူသည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာ
သမ္ပယုတ္တဖဿတော၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဖဿကြောင့်၊ ဇာ
တေန၊ ဖြစ်သော၊ အဝိစ၊ တနည်းဆိုအံ့၊ မနောတိ၊ မနောဟူသည်ကား၊ ဇဝ
နက္ခဏေ၊ ဇောဓဏ၌၊ ဝိပါကမနော၊ ပဉ္စပိညာဉ်ဝိပါက်စိတ်သည်၊ အာဝဇ္ဇ
နက္ခဏေ၊ အာဝဇ္ဇနိုးဧဏ၌၊ ကိရိယမနောဓာတု၊ ကိရိယာမနောဓာတ်သည်၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဓမ္မာဒယော၊ ဓမ္မအစရှိသည်တို့သည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရာဝ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသောအပြားရှိကုန်သည်သာတည်း၊ အသ္မိတိဝိဿဟောတိတိ၊ အသ္မိ
တိဝိဿဟောတိဟူသည်ကား၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ၏
သတ္တိဖြင့်၊ အယံ၊ ငါသည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဇေ၊ ဤသို့သည်၊ ပပဉ္စတ္ထ
ယံ၊ သံသရာ၌မြင့်ကြာစေတတ်သောတရားသုံးပါးအပေါင်းသည်၊ အဿ၊
ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတော၊ ဤပါဌမှ၊ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်

သောပါဌ်တို့တွင်၊ အယမဟမံသ္မိတိန္တံ၊ အယမဟမသ္မိပဟူသော၊ ဤပုဒ်ကို၊ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကိပ္ပိဒေဝဓမ္မံ၊ တမံတရသောတရားကိုသာလျှင်၊ ဂဟေတွာ၊ အဟံကာရဝတ္ထု၏အစွမ်းဖြင့်ယူ၍၊ အယံ၊ ဤကွေ့စွသောသဘောသုစသောသဘောသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အတ္တဒိဋ္ဌိဝသေန၊ အတ္တဒိဋ္ဌိသတ္တိဖြင့်၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဘဝိဿန္တိ၊ ဘဝိဿံဟူသောပုဒ်ကို၊ သဿတဒိဋ္ဌိဝသေန၊ သဿတဒိဋ္ဌိသတ္တိဖြင့်၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ နဘဝိဿန္တိ၊ နဘဝိဿံဟူသောပုဒ်ကို၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသတ္တိဖြင့်၊ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဣတိဘဝိဿန္တိ အာဒိနိ၊ ဣတိဘဝိဿံဤသို့ အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့သည်၊ သဿတမေဝ၊ သဿတအယူသို့သာလျှင်၊ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏၊ အထေတ္ထာတိ၊ အထေတ္ထဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာဘိနိဝေသနတော၊ ဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းသည်မှ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ဧှေးအဘို့၌၊ ယထာကာရာနိ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းသည်မှနောက်၌၊ တေနဝါကာရေနဝါ၊ ဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းသည်မှဧှေးအဘို့၌၊ တည်သော ထိုအခြင်းအရာဖြင့် သာလျှင်၊ ပွိတေသု၊ တည်ကုန်သော၊ ဧတေသုဣန္ဒြိယေသု၊ ထိုစက္ခုစသော၊ ဣန္ဒြေတို့၌၊ အဝိဇ္ဇာပဟိယုတိတိ၊ အဝိဇ္ဇာပဟိယုတိ ဟူသည်ကား၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စေသု၊ သစ္စာတို့၌၊ အညာဏဘူတာ၊ ဥာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာကို၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇ္ဇေအော၊ ပွါး၍၊ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်သို့၊ ဥပ္ပါဒနေန၊ ဖြစ်စေသဖြင့်၊ ပဟိယုတိ၊ ပဟိအပ်၏၊ ဝိဇ္ဇာဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဝိဇ္ဇာဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသည်ကား၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ မဂ္ဂပရံပရာယ၊ မဂ်အဆင့်ဆင့်အားဖြင့်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝိဇ္ဇာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဝိဇ္ဇာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌၊ အသ္မိတိတဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော၊ အသ္မိဟူ၍ဖြစ်သောတဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့သည်၊ ကမ္မသန္တာရဘာဝတော၊ ကံ၏သန္တာရအဖြစ်ကြောင့်၊ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏၊ ကမ္မဿ၊ ကံ၏၎င်း၊ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနုပ္ပ၊ ဣန္ဒြေတို့၏၊ လည်းကောင်း၊ အန္တရေ၊ အကြား၌၊ ဧကော၊ တရသော၊ သန္တိ၊ အကြောင်းအကျိုးအစပ်မည်၏၊ ဝိပါကမနံ၊ ဝိပါကိစိတ်ကို၊ ပဉ္စိန္ဒြယပက္ခိယံ၊ ပဉ္စိန္ဒြေအဘို့၌ဖြစ်သည်ကို၊ ကာတွာ၊ ပြု၍၊ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနုပ္ပ၊ ဣန္ဒြေတို့၏၎င်း၊ ကမ္မဿ၊ ကံ၏လည်းကောင်း၊ ဧကော၊ တရသော၊ သန္တိ၊ အကျိုးအကြောင်းအစပ်မည်၏။

ဝိနည်းသံယုတ်-၅-အတ္ထိဒီပဝဂ်။

၅၆

ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ တယောပပဉ္စာ၊ သုံးပါး
သောပပဉ္စတရားတို့သည်၊ အတိတော၊ အတိတ်ဖြစ်သော၊ အဇ္ဈိ၊ ကာလ
မည်၏။ ဣန္ဒြိယာဒိနိ၊ ဣန္ဒြိယအစရှိသည်တို့သည်၊ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်
သော၊ အဇ္ဈိ၊ ကာလမည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုကံအစရှိသောတရားတို့တွင်၊ ကန္တံ
ပန၊ ကံကိုကား၊ အာဒိ၊ ကတွာ၊ အစပြု၍၊ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်ကာလ
၏၊ ပစ္စယော၊ အကြောင်းကို၊ ဒသိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီး
တည်း။ ပစ္စမံ၊ ပစ္စမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ သဗ္ဗေ၊ သဗ္ဗသုတ်၌၊ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်၊ ကာမာဝစရော၊
ကာမာဝစရတရားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊
ခန္ဓာ၊ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ စတုဘူမကာ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်ကုန်၏။ သာသ
ဝန္တိ၊ သာသဝံဟူသည်ကား၊ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏၊
အာရမ္မဏတာဝေန၊ အာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ပစ္စယဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်
သောဥပါဒါနိယန္တိ၊ ဥပါဒါနိယံဟူသည်ကား၊ တထေဝစအာရမ္မဏတာ
ဝေနော၊ ထိုအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်သာလျှင်၊ နအာရမ္မဏကရဏသေန၊ အာရုံ
မပြုသည်၏အတွင်းဖြင့်၊ ဥပါဒါနာနံ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့၏၊ ပစ္စယဘူတံ၊ အ
ကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဣတ္ထ၊ ဤသာသဝံဥပါဒါနိယံဟူသောဝန်နှစ်ခုအ
ပေါင်း၌၊ ဝစနတ္ထောပန၊ ဝစနတ္ထကိုကား၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ပဝတ္ထေဟိ၊
ဖြစ်ကုန်သော၊ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့၌၊ သဟ၊ တက္ခ၊ ပဝတ္ထ
တိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သာသဝံ၊ သာသဝမည်၏။ ဥပါ
ဒါနေဟိ၊ ဥပါဒါနိတရားတို့သည်၊ ဥပါဒါတဗ္ဗံ၊ ပြင်းစွာစွဲလင်းအပ်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါနိယမည်၏။ ဣဝေမိ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
တို့၌လည်း၊ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်၊ ကာမာဝစရော၊ ကာမာဝစရ
တရားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝသေသော၊ ရူပက္ခန္ဓာမှကြွင်းကုန်သော
လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်၏။
ဝိပဿနာစာရဝသေန၊ ဝိပဿနာကျက်စားရာအာရုံ၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝတ္ထော၊
ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဣတ္ထ၊ ဤသုတ်၌၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ ရာသ
ဓမ္မန၊ အရူပဟူသောအနက်ကြောင့်၊ ဓန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌၊ ပမိဋ္ဌံ၊ ဝင်၏။ သာသ
ဝရာသဗ္ဗေန၊ အာသဝ၏အာရုံဟူသောအနက်အရူပဟူသောအနက်ကြောင့်၊
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာသု၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌၊ ပမိဋ္ဌံ၊ ဝင်၏။ ဝေဒနာဗယော၊ ဝေဒ
နာက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့သည်၊ သာသဝါပိ၊ သာသဝတို့သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊

၆၀ မိစ္ဆာဝိညာဉ်သုတ်အတ္ထကထာနိဿိယ။

ရှိကုန်၏။ အနာသဝါဝိ။ အနာသဝတို့သည်လည်း။ အတ္တိရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေဝိ။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိသည်တို့သည်။ ရာသဋ္ဌေန။ အစုဟူသောအနက်ကြောင့်။ ခန္ဓေသု။ ခန္ဓာတို့၌။ ပရိဋ္ဌာ။ ဝင်ကုန်၏။ ဧတ္ထေ။ ဤလေးပါးကုန်သောနာမက္ခန္ဓာတို့တွင်။ တေတူမကာနာမ။ တုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သောနာမက္ခန္ဓာတို့မည်သည်ကား။ သာသဝဋ္ဌေန။ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံ၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဥပါဒါက္ခန္ဓေသု။ ဥပါဒါ၏အာရုံဖြစ်သောခန္ဓာတို့၌။ ပရိဋ္ဌာ။ ဝင်ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ဆဋ္ဌံ။ ဆဋ္ဌသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၇။ သတ္တမေ။ သတ္တမသုတ်၌။ သေယျောဟမသ္မိတိ။ သေယျောဟမသ္မိဟူသည်ကား။ အဟံ။ ငါသည်။ ဝိသိဋ္ဌော။ လူထူးသည်။ ဥတ္တမေ။ မြတ်သည်။ အတ္ထိ။ ဖြစ်၏။ ကိမညတြယထာတူတဿ အဒဿနာတံ။ ကိမညတြယထာတူတဿ အဒဿနာဟူသည်ကား။ ယထာတူတဿ။ ဟုတ်မှန်သောသဘောတရားကို။ အဒဿနတော။ မမြင်သည်မှ။ အညံ။ တပါးသော။ တထာသမနူပဿနာယ။ ထိုထိုရှုခြင်း၏။ ကိံကာရဏံ။ အတတ်သို့သောအကြောင်းသည်။ ဘဝေယျ။ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ အဒဿနံ။ မမြင်ခြင်းသည်။ အညာဏမေဝ။ မသိခြင်းသည်သာလျှင်။ တထာသမနူပဿနာယ။ ထိုထိုရှုခြင်း၏။ ကာရဏံ။ အကြောင်းသည်။ ဘဝေယျ။ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထော။ အနက်တည်း။ ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ အဿ။ ထိုသူကြွယ်သားသောဏအား။ တေပရိဝဋ္ဌံ။ သုံးပါးအပြန်ရှိသော။ ဝဇီရတေဒဒေသနံ။ နတ်စက်ပစ်ချမြင့်မိရ်ချသို့ အညာဏ အဝိဇ္ဇာသိက္ခာဒိဋ္ဌိဟူသော မြို့လက်နက်ချက်တိုင်းမှန်သောဒေသနာတော်ကို။ အာရဟန္တန္တော။ အားထုတ်တော်မူလိုသောမြတ်စွာဘုရားသည်။ တံကိံမညသိသောဏာတိအာဒိံ။ တံကိံမညသိသောဏာဤသို့ အစရှိသော ဒေသနာကို။ အာဟ။ ဟောတော်မူ၏။ သတ္တမံ။ သတ္တမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၈။ အဋ္ဌမံ။ အဋ္ဌမသုတ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ။ ပေါ်သည်သာတည်း။ အဋ္ဌမံ။ အဋ္ဌမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၉-၁၀ နဝမဒသမေသု။ နဝမဒသမသုတ်တို့၌။ နန္ဒိက္ခယာရာဂက္ခယောတိဝါ။ နန္ဒိက္ခယာရာဂက္ခယောဟူ၍လည်းကောင်း။ ရာဂက္ခယာနန္ဒိက္ခယောတိဝါ။ ရာဂက္ခယာနန္ဒိက္ခယောဟူ၍၎င်း။ ဣဒံပဒနယံ။ ဤပုဒ်နှစ်ခုအပေါင်းကို။ နန္ဒိတိဝါ။ နန္ဒိဟူသောပုဒ်လည်းကောင်း။ ရာဂေါတိပါ။ ရာဂေါဟူသော

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၅-အတ္တဒီပဝဂ်။

၆၁

ဝုဒ္ဓိလည်းကောင်း၊ ဣမေသံ၊ ဤနှစ်ဝုဒ္ဓိတို့၏၊ အတ္တတော၊ သရူပတ္တအား
 ဖြင့်၊ နိန္ဒာနာကာရဏတာယ၊ အထူးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟော
 တော်မူအပ်၏။ ၁။ တနည်းကား၊ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာယ၊ ငြိမ်းငွေကြောင်းဖြစ်
 သောအနုပဿနာဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓန္တော၊ ငြိမ်းငွေသည်ဖြစ်၍၊ နန္ဒိ၊ နှစ်သက်သော
 တဏှာကို၊ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဝိရာဂါနုပဿနာယ၊ ရာဂ၏ကင်းကြောင်းဖြစ်
 သောအနုပဿနာဖြင့်၊ ဝိရဇ္ဇန္တော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍၊ ရာဂံ၊ တပ်ခြင်း
 ရာဂကို၊ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏၊ ဧတ္တာဝတော၊ နန္ဒိက္ခယာရာဂက္ခယောဟူသော
 ဤမျှတည်းဖြင့်၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ နိဗ္ဗပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍၊ ရာဂက္ခ
 ယာနန္ဒိက္ခယောတိဣဓ၊ ရာဂက္ခယာနန္ဒိက္ခယောဟူသောဤပါဌ၌၊ မဂ္ဂံ၊ မဂ်
 ကို၊ ဒသေတွာ၊ ပြုပြီ၍၊ နန္ဒိရာဂက္ခယာဝိတ္တံဝိမုစ္စတိတိ၊ နန္ဒိရာဂက္ခယာ
 ဝိတ္တံဝိမုစ္စတိဟူ၍၊ ပလံ၊ မိုလ်ကို၊ ဒသိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်
 လျှင်အပြီးတည်း။ ။ နဝမဒသမာနိ၊ နဝမဒသမသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊
 ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ၊ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြော်သော၊ အတ္တဒီပဝဂ္ဂေါ၊ အတ္တ
 ဒီပဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ။ မူလပဏ္ဏာသကော၊ သုတ်
 ငါးဆယ်ရှိသောမူလပဏ္ဏာသကသည်၊ သမ္မေတ္တာ၊ ပြီးပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၆-ဥပယဝဂ်။

၁ ဥပယဝဂ္ဂဿ၊ ဥပယဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ဥပယောတိ၊ ဥပ
 ယောဟူသည်ကား၊ တဏှာမာနဒိဗ္ဗိဝသေန၊ တဏှာသတ္တိမာနသတ္တိဒိဗ္ဗိ
 သတ္တိဖြင့်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ဥပေတဗ္ဗဥပါဒါနိယခန္ဓပဉ္စကတို့ကို၊ ဥပဂတော၊ ကပ်
 တတ်သောတံသမဝီဝုဂ္ဂလသည်၊ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏ်ဟူသည်ကား၊
 ကမ္မဝိညာဏံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်သည်၊ အာပဇ္ဇေယျာတိ၊ အာပဇ္ဇေယျဟူသည်
 ကား၊ ကမ္မံ၊ ကံကို၊ ဇဝါပေတွာ၊ အဟုန်ပြင်းထန် သတ္တိသန်သည်ကိုပြု၍၊
 ပဋိသန္ဓိအာကုသမတ္တတာယ၊ ပဋိသန္ဓေကိုငင်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုဒ္ဓိအာဒိနိ၊ ဝုဒ္ဓိဝိရုဋ္ဌိဝေပုလ္လတို့သို့၊ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်
 ရာ၏၊ ဝိညာဏုပယန္တိ၊ ပဒဿ၊ ဝိညာဏုပယံဟူသောဝုဒ္ဓိကို၊ အဂဟဏေ၊
 မယူခြင်း၌၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို၊ ဝုတ္တမေဝ၊ ဩကံပဟာယအနိဂေ
 တသာရီဟူသောဝါထာ၏အဖြေခိုပြီးသည်သာတည်း၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသစ်
 မဆိုသင့်ပြီ၊ ဝေါတ္တိဇ္ဇတာရမ္ပဏန္တိ၊ ဝေါတ္တိဇ္ဇတာရမ္ပဏ်ဟူသည်ကား၊ ပဋိ
 သန္ဓိအာကုသမတ္တတာယ၊ ပဋိသန္ဓေကို ငင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏

၆၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသီပုတ်အတ္ထကထာနိဿိသျှ။

အဖြစ်ဟူသောသတ္တိ၏၊ အဘာဝေန်၊ မရှိခြင်းကြောင့်၊ အာရမ္မဏံ၊ ကံကမ္မ
နိမိတ်၊ ဘိနိမိတ်၏အစွမ်းဖြင့်ပဋိသန္ဓေအား ကျေးဇူးပြုတတ်သောအခိုက်
သည်၊ ဝေါဒ္ဓိန္နိန္ဒြိယံ၊ ပြတ်သည်မည်၏၊ ပတိဋ္ဌာရိညာဏဿ၊ ပတိဋ္ဌာရိညာ
ဏဿဟူသည်ကား၊ ကမ္မရိညာဏဿ၊ ကမ္မရိညာဉ်၏၊ ပတိဋ္ဌာ၊ တည်ရာ
သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တဒပတိဋ္ဌိတံန္တိ၊ တဒပတိဋ္ဌိတံ ဟူသည်ကား၊
အပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာမဲ့သော၊ တံရိညာဏံ၊ ထိုရိညာဉ်သည်၊ အနဘိသင်္ခ
တဉ္စရိမုတ္တန္တိ၊ အနဘိသင်္ခတဉ္စရိမုတ္တံဟူသည်ကား၊ ပဋိသန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ
ကို၊ ပစ္စယသဘာဝေ၊ ပစ္စည်းပြုတတ်သော အဝိဇ္ဇာတဏှာဝဋ်ဖြစ်၏၊ ပျက်
စီးခြင်းကြောင့်၊ အနဘိသင်္ခရိတွာအနုပ္ပါဒေတွာ၊ အမြစ်ပြတ်ပြီးသောသင်္ခ
ပင်၏ အပွင့်အကင်းသည် သိခြင်းရင့်ခြင်းမပြတ်မဖြစ်၏ သို့မဖြစ်စေနိုင်
သည်ဖြစ်၍၊ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်၏၊ ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်း
သို့ရောက်ပြီ။

၂ ဒုတိယော၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ ဗိဇ္ဇာတာနိတိ၊ ဗိဇ္ဇာတာနိ ဟူသည်
ကား၊ ဗိဇ္ဇာနိ၊ မျိုးစေ့တို့သည်၊ မူလဗိဇ္ဇန္တိ၊ မူလဗိဇ္ဇာဟူသည်ကား၊ ပစံ၊ လင်း
လေး၊ ဝစတ္တံ၊ ဆိတ်ဖူး၊ ဟလိန္ဒ၊ နန္ဒင်း၊ သိင်္ဂီစေရံ၊ ချင်း၊ ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့
စသောအမြစ်မျိုးတည်း၊ ခန္ဓဗိဇ္ဇန္တိ၊ ခန္ဓဗိဇ္ဇာဟူသည်ကား၊ အဿတ္ထော၊
ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ၊ နိဂြောဓော၊ ပြည်ညောင်ပင်၊ ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိ
သောပင်စင် မျိုးတည်း၊ ဗဇ္ဇုဗိဇ္ဇန္တိ၊ ဗဇ္ဇုဗိဇ္ဇာဟူသည်ကား၊ ဥန္တု၊ ကြံ၊ ဝေ
ဇ္ဇု၊ ဝါး၊ နဇ္ဇော၊ ကျူ၊ ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောအဆင်မျိုးတည်း၊ အဂ္ဂ
ဗိဇ္ဇန္တိ၊ အဂ္ဂဗိဇ္ဇာဟူသည်ကား၊ အဇ္ဈကံ၊ ပဒေအောင်း၊ ဗုဏိဇ္ဇကံ၊ တောရုံး၊
ဣတိဝေမာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောအညွန့်မျိုးတည်း၊ ဗိဇ္ဇဗိဇ္ဇန္တိ၊ ဗိဇ္ဇဗိဇ္ဇာဟူ
သည်ကား၊ သာလိဝိဟိအာဒိဗုဗ္ဗဏ္ဏဉ္စေ၊ သလေးကောံ အစရှိသောရှေး
ဦးဖြစ်သောလူတို့အစာလည်းကောင်း၊ မုဂ္ဂမာသာဒိအပရုဏ္ဏဉ္စေ၊ ဝဲနောက်
ဝဲလွန်းအစရှိသော နောက်ဖြစ်သော လူတို့အစာလည်းကောင်း၊ ဣတိဝေမာ
ဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော အစေ့မျိုးစေ့တည်း၊ အခဏ္ဍာနိတိ၊ အခဏ္ဍာနိဟူ
သည်ကား၊ အဘိန္နာနိ၊ တံစိတ်အားဖြင့်လည်းမကျိုးမဝဲ ကုန်သည်၊ ဘိန္န
ကာလတော၊ ကျိုးဝဲသောကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဗိဇ္ဇံ၊ မျိုးစေ့သည်၊ ဗိဇ္ဇတ္ထာ
ယဗိဇ္ဇကိစ္စာယ၊ မျိုးကိစ္စအလို၌၊ နဥပကပ္ပတိ၊ မပြည့်စုံပါ၊ အပူတိကာနိတိ၊
အပူတိကာနိဟူသည်ကား၊ ဥဒကတေမေန၊ ရေစွတ်သဖြင့်၊ အပူတိကာနိ၊
မပုပ်ကုန်သည်၊ ဟိ၊ သင့်စွာ၊ ပူတိဗိဇ္ဇံ၊ ပုပ်သောမျိုးသည်၊ ဗိဇ္ဇတ္ထာယဗိဇ္ဇ
ကိစ္စာယ၊ မျိုးကိစ္စအလို၌၊ နဥပကပ္ပတိ၊ မပြည့်စုံပါ၊ အဝါတာတပဟ

တာနိကိ၊ အဝါတာတပဟတာနိဟူသည့်ကား၊ ဝါတေနစ၊ လေသည်
လည်းကောင်း၊ အာဝံပေနစ၊ နေပူသည်လည်းကောင်း၊ နဟတာနိ၊ မေ့က်
ဆီးအပ်ကုန်သော၊ နိရောဇတံ၊ ဩဇာကင်းသည်၏အဖြစ်သို့၊ နပါပိတာနိ၊
မရောက်စေအပ်ကုန်သော၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏၊ နိရောဇံ၊ ဩဇာမရှိ
သော၊ ကသဉ္စံ၊ အပျင်းအဖတ်သာဖြစ်သော၊ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်၊ ဗီဇတ္ထာယ
မျိုးအလို၊ ဌ၊ နဥပကပ္ပတိ၊ မပြည့်စုံပါ၊ သာရာဒါယိနိတိ၊ သာရာဒါယိနိဟူ
သည်ကား၊ ဂဟိတသာရာနိ၊ ယူအပ်သော ဆန်တည်းဟူသောအနှစ်ရှိ
ကုန်သော၊ ပတိဋ္ဌိတသာရာနိ၊ တည်သော ဆန်တည်းဟူသော အနှစ်ရှိ
ကုန်သော၊ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏၊ နိဿာရံ၊ ဆန်တည်းဟူသော
အနှစ်မဲ့သော၊ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့သည်၊ ဗီဇတ္ထာယ၊ မျိုးအလို၊ ဌ၊ နဥပကပ္ပတိ၊
မပြည့်စုံပါ၊ သုခံသယိတာနိတိ၊ သုခံသယိတာနိဟူသည်ကား၊ တေစတ္တာ
ရောမာသေ၊ သုံးလလေးလတို့ပတ်သုံး၊ ကောဋေ၊ တိုက်ကျီကြ၌၊ ပက္ခတ္တ
နိယာမေနော၊ ထည့်သွင်း သိုထားအပ်သော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ သုခံ
သယိတာနိ၊ ချမ်းသာစွာတဝင်ကျကျအိပ်ရကုန်သည်၊ ပထဝီတိ၊ ပထဝီ
ဟူသည်ကား၊ ဟေဋ္ဌပတိဋ္ဌာနပထဝီ၊ အောက်ခံတည်ရာမြေသည်၊ အာ
ပေါတိ၊ အာပေါဟူသည်ကား၊ ဥပရိသေ့ဟနအာပေါ၊ အထက်၌သွန်း
လောင်းပို့စွတ်သော အော့ပေါသည်၊ စတသော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ၊
စတသောဝိညာဏ ဋ္ဌိတိယော ဟူသည်ကား၊ ကမ္မဝိညာဏာယ၊ ကမ္မ
ဝိညာဉ်၏၊ အာရမ္မဏဘူတာ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ရူပါဒယော၊ ရူ
ပက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို၊
ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေ၊ ထိုရူပစေတသိကခန္ဓာလေးပါးတို့သည်၊ အာရမ္မဏ
ဝံသေန၊ အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပတိဋ္ဌာနဘူတာတ္တာ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သည်
၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပထဝီဓာတုသဒိသာ၊ ပထဝီဓာတ်နှင့်တူကုန်၏၊ နန္ဒိရာ
ဂေါ၊ နှစ်သက်ခြင်းရာဂသည်၊ သိနေဟနဋ္ဌေန၊ တပ်ပြွေ၊ စေးကပ်ပို့စွတ်
သောအနက်ကြောင့်၊ အာပေါဓာတု သဒိသော၊ အာပေါဓာတ်နှင့်တူ၏၊
ဝိညာဏံသာဟာရန္တိ၊ ဝိညာဏံသာဟာရံဟူသည်ကား၊ သပ္ပစ္စယံ၊ အ
ဝိဇ္ဇာအယောနိသောမနသိကာရစသောပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွသော၊ ကမ္မဝိညာ
ဏံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဗီဇံ၊ ငါးပါးသောမျိုးသည်၊ ပထဝီယံ၊
ဗြဟ္မာသောမြေ၌၊ ဝိရူပာတ်ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့၊ တံ၊ ထိုသပ္ပစ္စယ
ကမ္မဝိညာဉ်သည်၊ အာရမ္မဏပထဝီယံ၊ အာရုံဟူသောမြေ၌၊ ဝိပါကသန္တာ
နုပ္ပါဒနသမတ္ထံ၊ ဝိပါဏ်အစဉ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်၊ ဟုတ္တာ၊ ဖြစ်

၍၊ ဝိဇ္ဇာဟုတိ၊ ပေါက်ရောက်၏။ ‘ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။’

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ ဥဒါနံ ဥဒါနေဝိတိ၊ ဥဒါနံ ဥဒါနေဝိဟူ
သည်ကား၊ ဗလဝသောမနဿသမုဋ္ဌာနံ၊ အားသန်သောသောမနဿလျှင်
ဖြစ်ကြောင်းရှိသော၊ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သောစကားကို၊ ဥဒါဟရိနိစ္ဆာ
ရေသိ၊ မြွက်တော်မူ၏။ သေသောရတ္တ ပကာရောဥဒါဟရေ၊ ဆိုအပ်
ပြီးသောအခြင်းရှိသောဤဥဒါဟရစကားသည်၊ ကိံပန၊ အတယ်ကိုကား
နိဿယ၊ မှီ၍၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သနည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြားအံ့၊ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ နိယျာနိကာဘာဝံ၊
ဝင့်မှထွက်မြောက်သည်၏အဖြစ်ကို၊ နိဿယ၊ မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ကထံ
အတယ်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ကြံဆင်
ခြင်ခြင်းသည်၊ အဿ၊ ထိုသဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားအား၊ အဟောသိကိရေ၊
ဖြစ်သတတ်၊ ဥပနိဿယာဘုသနံဿယာ၊ လွန်သောအဖို့တို့သည်၊ ဒါနူပ
နိဿယောစ၊ ဒါနဟူသောလွန်ကဲသောအဖို့လည်းကောင်း၊ သီလူပနိဿ
ယောစ၊ သီလဟူသောလွန်ကဲသောအဖို့ လည်းကောင်း၊ ဘာဝနူပနိဿ
ယောစ၊ ဘာဝနာဟူသောလွန်ကဲသောအဖို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဣမေတယော၊ ဤသုံးပါးတို့တည်း။ တေသု၊ ထိုသုံးပါးသောဥပနိဿယ
တို့တွင်၊ ဒါနသီလူပနိဿယာ၊ ဒါနူပနိဿယသီလူပနိဿယတို့သည်၊ ဗုဗ္ဗ
လ၊ အားနည်းကုန်၏။ ဘာဝနူပနိဿယော၊ ဘာဝနူပနိဿယသည်၊ ဗလ
ဝါ၊ သန်သောအားရှိ၏။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဒါနသီလူပနိဿယာ၊ ဒါနူပနိဿယ
သီလူပနိဿယတို့သည်၊ တယောမဂ္ဂေစ၊ အောက်မင်သုံးပါးတို့သို့လည်း
ကောင်း၊ ဗလောနိဝ၊ အောက်ဖိုလှံသုံးပါး တို့သို့လည်းကောင်း၊ ပါပေန္တိ၊
ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ဘာဝနူပ နိဿယော၊ ဘာဝနူပ နိဿယသည်၊
အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗုဗ္ဗလူပ
နိဿယေ၊ ဗုဗ္ဗလဖြစ်သောဥပနိဿယ၌၊ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော၊ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းသည်၊ စာဝေဇ္ဇန္တော၊ အပတ်တကုတ်အားထုတ်သော်၊ ဝါယာမန္တော
လုံ့လကြိုးကုတ်လတ်သော်၊ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဩရန္တ ဝဂိယဗန္ဓနာ
နိ၊ ကာမဘုံဟုဆိုအပ်သော ယုတ်သောအဖို့သို့ကျရောက်စေတတ်သော
အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို၊ ဆေတွားဖြစ်၍၊ တိဏိမဂ္ဂဗလောနိ၊ သုံးပါးသောမင်
သုံးပါးသောဖိုလ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။ သာသနံ၊ သာသနာသည်၊
အဟောနိယျာနိကံ၊ ဩဝါဒနိယျာနိကဖြစ်ပေစွ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊

ဆင်ခြင်စဉ်၊ အယံဥဒါဟာရော၊ ကိယံပြည့်ရုံမျှမသို့လေစောက်ဝင်းမြော်
 ချ်မြွက်သားဤစကားသည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော
 ဥပနိဿယတို့တွင်၊ နုဗ္ဗလူပနိဿယော၊ နုဗ္ဗလဥပနိဿယ၌၊ ဌတွာ၊ တည်
 ချ်၊ စာမူမာနော၊ အပတ်တကုတ်အေးထုတ်သောရဟန်းသည်၊ ဝီဏိ၊ သုံး
 ပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂပလ္လာနိ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့သို့၊ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏၊ ဣတိဣ
 မဿအတ္ထဿ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို၊ အာဝိဘာဝနတ္ထံ၊ ထင်စွာ
 ပြုခြင်းငှါ၊ မိလကတ္ထေရဿ၊ မိလကမထေရ်၏၊ ဝတ္ထု၊ လိုအပ်သောအ
 နက်ကို သိကြောင်းဖြစ်သော အဗ္ဗုပ္ပတ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ကိရ၊
 အဆင့်စကား၊ ကြားဘူးသည်ကား၊ သော၊ မိလကတ္ထေရော၊ ထိုမိလက
 မထေရ်သည်၊ ဂိဟိကာလေ၊ လူလက်ထက်၌၊ ပါဏာတိပါတကမ္မေန၊ ပါဏာ
 တိပတ်သတ်ဖြတ်သောအမှုဖြင့်၊ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေန္တော၊
 ပြုလတ်သော်၊ အရညေ၊ တော၌၊ ပါသသတဇ္ဇေဝ၊ ညွတ်တရာကိုလည်း၊
 ကောင်း၊ အနုဟလသတဇ္ဇေ၊ ဖိကျောက်တရာကိုလည်းကောင်း၊ ယောဇေ
 သိ၊ ယဉ်စေ၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ ဧကေဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ အင်္ဂါရပက္ကမံသံ၊
 မီးကျိုး၌ ကျက်သောအသားကို၊ ခါဒိတွာ၊ စား၍၊ ပါသဋ္ဌာနေသု၊ ညွတ်
 ထောင်ရာတို့၌၊ ဝိစရေန္တော၊ ဟုည့်လည်လတ်သော်၊ ဝိပါသာဘိတူတော၊
 ရေသိပ်ခြင်းနှိုက်စက်ရတောင်း၊ ဧကဿ၊ တဦးသော၊ အရညဝါသိတ္ထေရဿ၊
 အရညဝါသိတောရဋ္ဌိသောမထေရ်၏၊ ဝိဟာရံ၊ သီတင်းသုံးရာပဏ္ဏာသ
 လာသို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ စက်မန္တဿ၊ လူးလာလူးလာစကြိုကြွတော်မူသော၊
 ထေရဿ၊ တောဋ္ဌာသခင်၏၊ အဝိနုရေ၊ အနီး၌၊ ဌိတံ၊ တည်သော၊ ပါနိယစာ
 နံ၊ သောက်ရေးအိုးကို၊ ဝိဝရိ ဖွင့်၏၊ ဟတ္ထတေမနမတ္တမ္ပိ၊ လက်ဖျားစွတ်
 လောက်ရုံမျှလည်းဖြစ်သော၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ နာဒ္ဒသ၊ မမြင်ခဲ့သော၊ ထိုမူဆိုး
 မိလကသည်၊ ကုဏ္ဍိတွာ၊ အမျက်ထွက်၍၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းရဟန်း၊
 တုမှ၊ သင်တို့သည်၊ ဂဟပုဂ္ဂိကေဟိ၊ သဒ္ဓါကုန်သောဒါယကာတို့သည်၊
 မိန္ဒံ၊ ယူအပ်သောဆွမ်းကောင်းဟင်းလေးကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာဘုဉ္ဇိတွာ၊ စားကာ
 စားကာ၊ သုပထ၊ ကျိန်းကြကုန်၏၊ ပါနိယစာဇေ၊ သောက်ရေးအိုး၌၊ အဉ္စဝီ၊
 မတ္တမ္ပိ၊ တလက်ဖက်မျှလည်း၊ ဥဒကံ၊ ရေကို၊ နဋ္ဌပေထ၊ မထားကြကုန်၊ ဧတံ၊
 ဤသို့ရှင်တို့ပြုခြင်းသည်၊ နယုတ္တံ၊ မသင့်ပါတကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆတ်ဆတ်
 ပြာပြာမချေမင်္ဂစကားကို၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ထေရော၊ အရညဝါသိ သခင်
 သည်၊ မယာ၊ ငါသည်၊ ပါနိယစာဇေ၊ သောက်ရေးအိုးကို၊ ပူရေတွာ၊ ပြည့်
 စေ၍၊ ပုဂ္ဂိတော၊ ထမ်းအပ်ပါ၏၊ ဧတံ၊ ဤရေမရှိဟူသောစကားကို၊ ကိန္ဒုခေါ

အဘယံကြောင့်၊ အယံ၊ ဤမူဆိုးသည်၊ ဝဒတိ၊ ခိုဘိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်၊ ပရိပုဏ္ဏဗသံဇုံ၊
 ရေပြည့်အိုးကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ပါနိယသင်္ခံ၊ ရေသေ့ခရုသင်းကို၊ ပူရေတွာ၊
 ပြည့်စေ၍၊ အဒါယိ၊ သေသံတကာသေသံတကာဟုထပ်ကာထပ်ကာပေး၏။
 သော၊ ထိုမူဆိုးမိလက ရှင်လောင်းသည်၊ နတ္ထိံသသင်္ခံပူရံ၊ သုံးဆဲ့နှစ်ခရု
 သင်းပြည့်သောရေကို၊ ဗိဝိတွာ၊ နွားငယ်ရေသေသံသေသံ၍၊ ဧဝံမူရိတဗာဇော
 နာမ၊ ဤသို့ရေပြည့်သောအိုးဖြစ်ပါလျက်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ကမ္ဘံ၊ မကောင်းမှုကံကို
 အာဂမ္မံစွဲ၍၊ တတ္ထကပါလောဝိယ၊ ထောလောပူသောမီးမယ်မြှူကဲ့သို့၊ ဇာ
 တော၊ ဖြစ်ခဲ့၏။ အနာဂတောအတ္တဘာဝေ၊ နောင်သောကိုယ်၏ အဖြစ်၌၊
 ကိန္နုခေါ၊ အဘယံသို့လျှင်၊ တဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗိန္တေ
 သိ၊ ကြံ၏၊ ဗိန္တေတွာ၊ ကြံပြီး၍၊ သံဝိဂ္ဂဟိတ္ထော၊ ထိတ်လန့်သောစိတ်ရှိသည်
 ဖြစ်၍၊ ခနူ၊ သားပစ်သောလေးကြီးကို၊ ဆဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍၊ တန္တေ၊ အရှင်
 သုရား၊ မံ၊ လူရေတူဖြစ်သောအကျွန်ုပ်ကို၊ အနုကမ္ဘံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို၊
 ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍၊ ဘုဌေ၊ အရှင်သုရားတို့သည်၊ ဗဗ္ဗာဇေထိ၊ ရှင်ပြု
 တော်မူပါကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်၏၊ ထေရော၊ တောရ
 သင်္ခင်ထေရ်အရှင်သည်၊ တစပဉ္စကံ၊ အရေဖြင့် မှတ်အပ်သော ငါးပါး
 အပေါင်းဖြစ်သော၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဆံအမွေးခြေသည်းလက်သည်း သွားအရေ
 ဟုစိတ္တကဂ္ဂတာဖြစ်စိမ့်သောဌာပွားရာသောကမ္မဋ္ဌာနံကို၊ အာဝိက္ခိတွာ၊
 အဆင်းသဏ္ဌာန်စသောအားဖြင့်ရှုံ့စလိလိရှိသော အခြင်အရာသိသာနား
 ဝလက်ထပ်ရအောင်သင်ကြား၍၊ တံ၊ ထိုငဲ့ဘေးဖြင့်၊ ခြိမ်းလျက်မှိန်းထိုး
 ဆင်သို့ရှိသောမိလကကို၊ ဗဗ္ဗာဇေထိ၊ ရှင်ကြီးပြု၏၊ တဿ၊ ထိုရှင်ကြီးမိလ
 ကအား၊ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကရောန္တဿ၊ ပြုစဉ်၊ ဗဟူနံ၊ များစွာ
 ကုန်သော၊ မိဂသူကရာနံ၊ သားဝက်တို့၏၊ မာရိတဋ္ဌာနဉ္စ၊ သတ်ရာအရပ်
 သည်လည်းကောင်း၊ ပါသအဒုဟလာနံ၊ ညွတ်ဖိကျောက်တို့၏၊ ယောဇိ
 တဋ္ဌာနဉ္စ၊ ထောင်ရာအရပ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥပဗ္ဗာတိ၊ ရှေးရှုထင်၏၊
 တံ၊ ထိုတရားရေးထင်လာသောအာရုံကို၊ အနုဿရတော၊ ထင်ခါထင်
 ခါအောက်မေ့သော ရှင်ကြီးမိလကအား၊ သရိရဒါဟော၊ ကိုယ်၏ ပူပန်
 ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကုဋုဂေါဟော၊ စဉ်းလဲသောနွားသည်၊ ဂမနဝိ
 ထိံ၊ သွားရာခရီးဖြောင့်သို့၊ နပဋိပဇ္ဇတိဝိယ၊ မသွားသကဲ့သို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနဉ္စ၊
 ကမ္မဋ္ဌာနံသည်လည်း၊ ဝိဝိံ၊ ခရီးဖြောင့်သို့၊ နပဋိပဇ္ဇတိ၊ မသွားခဲ့ပါ၊ သော၊
 ထိုမိလကရှင်ကြီးသည်၊ ဘိက္ခုဘာဝေန၊ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်၊ ကိံ၊ ကရိဿာ

မိ၊ အဘယံပြုအံနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မိတိနစ်၍၊ အနဘိရတိယာ၊ မဓမ္မေလျော်
 ခြင်းသည်၊ ဝိဇ္ဇိတော၊ နှိပ်စက်ရကား၊ ထေရဿ၊ တောရသခင်ထေရ်အရှင်
 ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဝတ္တံ၊ သွား၍၊ ဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊
 သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကာထံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောမိ၊ မတတ်နိုင်
 ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်၏၊ အထ၊ ထိုသို့လူထွက်ကြောင်းခွင့်ပန်
 တောင်းသောအခါ၌၊ နံ၊ ထိုဟုတ်ထွန်းလေခတ် ဘောင်းကြိုးဖြတ်သို့စွန့်
 ထွတ်မိရိယမိလကရှင်ကြီးကို၊ ထေရော၊ တောရသခင်ထေရ်အရှင်သည်၊
 ဟတ္ထကမ္ဘံ၊ လက်အမှုကို၊ တာဝကရောဟိ၊ ပြုဦးလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
 မိန့်တော်မူ၏၊ သော၊ ထိုမိလကရှင်ကြီးသည်၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ သာဓု၊
 ကောင်းပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥဒုဗ္ဗရာဒယော၊ ရေသဖန်းအစရှိကုန်သော၊ အလ္လ
 ရုက္ခေ၊ စိုစိုပပ်ပပ်အာပေါထန်သောသစ်ပင်တို့ကို၊ ခဗ္ဗိတွာ၊ ဖြတ်၍၊ မဟန္တံ
 ကြီးစွာသော၊ ရာသိ၊ အပုံကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣဒါနံ၊ ယခု၊ ကိ၊ အဘယံအမှု
 ကို၊ ကရောမိ၊ ပြုရအံနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုန္တိ၊ မေးလျှော့၍၊ နံ၊ ထိုထင်းပုံကို၊
 ဈာပေဟိ၊ မီးတိုက်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ သော၊ ထိုမိလ
 ကရှင်ကြီးသည်၊ စတုဿ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဒိဿာဿ၊ အရပ်တို့၌၊ အဂ္ဂိ၊
 မီးကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ ဈာပေတံ၊ လောင်စေခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်
 နိုင်ရကား၊ ဘန္တေ၊ ကိုယ့်တော်ဘုရား၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ နသက္ကောမိ၊
 မတတ်နိုင်လက်ချရချေပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ လျှောက်၏၊ ထေရော၊ သမာ
 ပတ်ဈာနံ၊ တန်ခိုးထန်စွာမဟာထေရ်သည်၊ တေနဟိ၊ ထိုသို့လောင်စေခြင်း
 ငှါ၊ မတတ်နိုင်မူကား၊ အပဟိ၊ ရှင်ကြီးဖဲလေ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ၊ မိန့်တော်
 မူ၍၊ ပထဝီ၊ မြေကို၊ ဗ္ဗိဿကတွာ၊ နှစ်ဖြာခွဲ၍၊ အဝိမိတော၊ အဝိမိငရဲအိုးမှ၊
 ခန္ဓောပနကမတ္တံ၊ မိုးမြည်မြူးပမာဏရှိသော၊ အဂ္ဂိ၊ မီးကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်
 သောင်ခဲ့၍၊ တတ္ထအလ္လကဗ္ဗရာသိမ္ပိ၊ ထိုစွတ်သောထင်းပုံ၌၊ ပက္ခိပိ၊ ပစ်ချ၏၊
 သော၊ ထိုအဝိမိငရဲမီးသည်၊ တာဝမဟန္တံ၊ ထိုမျှလောက်ကြီးစွာသော၊
 ရာသိ၊ ထင်းပုံကို၊ သုက္ခပဏ္ဏိပိယ၊ သစ်ရွက်ခြောက်ကဲ့သို့၊ ခဏေန၊ တခဏ
 ခြင်းဖြင့်၊ ဈာပေသိ၊ ရှုံးရှုံးမြည်လျက်လောင်စေ၏၊ အထပစ္စာ၊ ထိုမှနေသံ၌၊
 အဿ၊ ထိုမိလကရဟန်းအား၊ ထေရော၊ တောရသခင်ထေရ်အရှင်သည်၊
 အဝိမိ၊ အဝိမိငရဲကို၊ ဒသေတွာ၊ ကန်ခိုးတော်ဖြင့်ဘော်ပြု၍၊ တံ၊ သင်ငါ
 ရှင်ကြီးသည်၊ သဗ္ဗေပိတ္တမိဿတိ၊ အကယ်၍လူထွက်အံ၊ ဧတ္ထ၊ ဤအဝိမိငရဲ
 ၌၊ ပစ္စိဿတိ၊ ကျက်ရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သံဝေဂံ၊ ထိတ်သန့်ခြင်းကို၊
 ဇနောသိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ သော၊ ထိုကြောက်မက် လန့်ကျိမ်းငရဲဘေးဖြင့်ဗြင်း၍

၆၆ မိစ္ဆာဝိပဿနာသုတ်အတ္ထကထာဝိသုဒ္ဓိ။

သိမ်းသိမ်းစိတ်ကျသံဝေဂရဲ့သောမိလကသာဝကအလောင်းသည်။ အစီ
 စီဒဿနံတော။ဝါး ကျည်အတွင်း မုန်ညင်းပမာ များစွာရေသူပြည့်သော
 အစီစီရေကြီးကိုမြင်သည်မှ။ပဋ္ဌာယ။စ၍။ဝေဓမ္မာနော။တုနတုနဆပ်ဆပ်။
 ဘန္တေ။ကုပ္ပိတေတိဘုရား။ ဗုဒ္ဓဿသနံ။ သဗ္ဗညုဘုရားသာသနာတေတိ
 သည်။နိယျာနိကံ။ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်းမှန်ပါ၏လော။ ဣတိ။ဤသို့။
 ဝုတ္တိ။မေးလျှော်၏။အာရုဿော။ငါ့ရှင်မိလက။အာမ။ဪဝဋ်မှထွက် မြဲ
 စေတတ်သည်မှန်၏။ဣတိ။ဤသို့။အာဟ။မိန့်တော်မူ၏။ဘန္တေ။ကုပ္ပိတေတိ
 ဘုရား။ဗုဒ္ဓဿသနဿ။မြတ်စွာဘုရားသာသနာတေတိ။နိယျာနိကတ္ထေ။
 နိယျာနိကအဖြစ်သည်။ သတိ။ရှိသော်။မိလကော။အကျွန်ုပ်မိလကသည်။
 အတ္တမောက္ခံ။မိမိ၏သံသရာဝဋ်မှလွတ်ခြင်းကို။ ကရိဿတိ။ပြုပေလတ္တံ့။
 တုဋ္ဌေ။အရှင်ဘုရားတို့သည်။မာစိန္တယိတ္ထ။ ကြောင့်ကြတော်မမူကုန်လင့်။
 ဣတိ။ဤသို့။အာဟ။လျှော်၏။တတော။ ထိုသို့အာမဝန်တံခံသည်မှ။ ပဋ္ဌာ
 ယ။စ၍။ သမဏဓမ္မံ။ရဟန်းတရားကို။ ကရောတိ။ပြု၏။ စာဓူတံ။အပတ်
 တကုတ်အားထုတ်၏။တဿ။ ထိုဥပဇ္ဈာယ်မထေရ်အား။ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ။
 ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ပူရေတိ။ဖြည့်၏။ နိဒ္ဒါယ။အိပ်ခြင်းသည်။ဗာဓမ္မာနာ
 ယ။နှိပ်စက်အပ်သည်ရှိသော်။ တိန္တံ။စိုစွတ်သော။ ပလ္လာသံ။ ကောက်ရိုး
 ခွေကို။သီသေဦးခေါင်း၌။ ဌပေတွာ။ထား၍။ပါဠေးခြေတို့ကို။သောဏှိယံ။
 ရေအိုင်၌။ဩတာရေတွာ။ ချ၍။နိသီဒတိ။ငိုက်ချည်းခြင်းကိုပျော်လျက်နေ
 ၏။သော။ထိုသို့ချုပ်တည်းလုံ့လ သည်းလျက်အရည်းပိစွာသမ္ပုစိတ်ဝင်
 ရှင်ကျော်မိလကသည်။ ဧကဒိဝသံ။ တနေ့သ၌။ပါနိယံ။ သောက်ရေကို။
 ပရိဿာဝေတွာ။ စပ်၍။ စာဋံ။ရေအိုးကို။ ဥရုမ္ပိပေါင်ထက်၌။ ဌပေတွာ။
 ထား၍။ ဥဒကမဏိကာနံ။ ရေပေါက်တို့၏။ပစ္ဆေဒံ။ စဲခြင်းကို။အာဂမယ
 မာနော။ ငုံ့လျက်။ အဋ္ဌာသိ။ တည်၏။ အထခေါ။ ထိုအခါ၌။ ထေရော။
 ဥပဇ္ဈာယ် မဟာထေရ်သည်။ သာမဏေရဿ။ ပျင်းပိုးမထ လုံ့လလွန်း
 သည်းအရည်းပိသမိလက သာမဏေကျော်အား။ ဥဋ္ဌာနဝတော သတိမ
 တော။သုစိကမ္မဿ နိသမ္မကာရိနော။ သညတဿဓမ္မဇိဝိနော။ အပ္ပမတ္တ
 သယသောဝိဝဇ္ဇတိတိ။ ဥဋ္ဌာနဝတောသတိမတော။သုစိကမ္မဿနိသမ္မ
 ကာရိနော။ သညတဿဓမ္မဇိဝိနော။ အပ္ပမတ္တသယသော ဝိဝဇ္ဇတိဟူ
 သော။ ဣမံဥဒ္ဓေသံ။ ဤပါဠိဥဒ္ဓေသကို။ ဒေတိ။ပေး၏။ ဥဋ္ဌာနဝတော။
 မပျင်းမရိထကြွလုံ့လရှိသော။သတိမတော။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသော။ သုစိ
 ကမ္မဿ။ စင်ကြယ်သော ကိုယ်အမှု နှုတ်အမှုရှိသော။ နိသမ္မကာရိနော။

၆-ခန္ဓသံယုတ်-၆-ဥပယုတ်

၆၉

ပြုအပ်သောကိစ္စဟူသမျှကိုပညာဖြင့်ထောက်တွင်းသဖြင့်စူးစမ်း၍သာပြု
လေ့ရှိသော၊ သညတံသမ၊ ကိုယ်နှုတ်စောင့်စည်းသော၊ ဓမ္မဇီဝိနော၊ တရား
ဖြင့်သာအသက်မွေးခြင်းရှိသော၊ အပ္ပမတ္တဿ၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မလစ်
သော သူအား၊ ယသော၊ ဘုန်းကြွက်သရေ ခြွေရှေ့စည်းမိင် ချမ်းငြိမ်း
သုခလာဘကိစ္စိသည်၊ အဘိဝဇ္ဇာ၊ တနေ့တပါးတက်နေဖျားသို့ပွားများ
စည်ပင်၏။ သော၊ ထိုရှင်ကျော်မိလကသည်၊ စတုပ္ပဒိကံ၊ လေးပါးရှိသည်
လည်းဖြစ်သော၊ တံဂါထံ၊ ထိုဂါထာကို၊ အတ္တနိယေဝ၊ မိမိသို့သာလျှင်၊
ဥပနေသိ၊ ဆောင်၏၊ ပဗ္ဗဇိတဘော၊ ရှင်ပြုသည်မှ၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော
နောက်ကာလ၌၊ ပရိပုဏ္ဏာနံ၊ အပြည့်အဝဖြစ်ကုန်သော၊ ဂါထာယ၊ ဂါထာ
ဖြင့်၊ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောတရားတို့၏၊ အတ္တနိ၊ မိမိ၌၊ သံဝိဇ္ဇ
မာနတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဋ္ဌာနဝတာနာမ၊ ထကြွလုံ့လ
ရှိသောသူမည်သည်၊ မာဒိသေန၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်
ကောင်းရာ၏၊ သတိမတာဝိ၊ သတိရှိသောသူသည်လည်း၊ မာဒိသေနဝ၊
ငါကဲ့သို့သဘောရှိသည်သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏၊ (ပ)အပ္ပမတ္တနာပိ၊
မမေ့မလျော့သောသူသည်လည်း၊ မာဒိသေနဝ၊ ငါကဲ့သို့သဘောရှိသည်
သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥပနေသိ၊ ဆောင်၏၊ ဧဝံ၊
ဤသို့၊ တံဂါထံ၊ ထိုဂါထာကို၊ အတ္တနိ၊ မိမိသို့၊ ဥပနေတွာ၊ ဆောင်၍၊ တသ္မိ
ယေဝပဒဝါရေ၊ ထိုခြေတွင်း၌သာလျှင်၊ ဌိတော၊ ရပ်လျက်၊ ပဉ္စေရန္တာဂိ
ယာနိသံယောဇနာနိ၊ ငါးပါးသောဩရန္တာဂိယသံယောဇဉ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒု
တွာ၊ ဖြတ်၍၊ အနုဘာဂိမိဖလေ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍၊ ဟဋ္ဌ
တုဋ္ဌော၊ ရွှင်လမ်းနှစ်သက်သည်ဖြစ်၍၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အလ္လံ၊ ပိုသော၊
ပလာလပုဉ္ဇံ၊ ကောက်ရိုးကို၊ သိရေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်၊ အာဒါယ၊ ရွက်၍၊ စက်
မိ၊ စကြိုကြွ၏၊ ထတိယဋ္ဌာနံ၊ သုံးခုမြောက်သောအနာဂါမိဖိုလ်ဟူသော
တည်ရာသို့၊ ပတ္တော၊ ရောက်သည်၊ အသ္မိ ဖြစ်ပြီ၊ မာရိသာ၊ ဆင်းရဲကင်း
သောအရှင်ဘုရားတို့၊ အနုဘာဂေါ၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၏ အနုတော်
သည်၊ အဟော၊ လက်ပြစ်ခတ်တီးအံ့ပြီးလေဝံပေစွ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမံဥဒါနဂါ
ထံ၊ ဤသို့ကြံပုံ ကိုယ်ပြည့်ရုံမျှမငုံလေစေံ ဝမ်းမြောက်လွန်စွာအခွန်းခွန်း
သောစကားကို၊ အာဟ၊ မြွက်ဆို၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဒုဗ္ဗလူပုနိဿယေ၊ အားနည်း
သောသီလူပုနိဿယ၌၊ ဌိတော၊ တည်သောရှင်ကျော်မိလကကဲ့သို့သော
သူသည်၊ ဗဒေန္တော၊ အပတ်တကုတ် အားထုတ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါယာ
မန္တော၊ လုံ့လကြိုးကုတ်သည်ဖြစ်၍၊ ပဉ္စေရန္တာဂိယာနိသံယောဇနာနိ၊

ငါးပါးသောဩရုတ္တကိယသံယောဇဉ်တို့ကို၊ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်နိုင်၏။ တိဏိ၊
 သုံးပါးကုန်သော၊ ဝေဗ္ဗဇာနိ၊ မဂ်ဖိုလ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏။
 တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ ဖြတ်စွာဘုရားသည်၊ နောစသံနောစမေသိ
 ယာ၊ နာဘဝိဿနမေဘဝိဿတိတိ၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနောဘိက္ခု၊ ဆိန္ဒေယျ
 ဩရုတ္တကိယာနိသံယောဇနာနိတိ၊ နောစသံနောစမေသိယာ၊ နာဘဝိဿ
 နမေဘဝိဿတိတိ၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနောဘိက္ခု၊ ဆိန္ဒေယျဩရုတ္တကိယာနိ
 သံယောဇနာနိဟူ၍၊ ဥဒါနေန္တော၊ ဥဒါနိကျူးလျက်၊ အာဟ၊ နှုတ်တော်
 မြွက်လတ်သတည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုဥဒါနိစကား၌၊ နောစသံ နောစမေသိ
 ယာဘိ၊ နောစသံနောစမေသိယာဟူသည်ကား၊ သစေယဒိ၊ အကယ်၍၊
 အဟံနာမ၊ ငါမည်စင်လျက်၊ ကောမိ၊ တစုံတခုသော တရားအရသည်၊
 နာဘဝေယျ၊ မဖြစ်ငြားအံ့၊ တာမိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော၊ အဟံ
 သဒ္ဓဝစနိယဿ၊ အဟံသဒ္ဓါသည်ဟောအပ်သော၊ ကသဗိအတ္ထဿ၊
 တစုံတခုသောအနက်၏၊ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း၊ တတော
 ဝေ၊ ထိုသို့ငါဟူ၍ဆိုစကောင်းသောတစုံတခုသောတရားအရ၏မရှိခြင်း
 ကြောင့်ပင်လျှင်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ပရိက္ခရာရော၊ ပရိက္ခရာသည်လည်း၊ နာဘဝေယျ၊
 မဖြစ်ရာ၊ တဿစ၊ ထိုပရိက္ခရာ၏လည်း၊ ပဘဂ်ဘာဝေန၊ ပျက်ခြင်းသ
 ဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အနဝဋ္ဌိတဘာဝတော၊ အမြဲမတည်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ဝါပန၊ တနည်းသော်ကား၊ မေ၊ ငါ၏၊ အတိတေ၊
 အတိတ်ကာလ၌၊ ကမ္မာဘိသင်္ခါရော၊ ပုညဘိသင်္ခါရေ၊ ပုညဘိသင်္ခါရ
 အာနေညာဘိသင်္ခါရသည်၊ သစေ၊ အကယ်၍၊ နာဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်တုံအံ့၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့အတိတ်၌ ကံဟုဆိုအပ်သော အဘိသင်္ခါရမဖြစ်လတ်သော်၊
 မေ၊ ငါ့အား၊ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌၊ ဣဒံခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဤခန္ဓာပဉ္စကသည်၊
 နာဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ၊ နာဘဝိဿတိနမေဘဝိဿတိတိ၊ နာဘဝိဿတိနမေ
 ဘဝိဿတိဟူသည်ကား၊ ဣဒါနိပန၊ ယခုတမူကား၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်း
 ဖြင့်၊ ပရုတ္တမန္တော၊ အားထုတ်လတ်သော်၊ မေ၊ ငါ၏၊ အာယတိ၊ နောင်အခါ
 ၌၊ ခန္ဓာဘိနိဗ္ဗတ္တကာ၊ ခန္ဓာပဉ္စကကိုအသစ် ဖြစ်စေတတ်သော၊ ကမ္မသင်္ခါ
 ရော၊ ကံဟူသော သင်္ခါရသည်၊ နာဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့၊ တထာ၊ ထို
 အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပရုတ္တမိဿာမိ၊ ဇာတိတထာ ကျေးဇူးနှစ်သို့အသစ်
 အသစ်တက်မိလျှင်းအောင်အပြင်းအားထုတ်ပေအံ့၊ တသ္မိ၊ ထိုကံဟူသော
 သင်္ခါရသည်၊ အသတိ၊ မရှိမူကား၊ မေ၊ ငါ၏၊ အာယတိ၊ နောင်အခါ၌၊ ပမ္ပိ
 သန္တိနာမ၊ ပမ္ပိသန္ဓေမည်သည်၊ နာဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာ

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၆-ဥပယဝဂ်၊

၁၂

နောတိ၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနော ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဓိမုတ္တန္တော၊ နှလုံး
သွင်းခြင်းကိုဖြစ်စေသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဗုဗ္ဗလူပနိဿယော၊ ဗုဗ္ဗလဖြစ်
သောသီလူပနိဿယ၌၊ ပြုတော၊ တည်၏၊ ပဉ္စောရန္တ ဝဂိယသံယောဇနာနိ၊
ငါးပါးသောဩရန္တ ဝဂိယသံယောဇနာတို့ကို၊ ဘိန္ဓေယျ၊ ပျက်နှိင်ရာ၏၊ ဧဝံ
ဝုတ္တတိ၊ ဧဝံဝုတ္တဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ သာသ
နဿ၊ သာသနာတော်၏၊ နယျာနိကာတာဝံ၊ ဝဋ်မှထုတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အာ
ဝဇ္ဇန္တေန၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမသ္မိ
ဥဒါနေ၊ ဤဥဒါန်းကို၊ ဝုတ္တ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ ရူပံဝိဘဝိဿတိ
တိ၊ ရူပံဝိဘဝိဿတိဟူသည်ကား၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ ဘိဇ္ဇိဿတိ၊ ပျက်လံ့တ္တံ၊
ရူပဿဝိဘဝါတိ၊ ရူပဿဝိဘဝါ ဟူသည်ကား၊ ဝိဘဝဒဿနေန၊ ရုပ်၏
ပျက်ချုပ်ခြင်းကိုဖြစ်သော၊ သဟဝိပဿနေန၊ ဝိပဿနာနှင့် တကွသော
အနာဂါမိအရိယမဂ်ဖြင့်၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သဟဝိပဿနကာ၊ ဝိပဿနာနှင့်
တကွကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂါ၊ မဂ်တို့သည်၊ ရူပါဒိနံ၊
ရုပ်အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိဘဝဒဿနံနာမ၊ ချုပ်မျက်ရာ နိဗ္ဗာန်ကိုဖြစ်သော
တရားမည်၏၊ တံ၊ ထိုအနာဂါမိအရိယမဂ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧတံ၊ ဤဝိ
ဘဝါဟူသောဝုန်ကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနောဘန္တေ
ဘိက္ခု၊ ဘိန္ဓေယျာတိ၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနောဘန္တေ ဘိက္ခု၊ ဘိန္ဓေယျဟူသည်
ကား၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ကိုယ်တော်၊ ဧဝံအဓိမုတ္တမာနော၊ ဤသို့သောနှလုံးသွင်း
ခြင်းကိုဖြစ်စေသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ပဉ္စောရန္တ ဝဂိယသံယောဇနာ
နိ၊ ငါးပါးသော ဩရန္တ ဝဂိယဖြစ်သောသံယောဇနာတို့ကို၊ ဘိန္ဓေယျဝ၊
ဖြတ်နှိင်ပေသည်သာတည်း၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ နဆိန္ဒိဿတိ၊ မဖြတ်
နှိင်ရှိလိမ့်မည်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှော့၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဥပ
ရိမပ္ပဗလံ၊ အထက်ကျသော အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဝုတ္တန္တော၊ မေးလိုရကား၊
ကထံပနဘန္တေတိအာဒိ၊ ကထံပနဘန္တေ ဤသို့အစရှိသော စကားကို၊
အာဟ၊ လျှော့၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကထံပနဘန္တေအစရှိသောဝုတ္တံပါဠိ၌၊ အနန္တ
ရာတိ၊ အနန္တရာဟူသည်ကား၊ အနန္တရာနိ၊ အခြားမရှိသော တရားတို့
သည်၊ အာသန္နာနန္တရေ၊ အနီးဖြစ်သောအနန္တရလည်းကောင်း၊ ဒုရနန္တ
ရေ၊ အဝေးဖြစ်သော အနန္တရလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဇွေနှစ်ပါးတို့
တည်း၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာသည်၊ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏၊ အာသန္နာနန္တရံနာမ၊
အနီးဖြစ်၍အခြားမရှိသောတရားမည်၏၊ ဗလဿ၊ ဖိုလ်၏၊ ဒုရနန္တရံနာမ၊
ဝေးသောအခြားမရှိသောတရားမည်၏၊ တံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၏ဒုရနန္တ

ရိပ်ပဿနာကို၊ သန္တာယ၊ ရည်၍၊ ခန္ဓန္တ၊ ခြိတ်စွာတုရား၊ ကထံပန၊ အဘယ်
 သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဇာနတော၊ သိသော၊ ကထံ၊ အဘယ်သို့သော
 အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပဿတော၊ မြင်သောသူအား၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
 သည်၊ အနန္တရာ၊ နုရနန္တရဖြစ်၍၊ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါ တရားတို့၏၊
 ခယောတိ၊ ကုန်ရာဟူ၍၊ သင်္ခ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့၊ ဂတံ၊ ရောက်သော၊ အရဟတ္တ
 ဗလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မပဋိပ္ပါဟ
 ကော၊ တရားတော်ကိုချောင်း၍နာတတ်သောရဟန်းတော်သည်၊ ပုစ္ဆတိ၊
 လျှောက်၏၊ အတထိတာယေတိ၊ အတထိတာယေဟူသည်ကား၊ အတ
 ထိတံဗ္ဗေအဘာယိတဗ္ဗေ၊ မကြောက်သင့်သော၊ ဌာနမ္ပိ၊ အရပ်၌၊ တာသံ
 အာပဇ္ဇတိတိ၊ တာသံအာပဇ္ဇတိဟူသည်ကား၊ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့၊
 အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏၊ တာသောဟေသဟိ၊ တာသောဟေသဟိဟူသည်ကား၊
 နောစဿနောစမေသိယာတိ၊ နောစဿနောစမေသိယာဟူ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော၊ ယာဓုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ အကြင်ဓုဗ္ဗ
 လဝိပဿနာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ သောဓုဗ္ဗလဝိပဿနာ၊ ဤသို့သောအခြင်း
 အရာဖြင့်ဖြစ်သောဓုဗ္ဗလဝိပဿနာသည်၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အတ္တ
 သိနဟံ၊ ကိုယ်၌ချစ်ခြင်းကို၊ ပရိယာဒါတု၊ ကုန်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊
 မတတ်နိုင်၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အသုတဝ
 တော၊ အာဂမသုတအဓိဂမသုတကင်းသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်အား၊
 တာသောတာသဟေတုနာမ၊ ထိတ်လန့်ကြောင်းမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ သေ၊ အသုတဝါပုထုဇ္ဇန၊ ထိုအကြားအမြင်
 မရှိသောပုထုဇဉ်သည်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုပင်လျှင်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဥန္တိန္ဒိဿာ
 မိ၊ ဖြတ်အံ့၊ ဒါနိ၊ ယခု၊ ကိပ္ပိ၊ တစ်ဖန်လည်း၊ နကဝိဿာမိ၊ မဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပပါတေ၊ ကမ်းပါ၊ ပြတ်၌၊ ပတန္တိဝိယ၊ ကျ
 သကဲ့သို့၊ ပဿတိ၊ ရှု၏၊ အညတရော၊ တယောက်သော၊ ပြာဟ္မဏော
 ဝိယ၊ ပုဏ္ဏားကဲ့သို့တည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တာသောနာမ၊ တာသ
 မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား၊ လောဟ ပါသာ
 ဒဿ၊ ကြေးပြာသာဒ်၏၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အဖို့၌၊ တိပိဋကဓူဇ္ဇနာဂတ္ထေ
 ရော၊ တိပိဋကဓူဇ္ဇနာဂ မတော်သည်၊ တိလက္ခဏာဟာတံ၊ အနိစ္စတာအစ
 ရှိသော လက္ခဏာသုံးပါးဖြင့် ဖွတ်အပ်သော၊ ဓမ္မ၊ တရားတော်ကို၊ ပရိ
 ဝတ္တေတိ၊ ပြန်၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အညတရဿ၊ တယောက်သော၊ ပြာဟ္မ
 ဏဿ၊ ပုဏ္ဏားသည်၊ ကေမန္တော၊ တခုသောပရိသတ် အစွန်၌၊ ဌာတော။

တည်၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားတော်ကို၊ သုဏန္တဿ။ နာစဉ်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့
သည်။ သုညတာ။ အတ္တအတ္တနိယနိစ္စသုခမှဆိတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပဋ္ဌ
ဟိ။ သူ့ထင်ကုန်၏။ သောပြာဟဉ္ဇော။ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ ပပါတေ။ ကမ်း
ပါးပြာတ်၍။ ပတန္တေဝိယ။ ကျအံ့သွားကဲ့သို့။ ဟုတွာ။ ဖြစ်၍။ ဝိဝေဒန္တိရေန။ ဖွင့်
သောတံခါးဖြင့်။ တတော။ ထိုအရပ်မှ။ ပလ္လာယိတွာ။ ပြေးလေ၍။ ဝေဟံ။
မိမိအိမ်သို့။ ပရိသိတွာ။ ဝင်၍။ ပုတ္တံ၊ ချစ်စွာသော သားကို။ ဥဒရေ၊ ဝမ်း၌။
အိဿာသေတွာ။ သက်သာရေးအောင် မထည့်စေမှ၍။ တာတ၊ ချစ်သား။
သကျသမယံ။ သာကီဝင်မင်းသား သူရားအယူတော်ကို။ အာဝဇ္ဇန္တော။
စူးစမ်းသည်ရှိသော်၊ မနံ၊ စိတ်သည်။ ဤသကေန၊ အနည်းငယ်ဖြင့်။ နုဋ္ဌော။
ပျက်သည်။ အဒ္ဓိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုလေ၏။ နဟေသာ
တိက္ခုတာသေတိ။ နဟေသာတိက္ခုတာသော ဟူသည်ကား။ သော
ဧဝံပဝတ္တော၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော။ ဗလဝရိပဿနာ၊ အား
ကြီးသော ဝိပဿနာသည်။ သုတဝတော၊ အာဂမသုတအဓိဂမသုတနှင့်
ပြည့်စုံသော။ အရိယသာဝကဿ၊ သူရားတူပည့်အား။ တာသောနာမ၊
ထိတ်လန့်ကြောင်းမည်သည်။ နဟေတိ၊ မဖြစ်။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
တဿ၊ ထိုအာဂမသုတအဓိဂမသုတနှင့် ပြည့်စုံသောအရိယသာဝက
အား။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဥဒ္ဓိ၊ ဇွိသာမိ၊ ဖြတ်အံ့။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။
ဝိနာသိသာမိ၊ ပျက်ရပေအံ့။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့
မသင့်မတင့်သောနှလုံးသွင်းသည်။ နဟေတိ၊ မဖြစ်။ သင်္ခါရာဝ၊ သင်္ခါရတို့
သည်သာလျှင်။ ဥဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သင်္ခါရာဝ၊ သင်္ခါရတို့သည်သာလျှင်။
နိရုဏ္ဏိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ဣတိဧဝံပန၊ ဤသို့သော အသင့်အတင့်နှလုံးသွင်းမှု
ကား။ ဟေတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အရိယသာဝကဿ၊ သူရား
တူပည့်အား။ တာသောနာမ၊ တာသမည်သည်။ နဟေတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ဖိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ကဏ္ဍာဏာပုထုဇ္ဇနော၊ ကဏ္ဍာ
ဏာပုထုဇဉ်သည်။ ဘယပုထုပဋ္ဌာနန၊ ဘေးဘျင်းထူ၏ ဟူ၍ရှေးရှုထင်
သောဥာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ သဘယာ၊ ဘေးဘျင်းထူထင်
ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိပဿန္တော၊ ရှုတုံတုံရှုရကား။ နဥတ္တသတိ၊ မထိတ်
လန့်။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၄ စတုတ္ထ၊ စတုတ္ထသုတ်၌၊ စတုပရိဝနန္တိ၊ စတုပရိဝနံဟူသည်
ကား၊ ဧကကတ္ထိ၊ တပါးပါးသော၊ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာ၌၊ စတုနံ၊ အရိယသစ္စာလေး
ပါးတို့ကို၊ ပရိဝနနံဝသေန၊ လည်စေသည်၏ အတွင်းဖြင့်၊ ရူပံအတ္တညာ

သိန္နိ၊ ရှပ်အတ္တညာသိဟူသည်ကား။ ရှပ်။ အလုံးစုံသောဘူတရှပ်ဥပါဒါ
ရှပ်သည်။ ကုန္တိတဘာဝတောစ။ စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း
ကောင်း။ တတ္ထ။ ထိုစက်ဆုပ်ဖွယ်၏အဖြစ်၌။ တတ္ထာဝရပလ္လာသတဘာဝစ။
ရှပ်သည်ဖြစ်၍ တောက်ပြန်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တညာသိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
ထိုးထွင်း၍သိပြီး။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု၊ ဝေဒနာစသော
အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ စတုသစ္စဝသေနေဝ၊ လေးပါးကုန်သော အရိယ
သစ္စာတို့၌ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏။ အာဟာရသမုဒယာတိတ္ထေ၊ အာဟာရသမုဒယာဟူသောဤပါဌ၌။ သ
ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂဥပါဒါနိကံအဝိဇ္ဇာနှင့် တကွသော။ ကဗဒ္ဓိကာရာဟာ
ရော၊ ကဗဒ္ဓိကာရအာဟာရသည်။ အာဟာရောနာမ၊ အာဟာရမည်၏။ ပဋိ
ပန္နာတိ၊ ပဋိပန္နာဟူသည်ကား။ သီလတော၊ သီလဝိသုဒ္ဓိမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ယာ
ဝအရဟတ္တမဂ္ဂ၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်ဆဲတို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဂါဓန္တိပတိဋ္ဌဟန္တိ၊ ထောက်နိုင်တည်နိုင်ကုန်
၏။ ပတိဋ္ဌလသန္တိ၊ ထောက်ရာတည်ရာကိုရကုန်၏။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ
အတိုင်းအရှည်ရှိသော တေဇ္ဈမသို့။ ဓမ္မဝိနယေဂါဓန္တိ တိုင်အောင်သော
စကားအစဉ်ဖြင့်။ သေက္ခဘူမိ၊ သေက္ခဘုံကို။ ကလေတော၊ ဟောတော်မူပြီး
၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အသေက္ခဘူမိ၊ အသေက္ခဘုံကို။ ကထေန္တော၊ ဟော
တော်မူလိုရကား။ ယေစခေါကေမိ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ ယေစခေါ ကေမိ
ဘိက္ခဝေဤသို့အစရှိသောပါဌကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ သုဝိမုတ္တာတိ၊
သုဝိမုတ္တာ ဟူသည်ကား။ အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူ
သောဝိမုတ္တိဖြင့်။ သုဋ္ဌ၊ မသွေမလွန်မြဲမြံစွာ။ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်ကုန်ပြီး။ ကေဝ
လိနောတိ၊ ကေဝလိနောဟူသည်ကား။ သကလိနော၊ ပြီးပြီးသောအလုံးစုံ
သောကိစ္စရှိကုန်သည်။ ကတသဗ္ဗကိစ္စာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော
ကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝဋ်တေသံနတ္ထိပညာပနာယာတိ၊
ဝဋ်တေသံနတ္ထိပညာပနာယဟူသည်ကား။ အဝလိဋ္ဌေန၊ အကြွင်းအကျန်
ဖြစ်သော။ ယေနဝဋ္ဌေန၊ အကြွင်းဝန်တရားဖြင့်။ တေအသေက္ခေ၊ ထိုအသေ
က္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပညာပေန္တော၊ ပညာပေါ်သော သူသည်။ ပညာပေယျ၊
ပညာပရာ၏။ တံဝဋ်၊ ထိုပညာကြောင်းတရားသည်။ နေသံ၊ ထိုအသေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အတ္ထိရှိသကဲ့သို့။ ပညာ
ပနာယ။ ပညာခြင်း၌။ နတ္ထိ၊ မရှိလေပြီ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဝဋ်န္တိ၊ ဝဋ်

ဟူသည်ကား၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်၊ ပညာပနာယ၊ ပညတ်ခြင်းငှါ၊ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ် ဖြင့်၊ အသေက္ခဘူမိဝါရော၊ အသေက္ခဘူမိ၏ ဖြစ်ခြင်းကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်ပြီ၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ သတ္တဋ္ဌာနကုသလေသတိ၊ သတ္တဋ္ဌာနကုသလေဟူသည်ကား၊ သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဩကာသေသု၊ ရှပ်ပဇာ နနအစရှိသောတရားတို့၌၊ သေကော၊ လိမ္မာသော၊ ဝုသိတဝါတိ၊ ဝုသိတဝါဟူသည်ကား၊ ဝုသိတဝါသော၊ သုံးအပ်ပြီးသော အရိယာဝါသရှိသော၊ ဥတ္တမပုရိသေသတိ၊ ဥတ္တမပုရိသေဟူသည်ကား၊ သေဋ္ဌပုရိသေ၊ မြတ်သော ယောကျ်ားဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတ္ထမသ္မိံ၊ ဥဒ္ဓေသေ၊ ဤဥဒ္ဓေသ၌၊ သေသံ၊ ဤ၌ဆိုအပ်သည်မှ အကြွင်းကို၊ ဝုတ္တ နယေနော၊ အောက်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်၊ ဥဿဒနန္ဒိယဉ္ဇေဝ၊ မြောက်များသောဝုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသောအသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကျေးဇူးကိုခြီးမွမ်းခြွေစားသဖြင့်နှစ်သက်မြွေစားတတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပလောဘနိယဉ္ဇေ၊ သေက္ခကလျာဏပုထုဇဉ်တို့အားကြည်ညိုခြင်းကိုဖြစ်စေသဖြင့်အသေက္ခကျေးဇူးကိုရခြင်း မူးမူးကြိုးစားအောင် ပြားယောင်း သွေးဆောင်တတ်သည်၎င်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဟိတံပါကင်္ဂံ၊ ကရိယာမိ၊ မပေါ်တင်ငြားထိုစကားကို ထင်ရှားပြုပြီးအံ့၊ ရာဇာ၊ ရေမြေရှင်မင်းကြီးသည်၊ ဝိဇိတသင်္ဂံ၊ မော၊ အောင်ပြီးသောစစ်ပွဲရှိသည်ဖြစ်၍၊ သင်္ဂံ၊ မေ၊ စစ်မြေ၌၊ ဝိဇယိနော၊ အောင်ပွဲရကုန်သော၊ ယေဝါဓေ၊ သူရဲကောင်းတို့ကို၊ ဥစ္စဋ္ဌာနေ၊ မြင့်မြတ်သောအုပ်ကြီးချုပ်ကြီးမြို့စားရွာစားအရာ၌၊ ဋ္ဌပေတွာ၊ တင်၍၊ တေသံ၊ မသွေမဖြစ်ဦးလည်း စွန့်စားအားကြိုး၍ အမှုတော်ထမ်းပေသော ထိုသူရဲကျော်တို့အား၊ သက္ကာရံ၊ ဆင်ကြီးမြင်းကြီး စီးစည်ကျိုင်းချက် ကွင်းခွက်ထွေကားကျေးစား မြို့ရွာ များစွာဆုလာဘ် ခွဲချိကွပ်လျက်တင့်အပ်သော ပေးကမ်းခြင်းကို၊ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ကိံ၊ ကာရဏာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ ကရောတိ၊ ပြုသနည်း၊ ဧတေသံ၊ ချစ်ချစ် ဝမ်းချစ် ကြက်ရဲရတ်သို့ မဆုတ်မရှောင်ခဲ့၍ အောင်ပွဲရကုန်သော ထိုသူရဲ ကျော်တို့အား၊ သက္ကာရံ၊ အမှုထမ်းသန် ကပ်ပိုက်နှစ်ပေါက်သို့ ခေါက်ခြင်းကြွယ်သောကံအလျောက် အပတ်ထွက်နတ်တော်မူသည်ကို၊

၇၆

စိန္တဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဒိယွာ၊ မြင်၍၊ သေသာပိ၊ ကြွင်းသောအမှုထမ်းချမက်တော်တို့သည်လည်း
သုရာ၊ တောင်ပုံရာပုံသုပုံကိုမြှူမလေး အရေးတော်စုန်အောင် ခဲလျက်
ရဲတင်းကုန်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်း၌၊ မညိဿန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်လတ္တံ့၊
ဣတိ၊ ဤသို့လုံးမူ၍၊ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာ
လျှင်၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အပ္ပမေယျံ၊ ကမ္ဘာကြီးကုဋေတို့ဖြင့်
မနှိုင်းယှဉ်ကောင်းသော၊ ကာလံ၊ ကမ္ဘာကြီးတစ်သိန်းအလွန်ရှိသောလေး
အသင်္ချေကာလပတ်လုံး၊ ပါရမိယော၊ ပါရမီတို့ကို၊ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်တော်မူ
၍၊ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ၊ အောင်မြေအချာမဟာဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌၊ ကိလေသ
မာရဝိဇယံ၊ ကိလေသာမာရ်စစ်ကို အောင်မြင်တော်မူခြင်းကို၊ ကတွာ၊
ပြုတော်မူ၍၊ သဗ္ဗညုတပတ္တော၊ သဗ္ဗညုတညောင်သို့ ရောက်တော်မူ၍၊
သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌၊ ဇေတဝနမဟာဝိဟာရေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်း
ကြီး၌၊ နသိဒ္ဓိတွာ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၍၊ ဣမံသုတ္တံ၊ ဤပဉ္စမသုတ်ကို၊ ဧ
သေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဏာသဝေ၊ ရဟန္တာသခင်တို့ကို၊
ဥက္ခိပိတွာ၊ ပတုပယင်သိဒ္ဓိတင်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ထောမေယံ၊ ထော
မနာတော်မူ၏၊ ဝဇ္ဇေသိ၊ ခြီးမွမ်းတော်မူ၏၊ ကိံကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်
ဝဇ္ဇေသိ၊ ခြီးမွမ်းတော်မူသနည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အရဟတ္တမဂ်ပညာစက်ဖြင့်
ပယ်ဖျက်ကိလေသာဝိဏာသဝ အသေက္ခကို၊ ငြီးမွမ်းဆိုသော်၊ အဝသေ
သာ၊ ကြွင်းကုန်သော၊ သေက္ခပုဂ္ဂလာ၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ အရဟတ္တ
ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ကောင်း၏ဟူ၍၊ မညိဿန္တိ၊ အေဝံ
မေအားကျ၊ ပကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ဝဇ္ဇေသိ၊ ခြီး
မွမ်းတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်၊ ဝိဏိသဝါနံ၊ ရဟန္တာ
တို့ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ သိဒ္ဓိခြီးလွှားလွန်းမြောက်စား၍၊ ပသံသိတတ္ထာ၊ ခြီးမွမ်း
တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥဿဗနန္တယံ၊ မြောက်များသောဂုဏ်
နှင့်ပြည့်စုံသောအသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကျေးဇူးကို၊ ခြီးမွမ်းမြောက်စားသဖြင့်
နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စေတတ်သည်လည်းကောင်း၊ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ပလောသိတတ္ထာ၊ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်အပ်သည့်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ပလောဘနိယဉ္စ၊ သေက္ခကလျာဏပုထုဇဉ်တို့အားကြည်
ညိုခြင်းကိုဖြစ်စေသဖြင့်အသေက္ခကျေးဇူးကိုရခြင်းမှူးမှူးကြိုးစား၊ အောင်
ဖြားယောင်းသွေးဆောင်တတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏စံ၊ သက်၍ဆိုခြင်းအံ့၊ ဧဝံခေါဟိက္ခဝေသိက္ခ၊
သတ္တဋ္ဌာနကုသလောဟောတိတိ၊ ဧဝံခေါဟိက္ခဝေသိက္ခသတ္တဋ္ဌာနကု

သလောဟောတိဟူသော၊ ဧတ္ထာဝဇာဓတ္တကေနဒေသနာက္ခမေန၊ ဤသို့
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်ပစ္ဆေဒန္တာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ခုနစ်ပါးသော အရာတို့
 နှ့်လိမ္မာသော သူ၏အဖြစ် နှ့်ပြတတ်သောဤမျှသောဒေသနာ အစီအစဉ်
 ဖြင့် ဧတ္ထဤသုတ်၌၊ မဂ္ဂဗလပစ္စဝေက္ခဏာဝသေန၊ မဂ်ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခဏာ၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို၊ နိဗ္ဗပေတွာဝိ၊ ပြီးစေတော်မူပြီး၍လည်း၊
 ဝုန၊ တဖန်၊ ကထဗ္ဗဘိက္ခဝေဘိက္ခုတိဝိရူပပရိက္ခိဟောတိတိဇ္ဇဒံ၊ ကထဗ္ဗ
 ဘိက္ခဝေဘိက္ခုတိဝိရူပပရိက္ခိဟောတိဟူသောဤစကားတော်ကို၊ ဝိဇာသ
 ဝေ၊ ရဟန္တာသခင်သည်၊ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ၊ အကြင်အာရုံ၌၊ သတတ
 ဝိဟာရေန၊ အမြဲနေခြင်းဖြင့်၊ ဝိဟရတိ၊ နေ၏၊ တံအာရမ္မဏံ၊ ထိုအာရုံသည်
 သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါသည်လည်းကောင်း၊ ဝုဂ္ဂလောဝါ၊ ဝုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဓာတုအာဒိမတ္တမေဝ၊
 ဓာတ်အာယတနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်မျှသာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝိဇာသဝဿ၊ ရဟန္တာ၏၊ သတတဝိဟာရဗ္ဗ၊ အမြဲနေရာအာရုံကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဣမေသုခဓမ္မေသု၊ ဤဓာတ်အာယတနပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတို့၌၊
 ကမ္မံသမ္ပသနကမ္မံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်သောအမှုကို၊ ကတွာနိဗ္ဗပေတွာ၊ ပြီး
 စေ၍၊ အသံ၊ ဤဝိဇာသဝေငါငါသားစေသည်၊ အာဂတော၊ လာ၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ အာဂမနိယပဋိပစ္ဆေ၊ လာရာဖြစ်သော အကျင့်ကိုလည်းကောင်း၊
 ဒသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကထဗ္ဗဘိက္ခဝေသော
 စကား၌၊ ဓာတုသောဥပပရိက္ခဘိတိ၊ ဓာတုသော ဥပပရိက္ခဘိဟူသည်
 ကား၊ ဓာတုသဘာဝေန၊ ဓာတ်သဘောဖြင့်၊ ပဿတိ၊ ဥပသ်ဖြင့်ရှု၏၊ ဩ
 သောကေတိ၊ ဥပသ်မျက်စိဖြင့်ကြည့်၏၊ သေသပဒန္တယေဝိ၊ အာယတန
 သော ဥပပရိက္ခဘိပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သော ဥပပရိက္ခဘိဟူသော ဝုနနှစ်ခုအ
 ပေါင်း၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
 ၏၊ ပစ္စမံ၊ ပစ္စမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၆ ဆဋ္ဌ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌၊ ကောအဓိပ္ပါယောသောတိ၊ ကောအဓိပ္ပါယော
 သောဟူသည်ကား၊ အဓိကပယောဂေါ၊ အလွန်ကိုယှဉ်ကြောင်းပယော
 ဂသည်၊ ကော၊ အဘယ်နည်း၊ အနုပ္ပန္နဿာတိ၊ အနုပ္ပန္နဿဟူသည်ကား၊
 ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဣမံမဂ္ဂံ၊ ဤအဋ္ဌကိကအရိယမဂ်ကို၊ ကဿပ
 သမ္ဘာဒ္ဓမ္မုဒ္ဓေါ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဥပ္ပါဒေဝိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ
 ၏၊ အန္တရာ၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားနှင့် တို့အရှင်ဂေါတမဘုရားနှစ်ဆူအ
 ကြား၌၊ အညော၊ တူပါးသော၊ သတ္တဝ၊ ဆရာသည်၊ ဥပ္ပါဒေတံ၊ ဖြစ်စေခြင်း

ဌာ၊ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော၊ မဂ္ဂဿ၊ အဋ္ဌကိဏအရိယမဂ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတာနာမ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ နဂရောပမသ္မိံ၊ မြို့ဥပမာ၌၊ အဝဇ္ဇဗ္ဗနဋ္ဌာနေသု၊ မသုံးဆောင်သောအရပ်တို့၌၊ ဗုရာဏမဂ္ဂေါ၊ ဟောင်းသောခရီးသည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ ဣဓဇ္ဈမသ္မိံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်၌၊ အဝတ္တမာနဋ္ဌေန၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒမှရှေးအမှီ မဖြစ်ဘူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနုပ္ပန္နမဂ္ဂေါနာမ၊ မဖြစ်သောမဂ်မည်၏၊ အသဉ္ဇာတဿာတိတေ၊ အသဉ္ဇာတဿဟူသောဤပုဒ်သည်၊ တဿေဝ၊ ထိုအနုပ္ပန္နဿဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်၊ ဝေဝံစနံ၊ ဝေဝုပရိယာယံစကားတွယ်သဒ္ဓါတည်း၊ အနက္ခာတဿာတိ၊ အနက္ခာတဿဟူသည်ကား၊ အကတိတဿ၊ မဟောအပ်သေးသော၊ သမုဒါဂမတော၊ အကြောင်းအမွန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ သုဗ္ဗဘာဂံ၊ ဗုဒ္ဓဘာဂနှင့် တက္ကသော၊ သသမ္ဘာရံ၊ အကြောင်းအဆောက်အဦနှင့် တက္ကသော၊ သဝိသယံ၊ ဝိသယနှင့်တက္ကသော၊ သပလံ၊ အကျိုးနှင့်တက္ကသော၊ သဥဒြိယံ၊ အပွားအစီးနှင့်တက္ကသော၊ မဂ္ဂံ၊ အဋ္ဌကိဏအရိယမဂ်ကို၊ ဇာနာတိကိုယ်တိုင်ဉာဏ်သက်၍ ယိတော်မူတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ မဂ္ဂဉ္ဇူ၊ မဂ္ဂဉ္ဇူမည်တော်မူ၏၊ မဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်ကို၊ အညောသမ္ပိ၊ တပါးသောသာဝကတို့ အားလည်း၊ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်သည်ကို၊ ဟတ္ထတလေ၊ လက်ဝါးပြင်၌၊ အာမသကံဝိယ၊ အညစ်အကြေးကင်းသောပတ္တမြားကဲ့သို့၊ ပါကဇုံ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ အကာယိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ မဂ္ဂဝိဒ္ဓံ၊ မဂ္ဂဝိဒ္ဓံ မည်တော်မူ၏၊ မဂ္ဂေဝ၊ အရိယမဂ်ခရီး၊ ကုတ်သည်၌ လည်းကောင်း၊ အမဂ္ဂေဝ၊ အရိယမဂ်ခရီးမဟုတ်သည့်၌ လည်းကောင်း၊ ကောဝိဒေါ၊ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ္ဂကောဝိဒမည်တော်မူ၏၊ မဂ္ဂါနုဂါတိ၊ မဂ္ဂါနုဂါဟူသည်ကား၊ မဂ္ဂံ၊ ငါဘုရားရှေးရိုးသောအရိယမဂ်ခရီးကို၊ အနုပဂစ္ဆန္တာ၊ နောက်သို့ လိုက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္ဆာသမန္နာဂတာတိ၊ ပစ္ဆာသမန္နာဂတာ ဟူသည်ကား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦးရှေးများ၊ ဂတောမဂ္ဂေန သမန္နာဂတော၊ အရိယမဂ်နှင့်ပြည့်စုံ၏၊ သာဝကာ၊ တပည့်ဘို့သည်၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ၊ သမန္နာဂတာ၊ အရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ၊

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေတိ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဟူသည်ကား၊ အညာတကောဏ္ဍညယေရာဒိကေ၊ အညာတကောဏ္ဍညမထေရ်

အစရှိကုန်သော၊ ပုရာဏပဋ္ဌာကော၊ ရှေးကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းခြင်းကို အား
ထုတ်သောကာလ၌အလုပ်အကျွေးဖြစ်ဘူးကုန်သော၊ ပဉ္စစနေ၊ ငါးဦးသော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ အာမဇန္တသီတိ၊ အာမဇန္တသီဟူသည်ကား၊ အာသမ္ဘိပုဏ္ဏမ
ဒိဝသော၊ နွယ်တာလပြည့်နေ့၌၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနတော၊ ဓမ္မစကြာတရား
ဟောတော်မူသည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ အနုတ္တမေန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ သောတာ
ပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ တေသုထိုငါးဦးသောတာပည့်ဦးတို့သည်၊
ပတိဋ္ဌိတေသုတည်ကုန်ပြီးလတ်သော်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ နေသံ၊ ထိုငါးဦး
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ အာသဝက္ခယာယ၊ အာသဝေါကုန်ကြောင် ကုန်ရာ
အရဟတ္တမဂ်အရဟတ္တဖိုလ်အလို၊ ဌ၊ ဓမ္မ၊ တရားကို၊ နေသိဿာမိ၊ ဟော
တော်မူအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးတော်ထား၍၊ ပက္ခဿံ၊ လဆုတ်ပက္ခဏီ၊ ပဉ္စမိ
ယာ၊ ပုဏ္ဏတိတိပဉ္စမိ၌၊ အာမဇန္တသိ၊ ခေါ်တော်မူ၏၊ ဧတဒဝေါစာတိ၊ ဧတဒ
ဝေါစဟူသည်ကား၊ ရူပံဘိက္ခဝေအနတ္တာတိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ၊ ရူပံဘိက္ခ
ဝေအနတ္တာဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော၊ ဧတံအနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ
ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို၊ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုရူပံဘိက္ခ
ဝေအနတ္တာအစရှိသောပါဠိ၌၊ အနတ္တာတိ၊ အနတ္တာဟူသည်ကား၊ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌၊ ဝုတ္တေဟိ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ကာရ
ဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏၊ တံကိံ မညထ
ဘိက္ခဝေတိဣဒံ၊ တံကိံ မညထဘိက္ခဝေအစရှိသောဤစကားကို၊ ကသ္မာ၊
အာသဝ်ကြောင့်၊ အာရေန္တံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်သနည်း၊ ဧတ္ထကေနဋ္ဌာန
န၊ ရူပံဘိက္ခဝေအနတ္တာအစရှိ၍ ဧဝံမေဝိညာဏံမာအဟောသိတိုင်ရုံဤမျှ
သော သုတ်ပုဒ်အရေဖြင့်၊ အနတ္တလက္ခဏမေဝ၊ အနတ္တလက္ခဏာ ကိုသာ
လျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ အနိစ္စဒုက္ခလက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာဒုက္ခ
လက္ခဏာတို့ကို၊ နကထိတာနိ၊ မဟောအပ်ကုန်သေး၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊
တာနိ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာဒုက္ခလက္ခဏာတို့ကို၊ ဒေသေတွာ၊ ပြုပြီး၍၊ သမော
ဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ တိဏိဝိလက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသော လက္ခဏာတို့ကို
လည်း၊ ဒေသေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဣဒံ၊ ဤတံကိံ မညထအစရှိသော စကား
တော်ကို၊ အာရေန္တံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်
၏၊ တသ္မာတံ၊ တသ္မာဟူသည်ကား၊ ယံသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဣမေပုဏ္ဏန္ဒာ
ဤငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်၊ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စသာဖြစ်ကုန်၏၊ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ
သာဖြစ်ကုန်၏၊ အနတ္တာ၊ အလိုသို့မလိုက်တတ်ကုန်၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ခန္ဓာပဉ္စ
က၏ အနိစ္စဒုက္ခအနိတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ယံကိပ္ပိပုဉ္ဇိ အာဒိသု၊ ယံကိပ္ပိ

၈၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ရူပံဤသို့ အစရှိသောပါဠိတို့၌၊ ဝိတ္ထာရကထာ၊ ဝိတ္ထာရတောအဋ္ဌကထာ၊ အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဖွင့်ဆိုရာစကားကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ၊ ဝိသုဒ္ဓိခင် ကျမ်း၌၊ ပညာဘာဝနာမိကာရေး၊ ပညာဘာဝနာအရာ၌၊ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ၊ ခန္ဓ နိဒ္ဒေသ၌၊ ဝုတ္တဘဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောစကား ရပ်ကို၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောဝါရတို့၌၊ ဝုတ္တနုဿာရေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး သည်ကိုအစဉ်မှီးသဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဣမ သို့သုတ္တံ၊ ဤအနတ္တလက္ခဏာသုတ်၌၊ အနတ္တလက္ခဏာမေဝ၊ အနတ္တလက္ခ ဏာ ကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ သတ္တမံ၊ သတ္တမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၈ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌၊ ဧကန္တဒုက္ခန္တိ၊ အာဒိနိ၊ ဧကန္တဒုက္ခံဤသို့အစ ရှိသော ပုဒ်တို့သည်၊ ဓာတုသံယုတ္တေ၊ ဓာတုသံယုတ်၌၊ ဝုတ္တနုဿာရေနေဝ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာတည်း၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တတ္ထံ၊ ထိုဓာ တုသံယုတ်၌၊ ဝုတ္တနုပေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၉ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌၊ အာဒိတ္တန္တိ၊ အာဒိတ္တံဟူသည်ကား၊ ဧကော ဒသဟိ၊ ရာဂအစဉ်ပါယာသအဆုံးရှိသောတစ်ခုတည်းပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂိဟိ၊ ပူလောင်တတ်သော သဘောကြောင့်မီးဟုဟောအပ်ကုန်သောတရားတို့ ဖြင့်၊ အာဒိတ္တံ၊ ပြောင်ပြောင်တောက်၏၊ ပဇ္ဇလိတံ၊ အလျှံနှင့်တကွဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ နိဗ္ဗိသုပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေသုတ္တေသု၊ ဤအဋ္ဌမ နဝမသုတ်တို့၌၊ ဒုက္ခလက္ခဏာမေဝ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ နဝမံ၊ နဝမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၀ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ နိရုတ္တိယောဝ၊ ထိုထိုအနက်ကို ပြခြင်း၌ ဆုံးဖြတ်အပ်မှတ်အပ်သော သဒ္ဓါတို့သည် သာလျှင်၊ နိရုတ္တိပထာ၊ နိရုတ္တိ ပထမည်ကုန်၏၊ အထဝါ၊ တနည်းကား၊ နိရုတ္တိယောဝ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ထုတ်၍ဆိုအပ်သော၊ ဝိဂ္ဂဟနိဗ္ဗာနတို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တာ၊ ထိုနိရုတ္တိတို့သည်၊ နိရုတ္တိဝသေန၊ နိဗ္ဗာန၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိညာတဗ္ဗာနံ၊ သိအပ် ကုန်သော၊ အတ္ထာနံ၊ အနက်တို့၏၊ ပယတ္တာ၊ သိခြင်း၏၊ အကြေခွင်း၏၊ အဖြတ် ကြောင့်၊ ပထာစ၊ သိခြင်း၏၊ အကြောင်းတို့သည်လည်း၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန် ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နိရုတ္တိပထာ၊ နိရုတ္တိပထမည်ကုန်၏၊ သေသပဒ နုယပိ၊ ကြွင်းသော၊ အဓိဝစနပထာပညတ္တိပထာဟူသော၊ ပုဒ်နှစ်ပါး၌လည်း။

ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏၊ စသတ္ထံ၊ မှန်၏၊ တိ၊ ဟိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေနိ၊ ဤနိရုတ္တိအ
ဓိဝစနပညတ္တိပထဟူသောပုဒ်ကို၊ အညမညဝေဝစနာနေဝါတိ၊ အချင်း
ချင်းဝေဝစနာတို့သာဟု၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏၊ အသံကိဏ္ဍာတိ၊ အသံ
ကိဏ္ဍာဟူသည်ကား၊ အဝိဇ္ဇာတိ၊ မေတ္တာအပ်ကုန်၊ ဣမေဟိ၊ ဤနိရုတ္တိပထ
အဓိဝစနပထပညတ္တိပထတို့ဖြင့်၊ ကော၊ အဘယ်သို့သော၊ အတ္ထော၊ အကျိုး
သည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတွာ၊ ဆို၍၊ အဆဋ္ဌိတ၊
မေတ္တာအပ်ကုန်၊ အသံကိဏ္ဍာပုဗ္ဗာတိ၊ အသံကိဏ္ဍာပုဗ္ဗာဟူသည်ကား၊ အတိ
တေဝိ၊ အတိတ်၌လည်း၊ နဝိဇ္ဇာတပုဗ္ဗာ၊ မေတ္တာအပ်စဘူးကုန်၊ နသံကိ
ယုန္တိတိ၊ နသံကိယုန္တိဟူသည်ကား၊ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၌လည်း၊ ဧတ
ဟိ၊ ဤနိရုတ္တိပထအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ကိ၊ အဘယ်မူစအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝတွာ၊ ဆို၍၊ နဆဋ္ဌိယန္တိ၊ မေတ္တာအပ်ကုန်၊ နသံကိယိဿန္တိတိ၊ နသံကိယိ
ဿန္တိဟူသည်ကား၊ အနာဂတေဝိ၊ အနာဂတ်၌လည်း၊ နဆဋ္ဌိယိဿန္တိ၊
မေတ္တာကုန်လတ္တံ့၊ အပ္ပဒိုကုဋ္ဌာတိ၊ အပ္ပဒိုကုဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ အပ္ပဒိုဗဟိ
တာ၊ မပယ်မမြစ်အပ်ကုန်၊ အတိတန္တိ၊ အတိတံဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊
မိမိ၏၊ သဘာဝံ၊ သဘောကို၊ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်ပြီ၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဘင်
မေဝ၊ ဘင်ဘိုသာလျှင်၊ အတိက္ကန္တံ၊ လွန်ပြီ၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ နိရုဇ္ဈာန်ဟူသည်ကား၊
ဒေသန္တရံ၊ အရပ်တပါးသို့၊ အသင်္ကမိတွာ၊ မပြောင်းမူ၍၊ တတ္ထေဝ၊ ထို
ဖြစ်ရာ၌သာလျှင်၊ နိရုဇ္ဈံ၊ ချုပ်ပြီ၊ ဝုပသန္တံ၊ ငြိမ်းပြီ၊ ဝိပရိကာမဂတန္တိ၊ ဝိပရိ
ကာမဂတံဟူသည့်ကား၊ ဝိပရိကာမံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့၊ ဂတံ၊ ရောက်
ပြီ၊ နဋ္ဌံ၊ ပျက်ပြီ၊ အဇာတန္တိ၊ အဇာတံဟူသည်ကား၊ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေး၊
အပါတုဘူတန္တိ၊ အပါတုဘူတံ ဟူသည်ကား၊ အဇာတတ္တာဝေ၊ မဖြစ်
သေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ အပါကဋိဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ် ဥက္က
လာတိ၊ ဥက္ကလာဟူသည်ကား၊ ဥက္ကလာဇနပဒေါသိနော၊ ဥက္ကလာဇနပုဒ်၌
နေကုန်သော၊ ဝဿဘညာတိ၊ ဝဿဘညာဟူသည်ကား၊ ဝသောစ၊ ဝဿ
အနွယ်ဖြစ်သောတိတ္ထိလည်းကောင်း၊ ဘညောစ၊ ဘဏ္ဍာအနွယ်ဖြစ်သော
တိတ္ထိလည်းကောင်း၊ ဧဒိတိ၊ ဧဒိဟူသည်ကား၊ ဧဒိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်
သော၊ တေ၊ ထိုဝဿဘညာတို့သည်၊ မူလဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဤကပ်၌အလုံ့၊ စုံ
သောတိတ္ထိတို့၏ရှေးများလက်မှန်ခေါင်းတည်ဖြစ်၍ ထို့သို့သောအဟောတု
ကအကိရိယနတ္ထိကမိစ္ဆာအယူရှိကုန်သည်၊ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အဟော
တုကဝါဒါတိအာဒိသု၊ အဟောတုကဝါဒါဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့၌၊ ဟော

၈၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

တု၊ ဇနကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဟေတုကဝါဒါ၊ အဟေတုက အယူရှိသည်မည်ကုန်၏။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုသောသူသည်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ နကရိယတိ၊ ပြုအပ်သည်မမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အကိရိယဝါဒါ၊ အကိရိယအယူရှိသည်မည်ကုန်၏။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောအလှူအကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိဂဟဏတော၊ ဤသို့စသည်ကို ယူခြင်းကြောင့်၊ နတ္ထိကဝါဒါ၊ နတ္ထိကဝါဒအယူရှိကုန်သည်မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥက္ကလာဝသံသရာညာနွေဝိအဟေတုကဝါဒါ အကိရိယဝါဒါ နတ္ထိကဝါဒါ ဟူသော ပါဠိ၌၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဒိဋ္ဌိအယူရှိသောသူတို့သည်။ ဣမေဇ္ဇဇနာ၊ ဝသသတညာ သူနှစ်ယောက်တို့သာ ဖြစ်ကုန်ခဲ့၏။ ဒိဋ္ဌိယော၊ အယူတို့ကား၊ တိသော၊ သုံးပါးတို့တည်း။ ဇေကကဿ၊ လုံးလုံးဝေရရသောတပါးတပါးသောအယူနှင့်တကွ၊ ဒိယဇာ၊ တခုခွဲစီသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဇေကကဿ၊ တယောက်တယောက်သောသူအား၊ ဒိယဇာ၊ တခုခွဲစီဝေရရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော၊ ပန၊ အဖြေကိုဆိုပြီးအံ့။ ဇေကော၊ တဦးတည်းသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပဋိပါနိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဈာနာနိ၊ ဈာန်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတိယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ဦးသောသူတို့တွင်၊ ဇေကကော၊ တဦးတည်းသောသူသည်။ တိသောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ ဥပထမ္ဘကအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုနပ္ပုနံ၊ အဖန်ဖန်၊ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သော၊ အာဟရန္တဿ၊ ရှေးရှု ဆောင်သော၊ အဘိ နန္ဒန္တဿ၊ အလွန် နှစ်သက်သော၊ အဿာဒေန္တဿ၊ သာယာသော သူအား၊ ဖိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဇေကဂ္ဂံ၊ တည်ကြည်သည်။ အပ္ပိတံပိယ၊ အပ္ပနာကျသကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သေ၊ ထိုသို့အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ခြင်းစသည်ဖြင့် ဇေကဂ္ဂတာကျသောဝုတ္တုလ်သည်။ မိစ္ဆတ္တနိယာမံ၊ မမှန်သောသဘောရှိသောမြဲသောအယူသို့၊ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။ သော၊ ထိုမိစ္ဆတ္တနိယာမသို့သက်သောသူကို။ ဇေကန္တကဇ္ဇကောတိ၊ တရားရေမိပ်၍ ကြိပ်ကြိပ်ဆေးလည်းစေးမစင်တန် ဇေကနမည်းညစ်သော သူဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ သိုအပ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ အဟေတုကဒိဋ္ဌိယံ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၌၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမံ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမသို့၊ ဩက္ကမတိသေယျထာပိ၊ သက်သက်

သို့၊ ဇေတထာ၊ ထိုအတူ၊ ကရောန္တော၊ ပြုသောသူသည်။ ပါပံ။ မကောင်းမှုကို၊ နကရိယတိ၊ ပြုအပ်သည်မမည်၊ နိန္ဒံ။ လှူအပ်သောအလှူ၏အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမေသုဗ္ဗိသုဋ္ဌာနေသု၊ ဤနှစ်ပါးသောအရာတို့၌လည်း၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမံ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမသို့၊ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏၊ နဂရဟိတဗ္ဗံနပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံအမညိံ သူတိတ္ထေ၊ နဂရဟိတဗ္ဗံနပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံအမညိံ သူဟူသောဤပါဌ၌၊ ယဒေတံယံဇေတံ၊ အကြင် ဘင်ခဏကိုလွန်လေပြီးချုပ်လေပြီးသောရုပ်စသောတရားကို၊ အတိတံနာမ၊ အတိတ်မည်၏ဟူ၍၊ ဂတ္တံ၊ သင်ဆိုအပ်၏၊ ဣဒံ၊ သင်အတိတ်ဟူ၍ဆိုအပ်သောဘက်ကွဏကိုလွန်လေပြီးချုပ်လေပြီးသောဤရုပ်စသောတရားသည်၊ နံအတိတံ၊ အတိတ်မဟုတ်ဟူ၍၊ ဣဒံ၊ ဤဘင်ဏကိုလွန်လေပြီးချုပ်လေပြီးသော ရုပ်စသောတရားသည်၊ အနာဂတံဝါ၊ အနာဂတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗုပ္ပန္နံဝါ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန်သည်လည်းကောင်း၊ အဿ၊ ဖြစ်ကောင်းရာ၏၊ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသည် ဟု၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်၊ ဂရဟတိနာမ၊ ကဲ့ရဲ့သည်မည်၏တတ္ထ၊ ထိုအတိတ်ဟူ၍ဆိုအပ်သောစကား၌၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ ဒဿတွာ၊ ပြ၍၊ ဣမိနာ၊ ချုပ်ပြီးသောရုပ်စသည်ကိုအတိတ်ဆိုသောဤစကားဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်ကိစ္စမူပရအံနည်း၊ ဂရဟတံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်၊ ပဋိက္ခောသတိနာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏၊ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ဣမေနိရုတ္တိပထေ၊ ဤအတိတ်စသော နိရုတ္တိပထတို့ကို၊ အစ္စန္ဒကာဋ္ဌကာ၊ တရားရေကြည်ကုလည်းမပြုနိုင်လွန်ဆုံးကိုလွန်၍မည်းညစ်ကုန်သော၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူရှိကုန်သော၊ တေဝိ၊ ထိုဝံသာ ဘညမူလဒိဋ္ဌိ ဆရာကြီးတို့သည်လည်း၊ ဂရဟတဗ္ဗေ၊ ကဲ့ရဲ့ကောင်းကုန်၏ဟူ၍၊ နမညိံ သု၊ မအောက်မေ့ပေကုန်၊ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗေ၊ ဖြစ်ကောင်းကုန်၏ဟူ၍၊ နမညိံ သု၊ မအောက်မေ့ပေကုန်၊ လောကဿမညာယ၊ လောကပညစ်၏၊ အနတ္တိက္ကမနိယတော၊ မလွန်ကောင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဘည်း၊ ပန၊ စင်စစ်မူကား၊ အတိတံ၊ အတိတ်ကို၊ အတိတမေဝ၊ အတိတ်ဟူ၍ပင်လျှင်၊ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ကို၊ အနာဂတမေဝ၊ အနာဂတ်ဟူ၍ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗုပ္ပန္နံ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန်ကို၊ ပဗ္ဗုပ္ပန္နမေဝ၊ ပဗ္ဗုပ္ပန်ဟူ၍ပင်လျှင်၊ ကထံယိံ သု၊ ဆိုပေကုန်၏၊ နိန္ဒာဗျာရောသုဥပါရန္တဘယသတိ၊ နိန္ဒာဗျာရောသုဥပါရန္တ ဘယသဟူသည်ကား၊ ဝိညာနံ၊ ပညာရှိတို့၏၊ သန္တိကာ၊ အထံမှ၊ နိန္ဒာဘယေနစ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းမှကြောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စိန္တနုဘယေနစ၊ ထိပါးခြင်းမှကြောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဥပါရန္တ ဘယေနစ

၆၆၄

မိန္ဒဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

နှိပ်စက်ချုတ်ချယ်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ စတုဘူမိက ခန္ဓာနံ။ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့ကို ဥပရိ၊ အထက်၌၊ နိရုဋ္ဌာ၊ တင်အပ်သော၊ ပဏ္ဏတ္တိ၊ ပညင်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ ဒသမံ၊ ဒသမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော၊ ဥပယဝဂ္ဂေါ၊ ဥပယဝင်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၇-အရဟန္တဝဂ်။

၁ အရဟန္တဝဂ္ဂဿ၊ အရဟန္တဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ဥပါဒိယ မာနောတိ၊ ဥပါဒိယမာနောဟူသည်ကား၊ တဏှာမာန နိဗ္ဗိဝသေန၊ တဏှာ သတ္တိမာနသတ္တိ နိဗ္ဗိသတ္တိဖြင့်၊ တဏှာမာနော၊ ဇေတံမမဇေသောဟမသ္မိဇေသော မေအတ္တောဟု စွဲလမ်းသောသူသည်။ ဗန္ဓောမာရဿာတိ၊ ဗန္ဓောမာရဿ ဟူသည်ကား၊ မာရဿ၊ မာရ်သည်၊ ပါသေန၊ ရာဂက္ခေဋ္ဌာတွင်းဖြင့်၊ ဗန္ဓော နာမ၊ ဖွဲ့အပ်သည်မည်၏။ မုတ္တောပါဝိမတောတိ၊ မုတ္တောပါဝိမတောဟူ သည်ကား၊ ပါဝိမတော၊ မာရ်ယုတ်၏၊ ပါသေန၊ ရာဂက္ခေဋ္ဌာတွင်းမှ၊ မုတ္တော နာမ၊ လွတ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အူနုပါဒိယတော၊ မစွဲလမ်း သောသူအား၊ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ ခန္ဓဿ၊ ခန္ဓာ၏။ အတာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ မညမာနောတိ၊ မညမာနောဟူသည်ကား တဏှာမာန နိဗ္ဗိမညနာဟိ။ တဏှာမာန နိဗ္ဗိဟူသော မညနာတို့ဖြင့်၊ မည မာနော၊ ဇေတံမမဇေသောဟမသ္မိဇေသောမေအတ္တောဟု အောက်မေ့မှတ် မှားသော သူသည်။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ အဘိနန္ဒမာနောတိ၊ အဘိနန္ဒမာနော ဟူသည်ကား၊ တဏှာမာန နိဗ္ဗိ အဘိနန္ဒနာဟိယေဝ၊ တဏှာမာန နိဗ္ဗိဟူ သောအလွန် နှစ်သက်ကြောင်းတို့ဖြင့်ပင်လျှင်၊ အဘိနန္ဒမာနော၊ ဇေတံမမဇေ သောဟမသ္မိဇေသောမေအတ္တောဟု အလွန်နှစ်သက်သော သူသည်။ တတိ ယံ၊ တတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၇-အရဟန္တဝဂ်။

၆၅

၄ စတုက္က၊စတုက္ကသုတ်၌၊ဆဲဇ္ဇောတိ၊ဆဲဇ္ဇောဟူသည်ကား၊တဿာ ဆဲဇ္ဇော၊ တဿာသံသျှင်ဖြစ်သော လိုချင်တတ်သောတရားကို၊ ပဟာ တဇ္ဇော၊ပယ်အပ်၏၊ စတုက္ကံ စတုက္ကသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ။

၅-၆ ပဉ္စမဆဋ္ဌသုတ်၊ပဉ္စမဆဋ္ဌသုတ်တို့၌လည်း၊ဧသေဝနယော၊ဤဆို အပ်ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊သိအပ်၏၊ ပဉ္စမဆဋ္ဌာ နိ၊ပဉ္စမသုတ်ဆဋ္ဌသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။

၇ သတ္တမေ၊သတ္တမသုတ်၌၊ အတ္တနိယန္တိ၊အတ္တနိယံဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊မိမိ၏၊နသန္တကံ၊ ဥပ္ပာမဟုတ်၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ ပရိက္ခာရော ဝေန၊ ပရိက္ခရာဥပ္ပာအဖြစ်မှ၊ သုညတံ၊ဆိတ်၏၊ ဣတိအတ္ထော၊ ဤကား အနက်၊ သတ္တမံ၊သတ္တမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၈ အဋ္ဌမေ၊အဋ္ဌမသုတ်၌၊ရဇနိယသဗ္ဗိတန္တိ၊ ရဇနိယသဗ္ဗိတံဟူ သည်ကား၊ရဇနိယေန၊ ရာဂကိုဖြစ်စေတတ်သော၊အာကာရေန၊အခြင်း အရာဖြင့်၊သဗ္ဗိတံ၊တည်၏၊ရာဂဿ၊ရာဂအား၊ပစ္စယတာဝေန၊ကျေးဇူး ပြုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ဌိတံ၊တည်၏၊ ဣတိအံယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဋ္ဌမံ၊အဋ္ဌမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၉-၁၀ နဝမဒသမ္ပာဒိ၊ နဝမဒသမ သုတ်တို့ကို၊ ရာဟုလသံယုက္က၊ ရာဟုလသံယုတ်၌၊ ဂုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။ နဝမ ဒသမာနိ၊နဝမဒဿမသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။ ဇုတိယော၊နှစ်ခုမြောက်သော၊ အရဟန္တဝဂ္ဂေါ၊ အရဟန္တဝဂ်သည်၊နိဗ္ဗိ တော၊ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်။

၁-၃ ခန္ဓနိယဝဂ္ဂဿ၊ ခန္ဓနိယဝဂ်၏၊ အာဒိတော၊အစ၌၊ တိသု၊သုံး ပါးကုန်သော၊သုက္ကသု၊သုတ်တို့၌၊ စတုသစ္စမေဝ၊သစ္စာလေးပါးကိုသာ လျှင်၊ကထိတံ၊ဘောတော်မူအပ်၏၊ ပဌမ ဇုတိယ တတိယာနိ၊ ပဌမ ဇုတိယတတိယသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။

၄ စတုက္က၊စတုက္ကသုတ်၌၊ ယာဝတာဘိက္ခဝေ သတ္တာဝါသာတိ၊ ယာဝတာဘိက္ခဝေသတ္တာဝါသာ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊

၀၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာသံနိသျှံ။

ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော၊ သတ္တဝါသာနာမ။ ထိုထိုသတ္တ
နိကာယ၌ ပေါင်းဘော် နေထိုင်တတ်ကုန်သော သတ္တဝါ တို့မည်သည်။
အတ္ထိ ဂှိကုန်၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ သတ္တနိကာယေ။ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌၊
ယာဝတာဝဘာဝဂ္ဂန္တိ။ ယာဝတာဝဘာဝဂ္ဂံ ဟူသည်ကား၊ ယတ္ထကံ၊ အ
ကြင်မျှလောက်သော၊ ဘာဝဂ္ဂံနာမ။ ထိုထိုဘာဝ၌ မြတ်သောသတ္တဝါမည်
သည်။ အတ္ထိ၊ ဂှိ၏။ ဧတေ အဂ္ဂါဧတေ သေဋ္ဌာတိ၊ ဧတေ အဂ္ဂါဧတေ သေဋ္ဌာ
ဟူသည်ကား၊ ဧတေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ တေဟိ သဗ္ဗေဝိ၊ ထိုအလုံးစုံ
သော သတ္တဝါ တို့ထက်လည်း၊ အပ္ပဘူတာစေတ၊ အမြတ်ဖြစ်၍လည်း
ဖြစ်ကုန်၏။ သေဋ္ဌဘူတာစေ၊ မြီးမွင်းထိုက်သော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့်
မြီးမွင်းထိုက်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ယဒိဒံ အရဟန္တာတိ၊ ယဒိဒံ အရ
ဟန္တာဟူသည်ကား၊ ယေဣမေ အရဟန္တာနာမ။ အကြင်ရဟန္တာတို့
မည်သည်။ အတ္ထိ၊ ဂှိကုန်၏။ ဣဒဗ္ဗိသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်လည်း၊ ပုရိမနယေ
နေဝ၊ ရှေးဖြစ်သော သတ္တဋ္ဌာနကောသလ္လသံယုတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ဖြင့်သာလျှင်၊ ဥဿဒနန္တိယဉ္စ၊ မြောက်များသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသောအ
သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကျေးဇူးကို မြီးမွင်း မြောက်စားသဖြင့် နှစ်သက် ဝမ်း
မြောက်စေတတ်သည်လည်းကောင်း၊ ပလောဘနိယဉ္စ၊ သေက္ခကလျာဏ
ဂုဏ်စဉ်တို့အား ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေသဖြင့် အသေက္ခကျေးဇူးကို
ရေခြင်းမူမူအားကျွ၍ ကြိုးငေးပြားယောင်း သွေးဆောင်တတ်သည်လည်း
ကောင်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အထာပရံဇေတ
ဒဝေါစာတိ၊ အထာပရံဇေတဒဝေါစဟူသည်ကား၊ ဇာဒတ္ထပရိဒိပနာဟိစေ
ဝ၊ ထိုသို့အကြင်အကြင်ပြအပ်ပြီးသော သုတပုဒ်၏ အနက်ကို ပြတတ်သည်
လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဝိသသတ္ထပရိဒိပနာဟိစေ၊ ထူးသော အနက်ကို ပြ
တတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဂါထာဟိ၊ ဂါထာတို့ဖြင့်၊ ဇေတံသုခိနေဝ
ဝတအရဟန္တာ တိအာဒိဝစနံ၊ ဇေတံသုခိနေဝတအရဟန္တာ ဤသို့
အစရှိသောစကားကို၊ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုခိနေဝတ
အရဟန္တာ အစရှိသော စကား၌၊ သုခိနေဝတိ၊ သုခိနေဝဟူသည်ကား၊
ဈာနသုခနစ၊ ဈာနိချမ်းသာဖြင့် လည်းကောင်း၊ မဂ္ဂသုခနစ၊ မဂ်ချမ်း
သာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗလသုခနစ၊ ဗိုလ်ချမ်းသာဖြင့် လည်းကောင်း၊
သုခိတာ၊ ဖြစ်သောလွန်ကဲသောချမ်းသာ ရှိပေကုန်၏တကား၊ တဏှာ
တေသံနုပိဇ္ဇတိတိဇ္ဇေ၊ တဏှာတေသံ နုပိဇ္ဇတိဟူသောဤပါဌ်၌၊ တေသံ၊
ထိုရဟန္တာ အရှင်တို့အား၊ အပါယဒုက္ခဇနိကာ၊ အပါယ်ဆင်းရဲကိုဖြစ်

စေတတ်သော၊ တဏှာ၊ တဏှာသည်၊ နဝိန္ဒတိ၊ မရှိ၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဝေဒနာ
 ၏အမြစ်ဖြစ်သောဝေဒနာ၏ မရှိခြင်းဖြင့်၊ တေ၊ ထိုရဟန္တာအရှင်တို့သည်၊
 အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနပတ္တိယာ၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သဖြင့်၊
 သုခိတာဝ၊ သုခတကာတို့ အဆုံးကိုလွန်သော သုခသို့ ရောက်ပေကုန်
 သည်သာတည်း၊ အသ္မိမာနောတိ၊ အသ္မိမာနောဟူသည်ကား၊ နဝိဇ္ဇော၊
 သေယျာ ဟာမသ္မိအစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ကိုးပါးအပြားရှိ
 သော၊ မာနော၊ အစောက်မတ်လတ်မာန်တောင်ထွန်ကို၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊
 အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်သန်လျက်ဖြင့်၊ တေဟိ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်၊ သမုန္တိ
 န္ဓော၊ မယားမကျင်းကျင်းကျင်း ဖြတ်အပ်ပြီ၊ မောဟဇာလံ ပဒါလိတန္တိ၊
 မောဟဇာလံပဒါလိတံဟူသည်ကား၊ ဥာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်ဖြင့်၊
 အဝိဇ္ဇာဇာလံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို၊ ဖာလိတံ၊ ဆုတ်ဖြတ်
 အပ်ပြီ၊ အနေဇန္တိ၊ အနေဇံဟူသည်ကား၊ ဇောသင်္ခါတာယ၊ ဇောဟူ၍ဆို
 အပ်သော၊ တဏှာယ၊ တဏှာ၏၊ ပဟာနဘူတံ၊ ကင်းရာကုန်ရာဖြစ်သော၊
 အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ တေ၊ ထိုရဟန္တာအရှင် ဖြတ်တို့သည်၊
 အနုပ္ပတ္တာ၊ လျောက်ပတ်သော အနုလောမပဋိပဒါဖြင့် ရောက်လတ်ကုန်ပြီ၊
 အနုပလိတ္တာမိ၊ အနုပလိတ္တာဟူသည်ကား၊ တဏှာဒိဋ္ဌိလေပေဟိ၊ တဏှာ
 ဒိဋ္ဌိ ဟူသော အစေးအညှိတို့ဖြင့်၊ အလိတ္တာ အမက္ခိယာ၊ မလိမ်းမကပ်ကုန်၊
 ဖြဟ္မဘူတာတိ၊ ဖြဟ္မဘူတာဟူသည်ကား၊ သေဋ္ဌဘူတာ၊ ဖြတ်သည်ဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်၏၊ ပရိညာယာတိ၊ ပရိညာယ ဟူသည်ကား၊ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်
 သော၊ ပရိညာဟိ၊ ဌာတပရိညာဉ်တိရဏပရိညာဉ် ပဟာနပရိညာဉ်တို့
 ဖြင့်၊ ပရိဇာနေတွာ၊ ပိုင်းခြား၍သိပြီး၍၊ သတ္တသဒ္ဓမ္မဂေါစရာတိ၊ သတ္တသဒ္ဓမ္မ
 ဂေါစရာဟူသည်ကား၊ သဒ္ဓါဟိရိသြတ္တပ္ပဗ္ဗဟုဿစ္စ အာရဒ္ဓဝိရိယတာ
 ဥပဋ္ဌိတသတိတာပညာတိ၊ သဒ္ဓါဟိရိသြတ္တပ္ပဗ္ဗဟုဿစ္စ အာရဒ္ဓဝိရိယ
 တာဥပဋ္ဌိတသတိတာပညာဟုဟောအပ်ကုန်သော၊ ဣမေသတ္တသဒ္ဓမ္မာ၊
 ဤခုနစ်ပါး ကုန်သော သူတော်ကောင်း တရားတို့သည်၊ ဧတေသံ၊ ဤ
 ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏၊ ဂေါစရာ၊ ကျက်စားရာဖြစ်ရာဌာနသည်၊ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ တေ၊ ထိုရဟန္တာအရှင်တို့သည်၊ သတ္တသဒ္ဓမ္မ
 ဂေါစရာ၊ သဒ္ဓါအစပညာအဆုံး ဖြစ်သောခုနစ်ပါးသောသူတော်ကောင်း
 တရားလျှင်ကျက်စားကျင်လည်ရာရှိကုန်၏၊ သတ္တရတနသမ္ပန္နာတိ၊ သတ္တ
 ရတနသမ္ပန္နာ ဟူသည်ကား၊ သတ္တဟိ၊ သတိသမ္ပောဏှင် စသည်အပြား
 ခုနစ်ပါးကုန်သော၊ ဗောဇ္ဈင်ရတနေဟိ၊ ဗောဇ္ဈင်ရတနာတို့နှင့်၊ သမန္နာဂ

၈၈. ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

တာ။ ပြည့်စုံကုန်၏။ အနုပိစရန္တိတိ။ အနုပိစရန္တိ ဟူသည်ကား။ လောကီ
ယမဟာဇနာပိ။ လောကီသားများစွာသောသူတို့သည်လည်း။ အနုပိစရန္တိ
ယေဝ။ ခြေရှိပေ၍ ဒေသတပါးသွားလာလှည့်လည်ကုန်သည်သာတည်း။
ပန။ အသုံးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဣဓ။ ဤဝတ္ထုဝတ္ထုသက်တက်သော။ နိဏာသဝါ
နံ။ ရဟန္တာအရှင်တို့၏။ နိရာသကံဝစာရောနာမ။ ရှိရှာခြင်းကင်းသောလှည့်
လည်ခြင်းမည်သည်ကို။ ဂဟိတော။ ယူအပ်၏။ ကုတောမိပိ။ တစ်စုံတစ်
သောဘေးရန်ကြောင့်လည်း။ တေသံ။ တိုရဟန္တာအရှင်တို့၏။ အာသကံဝ
ယ။ ရှိရှာခြင်း၏။ အဘာဝတော။ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ တေနေဝ။ ထိုသို့
နိရာသကံဝစာရကိုလိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဟိနဘယဘေ
ရဝါတိ။ ပဟိနဘယဘေရဝါဟူ၍။ အာဟ။ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထ။ ထိုပါဌ်၌။
ဘယံ။ ဘေးသာမန်သည်။ ဘယမေဝ။ ဘယသာမည်၏။ နဘေရဝံ။ ဘေရဝ
မမည်။ ဗလဝဘယံ။ ကြီးကြီးမားမားအားရှိသောဘေးသည်။ ဘေရဝံ။ ဘေ
ရဝမည်၏။ ဒသဟင်္ဂေဟိသမ္ပန္နာတိ။ ဒသဟင်္ဂေဟိသမ္ပန္နာဟူသည်ကား။
အသေက္ခေဟိ။ အသေက္ခဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပာဒိဋ္ဌိအာဒိတိ။ သမ္ပာဒိဋ္ဌိအစ
ရှိကုန်သော။ သမ္ပာဝိရတ္တိ သမ္ပာဉာဏ ပရိယောသာနေဟိ။ သမ္ပာဝိရတ္တိ
သမ္ပာဉာဏ အဆုံးရှိကုန်သော။ ဒသဟိ။ ဆယ်ပါးကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ။
အင်္ဂါတို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ။ ပြည့်စုံကုန်၏။ မဟာနာဂါတိ။ မဟာနာဂါဟူ
သည်ကား။ အာဂူပိပံ နကရောတိတိ အာဒိတိ။ အာဂူပိပံနကရောတိဤ
သို့အစရှိကုန်သော။ စတူဟိ။ လေးပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ။ အကြောင်း
တို့ကြောင့်။ မဟာနာဂါ။ မဟာနာဂမည်ကုန်၏။ သမ္ပဟိတာတိ။ သမဟိ
တာဟူသည်ကား။ ဥပစာရပ္ပနာဟိ။ ဥပစာရသမာဓိအပ္ပနာသမာဓိတို့ဖြင့်။
သမဟိတာ။ အညီအညွတ်မလွှတ်ရှား ကောင်းစွာထားအပ်သောနှလုံးရှိ
ကုန်၏။ တဏှာတေသံနပိဇ္ဇတိတိ။ တဏှာတေသံနပိဇ္ဇတိဟူသည်ကား။
မဟာရာဇ။ မြေအပြင်၌ ရှေ့ဆံ့သိမ်းကို အောင်တော် မူသော မင်းမြတ်။
လောကော။ လောကသည်။ ဦးနော။ အလိုမပြည့်နှိုင်း ယုတ်သည် ချည်း
တည်း။ အတိတ္တော။ မရောင့်ရဲနှိုင်း တဏှာဒါသော။ တဏှာသခင်အရှင်
တင်းလင်းကျွန်ရာသွင်း၏။ ဣတိခေါ။ ဤသို့လျှင်။ တေနဘဂဝတာ။ ထိုမြတ်
စွာဘုရားသည်။ ဧဝံဝတ္ထာ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဧဝံ
ဝတ္ထာ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သော။ ဒါသကာရိကာ။ ကျွန်ပြုတတ်သော။
တဏှာပိ။ တဏှာအရှင်သည်လည်း။ တေသံ။ ထိုနိဏာသဝအသေက္ခသခင်
တို့အား။ နတ္ထိ။ မရှိလေပြီ။ ဣမိနာ။ တဏှာတေသံနပိဇ္ဇတိဟူသော ဤပါဌ်

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

ဖြင့်၊ နိကာသဝါနံ၊ ရဟန္တာတို့၏၊ ဘုရိသဘာဝံ၊ တော်လှန်မင်းစစ်ဖြစ်
လတ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ အသေကွဉာဏန္တိ၊
အသေကွ ဉာဏံ ဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တ ဗလဉာဏံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ဉာဏ်သည်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ၊ အန္တိမဿသမုဿယောတိ၊ အန္တိမဿ
သမုဿယောဟူသည်ကား၊ ပစ္ဆိမော၊ နောက်ဆုံးစွန်ဖြစ်သော၊ အတ္တဘာ
ဝေါ၊ အတ္တဘောသည်၊ အဿ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ၊ ယောသာရော ဗြသ္မစရိယ
ဿာတိတ္ထေ၊ ယောသာရော ဗြဟ္မစရိယဿဟူသောဤပါဌ၌၊ ဗလံ၊ အရိ
ယဖိုလ်သည်၊ သာရောနာမ၊ ရင့်မာသော အနှစ်မည်၏၊ တသ္မိံ၊ အပရပစ္စ
ယာတိ၊ တသ္မိံ အပရပစ္စယာဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ အရိယဗလေ၊ ထိုအရိယ
ဖိုလ်၌၊ အညံ၊ တပါးသောသူကို၊ နပတ္တိယာယန္တိ၊ မယုံကြည်ရကုန်၊ ပစ္စက္ခ
တောဝ၊ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်သာလျှင်၊ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
ရှေးရှုထိုးထွင်း၍သိပြီး၍၊ ဥတဝ၊ တည်လတ်ကုန်ပြီ၊ တိဝိဓာသုနကမ္မန္တိ၊
တိဝိဓာသုနကမ္မံဟူသည်ကား၊ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော၊ မာနကောဋ္ဌာသေ
သု၊ မာနအဘို့တို့ကြောင့်၊ နဝိကမ္မန္တိ၊ မတုန်မလှုပ်ကုန်၊ ဒန္တဘူမိန္တိ၊ ဒန္တ
ဘူမိဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ အနုပ္ပတ္တာ၊ အနုလောမ
ပဋိပဒ၊ ဖြင့်ရောက်လတ်ကုန်ပြီ၊ ဝိဇိတာဝိနောတိ၊ ဝိဇိတာဝိနော ဟူသည်
ကား၊ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိသောရန်တို့ကို၊ ဝိဇေတွာ၊ အောင်၍၊ ဥတဝ၊
တည်လတ်ကုန်ပြီ၊ ဥဒ္ဓန္တိ အာဒိသု၊ ဥဋ္ဌ၍သို့အစရှိသောပါဌတို့၌၊ ကေသ
မတ္ထကော၊ ဆံပျားကို၊ ဥဋ္ဌံ၊ အထက်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပါဒတလံ၊ ခြေ
တဝါးအပြင်ကို၊ အပါမိနံ၊ အောက်အဘို့ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝေမဏ္ဍိ၊
အလယ်သားကို၊ တိရိယံ၊ ဖိလာအရပ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်း
ကား၊ အတိတံ၊ အတိတ်ကို၊ ဥဋ္ဌံ၊ အထက်ဟူ၍၊ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်
ကို၊ အပါမိနံ၊ အောက်အဘို့ဟူ၍၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို၊ တိရိယံ၊ ဖိလာဟူ၍၊
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဒေဝလောကော၊ နတ်ပြည်ကို၊ ဥဋ္ဌံ၊
အထက်ဟူ၍၊ အပါယလောကော၊ အပါယ်ဘုံကို၊ အပါမိနံ၊ အောက်
အဘို့ဟူ၍၊ မနုဿလောကော၊ လူ့ပြည်ကို၊ တိရိယံ၊ ဖိလာအရပ်ဟူ၍၊
ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ နန္ဒိတေသံ နဝိဇ္ဇတိတိ၊ နန္ဒိတေသံ နဝိဇ္ဇတိ ဟူသည်
ကား၊ နေတံသုဋ္ဌာနေသု၊ ဤဥဋ္ဌတိရိယံ အပါမိနံ ဋ္ဌာနတို့၌၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊
သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းချုံးသဖြင့်၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ အတိတ်
အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌၊ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာ
အရှင်မြတ်တို့အား၊ တဏှာ၊ တဏှာသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣဝ၊ နန္ဒိတေသံ နဝိဇ္ဇ

တိဟူသောဤပုဒ်၌၊ ဝဋ်မူလကတဏှာယ၊ ဝဋ်နာအမြစ်တဏှာ၏၊ အဘာဝ
 ဝေါ၊ မရှိခြင်းကို၊ ဒသိတော၊ ပြအပ်၏၊ ဗုဒ္ဓါတံ၊ ဗုဒ္ဓါဟူသည်ကား၊ စတုနံ၊
 လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို၊ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိပြီးအဖြစ်ကြောင့်၊
 ဗုဒ္ဓါ၊ ဗုဒ္ဓမည်ကုန်၏၊ ဣဒံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤဂါထာတို့၌၊
 သိဟနာဒသမာဓာနံ သိဟနာဒသမ္ဘိဏ္ဍိတံ၊ သိဟနာဒကို ချခြင်းသည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝိမုတ္တိသုခန၊ ဝိမုတ္တိချမ်းသာဖြင့်၊ သုခိတာ၊ လွန်မြတ်
 သောချမ်းသာသို့ရောက်ကုန်သည်၊ အမှာ၊ ဖြစ်ပေကုန်ပြီ၊ ဗုဒ္ဓဇိဝိကာနော၊
 ဗြူဠင်္ဂစွာ အသက် ရှင်ရသောသူ၏၊ မူလဘူတာ၊ မူလဖြစ်သော်လည်း၊
 တဏှာ၊ တဏှာကို၊ ပဟိနာ၊ ပယ်အပ်ပြီး၊ မဇ္ဇက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးကုန်သောခန္ဓာ
 တို့ကို၊ ပရိညာတာ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်ပြီ၊ ဒါသကာရကတဏှာစေတ၊
 ကျန်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော တဏှာကို လည်းကောင်း၊ ဝဋ်မူလက
 တဏှာစ၊ ဝဋ်နာ၏အရင်းဖြစ်သော တဏှာကိုလည်းကောင်း၊ ပဟိနာ၊
 ပယ်အပ်ပြီး၊ စတုနံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို၊ ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ သိပြီး
 အဖြစ်ကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကိုထွေပြားကုန်စင်သိမြင်လတ်
 ပြီးဖြစ်၍၊ လောကေ၊ လောက၌၊ အတ္တနော၊ မိမိထက်၊ ဥတ္တရိတေ၊ လွန်
 သောသူ၏၊ အဘာဝေါ၊ မရှိလတ်ပြီဖြစ်၍၊ အနုတ္တရာ၊ ထိုထက်လွန်သော
 သူမရှိကုန်သည်၊ အမှာ၊ ဖြစ်ပေကုန်ပြီ၊ ဥတ္တရော၊ လွန်သောသူသည်၊ တာဝ
 တိဋ္ဌတု၊ ထားဘိဦး၊ သဒိသောဝိ၊ ရည်တူသောလောကီသားသည်လည်း၊
 အမှာကံ၊ ငါတို့အား၊ နတ္ထိ၊ ရှာမရပြီ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အသဒိသာ၊
 ရည်တူမရှိကုန်သည်၊ အမှာ၊ ဖြစ်လတ်ပေကုန်ပြီ၊ ဣဒံ၊ ဤသို့၊ သကလမ္ဘိ
 ဘဝံ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သောဘဝကို၊ ဥတ္တရိတွာ၊ လွန်မြောက်၍၊ ဓာဝရိ
 ဌေ၊ တေတုမ္ပကဘဝ၏ပြင်ဘက်ဖြစ်သောလောကုတ္တရာနိဗ္ဗာန်ရွှေတုံရွှေနန်း
 ၌၊ ဥတွာ၊ တည်လတ်၍၊ အဘိတနာဒသင်္ခါတံ၊ မကြောက်မရွံ့ ကြိမ်းပခြင်း
 ဟုဆိုအပ်သော၊ သိဟနာဒံ၊ ရဲတင်းသောအသံကို၊ ဝိကာသဝါ၊ အာသ
 ဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ အရှင်တို့သည်၊ နဇ္ဇိ၊ ကြိမ်းပကုန်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသို့ မှတ်အပ်၏၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
 ရောက်ပြီ။ ၊

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ ဂါထာဟိ၊ ဂါထာတို့နှင့်၊ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ သုဒ္ဓိက
 မေဝ၊ သက်သက်ရုတ္တံ ယဗန္ဓကိသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကယိယမာနံ၊
 ဟောအပ်သောတရားကို၊ ဗုဒ္ဓန္တုကာနံ၊ သိလတ္တံ့ ကုန်သောဝေနေယျတို့၏၊

အဇ္ဈာသယေန၊ အလိုအားဖြင့်၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စ
မသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌၊ သိဟောတိ၊ သိဟောဟူသည်ကား၊ သိဟာ၊
ခြင်္သေ့တို့သည်၊ တိဏသိဟော၊ တိဏခြင်္သေ့ လည်းကောင်း၊ ကာဠသိ
ဟော၊ ကာဠခြင်္သေ့ လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍုသိဟော၊ ပဏ္ဍုခြင်္သေ့ လည်း
ကောင်း၊ ကေသရသိဟော၊ ကေသရခြင်္သေ့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
စက္ကာရော၊ လေးမျိုးတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုလေးမျိုး
တို့တွင်၊ တိဏသိဟော၊ မြက်စားခြင်္သေ့သည်၊ ကပေါတ ဝဏ္ဏဂါဝီသ
ဒိသော၊ ခိုတောင်အဆင်းရှိသောနွားမနှင့်တူသည်၊ တိဏဘက္ခောစ၊ မြက်
ကိုစားသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာဠသိဟော၊ ကာဠခြင်္သေ့သည်၊
ကာဠဂါဝီသဒိသော၊ နွားမနက်နှင့်တူသည်၊ တိဏဘက္ခောယေဝ၊ မြက်
စားသည်ပင်လျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပဏ္ဍုသိဟော၊ ပဏ္ဍုခြင်္သေ့သည်၊
ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏဂါဝီ သဒိသော၊ ဖက်ရွက်လျော်သို့ ဖြေ့တော့သော
အဆင်းရှိသောနွားမနှင့်တူသည်၊ ဓံသဘက္ခော၊ အသားစားသည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ ကေသရသိဟော၊ ကေသရခြင်္သေ့သည်၊ လာခါရသပရိကမ္မ
ကတေနော၊ ချိပ်ရည်ဖြင့် ဆိုးတပ်အပ်သကဲ့သို့ တွေးတွေးနိုသော၊ မုခေ
န၊ ခံတွင်းနှင့် လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂနဂ်ဋ္ဌေန၊ အမြီးပျားနှင့် လည်းကောင်း၊
လာခါရသ ပရိကမ္မ ကံတေဟိဝိယ၊ ချိပ်ရည်ဖြင့် ဆိုးတပ်အပ် သကဲ့သို့
တွေးတွေးနိုကုန်သော၊ စတုဟိ၊ လေးဘက်ကုန်သော၊ ပါဒပရိယန္တေဟိ၊
ခြေပျားတို့နှင့် လည်းကောင်း၊ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏၊ အဿ၊ ထိုသား
တို့သေဌ်နင်း ခြင်္သေ့မင်း၏၊ မတ္ထကတောဝိ၊ ဦးခေါင်းမှလည်း၊ ပဌာယ၊
စ၍၊ လာခါတူလိကာယ၊ ချိပ်ရည်ဆွတ် စုတ်ဖြင့်၊ ကတာဝိယ၊ အ
ကြောင်းရေးသား ပြုအပ်ကုန်သကဲ့သို့၊ တိဿောရာဇိယောပိ၊ သုံးသွယ်
သော အရေးတို့သည်လည်း၊ ဝိဗ္ဗိမဇ္ဈေန၊ ကျောက်ကုန်း အလယ်ဖြင့်၊
ဂတိံ၊ သွား၍၊ အန္တရသတ္တိမ္ပိ၊ ပေါင်းကြား၌၊ ဒက္ခိဏဝဋ္ဋော၊ လက်ျာရစ်
လှည့်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊
အဿ၊ ထိုသားတို့သေဌ်နင်းခြင်္သေ့မင်း၏၊ ခန္ဓေ၊ လည်ကုတ်၌၊ သတသ
ဟဿ၊ ညွှန်ကကမ္မလပရိက္ခေပေါဝိယ၊ အဘိုးတစ်ဦးထိုက်သောကမ္မလာ
ဖြင့်ရရှိသိုင်းသကဲ့သို့၊ ကေသရဘာဝေါ၊ စွေးစွေးစွတ်စွတ်ချိပ်ရည်ဆွတ်သို့
လှမြတ်ရောင်လျှံ မှင်ဆံအဆုပ်ဆုပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ရှိ၏၊ အဝသေသဋ္ဌာ
နံ၊ ကြွင်းကျန်သောအရပ်သည်၊ ပရိသုန္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်၊ သာလိပိဋ္ဌိသင်္ခ

၆၂

မိစ္ဆဝတ္ထုသံပုတိအုပ္ပကထာနိဿယ။

ရုက္ခဝိရုဓဏ္ဍိ၊ သလေးနှံခရုသင်းမှနှံဝါဂွင်းအဆင်းရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသုသိဟေသု၊ ဤသေ့တို့တွင်၊ အယံ
 ကေသရသိဟော၊ ဤကေသရခြင်္သေ့ကို၊ ဣမ၊ ဤသုတ်၌၊ အဓိပ္ပေတော၊
 အလိုရှိအပ်၏၊ မိဂရာဇာတိ၊ မိဂရာဇာဟူသည်ကား၊ ကမ္မာနုဘာဝသိဒ္ဓ
 အဓိပစ္စမဟေသက္ခေဟိ၊ ကံ၏အာနုဘောဗြဋ် ပြီးသော အကြီးအမှူး၏
 အဖြစ်မြတ်သည်၏ အဖြစ်စိုးကွပ် နှိပ်နင်းနှိုင်းသည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့် မိဂ
 ဂဏသ၊ ကုန်အောင်ရုံသောသားအပေါင်း၏၊ ရာဇာ၊ မင်းသည်၊ အာသ
 ဟာတိ၊ အာသဟာဟူသည်ကား၊ ဝသနဋ္ဌာနတော၊ နေရာဋ္ဌာနဖြစ်သော၊
 သုဝဏ္ဏရူပတောဝါ၊ ရွှေရူပ လည်းကောင်း၊ ရတေ မဏိပလိကမနော
 သိသံဂုဟတောဝါ၊ ငွေရူပတ္တုဗြားရူပလံရူမြင်းသိလာရူလည်းကောင်း၊
 နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ ထို
 မှတပါး၊ သေဇေသေမိဂရာဇာ၊ ဤသားများ သေဌ်နင်းခြင်္သေ့မင်းသည်၊
 နိက္ခမမာနော၊ နေရာရူပ ထွက်လတ်သော်၊ အန္ဓကာရေဗိဇ္ဇိတော၊ အဓိက
 ရှောင်နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အာလောကတ္တာယဝါ၊ အလင်းအကျိုးငှါ
 လည်းကောင်း၊ ဥစ္စာရပဿာဝီဇ္ဇိတော၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်နှိပ်စက်အပ်
 သည်ဖြစ်၍၊ တေသံ၊ ထိုကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ကို၊ ဝိသ ဇ္ဇနတ္တာယဝါ၊
 စွန့်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဇိဗ္ဗန္တပီဇ္ဇိတော၊ ဗွတ်သိပ်ခြင်းနှိပ်စက်အပ်
 သည်ဖြစ်၍၊ ဂေါစရတ္တာယဝါ၊ အစာရှာစားခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ သမ္ဘဝ
 ဝီဇ္ဇိတော၊ သုက်နှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍၊ အသဒ္ဓမ္မပဗ္ဗိသေဝနတ္တာယဝါ၊
 မေထုနိဗ္ဗိခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတုဟိန္ဒလေးပါးကုန်သော၊
 ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်း တို့ကြောင့်၊ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏၊ ပန၊ ထိုသို့အ
 ကြောင်းလေးပါး ရှိတုံငြား သော်လည်း၊ ဣမ၊ ဤသုတ်၌၊ ဂေါစရတ္တာယ၊
 အစာစားအံ့ သောငှါ၊ နိက္ခန္ဓာတိ၊ ထွက်၏ဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတော၊ အလို
 ရှိအပ်၏။

ဝိဇ္ဇမ္ဘတိတိ၊ ဝိဇ္ဇမ္ဘတိဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏပလကေဝါ၊ ရွှေပြားအ
 ပြင်၌လည်းကောင်း၊ ရတေမဏိပလိက မနောသိလာနံ၊ ငွေစင်ပတ္တုဗြား
 ပလံမြင်းသိလာတို့တွင်၊ အညတရသ္မိံဝါ၊ တပါးပါးသောအ ဖြစ်၌ ၎င်း၊
 ဧဒ္ဓန္တဘက်ကုန်သော၊ ပစ္ဆိမပါဒေ၊ နေဝံခြေတို့ကို၊ သဓံပတိဋ္ဌာပေတွာ၊
 ထက်ဝန်းကျင်အတို့ဖြင့် ညီညွတ်စွာသာလျှင်မြေ၌ထား၍၊ ပုရိမပါဒေ၊ ရှေ့
 ခြေနှစ်ဘက်တို့ကို၊ ပုရတော၊ ရှေ့အတို့သို့၊ ပဿာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍၊
 သရိရဿ၊ ကိုယ်၏၊ ပစ္ဆိမဘာဝံ၊ နေဝံအတို့ကို၊ အာကုဏ်တွာ၊ ရှေ့သို့ငင်၍၊

၂

ဂုရိမဘာဝံ၊ ရှေ့အသို့ကို၊ အဘိဟရိဝံ၊ ရှေ့သို့ဆောင်၍၊ ပိဋိ၊ ကျောက်
 ကုန်းကို၊ နာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍၊ ဝိဝံ၊ လည်ကို၊ ဥက္ခိပိတွာ၊ ချိ၍၊ အသနိ
 သဒ္ဓိဝိယ၊ မိဗန်းကြိုး ထပ်သကဲ့သို့အသံကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်၊ သရိရ
 လဂ္ဂရဇံ၊ ကိုယ်၌ကပ်ငြိးသာပြုကို၊ ဝိရူနန္တော၊ သွက်သွက်ခါလျက်၊ ဝိဇန္တတိ
 ခန့်ယျံ၊ စမြဲလျှပ်မြဲယပ်သို့ပြန်လွှဲတုံ၊ ဗံသံ၊ အထွယ်ထွယ်လျှင်စမွယ်ကွန့်ကမြူး
 ရှင်ပဏ္ဍိ၊ ပန၊ ထင်စွာဆိုပြီးအံ့၊ ဝိဇန္တနဘူမိယံ၊ ကွန့်ရာမြေအပြင်၌၊ တရုဏာ
 ဝန္တကောဝိယ၊ နားရှုက်မြီးဖျားထောင်လျက် တောင်မြောက် လေးပါး
 ရှင်မြူးစား၍ ခန့်လွှားစမွယ်နွားသလယ်သို့၊ အပရာပရံ၊ ထိုမှဤမှ၊ ဇဝတိ၊
 ပြေးလွှားမြူးကွန့်၏၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဇဝတော၊ ခန့်ယျံမြူးစားပြေးလွှား
 သော၊ အသ၊ ထိုခြင်္သေ့မင်း၏၊ သရိရံ၊ ကိုယ်သည်၊ အန္ဓကာရေ၊ အရိက်
 တိုက်၌၊ ပရိတ္တမန္တအလာတံဝိယ၊ ပတ်ပတ်လှည့်သော မီးစကဲ့သို့၊ ခါ
 ယတိ၊ ရဲရဲညီးညီး၊ မီးမီးဟူသွယ်အကယ်မီးသို့ထင်၏၊ အနူဝိလောကေတိ
 တိ၊ အနူဝိလောကေတိဟူသည်ကား၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အနူဝိလော
 ကေတိ၊ လှည့်လည်၍ကြည့်သနည်း၊ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ ပရာနုဒ္ဓယ
 တာယ၊ တပါးသော သတ္တဝါကိုသနားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနူဝိလော
 ကေတိ၊ လှည့်လည်၍ကြည့်၏၊ တသ္မိ၊ ထိုသားများသေ၌နင်းခြင်္သေ့မင်း
 သည်၊ ဝိဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့အံ့ကို၊ နဒန္တော၊ ဟောကံသည်ရှိသော်၊ ပပါတာ
 ဝါဇာဒိသု၊ ကမ်းပါးပြတ်တွင်းနားအစရှိကုန်သော၊ ဝိသမဠာနေသု၊ မညီ
 ညွတ်သော အရပ်တို့၌၊ စရန္တော၊ ကျက်စားကုန်သော၊ ဟတ္ထိဂေါကဏ္ဍ
 မဟိံသာဒယော၊ ဆွင်စိုက်ကျွဲအစရှိကုန်သော၊ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊
 ပပါတေပိ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌ လည်းကောင်း၊ အာဝါဇေပိ၊ တွင်း၌ လည်း
 ကောင်း၊ ပတန္တိကိရ၊ လန့်ကျ ကျကုန်သတတ်၊ တေသံ၊ ထိုလန့်ကျ ကျ
 သောသတ္တဝါတို့ကို၊ အနုဒ္ဓယတာယ၊ သနားခြင်းကြောင့်၊ အနူဝိလောကေ
 တိ၊ လှည့်လည်၍ကြည့်၏၊ လုဒ္ဓကမ္မဿ၊ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော အမှု
 ရှိသော၊ ပရမံသခါဒိနော၊ သားစားကြူးသော၊ အသ၊ ထိုခြင်္သေ့မင်းအား၊
 နုဒ္ဓယါနာမ၊ သနားကျင်နာခြင်းမည်သည်၊ အတ္ထိကိံ၊ ပန၊ ရှိအံ့လော၊ ဣတိစေ၊
 ဤသို့မေးငြားအံ့၊ အာမအတ္ထိ၊ ဪရှိ၏၊ တထာတံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ သေသော၊ စိုက်ပျောင်ကြံ့ဆင် ကြီးတောင်စဉ်လည်း
 ကြော့ကျည်ညင်သုရှေ့မျက်စွေ သနင်းခြင်္သေ့မင်းသည်၊ မေ၊ ငါ့အား၊ ဇာတိ
 တေဟိ၊ သတ်အပ်ကုန်သော၊ ဗဟူဟိ၊ ငယ်ငယ်ပေါင်းပေါင်းမပြတ်လောက်
 သားများစွာသော သတ္တဝါတို့ဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣတိ

မနုဿိကရိတွာ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဂေါစရတ္ထာယ၊ အစာ
 အာဟာရ အကျိုးငှါ၊ ခုဒ္ဒကေခုဒ္ဒကေ၊ ငယ်ကုန်ငယ်ကုန်သော၊ ပါဏေ၊
 သတ္တဝါတို့ကို၊ နဂဏ္ဍာတိ၊ မဖမ်းစား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အနုဒ္ဓယံ၊ သနားခြင်းကို၊
 ကရောတိ၊ ပြုပေ၏တကား၊ ပန၊ ယုတ္တိမှတပါးအာရုံကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဝိသမဂ
 တေ၊ မညီညွတ်သော အရော်၍ကျယ်မားကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကေပါဏေ၊ ငယ်
 ငေါင်းသောသတ္တဝါတို့ကို၊ သဗ္ဗာတံ၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းသို့၊
 မာဟေဝခေါအာပါဒေသိ၊ မရောက်စေလင့်၊ ဣတိဇေတိဝိဝရံ၊ ဤစကားကို
 လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။ ။

သိဟံနာဒံနဒတိတိ၊ သိဟနာဒံနဒတိဟူသည်ကား၊ နတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ခွန်း
 သုံးခွန်း၊ တာဝုရှေးဦးစွာ၊ အဘိတနာဒံ၊ မကြောက်မရွံ့၊ ကြိမ်းပသောအသံ
 ကို၊ နဒတိ၊ သုံးယူဇနာရပ်ရွာကြားလောက်ငြိမ်းမျှဟောကံ၏၊ ပန၊ ဆက်၍
 ဆိုပြီးအံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်၊ ဝိဇ္ဇန္တနဘူမိယံ၊ ကွန့်မြူးစမြည်ရာ မြေအပေါ်၌၊
 ဌတွာ၊ တည်၍၊ နဒန္တဿ၊ သံဆင့်သုံးခွန်းတောင် လွန်မွန်းမျှဟောကံထ
 ကျင်းသော၊ အဿ၊ ထိုတောမင်းခြင်္သေ့၏၊ သဒ္ဓေ၊ အသံသည်၊ သမန္တာ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ကိယေဗဇနပဒေသံ၊ သုံးယူဇနာအရပ်ကို၊ ဧကနိန္ဒာဒံ၊
 တစ်နက်ပဲ တင်ထပ်သည်ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ အဿ၊ ထိုတောမင်းခြင်္သေ့
 ၏၊ တနိန္ဒာဒံ၊ ထိုသို့ရှစ်ရပ်ပဲ တင်ထပ်သားလန့်ဖျပ်ကြောံကြီးနီးဝေးဆွေ့ချ်
 ဖိန့်ဖိန့်တုံမျှအဟုန်နင့်နင့်နားအုန်ပွင့်အောင်ဆင့်ကဲ၊ ခြိမ်းဟောံ သာအသံကို
 သုတွာ၊ ကြား၍၊ ကိယေဗဇနန္တရဂတာ၊ သုံးယူဇနာ ရပ်ရွာအတွင်း၌တည်
 ကုန်သော၊ ဗ္ဗိပဒစတုပဒဂတာ၊ အခြေနှစ်ချောင်းအခြေလေးချောင်းရှိသော
 သတ္တဝါတို့သည်၊ ယထာဌာနေ၊ တည်မြဲတိုင်း၌၊ ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှါ၊ နသ
 က္ကောန္တိ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်၊ ဂေါစရာယပက္ကမတိတိ၊ ဂေါစရာယပက္ကမတိဟူ
 သည်ကား၊ အာဟာရတ္ထာယ၊ အာဟာရအကျိုးငှါ၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ တထာ
 တံဝရံ၊ ထိုစကားကို၊ ဟိပါကဋ်ကရောမိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြုပြီးအံ့၊ ဧသ
 ဧသော၊ ဤတောမင်းခြင်္သေ့သည်၊ ဝိဇ္ဇန္တနဘူမိယံ၊ ကွန့်မြူးရာမြေ၌၊ ဌတွာ၊
 တည်၍၊ ဒက္ခိဏတောဝါ၊ လက်ျာသို့လည်းကောင်း၊ ဝါမတောဝါ၊ လက်ဝဲ
 သို့လည်းကောင်း၊ ပစ္ဆတောဝါ၊ နောက်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပတန္တော၊ ခုန်
 လွှားလတ်သော်၊ ဥသဘမတ္တဌာနံ၊ ဥသဘမျှသောအရပ်ကို၊ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ
 နှိုင်း၏၊ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်သို့၊ ဥပ္ပတန္တော၊ ခုန်လွှားလတ်သော်၊ စတ္တာရိပိအဋ္ဌပိ
 ဥသဘာနိ၊ လေးဥသဘရှစ်ဥသဘ တို့တိုင်တိုင်၊ ဥပ္ပတတိ၊ အမြော်ချန်နှိုင်း
 ၏၊ သမဌာနေ၊ ညီညွတ်သောမြေအပေါ်၌၊ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ပက္ခန္တန္တော

ခွန်အားရုတ်ရုတ်အားထုတ်မှု။ သောဠသဥသဘမတ္တမ္ဘိ ဝိသတိဥသဘ
မတ္တမ္ဘိဌာနံ။ ဆွေမြောက်ဥသဘ ဥသဘနှစ်ဆယ်မျှသောအရပ်တိုင်အောင်
လည်း၊ ပက္ခန္ဓတိ၊ လုံ့လအားသွန်လျှင်မြန်သောတွေ လေ့နှင့်တူနှိုင်း မဆိုင်း
မဆုတ်ရုတ်ရုတ်ချန်လွှားနှိုင်း၏။ ထလာဝါ၊ ကုန်းမြင့်ထက်မှလည်းကောင်း၊
ပဗ္ဗတာဝါ၊ တောင်ထက်မှလည်းကောင်း၊ ပက္ခန္ဓန္တော၊ ဆင်းသက် ရုတ်
ရုတ်ချန်အားထုတ်မှု၊ သဗ္ဗိဥသဘမတ္တမ္ဘိအသိတိဥသဘမတ္တမ္ဘိဌာနံ၊ မြောက်
ဆယ်နှစ်ဆယ်မျှသော ဥသဘအရပ်သို့လည်း၊ ပက္ခန္ဓတိ၊ လုံ့လအားသွန်
လျှင်မြန်သောတွေ လေ့နှင့်တူနှိုင်းမဆိုင်း မဆုတ်ရုတ်ရုတ်ချန်လွှားနှိုင်း၏။
အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌၊ ရုက္ခံဝါ၊ သစ်ပင်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတံဝါ၊
တောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ တံ၊ ထိုသစ်ပင်တောင်ကို၊ ပရိဟ
ရန္တော၊ ရှောင်သည်ဖြစ်၍။ ဝါမတောဝါ၊ လက်ဝဲဘက်မှလည်းကောင်း၊
ဒက္ခိဏတောဝါ၊ လက်ျာဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဥသဘမတ္တံ၊ တဥသဘ
မျှ၊ အပတ္တမတိ၊ ဝဲ၏။ တတိယံပနသီဟနာဒံ၊ သုံးခွန်းသော ခြင်္သေ့သံကို
ကား၊ နဒိတွာ၊ ဟောကံ၍။ တေနော၊ ထိုမိမိဟောကံသော အသံနှင့်လျှင်၊
သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ တိယောဇနေဌာနေ၊ သုံးယူဇနာအရပ်၌၊ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား
၏။ တိယောဇနံ၊ သုံးယူဇနာအရပ်တိုင်အောင်၊ ဂစ္ဆံ၊ မဆိုင်းလျှင် လျား
သွားလတ်ပြီး၍။ ဝိဝိတွာ၊ ပိုင်ပြောင်ကြံ့ ဆင်သုံးချင်ရာရာသတ္တဝါအလှေး
၏ဆီသွေးဦးနှောက် လှည်းကာဗောက်လျက် သောက်ခဲ့ပြီး၍။ နိဝတ္တိတွာ၊
ဝဲတင်မစ နေမြဲကျအောင် ဆွေတြလျှင်မြန် ပြန်လတ်ပြီး၍။ ဌိတော၊ နေမြဲ
အရပ်၌နေလတ်ပြီး အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ နာဒဿ၊ ကြွမ်းပဟောကံသံ၏၊ အနု
နာဒဉ္စ၊ ဝဲတင်သံကိုလည်း၊ သုဏ္ဍာတိ၊ ကြားသေး၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သီဇောန၊
လျှင်သော၊ ဇဝေန၊ အဟုန်ဖြင့်၊ ပတ္တမတိ၊ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ ဤမျှစကား
တရပ်တည်း။ ။

ယောဘုယျေနာတိ၊ ယောဘုယျေနဟူသည်ကား၊ ပါယေန၊ များသောအား
ဖြင့်၊ ဘယံသန္တာသံသံဝေဂန္တိ၊ ဘယံသန္တာသံသံဝေဂံဟူသော၊ သဗ္ဗံ၊ သုံး
ပုဒ်လုံးသည်၊ ဝိတ္တုတြာသဿေဝ၊ ဝိတ္တုတြာသဘေး၏သာလျှင်၊ နာမံ၊
အမည်တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သီဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏။ သဒ္ဓိံ၊ အသံကို၊ သုတွာ၊
ကြား၍၊ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော၊ သိတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ ဘာယန္တိ၊
ကြောက်ကုန်၏။ အပ္ပကာ၊ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်သောသတ္တဝါ တို့သည်၊
နာဘယန္တိ၊ မကြောက်ကုန်၊ တေ၊ ထိုခြင်္သေ့သံကြားလျက်မကြောက်သော
သတ္တဝါတို့သည်၊ ကေပန၊ အဘယ်တို့ပေနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးမြန်း

၆၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

အံ၊ သမဝီဟော၊ တူသောဇာတ် တူသောအာနုဘော်ရှိသော ခြင်္သေ့လည်း
 ကောင်း၊ ဟတ္ထာဇာနိယော၊ ဆင်အာဇာနည်လည်းကောင်း၊ အဿာဇာနိ
 ယော၊ မြင်းအာဇာနည်လည်းကောင်း၊ ဥသဘာဇာနိယော၊ ဥသဘာအာဇာ
 နည် လည်းကောင်း၊ ပုရိသဇာနိယော၊ ယောက္ခား အာဇာနည်လည်း
 ကောင်း၊ ဝိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း၊ ဣတိဣမေ၊ ဤ
 ခြောက်ဦးတို့ပေတည်း၊ ဧတေ၊ ဤသည်အထူးခြောက်ဦးတို့သည်၊ ကဿ
 ပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ နဘာယန္တိ၊ မကြောက်ကုန်သနည်း၊ ဣတိစေ၊
 ဤသို့မေ၊ ဌားအံ၊ သမဝီဟောနာမ၊ ဇာတ်အာနုဘော်တူသော ခြင်္သေ့မည်
 သည်ကား၊ ဇာတိဂေါတ္တ သူရဿာဝေဟိ၊ အမျိုး အနွယ် ရဲရင့်သည်၏
 အဖြစ်တို့ဖြင့်၊ သမာနေခ၊ ဂုဏ်ရည်တူသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ အတ္ထိတိ၊
 ဖြစ်၏ဟူ၍၊ နဘာယတိ၊ မကြောက်သတည်း၊ ဟတ္ထာဇာနိယာ ဒယော၊
 ဆင်အာဇာနည် အစရှိကုန်သော၊ တေ၊ ထိုလေးဦးသော အာဇာနည်တို့
 သည်၊ အတ္တနေခ၊ မိမိမိမိ၏၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဗလဝတာယ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
 အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဘာယန္တိ၊ မကြောက်ကုန်၊ ဝိဏာသ
 ဝေါ၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာသည်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပဟိနတ္တာ၊
 သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်အပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဘာယတိ၊ မ
 ကြောက်၊ ဗိလသယာတိ၊ ဗိလသယာဟူသည်ကား၊ ဗိလေ၊ တွင်း၌၊
 သယန္တာ၊ ကိန်းကုန်သော၊ ဗိလဝါသိနေခ၊ တွင်း၌နေကုန်သော၊ အဟိန
 ကုလဂေါဓဒယော၊ မြွေမြွေပါဖွတ် အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊
 ဒကာသယာတိ၊ ဒကာသယာဟူသည်ကား၊ ဥဒကဇီသိနေခ၊ ရေ၌နေကုန်
 သော၊ မစ္ဆကစ္ဆပါဒယော၊ ငါးလိပ်အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့တည်း၊
 ဝနာသယာတိ၊ ဝနာသယာဟူသည်ကား၊ ဝနဝါသိနေခ၊ တော၌နေကုန်
 သော၊ ဟတ္ထိအဿ ဂေါကဏ္ဍမိဂါဒယော၊ ဆင်မြင်းပိုင်သမင်အစရှိကုန်
 သောသတ္တဝါတို့သည်၊ ပရိသန္တိတိ၊ ပရိသန္တိဟူသည်ကား၊ ဣဒါနိ၊ ယခု
 အခါ၌၊ အာဂတံ၊ လာ၍၊ ဂဏှိယတိ၊ ဖမ်းစားလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဂ္ဂံ၊
 လာမည်လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တာဝ၊ ကြည့်လျက်လျှင်၊ ပရိသန္တိ၊ ပြန်
 ကြည့်ဝင်ကုန်၏၊ ဒဠေဟိတိ၊ ဒဠေဟိဟူသည်ကား၊ ထိရေဟိ၊ မြီမြီကုန်
 သော၊ ဝရတ္တေဟိတိ၊ ဝရတ္တေဟိဟူသည်ကား၊ စမ္ပရစ္ဆူဟိ၊ သားရေလွန်
 တို့ဖြင့်၊ မဟိဗ္ဗိကောတိအာဒိသု၊ မဟိဗ္ဗိကောဤသို့အစရှိသော၊ ပါဠိတို့၌၊
 ဝိစန္ဒနာဘူမိယံ၊ စမ္ပယံကွန်ဋြးရာမြေ၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ ဒက္ခိဏပဿာဒိ
 ဟိ၊ လင်္ကာနံပါး အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥသဘမတ္တံ၊ ဘဥသဘမ္ဘ၊ ဥဇုကံ၊

ဖြောင့်ဖြောင့်၊ ဝိသုတိဥသဘာ မတ္တာဒိလဗ်နဝသေန၊ နှစ်ဆယ်ဥသဘာမျှ
 အစရှိသည် ခုန့်ခြင်းတို့၏ အတွင်းဖြင့်၊ မဟိဒ္ဓိကတာ၊ ကြီးသော တံနုခိုးရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို၊ သေသမိဂါနံ၊ ကြွင်းသောသားတို့၏၊ အဓိပတိဘာဝေန၊
 အကြီးအမှူး၏အဖြစ်ဖြင့်၊ မဟေသုက္ခတာ၊ များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို
 နှိပ်နင်းပေ၏ဟု ခြီးပုဒ္ဓြာကံစား အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သမန္တာ၊ ထက်
 ဝန်းကျင်မှ၊ တိယောဇနေန၊ သုံးယူဇနာအတွင်း၌၊ သဒ္ဓံ၊ ကြိမ်းပဟောက်သံ
 ကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ပလ္လာယန္တာနံ၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တစ်ချက်ထစ်ထစ်
 ပြေးကုန်သောသတ္တဝါတို့၏၊ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်၊ မဟာနုဘာဝတာ၊
 ကြီးမားသော အာနုဘော်အရှိန်အစော်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိကဗ္ဗေ၊
 သိအပ်၏။ ။

ဝေမေဝခေါတိ၊ ဝေမေဝခေါဟူသည်ကား၊ တဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်၊ တေသုတေသုသုတ္တေသု၊ ထိုထိုသုတ်တို့၌၊ တထာဂတဿတေန
 တေနပကာရေန၊ ခြင်္သေ့နှင့်တူသည်အစရှိသော ထိုထိုအပြားဖြင့်၊ အတ္တာ
 နံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ဘိက္ခဝေ၊
 ရဟန်းတို့၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ သိဟောတိဇေတံ၊ သိဟဟူသော ဤအမည်သည်၊
 အရဟတော၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာမှ ဝေးကွာတော် မူပြီးသော၊
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မဖျောက်မပြန် ကိုယ်တိုင်သာလျှင် သစ္စာဥပယျ ဓမ္မတို့
 ကိုသိတော်မူပြီးသော၊ တထာဂတဿ၊ ဝိပဿိစသော ရှေးဘုရားတို့ကဲ့
 သို့လာခြင်းကောင်းသောဘုရား၏၊ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း၊ ဣတိဣမသ္မိံ
 သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ သိဟသဒိသံ၊ ခြင်္သေ့နှင့်တူ
 သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သုနုက္ခတ္တံ၊ ရှင်သုနုက္ခတ်၊
 ခေါ၊ စင်စစ်၊ သဗ္ဗကဏ္ဍော၊ မြားငြောင့်ကို ပယ်ဖြတ်နှုတ်ပစ်တတ်သော၊
 ဘိသုက္ကာတိဇေတံ၊ သမားကျော်ဟူသောဤအမည်သည်၊ တထာဂတဿ၊
 ဝိပဿိစသော ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းသော ဘုရား၏၊ အဓိ
 ဝစနံ၊ အမည်တော်တည်း၊ ဣတိဣမသ္မိံ၊ ဤသုတ်၌၊ ဝေဇ္ဇသဒိသံ၊ ဆေး
 သံမားနှင့်တူသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဘိက္ခဝေ၊
 ရဟန်းတို့၊ ဗြာဟ္မဏောတိခေါဇေတံ၊ ဗြာဟ္မဏောဟူသောဤအမည်သည်၊
 တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း၊ ဣတိဣမသ္မိံ၊
 ဤသုတ်၌၊ ဗြာဟ္မဏသဒိသံ၊ ပုဏ္ဏားနှင့်တူသည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ကထေ
 သိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဝုရိသောမဂ္ဂကုသလောတိခေါ တထာဂတဿအဓိ
 ဝစနန္တိ၊ ဝုရိသော မဂ္ဂကုသလောတို့ခေါ တထာဂတဿ အဓိဝစနံဟူ

သော၊ ဣမသ္မိံ၊ ဤသုတ်၌၊ မဂ္ဂဓိသကပုရိသသဒိသံ၊ ခရီးညွှန်းယောကျ်ား
 နှင့်တူသည်ကို၊ ကတွာ ပြု၍၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သေလ၊ သေလ
 ဝုဏ္ဏား၊ အဟံ၊ ငါတုရားသည်၊ ရာဇာအသ္မိံ၊ တရားမင်၊ ဖြစ်တော်မူ၏၊ ဣတိ
 ဣမသ္မိံ၊ ဤသုတ်၌၊ ရာဇသဒိသံ၊ မင်းနှင့်တူသည်ကို၊ ကတွာ ပြု၍၊ ကထေ
 သိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ သိဟောတိခေါ၊ တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနန္တိ
 ဣမသ္မိံ ပနသုတ္တံ၊ သိဟောတိခေါတထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံဟူသော
 ဤသုတ်၌ကား၊ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ သိဟသဒိသမေဝ၊ ခြင်္သေ့နှင့်တူ
 သည် ဟိုသာလျှင်၊ ကတွာ ပြု၍၊ ကထေန္တော၊ ဟောတော် မူလိုကား၊
 ဧဝံ၊ ဤသို့ဝေဝေခေါအစရှိသော စကားတော်ကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ
 ၏၊ တတြ၊ ထိုဝေဝေခေါ အစရှိသောပါဠိတော်၌၊ အယံ၊ ဤသို့လတ္တံ့
 သည်ကား၊ သဒိသတာ၊ ခြင်္သေ့မင်းနှင့် တူလျှင်သည်၏ အဖြစ်တည်း၊
 ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ အကျယ်ချဲ့ပြီးအံ့၊ သိဟဿ၊ တောမင်းခြင်္သေ့၏၊ ကမ္မနုဟာ
 ဒီသုတ္တေဂ္ဂအစရှိသည်တို့၌၊ ဝသနကာလောဝိယ၊ နေရာကာလကဲ့သို့၊ တထာ
 ဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒီပင်္ကရပါဒမူလေ၊ ဒီပင်္ကရ မြတ်စွာဘုရားခြေ
 တော်ရင်း၌၊ ကတာဘိနိဟာရဿ၊ အသက်စွန့်စားတံတားကျောက်ဆစ်
 ပစ်တော်မူလျက်ပြုအပ်ပြီးသောဆုတောင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ အပရိမိတကာ
 လံ၊ ကမ္ဘာကြီးကုဋေတို့ဖြင့်နှိုင်းယှဉ်ခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသောသိန်းနှင့်
 သင်္ချေလေးထွေ ကာလပတ်လုံး၊ ပါရမီယော၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့
 ကို၊ ပူရေတွာ၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီး၍၊ ပစ္ဆိမဘဝေ၊ အဆုံးဘဝ၌၊ ပဋိသန္ဓိ
 ဂဟဏေနစေဝ၊ နတ်မှတော့မမူသတိပဋိသန္ဓေစွဲနေအောင်မူသဖြင့်လည်း
 ကောင်း၊ မာတုကုမ္ဘိတော၊ မယ်တော်ဘမ်းမှ၊ နိက္ခမနေနစ၊ ရွှေကြည်တွင်း
 မှသက်ဆင်းတောက်လျှံအမျှက်ယုံသို့ မဆံရိုးမြှေးညစ်ကြေးကင်၊ ငြားဖွား
 တော်မူသဖြင့်၊ ဒသဟာသိလောကဓာတု၊ တသောင်းသောလောကဓာတ်
 ကို၊ ကမ္မတွာ၊ တုန်လှုပ်စေ၍၊ ဗုဒ္ဓိံ၊ လှထူးဆင်းပြင်ကြီးပြောင်စင်မြောက်
 ထီးလျှောက်ပတ်သော အရွယ်တော်သို့၊ အနွာယ၊ အစဉ်ရောက်၍၊ ဒိဗ္ဗ
 သမ္ပတ္တိသဒိသံ၊ သိကြားနတ်စည်းစိမ်နှင့်တူသော၊ သမ္ပတ္တိံ၊ ထီးဖြူရိပ်ငြိမ်
 မင်းစည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝမာနဿ၊ ခံစားတော်မူစဉ်၊ တိသုပါသာဒေသု၊
 သုဘရာမ သုရာမပြာသာဒ် သုံးဆောင်တို့၌၊ နိဝါသကာလော၊ စံတော်မူ
 ရာကာလကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ သိဟဿ၊ တောမင်းခြင်္သေ့၏၊ ကမ္မနု
 ဟာဒီတော၊ ရွှေဂူအစရှိသည်မှ၊ နိက္ခန္တကာလောဝိယ၊ ထွက်ရာကာလ
 ကဲ့သို့၊ ထထာဂုတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ကေနုတိံ၊ သေသံဝစ္ဆရေ၊ နှစ်

၁-ခန္ဓသံယုတ်-ဂ-ခန္ဓနိယဝဂ်။

၁၂

ဆဲးကိုးနှစ် စေ့သည်နှစ်၌။ ဝိဝေဒန ဗွါရေနး နတ်တို့ဖွင့်သော တံခါးဖြင့်၊
 ကဏ္ဍကံ၊ ကဏ္ဍကမြင်းကို၊ အာရုပ္ပ၊ စီးတော်မူ၍၊ ဆန္ဒသဟာယဿ၊
 ဆန္ဒမတ်တော်သျှင် အဘော်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတွာ၊ တောကြီးထွက်
 တော်မူ၍၊ တိဏိရဇ္ဇာနိ၊ ဒေဝဒဟကောလိယ မည်ရှောင်းသုံးပြည်ပေါင်း
 တို့ကို၊ အတိတ္တမိတွာ၊ ညဉ့်တွင် လွန်တော်မူ၍၊ အနောမနဗိတိရေ၊ အ
 နော်မာမြစ်ကမ်းနား၌ ဖြဟူနာ၊ စာဒိုကာဗြဟ္မာမင်းသည်၊ ဒိန္နာနိ၊ ကင်လှူ
 အပ်ကုန်သော၊ ကာသာဝ၊ နိ၊ ကြာသက်နီးတို့ကို၊ ပရိဒဟိတွာ၊ ဝတ်ရုံတော်
 မူပြီး၍၊ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရဟန်းပြုတော်မူပြီး၍၊ သတ္တမေဒိဝဿ၊ ခုနစ်ရက်
 မြောက်သောနေ့၌၊ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်သို့၊ ဂတံ၊ သွား၍၊ တတ္ထ၊ ထိုရာဇ
 ဂြိုဟ်ပြည်၌၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ ဌ၊ ငရဲတွာ၊ ဟုည့်တော်မူ၍၊ ပဏ္ဍုငရဲ၊
 ပဏ္ဍုရေ၊ ပဏ္ဍုဝတောင်း၍၊ ကတဘတ္တကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသောဆွမ်း
 ဘုဉ်းပေးခြင်းကိစ္စရှိသည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗာသဗ္ဗောမိ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်သ
 ဗ္ဗညတညာဏ်သို့၊ ပတွ၊ ရောက်သတ်ပြီး၍၊ ပဌမမေဝ၊ လက်မွန်မဆွကလျှင်
 မဂဓရဋ္ဌံ၊ မဂဓတိုင်းသို့၊ အာဂမနတ္ထာယ၊ ကြွလာခြင်း၌၊ ရညာ၊ ဗိမ္ဗိသာရ
 မင်းသည်၊ ယာဝပဗိုညာဒါနကာလော၊ ပဗိုညာဉ်ယူသည်တိုင်အောင်သော
 ကာလ ကိုးဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ဝိဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏၊ ဝိဇ္ဇန္တနကာလောဝိယ၊
 စမ္ပယ်ကွန်မြူးရာ ကာလကဲ့သို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒိန္နပ
 ဗိုညဿ၊ ပဗိုညာဉ်ပေးတော်မူလတ်ပြီး၍၊ အာဇ္ဇာရကာလာမဉ္ဇပသကံမနံ၊
 ကာလာမ အမျိုးဖြစ်သောအာဇ္ဇာရ ရသေ့သို့ကပ်တော်မူသည်ကို၊ အာဒိ
 ကတွာ၊ အစပြု၍၊ ယာဝ၊ အကြင်သူလောက်၊ သုဇာတာယ၊ သူဌေးသို့၊ သုဇာ
 တာသည်၊ ဒိန္နပယံသဿ၊ လှူအပ်သောနို့ သစ်ဆွမ်းကို၊ ကောနုပဏ္ဍာ
 သာယ ဝိဇ္ဇာဟိ၊ လေးဆွဲကိုးလုပ်တို့ဖြင့်၊ ပရိဘုတ္တကာလော၊ ငရဲဘုတ်
 တော်မူရာကာလကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဝိအပ်၏၊ ဝိဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏၊ ကေသ
 ရဝိရုနနိယ၊ အလေးအမှား သန့်စင်အောင်အမွှေး မှင်ဆံခါခြင်း ကဲ့သို့၊
 သာသန္နသမယေ၊ ညချမ်းအခါ၌၊ သောတ္ထိယေန၊ သောတ္ထိယမည်သော
 မြက်ရိတ်ယောကျ်ားသည်၊ ဒိန္နာ၊ လှူအပ်ကုန်သော၊ အဋ္ဌကိဏမုဋ္ဌိယော၊
 ရှစ်ခုသော မြက်ဆုပ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ခံတော်မူ၍၊ ဒသသဟာယစက္ကပါ
 ဋ္ဌဒေဝတာဟိ၊ တသောင်းသောစကြာဝဠာမှစည်းဝေးလာကုန်သောဗြဟ္မာ
 နတ်မင်းတို့သည်၊ ထောမိယမာနဿ၊ မြီးမွမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂန္ဓာဒိဟိ၊
 နံသာစသည်တို့ဖြင့်၊ ပူဒိယမာနဿ၊ ပူဇော်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ တိက္ခတ္တံ၊
 သုံးပတ်၊ ဗောဓိ၊ ဗောဓိပင်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျော ရစ်လှည့်သည်ကို၊

၆၆၆

မိစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိသုတ်အနုတ္တကသင်္ဂဓိသုတ်။

ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဗောဓိမဏ္ဍိ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိ၍၊ အာရုပ္ပ၊ တက်တော်မူ၍၊ ခုဒ္ဒ
သဟတ္ထ၊ ဗြဟ္မဓဋ္ဌာနေ၊ တဆွေလေးတောင်အ၊ ပြန့်ကျယ်သော အရပ်၌၊ ဝိဇ္ဇာ
သန္တရံ၊ မြက်အခင်းကို၊ သန္တရိတွာ၊ ခင်း၍၊ စတုရက်၊ အရေသာကြွင်းစေအ
ရိုးသာကြွင်းစေအသားအသွေးခန်းခြောက်ပစေဟုအင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံ
သော၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို၊ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆင်တည်၍၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေတော်
မူစဉ်၊ တံခဏံယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ မာရဗလံ၊ မာရ်မင်း၌လဲလှဲသို့၊ ဝိဇ
မိတွာ၊ နေမဝင်မီပျက်ဆီးတော်မူ၍၊ ဝီသုယာမေသု၊ ညဉ့်သုံးယာဝတို့၌၊
တိဿောဝိဇ္ဇာ၊ ဝုဒ္ဓိအာဟုဝိဇ္ဇာသုံးပါးတို့ကို၊ ဝိသောဓေတွာ၊ သုတ်သင်ပြီး
၍၊ အနုလောမပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒမဟာသမုဒ္ဓံ၊ အနုလုံပဋိလုံဖြစ်သော
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တည်းဟူသော နှိုရည်သမုဒ္ဓရာကို၊ ယမကဉာဏမန္တေနန၊
အနုလုံအားဖြင့် သုံးသပ်သောဉာဏ် ပဋိလုံအားဖြင့် သုံးသပ်သောဉာဏ်
တည်းဟူသော အရံသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်မွေ တပွတ်ကျည်ကြိုးဖြင့်၊
မန္တိန္တဿ၊ မွေတော်မူစဉ်၊ သဗ္ဗညုတညာဏေ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်တည်း
ဟူသော ဆိကြည်ထောပတ်ကို၊ ပဋိဝိဇ္ဇေ၊ ထိုးထွင်းအပ်သည်ရှိသော်၊ တဒ
နုဘာဝေန၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ အာနုတော်ဖြင့်၊ ဒသသဟသိ
လောကဓာတုကမ္ပနံ၊ လောကဓာတ်ပေါင်းတသောင်းရပ်ရွာဆင်ကုန်းခါ
သို့ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ သိဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏၊ စတု
ဒိသဝိလောကနံ ဝိယ၊ အရပ်လေးမျက်နှာကို ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့၊ ပဋိဝိဇ္ဇ
သဗ္ဗညုတညာဏဿ၊ ထိုးထွင်းအပ်ပြီးသော သဗ္ဗညုတညာဏ်ရှိလတ်
ပြီး၍၊ သတ္တသတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ခုနစ်ထိပတ်လုံး၊ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဗောဓိ
မဏ္ဍိ၍၊ ဝိဟရိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍၊ ပရိဘုတ္တမရူပီဏှိ၊ ကာဟာရဿ၊
ပရိဘုတ်အပ်ပြီးသော ပျားဆုပ်မို့ အာဟာရရှိလတ်၍၊ အဇပါလနိဂြောဓ
မူလေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်အောက်၌၊ မဟံ၊ ဗြဟ္မဉ္စေန၊ သဟမ္ပတိ
မဟာ ဗြဟ္မာမင်း၏၊ ဓမ္မဓဋ္ဌာနာ ယာဝနံ၊ တရားဟောတော် မူပါဟု
တောင်းပန်ခြင်းကို၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ဝန်ခံတော်မူ၍၊ တတ္ထံ၊ ထိုဆိတ်ကျောင်း
ညောင်ပင် အောက်၌၊ ဝိဟရန္တဿ၊ နေတော်မူသော သဗ္ဗညုမြတ်စွာ
ဘုရား၏၊ ဧကာဒသမေဒိဝသေ၊ သတ္တသတ္တာဟမ္ပ နောက်တဆွေတရက်
နေ့မြောက်သောနေ့၌၊ သွေးနုက်ဖြန့်၊ အာသန္တိဝုဏ္ဏမာ၊ ဝါဆိုလပြည့်သည်၊
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပစ္စုသဿမယေ၊ မိမိသုံးသော်လျှင်သော
အခါ၌၊ ကဿနုခေါ၊ အတယ်သူအားလျှင်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဌမံ၊ ရှေးဦး
စွာ၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဧဒေသယျံ၊ ဟောရအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဇ္ဇာရုဒကော

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၃-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

ဝဝဝ

နံ၊ အာဠာရသေဝဥဒကရရသေဝတို့၏၊ ကါလကံတာဝာဝံ၊ ရတေသညံ၏အဖြစ်
ကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဓမ္မဒေသနတ္ထာယ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းငှါ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ
နံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယဟန်းတို့အား၊ ဩလောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းကို၊ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊
သီဟဿ၊ ခြင်္သေ့၏၊ ဂေါစရတ္ထာယ၊ အစါရှာစါးခြင်းငှါ၊ တိယောဇနံ၊ သုံးယူ
ဇနာခရီးသို့၊ ဂမနကာလောဝိယ၊ သွားသောအခါကဲ့သို့၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်
တော်၏၊ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းတော်ကို၊ အာဒါယ၊ ယူတော်မူ၍၊ ပဉ္စ
ဝဂ္ဂိယာနံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယဟန်းတို့အား၊ ဓမ္မစက္ကံ၊ စမ္မစကြာတရားတော်ကို၊ ပဝ
တ္တေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပစ္စာဘတ္တေ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေး
ပြီးသည်မှနောက်၌၊ အစပါလနိဂြောဓတော၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်မှ၊
ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထတော်မူလတ်၍၊ အဋ္ဌာရသယောဇနမဂ္ဂံ၊ တဆဲ့ရှစ်ယူဇနာ
ခရီးသို့၊ ဂမနကာလော၊ ကြွတော်မူရာဝါဆိုလပြည့်နေ့ဟူသောကာလကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သီအပ်၏၊ သီဟနာဒကာလောဝိယ၊ မကြောံမရွံ့၊ ခြင်္သေ့သံ
ပေးရာကာလကဲ့သို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ အဋ္ဌာရသယောဇန
မဂ္ဂံ၊ တဆဲ့ရှစ်ယူဇနာခရီးသို့၊ ဂစ္ဆံ၊ သွား၍၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိယဟန်းတို့
ကို၊ သညာပေတွာ၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်သို့ရောက်လတ်ပြီးသည်ကိုယုံကြည်
သိမှတ်စေ၍၊ အစလပလ္လင်္ကေ၊ ဝဇီရာသနဝယ်ပယ်ဖျက်ခြင်းငှါ မတတ်
ရာသား တရားဓမ္မစက်ကို သံမြွက်ထုတ်ဖော်ဟောတော်မူရာဌာနအစလ
ပလ္လင်၌၊ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဒသဟိစက္က
ဝါဠသဟသေဟိ၊ တသောင်းသောစကြာဝဠာလေးမျက်နှာတို့မှ၊ သန္နိပ
တိတေန၊ စည်းဝေးသွာသော၊ ဧဝဂဏေန၊ နတ်အပေါင်းသည်၊ ပရိဂုတဿ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧွေမေဘိက္ခဝေအန္တာပဗ္ဗဇိတေနနသေ
ဝိတဗ္ဗာတိအာဒိနာ၊ ဧွေမေဘိက္ခဝေအန္တာပဗ္ဗဇိတေနနသေဝိတဗ္ဗာဤသို့
အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနကာလော၊ ဝဂ္ဂိငါးယောက်
ရှင်တို့ ခြံဝယ် ကြားခြံဘဝဓမ္မစက်သံမြွက်ထုတ်ဖော် ဟောတော်မူ
ရာကာလကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သီအပ်၏၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဣမသ္မိံ၊ စပဒေ၊
ဧွေမေဘိက္ခဝေအန္တာပဗ္ဗဇိတေန နသေဝိတဗ္ဗာဤသို့အစရှိသော နည်းဖြင့်
ဖြစ်သော ဤသူတော်ကောင်း တရားအဖို့ကို၊ ဒေသိယမာနေ၊ ဗြဟ္မာအ
သံ မနှိုင်းစံသားချေးသံ နာပျော် ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ တထာ
ဂတသိဟဿ၊ နရသီဟတထာဂတ၏၊ ဓမ္မစောသေဝံ၊ သန့်ရှင်းသာယာ
သီသီနာမျှဖရှိဖရဲမရှိဘဲလျက်လုံးနက်ဝဲတင်အင်္ဂါရှစ်ထိရံညီချေငံ တရား
တော်သံကို၊ ဟောဋ္ဌာ၊ အောက်၌၊ အဝိစိံ၊ အဝိစိကို၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဘဝဂ္ဂံ၊

ခံဝံ ၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှံ

တဝဂ်ကို၊ ဂဟေတွာယူ၍၊ ဒသယဟသယိ လောကဓာတု၊ တသောင်းသောလောကဓာတ်ကို၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ သောင်း လောကဓာတ်တွင် ပေါ်ပေါင်း၍၊ ဌိတာ၊ တည်နေသူ ကုန်အောင်ရုံတို့သည်၊ သုဏန္တ၊ အနံ့အပြားကြားပဝေကုန်၊ ဣတိအဓိဋ္ဌာနေန၊ ဤသို့သဗ္ဗညုတရား သနားရှေးရှုမိဋ္ဌာန်တော်မူသဖြင့်၊ ပဋိစ္စာ ဒေသိ၊ ဖုံးလွှမ်းစေ၏၊ သိဟဿ၊ ခြံသို့၏၊ သဒ္ဓေန၊ အသိဖြင့်၊ ခုဒ္ဒကပါဏာနံ၊ အာနုဘော် သေးငယ်သော သတ္တဝါ တို့၏၊ သန္တာသံ၊ လန့်မြတ်ကြောက်တုန်ခွေ့ချန်ခြင်းသို့၊ အာပစ္စနကာလောပိယ၊ ရောက်သောကာလကဲ့သို့၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ တိဏိလက္ခဏာနိ၊ သုံးပါးသောလက္ခဏာတို့ကို၊ ဒိပေတွာ၊ မေါ်ပြေးတင်မူလတ်၍၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ နရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို၊ သောဇ္ဇသဟာကာရေဟိ၊ ပရိညာပဟာနသန္တိကိရိယာဘာနာဟုခြင်းရာလေးပါးမင်္ဂလေးပါးဖြင့် မြှောက်ပွားရေးတဆွဲခြောက်ရသော အာကာရတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗိယာစ နယသဟာသေဟိ၊ မြောက်သောင်းပေါင်းစည်း အကျယ်နည်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝိတဇိတွာ၊ ဝေဘန်တော်မူ၍၊ မဇ္ဈံ၊ တရားတော် ကို၊ ကထေန္တဿ၊ ဟောတော်မူစဉ်၊ ဒိဃာယုကဒေတာနံ၊ အသက်ရှည်သောနတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊ ဥာဏသန္တာသဿ၊ ဩတ္တပ္ပနှင့်တကွသောဥာဏ်ဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခ၌ဝတ်လန့်ခြင်း၏၊ ဥပ္ပတ္တိကာလော၊ ဖြစ်ရာ ကာလကို၊ ဝေဒိတဇ္ဇော၊ ယ်အပ်၏။ ။

ယဒါတံ၊ ယဒါဟူသည်ကား၊ ယသ္မိံ၊ ကာလေ၊ အကြင်အခါ၌၊ ယထာဂတောဘိ၊ တထာဂတောဟူသည်ကား၊ တထာ၊ ထိုဝိပဿီအစရှိသောရှေးဘုရားတို့လာတော်မူသည်အတူ၊ အာဂတော၊ လာတော်မူတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏၊ တထာ၊ ထိုဝိပဿီအစရှိသော ရှေးဘုရားတို့ ကြွသွားတော်မူသည်အတူ၊ ဂတော၊ ကြွသွားတော်မူတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏၊ တထလက္ခဏံ၊ တထလက္ခဏာကို၊ အာဂတော၊ လာတော်မူတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏၊ တထဓမ္မေ၊ မဖောက်မပြန်မှန်သော တရားတို့ကို၊ ယထာဂတော၊ သဘောအားဖြင့်၊ အဘိသမ္ဘုဇ္ဈေ၊ ထူးသောဥာဏ်ဖြင့်ကိုယ်တိုင် လာတော်မူပြီး၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏၊ တထဒသိတာယ၊ မဖောက်မပြန် မြင်တော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏၊ တထာဝါဒိတာ

၁

ယ။ ကိယံတေဝံ ဖြင့် ပြုတော်မူ သည် အတူ နှုတ်တော်မြက်တော်မူသည့် ဤအ
 ဖြစ်ကြောင့်လည်း တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ တထာကာ
 မိတံ ဟု။ နှုတ်တော်မြက်သည် အတူ ကိယံတေဝံ အတူရှိတော်မူသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်း တထာဂတော၊ တထာဂတမည်တော်မူ၏။ အဘိဘဝနဋ္ဌေ
 န။ ယွမ်းမိုးနှိုင်းနင်းတော်မူနိုင်သော အနက်ကြောင့်လည်း တထာဂတော၊
 တတိဂတမည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဗ္ဗဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကာရဏေ
 ဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဘဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ တထာဂတောတိ၊
 တထာဂတဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တေသံ၊ ထိုရှစ်ပါးတို့၏။ ဝိတ္ထာ
 ခော၊ အကျယ်ဖြစ်သော ဝဏ္ဏနာကို။ ဗြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယမ္ပိ၊ ဗြဟ္မဇာလ
 သုတ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း၊ မူလပရိယာယဝဏ္ဏနာယမ္ပိ၊ မူလပရိယာယ
 သုတ်အဖွင့်၌လည်းကောင်း၊ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ ဣဓ၊
 ဤသုတ်အဖွင့်၌၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုသင့်ပြီ။ လောကေတိ၊ လောကဟူသည်
 ကား၊ သတ္တလောကေ၊ သတ္တလောက၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသည်ကား၊
 အဘိနိဘာရတော၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏ တံတံ၊ ဝယ်လျှောက်ကူး
 နင်းသား ပြုမိမ့်အားဖြင့် တံတံတံ၊ ကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်ပေးလှူ ဆုကြီးယူ
 သည်မှ၊ ပဋ္ဌာဟိ၊ စ၍၊ ယာဝုဗေမာမိပလ္လင်္ကာဝါ၊ ဗေမာမိအောင်မြေရှင်လွင်
 တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ယာဝု အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏာဝါ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ
 ဉာဏ်တိုင်အောင်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိနာမ၊ ဖြစ်ဆဲမည်၏။ အရဟတ္တ
 ဗလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တေပန၊ ရောက်အပ်သော်ကား၊ ဥပ္ပန္နနာမံ၊
 ဘုရားဖြစ်ပြီးမည်၏။ အရဟံသမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိနိ၊ အရဟံသမ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓေါ
 ဤသို့အစရှိသောပုဒ်တို့ကို၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေ
 သေ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝိတ္ထာရိတာနိ၊ ရှေ့အင်ကုန်ပြီ။ ၊

ဣတိ ဣပန္နိ၊ ဣတိ ဣပံဟူသည်ကား၊ ဣဒံ၊ ဤဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်သည်။
 ဣပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ဣပံ၊ ရုပ်သည် ဣတ္ထကံ၊ ဤဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်မျှသာတည်း။
 ဣတော၊ ဤဘူတရုပ်ဥပါဒါ ရုပ်နှစ်ဖြာထက်။ ဘိယျော၊ အပိုအလွန်ဖြစ်
 သော၊ ဣပံ၊ ရုပ်သည်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှတည်းသော
 ဣတိ ဣပံဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ သဘာဝတော၊ မိမိလက္ခဏာအားဖြင့် လည်း
 ကောင်း၊ သဗ္ဗပတော၊ မိမိကိစ္စအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိယန္တတော၊ ပရိ
 မာဏအမျိုးအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိန္ဒုတော၊ အကြင်မျှသောအရပ်
 ၌ထိုရုပ်ဖြစ်ခြင်းထင်ရှား၏ထိုမျှသောအရပ်ကို ပိုင်းခြားသောအားဖြင့်၎င်း၊
 ပရိန္ဒုနုတော၊ အဆိုးသို့ရောက်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယာဝုဗေမာ၊

အကြင်မျှလောက်ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဟာဘူတာ၊
 မဟာဘုတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဟာ
 ဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို၊ ဥပါဒါယရူပံ၊ စွဲ၍ဖြစ်သော ရုပ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံသဗ္ဗံ၊ ထိုကုန်အောင်စုံသော ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်
 သည်၊ ယထာရတ္ထေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ဝိဘာဝေန၊ ဝေ
 တန်ခြင်းဖြင့်၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ဣတိရူ
 ပဿသမုဒယောတိ၊ ဣတိရူပဿသမုဒယော ဟူသည်ကား၊ အယံအာ
 ဟာရာဒိ၊ ဤအာဟာရစသည်သည်၊ ရူပဿ၊ ရုပ်၏၊ သမုဒယောနာမ၊
 ဖြစ်ကြောင်းမည်၏၊ ဟိတံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြား ထိုစကားကို
 ထင်ရှားအောင်ပြုပြီးအံ့၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှတည်းသော ဣတိရူပဿသမု
 ဒယောဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယောတိအာဒိ၊
 အာဟာရ သမုဒယာ ရူပသမုဒယော ဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
 သည်၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော
 တိ၊ ဣတိရူပဿ အတ္ထင်္ဂမောဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤအသစ်တဖြစ်သော
 နိဗ္ဗာန်သည်၊ ရူပဿ၊ ရုပ်၏၊ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာသည်၊
 ယောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣမိနာပိ၊ ဤဣတိရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော ဟူသောပါဌ်ဖြင့်
 လည်း၊ အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓောတိအာဒိ၊ အာဟာရနိရောဓာရူပ
 နိရောဓောဤသို့အစရှိသော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်သည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဝေဒနာတိအာဒိသုပိ၊ ဣတိဝေဒနာ ဤသို့အစရှိသည်
 တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤရူပက္ခန္ဓာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာ
 ယျှင်၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇောတိ၊ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇောဟူသည်ကား၊
 သရိရဝဇ္ဇောန၊ ကိုယ်အဆင်းဖြင့်၊ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇော၊ အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်
 ၏၊ ဓမ္မဒေသနံသုတွာတိ၊ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာဟူသည်ကား၊ ပဉ္စသု၊ ငါးပါး
 ကုန်သော၊ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့၌၊ ပဏ္ဏာသလက္ခဏပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ငါးဆယ်သော
 ဥဒယဗ္ဗယလက္ခဏာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်
 စွာဘုရား၏၊ ဣမံဓမ္မဒေသနံ၊ ဤတရားဒေသနာကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ယေ
 သုယျေနာတိ၊ ယေသုယျေန ဟူသည်ကား၊ ဣလောကေ၊ ဤသတ္တလော
 က၌၊ အရိယသာဝကဒေဝေ၊ အနာဂံရဟန္တာအရိယာသာဝကဖြစ်သော
 နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို၊ ဌပေတွာ၊ ထား၍၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေသံ၊ ထိုအရိယာ
 အနာဂံရဟန္တာတို့အား၊ ဝိကာသဝတ္ထာ၊ အနဝသေသ သာဝသေသအာ
 သဝကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတ္တု၊ ကြာသဘယ်စွဲ၊ ဝိတ္တု၊ ကြာသဘေး

၀၀၀

သညလည်း၊ နဥပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ သံဝိဂ္ဂဿ၊ ဝိတ်လန့်သောသူသည်။ ယော
 နိယော၊ သင့်လျော်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ပဓာနေန၊ အားထုတ်ခြင်း
 ဖြင့်၊ ဝတ္တဗ္ဗပတ္တတာယ၊ ရောက်စကောင်းသော အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တ
 ဖိုလ်သို့ရောက်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥာဏသံဝေဂေါဝိ၊ တောဘုမ္မက
 ခန္ဓာတို့ကိုဘေးဘျင်းအားဖြင့်ရှေးရှုလင်သော ဥာဏသံဝေဂသည်လည်း၊
 နဥပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတရေသံပနဒေဝါနံ၊ ဤမှတပါးအနိဏာသဝ ဒေဝတို့
 အားမူကား၊ တာသောဟောသာဘိက္ခူတိ၊ တာသောဟောသာဘိက္ခူဟူ၍၊
 ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ အနိစ္စတံ၊ အနိစ္စအဖြစ်ကို၊ မနသိကရောန္တာ
 နံ၊ နှလုံးသွင်းထုန်သည် ရှိသော်၊ စိတ္တုတြာသဘယမ္ဘိ၊ စိတ္တုတြာသဘေး
 သညလည်းကောင်း၊ ဗလဝိပဿနာကာရေန၊ အားကြီးသောဝိပဿနာ
 ဟူသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ ဥာဏဘယမ္ဘိ၊ ဩတ္တပ္ပနှင့်တကွသော ဥာဏ်ဟု
 ဟောအပ်သော သံသရာဝဋ်ကို ကြောက်တတ်သော တရားသည်၎င်း၊
 ဥပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဘောတိတေ၊ ဘောဟူသော ဤပုဒ်သည်၊ ဓမ္မာလပနမတ္တံ၊
 ခေါ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိဆိုမိဆိုမှားတရားတော်ကို အာရုံမူလျက်နှုတ်
 ထွက်ဆန်းသာဖြစ်သောစကားတည်း၊ သက္ကာယပရိယာပန္နာတိ၊ သက္ကာ
 ယပရိယာပန္နာဟူသည်ကား၊ ပဉ္စက္ခန္ဓ ပရိယာပန္နာ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာ၌
 အကျုံးဝင်တုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တေသံ၊ ထိုဒိဗ္ဗာယုကနတ်ဗြဟ္မာတို့အား၊
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝဋ္ဋဒေါသံ၊ ဝဋ်အဖြစ်ကို၊ ဒေသေတ္တာ၊
 ပြု၍၊ တိလက္ခဏာပာတံ၊ လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ဆောင်အပ်သည်ကို၊
 ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ဒေသေန္တေ၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်၊ ဥာဏ
 ဘယံနာမ၊ ဥာဏာဘယမည်သည်၊ ဩတ္တမတိ၊ သက်၏၊ အဘိညာယာတိ၊
 အဘိညာယဟူသည်ကား၊ ဇာနိတွာ၊ သိတော်မူ၍၊ ဓမ္မစက္ကန္တိတ္ထေ၊ ဓမ္မ
 စက္ကံဟူသောဤပါဌ၌၊ ပဋိဝေဓဥာဏမ္ဘိ၊ ပဋိဝေဓဥာဏ်ကို လည်းကောင်း၊
 ဒေသနာဥာဏမ္ဘိ၊ ဒေသနာဥာဏ်ကို လည်းကောင်း၊ လက္ခတိ၊ ရသင့်၏၊
 ယေနဥာဏေန၊ အကြင်မဂ်ဥာဏ်ဖြင့်၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌၊ နိ
 သိန္နော၊ ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ စက္ကာရိ၊ လေးပါးတုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ သစ္စာ
 တို့ကို၊ သောဠသဟာကာရေဟိ၊ တဆွဲခြောက်ပါးသော အခြင်းအရာတို့
 ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမ္ဘိယာစနယသိဟာသေဟိ၊ ခြောက်သောင်းပေါင်း
 လည်းအကျယ်နည်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပဋိဝိဇ္ဈိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်
 မူ၏၊ တံဥာဏံ၊ ထိုမဂ်ဥာဏ်သည်၊ ပဋိဝေဓဥာဏံနာမ၊ ပဋိဝေဓဥာဏ်
 မည်၏၊ ယေနဥာဏေန၊ အကြင်ဥာဏ်ဖြင့်၊ တိပရိဝဋ်၊ ဣဒံ၊ ဣဒံဟူ၍လည်း

ကောင်းပရိညယျဟူ၍ လည်းကောင်း ပရိညာတံဟူ၍ လည်းကောင်း
 ဤသို့အသီးအသီး တခုတခုသောသစ္စာ၌ သုံးပါးသုံးပါးစီအပြန်ရှိသော၊
 ဤဒဿကာရံ၊ တဆဲနှစ်ပါးသောအခြင်းအရာရှိသော၊ ဓမ္မစက္ကံ ဓမ္မမှကင်း
 သောအာဏာတော်စက်ကို၊ ပဝတ္တေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံညာဏံ၊ ထို
 ညာဏ်သည်၊ ဒေသနာညာဏံနာမ၊ ဒေသနာညာဏ်မည်၏၊ ဥဘယန္တိ၊ နှစ်ပါး
 လည်းဖြစ်သော၊ တံညာဏံ၊ ထိုပဋိဝေဉာဏ်ဒေသနာညာဏ်သည်၊ ဒသ
 ဗလဿ၊ သဗ္ဗညုဘုရား၏၊ ဥပေ၊ ရွှေရင်တော်၌၊ ဇာတညာဏမေဝ၊ ဖြစ်
 သောညာဏ်ချည်း နှင်နှင်တည်း၊ တေသု၊ ထိုညာဏ်နှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဣဓ၊
 ဤဓမ္မစက္ကံပဝတ္တယိ ဟူသောပါဌ်၌၊ ဒေသနာညာဏံ၊ ဒေသနာညာဏ်ကို၊
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏၊ တံပနေတံ တံပနဇေတံ၊ ထိုဒေသနာညာဏ်ကို၊ သေ
 ဇေသောဘဂဝါ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသည်၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ အဋ္ဌာ
 ရသဟိဗြဟ္မကောဋိဟိ၊ တဆဲနှစ်ကုဋေသောဗြဟ္မာတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊
 အညာတကောဏ္ဍညတ္တေခုဿ၊ အညာတကောဏ္ဍညထေရ်အား၊ သော
 တာပတ္တိဗလံ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတံ၊ ဖြစ်၏၊ တာဝ၊ ထိုမျှ
 လောက်၊ ပဝတ္တေတိနာမ၊ လည်စေဆဲဖြစ်ဆဲမည်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုသောတာ
 ပတ္တိဖိုလ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ ပဝတ္တိတံနာမ၊ လည်စေပြီးဖြစ်စေ
 ပြီးမည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိကဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အပ္ပဋိပုဂ္ဂ
 ဇေတိ၊ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလောဟူသည်ကား၊ သဒ္ဓိသပုဂ္ဂလရဟိတော၊ ဂုဏ်ရည်
 တူပုဂ္ဂိုလ်မှကင်းတော်မူသော၊ ယသသဝိနောတိ၊ ယသသဝိနာဟူသည်
 ကား၊ ပရိဝါရသမ္ပန္နာ၊ အခြံအရံနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော၊ တာဝိနောတိ၊ တာဝိ
 နောဟူသည်ကား၊ လာဘာလာဘာဒိဟိ၊ လာဘာအလာဘာစသောလောကံ
 နှစ်ပါးတို့ကြောင့်၊ ကေသဒိသဿ၊ နှလုံးတော်အနေမပျက်တချက်တည်း
 တူတော်မူသော၊ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌၊ ပုဗ္ဗေနိဝါဘန္တိ၊ အနုဿရဏံ၊
 ဤစကားကို၊ အဘိညာဝသေန၊ အဘိညာဉ်၏အစွမ်းဖြင့်၊ အနုဿရဏံ၊
 အောက်မေ့ခြင်းကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ နဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်၊
 ပန၊ အလျော်ကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဝိပဿနာဝသေန၊ အတိတ်ဖြစ်သောရုပ်ဝေဒနာ
 အစရှိသည်တို့၏ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောရုပ်ဝေဒနာအစရှိသည်တို့မှထူးသည်
 ၏အဖြစ်ကိုရှုတတ်သောညာဏ်အစွမ်းဖြင့်၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေး၌ရှိခဲ့ဘူးသော
 ခန္ဓစသသည်ကို၊ အနုဿရဏေ၊ အောက်မေ့ကုန်သော၊ သမဏဗြာဟ္မဏေ၊
 ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဇေတံ၊ ဤပုဗ္ဗေနိဝါသံ အစရှိသော

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

စကားကို၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တေနေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်၊ သဗ္ဗေ
 တေပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ အနုဿရန္တိ၊ တေသံဝါ အညတရန္တိ၊ သံဗ္ဗေတေ
 ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေအနုဿရန္တိ၊ တေသံဝါ အညတရံဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟော
 တော်မူ၏။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အဘိညာဝသေန၊ အဘိညာဉ်၏
 အတွင်းအားဖြင့်၊ သမနုဿရန္တိသမံ၊ အောက်မေ့သောသူအား၊ ခန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာ
 တို့သည် လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာပိ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် လည်း
 ကောင်း၊ ခန္ဓာပမိုဗန္ဓာပိ၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သောဂေါတ္တဝဏ္ဏအာဟာရ၊ စသည်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဏတ္တိပိ၊ ပညပ်သည်လည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏံ၊
 အာရုံသည်၊ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည် သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 ရူပညေဝသမနုဿရတိတိ၊ ရူပညေဝသမနုဿရတိ ဟူသည်ကား၊ ဟိ
 သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧဝံယထာဂုတ္တဝိပဿနာဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိ
 သောဝိပဿနာ၏အတွင်းဖြင့်၊ အနုဿရန္တော၊ အောက်မေ့သောသူသည်၊
 အညံ၊ ခန္ဓာမှတစ်ပါးသော၊ ကိပ္ပိ၊ တရံတရသော၊ သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဂုတ္တလံဝါ၊ ဂုတ္တုလံကိုလည်းကောင်း၊ နအနုဿရတိ၊ မအောက်မေ့၊
 ပန၊ အသင့်သော်ကား၊ အတိတေ၊ အတိတံ၌၊ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်လေပြီးသော၊
 ရူပက္ခန္ဓမေဝ၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်၊ အနုဿရတိ၊ အောက်မေ့၏။ ဝေဒနာ
 ဒီသု၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော
 နည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်စကားတရပ်
 တည်း။ သုညတာပဗ္ဗံ၊ သုညတာ ပဗ္ဗသည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ အပြီးအဆုံးသို့
 ရောက်လတ်ပြီ။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ သုညတာယ၊ ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဉ်တို့
 ၏အတ္တအတ္တနိယဟူသော အနှစ်သာရမှဆိတ်၍ နိသာရအဖြစ်၏။ လက္ခ
 ဏံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောရူပနအစရှိသောလက္ခဏာကို၊ ဒသေတံ၊ ပြခြင်း
 ဌာ၊ ကိပ္ပဘိက္ခဝေရူပံဝဒေထာတိအာဒိ၊ ကိပ္ပဘိက္ခဝေရူပံ ဝဒေထ၍သို့
 အစရှိသောပါဌ်ကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားပြ
 ဦးအံ့၊ နဋ္ဌံ၊ ပျောက်သော၊ ဂေါဏံ၊ နွားကို၊ ပရိယေသမာနော၊ ရှာသော၊ ပုရိ
 သော၊ ယောက်ျားသည်၊ ဂေါဂဏော၊ နွားအပေါင်းသည်၊ စရမာနေ၊ အစာ
 ရှာစားသည်ရှိသော်၊ ရတ္တံဝါ၊ နိသည်မှလည်းဖြစ်သော၊ ကာဠံဝါ၊ နက်သည်
 မှလည်းဖြစ်သော၊ ဗလိဗန္ဓံ၊ နွားပိုက်ကို၊ ဗိက္ခာပိ၊ မြင်ရသော်လည်း၊ ဧတ္တ
 ကေနေဝ၊ ဤသို့နွားနက်ကိုချက်တဖြုတ်မြင်တည့်ခြင်းသာလျှင်၊ အယံ၊ ဤ
 အစာရှာစားသောနွားသည်၊ မယံ၊ ငါ၏၊ ဂေါဂဏော၊ နွားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊

၆၀၆၀ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အမ္ဘိကသင်္ခနီသျှ။

သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်ကောင်းသေး၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်ကောင်းသနည်း။ အညေသမ္ဘိ၊ မိမိမှတပါးသူတို့၏လည်း၊ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့သောနွားနီနွားနက်တို့၏၊ အတ္တိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်ကောင်း၊ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုပေအံ့၊ အဿ၊ ထိုနွားပိုက်၏၊ သမိရပဒေသေ၊ ကိုယ်အဝတ်၌၊ သတ္တိသူလသဒိလက္ခဏံ၊ သံပူအပ်၍ထင်စေသောလှံမတ်ကျင်စသောလက္ခဏာကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အယံ၊ ဤသည်မားမားစာရှာစားသောနွားသည်၊ မယံ၊ ငါ၏၊ သန္တကော၊ ဥစ္စာဖြစ်သောနွားတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ သုညတာယ၊ အတ္တအတ္တနိယဟူသောအနှစ်သာရမှတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ကထိတာယဝိ၊ ဟောအပ်သော်လည်း၊ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်၊ သုညတာလက္ခဏံ၊ သုညတာ၏မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကို၊ နကထိယတိ၊ မဟောရသေး၊ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သာသုညတာ၊ ထိုသုညတသည်၊ အကထိတာ၊ ဟောအပ်သည် မမည်ချေသေး၊ ပန၊ အသင့်သော်ကား၊ လက္ခဏေ၊ ရုပ္ပနစသော မှတ်ကြောင်းကို၊ ကထိတေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်၊ သုညတာ၊ ထိုသုညတသည်၊ ကထိတာနာမ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိ၊ ထင်ရှားပြဦးအံ့၊ ဂေါဏောဝိယ၊ နွားပိုက်ကဲ့သို့၊ သုညတာ၊ သုညတကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဂေါဏလက္ခဏံဝိယ၊ နွား၏လှံမတ်ကျင်စသောလက္ခဏာကဲ့သို့၊ သုညတာ လက္ခဏံ၊ သုညတာ၏ ရုပ္ပနစသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကို၊ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဂေါလက္ခဏေ၊ နွား၏သတ္တိသူလစသောအမှတ်ကို၊ အသလ္လက္ခိတေ၊ မမှတ်နိုင်သည်ရှိသော်၊ ဂေါဏော၊ နွားသည်၊ သုဗ္ဗ၊ မြဲမြံစွာ၊ လက္ခိတေ၊ မှတ်အပ်သည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်ချေသေး၊ ပန၊ အသင့်သော်ကား၊ တသ္မိံ၊ ထိုသတ္တိသူလစသော လက္ခဏာကို၊ သလ္လက္ခိတေ၊ မြဲမြံစွာ မှတ်အပ်သည် ရှိသော်၊ သောဂေါဏော၊ ထိုနွားသည်၊ သလ္လက္ခိတေနာမ၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ၊ သုညတာလက္ခဏေ၊ သုညတာ၏ရုပ္ပနစသောမှတ်ကြောင်းလက္ခဏာကို၊ အကထိတေ၊ မဟောအပ်သော်ရှိသော်၊ သုညတာ၊ သုညတသည်၊ အကထိတာဝ၊ မဟောအပ်သေးသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ အသင့်သော်ကား၊ တသ္မိံ၊ ထိုရုပ္ပနစသောမှတ်ကြောင်း

လက္ခဏာကိုကထိတော။ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ သာသုညတာ။
ထိုသုညတသည်။ ကထိတာနာမ။ ဟောအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။
ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ သုညတာလက္ခဏံ။ သုညတာလက္ခဏာ
ကို။ ဒေသေဝံ။ ပြခြင်းငှါ။ ကိဉ္ဇဘိက္ခဝေရူပံဝဒေထာတိအာဒိ။ ကိဉ္ဇဘိက္ခ
ဝေရူပံဝဒေထဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟ။ ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ။
သုညတာ၏မှတ်ကြောင်း။ လက္ခဏာကိုပြခြင်းငှါ ဟောတော်မူအပ်သော
ကိဉ္ဇဘိက္ခဝေရူပံဝဒေထာပါဠိ၌။ ကိဉ္ဇဘိက္ခဝေရူပံဝဒေထာပါဠိသည်။ ကာရဏ
ပုစ္ဆာ။ အကြောင်းကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ ကေနကာရဏေန။ အဘယ်
အကြောင်းကြောင့်။ ရူပံ။ ရုပ်ဟူ၍။ တုမှေ။ သင်လျှိုသည်။ ဝဒေထ။ ဆိုကုန်
သနည်း။ ကေနကာရဏေန။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဧတံ။ ဤဘုတရုပ်
ဥပါဒါရုပ်ဟူသောကွဲပြားခြင်းရှိသောသဘောတရားသည်။ ရူပံနာမ။ ရုပ်
မည်သနည်း။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထော။ အနက်တည်း။ ရုပ္ပတိတိ
ခေါတိတ္ထေ။ ရုပ္ပတိဘိခေါဟူသောဤဝါကျ၌။ ဣတိတိ ဣတိဟူသောသဒ္ဒါ
သည်။ ကာရဏုန္ဒေသေ။ အကြောင်းနိမိတ်ကိုအကျဉ်းပြကြောင်းသဒ္ဒါ
တည်း။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ ရုပ္ပတိ။ ဘောက်ပြန်တတ်၏။ တသ္မာ။ ထိုသို့
ဘောက်ပြန်တတ်ဘောက်ပြန်စေအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ။ ရုပ်မည်
၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝုပ္ပတိ။ ဆိုအပ်၏။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထော။ အနက်
တည်း။ ရုပ္ပတိတိ။ ရုပ္ပတိဟူသည်ကား။ ကုပ္ပတိ။ ဘောက်ပြန်တတ်၏။ စာဠိ
ယတိ။ ထိခိုက်အပ်၏။ ပဋိဝိဋ္ဌိယတိ။ နှိပ်စက်အပ်၏။ ဘိဇ္ဇတံ။ ပျက်တတ်
၏။ ဣတိအယံ။ ဤသည်ကား။ အတ္ထော။ အနက်တည်း။ သီတေနပိရုပ္ပတိတိ
အာဒိသု။ သီတေနပိရုပ္ပတိဤသို့ အစရှိသောပါဠိတို့၌။ တာဝ။ ရှေးဦးစွာ။
'သီတေန။ အချမ်းကြောင့်။ ရုပ္ပနံ။ ဘောက်ပြန်ခြင်းသည်။ လောကန္တရိက
နိရယော။ စကြာဝဠာသုံးလုံးတို့၏အကြားဖြစ်သောငရဲ၌။ ပါကဋံ။ ထင်ရှား၏။
ဟိ။ ထင်စွာဆိုအံ့။ ဘိဇ္ဈတိ။ ဘိဇ္ဈတိဣဒ္ဓါနံ။ သုံးလုံးသုံးလုံးသောစကြာဝဠာ
တို့၏။ အန္တရေ။ အကြား၌။ ဧကကော။ တလုံးတလုံးသော။ လောကန္တရိ
ကနိရယောနာမ။ လောကန္တရိကငရဲမည်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌယော
ဇနသဟဿပ္ပမာဏာ။ ရှစ်ထောင်ယူဇနာပမာဏရှိ၏။ ယသ္မာ။ အကြင်ငရဲ
၏။ ဟေဋ္ဌာ။ အောက်၌။ ပထဝီ။ မြေသည်။ နေဝအတ္ထိ။ မရှိ။ ဥပရိ။ အထက်၌။
စန္ဒိမသျှိရိယဒိပမဏိ အာလောကော။ လနေဆီမီးပိတ္တမြား ရောင်သည်။
နအတ္ထိ။ မရှိ။ နိစ္စန္ဒကာရော။ အမြဲအမိက်အတိဖြစ်၏။ တတ္ထ။ ထိုလောကန္တရိ
ကငရဲ၌။ နိဗ္ဗတ္တသတ္တာနံ။ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့၏။ တိဝါဝုတော။ သုံးဂါဝုတ်

၁၁၁ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ရှိသော၊ အတ္တဘာဝေါ၊ ကိုယ်ကောင်ကြီးသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တေ၊ ထိုငဲ့
 သူတို့သည်၊ ဝဂ္ဂ၊ လိယောဝိယ၊ လင်းနှိုကြီးတို့ကဲ့သို့၊ ပဗ္ဗတပါဒေ၊ စကြာ
 ဝဋ္ဌာတောင်ခြေ၌၊ ဒီဃပုထုလေဟိ၊ ရှည်လျားကြီးမား ကုန်သော၊ နခေ
 ဟိ၊ လက်သည်းတို့ဖြင့်၊ လဂ္ဂိတွာ၊ ကုပ်တွယ်၍၊ အဝံသိရာ၊ ဦးစောက်၊ ဩ
 လမ္ပန္တ၊ ကွဲသွားဆွဲတွယ်၍နေကုန်၏၊ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ သံသပ္ပန္နာ၊
 ရွှေတွားကုန်လျက်၊ အညမညဿ၊ တယောက်သည်တယောက်၏၊ ဟတ္ထ
 ပါသဂတာ၊ လက်ထွမ်း မှီရာသို့ကပ်ရောက် လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
 ကုန်၏၊ အထ၊ ထိုသို့တယောဝံတယောဝံကပ်ရောက်လာသော်၊ နော၊ ငါတို့
 သည့်၊ တက္ခော၊ အစာကို၊ လဇ္ဈေတိ၊ ရအပ်ပေပြီဟူ၍၊ မညမာနာ၊ မှတ်
 ထင်ကုန်လျက်၊ တတ္ထတသ္မိ၊ ဟတ္ထပါသဂတေသတ္ထေ၊ ထိုသို့ဟတ္ထပါသ
 သို့ကပ်ရောက် လာသော သတ္တဝါ၌၊ ဝါဝဇ္ဇာ၊ ဆွဲငင်ဖမ်းလတ် အပတ်
 တကုတ်အားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပရိဝတ္တိတွာ၊ လံ၍၊ လောကသန္ဓာ
 ရကဥဒကေ၊ စကြာဝဋ္ဌာကိုခံသောရေ၌၊ ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏၊ ဝါတေ၊ ချမ်း
 အေးစွာသောလေသည်၊ ပဟရန္တေ၊ ခတ်သော်လည်း၊ မဇ္ဇကပလာနိဝိယ၊
 မှည့်သောသစ်မညည်သီးတို့ကဲ့သို့၊ ဆိဇ္ဇိတွာ၊ မိန်းမောခြင်းသို့ရောက်သော
 အားဖြင့် ဆွဲတွယ်ရာမှလွတ်၍၊ ဥဒကေ၊ လောကဓာတ်ကို ခံသော ရေ၌၊
 ပတန္တိ၊ ကျကုန်၏၊ ပတိတမတ္တာဝ၊ ကျကာမျှဖြစ်ကုန်၍လျှင်၊ အစ္စန္တခါ
 ရေ၊ အလွန်မိမ့်အေးစွာသည်ဖြစ်၍ အစ္စန္တခါရဟုဆိုအပ်သော၊ ဥဒကေ၊
 ရေ၌၊ တတ္ထတေလေ၊ လောလော၊ ပူသောဆီ၌၊ ပတိတပိဋ္ဌဝိဇ္ဇာဝိယ၊ ကျ
 သော မှည့်ကပ်စိုက်ကဲ့သို့၊ ပဇ္ဇပဇ္ဇာယမာနာ၊ ဖြင့်ဖြင့်အသံ ပြုလျက်၊ ဝိဝိ
 ယန္တိ၊ မြေမြေကြေကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ သိတေန၊ အချမ်းဖြင့်၊
 ရူပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ လောကန္တရီကနိရယ၊ လောကန္တရီကငဲ့
 ၌၊ ပါကဋံ၊ ထင်ရှား၏၊ မဟိ သကံရဋ္ဌာဒိသု၊ မဟိ သက တိုင်း အစရှိကုန်
 သော၊ ဟိမပါတသိတလေသု၊ ဆီးနှင်း ထန်သဖြင့် အချမ်းကြီးကုန်သော၊
 ပဓေသေသုပိ၊ အရပ်တို့၌လည်း၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အချမ်းဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း
 သည်၊ ပါကဋံမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာတည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တတ္ထ၊ ထို
 မဟိ သကတိုင်း၌၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ သိတေန၊ အချမ်းကြောင့်၊
 ဘိန္နသရိရာ၊ ပြတ်ကွဲသော ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဇိဝတက္ခယဓိ၊ အ
 သက်ကုန် ခြင်းသို့လည်း၊ ပါဝုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ ဥ၊ ထွန်း၊ အပူဖြင့်၊
 ရူပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ အဝိစိမဟာနိရယေ၊ အဝိစိငဲ့ကြီး၌၊ ပါကဋံ၊
 ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဇိဃန္တယ၊ မှတ်သိပ်ခြင်းဖြင့်၊ ရူပနံ၊

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၃-ခန္ဓနိယဝဂ်။

၀၃

ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ ပေတ္တိ ဝိသယေစေ။ ပြိတ္တသံသံသံ လည်းကောင်း၊
 နုတ္တိက္ခကာလေစ၊ မဟာသယေစသောကာလသံ လည်းကောင်း၊ ပါကဇ္ဇံ၊
 ထင်ရှား၏၊ ဝိပါသာယ၊ ရေသိပ်ခြင် ဖြင့်၊ ရူပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင် သည်၊ ကာ
 လကပ္ပိ ဘဒ္ဒိသု၊ ကာလကပ္ပိက အသုရာ အစရှိသည်တို့၌၊ ပါကဇ္ဇံ၊ ထင်ရှား
 ၏၊ ကိရု၊ ကြားဘူးသည်ကား၊ ကော၊ တဦးသော၊ ကာလကပ္ပိက အသုရော၊
 ကာလကပ္ပိက အသုရာသည်၊ ဝိပါသံ၊ ရေသိပ်ခြင်းကို၊ အဓိဝါသေတုံ၊
 သည်းခံခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တော၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ယောဇနဂန္တိ
 ရဝိတ္ထာရံ၊ ယူဇနာအစောက်အပြန်ရှည်သော၊ မဟာဂင်္ဂံ၊ မဟာဂင်္ဂါသို့၊
 ဩတရိ၊ သက်၏၊ တဿ၊ ထိုပြိတ္တာ၏၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာရောက်
 ရာအရပ်၌၊ ဥဒကံ၊ ရေသည်၊ ဆိန္နကိ၊ ပြတ်၏၊ ဓူမော၊ အခိုးသည်၊ ဥဂ္ဂန္တတိ၊
 တက်၏၊ တတ္ထေပူ၊ သာ၊ ဝိဋ္ဌိပါသာဇော၊ ကျောက်ဖျာ၌၊ စင်္ဂမနကာ
 လောဝိယ၊ စကြိုသွားသောအခါကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဂင်္ဂါ
 မြစ်၌၊ ဥဒကသဒ္ဓံ၊ ရေသံကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ ဣတောစိတောစ ဝိရေန္တ
 ယေဝ၊ ထိုမှဤမှလှည့်လည်စဉ်လျှင်၊ ရတ္တိ၊ ည၌သည်၊ ဝိဘာယိ လင်၊ စင်
 မိဗ်းသောက်ရောက်လတ်ခဲ့၏၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ နံ၊ ထိုပြိတ္တာကို၊ ပါတော
 ဝ၊ နံနက်စောစောကလျှင်၊ ဘိက္ခာစာရံ၊ ဆွမ်း ခံရာသို့၊ ဇန္တိန္ဒာ၊ ကြွတော်
 မူကုန်သော၊ တိံသမတ္တဒ္ဓံ၊ သုံးကျိပ်မျှကုန်သော၊ ဝိဇ္ဇာစာရိကတိက္ခံ၊ ဆွမ်း
 ခံလှည့်လည်ကုန်သောရဟန်းတို့သည်၊ ဒိသ္မာ၊ တွေ့မြင်ကုန်၍၊ သပ္ပ၊ ရိသ၊
 ထင်ရှားရှိသော ယောက်ျား၊ တံ၊ သင်ကား၊ ကောနာမ၊ အဘယ်မျိုးမည်
 ရှိသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိံ သု၊ သိလိုစစ်ဆေးမေးလတ်ကုန်၏၊ ဘန္တေ၊
 သခင်ကောင်းတို့၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊ ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်၊ အသို့၊
 ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ပရိယေသတိ၊
 ရှာသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တိံ သု၊ မေးကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊
 ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို၊ ပရိယေသာမိ၊ ရှာပါ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊
 လျှောက်၏၊ အယံဂင်္ဂံ၊ ဤမြစ်ကြီးဂင်္ဂံသည်၊ ပရိဝုဏ္ဏော၊ ပြေည့်သည်
 မဟံတံလော၊ တံ၊ သင်သည်၊ နပသိကိံ၊ မမြင်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အ
 ဝေါရံ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၊ နဥပကပ္ပတိ၊ ရှေ့သို့မထင်ပါ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ ဝောနဟိ၊ ထိုသို့တုငြီးကား၊ ဂင်္ဂံ၊ ဝိဇ္ဇာ
 ဂင်္ဂံ၊ မြစ်နား၌၊ နိပ္ပဇ္ဇာဟိ၊ အိပ်လော၊ တေ၊ သင်၏၊ မုခေ၊ ခံတွင်း၌၊ ပါနိယံ၊
 သောက်ရေကို၊ အာသိပ္ပိသာမ၊ ငါတို့လောင်းကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါ
 ရံ၊ ဆိုကုန်၏၊ သေဝံ၊ ထိုပြိတ္တာသည်၊ ဝါလုကာပုဋ္ဌိနေ၊ ခဲရ၌၊ ဥတ္တနေ၊

ပက်လက်၊ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ အိပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ တိံသပတ္တေ၊ လုံးရေ
သုံးဆယ်သေသပိတ်တို့ကို။ နိပာရိတွာ၊ ထုတ်၍။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ အာဟာ
ရိတွာ၊ သမာဓိကသမာဓိကာ၊ တဿ၊ ထိုပြိတ္တာ၏။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ အာသိပ္ပိ
သု၊ လောင်းကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုသုံးကျိပ်ကုန်သော ပိဏ္ဍာစာရိကရဟန်းတို့
၏။ တထာကဗျောန္တနံယေဝ၊ ထိုသို့သမာဓိက သမာဓိကမခြာရှက်စပ်
မေ့ရသောအမှုကိုပြုကုန်စဉ်လျှင်၊ ဝေယ၊ ဆွမ်းခံအခါသည်။ ဥပကဋ္ဌာ၊
နီးသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်လတ်ခဲ့၏။ တတောတဒါကာလေ၊ ထိုအခါ၌။ သပ္ပု
ရိသ၊ သူတော်ကောင်း၊ အမှန်ကံ၊ ငါတို့၏။ ဘိက္ခာစာရကာလော၊ ဆွမ်းခံ
ကြွအခါသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်လတ်ခဲ့ပြီ။ ကမ္ပိ၊ အသို့ပါနည်း။ တေ၊ သင်သည်။
အဿာသမတ္တာ၊ နေသာရုံမျှကို။ လန္ဈ၊ ရအပ်ပါ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အစ
ဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်။ တန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ တိံသ
မတ္တာနံ၊ သုံးကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ အယျာနံ၊ အရှင်ကောင်းတို့
သည်။ တိံသပတ္တေဟိ၊ အလုံးသုံးဆယ်သေသပိတ်တို့ဖြင့်။ အာသိပ္ပဥ
ဒကတော၊ သွန်းလောင်းအပ်သောရေမှ။ အနုပသတမတ္တမ္ပိ၊ တလက်ဖက်
ခွဲမျှသောရေသည်လည်း။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ သစေပရေလဂတံ၊ အကယ်၍
ရေမျှတဖက်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်အံ့။ ပေတတ္တဘာဝတေ၊ ပြိတ္တာအတ္တ
ဘာဝမှ။ မောက္ခော၊ ကျွတ်ခြင်းသည်။ မာဟောဓု၊ မဖြစ်ပါစေသေး။ ဣတိ၊
ဤသို့ကျိန်ဆိုသော စကားကို။ အာဟာ၊ လျှောက်၏။ ဇေ၊ ဤသို့သောနည်း
ဖြင့်၊ ဝိပါသာယ၊ ရေသိပ်ခြင်းဖြင့်။ ရုပ္ပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ပေတ္တိဝိသ
ယေ၊ ပြိတ္တာတုံ၌ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ခုံသာဒိဟိ၊ မှတ်
အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ရုပ္ပနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ခုံသမက္ခိကာဒိဗဟုလေ
သု၊ မှတ်ခြင်များကုန်သော။ ပဒေသသု၊ အရပ်တို့၌။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။
ဧတ္ထ၊ ဤခုံသမကသဝါတာတပသရိသပသမ္ပသေနုပိဟူသောပါဌ်၌ကား။
ခုံသာတိ၊ ခုံသာဟူသည်ကား။ ပိင်္ဂလမက္ခိကာ၊ ကြောင်သော အဆင်းရှိ
သောမှတ်တို့သည်။ မကသာ၊ ခြင်တို့သည်။ မကသာဝ၊ တို့ကိုယ်၌ကိုက်နေ
ကြခြင်တို့ပင်တည်း။ ဝါတာတိ၊ ဝါတာဟူသည်ကား။ ကုန္တိဝါတပိဋ္ဌိဝါ
တာဒိဝသေန၊ ဝမ်းကိုထိုးကျင်သောကျောက်ကိုထိုးကျင်သောလေအစရှိ
သည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါတဘောဒါ၊ လေးမျိုးအပြားတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
သိအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကိုချီးအံ့။ သရိရသ္မိံ၊ ကိုယ်၌။ ဝါတံရောဂေါ၊
လေနာသည်။ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၏။ ဟတ္ထပါဒပိဋ္ဌိအာဒိနိ၊ လက်ခြေကျောက်
ကုန်းအစရှိသော အရပ်တို့ကို။ ဟိန္ဒတိ၊ ဖျက်တတ်၏။ ကာဏံ၊ ကန်းသည်

ကို။ကရောတိ။ပြုတတ်၏။ ခန္ဓံ။ ကုန်းသည်ကို။ ကရောတိ။ ပြုတတ်၏။ ဝိဇ္ဇသပ္ပိံ။ ဆွံ့အသည်ကို။ ကရောတိ။ ပြုတတ်၏။ အာတပေါတိ။ အာတပေါဟူသည်ကား။ သူရိယာတပေါ။ နေပူတည်း။ တေန။ ထိုနေပူဖြင့်။ ရုပ္ပံ။ တောက်ပြန့်ခြင်းသည်။ မရုကန္တာရာဒိသု။ ရေမရှိသောခရီးခဲသည်တို့၌။ ပါကဋံ။ ထင်ရှား၏။ ကိရ။ အဆင့်စကား ကြားဘူး သည်ကား။ ကော။ တယောက်သော။ ဣတ္ထိ။ ဆင်းရဲသောမိန်းမသည်။ မရုကန္တာရေ။ ရေမရှိသောခရီးခဲ၌။ ရတ္တိံ။ ည၌။ သတ္တတော။ ခရီးသွားဘော်လည်းမှ။ ဩဟိနာ။ ကျန်ရစ်၍။ ဒိဝါ။ နေ့၌။ သူရိယေ။ နေသည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ။ တက်လတ်သော်။ ဝါလိကာယ။ သဲသည်။ တပ္ပမာနာယ။ ပူလတ်သော်။ ပါဒေ။ ခြေတို့ကို။ ဌပေတံ။ ထားခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တိ။ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ သိသတော။ ဦးခေါင်းမှ။ ပစ္ဆိံ။ ခြင်းတောင်းကို။ ဩတာရေတွာ။ ချ၍။ အက္ကမိ။ နင်း၏။ ကမေန။ အစဉ်သဖြင့်။ ပစ္ဆိယာ။ ခြင်းတောင်းသည်။ ဥဗ္ဗာဘိတတ္ထာယ။ နေပူဖြင့်လောင်မတတ်ပူလတ်သော်။ ဌာတံ။ တည်တန့်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တိ။ မတတ်နိုင်ခဲ့ရကား။ တဿ။ ထိုတောင်း၏။ ဥပရိ။ အထွက်၌။ သာဓုကံ။ အဝတ်ကို။ ဌပေတွာ။ ထား၍။ အက္ကမိ။ နင်း၏။ တသ္မိမ္မိ။ ထိုတောင်းပေါ်၌ ခင်းသော အဝတ်သည်လည်း။ သန္တက္ကေ။ ပူပြန့်လတ်သော်။ အတ္တနော။ မိမိ၏။ အင်္ဂေန။ ခါးထစ်ဖြင့်။ ဂဟိတပုတ္တကံ။ ချီခဲ့သောသားငယ်ကို။ အဓောမုခံ။ မှောက်ခုံ။ နိပ္ပဇ္ဇာပေတွာ။ အိပ်စေ၍။ ကန္တန္တယေဝ။ သံတအဟံအဟံမဟံမဟံငိုပါလျက်လျှင်။ အက္ကမိတွာ။ နင်း၍။ တေန။ ထိုသားငယ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကွ။ တသ္မိယေဝဌာနေ။ ထိုအနိပ်၌သာလျှင်။ ဥဗ္ဗာဘိတတ္ထာ။ နေပူဖြင့်ကျက်မတတ်ပူသည်ဖြစ်၍။ ကာလမကာသိ။ ရုတေလေ၏။ သရိသပါတိ။ သရိသပါဟူသည်ကား။ ယေကေမိ။ ခုတ်သိမ်းကုန်သော။ ဒိဃာဇာတိကာ။ ကျောက်ရှည်မျိုးတို့သည်။ သရန္တာ။ တွားကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ။ သွားတတ်ကုန်၏။ တေသံ။ ထိုမြွေတို့၏။ သမ္ပုဿေန။ နှိုက်ခဲကိုယ်ထိမျက်စိကြည့်ရှုသူကိုခတ်ငွေ့လေအတွေ့ဖြင့်။ ရုပ္ပံ။ တောက်ပြန့်ခြင်းသည်။ အာသိဝိသဒဋ္ဌကာဒိနံ။ လျှင်သောအသိပ်ရှိသောမြွေဟောက်ကိုက်ခြင်းသည်တို့၌။ ဝဿေန။ စပ်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သိအပ်၏။ ဣတိ။ ရုပ္ပတိတိခေါ်အစရှိသောဤပါဌ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာမညပစ္စတ္တဝသေန။ သာမညလက္ခဏာသဘာဝလက္ခဏာတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ။ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ ယာနိဣမာနိန္ဒေလက္ခဏာနိ။ အကြင်နှစ်ပါးကုန်သောလက္ခဏာတို့သည်။ သန္တိ။ ရှိကုန်၏။ တေသု။ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော သာမညလက္ခဏာ သဘာဝလက္ခဏာ

၁၁၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အာဠကထာနိဿယ။

၁၁၄

ကာတို့တွင်၊ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ၊ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊
 မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အသီးဥစ္စာ သဘာဝလက္ခဏာကို၊ ဒသိတံ၊ ပြုအပ်
 ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ဇေတံရုပ္ပနံ၊ ဤဘောက်ပြန်ခြင်းသည်၊ ရူပက္ခန္ဓသေဝ၊
 ရူပက္ခန္ဓာ၏ သာလျှင်၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အသီးဥစ္စာ သ
 ဘာဝလက္ခဏာသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာဒိနံ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့
 ၏၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပစ္စတ္တ
 လက္ခဏန္တိ၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ အနိစ္စ
 ဒုက္ခာနတ္တလက္ခဏံ၊ အနိစ္စအဖြစ်၊ ဒုက္ခအဖြစ်၊ အနတ္တအဖြစ်တည်းဟူသော
 လက္ခဏာသည်၊ ဝေဒနာဒိနိစ္စ၊ ဝေဒနာသည်သာသင်၊ ရိပ်ညာဉ်တို့၏လည်း၊
 လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံ၊ ထိုဝေဒ
 နာအစရှိသည်ကို၊ သာမညလက္ခဏန္တိ၊ သာမညလက္ခဏာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆို
 အပ်၏၊ ကိပ္ပဘိက္ခဝေဝေဒနံ ဝေဒယတိ အာဒိသု၊ ကိပ္ပဘိက္ခဝေဝေဒနံ ဝ
 ဓေယျသိသ္မိအစရှိသောပါဠိတို့၌၊ ပုရိမသဒိသံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ရူပက္ခန္ဓာ၌
 ဆိုအပ်ပြီးသည်နှင့်တူသော စကားရပ်ကို၊ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ကိန္တိ ကာရဏာ
 ပုစ္ဆာဤသို့စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိ
 အပ်၏၊ ယံပန၊ အကြင်စကားသည်ကား၊ ဗုဒ္ဓိမေဓ၊ ရှေးဖြစ်သောစကားနှင့်၊
 အသဒိသံ၊ မတူ၊ တဿ၊ ထိုရှေးဆိုပြီးနှင့်မတူသောစကား၏၊ အယံ၊ ဤဆို
 အံ့သည်ကား၊ အာရိယသုခနာ၊ ထင်ရှားပြုကြောင်းသံဝဏ္ဏနာတည်း၊ သုခဗ္ဗိ
 ဝေဒယတိ၊ သုခဗ္ဗိဝေဒယတိဟူသည်ကား၊ သုခံ၊ ဣဇ္ဇဖြစ်သော၊ အာရမ္မ
 ဏံ၊ အာရုံကို၊ ဝေဒေတိ အနုဘာဝတိ၊ ခံစား၏၊ ပရေတေ၊ နေ၌၊ ပဒေယေပိ၊
 ဒုက္ခပိ၊ ဝေဒယတိ အနုက္ခပိ ဝေဒယတိဟူသော ဝါကျနှစ်ပါး၌လည်း၊ ဧသေ
 ဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိအပ်၏၊ ကထံပန၊ အစာမစ်
 ကြောင့်လျှင်၊ ဇေတံ အာရမ္မဏံ၊ ဤဣဇ္ဇာရုံ အနိဇ္ဇာရုံ မဇ္ဈတ္တာရုံသည်၊ သုခံ၊ သုခ
 မည်သည်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်သည်၊ အနုက္ခမသုခနာမ၊ အနုက္ခမသုခမည်သည်၊
 ဇေတံ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ သုခါဒိနံ၊ သုခဝေဒနာအစရှိ
 သည်တို့အား၊ ပစ္စယတော၊ အာရမ္မဏပစ္စယသတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြုတတ်သော
 ကြောင့်၊ ဣဇ္ဇာဒိအာရမ္မဏံ၊ ဣဇ္ဇာရုံ အနိဇ္ဇာရုံ မဇ္ဈတ္တာရုံသည်၊ သုခါဒိနာမ၊ သု
 ခဒုက္ခအနုက္ခမ သုခမည်၏၊ သွာယမိတ္တော၊ သုခါရမ္မဏံသုခန္တိ ဝုတ္တတိဟူ
 သော ထိုအနက်သည်၊ ယသ္မာ စခေါမဟာလိရူပံ သုခံသုခါနုပထိတံသုခါ
 ဝဏ္ဏန္တိန္တိ၊ ယသ္မာစခေါ မဟာလိရူပံ သုခံသုခါနုပထိတံ သုခါဝဏ္ဏန္တိဟူ
 သော၊ ဣမသ္မိ မဟာလိသုတ္တော၊ ဤမဟာလိသုတ်၌၊ အဝဂ္ဂတောယေဝ၊ သာ

သညသတည်း၊ ဝေဒယတိတိတ္ထေ၊ ဝေဒယတိဟူသောဤပါဠိ၌၊ ဝေဒနာ
ဝ၊ ဝေဒနာကိုသာလျှင်၊ ဝေဒယတိအနုဘဝတိ၊ ခံစား၏၊ အညော၊ ဝေဒနာမှ
တပါးသော၊ သတ္တောဝါ၊ သတ္တဝါသညလည်းကောင်း၊ ဝုပ္ပလောဝါ၊ ဝုပ္ပုလ်
သညလည်းကောင်း၊ နဝေဒယတိ၊ ခံစားသည့်မဟုတ်၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြွင်
ကြောင့်၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည၊ ဝေဒယိတလက္ခဏာ၊ ခံစားခြင်းလက္ခဏာ
ရှိ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝတ္ထာရမ္မဏံ၊ စက္ခုအစရှိသောဝတ္ထုရူပါရုံအစ
ရှိသောအာရုံကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဝေဒနာဝ၊ ဝေဒနာသညသာလျှင်၊ ဝေဒယတိ၊
ခံစား၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဝေဒယတိခေါ် အစရှိ
သောပါဠိဖြင့်၊ ဣမ၊ ဤဝေဒနာနိဒ္ဒေသ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေ
ဒနာယပိ၊ ဝေဒနာ၏လည်း၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ၊ သဘာဝလက္ခဏာကိုသာ
လျှင်၊ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဘာန်၍၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ နိလံပိသဉ္ဇာနာတိတိ၊
နိလံပိသဉ္ဇာနာတိ ဟူသည်ကား၊ နိလပုဗ္ဗေဝ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော
ပန်း၌လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထောဝါ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသော အဝတ်၌လည်း
ကောင်း၊ ပရိကမ္မံ၊ နိလနိလစသည်ဖြင့်စီးဖြန်းခြင်းပရိကံကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊
ဥပစာရံဝါ၊ ဥပစာရတာဝနာသို့လည်းကောင်း၊ အပ္ပနံဝါ၊ မဟာဂုဏ်ဈာနသို့
လည်းကောင်း၊ ပါပေန္တော၊ ရောက်စေသည်ဖြစ်၍၊ သဉ္ဇာနာတိ၊ အမှတ်
ပြု၍သိ၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ အယံသညာနာမ၊ ဤသညာမည်သည်၊ ပရိကမ္မ
သညာပိ၊ ပရိကမ္မသညာသည်လည်းကောင်း၊ ဥပစာရသညာပိ၊ ဥပစာရ
သညာသည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပနာသညာပိ၊ အပ္ပနာသညာသည်လည်း
ကောင်း၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ၊ သင့်သည်ချည်းတည်း၊ ဝီတကာဒိသုပိ၊ ဝီတက
လောဟိဘက အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာ
လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣမာပိ၊ ဤသညာနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သိဉ္ဇာနနလက္ခဏာယ၊ အမှတ်ပြု၍သိခြင်းလက္ခဏာ
ရှိသော၊ သညာယ၊ သညာ၏၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ၊ သဘာဝလက္ခဏာကို
သာလျှင်၊ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဘာန်၍၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ရူပံရူပတ္ထာယ
သင်္ခတမတိ သင်္ခရောတိတိ၊ ရူပံရူပတ္ထာယသင်္ခတ မတိသင်္ခရောတိ ဟူ
သည်ကား၊ ယာဂုမေဝ ယာဂုဘာဝိနမေဝဝတ္ထု၊ ယာဂုဖြစ်လတ်အံ့သော
ဝတ္ထုကိုသာလျှင်၊ ယာဂုတ္ထာယ ယာဂုဘာဝါယ၊ ယာဂုဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ပူဝ
မေဝပူဉ္ဇဘာဝိနမေဝဝတ္ထု၊ မှုံဖြစ်လတ်အံ့သောဝတ္ထုကိုသာလျှင်၊ ပူဝတ္ထာ
ယပူဘာဝါယ၊ မှုံဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ဝုပ္ပလော၊ ဝုပ္ပုလ်သည်၊ ပစတိနာမယ
ထာ၊ ချက်ကြော်သည် မည်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတတာ၊ ထိုအတူ၊ ပစ္စယေဟိ၊

၆၆၆ နန္ဒဝဂ္ဂသံယုတ်အတ္ထကထာနိသျှ။

ပစ္စည်း တရားတို့သည် သမာဝတို့။ အညီအညွတ်စည်းဝေး၍၊ ကတ
တာဝေန်၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သင်္ခတန္တိ သန္ဓနာမ်၊ သင်္ခတဟု
ရအပ်သောအမည်ရှိသော၊ ရူပမေဝ၊ ရူပနသဘောရှိသော တရားကိုသာ
လျှင်၊ ရူပတ္ထာယ၊ ရုပ်၏အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ ယထာ၊ အကြင်သို့သော
အခြင်းအရာဖြင့်၊ အဘိသင်္ခတံ၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သော၊ ရူပံနာမ၊ ရုပ်မည်
သည်၊ ပောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တထတ္ထာယ ရူပဘာဝါယ၊ ထိုထိုသို့သောအခြင်း
အရာဖြင့်ရုပ်ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အဘိသင်္ခရောတိ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်၏၊ အာယူဟ
တိ၊ အားထုတ်၏၊ သမ္ဘိဇ္ဈေတိ၊ ပေါင်းစုတတ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်
၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဝေဒနာဒီသုပ္ပါ
ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ
၏၊ အယံပန၊ ဤဆိုအံ့သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤရူပံရူပတ္ထာယအစရှိသောပံ၊ ဌိန္တံ၊
သင်္ခပေါ၊ ချုံးအပ်သော အနက်တည်း၊ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊
ဇာယမာနရူပံ၊ ဖြစ်သောရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္ပယုတ္တေ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်
ကုန်သော၊ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာအစရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေစ၊ တရားတို့ကို
လည်းကောင်း၊ အဘိသင်္ခရောတိ၊ တပါးသောပစ္စယ ဓမ္မတို့ထက် လွန်
သည်ထူးသည်ဖြစ်၍ကောင်းစွာပြုပြင်တတ်၏၊ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ သင်္ခပေါ၊ ချုံးအပ်သောအနက်တည်း၊ ဣဓာဝိ၊
ဤသင်္ခါရက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ စေတယိတ
လက္ခဏာသမ္ပာဒေဝင်္ဂခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ သင်္ခါရသမ္ပာဒေ၊ သင်္ခါရ၏၊ ပစ္စတ္တ
လက္ခဏာမေဝ၊ သဘာဝလက္ခဏာကို သာလျှင်၊ ဘဒ္ဒဇတွာ၊ ဝေဘန်၍၊
ဒေသတိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ အဗ္ဗိလန္တိဝိဇာနာတိတိ၊ အဗ္ဗိလန္တိဝိဇာနာတိဟူသည်
ကား၊ အဗ္ဗိအဗ္ဗိသုကမာတုလုဂ်၊ နိဒ္ဒေသံ၊ သရက်ဌေးရှောက်အစရှိသော
ချဉ်သောအရသာဝတ္ထုကို၊ အဗ္ဗိလန္တိ၊ ချဉ်၏ဟူ၍၊ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏၊ သဗ္ဗ
ပဒေသု၊ ခပ်သိမ်းသောပုဒ်တို့၌၊ ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ကိုသာလျှင်၊ ပေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အဝိစ၊ လုံးလုံးမလွှတ်သေးဘူးထူး
သည်ကိုဆိုပေအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤတိတ္ထကမ္ဘိအစရှိသည်တို့၌၊ တိတ္ထိကန္တိ၊ တိတ္ထိ
ကံဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗပဇ္ဇေသမ္ဘိနာနုပ္ပကာရံ၊ တမာဗြူးတားအစရှိသော
အထူးထူးအပြားပြားများသော အပြားရှိသောခါးသော အရသာရှိသော
ဝတ္ထုကို၊ ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ဟူသည်ကား၊ ဝိဗ္ဗုတိမရိစာဒိနာနုပ္ပကာရံ၊
ပိတံချင်းဖြုတ်ကောင်းအစရှိသောအထူးထူးသောအပြားပြားရှိသောစပ်
သော အရသာရှိသော ဝတ္ထုကို၊ မရရန္တိ၊ မရရံဟူသည်ကား၊ သပ္ပိဗာ

၆-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်။

၁၁၇

ဏိတာဒိနာနပ္ပကာရံ။ လောပတ် တင်လဲ အစရှိသောချိုမြိန်သော အရသာရှိသော ဝတ္ထုကို၊ ခါရိကန္တိ၊ ခါရိကံဟူသည်ကား။ ဝါတိဂံဏံ နာဠိကေရစတုရသယဝဠိဝေတ္ထုကိုရာဒိနာနပ္ပကာရံ။ ခရမ်းအုန်းကြီးဟင်းခွယ်ကြိပ်ညွန့် အစရှိသော အထူးထူးသော အပြားရှိသောငန့်သောအရသာရှိသောဝတ္ထုကို၊ အခါရိကန္တိ၊ အခါရိကံဟူသည်ကား။ ယံဝါတံဝါဖလံဇာတံ။ ဟုတ်ဟုတ်ပြားပြား ငန့်သောအရသာကင်းသော သစ်သီးကိုလည်းကောင်း၊ ကာရပဏ္ဏာဒိမိဿကပဏ္ဏံ၊ ငန့်သောအရသာကင်းသောကပြင်းရွက်အစရှိသောမိဿက အရွက်ကိုလည်းကောင်း၊ လောဏိကန္တိ၊ လောဏိကံဟူသည်ကား။ လောဏယာဂုလောဏမစ္ဆ လောဏဘတ္တာဒိနာနပ္ပကာရံ။ ဆားလွန်သောယာဂု ဆားလွန်သောငါး ဆားလွန်သော ထမင်းအစရှိသောအထူးထူးသောအပြားရှိသောဆားလွန်သောအရသာရှိသောဝတ္ထုကို၊ အလောဏိကန္တိ၊ အလောဏိကံဟူသည်ကား။ အလောဏယာဂုအလောဏမစ္ဆ အလောဏဘတ္တာဒိနာနပ္ပကာရံ။ ဆားပေါ့သောယာဂု ဆားပေါ့သောငါး ဆားပေါ့သောထမင်း အစရှိသော အထူးထူးသော အပြားရှိသောဆားပေါ့သောအရသာရှိသောဝတ္ထုကို၊ တသ္မာဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိတိ၊ တသ္မာဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိဟူသည်ကား။ ဣမံအဗ္ဗိလာဒိဘောဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ချဉ်းဝှီးအစရှိသောအပြားရှိသောအရသာကို၊ အညမညာဝိသိဋ္ဌေန၊ အချင်းချင်းထူးသော၊ အဗ္ဗိလာဒိဘာဝေန၊ ချဉ်သောအရသာအစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့အချင်းချင်းတပါးသည်တပါးမှထူးသော သဘောအားဖြင့် သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ဟောပြီးသောဝိဇာနာတိတိခေ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဣမာပိ၊ ဤဝိညာဏနိဒ္ဒေသ၌လည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဇာနနလက္ခဏဿ၊ အချင်းချင်းတပါးသည် တပါးမှထူးသော လက္ခဏာအခြင်းအရာအားဖြင့် သိခြင်းလက္ခဏာရှိသော၊ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏၊ ပစ္စတ္တလက္ခဏမေဝ၊ သဘောလက္ခဏာကိုသာလျှင်၊ ဘာဇေတွာ၊ ဝေဘန်၍၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အာရမ္မဏဿ၊ အာရုံ၏၊ အာကာရသဏ္ဌာနဂဟဏာဝသေန၊ အညှို့အရွှေအစရှိသောအခြင်းအရာ အဝန်းလေးထောင့် အစရှိသောသဏ္ဌာန်ကို မှတ်ယူသည်၏အစွမ်းဖြင့်၊ သညာ၊ သညာသည်၊ ပါကဇ္ဇာ၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟေတုတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သာ၊ ထိုသညာကို၊

၁၁၁၁ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊

စက္ခုဒွါရေ၊ စက္ခုဒွါရန္တံ၊ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊
အာကာရသဏ္ဌာနာ၊ အာကာရသဏ္ဌာနဟိ၊ အခြင်းအရာသဏ္ဌာန်တို့နှင့်၊
ဝိနာဝိ၊ ကင်း၍လည်း၊ အာရမ္မဏာယ၊ ထိုထိုအာရုံ၏၊ ပစ္စတ္တဘေဒဂဟ
ဏဝသေန၊ မိမိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သောသဘော အထူးကို၍တရားကား
ဤသို့သဘောရှိ၏ ဤတရားကား ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု မသောကံမပြန်
အမှန်ယူတတ်သိတတ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊
ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တံ၊ ထိုဝိညာဉ်
ကို၊ ဖိဝါဒါရေ၊ ဖိဝါဒါရန္တံ၊ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဘန်အပ်၏၊ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊
ဣမေသံသညာဝိညာဏပညာနံ၊ ဤသညာဝိညာဉ်ပညာတို့၏၊ အသမ္ဘော
ဟတော၊ မတွေ့ဝေသောအားဖြင့်၊ သဘာဝသလ္လက္ခဏတ္ထံ၊ သဘောကို
ကောင်းစွာ မှတ်သိ နားလည်စေခြင်းငှါ၊ သဗ္ဗာနာတိဝိဇာနာတိ ပဇာနာ
တိတိတ္ထေပဒတ္တယော၊ သဗ္ဗာနာတိဝိဇာနာတိ ပဇာနာတိဟူသော ပုဒ်သုံးခု
တို့၏အပေါင်း၌၊ ဝိသေသော၊ ထူးသည်တို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်၏၊
တတ္ထံ၊ ထိုပုဒ်သုံးခုအပေါင်း၌၊ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ၊ သံဝိပဉ္စပသာရမျှသည်
သာလျှင်၊ ဝိသေသော၊ ထူး၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ဇာနာတိတိပဒံ၊ ဇာနာတိ
ဟူသောပုဒ်သည်၊ အဝိသေသော၊ မထူး၊ တသသဝိ၊ ထိုဇာနာတိဟူသော
ပုဒ်၏လည်း၊ ဇာနနဋ္ဌေန၊ သိခြင်းဟူသော အနက်အားဖြင့်၊ ဝိသေသော
အထူးကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဟိသတ္ထံ၊ မှန်၏၊ သညာ၊ သညာသည်၊
နိယာဒိဝသေန၊ အညီစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏသဗ္ဗာနနမတ္တမေ
ဝ၊ အညီစသည်ပြားသောအာရုံကိုမှတ်ခြင်းမျှကိုသာလျှင်၊ သက္ကောတိ၊
တတ်နိုင်၏၊ အနိစ္စဒုက္ခံအနတ္တာတိ၊ အနိစ္စဒုက္ခံအနတ္တာဟူ၍၊ လက္ခဏာပမ္ဘိဝေ
ဓံ၊ လက္ခဏာကိုထိုးထွင်းခြင်းသို့၊ ပါပေတုံ၊ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊
မတတ်နိုင်၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ နိယာဒိဝသေန၊ အညီစသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏဋ္ဌော၊ အာရုံကိုလည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အနိစ္စာဒိဝ
သေန၊ အနိစ္စအစရှိသည်တို့ နှ့်အစွမ်းဖြင့်၊ လက္ခဏာပမ္ဘိဝေဓမ္မံ၊ လက္ခဏာ
ကိုထိုးထွင်း၍သိခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏၊ ပန၊ ကဲ့ရဲ့စကား
ကိုဆိုဦးအံ့၊ ဥပသက္ကိတွာ၊ ဝိပဿနာကိုအထက်သို့ဆောင်၍၊ မဂ္ဂပါတုသာ
ဝံ၊ မှတ်၏ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသို့၊ ပါပေတုံ၊ ရောက်စေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊
မတတ်နိုင်၊ ပညာ၊ ပညာသည်၊ နိယာဒိဝသေန၊ အညီစသည်တို့၏အစွမ်း
ဖြင့်၊ အာရမ္မဏာမ္ဘိ၊ အာရုံကိုလည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စ
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ လက္ခဏာပမ္ဘိဝေဓမ္မံ၊ လက္ခဏာကိုထိုးထွင်းခြင်း

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၇-ခန္ဓနိယာဝဂ်၊

သို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဥသန္တိတွာ၊ ဝိပဿနာကိုအထက်သို့
ဆောင်၍၊ မဂ္ဂပါတုဘာဝမ္ဘိ၊ မဂ်၏ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊
ရောက်စေနိုင်၏။ ဟိ၊ ထိုအနက်ကိုဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြုအံ့၊ ဟေရုညိကဗ
လကော၊ ငွေပွဲမင်း၏အင်းပျဉ်၌၊ ကုဟာပဏရောသိမ္ဘိ၊ အသပြာ အစုကို၊
ကတော၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကော၊ လောကဝေါဟာရ၌
ဥာဏ်မဖြစ်သေးသောဗာလဒါရကာလည်းကောင်း၊ ဂါမိကပုရိသော၊ ဝေါ
ဟာရမကြွေမလိမ္မာရွာနေလူကြီးလည်းကောင်း၊ မဟာဟေရုညိကော၊
ငွေခတ်အရာလိမ္မာစွာ၍ မြို့ရွာခိုမှီးပွဲစားကြီးလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
တိသု၊ သုံးဦးကုန်သော၊ ဇနေသု၊ လူတို့သည်၊ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊
ဥတေသု၊ တည်ကုန်လတ်သော်၊ အဇာတဗုဒ္ဓိဒါရကော၊ လောကဝေါဟာ
ရ၌ဥာဏ်မဖြစ်သေးသော မလိင်တမာ ရွာသူသားငယ်သည်၊ ကဟာပ
ဏာနံ၊ အသပြာတို့၏၊ ဝိတ္တဝိတ္တစတုရသမဏ္ဍလာဒိဘာဝံ၊ ဆန်းကြယ်
သည် အထူးအထွေဆန်းကြယ်သည်လေးသောငှ် အဝန်းအစရှိသည်တို့
၏အဖြစ်ကို၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဣဒံ၊ ဤဝတ္ထုသည်၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏၊ ဥပ
ဘောဂပရိဘောဂံ၊ အတွင်းအသုံးအဆောင် အပအသုံးအဆောင်ထိုက်
သော၊ ရတနသမ္ပတံ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်သောဝတ္ထုတည်း၊ ဣတိ၊ ဤ
သို့၊ နဇာတိ၊ မသိရှာတတ်၊ ဂါမိကပုရိသော၊ ငွေကဲမလိမ္မာ ရွာနေလူကြီး
သည်၊ ဝိတ္တာဒိဘာဝဉ္စ၊ ဆန်းကြယ်သည်စသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုလည်း၊
ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏၊ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ၊ အတွင်းအသုံး
အဆောင်အပအသုံးအဆောင်ထိုက်သော၊ ရတနသမ္ပတဘာဝဉ္စ၊ ရတ
နာဟုသမုတ်အပ်သောဝတ္ထု၏အဖြစ်ကိုလည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အယံ၊
ဤအသပြာသည်၊ ကုဇော၊ စဉ်းလဲ၏၊ အယံ၊ ဤအသပြာသည်၊ ဆေကော၊
ရိုးသားကောင်းမွန်၏၊ အယံ၊ ဤအသပြာသည်၊ အာရဇော၊ မနှစ်သက်ခြင်း
ကိုပြုတတ်သောပွယ်ကြမ်းသတည်း၊ အယံ၊ ဤအသပြာသည်၊ သဏ္ဌာ
သိင်္ဂေဗ္ဗ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ခွဲခြမ်း၍မူကား၊ နဇာနာတိ၊ မသိ၊ မဟာဟေရုညိ
ကော၊ ပွဲစားကြီးမူကား၊ ဝိတ္တာဒိဘာဝဉ္စ၊ ဆန်းကြယ်သည်စသည်တို့၏အ
ဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရတနသမ္ပတဘာဝဉ္စ၊ ရတနာဟုသမုတ်အပ်သည်
၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကုဇာဒိဘာဝဉ္စ၊ ကုဇုစသည်တို့၏ အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဇာနန္တောစပန၊ သိသော်ကား၊ ဂူပံ၊ အဆင်း
ကို၊ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်းကောင်း၊ သန္တံ၊ အသံကို၊ သုက္ခာပိ၊ ကြား၍လည်း
ကောင်း၊ ဂန္ဓံ၊ အနံ့ကို၊ စာယိတွာပိ၊ နှင်း၍လည်းကောင်း၊ ရသံ၊ အရသာ

၁၁

ကို၊ သာယိတွာပိ၊ လျက်၍လည်းကောင်း၊ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်၊ ဂရုလဟု
တာဝံ၊ လေးသည် ပေါ့သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥပဓာရေတွာပိ၊ ဆ၍လည်း
ကောင်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အသုကဂါမေ၊ ဤမည်သောရွာ၌၊ ကတောတိပိ၊
ပြုအပ်၏ဟူ၍လည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အသုကနိဂမေ၊ ဤမည်သောနိဂုံး၌၊
အသုကနဂရေ၊ ဤမည်သောမြို့၌၊ အသုကပဗ္ဗတန္တယာယ၊ ဤမည်သော
တောင်ရိပ်၌၊ အသုကနဒိတိရေ၊ ဤမည်သောမြစ်ကမ်း၌၊ ကတောတိပိ၊ ပြု
အပ်၏ဟူ၍လည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အသုကာစရိယေန၊ ဤမည်သောပွဲစား
ဆရာသည်၊ ကတောတိပိ၊ ပြုအပ်၏ဟူ၍လည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ ဝေမေဝ၊
ထိုအတူသာလျှင်၊ သညာ၊ သညာသည်၊ အဇာတဗုဒ္ဓါဒါရကဿ၊ လောက
ဝေါဟာရဉာဏ်မဖြစ်သေးသောမလိင်တမိရွာသူသီးငယ်၏၊ ကဟာပဏ
ဒဿနံပိယ၊ အသပြာကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့၊ နိလာဒိဝသေန၊ အညှိစသည်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့်၊ အာရမ္မဏမတ္တမေဝ၊ အာရုံမျှကိုသာလျှင်၊ သညာနာတိ၊
မှတ်နှိုင်း၍၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ ဂါမိကပုရိသဿ၊ ဝေါဟာရစရိတ်မ
ကြေငွေမလိမ္မာ ရွာသူလူကြီး၏၊ ကဟာပဏဒဿနံပိယ၊ အသပြာကိုမြင်
ခြင်းကဲ့သို့၊ နိလာဒိဝသေန၊ အညှိစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏမ္မိ၊ အာ
ရုံကိုလည်း၊ ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စအစရှိသည်တို့၏အ
စွမ်းဖြင့်၊ လက္ခဏ ပဋိဝေခမ္ပိ၊ လက္ခဏာကို ထိုးခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊
ရောက်စေ၏၊ ပညာ၊ ပညာသည်ကား၊ မဟာဟေရညိကဿ၊ မြို့ရွာခိုမှီး
ပွဲစားကြီး၏၊ ကဟာပဏဒဿနံပိယ၊ အသပြာကိုမြင်ခြင်းကဲ့သို့၊ နိလာ
ဒိဝသေန၊ အညှိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အာရမ္မဏမ္မိ၊ အာရုံကိုလည်း၊
ဇာနာတိ၊ သိ၏၊ အနိစ္စာဒိဝသေန၊ အနိစ္စစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ လက္ခ
ဏပဋိဝေခမ္ပိ၊ လက္ခဏာကို ထိုးထွင်းခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ
၏၊ ဥဿက္ကိဟ္တာ၊ ဝိပဿနာကို အထက်သို့ဆောင်၍၊ မပ္ပပါတုဘာဝမ္မိ၊
မဂ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသို့လည်း၊ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏၊ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီး
အံ၊ နေသံ၊ ထိုသညာ ဝိညာဉ် ပညာတို့၏၊ သောဝိသေသော၊ ထိုဆိုအပ်
ပြီးသောအထူးသည်၊ ဒုပ္ပဒိုဝိဇ္ဇော၊ ထိုးထွင်း၍ သိနှိုင်းခက်၏၊ တေန၊ ထို
သို့ထိုးထွင်း၍ သိနှိုင်းခက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အာယသ္မာ နာဂသေ
နော၊ အရှင်နာဂသိန် မထေရ်သည်၊ မဟာရာဇ၊ မင်းကြီး၊ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း
စွာသောအမှုကို၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကတံ၊ လျက်ဖျစ်ခတ်
တီး အံ့ပြီးစလောက်မခေါက် မရက်ပြုတော်မူပေ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊
မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေနာဂသေန၊ အရှင်ဘုရားနာဂသိန်၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်

စွာတုရားသည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့သော၊ ဒုက္ခရုံ၊ ခဲယဉ်းစွာသောအမှုကို၊
ကတံ၊ ပြုတော်မူပေသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ သျှောင်၏၊ မဟာရာဇ၊ မင်း
ကြီး၊ အယံ၊ အာရုံကိုတွေ့ခြင်းသဘောရှိသော ဤတရားသည်၊ ဗသေသ၊
ဗသမည်၏၊ အယံ၊ အာရုံဟူသောအရာသာကိုခံစားတတ်သောဤတရား
သည်၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမည်၏၊ အယံ၊ အာရုံ၏သဘောကိုမှတ်သားတတ်
သောဤတရားသည်၊ သညာ၊ သညာမည်၏၊ အယံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့
ကိုစေ့ဆော်တတ်သော ဤတရားသည်၊ စေတနာ၊ စေတနာမည်၏၊ ဣဒံ၊
အချင်းချင်းမတူ ထူးပြားသောသဘောဖြင့်ခြားနား၍ သိတတ်သော ဤ
တရားသည်၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ ကောရမ္မဏ၊
တခုတည်းသောအာရုံ၌၊ ဝတ္တမာနာနံ၊ အတူတကွတပြိုင်နက်ဖြစ်ကြကုန်
သော၊ အဗျဗီနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗိတ္တစေတသိကာနံ၊ ဗိတ်စေတသိက်
ဖြစ်ကုန်သော၊ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို၊ ယံဝတ္ထာနံ၊ အကြင်သီးသန့်ခြားနား
မှတ်သားခြင်းကို၊ အက္ခာတံ၊ ဟောတော်မူပေ၏၊ ဣဒံဒုက္ခရုံ၊ ဤအသိခက်
သောနာမ်တရားတို့ကို သီးသန့်ခြားနား မှတ်သားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
ခဲယဉ်းစွာသောအမှုကို၊ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ကတံ၊ လက်ဖျစ်
ခတ်တီးအံ့ပြီးစလေသံ မခေါက်မရက်ပြုတော်မူပေ၏တကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
အါဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဟိ၊ ထင်စွာပြုဦးအံ့၊ တိလတေလံ၊ နှင်းခီး၊ သါသပတေ
လံ၊ မုန့်ညင်းခီး၊ မရူကတေလံ၊ သစ်မည်စည်ခီး၊ ဇေယျတေလံ၊ ကြက်ဆူခီး
ဝသာတေလံ၊ သာခီးခဲမှဖြစ်သောခီး၊ ဣတိဣမာနိပဉ္စတေလ္လာနိ၊ ဤခီးမျိုး
ငါးပါးတို့ကို၊ ဧကစဒ်ဒိယံ၊ တခုတည်းသောအိုးစရည်း၌၊ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်
၍၊ ဒိဝသံ၊ တနေ့လုံးလုံး၊ ယမတံယမကေန၊ တဖက်တယောင်နေထူက်အ
ရံသောမွေးတံဖြင့်၊ မဇ္ဈိကိ၊ မလစ်မလစ်ပတ်ပတ်မွှေနှည်း၏၊ မဇ္ဈိတွာ၊
မွှေနှည်းပတ်ပတ်ပြီးတုံလတ်၍၊ တတော၊ ထိုအိုးစရည်းမှ၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်
၍၊ ဣဒံ၊ ဤခီးသည်၊ တိလတေလံ၊ နှင်းခီး၊ ဣဒံ၊ ဤခီးသည်၊ သာသပတေ
လံ၊ မုန့်ညင်းခီး၊ ဣတိ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ ဧကေကဿ၊ တခုတခုကို၊ ပါဒ္ဓိ
ဧက္ကံ၊ အသီးအသီး၊ ဥဒ္ဓရဏံနာမ၊ ထုတ်ခြင်းမည်သည်၊ ဒုက္ခရုံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့၏၊
ဣဒံ၊ ဤတခုတည်းသော အာရုံ၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်သော နာမ်တရားကို၊
တတော၊ ထိုတနေ့လုံးလုံး မွှေနှည်း၍ အနယ်ကျပြီးသော ခီးကိုဤကား
တိလတေလံလစသည် ဝိုင်းခြား၍ ခွဲပြားထုတ်ယူတတ်သည်ထက်၊ ဒုက္ခရုံ၊
ဆယ်လေးတက်၍ခဲချက်အခေါင်အဖျားတည်း၊ ပန၊ ထိုသို့ဆိုခဲ့မှုလည်း၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သမ္ပညတညာဏဿ၊ သမ္ပညတညာဏ်၏၊

သုပ္ပဒိုမိဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာထိုးထွင်းအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ခမ္ပိဿ
 ရော၊ တရားတော်ကို အစိုးရသည်၊ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းစစ်သည်၊ ဟုတွား
 ဖြစ်၍၊ ကောရမ္မဏ၊ တခုသော အာရုံ၌၊ ဝတ္ထမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော၊
 အဗ္ဗုဒ္ဓိနံ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဣမေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဤတရားတို့ကို၊ ဝဝတ္ထာနံ၊ မရော
 မရှက်လက္ခဏာရသစသည်တစ်ခွန်းခွဲဝေတန်၍ ကောနိဆတ်ဆတ် မှတ်သား
 ခြင်းကို၊ အကာသိ၊ နှိုင်းချိန်ရှေ့ နောက်စောကြောထောက်၍ မထွောက်ပြန်
 ခွန်းခြင်းမှန်အောင် ရွှေ့ပြောင်းတော်ဖြင့် အသင့်စေ့ငု ပြုလတ်ပေပြီ၊ မဉ္ဇန္တီ
 မဟာနဒီနံ၊ ယမုနာနှင့်ကပ်၊ အဓိရုဇာတိမဟိလည်းဟူသော မကြွင်းမြစ်ကြီး
 ငါးစင်းတို့၏၊ သမုဒ္ဒပဓိဋ္ဌဌာနေ၊ သမုဒ္ဒရာဝင်ဝအပြိုင်တစ်စုံလျှင်ဖြစ်ဆုံး၌၊
 ဣဒံ၊ ဤရေသည်၊ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါ၏၊ ဥဒကံ၊ ရေတည်း၊ ဣဒံ၊ ဤရေသည်၊ ယမု
 နာယ၊ ယမုနာမြစ်၏၊ ဥဒကံ၊ ရေတည်း၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ ပါမို
 က္ကေ၊ အသီးအသီး၊ ဥဒကုဒ္ဓရဏောနာဝိ၊ ရေကိုထုတ်ခြင်းဖြင့်လည်း၊ အယ
 မက္ခော၊ ဤအနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဌမပဗ္ဗေန၊ ပဌ
 မပိုင်းဖြင့်၊ သုညတံ၊ အတ္တအတ္တနိယသောရမှဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒုတိ
 ယေန၊ ဒုတိယပိုင်းဖြင့်၊ သုညတလက္ခဏံ၊ သုညတလက္ခဏာကို၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဒွိတိပဗ္ဗဟိ၊ နှစ်ပိုင်းတို့ဖြင့်၊ အတ္တသုညာနံ၊ အတ္တမှဆိတ်ကုန်သော၊
 သဘာဝဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့၏၊ ဓမ္မမတ္တတယ၊ သတ္တလည်းမဟုတ်
 ဇီဝလည်းမဟုတ်သဘာဝဓမ္မမျှ၏အဖြစ်၏၊ ကထိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အနတ္တလက္ခဏံ၊ အနတ္တလက္ခဏာကို၊ က၊ ထေ
 တွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ
 ကို၊ ဒေသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ တတြတိက္ခဝေတိအာဒိ၊ တတြတိက္ခဝေ ဤသို့
 အစရှိသောပါဌ်ကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုတတြတိက္ခဝေစ
 သောစကား၌၊ ခန္ဓာမိတိ၊ ခန္ဓာမိဟူသည်ကား၊ ရူပံ၊ သဘာဝဓမ္မဖြစ်သော
 ရုပ်သည်၊ သုနုခေါဝိယ၊ ခွေးငယ်ကဲ့သို့၊ ဗံသံ၊ အသားကို၊ လုပ္ပိတွာလုပ္ပိ
 တွာ၊ နှုတ်၍နှုတ်၍၊ နခါဒတိ၊ စားတတ်သည်မဟုတ်၊ ပန၊ ဥပမာ ဆောင်
 ထင်အောင် ပြဦးအံ့၊ ကိလိဋ္ဌဝတ္ထ နိဝတ္ထော၊ မဖွပ်မလျော် ညှိစော် မည်း
 သမ်းဟောင်းနွမ်း ရုတ်ပြတ် ညှိညစ်ပတ်သော အဝတ်ကို ဝတ်သောသူ
 သည်၊ တတောနိဗ္ဗာနံ၊ ညှိစော်နံပုပ် စက်ဆုပ်ရှုံ့ဖွယ်ချုပ်တွယ်စပ်များထို့
 ဝတ်စားဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဝိဇ္ဇံ၊ စိတ်စက်ညှင်းစိုးညှိုးနွမ်းသင်း
 ရဲခြင်းကို၊ သန္ဓာယံ၊ ရှည်၍၊ ဗံ၊ ငါ့ကို၊ ဝတ္ထံ၊ ငါ့ဝတ် ငါ့စားသည်၊ ခါဒတိ၊
 ငါ့ကိုစားခဲ့၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဏတိယထာ၊ လေသံကတ်ထွာဆိုပါ၏သို့၊

၁၂၂

ဧဝံ၊ ဤအတု၊ ဣဒဓိ၊ ဤရှပ်သည်လည်း၊ ဝိဇ္ဇုံ၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းကို၊ ဥပ္ပါ
 ဒေန္တံ၊ ဖြစ်စေရကား၊ ခါဒတိနာမ၊ ကုန်ခဲဖမ်းစားသည်မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ပဋိပဇ္ဇောဟောတိတိ၊ ပဋိပဇ္ဇောဟောတိ ဟူသည်
 ကား၊ သိလံ၊ သိလကို၊ အာဒိ၊ ကတွာ၊ အစပြု၍၊ ယဝအရဟတ္တမပ္ပ၊ အရ
 ဟတ္တမဂ်တိုင်အောင်၊ ပဋိပဇ္ဇော၊ ကျင့်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ အထူး
 ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆိုပအံ့၊ ဣတ္ထ၊ ဤပဋိပဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်း၊ ဗလဝဉ္ဇာဏော၊ အား
 သန်သောဉာဏ်ရှိသော၊ တိက္ခဗုဒ္ဓိ၊ ထက်သောဉာဏ်ရှိသော၊ ဉာဏုတ္တ
 ရော၊ ဉာဏ်လွန်သော၊ ယောဂါဝစရော၊ ကမ္မဋ္ဌာနပယောဂ၌ ကျင်လည်
 သည်လည်းဖြစ်သော၊ ယောပဋိပဇ္ဇော၊ အကြင်ပဋိပဇ္ဇ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးသည်၊
 ပဓာနဘူမိယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ရာ မြေအတို့၌၊ ဝါယမန္တော၊ အပတ်
 စာကုတ်အားထုတ်လတ်သော်၊ ခါဏုနာဝါ၊ တံသင်းသစ်တုတ်သည်လည်း
 ကောင်း၊ ကဏ္ဍကေနာဝါ၊ မြားပြောင့်သည်လည်းကောင်း၊ ဝိဒ္ဓေါ၊ စူးဝင်အပ်
 သော၊ အာဂ္ဂုနေဝါ၊ လက်နက်ဖြင့်မူလည်း၊ ပဟတော၊ ခတ်မိလတ်အပ်
 သော၊ ဗျုပ္ပာဒိဟိဝါ၊ ကျားစသည်တို့သည်မူလည်း၊ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍၊ ခန္ဓ
 မာနော၊ ကိုက်ခဲအပ်သော၊ တံဝေဒနံ၊ ထိုဆင်းချီဝေဒနာကို၊ အဗ္ဗေဟာဂိကံ
 ဖွက်ခြင်ကိုက်သောအလားလေးစားမူ ဆင်းရဲမဟူ လောက်သည်ကို၊
 ကတွာ၊ ပြု၍၊ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မပြတ်စီးဖြန်းမူလကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ သမ္မသန္တော၊
 တလုံးတလဲလဲအမြဲသုံးသပ်သည်ဖြစ်၍၊ အရဟတ္တမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
 ကိုသာလျှင်၊ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူနိုင်၏၊ အယံ၊ ဤသည်းညည်းခံစေခံ နိဗ္ဗာန်ရေခံ
 ၍တစ်ခေါ်လေခံသော ဤပုဂ္ဂိုလ်ထူးကို၊ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏၊ နိဗ္ဗိဒါယ၊
 ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ၊ ဝိရာဂါယ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ၊ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှါ၊
 ပဋိပဇ္ဇောနာမ၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်ထူးမည်စလောက်ပေ၏ဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆို
 အပ်၏၊ ကေဝိယ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကဲ့သို့နည်း၊ ဝိတမလ္လထေရော
 ဝိယ၊ ဝိတမလ္လမထေရ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကုဋုမ္ဘိယ ပုတ္တမဟာတိဿ
 ထေရောဝိယ၊ ကုဋုမ္ဘိယပုတ္တမဟာတိဿမထေရ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဝတ္တနိအဓု
 ဝိယံ၊ တောင်ဌေးဖြင့်ယယ်ရှား၍သွားအပ်သောသမာနး သက်ငယ်ထူထပ်
 သောတောအုပ်၌၊ တိံသမတ္တာနံ၊ သုံးကျိပ်မျှကုန်သော၊ တိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့
 တွင်း၊ အညတရော၊ တယောက်သော၊ ဗျုပ္ပမုခေ၊ ကျားခံတွင်း၌၊ နိပ္ပန္နံ၊ တိက္ခု
 ဝိယ၊ လျောင်းသောရဟန်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကဏ္ဍကေန၊ ပြောင့်သည်၊
 ဝိဒ္ဓထေရောဝိယစ၊ ထိုးမိသော မထေရ်ကဲ့သို့၎င်း၊ န္ဒါဒဿသု၊ တကျိပ်နှစ်
 ပါးကုန်သော၊ တိက္ခုသု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ စာဏ္ဍီ၊ ကျေခံစည်ကို၊ ပဟာဂိ

၆၂၄

မိန့်ဝံ့သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

တွာခတ်၍၊ အရညော၊ တောအုတ်၍၊ ပခာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းလုံ့လကို၊
 အနုယုတ္တန္တေသု၊ အားထုတ်လတ်ကုန်သော်၊ ကော၊ သံခင်တဦးသည်၊ သူ
 ရိယေ၊ နေသည်၊ အတ္တင်္ဂတမတ္တယေဝ၊ အတ္တတောင်သို့ရောက်ကာမျှဖြစ်
 လတ်သော်သာလျှင်၊ စာဏှံ၊ ကျော်စည်ကို၊ ပဟရိတွာခတ်၍၊ စက်မံ၊
 စကြိုသို့၊ ဩရုယ၊ သက်လတ်၍၊ စက်မန္တော၊ စကြိုကြွလတ်သော်၊ ဝံ၊ ရိ
 ယံ၊ ဗိယာ၊ နိဗ္ဗထေန္တော၊ ခြေဖြင့်ခတ်မှုသည်ဖြစ်၍၊ တံဏပဋိစ္ဆန္တံ၊ မြက်ဖုံး
 လွှမ်းသော၊ ကဏ္ဍကံ၊ ငြောင့်ကို၊ အတ္တမိ၊ နင်းမိ၏၊ ကဏ္ဍကော၊ ငြောင့်သည်
 ဝိဋ္ဌိပါဒေန၊ ခြေဖမ်းဖြင့်၊ နိက္ခန္တော၊ ထုတ်ခြင်းထွက်၏၊ တတ္ထဗာလေန၊ ပူ
 စွာသောဖရင်းဖြင့်၊ ဝိနိဝိဒ္ဓကာလောဝိယ၊ ထုတ်ခြင်းထွင်းဖော်သောကာလ
 ကဲ့သို့၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်၊ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ထေရေ၊ ခိုင်မာမြဲမြံသော၊ စိတ်
 ရှိသောသခင်သည်၊ စိန္တေ၊ ကြံ၏၊ ဣမံကဏ္ဍကံ၊ ဤငြောင့်ကို၊ ဥဒ္ဓရာမိ၊
 နှုတ်ရာအုံ့လော၊ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ပကတိယာ၊ ပြကတေ၊ အားဖြင့်၊ ဝိန္တိ
 တွာ၊ နှလုံးသည်းပွတ်သို့စူးဝင်၏၊ ဌိတံ၊ တည်သော၊ ကဏ္ဍကံ၊ နှလုံးတံသင်း
 ငြောင့်ငါးစင်းကို၊ ဥဒ္ဓရာမိ၊ နှုတ်ရာအုံ့လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တဿ၊ ထိုသခင်
 အား၊ ဣမိနာကဏ္ဍကေန၊ ဤပြင်ပငြောင့်သည်၊ ဝိဒ္ဓတ္တာ၊ စူးဝင်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်၊ နိရယာဒိသု၊ ငရဲစသည်တို့၌၊ ဘယံနာမ၊ ကောင်းမည်သည်၊
 နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပကတိယာ၊ ပြကတေ၊ အားဖြင့်၊ ဝိန္တိတွာ၊ စူးဝင်၍၊ ဌိတကဏ္ဍ
 ကေဝ၊ အမြဲတည်လျက်၊ ပယံနှိုင်းခက်သား၊ သံဟက်မြှားသို့၊ အပျားဖရုံး
 ထိကဆုံးသည်နှလုံးတံသင်းငြောင့်ငါးစင်းကိုသာလျှင်၊ ဥဒ္ဓရာမိ၊ ရှင်းရှင်း
 ငင်ထုတ်ပယ်ထွင်နှုတ်အံ့၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်၊ အဟောသိ၊
 ဖြစ်၏၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံပြီး၍၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ တံဝေဒနံ၊ ထို
 ဝေဒနာကို၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ မလှောက်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ သဗ္ဗတ္ထိံ၊
 တညဉ့်ပတ်လုံး၊ စက်မိတွာ၊ စကြိုသွား၍၊ ရတ္တယာ၊ ညဉ့်သည်၊ ဝိဘာတာ
 ယံ၊ မိုးဗန်းသင်း၊ လတ်သော်၊ အညဿ၊ အတောင်ရဟန်း၊ တယောက်အား၊
 သညံ၊ အမှတ်ကို၊ အဒါယိ၊ ပေး၏၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်၊ အာဂတိံ၊
 လာ၍၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ ကိံ၊ အသို့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုန္တိ၊ မေး၏၊
 အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ ကဏ္ဍကေန၊ ငြောင့်သည်၊ ဝိဒ္ဓေါ၊ စူးဝင်အပ်သည်၊
 အမှီဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား
 ကာယဝေလယာ၊ အဘယ်အခါ၌၊ ဝိဒ္ဓေါ၊ စူးဝင်ပါသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝုတ္တေ၊ လျှောက်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်၊ သာယန္တမေဝ၊
 ညချမ်းအခါ၌ပင်လျှင်၊ ဝိဒ္ဓေါ၊ စူးဝင်အပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါဝ၊ ဆို၏၊

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်၊ ၁၂၅

ကသ္မာ၊ အဘယံ၊ ကြောင့်၊ အမှ၊ ငါတို့ကို၊ နပက္ခောသိတ္ထ၊ ခေါ်တော်မူ
 ကုန်သနည်း၊ ကဏ္ဍကံ၊ ငြောင့်ကို၊ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ နှုတ်၍၊ တတ္ထ၊ လိုငြောင့်ထိုး
 မိရာ၌၊ တေလမ္ပိ၊ ဆီကိုလည်း၊ သိဇ္ဇေယျာမ၊ လောင်းနယ် ရကုန်အံ့၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ ဝုတ္တေ၊ ကျင်နာသနား လျှောက်ကြားလတ်သော်၊ အာဝုသော၊ ငါ
 ရှင်၊ ပကတိယာ၊ ပြကတေ အားဖြင့်၊ ဝိန္နိတွာ၊ နှလုံးသည်းပွတ် စူးဝင်၍၊
 ဌိတကဏ္ဍကမေဝ၊ အမြဲတည်လျက်ပယ်နှိုင်းခက်သား သံဟက်မြှားသို့
 အဖျားဖရုံး ထိကာဆုံးသည် နှလုံးတံသင်း၊ ငြောင့်ငါးစဉ်းကိုသာလျှင်၊
 ဥဒ္ဓရိတုံ၊ နှုတ်ခြင်းငှါ၊ ဝါယမိမှ၊ တချောင်းအသက် မစွဲကွက်ဖဲ မယွက်
 မဆုတ်အားထုတ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊
 ဥဒ္ဓရိတုံ၊ နှုတ်ခြင်းငှါ၊ သတ္တု၊ ကိတ္တ၊ တတ်နှိုင်းပါကုန်၏လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 ဝုတ္တေ၊ လျှောက်လတ်သော်၊ အာဝုသော၊ ငါရှင်၊ ဧကဒေသမတ္တေန၊ တ
 စိတ်မျှဖြင့်၊ မေးငါသည်၊ ဥဒ္ဓတော၊ နှုတ်အပ်ပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ ဆို၏၊
 သေသဝတ္ထုနိ၊ ကြွင်းသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ဒိဃမဇ္ဈိမဋ္ဌကလာယ၊ ဒိဃနိ
 ကာယံ မဇ္ဈိမနိကာယံ အဋ္ဌကလာယတို့၌၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ္တနိဒ္ဒေသ၊ သတိ
 ပဋ္ဌာနသုတ္တနိဒ္ဒေသ၌၊ ဝိတ္ထာရိတာနေဝ၊ ချဲ့အပ်ကုန်သည်သာတည်း၊ တံကိ
 မညထတိက္ခဝတိ၊ တံကိ မညထ သိက္ခဝေဟူသောစကားကို၊ ကသ္မာ၊
 အဘယံ၊ ကြောင့်၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း၊ ဣမသ္မိံ၊ ပဗ္ဗေ၊ ဤအပိုင်း၌၊
 ဒုက္ခလက္ခဏမေဝ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်ပြီ၊
 အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို၊ နကထိတံ၊ မဟောရသေး၊ တံအနိစ္စ
 လက္ခဏံ၊ ထိုအနိစ္စလက္ခဏာကို၊ ဒေသတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဣဒံ၊ ဤအပိုင်းကို
 အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာ
 တို့ကို၊ သမေဝာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ ဒေသတုမ္ပိ၊ ပြခြင်းငှါလည်း၊ အာရန္တမေ
 ဝ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်သည်ပင်တည်း၊ အပစိနာတိနောအာစိနာတိတိ၊
 အပစိနာတိနောအာစိနာတိဟူသည်ကား၊ အာစယဂါမိဓမ္မေ၊ ရုတိပဋိသန္ဓေ
 သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောတရားတို့ကို၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်တရားကို၊ ဝိနာသေတိ၊
 ပျက်ဆီးတတ်၏၊ နေဝစိနာတိနဝဇ္ဇေတိ၊ မပွားစေတတ်၊ ပဇဟတိနောဥပါ
 ဒိယတိတိ၊ ပဇဟတိနောဥပါဒိယတိဟူသည်ကား၊ တဒေဝဇ္ဇံ၊ ထိုဝဋ်
 တရားကိုပင်လျှင်၊ ဝိဿန္တေ၊ စွန့်ခွါ၏၊ နဂဏ္ဍာတိ၊ မယူ၊ ဝိသိနေတိန
 ဥသိနေတိတိ၊ ဝသိနေတိနဥသိနေတိဟူသည်ကား၊ ဝိကိရတိ၊ ဖရိုဖရဲပစ်
 ကြ၏ နသမ္ပိဇ္ဇေတိ၊ မပေါင်းမရမဆည်း၊ ဝိရူပေတိနသန္တု၊ ပတိတိ၊ ဝိရူပ
 တိနသန္တု၊ ပေတိဟူသည်ကား၊ ဝဇ္ဇတ္ထယသင်္ခါတံ၊ ဝဋ်သုံးပါးဟုဆိုအပ်

၁၂၅

၁၂၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှံ။

သော၊ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ ဖိးသုံကြီးကို၊ နိဗ္ဗာပေတိ၊ ငြိမ်းအေးစေ၏၊ နဇာလာပေတိ၊ မတေသံ၊ မလောင်စေ၊ (ပ)၊ ဧဝံပဿံ၊ ဘိက္ခဝေတိ၊ ဣဒံ၊ ဧဝံပဿံဘိက္ခဝေဟူသောဤစကားကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း၊ ဝဇ္ဇံ၊ ဝဋ်တရားကို၊ ဝိနာသေတွာ၊ ဖျက်ဆီး၍၊ ပြိုတံ၊ တည်သော၊ ဝိကာသဝံ၊ ရဟန္တာသခင်ကို၊ ဒသိသာသီတိ၊ ပြအံ့ဟူ၍၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧတ္ထကေနဌာနေန၊ ဤမျှသော ပါဠိအရပ်ဖြင့်၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ စတ္တာရေ၊ လေးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂေ၊ မဂ်တို့ကို၊ ဒဿတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဣဒံ၊ ဤဧဝံပဿံဘိက္ခဝေ အစရှိသောစကားကို၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ အကဝါ၊ တထွေသော်တုံ၊ ဧတ္ထကေနဌာနေန၊ ဤမျှသောပါဠိအရပ်ဖြင့်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား၊ ပဌမမဂ္ဂေ၊ ပဌမမဂ်ကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ တယောမဂ္ဂေ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးတို့ကို၊ ဒဿတုံ၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဣဒံ၊ ဤဧဝံပဿံဘိက္ခဝေ အစရှိသောစကားကို၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧတ္ထကေနဌာနေန၊ ဤမျှသောပါဠိဖြင့်၊ တိဏိမဂ္ဂါနိ၊ သုံးပါးသောမဂ်တို့ကို၊ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏၊ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ သဟ၊ တကွ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို၊ ဒဿတုမ္ပိ၊ ပြခြင်းငှါလည်း၊ ဣဒံ၊ ဤဧဝံပဿံဘိက္ခဝေ အစရှိသော စကားကို၊ အာရန္တမေဝ၊ အားထုတ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း၊ သပဇာပတိကာတိ၊ သပဇာပတိကာ ဟူသည့်ကား၊ ပဇာပတိနာဒေဝရာဇေန၊ ပဇာပတိနတ်မင်းနှင့်၊ သမ္ဘိ၊ တကွ၊ အာရကာဝနမဿန္တိတိ၊ အာရကာဝနမဿန္တိ ဟူသည့်ကား၊ နုရတောဝ၊ ဝေးမင်းထွဋ်ဟူ၍၊ ရွာကပင်လျှင်၊ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်၏၊ နုရေဝိ၊ ဝေးသော အရပ်၌လည်း၊ ပြီတံ၊ တည်သော ရဟန္တာသခင်ကို၊ နမဿန္တိ ယေဝ၊ ရှိခိုးကုန်သည်သာလျှင်တည်း၊ အာယသ္မန္တံ၊ နိတဏ္ဍရံ၊ အရှင်နိတ မထေရ်ကို၊ နမဿန္တိ ဝိယ၊ ရှိခိုးကုန်သကဲ့သို့တည်း၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား၊ ထေရော၊ နိတမထေရ်သည်၊ ဗုဒ္ဓန္တနုကကုလတော၊ ပန်းစွန်အမျိုးမှ၊ နိက္ခမ္ပံ၊ ထွက်လတ်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်ရှိသော်၊ ခုရဂ္ဂေ၊ သင်ရန်းသွားအဖျားကို၊ သီသေဌပိတေဝေ၊ မကိတော်ဆံချခြင်းတင်အပ်သော်သာလျှင်၊ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ဆံအမွှေး ခြေသည်းလက်သည်းသွားအရေဟုခွဲဝေငါးစတစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံကို၊ မုခေန၊ နှုတ်ဖြင့်၊ ဘာဝနံ၊ ဆံအမွှေးခြေသည်း

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

လက်သညးသွားအရေ သွားလက်သညးခြေသညးအမွေးဆံဟုအနုလော
မံပဒိုလောမံအံကာအံကာ တဗ္ဗာဗ္ဗာလျှင် လေ့လာစွာလှအဝါးဝံလျှင်၍အ
ဆင်းသဏ္ဌာန် အနံစသည့်ကျဉ်းချုပ် ခွေးကောင်ပုပ်သို့ စက်ဆုပ်တလွ
ရာဂကင်းကွာတဏှာမငြိန်ဗြိဗ္ဗိရာဂဖြစ်အောင်အားသစ်၍ပွားခြင်းကို၊အ
နုယုဉ္ဇန္တော။ အာရုံမကွက်မယွက်မဖြည့် သက်သက်ကြည့်လျက် တည်
စွာနှလုံးကျိုးကာရလွယ် အကယ်စေပြေးရေးရေးလတင် ခုံမင်လျက်မ
မင်ရုတ်ရုတ်အားထုတ်လတ်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊မ
သင်းဟယ်လောကံရောက်လတ်ပြီး၍၊ စိန္တသိ၊ကြိ၏၊ အဟံ၊ ငါသည်၊
အဇ္ဇေဝ၊ယနေ့ပင်လျှင်၊ပဗ္ဗဇိတော၊ရဟန်းပြုပြီး၍၊အဇ္ဇေဝ၊ယနေ့ပင်လျှင်၊
မေ၊ငါ၏၊ပဗ္ဗဇိတကိစ္စံ၊ရဟန်းကိစ္စသည်၊မတ္ထကံ၊အပြီးသို့၊ပတ္တံ၊ ရှေ့ပေ
ပြီ၊ စတုပစ္စယသန္တောသဘာဝနာရာမပဒိုမဏ္ဍိတံ၊ လေးပါးသောပစ္စည်း
၌ရောင့်ရဲခြင်းဘာဝနာ၌ပွေ့ လျော်ခြင်းဖြင့်တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ မဟာ
အရိယဝံသပဒိုပဒံ၊မဟာအရိယဝံသအကျင့်ကို၊ပူရေဿာမိ၊ ဖြည့်ပေအံ့၊
ဣတိ၊ဤသို့၊စိန္တသိ၊ ကြိလတ်၏၊ သောဓေဝရော၊ ထိုနိတသခင်သည်၊
ပံသုကူလက္ခာယ၊ပံ သုကူအကျိုး၌၊ သာဝတ္ထိံ၊သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ပဓိသိ
တွာ၊ဝင်၍၊စောဠကံ၊ပုဆိုးနွမ်းကို၊ပရိယေသန္တော၊ရှာလျက်၊ဝိစရိ၊ထည့်
လည်၏၊အထ၊ ထိုခဏ၌၊ဧကော၊ တဦးသော၊ မဟာဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာကြီး
သည်၊သမာပတ္တိတော၊သမာပတ်မှ၊ဝုဠာယ၊ထ၍၊မနုဿပထံ၊လူခရီးကို၊
သြးလောကေန္တော၊ကြည့်လတ်သော်၊ထေရံ၊သခင်နိတမထေရ်ကို၊ဒိသ္မာ၊
မြင်၍၊အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ အဇ္ဇေဝ၊ယနေ့ပင်
လျှင်၊ရုရက္ခေ၊သင်ရန်းသွားအဖျားကို၊သိသေဋ္ဌဝိတေဝေ၊ မဏိတော်၌ဆံ
ချခြင်းတင်အပ်သော်သာလျှင်၊တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ၊တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို၊ဘာဝေတွာ၊စီးဖြန်း၍၊အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ပတွာ၊ ရောက်ပြီး
၍၊မဟာအရိယဝံသပဒိုပဒံ၊မဟာအရိယဝံသအကျင့်ကို၊ ပူရေတံ၊ ဖြည့်
ခြင်း၌၊စောဠကံ၊ပုဆိုးနွမ်းကို၊ ပရိယေသတိတိ၊ ရှာလတ်ပေသည်ဟူ၍၊
အဉ္ဇေဝိံ၊လက်အုပ်ကို၊ပဂ္ဂယျ၊ချီ၍၊ နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်၊ အဋ္ဌာသိ၊
ရပ်၏၊တံ၊ထိုရှိခိုးသောဗြဟ္မာကြီးကို၊အညော၊တပါးသော၊ မဟာဗြဟ္မာ၊
ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ဒိသ္မာ၊မြင်၍၊တွံ၊သံသည်ကံ၊ နာဘယံသူကို၊နမဿ
သိ၊ရှိခိုးသနည်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပုစ္ဆိ၊မေး၏၊နံနိတက္ခေရံ၊ ထိုနိတမထေရ်ကို၊
နမဿာမိ၊ရှိခိုး၏၊ဣတိ၊ဤသို့၊ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ကိံ၊ကာရဏာ၊

၁၂၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

အာဟာရအကြောင်းကြောင့်၊ နမဿတိ၊ ရှိခိုးသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုန္နိ၊
မေးပြန်၏။ အဇ္ဈေဝ၊ ယနေ့ပင်လျှင်။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍။ အဇ္ဈေဝ၊ ယနေ့
ပင်လျှင်။ ခုမုတ္တေ၊ သင်ရန်းသွားအဖျားကို။ သိသေဌပိတေဇေ၊ မဏိတော်
၌ဆံ့ချခြင်းတင်အပ်သော်သာလျှင်။ တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာနံ၊ တစပဉ္စကကမ္မ
ဋ္ဌာန်းကို။ ဘာဝေတွာ၊ စီးပြန်း၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊
ရောက်၍။ မဟာအရိယဝံသပဋိပဒံ၊ မဟာအရိယဝံသအကျင့်ကို။ ပူရေတုံ၊
ဖြည့်ခြင်းငှါ။ စောဗ္ဗကံ၊ ပုဆိုးခွမ်းကို။ ပရိယေသတိတိ၊ ရှာလတ်ပေသည်
ဟူ၍။ နမဿာမိ၊ ရှိခိုး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟာရိတိ၊ သော၊ ထိုမေးသော
ဖြေဟောကြီးသည်။ နံထေရံ၊ ထိုမထေရ်ကို။ နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ အဋ္ဌာ
သိ၊ တည်၏။ အထ၊ ထိုနောင်မှ။ အညော၊ တပါးသောဖြေဟောသည်။ နမဿ
မာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သတ္တ
သတာ၊ ခုနစ်ရာကုန်သော။ မဟာဖြေဟောနော၊ ဖြေဟောကြီးတို့သည်။ နမဿ
မာနော၊ ရှိခိုးကုန်လျက်။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ တာဒေဝ
တာ ပ) ပါရပတိပံသုကုလန္တိ၊ တာဒေဝတာ (ပ) ပါရပတိပံသုကုလံဟူ၍၊
ဝတ္ထံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဥဋ္ဌာရာ၊ မြတ်ကုန်သော။ သတ္တသတာ၊ ခုနစ်ရာကုန်
သော။ တာဒေဝတာ၊ ထိုဖြေဟောတို့သည်။ ဖြေဟွရိမာနာ၊ ဖြေဟောတို့၏နေရာ
ဖြစ်သောမိမာနံမှ။ အဘိနိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ နိတံ၊ ပံသုကုဆောင်ထနိတ
ပညပ်သခင်မြတ်ကို။ ပသန္နမိတ္တာ၊ ကြည်ညိုသောမိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊
နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ ဝိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာရှင်ကျော်သည်။ ပံသုကုလံ၊
ပံသုကုသင်္ကန်းကို။ ဝဏ္ဏတိ၊ ယူ၏။ ဥဋ္ဌာရာ၊ မြတ်ကုန်သော။ သတ္တသတာ၊
ခုနစ်ရာကုန်သော။ တာဒေဝတာ၊ ထိုဖြေဟောတို့သည်။ ဖြေဟွရိမာနာ၊ ဖြေဟော
တို့နေရာဖြစ်သောမိမာနံမှ။ အဘိနိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ နိတံ၊ နိတမထေရ်
ကို။ ပသန္နမိတ္တာ၊ ကြည်ညိုသောမိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုး
ကုန်၏။ ဝိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာသည်။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုကို။ ကယိရတိ၊
ပြု၏။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုကို။ ခေဝတိ၊ ဖွပ်၏။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုကို။ ရဇတိ၊
ဆိုး၏။ ပံသုကုလံ၊ ပံသုကုကို။ ပါရပတိ၊ ရုံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တင်ဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမသ္မိံသုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို။ တိဟိ
သုံးပါးကုန်သော။ တေဝတိ၊ ဘဝတို့ဖြင့်။ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊ လည်စေ၍။ အဿ
သုတ္တဿ၊ ထိုသုတ်၏။ ကုဉံ၊ အထွတ်ဖြစ်သော။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်
ကို။ ဝဏ္ဏိ၊ ယူတော်မူ၏။ ဒေသနာပရိယောသာနေ၊ ဒေသနာတော်၏အဆုံး
၌။ ပဉ္စသတာ၊ ငါးရာကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အရဟတ္တေ၊ အရ

၀၀

ဟတ္တဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိံ သု၊ တညကုန်၏။ သတ္တမံ၊ သတ္တမသုတ်သည်၊
နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၈ အဋ္ဌမေ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌၊ ကိသ္မိဗ္ဗိဒေဝပကာရဏေတိ၊ ကိသ္မိဗ္ဗိဒေဝ
ပကာရဏေဟူသည်ကား၊ ကိဗ္ဗိဒေဝကာရဏေ၊ တရံတခုသော အကြောင်း
ကြောင့်၊ ပဏာမေတွာတိ၊ ပဏာမေတွာဟူသည်ကား၊ နိဟရိတွာ၊ ကိုယ်
တော်၏သမိပစာရအဖြစ်မှပယ်ထုတ်၍၊ ကိသ္မိ ပနကာရဏေ၊ အဘယ်အ
ကြောင်းကြောင့်ကား၊ ဇေတေ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ ပဏာမိတာ၊ ကိုယ်တော်၏သမိပစာရအဖြစ်မှ ပယ်ထုတ်တော်မူ
အပ်သနည်း၊ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးခြင်းအံ့၊ ဟိ၊ အဖြေကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဧကသ္မိံ၊ တခု
သော၊ အန္တောဝသော၊ ဝါတွင်း၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာဝတ္ထိ
ယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌၊ ဝသိတွာ၊ ဝါဆိုတော်မူ၍၊ ဝတ္ထဝသော၊ ဝါကျွတ်
လတ်ပြီးသော်၊ ပဝါရေတွာ၊ ပဝါရဏာပြု၍၊ မဟာဘိက္ခုသံဃာပရိဝါရေ၊
များစွာသောရဟန်းသံဃာတော်ခြံရံလျက်၊ သာဝတ္ထိတော၊ သာဝတ္ထိပြည်
မှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ဇနပဒစာရိကံ၊ ဇနပုဒ်တပါးသို့ထွက်လည်ခြင်းကို၊
စရန္တော၊ ထွက်လည်လတ်သော်၊ ကပိလဝတ္ထု၊ ကပိလဝတ်ပြည်သို့၊ ပတွာ၊
ရောက်တော်မူ၍၊ နိဂြောဓာရာမံ၊ နိဂြောဓါရုံကျောင်းတော်သို့၊ ပါဝိသိ၊ ဝင်
တော်မူ၏။ သံကျရာဇောနံ၊ သာကီဝင်မင်းတို့သည်၊ သတ္တော၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်၊ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊
ပစ္ဆာတာတ္ထေ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှနောက်၌၊ ကပ္ပိယာနိ၊ အပ်ကုန်သော၊
တေလမရဟဏိသာဒီနိစေဝ၊ ဆီပျားတင်လဲစသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊
ပါနကာနိစ၊ အပျော်ယမကာတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကာဓသတေတိ၊ ထမ်း
ပိုးအရာတို့ဖြင့်၊ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍၊ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းတော်သို့၊ ဂန္တော၊
သွား၍၊ သံဃံဿ၊ သံဃာတော်အား၊ နိယျာဒေတွာ၊ ဆောင်နှင်း၍၊
သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဝန္တိတွာ၊ ရှိပိုး၍၊ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ပဋိသန္ဓာရကို၊
ကရောန္တော၊ ပြုကုန်လျက်၊ ဧကမန္တေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောနေရာ
၌၊ နိသီဒိံ သု၊ ထိုင်နေကုန်၏။ သတ္တော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေသံ၊ ထိုသာ
ကီဝင်မင်းတို့အား၊ မရရဓမ္မကထံ၊ ချိုမြိန်သောအရသာ ရှိသောတရား
စကားကို၊ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလျက်၊ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေ၏။ တသ္မိံ
ခဏေ၊ ဤခဏ၌၊ ဧကဓမ္မေ၊ အချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ သေနာ
သနံ၊ ကျောင်းအိမ်ရာနေရာကို၊ ပဋိဇ္ဇေန္တိ၊ သုတ်သင်ကုန်၏။ ဧကဓမ္မေ၊ အ
ချို့ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ပဗ္ဗပိဋ္ဌာဒိနိ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်

၁၃၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံပယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

စသည်တို့ကို၊ ပညာပေန္တိ၊ ခင်းကုန်၏။ သာမဏေရာ၊ မောင်ရှင်တို့သည်။ အပ္ပဟရိတံ၊ ပေါင်းမြက်သုတ်သင်သည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဘာဇနိယဋ္ဌာနေ၊ ဆီပျားတင်လဲ အဖျော်ယမကာဝေဘန်ရာ၌။ သမ္ပတ္တဘိက္ခုပိ၊ ရောက်လာသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ အသမ္ပတ္တဘိက္ခုပိ၊ မရောက်လာသောရဟန်းတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ သမ္ပတ္တ၊ ရောက်လာကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ အသမ္ပတ္တနံ၊ မရောက်လာကုန်သောရဟန်းတို့၏။ လာဘံ၊ လာဘ်ဝေရကို။ ဂဏန္တာ၊ ယူကုန်သည်ဖြစ်၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့အား၊ ခြေထ၊ ပေးကုန်လော။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ အာစရိယသ၊ ဆရာအား၊ ခြေထ၊ ပေးကုန်လော။ ဥပဇ္ဈာယသ၊ ဥပဇ္ဈာယအား၊ ခြေထ၊ ပေးကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကထေန္တာ၊ သံတကျည်ကျည်ဆိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ မဟာသဒ္ဓ၊ အလှအယက်သူထက်ငါများစွာသောအသံကို၊ အကံသု၊ ပြုကြကုန်၏။ သတ္ထ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သုတွာ၊ ကြားတော်မူ၍။ ထေရံ၊ ထေရ်ကျော်အာနန္ဒကို၊ ဝုန္တိ၊ မေးတော်မူ၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓ၊ ဝဲတင်ထပ်လျက်တက်သောအသံများသောအသံတို့ကို။ သုတာ၊ ရှေးနားတော် ကြားအပ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုအသံတို့သည်။ ကေပန၊ အဘယ်အသံတို့ပေနည်း။ မစ္ဆဝိလောပေ၊ ငါးကိုအလှအယက် ရောင်းဝယ်ရာ၌၊ ကေဝဇ္ဇာမညေ၊ ရှက်ကြောက်မဲ့စွာ တင်ငါရေသန့်နှင့် တုံ့ခဲ့လှန်ပြီတကား၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုန္တိ၊ မေးတော်မူ၏။ ထေရော၊ ထေရ်ကျော်အာနန္ဒသည်။ ဧတမတ္ထံ၊ လာဘ်ဝေရာ၌ အမှာကံခြေထစသည် အလှအယက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်သောအကြောင်းကို၊ အံာရောစေသိ၊ ရှေးနားတော်ကြားလျှောက်ထားပေ၏။ သတ္ထ၊ နတ်လူဆရာ စောသတ္ထာသည်။ သုတွာ၊ အာနန္ဒတကား ကြားတော်မူလတ်၍၊ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ အာမိသဟေတု၊ အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟာသဒ္ဓ၊ ရှက်ကြောက်ပယ်ခွါ သည်းစွာအသံကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား၊ အာမကရောန္တိ၊ ဩဝံပြုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာရောစေသိ၊ ကြားလျှောက်၏။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတံ၊ ဤသို့ဩတ္တရ်အကွပ်လဲ ပြုခဲ့သည်ကား၊ အာနန္ဒ၊ ဣဝိကံ၊ မလျော်ဘတ်လေ၊ အပုတိရူပံ၊ မသင့်တင့်ချေမလိ၊ အန္ဓယကိုဆိုပြီးအံ့၊ မလော၊ ငါသည်၊ ကပ္ပသဟဿာမိကာနိ၊ ကန္တာကြီးတသိန်းအလွန် ရှိကုန်သော၊ စတ္တာရိအသင်္ချေယျာနိ၊ လေးအသင်္ချေတို့ကာလပတ်လုံး၊ ဖိစရာဒိဟေတု၊ သက်နိုးစသော အကြောင်းကြောင့်၊ ပါရမိယော၊ ပါရမီတို့ကို၊ နမူရိတာ၊

၂၃

ပြည့်သည်မဟုတ်ကုန်ခဲ့၊ ဣမေဝိတိက္ခ။ - ဤရဟန်းတို့သည်လည်း၊ စိဝရာ
 ဒိဟေတု၊ - သင်္ကန်းစသော အကြောင်းကြောင့်၊ အဂါရသွား၊ အိမ်မှ၊ နိက္ခမ္မ၊
 ထွက်၍၊ အနဂါရိယံ၊ အိမ်၏အစီးအပွားဖြစ်သော လယ်လုပ်ခြင်းကုန်သွယ်
 ခြင်းအစရှိသော အမှုမဲ့သော ရဟန်းအကျင့်ကို၊ နပဗ္ဗဇိတာ၊ ကျင့်ကြသည်
 မဟုတ်ကုန်ခဲ့၊ အရဟတ္တဟေတု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရဟန်းပြုကုန်ပြီးလျက်၊ အနတ္တံ၊ လိုင်းအကျိုးမဟုတ်
 ပါသည်ကို၊ အတ္တသဒိသံ၊ လိုမင်းအကျိုးနှင့်အတူ၊ အသာရံ၊ အနှစ်မဟုတ်
 သည်ကို၊ သာရသဒိသံ၊ အနှစ်နှင့်အတူ၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်ချေပြီ၊ အာနန္ဒ၊
 အာနန္ဒ၊ ဝန္တံ၊ သွားချေ၊ တေတိက္ခ။ မကြောက်မရှက်အစာမက်၍ လုယက်
 လျှပ်ပေါ်ပျက်ချော်သော ထိုရဟန်းတို့ကို၊ ပဏာမေဟိ၊ သမိပစာရအဖြစ်
 မှပယ်ရှား၍ တပါးရပ်မြေနှင့်ထုတ်လေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်
 မူ၏၊ ဝုဗ္ဗန္တသမယန္တိ၊ ဝုဗ္ဗန္တသမယံဟူသည်ကား၊ ဗုတိယဒိဝသေ၊ နှင်တော်
 မူသည်မှ နှစ်ရက် မြောက်သောနေ့၌၊ ဝုဗ္ဗန္တသမယံ၊ နံနက်အခါ၌၊ ဝေဠု
 ဝလဋ္ဌိကာယမူလေတိ၊ ဝေဠုဝလဋ္ဌိကာယမူလေဟူသည်ကား၊ တရုဏာ
 ဝေဠုဝရက္ခမူလေ၊ ဥသျှစ်ပင်ပျိုအရင်း၌၊ ပဗ္ဗာဠောတိ၊ ပဗာဠောဟူသည်
 ကား၊ ပဝါဟိတော၊ ဝေးမြေအရပ်တွင်လိုက်အပ်ပြီး၊ ပဂါဠောတိပိ၊ ပဂါ
 ဠောဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဠိရှိ၏၊ ပဂါဟိတော၊ မသိမ်၊ မပိုက်ခွဲပစ်လိုက်
 ပြီ၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ဥဘယမ္ဘိ၊ ပဗာဠော
 ပဂါဠောဟူသော ဝုန်နှစ်ပါးသည်လည်း၊ နိဟဓုဘာဝမေဝ၊ နှင်ထုတ်အပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကိုသွားလျှင်၊ ဒိပေတိ၊ ပြတတ်၏၊ သိယာအည ဝတ္တန္တိ၊
 သိယာ အညဝတ္တံ ဟူသည်ကား၊ ပသာဒညဝတ္တံဝါ၊ ကြည်ညိုခြင်း၏
 ငှေးနှင့်တွေ့ပြားတပါးသော အဘို့အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊
 ဘာဝညဝတ္တံဝါ၊ အဖြစ်ဇာတ်အားဖြင့် ငှေးနှင့်တွေ့ပြားတပါးသော အဘို့ဖြစ်
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဘုဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ကထံဘဝေယျ၊ အဘယ်သို့
 ဖြစ်ရာ သနည်း၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မယံ၊ ငါတို့ကို၊
 လဟုကေ ကာရုဏေ၊ ပေါ့သော အကြောင်းကြောင့်၊ ပဏာမိတာ၊ နှင်
 ထုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို၊ မန္တံ၊ ညံ့သည်ကို၊
 ကရောန္တနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ပသာဒညဝတ္တံနာမ၊ ကြည်ညို
 ခြင်း၏ ငှေးနှင့် တွေ့ပြားတပါးသော အဘို့အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း မည်သည်၊
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သလိင်္ဂေနဝ၊ မိမိလိင်ဖြင့်ပင်လျှင်၊ တိတ္ထာယတနံ၊ တိတ္ထိ
 တို့ကျောင်းသို့၊ ပဏ္ဏမန္တနံ၊ ပြောင်းသွားကုန်သောသူတို့၏၊ ဘာဝညဝတ္တံ

၆၃၂ ခန္ဓဝိဂ္ဂဘိယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

နာမ၊ အဖြစ်ဇာတ် အားဖြင့် ရှေ့မှကွဲပြားတပါးသော အဘို့ဖြင့်ဖြစ်ခြင်း
မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သိယာဝိပရိဏာမောတိဇိတ္တဝန၊ သိယာဝိပရိ
ဏာမောဟူသောဤပါဌ၌ကား၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ သတ္ထု၊ မြတ်စွာတရား
၏၊ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို၊ ဂဏှိတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ သက္ခိဿာမ၊ တတ်နိုင်
ကုန်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဝမ်းထဲကြံခိုးအားကြိုးကုန်၍၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းပြု
ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဂဟေတုံ၊ အလိုတော်ကို ယူခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာနံ၊
မတတ်နိုင်ကုန်သော၊ အမှောက်၊ ငါတို့အား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့်၊
ကိံ၊ အဘယ်ကိစ္စရှိတော့မည်နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို၊ ပစ္စက္ခာ
ယ၊ စွန့်၍၊ ဟိနာယာဝတ္တနံ၊ ယုတ်သောလူအဖြစ်သို့လည်ခြင်းသည်၊ ဝိပရိ
ဏာမော၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊
ဝန္တဿာတိ၊ ဝန္တဿဟူသည်ကား၊ ဝိရူပကဝန္တဿ၊ နို့ဗို့နွားငယ်
၏၊ အညထတ္တန္တိ၊ အညထတ္တံဟူသည်ကား၊ မိလယာနအညထတ္တံ၊ ကြိုလှီ
ညှိုးနွမ်းသည်ဖြစ်၍ ရှေးနှင့်မတူ ထူးထွေသော အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း သည်၊
ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ ဝိရူပကော၊ နို့ဗို့၊ ခြင်းငှါ အမိသို့ကပ်တတ်သော၊ ဝန္တော၊
နို့မကွာ သေးသော နွားငယ်သည်၊ မာတု၊ အမိအား၊ အဒဿနေန၊
မမြင်ရသဖြင့်၊ ဝိရံ၊ အမိနို့ကို၊ အလဘန္တော၊ မရသည်ဖြစ်၍၊ မိလယာတိ၊
ကြိုလှီညှိုးနွမ်း၏၊ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏၊ ပဝေဓတိ၊ ပြင်းစွာတုန်တုန်ခိုက်ခိုက်
ဖြစ်၏၊ ဝိပရိဏာမောတိ၊ ဝိပရိဏာမောဟူသည်ကား၊ မရဏံ၊ သေခြင်း
တည်း၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ သော၊ ထိုနို့ဗို့ နွားငယ်သည်၊ ဝိရံ၊ နို့ရည်ကို၊
အလဘမာနော၊ မရအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝိရဝိပါသဿ၊ နို့သိပ်သဖြင့်၊ သု
ဿန္တော၊ ခြောက်တတ်၏၊ ပတိတွာ၊ လည်း၍၊ မရတိ၊ သေ၏၊ ဗိဇာနံတရု
ဏာနန္တိ၊ ဗိဇာနံတရုဏာနံ ဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓကေန၊ ရေဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဟေ
တဗ္ဗာနံ၊ ထေဝံပံ အပ်ကုန်သော၊ ဝိရုဠဗိဇာနံ၊ ပေါက်သစ်ပျိုးသစ်ဖြစ်သော
ပျိုးတို့၏၊ အညထတ္တန္တိ၊ အညထတ္တံဟူသည်ကား၊ မိလယာနအညထတ္တံမေ၊
ညှိုးနွမ်းခြင်းဟူသောရှေ့မှတပါးသောအပြားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်လျှင်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ တာနိ၊ ထိုပေါက်သစ်သောပျိုးတို့သည်၊ ဥ
ဒကံ၊ သွန်းလောင်းသောရေကို၊ အလဘန္တာနိ၊ မရကုန်သည်ရှိသော်၊ မိလ
ယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏၊ ဝိပရိဏာမောတိ၊ ဝိပရိဏာမောဟူသည်ကား၊ ဝိနာ
သော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖွန်၏၊ တာနိ၊ ထိုပျိုးသစ်သောပျိုးတို့
သည်၊ ဥဒကံ၊ သွန်းလောင်းသောရေကို၊ အလဘန္တာနံ၊ မရကုန်သည်ရှိ
သော်၊ သုက္ခိတွာ၊ ခြောက်သွေ့၍၊ ဝိနဿန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏၊ ပလ္လာလမေ၊

ကောက်ရိုးသည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အနုဂ္ဂဟိတောတိ၊ အနုဂ္ဂ
ဟိတောဟူသည်ကား၊ အာမိသာ နုဂ္ဂဟောနစေတိ၊ အာမိသာ နုဂ္ဂဟာဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောနစ၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနုဂ္ဂဟိ
တော၊ ခြီးမြှောက်ထောက်ပံ့အပ်၏၊ အနုဂ္ဂဏှယုန္တိ၊ အနုဂ္ဂဏှယုဟူ
သည်ကား၊ ခွီဟိဝိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေဟံ အနုဂ္ဂဟေဟိ၊ ဤ
အာမိသာနုဂ္ဂဟဓမ္မာနုဂ္ဂဟတို့ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဏှယု၊ ခြီးမြှောက်ထောက်ပံ့အံ့၊ ဟိ
ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အဓိရပဗ္ဗဇိတာ၊ ရှင်ရဟန်းပြု၍မကြာမြင့်သေး
ကုန်သော၊ သာမဏေရာစေတိ၊ သာမဏေတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒဟရ
တိက္ခူစ၊ ပဉ္စင်းငယ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စိဝရာဒိပစ္စယဝေကဇ္ဈေဝါ၊
သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းမျိုးတဲခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂေလညေဝ၊ နှိပ်
စက်သောရောဂါအနာရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ သတိ၊ ဖြစ်
လတ်သော်၊ သတ္တရာဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် လည်းကောင်း၊ အာစရိ
ယုပဏ္ဍာယေဟိဝါ၊ နိဿယလည်း ဆရာဥပဏ္ဍာယ် ဆရာတို့သည် လည်း
ကောင်း၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟောန၊ အာမိသာနုဂ္ဂဟာဖြင့်၊ အနုနုဂ္ဂဟိတာ၊ မခြီး
မြှောက်မထောက်ပံ့အပ်ကုန်မူကား၊ ကိလမန္တနံ၊ ပင်ပန်းကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ သဏ္ဌာယံ၊ ကျမ်းနှင့် သရဏ္ဌာယ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မနသိကာရံ
ဝါ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊
နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟောန၊ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟာဖြင့်၊ အနုနုဂ္ဂဟိ
တာ၊ မခြီးမြှောက်မထောက်ပံ့ အပ်ကုန်မူကား၊ ဥဒ္ဒေသနစေတိ၊ ပါဠိ
အဋ္ဌကထာ စာပေသင်ခြင်းမှ လည်းကောင်း၊ ဩဝါဒါနုဿာသနိယာစ၊
ဆုံးမကဖြစ်ခြင်းမှ၎င်း၊ ပရိဟာယမာနာ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အကု
သလံ၊ အကုသိုလ်ကို၊ ပရိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ကို၊ ဘာဝေ
တု၊ ပွားစေခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့၊ နှိဟိ၊
နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိ အနုဂ္ဂဟေဟိ၊ ဤအာမိသာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟတို့
ဖြင့်၊ အနုဂ္ဂဟိတာ၊ ခြီးမြှောက်ထောက်ပံ့အပ်ကုန်မူကား၊ ကာယေန၊ ရူပကာယ
ဖြင့်၊ အကိလမန္တာ၊ မပင်ပန်းကုန်မူ၍၊ သဏ္ဌာယမနသိကာရေ၊ သရဏ္ဌာယ်
ခြင်းနှလုံးသွင်းခြင်းတို့ကို၊ ပဝတ္တိတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ဟထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်
မူတိုင်း၊ ပဗ္ဗိပဇ္ဇမာနာ၊ ကျင့်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အပရဘာဝေ၊ အခြေရာသည်မှ
နေဝံအာဂ္ဂိန္တိ၊ တံအနုဂ္ဂဟံ၊ ထိုအာမိသာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟနှစ်ပါးကို၊ အလ
ဘန္တာပိ၊ မရကုန်မူလည်း၊ တေနေဝပုရိမာနုဂ္ဂဟောန၊ ထိုရှေးဦးတူးသောခြီး
မြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်၊ လဗ္ဗဗလာ၊ ရအပ်သော ဥဏ္ဏအားကြီးကုန်

၁၃၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သည့်ဖြစ်၍၊ သာသနော၊ သာသနာတော်၌၊ ပထိဋ္ဌဟန္တိ၊ ကိုယ်ထူးတည်နိုင်
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဧဝံပရိဝတ
ကျော၊ ဤသို့ယံနနာဟံ အစရှိသောအကြံတော်သည်၊ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်
၏။ ဘဂဝတောပုရတောပါတုရဟောသီတိ၊ ဘဂဝတောပုရတောပါတုရ
ဟောသီဟူသည်ကား၊ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်တော်ကို၊ ဥတွာ၊
သိ၍၊ ဣမေသိက္ခု၊ ဤရဟန်းတို့ကို၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပဏာ
မိတာ၊ နှင်ထုတ်တော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား၊ နေသံ၊ ထိုရဟန်း
တို့အား၊ အနုဂ္ဂဟံ၊ ပြီးမြောက်ထောင်ပင့်ခြင်းကို၊ ကာတုကာမော၊ ပြုခြင်းငှါ
အလှိုတော်ရှိ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗိန္ဒေ၊ ကြံတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ ကာရဏံ၊ လျောက်ပတ်သောအကြောင်းကို၊ ဗိန္ဒေသိ၊ ကြံတော်မူ
လတ်ပေပြီ၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ကြံတော်မူရာ၌၊ ဥဿာဟံ၊ အား
ထုတ်ခြင်းကို၊ ဇနေဿာမိ၊ ဖြစ်စေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးမူ၍၊ ပုရတော၊
ရှေ့၌၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ သန္တေတ္တတ္တိက္ခု၊ ကိစ္ဆဒံ
သန္တေတ္တတ္တိက္ခုဟူသောဤစကားကို၊ သောမဟာဗြဟ္မာ၊ ထိုသဟမ္ပတိ
ဗြဟ္မာကြီးသည်၊ ယထာနာမ်၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဗျတ္တော၊ လိမ္မာသော၊
သုဒ္ဓေါ၊ စားတော်ကဲသည်၊ အဗ္ဗိလဂ္ဂါဒိသု၊ ချဉ်သောအရသာအတို့အစရှိ
သည်တို့တွင်၊ ယဒေဝရသဇာတံ၊ အကြင်အရသာသည်၊ ရညော၊ မင်း
အား၊ ရုတ္တိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကိုဖြစ်စေ၏။ တံရသဇာတံ၊ ထိုအရသာကို၊ အ
ဘိသင်္ခါရေန၊ ပြုပြင်ခြင်းဖြင့်၊ သာရတရံ၊ ကောင်းမြတ်သည်ကို၊ ကတွာ၊
ပြု၍၊ ပုနိဝေသေနံ၊ နက်ဖြန်နေ့၌၊ ဥပနာမေတိယထာ၊ ဖွဲ့တော်တည်သကဲ့သို့၊
ဝေမေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဗျတ္တတာယ၊ လိမ္မာသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အာစာဓုဥပမံယေဝံ၊
သောင့်တော်မူသောဥပမာကိုသာလျှင်၊ ဝေမေတံဘဂဝါတံအာဒိဝစနေ
ဟိ၊ ဝေမေတံဘဂဝါဤသို့အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခါရိတွာ၊
ပြုပြင်၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ယာစန္ဒော၊ တောင်းပန်လိုသည်
ဖြစ်၍၊ ဘိက္ခုသံစာဿ၊ ရဟန်းအပေါင်းအား၊ အနုဂ္ဂဟာကရဏတ္ထံ၊ ပြီးမြင့်
ခြင်းကိုပြုခြင်းငှါ၊ ဝဒတိ၊ ရွှေနားတော်လျှောက်၏။ တတ္ထံ၊ ထိုဗြဟ္မာသဟံ
ချေခံလျှောက်ဆိုသောပါဌ်၌၊ အဘိနန္ဒတူတိ၊ အဘိနန္ဒတူဟူသည်ကား၊
မမ၊ ငါ၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဘိက္ခုသံစော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်၊ အာ
ဂန္တတု၊ လာစေတော့၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအပေါင်း၏၊ အာဂ
မနံ၊ လာခြင်းကို၊ သမ္ပိယာယမာနော၊ ကောင်းစွာမြတ်နိုးတော်မူသည်ဖြစ်၍၊

အဘိနန္ဒတု၊ နှစ်သက်တော်မူပါလော၊ အဘိဝဒတုတိ၊ အဘိဝဒတုဟု
သည်ကား၊ အာဂတဿစ၊ ရောက်လာသောရဟန်းအပေါင်းအားလည်း၊
ဩဝါဒါနုဿသနံ၊ ဩဝါဒအနုဿာနိကို၊ ဒဒေန္တော၊ ပေးတော်မူသည်ဖြစ်
၍၊ အဘိဝဒတု၊ ရှေးရှုဆုံးမတော်မူပါလော၊ ပဋိသလ္လဿနာတိ၊ ပဋိသလ္လဿနာ
ဟူသည်ကား၊ ဧကိဘာဝါ၊ ကိုယ်တော်လည်းအဖြစ်မှ၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ၊ အ
ဘိသင်္ခရောတိတိ၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံအဘိသင်္ခရောတိဟူသည်ကား၊ ဣဒ္ဓိံ၊
တန်ခိုးတော်ကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဧကန္တိဟိကာယာတိ၊ ဧကန္တိဟိ
ကာယဟူသည်ကား၊ ဧကေကောစေဝ၊ တပါးတပါးသည်လည်းကောင်း၊
ဧဒန္တစ၊ နှစ်ပါးနှစ်ပါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ သာရဇ္ဇမာန
ရူပါတိ၊ သာရဇ္ဇမာနရူပါဟူသည်ကား၊ ဩတ္တပ္ပမာနသဘာဝါ၊ ထိတ်လန့်
သောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘာယမာနာ၊ ကြောက်ရွံ့ကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ ကဿပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တေသံ၊
ထိုရဟန်းတို့၏၊ တထာဥပသကံမနာယ၊ ထိုကြောက်လန့်သောအမှုအရာ
ဖြင့်ဆည်းကပ်ခြင်းငှါ၊ ဣဒ္ဓိံ၊ တန်ခိုးတော်ကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူသနည်း၊
ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးပြားအံ့၊ ဟိတပတ္ထနာယ၊ အစီးအပွားကိုတောင့်တခြင်း
ဖြင့်၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့၊ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဝဂ္ဂဝဂ္ဂါ၊
အရအရတို့သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ယဒိအာဂန္တေယျံ၊ အကယ်၍လာ
ကုန်ပြားအံ့၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊
ပကာမေတွာ၊ နှင်ထုတ်တော်မူ၍၊ အရညံ၊ တောသို့၊ ပဝိဇ္ဇော၊ ဝင်တော်မူ၏၊
ဧကဒိဝသမ္ဘိ၊ တရက်မျှလည်း၊ တတ္ထ၊ ထိုတော၌၊ ဝသိတုံ၊ တပည့်သား၊ မြီး
ကင်းစေ၍ နေခြင်းငှါ၊ နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်ရှာ၊ ဝေဂေနေဝ၊ လျှင်စွာသာ
လျှင်၊ အာဂတောတိ၊ လာပြီဟူ၍၊ ဧကန္တိမိ၊ ပြက်ရယ်မှုကိုလည်း၊ ကာရေယျံ၊
ပြုဘိကုန်ရာ၏၊ အထ၊ ထိုသို့ပြုကုန်လတ်သော်၊ နေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား၊
ဗုဒ္ဓဂါရဝံ၊ မြတ်စွာဘုရား၌ရှိသေခြင်းသည်၊ နေဝပဗ္ဗပဋ္ဌဟေယျံ၊ ရှေးရှု
မတည်ကုန်ရာ၊ တေစ၊ ထိုဂါရဝမဲ့သောရဟန်းတို့သည်ကား၊ ဓမ္မဒေသနံ၊
တရားဒေသနာကို၊ သမ္ပန္နိန္ဒိတုံ၊ ခံခြင်းငှါ၊ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊
နဘေဝယျံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ၊ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုဦးအံ့၊ သဘယာနံ၊ ကြောက်
လန့်ခြင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သသာရဇ္ဇာနံ၊ ရှိရှာခြင်းရှိကုန် သည်ဖြစ်၍၊
ဧကန္တိဟိကာယ၊ တပါးတပါးသော ရဟန်း၏ လည်းကောင်းနှစ်ပါးသော
ရဟန်းတို့၏လည်းကောင်း ဆည်းကပ်ခြင်းဖြင့်၊ အာဂန္တန္တနံ၊ လာကုန်
သောရဟန်းတို့အား၊ ဗုဒ္ဓဂါရဝဓမ္မေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၌ဝပ်တွားရှိသေခြင်း

၁၃၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သည့်လည်း၊ ပစ္စုပဋိတံ၊ ရှေးရှုတည်သည်။ တဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ တေ
 စ။ ထိုဂါရဝ တရားတည်သော ရဟန်းတို့ သည်ကား၊ ဓမ္မဒေသနဉ္စ၊
 တရားဒေသနာကိုလည်း၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ၊ ခံခြင်းငှါ၊ သက္ခိဿန္တိ၊ တတ်နိုင်
 ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံတော်မူ၍၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊
 ဟိတပတ္တနာယ၊ စီးပွားကို တောင့်တတော်မူခြင်းကြောင့်၊ တထာရူပံ၊ ထို
 သို့သဘောရှိသော၊ ဣန္ဒြိယံ၊ တန်ခိုးကို၊ အကာသိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ နိဝိဒိသုတိ၊
 နိဝိဒိသုဟူသည်ကား၊ ဟိတံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကား
 ကိုထင်ရှားအောင်ပြုပြီးအံ့၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ သာရဇ္ဈမာနရူပေ
 သု၊ ရှိရာခုံညားသော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အာဂစ္ဆန္တေသု၊ လာကုန်
 သည်ရှိသော်၊ ဧကော၊ တဦးသော၊ ဟိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ မမံယေဝ၊ ငါ့အား
 သာလျှင်၊ သတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဩလောကေတိ၊ ကြည့်တော်မူ၏၊
 မမံယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်၊ နိဂ္ဂဏ္ဌိတုကာမောမညေ၊ နှိပ်လိုယောင်တကား၊
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးဆွေ့ ခုံကြောက်ကုန်လတ်၍၊ သဏိကံ၊ ခြေချမပြင်းဖြည်း
 ညှင်းသာယာစွာ၊ အာဂစ္ဆံ၊ ခြေသံမပြင်းကြောင်နင်းနင်းလျက်ချဉ်းကပ်
 ပြီး၍၊ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ နိဝိဒိ၊ ထိုင်နေ၏၊ အထ၊ ထိုနောင်မှ၊ အညော၊ တပါး
 သောရဟန်းသည်၊ အထ၊ ထိုနောင်မှ၊ အညော၊ တပါးသောရဟန်းသည်၊
 ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ ပဉ္စတိက္ခုသတောနိ၊ ငါးရာသောရဟန်းတို့
 သည်၊ နိဝိဒိသု၊ ထိုင်နေကုန်၏၊ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုပြီးအံ့၊ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးသောအ
 ခြင်းအရာဖြင့်၊ နိဝိန္ဒံ၊ ထိုင်နေသော၊ ဟိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊
 ဝိဒန္တေ၊ ဝိဒါမည်သောယုဂန္ဓရစသောတောင်တို့အကြား၌၊ သန္နိဝိန္ဒံ၊
 မထွပ်မရှားငွေ့ပြားကြက်သို့ ငြိမ်သက်စွာတည်သော၊ မဟာသမုဒ္ဒိယံ၊
 မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ နိပါတေ၊ လေတိတ်သော အရပ်၌၊
 ပဒိပံဝိယစ၊ ဆီမီးကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နိစ္စလံ၊ တုန်ထွပ်ခြင်းကင်းသည်ကို၊
 ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ သတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမေသံ၊ ဤရဟန်းတို့
 အား၊ ကိဒိဝိ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဒေသနာ
 သည်၊ ဝနုတိတိ၊ သင့်မည်နည်းဟု၊ စိန္တေ၊ ကြံတော်မူ၏၊ အထ၊ ထို
 နောင်မှ၊ အထ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့ကို၊ အါဟာရေဟ
 တု၊ သပ္ပိတေလစသည်အာမိသအကြောင်းကြောင့်၊ ပဏာမိတာ၊ နှင်ထုတ်
 အပ်ကုန်၏၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဓမ္မဒေသနာ၊ ပိဏ္ဍိယာလောပဓမ္မဒေသနာ
 သည်လျှင်၊ နေသံ၊ အစာမက်၍ အရှက်ရသောထိုရဟန်းတို့အား၊ သပ္ပာယာ၊
 လျှောက်ပတ်၏၊ တံ၊ ထိုပိဏ္ဍိယာလောပဓမ္မဒေသနာသံကို၊ ဒေသေတွာ၊ လက်

၁၃၆

မွန်ပြု၍၊မတ္တကော၊အာဆုံး၌၊တိပရိဝဋ္ဌဒေသနံ၊တိပရိဝဋ္ဌဒေသနာကို၊ဒေသ
ဿာမိ၊ဟောတော်မူအံ့၊ဒေသနာပရိယောဿာနေ၊ဒေသနာတော်၏အဆုံး
၌၊သဗ္ဗေ၊ကုန်အောင်စုံသောရဟန်းငါးရာတို့သည်၊ အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တ
ဖိုလ်သို့၊ ပါဝုဏိဿန္တိ၊ ရောက်လေကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိဇေတံဇေသော ပရိဝိ
တက္ကော၊ဤသို့သောအကြံတော်သည်၊အဟောသိ၊ဖြစ်၏၊အထ၊ထိုသို့နှလုံး
တော်ပိုက်ပြီးနောက်မှ၊ နေသံ၊ထိုရဟန်းတို့အား၊ ဒေသန္တေ၊ဟောလို
ရကား၊အန္တမိဒံဘိက္ခဝေတိအာဒိ၊ အန္တမိဒံဘိက္ခဝေဤသို့ အစရှိသော
စကားကို၊အာဟ၊ဟောတော်မူ၏၊တတ္ထ၊ထိုအန္တမိဒံဘိက္ခဝေအစရှိသော
ပါဌ၌၊ အန္တန္တိ၊ အန္တဟူသည်ကား၊ ပန္နိမံသာမကံ၊ နောက်ဆုံး ပိတ်
အယုတ်တည်း၊ယဒိဒံပိဇ္ဈောလျန္တိ၊ယဒိဒံပိဇ္ဈောလျှံ ဟူသည်ကား၊ဧဝံ၊
ဤသို့၊ပိဇ္ဈာပရိယောဿနေန၊ ဆွမ်းရှာမှီးခြင်းဖြင့်၊ဇိဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်း
ကို၊ ကပ္ပေန္တဿ၊ ပြုသောသူ၏၊ ယံဇိဝိတံ၊ အကြင်အသက် မွေးခြင်း
သည်၊အတ္ထိ၊ရှိ၏၊ အယံပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ဤပိဇ္ဈောလျှံ
ဟူသောပုဒ်၌၊ပဒတ္ထော၊ပုဒ်၏ပိဂြိုဟ်အနက်တည်း၊ ပိဇ္ဈာယ၊ဆွမ်းအလို၊
ဌ၊ဥလစိ၊ ထည့်လည်တတ်၏၊ ဣတိတဿ၊ထိုကြောင့်၊ ပိဇ္ဈောလော၊
ပိဇ္ဈောလမည်၏၊ ပိဇ္ဈောလဿ၊ဆွမ်းအလို၊ဌ၊ ထည့်လည်တတ်သော
ရဟန်း၏၊ ကမ္မံ၊အမှုတည်း၊ပိဇ္ဈောလျှံ၊ဆွမ်းအလို၊ဌ၊ ထည့်လည်တတ်
သောရဟန်း၏ အမှု၊ ပိဇ္ဈာပရိယောဿနေန၊ ဆွမ်းရှာမှီးခြင်းဖြင့်၊ နိပ္ပါဒိတ
ဇိဝိတံ၊ ပြီးစေအပ်သော အသက် မွေးခြင်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တံည်း၊ အတိသပေါတိ၊ အတိသပေါဟူ သည်ကား၊
အက္ကောသော၊ဆဲရေးကြောင်းဝတ္ထုတည်း၊ ဟိတံပါကဋ္ဌံကရောမိ၊မပေါ်
ထင်ငြားထိုစကားကိုသင်ရှားပြဦးအံ့၊ ကုပိတာ၊အမျက်ထွက်ကုန်သော၊
မနုဿာ၊လူတို့သည်၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊ ပစ္စတ္တိကံ၊ရန်သူကို၊တွံ၊သင်သည်၊
စိဝရံ၊သင်္ကန်းကို၊နိဝါသေတွာ၊ဝတ်၍၊ကပါသံ၊အိုးနားတို့ကို၊ဝဟေတွာ၊
ကိုင်စွဲ၍၊ပိဇ္ဈံ၊ထမင်းခဲကို၊ ပရိယောဿမာနေန၊ရှာလျက်၊ စရိဿတိ၊အိမ်
တိုင်းထည့်လည်ရလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ အက္ကောသန္တိ၊ဆဲရေးရေရွတ်ကုန်
၏၊အထဝါပန၊တနည်းသော်ကား၊ယောတွံ၊အကြင်သင်သည်၊ဧဝံ၊ဤသို့၊
ဗလဝါ၊အားသန်သည်၊ဝိရိယသမ္ပန္နောဝိ၊ဝိရိယနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်လျက်
လည်း၊ဣရောတ္တပ္ပံ၊အရှက်အကြောက်ကို၊ ပဟာယု၊ရှင်းရှင်းပယ်၍၊ကပ
ဏောဝိယ၊ အထီးကျန်သော သူကဲ့သို့၊ ပတ္တပါဏိ၊ ခွက်လက် စွဲလျက်၊
ပိဇ္ဈောလော၊ တံလုပ်တခဲ သုထမင်းကို တပ်ခြင်းသည်၊စွာရှာမှီးလျက်၊

မိစရသိ၊ လူအမှုနှင့် မတူကွဲလွဲကျိုးတက်ရလျက် စားစွဲမျှော်ကြည့်မှည့်
လည်၏။ တဿတု ဟံ၊ ထိုသင်အား၊ အကာတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်သော အမှုသည်။
ကိံ အတ္ထိ၊ အတတ်မှာရှိလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိတေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ အက္ခော
သန္တိ ယေဝ၊ ဆဲရေးတတ်ကုန်သည်သာတည်း။ တဉ္စခေါတေန္တိ၊ တဉ္စခေါ
တေံဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ အတိသပံ၊ ဆဲရေး ရေ
ရွတ်ကြောင်းသည်။ သမာနဓိ၊ ဖြစ်သူကိမ်လည်း။ တံပိဇ္ဈောလျံ၊ တလုပ်
တခဲသူထမင်းကိုရှာဖွေသောသူ၏အမှုဟုဆိုအပ်သောမိမိမချက်အကျက်
ကိုသာရှာစားသော ထိုအကျင့်ကို၊ ကုလဝုတ္တာဥပေန္တိ အတ္ထဝသိကာတိ၊
ကုလဝုတ္တာဥပေန္တိ အတ္ထဝသိကာဟူသည်ကား၊ မမ၊ ငါတုရား၏၊ သာသ
နေ၊ သာသနာတော်၌၊ ဇာတိကုလဝုတ္တာစ၊ အမျိုးအားဖြင့်သူကောင်းသား
ဖြစ်သောသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အာစာဝုတ္တာစ၊ အကျင့်ကောင်းဖြင့်
ကုလဝုတ္တဖြစ်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထဝသိကာ ကာရဏာ
ဝသိကာ၊ အကြောင်းထူး၌ယှဉ်ကုန်သည်၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ ကာရဏဝသံ၊
အကြောင်းထူးကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ကုန်၏၊ ရာဇာတိနိတာတိအာဒိ
သု၊ ရာဇာတိနိတာ ဤသို့အစရှိသော ပါဌတို့၌၊ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်၊
ရညော၊ မင်း၏၊ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို၊ ခါဒိတွာ၊ သုံးစား၍၊ ရညော၊ မင်းသည်၊
ဗန္ဓနာဂါရေန၊ ထောင်တန်းဖြင့်၊ ဗန္ဓာပိတာ၊ နှောင်ဖွဲ့စေအပ်ကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ ပသပယိတွာ၊ ထောင်တန်းဖောက်လျက် ထွက်ပြေးလတ်၍၊ ပဗ္ဗဇန္တိ၊
ရဟန်းပြုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ရာဇာတိနိတာနာမ၊ မိုးမင်းနှိပ်
စက်၍ ထောင်တန်းဆောင်အပ်သောသူမည်ကုန်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တေ၊
ထိုရဟန်း တို့သည်၊ ရညော၊ မင်းသည်၊ ဗန္ဓနံ၊ ထောင်တန်းသို့၊ အာဒိနိ
တတ္တာ၊ နှိပ်စက်ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ရာဇာတိနိတာနာမ၊
မိုးမင်းနှိပ်စက်၍ ထောင်တန်းဆောင်အပ်သော သူမည်ကုန်၏၊ ယေပန၊
အကြင်ရဟန်းတို့သည်ကား၊ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့သည်၊ အဓူဝိယံ၊ တော
အုပ်၌၊ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍၊ ဧကဓ္မေသု၊ အဘော်အချို့တို့ကို၊ မာရိယမာနေသု၊
သတ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်၊ ဧကဓ္မေ၊ သေကြွင်းသေကျန်အချို့တို့သည်၊
ဘိတာ၊ အသည်းတုန်ဆတ်ကြောက်ကုန်လတ်၍၊ သာမိ၊ အရှင်တို့၊ တုမှေ
ဟိ၊ ကိုယ့်တော် တို့သည်၊ ဝိဿဋ္ဌာ၊ လွှတ်တော်မူအပ်ကုန်မှုကား၊ မယံ၊
အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဂေဟံ၊ အိမ်၌၊ အနုဇ္ဈာဝသိတွာ၊ မနေကုန်သူ၍၊ ပဗ္ဗ
ဇိ၊ သာမ၊ ကုသိုလ်တော်ပွားရဟန်းပြုပါကုန်အံ့၊ တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းဘောင်၌၊
ယံယံဗုဒ္ဓပူဇာဒိပုညံ၊ အကြင်အကြင်တုရားကိုပူဇော်ခြင်းစသောကုသိုလ်

ကို၊ကရိယာမ၊ပြုပါကုန်အံ့၊တတော၊ထိုဗုဒ္ဓပူဇာစသောကုသိုလ်မှ၊တုမှာ
ကံ၊သခင်တို့အား၊ပတ္တိ၊ အတို့များများကို၊ ဒဿာမ၊ ဝေပါကုန်အံ့၊ဣတိ၊
ဤသို့၊ယာမိတွာ၊ရှိခိုးဦးတင်ခယတောင်းပန်ကုန်၍၊တေဟိ၊ထိုလက်သည်
လုမယဉ်တို့သည်၊ဝိဿဋ္ဌာ၊ လွှတ်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ပဗ္ဗဇန္တိ၊ရဟန်းပြု
ကုန်၏၊ တေ၊ထိုသူတို့သည်၊စောရာဘိနိတာနာမ၊ လက်သည်တို့သည်
သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့နှိပ်စက်၍ ဆောင်အပ်သောသူတို့မည်ကုန်၏၊
ဟိသမ္ပံ၊မှန်၏၊ တေပိ၊ထိုသူတို့ကိုလည်း၊စောရေဟိ၊ခိုးသူတို့သည်၊မာရေ
တဗ္ဗတံ၊သတ်အပ်သောအဖြစ်သို့၊အဘိနိတာ၊နှိပ်စက်၍ဆောင်အပ်ကုန်
၏၊ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ စောရာဘိနိတာနာမ၊ စောရာဘိနိတာတို့မည်
ကုန်၏၊ယေပန၊ အကြင်သူတို့သည်ကား၊ ဣဏံ၊သူ၊ ကြွေးသူ၊မြီကို၊ဂဟေ
တွာ၊ယူ၍၊ပဋိဒါတုံ၊အစားဆပ်ခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်
သည်ဖြစ်၍၊ပလာယိတွာ၊မုံးရှောင်ထွက်ပြေး၍၊ပဗ္ဗဇန္တိ၊ရဟန်းပြုကုန်၏၊
တေ၊ထိုသူတို့သည်၊ဣဏန္ဓာနာမ၊ကြွေးမြီနှိပ်စက်သောသူတို့မည်ကုန်၏၊
ဣဏပိဋိတာ၊ ကြွေးမြီ နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ ဣဏဋ္ဌာတိပိ၊ ဣဏဋ္ဌာဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊
ပါဌ်ရှိ၏၊ ဣဏေ၊ကြွေးမြီ၌ဋ္ဌိတာ၊တည်ကုန်၏၊ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်၊ ရာဇစောရန္တာတက
ရောဂတာယာနံ၊ မင်းခိုးသူ ငတ်မွတ်ခြင်း ရောဂါသေး လေးပါး တို့တွင်၊
အညတရေန၊ တပါးပါးသောဘေးသည်၊ အဘိဘူတာဥပဒ္ဒုတာ၊ နှိပ်
စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ရဟန်းပြုကုန်၏၊တေ၊ထိုသူတို့သည်၊
ဘယန္ဓာနာမ၊ ဘေးနှိပ်စက်အပ်သောသူမည်ကုန်၏၊ ဘယပိဋိတာ၊ ဘေး
နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
ဘယဋ္ဌာတိပိ၊ ဘယဋ္ဌာ ဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဌ်ရှိ၏၊ ဘယေ၊ ဘေး၌၊
ဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
အာဇိဝိကာပကတာတိ၊ အာဇိဝိကာပကတာဟူသည်ကား၊ အာဇိဝိကာ
ယ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဒုတာ အဘိဘူတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍၊ ဗုတ္တဒါရံ၊ ကိုယ်တို့သားမယားကို၊ ပေါသေတုံ၊ မွေးကြွေး
ခြင်းငှါ၊အသက္ကောန္တာ၊မတတ်နှိုင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဩတိဏ္ဏာတိ၊ ဩတိဏ္ဏာဟူသည်ကား၊
အန္တော၊နှလုံးအတွင်း၌၊ သောကဝတ္ထုဟိ၊ သောကဝတ္ထုတို့သည်၊အနုပ
ပိဋ္ဌာ၊ စူးဝင်အပ်ကုန်သည်၊ သောစဟောတိအဘိဇ္ဈာလူတိဣဒံ၊ သောစ

၂၃

မိငှပ် ခန္တဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဟောတိအဘိဇ္ဈာလုဟူသောဤစကားကို၊ သောကုလပုတ္တော၊ ထိုအမျိုး
ကောင်းသားသည်၊ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အန္တ၊ ဆုံးရာနိဗ္ဗာန်ကို၊ ကရိဿာ
မိ၊ မျက်မှော်ပြုအံ့၊ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်၊
စိတ္တံ၊ စိတ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊ ပဗ္ဗဇိတော၊ မဆွကရဟန်းပြုသည်
ဖြစ်ပါလျက်၊ အပရဘာဂေ၊ နောက်အသို့၌၊ တံပဗ္ဗန္တံ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်ကို၊
တထာရှုပ်၊ ထိုရှေးဦးရည်မှတ်တိုင်းသဘောရှိသည်ကို၊ ကာဝရံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊
နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို၊ ဒသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊
ရတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုသောစဟောတိအစရှိသောစကား၌၊
အဘိဇ္ဈာလုတိ၊ အဘိဇ္ဈာလုဟူသည်ကား၊ ပရဘဏ္ဍာနံ၊ သူတပါးဘဏ္ဍာ
တို့ကို၊ အဘိဇ္ဈာယိတာ၊ တပ်သောအားဖြင့်ရှေးရှုကြံတတ်သောသဘော
အလေ့ရှိသည်၊ တိဗ္ဗသာရာဂေါတိ၊ တိဗ္ဗသာရာဂေါဟူသည်ကား၊ အဘိ
ဏ္ဍပဝတ္တိယာစေဝ၊ မပြတ်ဖြစ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗလဝဘာဝေန၊
အားသန်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗဟလရာဂေါ၊ အားကြီးသော
ရာဂရှိသည်၊ ဗျာပန္နစိတ္တောတိ၊ ဗျာပန္နစိတ္တောဟူသည်ကား၊ ပူတိဘာဝေန၊
ပျပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝိပ္ပန္နစိတ္တော၊ ဒေါသဖြင့်အနံ့ပျက်သောစိတ်ရှိသည်၊
ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါတိ၊ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါဟူသည်ကား၊ တိန္ဒြိဏသိင်္ဂီ၊
ထက်သောချိုရှိသော၊ ဂေါဏော၊ နွားဆိုးသည်၊ ပဒုဿတိဝိယ၊ မိမိချိုဖြင့်
ဌေပက်ဖျက်သကဲ့သို့၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တော၊ ပြစ်မှား ဖျက်ဆီးတတ်သော စိတ်ရှိ
သည်၊ မုဋ္ဌဿတိတိ၊ မုဋ္ဌဿတိဟူသည်ကား၊ ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာကော၊
ထမင်းဝွံ၌ချအပ်သောမျက်စိရှိသော ကျီးသည်၊ ဘတ္တဋ္ဌာနဿ၊ ထမင်း
ရှိရာအရပ်ကို၊ အပေက္ခနေန၊ စားချင်ယူးယူးနမူးနထူးကြည့်သဖြင့်၊ နဋ္ဌဿ
တိဝိယ၊ ပျောက်သောသတိရှိသကဲ့သို့၊ နဋ္ဌဿတိ၊ မှိုင်တိုင်မှင်တက်ပျက်
သောသတိရှိသည်၊ ဣဓ၊ ဤနေရာ၌၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သောအမှုသည်၊ ဧတ္ထံ၊
ဤနေရာ၌၊ နဿတိ၊ ပျောက်ပျက်၏၊ အသမ္ပဇာနေတိ၊ အသမ္ပဇာနေဟူ
သည်ကား၊ နိဗ္ဗညော၊ ပညာမဲ့သည်၊ ခန္ဓာဒိပရိစ္ဆေဒရဟိတော၊ ခန္ဓာအာ
ယတနဓာတ် ဣန္ဒြေစသည်ကို ဆုံးဖြတ်ပိုင်းခြားတတ်သော ဉာဏ်ကင်း
သည်၊ အသမာဟိတောဟိ၊ အသမာဟိတောဟူသည်ကား၊ စဏ္ဍာသော
တေ၊ ကြမ်းသောရေအယဉ်ရှိသောတောင်ကျဖြစ်၍၊ ဗန္ဓနာဝါဝိယ၊ ဖွဲ့ချည်
အပ်သောထွေကဲ့သို့၊ ဥပစာရပ္ပနာဘာဝေန၊ ဥပစာရအပ္ပနာ၏အဖြစ်ဖြင့်၊
အသဗ္ဗိတစိတ္တော၊ မတည်တန့်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဝိပ္ပန္နစိတ္တောတိ၊
ဝိပ္ပန္နစိတ္တောဟူသည်ကား၊ ဗန္ဓာရုဋ္ဌမဂေါဝိယ၊ နောင်ဖွဲ့ရာသို့တင်အပ်

ဝိ-ခန္ဓသံယုတ်-ဂ-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

၀၄၁

သောတောသမင်ကဲ့သို့၊ ဘန္တမနော၊ တုန်ယှပ်သော စိတ်ရှိသည်။ ပါက
တိန္ဒြိယောတိ၊ ပါကတိန္ဒြိယောဟူသည်ကား၊ ဂိဟိ၊ လူသည်၊ ဂုတ္တမိတရော၊
သားသွီးတို့ကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ဖြစ်၍၊ အသံဝုတိန္ဒြိယော၊
မတိမ်းမစောင်းသောဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတ
ထာ၊ ထိုအတူ၊ အသံဝုတိန္ဒြိယော၊ မစောင်းမတိမ်းသောစက္ခုစသောဣန္ဒြေ
ရှိသည်၊ ဆဝါလာတန္တိ၊ ဆဝါလာတံဟူသည်၊ ဆဝါနံ၊ သူသေကောင်တို့
၏၊ ဗုဒ္ဓဌာနေ၊ မီးရှို့ရာအရပ်၌၊ အလာတံ၊ မီးစသည်။ ဥဘတောပဒိတ္တံမဇ္ဈေ
ဂူထဂတန္တိ၊ ဥဘတောပဒိတ္တံမဇ္ဈေဂူထဂတံ ဟူသည်ကား၊ ပမာဏေန၊
ပမာဏဖြင့်၊ အဋ္ဌဂုံလမတ္တံ၊ လက်ရှစ်သစ်ပမာဏရှိသော၊ ခွီသုဌာနေသု၊ အ
စွန်းနှစ်ဘက်တို့၌၊ အာဒိတ္တံ၊ မီးတောက်သော၊ မဇ္ဈေဂူထမက္ခိတံ၊ အလယ်
သားမစင်သင့်သော၊ နေဝဂါမေတိ၊ နေဝဂါမေဟူသည်ကား၊ ဟိ၊ ထင်ရှား
ဆိုအံ့၊ တံ၊ ထိုထင်းစသည်၊ ယုဂနက်လဂေါပါနသိပက္ခပါသကာဒိနံ၊ ထင်းပိုး
ထွန်တုံးအခြင် ဝမ်းဝဲတောင်အစရှိသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ၊ ဥပေ
နေတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်၊ သစေအဿ၊ အကယ်
၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဂါမေ၊ ရွာ၌၊ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ သစ်ဖြင့်ပြုဘွယ်ကိစ္စကို၊ ဗရေယျ၊ ပြီးစေ
ရာ၏၊ ခေတ္တဂူဒိုယံ၊ လယ်စောင့်ကုန်၌၊ ကဋ္ဌတ္ထရမဉ္ဇာဒိနံ၊ သစ်ပျဉ်အခင်း
အင်းပျဉ်ညောင်စောင်းစွဲသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ၊ ဥပနေတုံ၊
ဆောင်ခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်၊ သစေအဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်
ငြားအံ့၊ အရညေ၊ တော၌၊ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ သစ်ဖြင့်ပြုဘွယ်ကိစ္စကို၊ ဗရေယျ၊ ပြီးစေ
ရာ၏၊ ပန၊ အသုံးမရစွာသည်ကိုဆိုအံ့၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဥဘယတ္ထာ
ဝိ၊ ရွာတောအရပ်နှစ်ပါး၌လည်း၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့နေဝဂါမေကဋ္ဌတ္ထံဖုရေတိအစရှိသည်ဖြင့်၊ ဂုတ္တံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏၊ ဂိဟိဘောဂါစပရိဟိနောတိ၊ ဂိဟိဘောဂါစပရိဟိနောဟူ
သည်ကား၊ အဂါရေ၊ အိမ်၌၊ ဝသန္တေဟိ၊ နေကုန်သော၊ ဂိဟိဟိ၊ လူတို့
သည်၊ ဒါယန္တေ၊ အမွေဥစ္စာကို၊ ဘာဇိယမာနေ၊ ဝေဘန်အပ်သည်ရှိသော်၊
ယောဘာဂေါ၊ အကြင်အတို့ကို၊ လဒ္ဓဗ္ဗော၊ ရအပ်သည်၊ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏၊
တတောစ၊ ထိုရအပ်သောအမွေမှလည်း၊ ပရိဟိန္နော၊ ဆုတ်ယုတ်၏၊ သာ
မညတ္ထဉ္စာတိ၊ သာမညတ္ထဉ္စဟူသည်ကား၊ အာစရိယုပဏ္ဏာယာနံ၊ ဆရာ
ဥပဏ္ဍာပတ်တို့၏၊ ဩဝါဒေ၊ အဆုံးအမ၌၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ ပရိယတ္တိပဒိုဝေဝေ
သေန၊ ပရိယတ်ပဒိုဝေဝေ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်သော၊ သာမည
တ္ထဉ္စ၊ ရဟန်းအဖြစ်၏အကျိုးကိုလည်း၊ နပရိပူရေတိ၊ မပြည့်စေနိုင်၊ ပန၊

၁၄၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဣမဉ္ဇဥပဓံ၊ ဤဥပမာကိုကား၊ သတ္တဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 နုသီလံဿ၊ သီလမရှိသောရဟန်း၏၊ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်၊ နအာဟရိ၊
 ဆောင်တော်မူ၊ ပန၊ အသင့်မူကား၊ ပရိသုဒ္ဓသီလဿ၊ စင်ကြယ်သော
 သီလရှိလျက်၊ အလသဿ၊ အိပ်တစင်းစင်းပျင်းရိသော၊ အဘိဇ္ဈာဒီဟိ၊
 အဘိဇ္ဈာအစရှိတုန်သော၊ ဒေါသေဟိ၊ အပြစ်တို့သည်၊ ဥပဟတဿ၊
 နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဗုဂ္ဂလဿ၊ ဗုဂ္ဂိလ်အား၊ ဣမံဥပဓံ၊ ဤဥပမာကို၊ အာ
 ဟရိ၊ ဆောင်တော်မူ၏၊ တယောမေဘိက္ခဝေတိ၊ တယောမေဘိက္ခဝေအ
 စရှိသည်ကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း၊
 ဣမဿဗုဂ္ဂဿ၊ ဤဗုဂ္ဂိလ်၏၊ ဆဝါလာတသဒိသကာဝေါ၊ စွန်းဖျားနှစ်
 ဘက်မီးညှို့လျက်သားလယ်ချက်တမူနံဦးတီးပြင်ဘင်လည်းသင့်လှထင်း
 တလ္လနှင့်တူမျှသည်၏အဖြစ်ကို၊ မာတာဝိတူဟိ၊ အမိအဘတို့သည်၊ နေဝ
 ကတော၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်ပေ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယေဟိ၊ ဆရာဥပဇ္ဈာယ်
 တို့သည်၊ နကတော၊ ပြုအပ်သည်လည်းမဟုတ်ပေ၊ ပန၊ မဟုတ်သော်ကား၊
 ဣမေဟိပါပဝိတက္ကေဟိ၊ ဤအကုသိုလ်ဝိတက်တို့သည်၊ ကတော၊ ပြုအပ်
 ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်တော်၊ ထိုနေ့ပစ်ချ တလ္လယုတ်မာမိန္ဒာဝိတက်ရေ
 နေစက်တို့ကို၊ အနဝသေသတော၊ တစိုးတစ်ကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်၊
 ပဟာတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏၊ ဣတိဣမဿအတ္တဿ၊ ဤသို့သောအနက်ကို
 ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ အာရန္တံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏၊ အနိမိတ္တံဝါသမာ
 မိန္ဒံ၊ အနိမိတ္တံဝါသမာမိဟူသည်ကား၊ ဝိပဿနာသမာမိ၊ ဝိပဿနာသ
 မာမိကို၊ ဟိသစ္စံ၊ ဖြစ်၏၊ သော၊ ထိုဝိပဿနာသမာမိကို၊ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ၊ နိစ္စ
 နိမိတ်စသည်တို့ကို၊ သမုပ္ပါတနေန၊ အကြွင်းမဲ့ ခွါသဖြင့်၊ အနိမိတ္တောတိ၊
 အနိမိတ္တောသမာမိဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤသ
 တိပဋ္ဌာနံအနိမိတ္တသမာမိတို့တွင်၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ သတိပ
 ဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာနတို့သည်၊ မိဿကာ၊ လောကီလောကုတ် အရောတို့
 တည်း၊ အနိမိတ္တသမာမိ၊ အနိမိတ္တသမာမိသည်၊ ဗုဗ္ဗဘာဂေါ၊ မင်္ဂ၏ရှေး
 အတို့၌ဖြစ်သော တရားတည်း၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ အနိမိတ္တ သမာမိ၊ အ
 နိမိတ္တသမာမိသည်၊ မိဿကော၊ အရောတည်း၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန
 တို့သည်၊ ဗုဗ္ဗဘာဂေါ၊ မင်္ဂ၏ရှေးအတို့၌ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 သိအပ်ကုန်၏၊ နွေမာဘိက္ခဝေဒိဋ္ဌိယောတိဣဒံပန၊ နွေမာဘိက္ခဝေဒိဋ္ဌိယော
 ဟူသောဤစကားကိုကား၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်၊ အနိမိတ္တသမာမိသစ္စာ
 ဝနာ၊ အနိမိတ္တသမာမိကိုပွားစေခြင်းသည်၊ ဣမေသံယေဝတိဏ္ဏံ မဟာ

၂၂

ဝိတက္ကာနံ၊ ဤသုံးပါးသောဝိတက်တို့ကို သာလျှင်၊ ပဟာနာယ၊ ပယ်ခြင်း
ဌာ၊ နသံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်သေး၊ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား၊ သဿ
တုန္တေဒ ဖိဋ္ဌိနမ္ပိ၊ သဿတဖိဋ္ဌိ ဥန္တေဒဖိဋ္ဌိ တို့ကိုလည်း၊ သမုပ္ပါတံ၊
အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဣတိဣမဿအတ္ထဿ၊ ဤအနက်
ကို၊ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းဌာ၊ ဝတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏၊ နဝဇ္ဇဝါအဿန္တိ၊ နဝဇ္ဇ
ဝါအသံဟူသည်ကား၊ နိဇ္ဈေါသော၊ ကင်းသော ရာဂစသော အပြစ်အ
ဆာရှိသည်၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာအံ့၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောပါဠိရပ်သည်၊
ဇ္ဈေ၊ ဤသုတ်၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဘဂ
ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမသိဗ္ဗိသုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌လည်း၊ ဒေသနံ၊ ဒေ
သနာကို၊ တိဟိဘဝေဟိ၊ ခု၊ တိတ်နာဂတ် သုံးဘဝတို့ဖြင့်၊ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ၊
လည်စေ၍၊ အရဟတ္တေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြင့်၊ ကုဉံ၊ အထွဋ်ကို၊ ဂဏ္ဍိ၊
ယူတော်မူ၏၊ ဒေသနာဝဿာနေ၊ ဒေသနာ၏အဆုံး၌၊ ပဉ္စသတာ၊ ငါးရာ
ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်၊ ပဋိသန္တိဒါဟိ၊ ပဋိသန္တိဒါဟိနှင့်၊
သဟ၊ တကွ၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ မါဂုဏိံ သု၊ ခါးပိုက်ဥစ္စာထုပ်
သည်ဌာ၊ ကြာစဦးဖွယ် မသန်းဟယ်လောက် လွယ်ကာရောက်ကုန်၏၊
ဣတိ၊ ဤသို့အံ့ပြီးတည်း၊ , အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
ရောက်ပြီ။

၆ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌၊ စာရိကံပက္ကမိတိ၊ စာရိကံပက္ကမိဟူသည်ကား၊
ကောသမ္ပိကာနံ၊ ကောသမ္ပိပြည်၌ နေကုန်သော၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏၊
ကလဟကာလေ၊ ငြိမ်းချိန်ရက်ရန်ဖြစ်သောအခါ၌၊ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌၊ ဒိဃိတိဿ၊ ဒိဃိတိအမည်ရှိသော၊ ကော
သလရညော၊ ကောသလမင်း၏၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို၊ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊
နဟိဝေရေနဝေရာနိ၊ သမ္ပန္တိ မကုဒါစနန္တိ အာဒိဟိ၊ နဟိဝေရေနဝေရာနိ
သမ္ပန္တိ မကုဒါစနံ ဤသို့အစရှိကုန်သော၊ ဂါယာဟိ၊ ဂါယာတို့ဖြင့်၊ ဩဝဒ
တိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏၊ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ကလ
ဟံ၊ ငြိမ်းချိန်ခြင်းကို၊ ကရောန္တာနံယေဝ၊ ပြုကုန်စဉ်သာလျှင်၊ ရတ္တိ၊ ည၌
သည်၊ ဝိဘာတာ၊ လင်းလေ၏၊ ဒုတိယဒိဝသေဝိ၊ နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့
၌လည်း၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တမေဝ ဝတ္ထု၊ ထိုဝတ္ထုကိုပင်လျှင်၊
ကထေသိ၊ ပောပြန်လတ်၏၊ တံဒိဝသမ္ပိ၊ ထိုနေ့၌လည်း၊ တေသံ၊ ထိုရဟန်း
တို့သည်၊ ကလဟံ၊ ငြိမ်းချိန်ခြင်းကို၊ ကရောန္တာနံယေဝ၊ ပြုကုန်စဉ်သာလျှင်၊
ရတ္တိ၊ ည၌သည်၊ ဝိဘာတာ၊ လင်းပြန်၏၊ တတိယဒိဝသေဝိ၊ သုံးရက်မြောက်

သောနေန္တိလည်း။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တုမေဝဝတ္ထု။ ထိုဝတ္ထုကိုပင်လျှင်။ ကထေသိ။ ဟောပြန်၏။ အထ။ ထိုသို့သုံးရက်မြောက်သောနေ့၌။ နံ။ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ အညတရော။ တယောက်သော။ သိက္ခ။ ရဟန်းသည်။ ဧဝံ။ ဤသို့။ အာဟ။ ရွှေနားတော်လျှောက်၏။ ကိံ။ အာဟ။ အဘယ်သို့နားတော်လျှောက် သနည်း ဟူမူကား။ တန္တေ။ မြတ်စွာဘုရား။ အပ္ပေါဿုက္ကော။ ကြောင့်ကြမဲ့။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗိဠမ္ဘေသုခဝိဟာရံ။ မျက်မှောက်သော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်၌ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းကို။ အနုယုက္ကော။ အားထုတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတု။ သိတင်းသုံးတော်မူပါ။ မယမေဝ။ အကျွန်ုပ်တို့သည်သာလျှင်။ ဧတေန။ ဤသို့သော။ ဘဏ္ဍနေန။ သူတို့ကသို့ဆိုသော်ငါတို့ကသို့ဆိုအံ့ဟုသကပက္ခ၌တိုင်ပင်ခြင်းဖြင့်။ ကလဟေန။ ပရပက္ခ၌ဆိုင်ပြိုင်၍တယောက်တခွန်းငြင်းခုံခြင်းဖြင့်။ ဝိဂ္ဂဟေန။ ဆန့်ကျင်သည်ကိုယူခြင်းဖြင့်။ ဝိဝါဒေန။ ဆန့်ကျင်သောစကားကိုဆိုခြင်းဖြင့်။ ပညာယိဿာမ။ ထင်ရှားကုန်အံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟ။ လျှောက်၏။ သတ္ထာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမေဓမ္မာစာပုရိသာ။ ဤမဂ်ဖိုလ်မှအချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သောယောကျ်ားတို့သည်။ ခေါ။ စင်စစ်။ ပရိယာဗိဏ္ဏရူပစိတ္တာ။ ရာဂဒေါသမာနဇ္ဈဿာအစရှိသော တရားကုန်စေအပ်သောသဘောရှိသောစိတ်ရှိကုန်ပြီ။ ဣမေ။ ဤရဟန်းတို့ကို။ ဥာပေတု။ သိစေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ။ ငါမထတ်နှိုင်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝိန္တေတွာ။ ကြံတော်မူ၍။ မယံ။ ငါ့အား။ ဣမေဟိ။ ဤရဟန်းတို့ဖြင့်။ ကိံ။ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဧကစါရိကဝါသံ။ တယောင်ထည်းကျက်စားခြင်းရှိသောနေခြင်းကို။ ဝသိဿာမိ။ နေအံ့။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝိန္တေသိ။ ကြံတော်မူ၏။ သော။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ပါတောဝနံနက်စောစောကလျှင် သရိရပဗ္ဗိဇဂ္ဂနံ။ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ခြင်းကို။ ကာတွာ။ ပြု၍။ ကောသမ္ဗိယံ။ ကောသမ္ဗိပြည်၌။ ဝိဏ္ဏာယ။ ဆွမ်းအလို ငှါ။ စရိတွာ။ ထည့်လည်၍။ ကိန္တိ။ တစုံတယောက်သောရဟန်းကို။ အနာမန္တေတွာ။ မပန်မူ၍။ ဧကကောဝ။ ကိုယ်တော် တပါးထည်းထည်းသာလျှင်။ အနုတိယော။ အဘော်မပါဘဲ။ စာရိကံ။ ဒေသစာရိကို။ ပတ္တမိ။ ကြံတော်မူ၏။ ယသ္မိံ။ အာရသောသမယေတိဇ္ဈဒံ။ ယသ္မိံ။ အာရသောသမယေဟူသောဤစကားကို။ ထေရော။ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ အဿ။ ထိုအရှင်အာနန္ဒာမထေရ်အား။ အဇ္ဇ။ ယနေ့။ ဘဂဝါ။ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧကေန။ ထာယောက်သော။ သိက္ခ။ ရဟန်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကွ။ ပတ္တမိဿတိ။ ကြံတော်မူလတ္တံ့။ အဇ္ဇ။ ယနေ့။ န္တိဟိ။ နှစ်ပါးကုန်သော။ သိက္ခ။ ဟိ။ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကွ။

ပက္ကမိဿတိ၊တြေတော်မူလတ္တံ၊ အဇ္ဇ၊ယနေ၊သတေန၊ ရဟန်းတရာနှင့်၊
သဒ္ဓိ၊တကွ၊ပက္ကမိဿတိ၊တြေတော်မူလတ္တံ၊ အဇ္ဇ၊ယနေ၊ သဟံသေန၊
နောက်တော်ပါရဟန်းတထောင်နှင့်၊သဒ္ဓိ၊တကွ၊ပက္ကမိဿတိ၊တြေတော်
မူလတ္တံ၊အဇ္ဇ၊ယနေ၊ ဧကကောဝ၊ အတော်မပါကိုယ်တော်တပါးထည်း
သာလျှင်၊ပက္ကမိဿတိ၊တြေတော်မူလတ္တံ၊ ဣတိ၊ဤသို့၊သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
သော၊ဘဂဝတော၊မြတ်စွာဘုရား၏၊စာရော၊ အကျင့်တော်ကို၊ ပရိဝယ
ဝသေန၊အဖန်ဖန် လေ့ကျက်ကျွမ်းကျင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဒိတောပါ
ကဇော၊ထင်ရှားသည်၊ပစ္စက္ခော၊မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ဖြစ်
၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊အာဟ၊ဆို၏၊ အနုပုဗ္ဗေနာတိ၊ အနုပုဗ္ဗနုဟူသည်
ကား၊ဂါမနိဝမပဗ္ဗိပါဒိယာ၊ရွာနိဂုံးအစဉ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်းအလို၊ဌ၊
စရမာနေ၊ထွဋ်လည်လျက်၊ ဧကစာရဝါသံ၊ တယောက်ထည်းထည်း
မွတ်သည်းသည်းလျက်အရည်းဝိလေ့ကျင့်နေခြင်းကို၊ဝသမာနံ၊သိတင်း
သုံးနေသော၊တိက္ခံ၊ ရဟန်းကို၊ တာဝ၊ လက်မွန်ရှေးဖျား၊ ပဿိတုကာ
မော၊ ရှုတော်မူလိုသည်၊ဟုတွားဖြစ်၍၊ ဗာလကလောဏကာရဂါမံ၊ဗာ
လကလောဏကာရရွာသို့၊အဂမာသိ၊ တြေတော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ထိုဗာလက
လောဏ ကာရ ရွာ၌၊ ဘဂုတ္တေရဿ၊ ဘဂုထေရ်အား၊ သကလ ပစ္ဆိမ
ဘတ္တုဉ္ဇေဝ၊ အလုံးစုံသော ပစ္ဆိမဘတ်ကာလပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ တိ
ယာမရတ္တိဉ္ဇ၊ညဉ့်သုံးယာပ်ပတ်လုံး၎င်း၊ဧကစာရဝါသေ၊ တယောက်ထည်း
ထည်းနေခြင်း၌၊အာနိသံသံ၊အကျိုးအတိုင်းမသိရှိသည်ကို၊ ကလေတော၊
ဟောတော်မူ၍၊ဗုဒ္ဓိဝသေ၊နတ်ဖြစ်နေ၌၊ ပစ္ဆိမသမဏေန၊ နောက်တော်
လိုက်ရဟန်းဖြစ်သော၊ တေန၊ ထိုဘဂုထေရ်နှင့်တကွ၊ ဝိဇ္ဇာယ၊ ဆွမ်း
အလို၊ဌ၊စရိတွာ၊ထွဋ်လည်၍၊တံ၊ထိုဘဂုထေရ်ကို၊ တတ္တေဝ၊ ထိုရွာ၌
သာလျှင်၊ နိဝတ္တေတွာ၊ နတ်စေ၍၊ သမဂ္ဂဝါသံ၊ ညီညွတ်သင့်တင့်ကဲဆင့်
မေတ္တာချမ်းသာစွာနေခြင်းကို၊ ဝသမာနေ၊ သိတင်းသုံးနေကျန်သော၊တ
ယော၊ သုံးယောက်ကျန်သော၊ ကုလပုတ္တေ၊ အနုရုဒ္ဓါအမှူးရှိသောအမျိုး
ဧကောင်းသားတို့ကို၊ ပဿိဿာမိတိ၊ရှုအံ့ဟူ၍၊ ပါမိနံသဒါယံ၊ အရှေ့
ဝါးတောသို့၊အဂမာသိ၊တြေတော်မူ၏၊တေသမ္ဘိ၊ထိုအမျိုးကောင်းသားသုံး
ဦးတို့အားလည်း၊သကလပစ္ဆိမဘတ္တုဉ္ဇေဝ၊အလုံးစုံသောပစ္ဆိမဘတ်ကာ
လပတ်လုံး လည်းကောင်း၊ တိယာမရတ္တိဉ္ဇ၊ ညဉ့်သုံးယာပ်ပတ်လုံးလည်း
ကောင်း၊ဧကစာရဝါသေ၊တယောက်ထည်းထည်းနေခြင်း၌၊ အာနိသံသံ၊အ
ကျိုးအတိုင်းမသိရှိသည်ကို၊ ကလေတွာ၊ဟောတော်မူ၍၊ တေ၊ထိုအမျိုး

၁၄၆

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ကောင်းသားသုံးဦးတို့ကို၊ တဋ္ဌော၊ ထိုအရပ်၌သိလျှင်၊ နိဝဋ္ဌော၊ နတ်စေ
၏၊ ကော၊ ကော၊ ကိယံ၊ တော်တပါးသည်းသာလျှင်၊ ပါလိလေယျနဂရာ၊ စိ
မုခေါ၊ ပါလိလေယျမြို့သို့ရှေးရှု၊ ပဏ္ဏမိတွာ၊ ကြွေတော်မူ၍၊ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်
သဖြင့်၊ ပါလိလေယျနဂရံ၊ ပါလိလေယျမြို့သို့၊ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူ၏၊
တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အနုပုဗ္ဗေနစာရိကံ၊ စရမာနောယေန၊ ပါလိလေယျကံ၊ စာ
ဒဝသရိတိ၊ အနုပုဗ္ဗေနစာရိကံ၊ စရမာနောယေန၊ ပါလိလေယျကံ၊ စာဒဝသ
ရိဘူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်ပြီ၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေတိ၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေဟူသည်
ကား၊ ပါလိလေယျဝါသိနော၊ ပါလိလေယျမြို့သားတို့သည်၊ ဘဂဝတော၊
မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဒါနံ၊ ဆွမ်းအလှူကို၊ ဒတွာ၊ ဟူ၍၊ ပါလိလေယျတော၊
ပါလိလေယျမြို့မှ၊ အဓိဗ္ဗာရေ၊ အနီး၌၊ ရက္ခိတဝနသဇ္ဈောနာမ၊ ရက္ခိတမည်
သောတောအုပ်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုရက္ခိတမည်သောတောအုပ်
၌၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း
ငယ်ကို၊ ကတွာ၊ ဆောက်လုပ်၍၊ ဧတ္ထ၊ ဤကျောင်း၌၊ ဝစထ၊ သီတင်းသုံး
ပါကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို၊ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ ဝ'သယိ'သု၊
သီတင်းသုံးစေကုန်၏၊ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ တတ္ထ၊ ထိုရက္ခိတမည်သော
တောအုပ်၌၊ ဘဒ္ဒသာလော၊ ဘဒ္ဒသာလမည်သော၊ ဧကော၊ တပင်သော၊
မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော၊ လဒ္ဓကော၊ ရေခြင်းငှါထိုက်သော၊ သာလ
ရက္ခော၊ အင်ကြင်းပင်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံန
ဂရံ၊ ထိုပါလိလေယျမြို့ကို၊ ဥပနိဿာယ၊ ဆွမ်းခံအပ်ပြု၍၊ တသ္မိံ၊ ဝနသဇ္ဈော
ထိုရက္ခိတမည်သောတောအုပ်၌၊ ပဏ္ဏသာလသမိပေ၊ သစ်ရွက်ကျောင်း
အနီး၌၊ တသ္မိံ၊ ရက္ခမူလေ၊ ထိုဘဒ္ဒသာလမည်သော အင်ကြင်းပင်ခင်း၌၊
ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏၊ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဒ္ဒသာလမူလေတိ၊ ဘဒ္ဒသာ
လမူလေဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ ပန၊ အတို့တပါးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဘဒ္ဒသာလမည်သောအင်ကြင်းပင်၌၊ ကထာ
ဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဟရန္တေ၊ သီတင်းသုံးတော်မူသည်ရှိသော်
အညတရော၊ တစီးသော၊ ပာတ္တိနာဂေါ၊ ဆင်ပေါက်ကြီးသည်၊ ပာတ္တိနိဟိ၊
ဆင်မတို့သည်၎င်း၊ ပာတ္တိပေါတကော၊ ဒီဟိ၊ ဆင်ငယ် စသည်တို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဂေါစရဘူမိတိတ္ထောဂါဟနာဒိသု၊ စားကျက်မြေ ရေစိပ်
သို့သက်ရာစသည်တို့၌၊ ဥဗ္ဗာဠော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ယုရော၊ ဆင်
အပေါင်း၌၊ ဥက္ကဋ္ဌိတော၊ ဆန့်ကျင်ပြီးစွာသည်ဖြစ်၍၊ မေ၊ ငါ့အား၊ ဣမေ
တိ၊ ပာတ္တိဟိ၊ ဤဆင်တို့ဖြင့်၊ ကိံ၊ အဘယ်မူစအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့ပြီးလေး

ပြီးငွေ၍ယူထံ၊ ဆင်အပေါင်းကိုယဟာယ၊ ခွါခဲ့၍၊ မနုဿပထံ၊ လူခရီးသို့၊
ဂစ္ဆန္တော၊ သွားလိတ်သော်၊ ပါလိလေယျဝနသဏ္ဌော၊ ပါလိလေယျတော
အုပ်၌၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ခိသ္မာ၊ မြင်၍၊ စာသုသဟဿေန၊ အစိုး
စာထောင်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာဓိတသန္တာပေါဝိယ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသောပူပန်ခြင်း
ရှိ၏သို့၊ နိဗ္ဗုတော၊ နှလုံးအေးမြငြိမ်းချမ်းစွာသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ သတ္တု၊
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌၊ အဋ္ဌာသိ၊ ဆည်းကပ်စား၏၊
သော၊ ထိုဆင်ပေါက်ကြီးသည်၊ တတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကိုဖူးတွေ
သောနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ သတ္တု၊ နတ်လူဆရာစောသတ္ထာအား၊ ဝတ္တပဋိဝတ္တံ
ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ကို၊ ကရောန္တာ၊ ပြုလျက်၊ မုခဓောဝနံ၊ မျက်သစ်စောင့်
ရေးကို၊ ဒေတိ၊ ကပ်၏၊ နှာနောဒကံ၊ ချိုးတော်ရေးကို၊ အာဟာရတိ၊ ခပ်၏၊ ဒန္တ
ကဋ္ဌံ နံနက်စာခေါ်တံပူတော်ကို၊ ဒေတိ၊ ကပ်၏၊ ပရိဝေဏံ၊ ပရိဂုဏ်ကို၊
သဗ္ဗန္တတိ၊ တံမြက်ထွည်း၏၊ အရညတော၊ တောအုပ်မှ၊ မရုရုနိ၊ ချိုမြိန်သော
အရသာရှိကုန်သော၊ ဗလသဗလသနိစ၊ သစ်သီးငယ်သစ်သီးကြီးတို့ကိုလည်း
အာဟာရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ သတ္တု၊ နော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၊ ဒေတိ၊ ကပ်၏၊
သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧဝံဟိ၊ ဤသို့ဘုရားသုံးဆောင်ငြားသော်သာ
လျှင်၊ အသန္န၊ ထိုသဒ္ဓါကြည်လင်၍ဆင်ပြောင်ကြီး၏၊ ဒုဂ္ဂတိမောက္ခော၊
ဒုဂ္ဂတိဘဝမှလွတ်ခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့စော၊ ပြေး
ကရုဏာတော်ရှေး၌၊ အနုဂ္ဂဏ္ဍန္တာ၊ ခြီးမြှောက်တော်မူလိုရကား၊ ပရိ
ဘောဂံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းကို၊ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏၊ ဧကမိဝသံ၊ တနေ့သ၌
သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ရတ္တိဘာဝသမနန္တရေ၊ ညဉ့်အတို့၏အခြား
မဲ့၌၊ စက်မိတွာ၊ စင်္ကြံကြွေတော်မူ၍၊ ပါဿဏာဗလကေ၊ ကျောက်ဖျာအင်း
ပျဉ်၌၊ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူ၏၊ ဟုတ္တိဝိ၊ ဆင်ပေါက်ကြီးသည်လည်း၊
အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီးဖြစ်သော၊ ဌာနေ၊ တင့်အပ်သောအရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ၊ စား၏၊
သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပစ္ဆတော၊ နောက်အတို့၌၊ သြလောကေတွာ၊
ကြည့်တော်မူ၍၊ ကိဗ္ဗိ၊ တရံတယောက်ကို၊ နအဒ္ဓဿ၊ မြင်တော်မမူ၊ ဧဝံ၊
ဤနည်းအတူ၊ ပုရတောစ၊ ရှေးတော်၌လည်းကောင်း၊ ဥာယပသောသုစ၊
နံပါးနှစ်သက်တို့၌လည်းကောင်း၊ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ ကိဗ္ဗိ၊ တရံ
တယောက်ကို၊ နအဒ္ဓဿ၊ မြင်တော်မမူ၊ အထ၊ ထိုသို့မြင်တော်မမူလတ်
သော်၊ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ တေဟိတဏှနကာ
ရကေဟိ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်ပြုတတ်ကုန်သောထိုရဟန်းတို့နှင့်၊ အညတြိဝိနာ၊
ကင်းကွာ၍၊ ဝတစင်စစ်၊ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာသာလျှင်၊ ဝဿမိ၊ နေရ၏၊

၆၄၆

မိန့်ဝံ့သံပုတ်အဋ္ဌကဝေဒနီသံ

၂

ဣတိ၊ ဤသို့၊ မိတ္တံ၊ မိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်၏။ ဟတ္ထိနောပိ၊ ဆင်ပေါက်ကြီး
 ပြောင်မွန်စွမ်းသန်ရဲတင်းသော ဆင်မင်းအားလည်း။ မယော၊ ငါသည်။
 နာမိတဿာခံ၊ ညွှတ်စေအပ်သောလစ်ခက်ကို။ ခါဒန္တော၊ လူစားတတ်ကုန်
 သော၊ အညော၊ ငါမှတပါးသောဆင်ရွှေတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပေကုန်ပြီ။ ဣတိ
 အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို။ ဖိန္နောတွာ၊ ကြံ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝတ၊
 စင်စစ်၊ သုခံ၊ ချမ်းချမ်းမြေ့မြေ့။ ကောကော၊ အတော်မရှိဘဲသျှင်။ ဝဿမိ၊
 နေရ၏။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ လ
 တာမိ၊ ရတော်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိတ္တံ၊ မိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္ထု
 နတ်ဗျူဟာသုံးမနာ၍သတ္ထုမည်ရှိစေမူနိသည်။ အတ္ထနော၊ ကိုယ်တော်
 ၏။ မိတ္တံ၊ မိတ်ကို။ သြလောကောတွာ၊ ကြည့်၍။ မမ၊ ငါ့အား။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
 ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မိတ္တံ၊ မိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟတ္ထိဿ၊
 ဆင်အား။ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသော။ မိတ္တံ၊ မိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိနု
 ခေါ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်တော်မူလတ်၍။ တဿာပိ၊
 ထိုဆင်မင်း၏လည်း။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုသို့ကိုယ်တော်မိတ်နှင့် သဘော
 တူလျော်သောမိတ်ကိုသာလျှင်။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ နော၊ ဘောင်ရွှေမှမိုးကိုယ်
 ထည်းနေကြသောတို့နှစ်ဦးတို့၏။ မိတ္တံ၊ မိတ်သည်။ သမေတိ၊ ရုမျှ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့နှလုံးတော်ပိုက်၍။ ဧတံနာဂဿနာဂေန၊ ဤသဒန္တဿဟတ္ထိနော၊
 သမေတိမိတ္တံမိတ္တေန၊ ယဒေကောရမတိဝနေတိ၊ ဧတံနာဂဿနာဂေန၊ ဤ
 သဒန္တဿဟတ္ထိနော၊ သမေတိမိတ္တံမိတ္တေန၊ ယဒေကောရမတိဝနေဟူ၍။
 ဣမံဥဒါနံ၊ ဤဥဒါနံကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြွက်တော်မူ၏။ နာဂဿ၊ အာရ
 မည်သားမကြည်ညစ်ကျ၊ အကုသိုလ်ကင်းကွာ၍ နာဂမည်သားငါတရား
 ၏၊ နာဂေန၊ အကုသိုလ်မှကင်းဝေးသော။ စာတောပေ၊ ထိုသို့အကုသိုလ်
 မှကင်းဝေးသောကြောင့်သာလျှင်။ ဥဇုဘူတေန၊ ဖြောင့်စွာဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 မိတ္တေန၊ မိတ်နှင့်။ ဤသဒန္တဿ၊ ရထားသန်သို့စင်းလည်ညွတ်သောအ
 ရွယ်ရှိသော။ ဟတ္ထိနော၊ ဆင်ပေါက်ကြီး၏။ ဧတံမိတ္တံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော
 မိတ်သည်။ သမေတိ၊ ညီမျှ၏။ ဧကော၊ အတော်မဲ့လျက်။ ဝနေ၊ တောနံက်
 မြိုင်စုံရုံသာ၌ ကျောင်းသစ်မ်း၌။ ပဏိမတိ၊ အကြင် မွေ့လျော်ပေ၏။
 တေန၊ ထိုသို့အတော်မမှီးတစီးတည်းသာမွေ့လျော်ခြင်းကြောင့်။ သမေ
 တိ၊ ညီမျှ၏။

အထခေါသမ္ပဟုလာဘိက္ခူတိ၊ အထခေါ သမ္ပဟုလာဘိက္ခူဟူသည်
 ကား၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုပလလည်းတော၌။

၆-ခန္ဓသံဃုတ်-၈-ခန္ဓနိယဝဂ်၊

၁၄၉

အထဇင်္ဂဝိဟရန္တေ၊ ဤသို့နေတော်မူလတ်သော်၊ ပဉ္စသတား၊ ငါးရာကုန်
သော၊ ဒိသိသု၊ ထိုထိုအရပ်တို့၌၊ ဝသံဝုတ္တံ၊ ဝါကျွတ်ကုန်ပြီးသော၊ သိက္ခံ၊
ရဟန်းတို့သည်၊ ယေနာယသ္မာအာနန္ဒောတိ၊ ယေနာယသ္မာအာနန္ဒောဟူ
သည်ကား၊ သတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တိက္ခသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို၊
ပဏာမေတွာ၊ သဒိပစာရအဖြစ်မှစွန့်ပစ်ခွါကုန်၍၊ အရည်၊ ဂနိင်ရုံမြိုင်ရုံ
တောအမုတ်သို့၊ ပရိဇ္ဈာကိရ၊ ဝင်တော်မူသတတ်၊ ဣတံ၊ ဤသို့၊ အတ္တနော၊
မိမိတို့၏၊ ဓမ္မတာယ၊ သဘောပြုကတော့ဖြင့်၊ သတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိ
ကံ၊ အထံတော်သို့၊ ဂန္တံ၊ သွားခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တံ၊ မဝံ့ကုန်သည်ဖြစ်
၍၊ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌၊ အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ အတ္ထိ
ရှိ၏၊ ဧတန၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသကံမိံ သု၊ ကပ်ကုန်၏၊ အ
နန္တရာအာသဝါနံ ခယောတိ၊ အနန္တရာအာသဝါနံ ခယော ဟူသည်ကား၊
မဂ္ဂါနန္တရံ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌၊ အရဟတ္တပလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်၊ ဟောတိ၊
ဖြစ်သနည်း၊ ဝိစယသေ၊ ဝိစယသေ၊ ဟူသည်ကား၊ တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ၊
ထိုထိုဒေသတဗ္ဗဓမ္မတို့၏၊ ဝိစယေန သဘာဝဝိစိနနသမတ္ထေန ဥာဏေန၊ သ
ဘောကိုစိုစပ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော ဒေသနာဥာဏ်ဖြင့်၊ ပရိန္တုန္တိတွာ၊ ပိုင်း
ခြား၍၊ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မော
ဟူသည်ကား၊ သာသနဓဋ္ဌော၊ သီလက္ခန္ဓစသည်ကို ပြတတ်သော ပရိယတ္တိ
ဓမ္မာကို၊ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်ပြီ၊ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနာတိ အာဒိ၊ စတ္တာ
ရောသတိပဋ္ဌာနာ ဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ ယေယေကောဋ္ဌာသေ၊ အ
ကြင်အကြင်အတို့တို့ကို၊ ပရိန္တုန္တိတွာ၊ ပိုင်းခြား၍၊ ဓမ္မော၊ ပရိယတ္တိဓမ္မကို၊
ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ တေသံကောဋ္ဌာသာနံ၊ ထိုအတို့အစု
တို့ကို၊ ပကာသနတ္ထာယ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ သမနူပဿနာတိ၊
သမနူပဿနာဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိသမနူပဿနာ၊ ဒိဋ္ဌိသာလျှင် ဖြစ်သော
သမနူပဿနာသည်၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရောသောတိ၊ သင်္ခါရောသော
ဟူသည်ကား၊ သော၊ ထိုသမနူပဿနာဟု ဟောအပ်သော သဘာဝဓမ္မ
သည်၊ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရော၊ ဒိဋ္ဌိဟူသောသင်္ခါရသည်၊ တတောဇောသောသင်္ခါ
ရောတိ၊ တတောဇောသောသင်္ခါရော ဟူသည်ကား၊ တတောတဏှာ
တော၊ ထိုတဏှာကြောင့်၊ သောသင်္ခါရော၊ ထိုသင်္ခါရသည်၊ ဇာတာ၊
ဖြစ်၏၊ တဏှာသမ္ပယုတ္တေ သု၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝိတ္တေသု၊ လော
ဘမူစိတ်ရှစ်ခုတို့တွင်လည်း၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဝိတ္တေသု၊ လော
ဘမူဒိဋ္ဌိတံ ဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့၌၊ သေသော၊ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရော၊ ဒိဋ္ဌိပနိဿ

၁၅၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ယောသင်္ခါရော၊ ဗိဇ္ဇိလျှင်ဥပနိဿယရှိသောသင်္ခါရသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်
၏၊ သာဝိတဏှာတိ၊ သာဝိတဏှာဟူသည်ကား။ ဗိဇ္ဇိသင်္ခါရဿ၊ ဗိဇ္ဇိလျှင်
ဥပနိဿယရှိသောသင်္ခါရ၏၊ ပစ္စယဘူတာ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သာ
တဏှာ၊ ထိုတဏှာသည်။ သာဝိဝေဒနာတိ၊ သာဝိဝေဒနာဟူသည်ကား။
တဏှာယဝ၊ တဏှာ၏လည်း။ ပစ္စယဘူတာ၊ ပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ သာ
ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ သောဝိဗသောတိ၊ သောဝိဗသောဟူသည်
ကား။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏၊ ပစ္စယော၊ ပစ္စည်းဖြစ်သော၊ သောအဝိဇ္ဇာသမ္ပ
ယော၊ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောဗသသည်။ သာဝိအဝိဇ္ဇာတိ၊
သာဝိအဝိဇ္ဇာဟူသည်ကား။ ဗသသမ္ပယုတ္တာ၊ ဗသနှင့်ယှဉ်သော၊ သာ
အဝိဇ္ဇာ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်။ နောစသံနောစမေသိယာတိ၊ နောစသံနောစ
မေသိယာဟူသည်ကား။ အဟံ၊ ငါသည်။ သစေတဝေယျံ၊ အကယ်၍ဖြစ်
ငြားအံ့၊ မမ၊ ငါ၏၊ ပရိက္ခာရောပိ၊ ပရိက္ခရာသည်လည်း။ နဘဝေယျံ၊ မဖြစ်
ရာ၊ နဘဝိဿာမိ နမေဘဝိဿတိတိ၊ နဘဝိဿာမိ နမေဘဝိဿတိ ဟူ
သည်ကား။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ အာယတိမ္ပိ၊ နောင်သံသရာ၌လည်း။ အဟံ၊
ငါသည်။ သစေတဝိဿာမိ၊ အကယ်၍မဖြစ်အံ့၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ နောင်သံသ
ရာ၌ငါမဖြစ်သည်ရှိသော်၊ မမ၊ ငါ၏၊ ပရိက္ခာရောပိ၊ ပရိက္ခရာသည်လည်း။
နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဧတ္ထကေဋ္ဌာနေ၊ 'ဣဒေဝိက္ခဝေ အသုတဝါပု
ထုဇ္ဇနောဟုအစချီ၍ နမေဘဝိဿတိတိုင်ရုံဋ္ဌာနဤမျှအရာ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်။ တေနဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဂတိတဗိဇ္ဇိံ၊ ယူအပ်
သောဗိဇ္ဇိကို၊ ဝိဿန္တာပေန္တော၊ စွန့်စေလျက်၊ ပုဂ္ဂဇာနိယသယေနာပိ၊ ပုဂ္ဂ
လဇာနိယသယအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဒေသနာဝိလာသေနပိ၊ ဒေသနာကို
တင့်တယ်စေသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အာဂတော၊ လာတော်မူ၏၊
တတောဇော သောသင်္ခါရောတိဧတ္ထ၊ တတောဇော သောသင်္ခါရောဟူ
သောဤပါဌ၌၊ တဏှာသမ္ပယုတ္တိဧတ္ထ၊ တဏှာနှင့်ယှဉ်သောဝိတ်၌၊ ဝိမိ
ကိန္တာဝ၊ ဝိမိကိန္တာသည်သာလျှင်၊ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့၊ အထ၊ ထိုသို့မရှိပါဘဲလျက်၊
ကထံ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဝိမိကိန္တာသင်္ခါရော၊ ဝိမိကိန္တာသင်္ခါရသည်။
တဏှာတော၊ တဏှာကြောင့်၊ ဇာယတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိအယံ၊
ဤသည်ကား၊ စောဒနာ၊ စောဒနာခြင်းတည်း။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏၊ အပ္ပဟိ
နတ္တာ၊ မပယ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တဏှာတော၊ တဏှာကြောင့်၊
ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏၊ တိ၊ အနွယ်ကိုဆိုပြီးအံ့၊ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
တဏှာယ၊ တဏှာကို၊ အပ္ပဟိနာယ၊ မပယ်အပ်သည်ရှိသော်၊ သောဝိမိ

ကိန္တသင်္ခါရော၊ တိရိစ္ဆာန်ကိန္တသင်္ခါရသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုတ
 ထွားကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧတံ၊ ဤတတောဇောသောသင်္ခါရောဟူသောစ
 ကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ ဗိဋ္ဌိယာဝိ၊ ဗိဋ္ဌိလည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်
 ပြီးသောနည်းကို သာလျှင်၊ လက္ခတိယော၊ ရအပ်သည် သာလျှင်တည်း၊
 ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ ဝိတ္တုပ္ပါဒေသု၊ လောဘမူဒိဋ္ဌိ
 ဂတဝိပ္ပယုတ်စိတ်တို့၌၊ သမ္ပယုတ္တိဗိဋ္ဌိနာမ၊ သမ္ပယုတ္တိဗိဋ္ဌိမည်သည်၊ နတ္ထိ၊
 မရှိ၊ ပန၊ ထိုသို့တစ်သမ္ပယုတ် ဗိဋ္ဌိမရှိသော်လည်း၊ တဏှာအပ္ပဟိနက္ခာ၊
 တဏှာ၏မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သာ၊ ထိုဗိဋ္ဌိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုသို့တဏှာကိုမပယ်သေးသည်ဖြစ်သောဗိဋ္ဌိကို၊ သန္ဓာယ၊
 ရည်၍၊ တတြာဝိ၊ ထိုလောဘသဂုတ်ဗိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်စိတ် လေးခုတို့၌
 လည်း၊ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်၊ ယုဇ္ဈတိ၊ သင့်၏၊ ဣတိယထာဝုတ္တ
 နယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တော၊ ဤသုတ်
 ၌၊ တေဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆဲ့သုံးပါးသော၊ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌၊ အရဟတ္တံ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာကို၊ ကတိ
 တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ နဝမံ၊ နဝမသုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
 ရောက်ပြီ၊ ၊

၁၀ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ တဒဟုပေါသထေတိအာဒိ၊ တဒဟုပေါသ
 ထေဤသို့ အစရှိသောစကားကို၊ ပဝါရဏသုတ္တော၊ ပဝါရဏသုတ်၌၊ ဝိတ္ထာ
 ရိတမေဝ၊ ချဲ့အပ်ပြီးသည်သာတည်း၊ ကိပ္ပိဒေဝဒေသန္တိ၊ ကိပ္ပိဒေဝဒေသံ
 ဟူသည်ကား၊ ကိပ္ပိကံ၊ ရဏံ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းကို၊ သကေအာ
 သနေနိဝဓိဒိတွာဝုန္တယဒါကင်္ဂတိတိ၊ သကေအာသနေနိဝဓိဒိတွာဝုန္တယ
 ဒါကင်္ဂတိဟူ၍၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ
 သနည်း၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုဝုန္တသမေးလိုသောရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသတဘိက္ခု၊
 ပရိဝါရောက်ရ၊ ရဟန်းတပည့်ငါးရာအရံရှိသတတ်၊ ပန၊ မလျော်သည်ကို
 ရှေးပျားဆိုအံ့၊ အာစရိယေ၊ ဆရာသည်၊ ဌိတကေ၊ ရပ်လျက်၊ ဝုန္တန္တေ၊
 မေးလတ်သော်၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုတပည့်လက်သားဥပ္ပာန်းတို့သည်၊ သစေ
 နိဝဓိဒန္တိ၊ အကယ်၍ထိုင်ကုန်အံ့၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌၊ ဂါရဝံ၊ ရိုသေ
 ခြင်းကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်မည်သည်၊ ဟောတံ၊ ဖြစ်ပေ၏၊ အာစရိယေ၊
 ဆရာ၌၊ အဂါရဝံ၊ မရိုသေခြင်းကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏၊
 သစေဥဠဟန္တိ၊ အကယ်၍ထကုန်အံ့၊ အာစရိယေ၊ သူတို့ဆရာ၌၊ ဂါရဝံ၊
 ရိုသေခြင်းကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတံ၊ ဖြစ်၏၊ သတ္တရိ၊ မြတ်စွာဘုရား

ဌိကာ၊ အဂါရံ၊ မရိသေခြင်းကို၊ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့အစွန်းနှစ်ဘက်မလွတ်ခြင်းကြောင့်၊ နေသံ၊ ထိုတပည့်လက်
 သားရဟန်း၊ ငါးရာတို့အား၊ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ အနေကဝ္ကံ၊ ကေဂ္ဂတာမကျ
 အာရုံခွသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို၊ သမ္ပန္နိန္ဒြိယံ၊
 ခံခြင်းငှါ၊ နသက္ခိဿန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့၊ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုပြီးအံ့၊
 တသ္မိံ၊ ထိုဂိုဏ်းအုပ်ဆရာသည်၊ နိဝိဒိတွာ၊ ထိုင်နေ၍၊ ပုစ္ဆန္တေ၊ မေးပါ
 သော်ကား၊ တေသံ၊ ထိုတပည့်လက်သားငါးရာသောရဟန်းတို့အား၊ စိတ္တံ၊
 စိတ်သည်၊ ကေဂ္ဂံ၊ အာရုံမခွကေဂ္ဂတာမကျသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊
 ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို၊ သမ္ပန္နိန္ဒြိယံ၊ ခံခြင်းငှါ၊ သက္ခိဿန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်
 လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သ
 ကေအာသနစသည်ဟူ၍၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏၊ ဣမေနုခေါဘန္တေတိ
 ဧတ္ထ၊ ဣမေနုခေါဘန္တေဟူသောဤပါဌ၌၊ အယံထေရော၊ ဤမထေရ်သည်၊
 ပဉ္စန္ဒတိက္ခသတာနံ၊ ငါးရာသောတပည့်ရဟန်းတို့၏၊ အာစရိယော၊ ဂိုဏ်း
 ဆရာဖြစ်ပါလျက်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓမတ္တဓိ၊ ခန္ဓာငါးပါးမျှကိုလည်း၊ နပဇာနာတိတိ၊
 ဉာဏ်သေး၍၊ မသိတတ်ရှာဟူ၍၊ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုကောင်းပေဘူး၊ ပန၊ အ
 သင့်သော်ကား၊ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆန္တေန၊ မေးသောရဟန်းသည်၊ ပဉ္စသု၊
 ငါးပါးကုန်သော၊ ဣမေသုဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို၊ အညာ
 သိ၊ သိပြီ၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇာနန္တနိဗ္ဗာယ၊ သိယောင်ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊ ဟန်လျှင်
 ၍၊ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးခြင်းငှါ၊ နဝန္တကိ၊ မလျော်၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ အဇာနန္တာ
 ဝိယ၊ မသိယောင်လို ကိုယ်ညှိလျက်၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ အဿ၊ ထိုပုစ္ဆာမေး
 သောရဟန်း၏၊ စ၊ အကြောင်းတထွေဆိုပေတုံအံ့၊ တေဝိအန္တဝါသိကာ၊
 ထိုတပည့်လက်သား တို့သည်လည်း၊ အဋ္ဌကံ၊ ငါတို့၏၊ အာစရိယော၊
 ဆရာသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဇာနာဝိတိ၊ သိ၏ဟူ၍၊ နကထေတိ၊ မဆိုပေ၊
 သဗ္ဗညုတညာဏေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ သံသန္တိတွာဝ၊
 နှီးနှော၍သာလျှင်၊ ကထေတိတိ၊ ဆိုပေသည်ဟူ၍၊ သောတဗ္ဗံ၊ နာကောင်း
 ၍ဟူ၍၊ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်ကောင်း၏ဟူ၍၊ မညိဿန္တိ၊ အောက်မေ့
 ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိဝိ၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း၊ အဇာနန္တာ
 ဝိယ၊ မသိယောင်လို ကိုယ်ညှိလျက်၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏၊ ဆန္ဒမူလကာတိ၊
 ဆန္ဒမူလကာ ဟူသည်ကား၊ တာယ၊ ထိုတဏှာဟူသော အကြောင်းမှာ၊
 ပဘဝတ္တာ၊ စီးထွက်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တဏှာဆန္ဒမူလကာ၊
 တဏှာဟူသော ဆန္ဒလျှင် အရင်းအမြစ်ရှိ၏၊ နခေါဘိက္ခု၊ တညေဝဉ္စပါ

ဒါနံတေပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာတိဇ္ဇဒံတဗ္ဗာဝပဋိက္ခေပနံ။ ထိဥပါဒါနံ သည်ပင်
ထိပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓမည်သည် အဖြစ်ကိုပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဤစကား
ကိုယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊ဆန္ဒရာဂမတ္တံ၊ ဆန္ဒရာဂချည်းသာ၊ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်၊နာဟာတိ၊မဖြစ်၊ တသ္မာ၊ထိုသို့ဆန္ဒရာဂချည်း
သာ ပဉ္စက္ခန္ဓာမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇ္ဇဒံ၊ဤစကားကို၊ဝတ္တံ၊မိန့်
အပ်၏၊ပန၊ထိုမှတပါး၊ယသ္မာ၊အကြင်ကြောင့်၊ သဟဇာတတောဝါ၊သ
ဟဇာတအားဖြင့်၎င်း၊အာရမ္မဏတောဝါ၊အာရုံအားဖြင့်၎င်း၊ခန္ဓေ၊ခန္ဓာတို့
ကို၊မုပ္ဖိတွာ၊လွှတ်၍၊ဥပါဒါနံ၊ဥပါဒါနံသည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊
နာပိအညတြပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓဟိဥပါဒါနန္တိ၊နာပိအညတြပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓ
ဟိဥပါဒါနံဟူ၍၊ ဝတ္တံ၊မိန့်အပ်၏၊ ဟိ၊ထိုအနက်ကို အကုသိုလ် ဆိုဦးအံ့၊
တဏှာသမ္ပယုတ္တံ၊တဏှာသမ္ပယုတ်ဖြစ်သော၊ စိတ္တေ၊စိတ်သည်၊ဝတ္တ
မာနေ၊ဖြစ်လတ်သော်၊ တံစိတ္တသမုဋ္ဌာနံ၊ ထိုတဏှာသမ္ပယုတ်လျှင် ဖြစ်
ကြောင်းရှိသော၊ရှုပုံ၊ရုပ်သည်၊ ရူပက္ခန္ဓော၊ရူပက္ခန္ဓာမည်၏၊ တံတဏှံ၊
ထိုတဏှာကို၊ဌပေတွာ၊ထား၍၊ သေသ၊ကြွင်းကုန်သော၊ အရူပဓမ္မာ၊
နာမ်တရားတို့သည်၊ စတ္တာရော၊လေးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ၊နာမက္ခန္ဓာမည်
ကုန်၏၊ ဣတိ၊ဤသို့၊ သဟဇာတတောဝိ၊ သဟဇာတ အားဖြင့်လည်း၊
ခန္ဓေ၊ခန္ဓာတို့ကို၊ မုပ္ဖိတွာ၊လွှတ်၍၊ ဥပါဒါနံ၊ဥပါဒါနံသည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊ပန၊
ထိုမှတပါး၊ ဥပါဒါနံ၊ဥပါဒါနံ၏၊ရှုပါဒီသု၊ ရုပ်အစရှိသည် တို့တွင်၊
အညတရံ၊တပါးပါးကို၊အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊ဥဋ္ဌဇ္ဇနတော၊
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ အာရမ္မဏတောဝိ၊ အာရုံအားဖြင့်လည်း၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ငါး
ပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ မုပ္ဖိတွာ၊လွှတ်၍၊ ဥပါဒါနံ၊ဥပါဒါနံသည်၊ နတ္ထိ၊မရှိ၊
ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာတိ၊ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒရာဂ
နာနတ္ထံ၊ဆန္ဒရာဂထူးသည်၏ အဖြစ်သည်၊ သိယာ၊ဖြစ်ကောင်းအံ့လော၊
ဝေခေါဘိက္ခုတိ၊ ဝေခေါဘိက္ခုဟူသည်ကား၊ဝေ၊ဤသို့၊ ရူပါဓမ္မဏာသ၊
ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသော၊ ဆန္ဒရာဂဿ၊ ဆန္ဒရာဂ၏၊ ဝေဒနာဒီသု၊ဝေဒနာ
အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရံ၊တပါးပါးကို၊ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို၊အ
ကရဏတော၊မပြုခြင်းကြောင့်၊ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ဆန္ဒရာဂထူးသည်
၏အဖြစ်သည်၊သိယာ၊ဖြစ်ကောင်း၏၊ခန္ဓာမိဝစနန္တိ၊ခန္ဓာမိဝစနံဟူသည်
ကား၊ခန္ဓာတိအယံပညတ္တိ၊ခန္ဓာဟူသော ဤပညတ်သည်၊ ပန၊ဆက်၍ဆို
ဦးအံ့၊အယံအနုသန္တိ၊ဤအနုသန္ဓေသည်၊ နဗ္ဗာနိယတိ၊မစပ်၊ အညသော
ဝ၊တပါးသော တရား၏သာလျှင်၊ ပုစ္ဆိတတ္တာ၊ မေးအပ်သည်၏အဖြစ်

၁၅၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ကြောင့်တည်း။ ကိဉ္ဇာဝိနာစာမိဃတိ။ အကယ်၍ကားမစပ်။ တထာပိ။ ထိုသို့
 တပါးသောတရားကိုမေးခြားသော်လည်း။ ပုစ္ဆာ။ အမေးသည်။ သာနုသန္ဓိ
 ကာဝ။ အနုသန္ဓေနှင့်မကွေမကွာသည်သာတည်း။ ဝိဿန္ဓနံ။ အဖြေသည်။
 သာနုသန္ဓိကံ။ အနုသန္ဓေနှင့်မကွေမကွာသည်သာတည်း။ ဟိကသ္မာ။ အ
 တယ်ကြောင့်။ ဝိဿန္ဓနံ။ အဖြေသည်။ သာနုသန္ဓိကံ။ အနုသန္ဓေနှင့်မကွေ
 မကွာသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်သနည်း။ ယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ အဟံထေရော
 ဤမထေရ်သည်။ တေသံတေသံဘိက္ခုနံ။ ထိုထိုရဟန်းတို့၏။ အဇ္ဈာသယေ
 န။ အလိုအားဖြင့်။ ပုစ္ဆတိ။ မေး၏။ သတ္တဝာပိ။ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။
 တေသံတေသံ။ ထိုထိုရဟန်းတို့၏။ အဇ္ဈာသယေနော။ အလိုအားဖြင့်
 သာလျှင်။ ဝိဿန္ဓေထိ။ ဖြေတော်မူ၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ ဝိဿန္ဓနံ။ အဖြေ
 သည်။ သာနုသန္ဓိကံ။ အနုသန္ဓေနှင့် မကွေမကွာသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။
 သေသံ။ ကြွင်းကျန်သော ပါဠိရပ်သည်။ သဗ္ဗတ္ထ။ အလုံးစုံသောဝါရတို့၌။
 ဥတ္တာနမေဝ။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ခဿေ။ ခဿမသုတ်
 သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ပန။ ဂုဏ်အထူးကိုခြီးကျိုးလိုက်အံ့။ ဣမဿဝဂ္ဂဿ။ ဤဝဂ်၏။ ဧကေ
 ကတ္ထိံသုတ္တေ။ တသုတ်တသုတ်၌။ ပဉ္စသတာပဉ္စသတာ။ ငါးရာငါးရာ
 ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့သည်။ အရဟတ္တံပတ္တာ။ အရဟတ္တဖိုလ်ချင်း
 စည်းစိမ်၌။ သို့လှမ်းကာမရှောက်ရောက်လတ်ကုန်၏။ ခန္ဓနိယဝဂ္ဂေါ။
 ခန္ဓနိယဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၉-ထေရဝဂ်။

၁ ထေရဝဂ္ဂဿ။ ထေရဝဂ်၏။ ပဌမေ။ ပဌမသုတ်၌။ မန္တာနိပုတ္တော
 တိ။ မန္တာနိပုတ္တော ဟူသည်ကား။ မန္တာနိယာနာမ။ မန္တာနိ အမည်တွင်
 သော။ ပြာဟူ၏ယာ။ ပုဏ္ဏားမ၏။ ပုတ္တော။ သားသည်။ ဥပါဒါယာတိ။
 ဥပါဒါယ ဟူသည်ကား။ အာဂမ္မ။ ရှေးရှုကပ်၍။ အာရပ္ပသန္ဓာယ။ ရည်
 ရှယ်၍။ ပဋိစ္စ။ စွဲ၍။ အန္ဓေကိဟောတိတိ။ အသို့တိဟောတိ ဟူသည်ကား။
 အသို့တိဧဝံ ပဝတ္တံ။ ငါဖြစ်၏ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့် ဖြစ်သော။
 တဏှာမာနဒိဗ္ဗိပပဉ္စတ္ထယံ။ တဏှာမာနဒိဗ္ဗိဟူသောသံသရာကို ချွဲတတ်
 သောတရားသုံးပါးသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဒဟရောတိ။ ဒဟရောဟူသည်
 ကား။ တရုဏော။ နုနယ်ပျိုဖြစ်သော။ ယုဝါတိ။ ယုဝါဟူသည်ကား။ ယောဗ္ဗ

နေန၊ ကြလိမ္မိသိ၊ ပျိုမြစ်သောအရွယ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော၊
မဏ္ဍနကဇာတိယောတိ၊ မဏ္ဍနကဇာတိယော ဟူသည်ကား။ မဏ္ဍနက
သဘာဝေါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းသဘောရှိသော၊ မဏ္ဍနသိလော၊ တန်ဆာ
ဆင်ခြင်းအလေ့ရှိသော၊ မုခနိမိတ္တန္တိ၊ မုခနိမိတ္တံဟူသည်ကား။ မုခပဋိ
ဗိမ္ဗံ၊ မျက်နှာရိပ်ကို၊ ဟိသတ္တံ၊ မှန်၏။ တံမုခပဋိဗိမ္ဗံ၊ ထိုမျက်နှာရိပ်သည်။
ပရိသုန္ဓံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သော၊ အာဒါသမဏ္ဍလံ၊ ကြေးမုံဝန်း
ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ တံအာဒါသမဏ္ဍလံ၊ ထိုကြေးမုံဝန်း
ကို၊ ဩလောကဃာတော၊ ကြည့်သောသူအား၊ သကံမုခံ၊ မိမိမျက်နှာသည်။
ပညာယတိကိံပန၊ ထင်သလော၊ ပရံမုခံ၊ သူတပါးမျက်နှာသည်။ ပညာ
ယတိကိံပန၊ ထင်သလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ သကံ၊ မိမိမျက်နှာ
သည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ ပရံမုခံ၊ မိမိမျက်ကွယ်လျက်
ကြေးမုံဘက်သို့ ရှေးရှု၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ ပညာယေယျ၊ ထင်ရာ၏။ အထ၊
ထိုသို့မဟုတ်၊ ပရဿ၊ မိမိမှတစ်ပါးသောမိမိနှင့်လူပုလူခွက် တူသောသူ
၏၊ မုခံ၊ မျက်နှာသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဓဏ္ဍာဒိဟိ၊ အဆင်းစသည်
တို့ဖြင့်၊ အသဒိသံ၊ တစ်စုံတစ်ရာမတူသည်။ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ ပညာယေယျ၊
ထင်ရာ၏။ ဟသ္မာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ တံမုခ နိမိတ္တံ၊ ထိုမျက်နှာ
ရိပ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်၊ ပရဿ၊ သူတ
ပါး၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာသည်။ န၊ မဟုတ်၊ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အာဒါသံ၊ ကြေး
မုံကို၊ နိဿာယ၊ အမြဲပြု၍၊ နိဘာသရူပပတိဘာသ ရူပနာမ၊ အရောင်
အရိပ် ဖြစ်သော ရူပါရုံမည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုအရောင်အရိပ်
ဖြစ်သောရူပါရုံသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။
အထ၊ ထိုသို့နိဘာသရုပ်ထင်တို့လတ်စေသော၊ ယံမုခနိမိတ္တံ၊ အကြင်မျက်နှာ
ရိပ်သည်။ ဥဒကေ၊ ရေ၌၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ တံမုခနိမိတ္တံ၊ ထိုရေ၌ထင်
သောမျက်နှာရိပ်သည်။ ကေနကောရဏေန၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်၊
ပညာယတိ၊ ထင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ မဟာဘူတာနံ၊ ရေ၌တည်
သောမဟာဘုတ်တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓတာယ၊ စင်ကြယ်ကြည်လင်သည်၏အဖြစ်၊
ကြောင့်၊ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ဓမ္မောစမေအဘိသမိတောတိ၊ ဓမ္မောစမေ
အဘိသမိတောဟူသည်ကား။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥာဏေန၊ ဥာဏ်ဖြင့်၊ စတု
သစ္စဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊ အဘိသမ္မာဂတော၊ သိအပ်ပြီ။ သော
တာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ ဇာတောတိ၊ ဇာတော

၆၅၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဟူသည်ကား။ ကထေသိ။ ဟောတော်မူ၏။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယော၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ မရုရကဇာတောဝိယသတိ၊ မရုရကဇာတောဝိယဟူသည်ကား။ သဗ္ဗာတဝရုသာဒဝါဝိယ၊ ဖြစ်သောလေးလံသည်၏ အဖြစ်ရှိသကဲ့သို့ထင်၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အကမ္မညော၊ အမှန်မခံ၊ ဖြစ်ခဲ့၏။ ဒိသာဝိတိ၊ ဒိသာဝိဟူသည်ကား။ အယံ၊ ဤအရပ်သည်ကား။ ဝုရုတ္တိမာ၊ အရှေ့အရပ်တည်း။ အယံ၊ ဤအရပ်သည်ကား။ ဒက္ခိဏာ၊ တောင်အရပ်တည်း။ ဣတိဇံ၊ ဤသို့၊ ဒိသာဝိ၊ အရပ်မျက်နှာ တို့သည်လည်း။ မယှံ၊ ငါ့အား။ နပက္ခာယန္တိ၊ မထင်ကုန်၊ ပါကဇ္ဇာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဓမ္မာဝိမံ နပဋိဘန္တိတိ၊ ဓမ္မာဝိမံ နပဋိဘန္တိ ဟူသည်ကား။ ပရိယတ္တိဓမ္မာဝိ၊ ပရိယတ်တရားတို့သည်လည်း။ မယှံ၊ ငါ့အား။ နဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကပ်၍မတည်ပါကုန်၊ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်အပ်သော။ သဏ္ဌာယိတံ၊ သရဏ္ဌာပတ်အပ်သော ပရိယတ္တိဓမ္မသည်။ နဒိဿတိ၊ မထင်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသည်ကား။ မဟာဝိစိကိစ္ဆာ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသောပသုံမှားခြင်းသည်။ နောဟောကိ၊ မဟုတ်ပေဘူး။ ဟိ၊ ထို့စကားသင့်ဝှ၊ တဿ၊ ထိုဖြည့်ပြီးသောပါမီရှိသော အမျိုးကောင်းသားအား။ သာသနံ၊ သာသနာသည်။ နိယျာနိကံနုခေါ၊ ဝဋ်မှထွက်မြောက်စေတတ်ပါအံ့လော။ နနုခေါ နိယျာနိကံ၊ ဝဋ်မှမထွက်မြောက်စေတတ် အချည်းနှီးဖြစ်အံ့လော။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝိမတိ၊ တွေးတောခြင်းသည်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်၊ ပရိပက္ကကုသလမူလတ္တံ၊ ရင့်ပြီးသောကုသိုလ်မူလရှိသောကြောင့်တည်း။ ပန၊ အလျော်ကား။ အဿ၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားအား။ သမဟေဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို၊ ကာတု၊ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်မြောက်ပြုခြင်းငှါ။ သက္ခိဿာသိနုခေါ၊ တတ်နှိုင်းပါအံ့လော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ပတ္တဝီဝရဇရာမရဏမတ္တမေဝ၊ ဂပိတ်သင်္ကန်းဆွေးမြည့်ပျက်စီးရုံမျှကို၊ ကရိဿာမိ၊ ကရော်ကမည် ပြုရအံ့လော။ ဣတိဇံ၊ ဤသို့လုံးစွဲခြင်းမူကား။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကာမာနမေတံ အဓိဝစနန္တိ ဧတ္ထ၊ ကာမာနမေတံ အဓိဝစနံဟူသောဤပါဌ၌၊ ဟိ၊ လိုအပ်သောအနက်ကိုထင်စွာပြဆိုအံ့နိန္နံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော။ ပလ္လဗံ၊ ရေအိုင်ကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ ဩဉ်သော သူအား။ ဒဿနရာမဏေယျကမတ္တံ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်မွေ့လျော်သွယ်ရှိသည်၏အဖြစ်မျှသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပန၊ အပြစ်ကိုဘော်ပြအံ့၊ ယော၊ အကြင်ဆင်ခြင်နည်းပါးလူငွားသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤအိုင်၌၊ ဩတရတိ၊ သက်

ဆင်း၏။ တံ။ ထိုသူကို စဏ္ဍမိနာကုလတာယ။ ကြမ်းသောငါးဖြင့်ဖြှမ်းသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာကဗိတွာ။ ဆွဲငင်၍။ အနယဗျသနံ။ အပွားအစီးမရှိပျက်
 စီးဆုံးပါးခြင်းသို့။ ပါပေတိယထာ။ ရောက်စေသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ။ ထိုအတူ။
 ပဉ္စသုငါးပါးကုန်သော။ ကာမဂုဏေသု။ ကာမဂုဏ်တို့၌။ စက္ခုဒွါရာဒီနံ။
 စက္ခုဒွါရာအစရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏရာမဏေယျမတ္တံ။ အာရုံပြုခြင်းဖြင့်
 မွေ့လျော်သွပ်ရှိသည်၏ အဖြစ်မျှသည်။ အတ္ထိ။ ရှိ၏။ ပန။ အပြစ်ကိုပေါ်ပြ
 အံ့။ ယော။ အကြင်ကာမန္ဓသည်။ ဧတ္ထ။ ဤကာမဂုဏ်တို့၌။ ဂေမံ။ မက်မော
 ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ။ ရောက်၏။ တံ။ ထိုကာမန္ဓဖြင့်သောသူကို။ အာကဗိတွာ။
 ဆွဲငင်၍။ နိရယာဒိသုဧဝံ။ ငရဲစသည်သို့သာလျှင်။ ပက္ခိပန္တိ။ ပစ်ချကုန်၏။
 ဟိ။ ကဲ့ရဲ့သွယ်ဆိုဦးအံ့။ ကာမာ။ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အပ္ပဿာဒါ။ သာယာ
 သည်၏အဖြစ်ဟူသောသဘောမှကင်းကုန်၏။ ဗဟုဒုက္ခာ။ များသောဆင်း
 ရဲခြင်းရှိကုန်၏။ ဗဟုပါယာသာ။ များသောပင်ပန်းခြင်းရှိကုန်၏။ ဧတ္ထ။ ဤ
 ကာမဂုဏ်တို့၌။ အာဒီနဝေ။ အပြစ်သည်။ ဘိယျော။ လွန်စွာ၏။ ဣတိ။ ဤသို့။
 ဣမံအတ္ထဝသံ။ ဤသို့ဟောတော်မူအပ်သောအကြောင်းထူးကို။ ပဋိစ္စ။ အဓိ
 ပြု၍။ ကာမာနမေတံအဓိဝစနန္တိ။ ကာမာနမေတံအဓိဝစနံဟူ၍။ ဂုတ္တံ။ မိန့်
 အပ်၏။ အာမာမိသံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေနာဟိ။ အာမာမိသံဓမ္မာနုဂ္ဂဟေနဟူ
 သည်ကား။ အဟံ။ ငါတုရားသည်။ ဓမ္မာမိသာနုဂ္ဂဟေဟိ။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ အာမိ
 သာနုဂ္ဂဟတို့ဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှာမိ။ ပြီးမြင့်ပါအံ့။ အဘိနန္ဒိတိ။ အဘိနန္ဒိဟူသည်
 ကား။ သမ္ပုဋိန္တိ။ ကောင်းစွာနာခံ၏။ ဧဝံလဉ္စ။ သက်သက်ကား။ နအဘိ
 နန္ဒိ။ ကောင်းစွာနာခံရုံသာမဟုတ်သေး။ ပန။ အဟုတ်ကား။ သတ္ထု။ မြတ်
 စွာတုရား၏။ သန္တိကာ။ အထံတော်မှ။ ဣမံအဿာသံ။ ဤသက်သာယာ
 ကို။ လတိတွာ။ ရပေ၍။ သဇ္ဇေန္တော။ အားထုတ်လတ်သော်။ ဝါယမန္တော။
 ကြိုးပန်းလတ်သော်။ ကတိပါဟေနေဝ။ တရက် နှစ်ရက်ဖြင့်လျှင်။ အရ
 ဟတ္ထေ။ အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပုတိဋ္ဌာသိ။ တည်၏။ နုတိယံ။ နုတိယသုတ်
 သည်။ နိဗ္ဗိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၃ တတိယေ။ တတိယသုတ်၌။ ဒိဗ္ဗိဂတန္တိ။ ဒိဗ္ဗိဂတံဟူသည်ကား။ ဟိ။
 အသင့်ကိုဆိုအံ့။ အဿ။ ထိုယမကရဟန်းအား။ သင်္ခါရာ။ သင်္ခါရတို့သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိစေ။ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိစ။ ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏။ သင်္ခါ
 ရပဝတ္ထမေဝ။ သင်္ခါရဟူသောဝဋ်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ အပ္ပ
 ဝတ္တံ။ တဖန်အသစ် မဖြစ်သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ဣတိဧဝံ။ ဤသို့သော
 အထူးသည်။ သဗေဘဝေယျ။ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဒိဗ္ဗိဂတံနာမ။ မိစ္ဆာ

၁၅၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှံ။

အယူမည်သည်၊ နာဘဝယျ၊ မဖြစ်လေရာ၊ သာသနာဝစာရိကံ၊ သာသနာ
သို့သက်သော၊ ဥာဏံ၊ ဥာဏ်သည်၊ ဘဝယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်
ပါခဲ့၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုယမကရဟန်းအား၊ သက္ကော၊
သတ္တဝါသည်၊ ဥန္တိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏၊ ဝိနဿတိ၊ ပျက်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့သော
အယူသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဒိဋ္ဌိဂတံနာမ၊ မိစ္ဆာ
အယူမည်သည်၊ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏၊ ခန္ဓဝိနိမုတ္တဿ၊ ခန္ဓာမှလွတ်သော၊ သတ္တ
ဿ၊ သတ္တဝါ၏၊ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ ထာမ
သာပရာမာသသာတိ၊ ထာမသာပရာမာသသာဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိထာမေန
စေတ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသောအစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေနစ၊ ဒိဋ္ဌိဟူ
သောအမှားသုံးဆစ်သောတရားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ယေနာယသ္မာသာရိ
ပုတ္တောတိ၊ ယေနာယသ္မာသာရိပုတ္တောဟူသည်ကား၊ ယထာနာမ၊ ဥပမာ
မည်သည်ကား၊ ပစ္စန္တေ၊ ရှာစွန်သည်၊ ကုပိတေ၊ သောင်းကျန်းပုံကန်လတ်
သော်၊ တံဇေတံ၊ ထိုသောင်းကျန်း ပုံစားရှာစွန်သားကို၊ ဂူပသမေတုံ၊ ငြိမ်း
စေခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်နိုင်ကုန်သော၊ ရာဇပုရိသာ၊ မင်းချင်း
ယောကျ်ားတို့သည်၊ သေနာပတိဿဝါ၊ စစ်သူကြီးအရေးပိုင်၏ လည်း
ကောင်း၊ ရညောဝါ၊ မင်း၏လည်းကောင်း၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂန္ထန္တိယ
ထာ၊ သွားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ၊ တသ္မိံထေရေ၊ ထိုယမက
ထေရ်သည်၊ ဒိဋ္ဌိသင်္ကရေန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသောဗိုလ်ရဖြင့်၊ ကုပိတေ၊
သောင်းကျန်းလတ်သော်၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ တံဇေတံ၊ ထို
မိစ္ဆာရန်စစ်ကို၊ ဂူပသမေတုံ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ၊ မတတ်
နိုင်ကုန်ရကား၊ တေဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌၊
ဓမ္မရာဇဿ၊ တရားမင်းဘုရား၏၊ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်
သော၊ အာယသ္မာသာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊
တေန၊ ထိုအရှင်သာရိပုတ္တရာရှိရာအရပ်သို့၊ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ကပ်ကုန်၏၊
ဧဝံဗျာခေါတိ၊ ဧဝံဗျာခေါဟူသည်ကား၊ တေသံဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏၊
သန္တိကေပိယ၊ အထံ၌ကဲ့သို့၊ ထေရဿ၊ ဘုရားဆိုဘွယ်ဂုဏ်ကြီးကျယ်
သောအရှင်သာရိပုတ္တရာမဟာထေရ်မြတ်၏၊ သမ္ဗုခါ၊ ရှေ့တော်၌၊ အတ္တ
နေ၊ မိမိ၏၊ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို၊ ပပ္ပယ၊ ပြီးမြောက်၍၊ ဧဝံခွါဟန္တိ၊ ဧဝံခွါဟံဟူ
၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နိစ္ဆယေန၊ သန္တိဋ္ဌာန်ကျကျဆုံးဖြတ်သဖြင့်၊ ဝတ္တု၊ မာမာတင်း
တင်းဆိုခြင်းငှါ၊ အသက္ကောန္တာ၊ မဝံ့ချေရကား၊ ဩလမ္ပန္တေန၊ မထောင်
နိုင်ဘဲတွဲလျားကျသော၊ ဟဒယေန၊ နှလုံးဖြင့်၊ ဧဝံဗျာခေါတိ၊ ဧဝံဗျာခေါ

၂၅

ဟူ၍၊ အာဟာ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တံကိံမညသိအာရုဿောတိဇ္ဈဒံ၊ တံကိံမညသိအာရုဿောဟူသောဤစကားကို၊ ထေရော၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည်၊ တဿ၊ ထိုယမကမထေရ်၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊ အယံ၊ ဤယမကသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ လဒ္ဓိယံ၊ အယူ၌၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ နပဿတိ၊ မမြင်၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တံရားဟောခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ ထိုယမကအား၊ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို၊ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို၊ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့ဟု၊ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊ တိပရိဝနံ၊ သုံးပါးသော အပြန်ရှိသော၊ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်ကို၊ ဒေသေတုံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ အာရဟိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ တံကိံမညသိအာရုဿော ယမကဇ္ဈပံ တထာဂတောတိဇ္ဈဒံ၊ တံကိံမညသိအာရုဿောယမကဇ္ဈပံ တထာဂတော ဟူသော ဤစကားကို၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ အာရုဋ္ဌံ၊ အားထုတ်အပ်သနည်း၊ အနုယောဂဝတ္ထံ၊ မေးမြန်းစိစစ်ရာ၌ ကျင့်သောဝတ်ကို၊ ဒါပနတ္ထံ၊ ပေစေခြင်းငှါ၊ အာရုဋ္ဌံ၊ အားထုတ်အပ်၏၊ ဘိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ တိပရိဝနုဒေသနာဝဿာနသ္မိံ၊ သုံးပါးသော အပြန်ရှိသောဒေသနာ၏အဆုံး၌၊ ထေရော၊ ယမကထေရ်သည်၊ သောတာပင်နော၊ သောတာပန်သည်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ အံထ၊ ထိုနောင်မှ၊ နံ၊ ထိုယမကထေရ်ကို၊ အနုယောဂဝတ္ထံ၊ မေးမြန်းစိစစ်ရာ၌ ကျင့်ရာသောဝတ်ကို၊ ဒါပေတုံ၊ ပေးစေခြင်းငှါ၊ တံကိံမညသိတိအာဒိံ၊ တံကိံမညသိဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အာဟာ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တထာဂတောတိ၊ တထာဂတောဟူသည်ကား၊ သက္ကော၊ သတ္တဝါသည်၊ ဇ္ဈပံဝေဒနာသညာသင်္ခါရာဝိညာဏန္တိ၊ ဇ္ဈပံဝေဒနာသညာသင်္ခါရာဝိညာဏံဟူသောနောက်ပါ၌ဖြင့်၊ ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ဤရုပ်အစရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို၊ သမ္ပိဏ္ဍိတွာ၊ ပေါင်းရ၍၊ တထာဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍၊ သမနူပဿတိ၊ အဖန်တလဲလဲရှု၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပုတ္တိံ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဣတ္ထစတေအာရုဿောတိဇ္ဈဒံ၊ ဣတ္ထစတေအာရုဿောဟူသောဤစကားသည်၊ ထေရုဿ၊ သာရိပုတ္တရာ မဟာထေရ်ကျော်၏၊ အနုယောဂေ၊ တံကိံမညသိအာရုဿော ယမကဤသို့စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သောပုစ္ဆာ၌၊ ဘုဒ္ဓံ၊ သတ္တဝီဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ကြောင်းစကားတည်း၊ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်၊ ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတ္ထစတ္ထေကေဋ္ဌာနေ၊ တံကိံမညသိအာရုဿောယမကဇ္ဈပံ နိစ္စံဝါအနိစ္စံဝါဤသို့စသည်ဖြင့် ငါစိစစ်စောကြော အနုယောဂဤမျှသော ပါဠိရုပ်၌၊ တေ၊ သင်သည်၊ ဗိဇ္ဇေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌သာလျှင်၊ သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်၊ ထိရတော၊ ဖြစ်နိုင်ခဲ့သောအားဖြင့်၊ သက္ကော၊

၁၆၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သတ္တဝါတို့ကို၊ အနုပလတ္တိယမာနေ။ မရအပ်သည်ဖြစ်လျက်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သစေတံအာရမ္မသာတိဇ္ဇနံ၊ သစေ
တံအာရမ္မသာဟူသောစကားလျှင်အစိတ်ရှိသော ဤစကားကို၊ ဇေတံယမက
ထေရံ၊ ဤယမကထေရ်ကို၊ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရာပေတုကာ
မော၊ ကြားစေလိုရကား၊ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်သည်၊ ပုစ္ဆ
တိ၊ မေး၏။ ယံဒုက္ခံတံနိရုဒ္ဓန္တိ၊ ယံဒုက္ခံတံနိရုဒ္ဓံဟူသည်ကား၊ ယံ၊ အကြင်သ
ဘောသည်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဒုက္ခမည်သော သဘောသည်
လျှင်၊ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်၏။ အညော၊ ဒုက္ခမှတပါးသော၊ သတ္တော၊ သတ္တဝါသည်။
နိရုတ္တနုကောနာမ၊ ချုပ်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိချေ၊ ဇေတံ၊ ဤသို့၊ ဗျာကရေ
ယျံ၊ ဖြေအံ့၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။
ဇေတသေဝအတ္ထသသာတိ၊ ဇေတသေဝအတ္ထသဟူသည်ကား၊ ဇေတသပ
ဋ္ဌမမဂ္ဂဿ၊ ယခုပင်လျှင်တိပရိဝုတ္တဒေသနာ၏အဆုံး၌သင်ရအပ်သောပဋ္ဌ
မမဂ်ထက်၊ ဘိယျောသောမတ္တာယဉာဏာယာတိ၊ ဘိယျောသောမတ္တာယ
ဉာဏာယ ဟူသည်ကား၊ အတိရေကပမာဏဿ၊ လွန်သောပမာဏရှိ
သော၊ ဉာဏဿ၊ ဝိပဿနာနှင့်တကွသောအထက်မဂ်ဉာဏ်၏၊ အတ္ထာယ၊
အကျိုး၌၊ သဟဝိပဿနကနံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဥ
ပရိ၊ အထက်၌၊ တိဏ္ဍိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ မဂ္ဂါနုဉ္စ၊ မဂ်တို့၏လည်း၊ အာဝိတာ
ဝတ္ထာယ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းအကျိုး၌၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်
ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ အာရက္ခသမ္ပန္နောတိ၊ အာရက္ခသမ္ပန္နောဟူသည်
ကား၊ အန္တောအာရက္ခေနစေ။ အတွင်း အစောင့်အရှောက်နှင့် လည်း
ကောင်း၊ ဗဟိအာရက္ခေနစ၊ အပအစောင့် အရှောက်နှင့် လည်းကောင်း၊
သမန္နာဝတော၊ ပြည့်စုံ၏။ အယောဂက္ခေမကာဋ္ဌမာတိ၊ အယောဂက္ခေမ
ကာမောဟူသည်ကား၊ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ယောဂဂေဟိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့
သောအနတ္တပယောဂတို့ဖြင့်၊ ခေမဘာဝံ၊ တေးကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၊
အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပဿယှာတိ၊ ပဿယှဟူသည်ကား၊
ပဿယှိတွာ အဘိဘဝိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍၊ အနုပခဇ္ဇာတိ၊ အနုပခဇ္ဇဟူသည်
ကား၊ အနုပဝိသိတွာ၊ ခနီးသို့ဝင်၍၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိတိ၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိ ဟူသည်
ကား၊ အာဒိသု၊ အစတို့၌၊ ခုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်၊ အာဂစ္ဆန္တံ၊ သခင်
လာသည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ အာသနတော၊ နေရာမှ၊ ပဋ္ဌမတရံ၊ မဆွဦးစွာ၊
ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထလင့်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိ၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယိမည်၏။
တဿ၊ ထိုလာသောသခင်အား၊ အာသနံ၊ နေရာကို၊ ဒတွာ၊ ပေး၍၊ တသ္မိံ၊

ထိုသခင်သည်၊ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်နေသည်ရှိသော်၊ ပစ္ဆိမ၊ နောက်မှ၊ နိပတတိ၊
 နိသိဒတိ၊ နေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပစ္ဆိမ၊ နိပါတိ၊ ပစ္ဆိမ၊ နိပါတိ
 မည်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်၊ ဂဠာယ၊ ရှေးဦး
 စွာထ၍၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသောသူတို့သည်၊ ကသိတုံ၊ ထွန်ခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆထ၊
 သွားကြကုန်၊ ဧတ္တကာ၊ ဤမျှသောသူတို့သည်၊ ဝပ္ပိတုံ၊ ကြံခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆထ၊
 သွားကြကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဆတ်တန်၍၊ သဗ္ဗပဋ္ဌမံ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏
 ရှေးဦးစွာ၊ ဂဠာယ၊ ထ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဝုဗ္ဗုဋ္ဌပယိ၊ ဝုဗ္ဗုဋ္ဌပယိ
 မည်၏၊ သာယံ၊ ညချမ်းအခါ၌၊ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည်၊ အတ္တ
 နောအတ္တနော၊ မိမိမိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနဂတေသု၊ နေရာအရပ်သို့ အသီးအသီး
 သွားလတ်ကုန်သော်၊ ဂေဟသမ၊ အိမ်၏၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊
 အာရေက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို၊ သံဝိဓာယ၊ စီမံ၍၊ ခွါရေနိ၊ တံခါးတို့ကို၊
 ထကေတွာ၊ ပိတ်၍၊ သဗ္ဗပစ္ဆိမ၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့နောက်မှ၊ နိပုဇ္ဈန၊ တာ
 ပိ၊ အိပ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ပစ္ဆိမ၊ နိပါတိ၊ ပစ္ဆိမ၊ နိပါတိမည်၏၊ အယျပုတ္တံ၊

အရှင်သား၊ ကိံကရေမိ၊ အဘယ်အမှုကိုပြုရအံ့နည်း၊ အယျပုတ္တံ၊ အရှင်
 သား၊ ကိံကရေမိ၊ အဘယ်အမှုကိုပြုရအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မုခံ၊ မျက်နှာကို၊
 ဩယောက္ခောန္တော၊ ကြည့်လျက်၊ ကိံကာရံ၊ အဘယ်အမှုကိုပြုရအံ့နည်း၊
 ဟူသောစကားကို၊ ပဋိသ္မာဝေတိ၊ ရှေးရှုကြားတတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်၊ ကိံကာရပဋိသသဝိ၊ ကိံကာရပဋိသသဝိမည်၏၊ မနာဝံ၊ နှလုံးကို
 ပွားစေတတ်သောအမှုကို၊ စရတိ၊ ကျင့်တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊
 မနာပစာရိ၊ မနာပစာရိမည်၏၊ ပိပံ၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို၊ ဝဒတိ၊ ဆို
 တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ပိယဝ၊ ဒိ၊ ပိယဝါဒိမည်၏၊ မိတ္တတော
 ပိနံ၊ သဒ္ဓဟေယျာတိ၊ မိတ္တတောပိနံ၊ သဒ္ဓဟေယျ ဟူသည်ကား၊ အယံ၊
 ဤသူသည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ မိတ္တော၊ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းပေတည်း၊ ဣတိ၊
 ဤသို့၊ သဒ္ဓဟေယျ၊ ယုံကြည်ရာ၏၊ ဝိဿာသံအာပဇ္ဇေယျာတိ၊ ဝိဿာသံ
 အာပဇ္ဇေ ယျဟူသည်ကား၊ ကေတော၊ တပွဲတည်း၊ ပါနဘောဇနာဒိံ၊
 သောက်ခြင်းစားခြင်းကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်၊ ဝိဿာသိကော၊ အကျွမ်း
 ဝင်သောသူသည်၊ တဝေယျ၊ ဖြစ်ရ၏၊ သံဝိဿ၊ ဧဋ္ဌာတိ၊ သံဝိဿဧဋ္ဌာဟူ
 သည်ကား၊ သုဋ္ဌ၊ လွန်စွာ၊ ဝိဿဧဋ္ဌာ၊ အကျွမ်းဝင်လှတ်ပြီ၊ ဧဝမေဝခေါတိ
 ဧတ္ထ၊ ဧဝမေဝခေါဟူသောဤပါဌ၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဩပမ္မ
 သံသန္ဓနံ၊ ဥပမာဖြင့်နှိုးနှောခြင်းတည်း၊ ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားပြဦးအံ့၊
 ဗာသဂဟပတိ၊ ပုတ္တောဝိယ၊ မိက်သော သူကြွယ်သာကဲ့သို့တည်း၊ ဝဇ္ဇ

၁၆၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သန္တိသိဘကာလေ၊ ဝဋ်ကိုမှီသောကာလ၌၊ အသုတဝါ၊ အာဂမသုတ
 အဓိဂမသုတကင်းသော၊ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊
 ဝဓကပစ္စာ မိတ္တောရိယ၊ သတ်တတ်သော ရန်သူကဲ့သို့၊ အဗလဒုဗ္ဗလော၊
 အားမဲ့အားနည်းကုန်သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်ကုန်၏၊ ဝဓကပစ္စာမိတ္တောရိယ၊ သတ်တတ်သော ရန်သူ၏၊ ဗာလဂ
 ဟပတိပုတ္တံ၊ မိုက်သော သူကြွယ်သားကို၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိတိ၊ အရှင်ကို
 စေားအံ့ဟူ၍၊ ဥပဂတကာလောရိယ၊ ကပ်အပ်သော ကာလကဲ့သို့၊ ပဋိ
 သန္တိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေဓဏ၌၊ ဥပဂတော၊ ကပ်လာကုန်သော၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါး
 ပါးသော ခန္ဓာတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်ကုန်၏၊ ဟိ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ တဿ၊ ထို
 မိုက်သော သူကြွယ်သား၏၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ နသဟာယော၊
 အဘော်မဟုတ်၊ ချ၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊ ဝေပဇ္ဇတ္ထိကော၊ သတ်တတ်သော
 ရန်သူတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဓာနနကာလောရိယ၊ မသိသော ကာလကဲ့သို့၊
 ဝဋ်သိဘသုဗ္ဗန္ဓသ၊ ဝဋ်ကိုမှီသော ပုထုဇဉ်၏၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော
 ခန္ဓာတို့ကို၊ ဣ၊ ဤသော၊ ဤခန္ဓာတို့သည်၊ မယံ၊ ငါ၏၊ နသန္တကံ၊ ဥစ္စာမဟုတ်ချေ၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဂတောတွံ၊ မမှတ်မူ၍၊ မမေ၊ ငါ၏၊ ရူပံ၊ ရုပ်၊ မမေ၊ ငါ၏၊ ဝေဒနာ၊
 ဝေဒနာ၊ မမေ၊ ငါ၏၊ သညာ၊ သညာ၊ မမေ၊ ငါ၏၊ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့၊ မမေ၊
 ငါ၏၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အယံ၊ ဤသော၊ ဝဟိတကာ
 လော၊ မှတ်အပ်သော ကာလကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဝဓကပစ္စတ္ထိ
 ကဿ၊ သူသတ်ရန်သူအား၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ မိတ္တော၊ အဆွေ
 ခင်ပွန်း၊ ကောင်းပေတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဟေတွံ၊ မမှတ်မူ၍၊ သက္ကာရက
 ရဏကာလောရိယ၊ ပူဇော်သက္ကာရ ပြုရာ ကာလကဲ့သို့၊ ဣမေ၊ ဤခန္ဓာငါး
 ပါးတို့သည်၊ မမေ၊ ငါ၏၊ သန္တကာ၊ ဥစ္စာတို့တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဟေတွံ၊
 မှတ်၍၊ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့အား၊ နှာပနဘောဇနာဒိဟိ၊
 ရေချိုးခြင်း၊ အစားကျွေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့်၊ သက္ကာရကရဏကာလော၊
 ပူဇော်သက္ကာရပြုရာ ကာလကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အယံ၊ ဤသူသည်၊
 မေ၊ ငါ့အား၊ အဘိဝိဿဇ္ဈော၊ အလွန်အကျွမ်းဝင်ထွဋ်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဟော၊
 ဆို၍၊ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို၊ ကရောန္တဿေဝ၊ ပြုသောသူ၏သာ
 လျှင်၊ အသိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်၊ သိသန္တိန္နံရိယ၊ ဦးခေါင်းကုန်ခြင်းကဲ့သို့၊
 ဝိဿဋ္ဌဿ၊ လွတ်သောနှလုံးရှိသော၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနသ၊ ပုထုဇဉ်မိုက်၏၊
 တိဝိဏေဟိ၊ ထက်ကုန်သော၊ တိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ပျက်ကုန်သော၊ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာ
 တို့ကြောင့်၊ ဇိဝိတပရိယာဗါနံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေကုန်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်

၏၊ ဥပေတိတိ၊ ဥပေတိဟူသည်ကား၊ ဥပဂစ္ဆတိ၊ တဏှပယဒိဋ္ဌပယတို့
 ဖြင့်ကပ်၏၊ ဥပါဒိယတိတိ၊ ဥပါဒိယတိ ဟူသည်ကား၊ ငဏှာတိ၊ မြို့စွာစွ
 လမ်း၏၊ အဓိဋ္ဌာတိတိ၊ အဓိဋ္ဌာတိဟူသည်ကား၊ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ ဖွတ်သော
 အားဖြင့်နှလုံးသွင်း၏၊ အတ္တာမေတိ၊ အတ္တာမေဟူသည်ကား၊ အယံ၊ ဤရုပ်
 သည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဓိတိဋ္ဌတိ၊ ဖွတ်သော
 အားဖြင့်နှလုံးသွင်း၍တည်၏၊ သုတဝ၊ စခေါအာရသော၊ အရိယသာစကော
 တိ၊ သုတဝါစခေါ အာရသောအရိယ သာစကောဟူသည်ကား၊ ပန၊ ထို
 စကားကို လင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့၊ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိသော၊ ဂဟပတိ
 ပုတ္တော၊ သူကြွယ်သားသည်၊ ဧံ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာဖြင့်၊
 ဥပဂတံ၊ ခံစားပါအံ့ဟု ကပ်လာသော၊ ပစ္စတ္တိကံ၊ ရှေ့သူကဲ့၊ အယံ၊ ဤသူ
 သည်၊ မေ၊ ငါ၏၊ ပစ္စတ္တိကော၊ ရှေ့သူတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ ပညာသတ်
 ဖြင့်ဆင်ခြင်သိ၍၊ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မေလျော့၊ တာနိတာနိကမ္မာနိ၊ ထိုထို
 အမှုကိုကို၊ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍၊ အနတ္တံ၊ အကျိုးမဲ့ကဲ့၊ ပရိဟရေတိယေသ၊
 ရှောင်လွှဲသကဲ့သို့၊ အတ္တံ၊ အကျိုးစီးပွားသို့၊ ပါပုဏ္ဏာတိယထာ၊ ရောက်သကဲ့
 သို့၊ ဧံ၊ ထိုအတူ၊ သုတဝါ၊ အာဂမသုတအဓိဂမသုတနှင့် ပြည့်စုံသော၊
 အရိယသာစကောတိ၊ အရိယသာသာစက သည်လည်း၊ နရူပံ၊ အတ္တတော
 သမနုပဿတိတိ၊ အာဒိနာ၊ နရူပံ၊ အတ္တတော သမနုပဿတိ ဤသို့အပရှိ
 သော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ပဗ္ဗက္ခန္ဓ၊ ငါးပါးသော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို၊
 အဟန္တဝါ၊ ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မေ၊ ငါ၏၊ သန္တကံ၊ ဥဋ္ဌာတည်း၊ ဣတိ
 ဝါ၊ ဤ သို့လည်းကောင်း၊ အဂဟေတွာ၊ မစွဲလမ်းမှု၍၊ ဧတေ၊ ဤရုပ်ဝေဒနာ
 အစရှိကုန်သော ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်၊ မေ၊ ငါ၏ အနတ္တ
 ဝဟတ္တော၊ အကျိုးမဲ့ကိုဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စတ္တိကော၊
 ရှေ့သူတို့တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥတွာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်သိ၍၊ ရူပသတ္တက
 အရူပသတ္တကာဒိသေန၊ ရူပသတ္တကအရူပသတ္တက အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိပဿနာယ၊ ဝိပဿနာနှင့်၊ ဓမ္မောန္တံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို၊
 ယောဇေတွာဝ၊ ဟည့်၍သာလျှင်၊ တတာနိဒါနံ၊ ထိုခန္ဓာလျှင်အကြောင်းရှိ
 သော၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကဲ့၊ ပရိဝေဇေတွာ၊ ကြည့်၍၊ အဂ္ဂဟေ၊ မြတ်သော ဖိုလ်ဟု ဆို
 အပ်သော၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏ္ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ သေသံ၊
 ကြွင်းကျန်သောစကားသည်၊ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌၊ ဥတ္တာနုမေဝ၊ ပေါ်သည်သာ
 တည်း၊ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၁၆၄ မိန့်ဝံ့ကွသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

၄ စတုတ္ထစတုတ္ထသုတ်၌၊ အရညကုမ္ပိကာယန္တိ၊ အရညကုမ္ပိကာယံဟူသည့်ကား၊ မဟာဝနေ၊ မဟာဝုန်တော၌၊ ယသ္မိံဝိဟာရေ၊ အကြင်ကျောင်းတိုက်၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝိဟာရတိ၊ နေထိုင်မှု၏၊ တဿဝိဟာရဿ၊ ထိုမဟာဝုန်တော မြတ်စွာဘုရားနေတော်မူသော ကျောင်းတိုက်၏သာလျှင်၊ ပစ္စန္တေ၊ အစွန်၌၊ ပဏ္ဏသာလောယံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောစခန်း၌၊ တံတထာဂတောတိ၊ တံတထာဂတောဟူသည့်ကား၊ ထမ္မာကံ၊ သင်တို့၏၊ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ တံသတ္တံတထာဂတံ၊ ထိုသတ္တဝါဖြစ်သောတထာဂတကို၊ အညတြက္ခမေဟိတိ၊ အညတြက္ခမေဟိဟူသည့်ကား၊ တဿ၊ ထိုအနုရာဇဟန်း၏၊ အမေအညတိတ္ထိယ၊ ဤသာသနာတော်မှတပါးဖြစ်သောတိတ္ထိတို့သည်၊ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏၊ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်၏၊ ပဋိပိလောမာ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းသို့ရှေးရှုကုန်၏၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ဣမေ၊ ဤအညတိတ္ထိတို့သည်၊ ဘဏန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့တိတ္ထိတို့ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ သတ္တာ၊ ငါတို့ဘုရားသည်၊ နပညပေဿတံ၊ မပညပ်လတ္တံ့၊ အညထာ၊ တိတ္ထိတို့ဆိုသည်မှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်၊ ပညပေဿတိ၊ ပညပ်လတ္တံ့၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သော နှလုံးသွင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့အညတြက္ခမေဟိစတုဟိဌာနဟိဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဧဝံဝုတ္တတေအညတ္ထိယတိ၊ ဧဝံဝုတ္တတေ အညတိတ္ထိယာ ဟူသည့်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ထေရေန၊ အနုရာဇထေရ်သည်၊ အတ္တနာစ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ပဓေသဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏လည်းကောင်း၊ သမယံ၊ အယူကို၊ အဇာနိတွာ၊ မသိမူ၍၊ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အယံလေရော၊ ဤမထေရ်သည်၊ ဌပနယံ၊ မဖြေမူ၍ထားအပ်သော၊ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို၊ ဌပနိယဘာဝေန၊ မဖြေမူ၍ထားအပ်သော၊ ပြဿနာအဖြစ်ဖြင့်၊ နဌပသိ၊ မထားကောသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကေဒေသန၊ တစ်ဖန်အားဖြင့်၊ သာသနသမယံ၊ သာသနာတော်အယူကို၊ ဇာနန္ဒာ၊ သိကုန်သော၊ ထေရဿ၊ မထေရ်၏၊ ဝါဒေ၊ အယူ၌၊ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ ဒါတုကာမာ၊ ပေးခြင်းငှါအလိုရှိကုန်သော၊ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်မှတစ်ပါးသောအယူရှိကုန်သော၊ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ပရိဗုဒ္ဓတို့သည်၊ အဝယသ္မန္တံ၊ အနုရာဇံ၊ အရှင် အနုရာဇကို၊ ဧတံ၊ ဤ သောစာယံ ဝိညုနဝေါဘဝိဿာဘိအစရှိသောစကားကို၊ အဝေါရံ၊ ဆိုကုန်၏၊ တံကံ၊ မညသံအနုရာဇာတိ၊ တံကံ၊ မညသိ အနုရာဇဟူသည့်ကား၊ သတ္တာ၊ နတ်လူဆရာ စော

သတ္တသညံ၊ တဿ၊ ထိအနုရာဓမထေရ်၏။ ကထံ၊ စကားကို၊ သုတွာ၊
ကြားတော်မူ၍၊ စိန္တယိ၊ ကြံတော်မူ၏။ ကံ၊ စိန္တယိ၊ အဘယ်သို့ကြံတော်
မူသနည်း၊ အယံ၊ သိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ လန္ဠိယံ၊ အယူ၌၊
ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို၊ နဇာနာတိ၊ မသိတတ်၊ ပန၊ ရဟန်းကျေးဇူးတော်ဘော်အံ့၊
သေသေသဘိက္ခ၊ ဤရဟန်းသည်၊ ကာရကော၊ ဝိပဿနာအမှုကိုပြုတတ်
သောသူသည်၊ ယုတ္တယောဂေါ၊ လွန်စွာအားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း
စီးဖြန်းခြင်းလုံ့လရှိသောသူပေတည်း၊ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာ
ဖြင့်၊ နံ၊ ထိုရဟန်းကို၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇာနာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
စိန္တယိ၊ ကြံ၏၊ စိန္တတွာ၊ ကြံပြီး၍၊ တိပရိဝရံ၊ သုံးပါးသော၊ အပြန်ရှိသော၊
ဒေသနံ၊ ဒေသနာကို၊ ဒေသေတုကာမော၊ ပောတော်မူခြင်းငှါအလိုရှိရ
ကား၊ တံကိံ၊ မညသိအနုရာဓာဘိအာဒိ၊ တံကိံ၊ မညသိအနုရာဓဤသို့အစ
ရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ အထ၊ ထိုနောက်မှ၊ တာယ၊ ဒေသ
နာယ၊ ထိုသိပရိဝရဒေသနာဖြင့်၊ အရဟတ္တပ္ပတ္တဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်
ပြီးသော၊ အဿ၊ ထိုအနုရာဓမထေရ်အား၊ အနုယောဂဝတ္တံ၊ အနုယော
ဂဝတ်ကို၊ အာရောပေန္တော၊ တင်လိုသည်ဖြစ်၍၊ တံကိံ၊ မညသိအနုရာဓရူပံ
တထာဂတောတိအာဒိ၊ တံကိံ၊ မညသိအနုရာဓရူပံတထာဂတောဤသို့
အစရှိသောစကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စပညာပေမိဒုက္ခ
ဿစနိရောဓန္တိ၊ ဒုက္ခသစ္စဉ္စပညာပေမိဒုက္ခဿစ နိရောဓံဟူသည်ကား၊
ဝဇ္ဇဒုက္ခဉ္စ၊ ဝဇ္ဇဒုက္ခကိုလည်းကောင်း၊ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ၊ ဝဇ္ဇဒုက္ခ၏၊ နိရောဓံ၊
ချုပ်ရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း၊ ပညာပေမိ၊ ပညာတော်မူ၏၊
ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဒုက္ခန္တိဝစနေန၊ ဒုက္ခံဟူသောစကားဖြင့်၊ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခ
သစ္စာကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာကို၊ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်
သည်ရှိသော်၊ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာသည်၊ တတော၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ
မှ၊ ပဂေဝ၊ မဆွကဈာန်၊ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂဟိတမေဝ၊
ယူအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊
တံဿ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏၊ သမုဒယသစ္စဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏၊ မူလတ္တာ၊
အမြစ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း၊ နိရောဓန္တိ ဝစနေန၊ နိရောဓံဟူသောစကား
ဖြင့်၊ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စာကို၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ တသ္မိံ၊ ထိုနိရောဓ
သစ္စာကို၊ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်၊ မဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စာသည်၊ ဂဟိတ
မေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်း၊ တဿ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာ၏၊ မဂ္ဂသစ္စဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏၊ ဥပါယတ္တာ၊

၁၆၆

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုပြီးသောနည်းဖြင့်၊ အနု
ရာခ၊ အနုရာခ၊ အဘံ၊ ငါသည်၊ ဝုဗ္ဗေစ၊ ရှေး၌လည်းကောင်း၊ ဧတရဟိစ၊
ယခုအခါ၌လည်းကောင်း၊ စတုသစ္စမေဝ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသာလျှင်၊ ပည
ပေမိ၊ ပညုပ်တော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒေသတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဧဝံ၊ ဒုက္ခဉ္စ
ပညာပေမိဒုက္ခဿစ နိရောဓံ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်
၌၊ ဝဇ္ဇိဝဇ္ဇမေဝ၊ ဝဇ္ဇိဝဇ္ဇကိုသာလျှင်၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။
စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ ကုမ္ဘကာရေနိဝေသနေတိ၊ ကုမ္ဘကာရေနိဝေ
သနေဟူသည်ကား၊ ကုမ္ဘကာရဿာယံ၊ အိုးထိန်းတို့နေသောစရပ်၌၊
ထေရော၊ ဝဏ္ဏလိမထေရ်သည်၊ ဝုတ္တဝသော၊ ဝါကျွတ်ပြီးသော်၊ ပဝါ၊ ရ
တွာ၊ ပဝါရုဏာပြုပြီး၍၊ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်
ခြင်းငှါ၊ အာဂစ္ဆတိကိရ၊ လာသတတ်၊ တဿ၊ ထိုဝဏ္ဏလိမထေရ်အား၊
နဝရမဇ္ဈေ၊ မြို့အလယ်၌၊ အာဂစ္ဆန္တဿ၊ ခရီးလာစဉ်၊ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော၊
ကံသျှင်သမုဋ္ဌာန်ရှိသော၊ မဟာအာဗာဓေ၊ သည်းထန်စွာသောအနာသည်
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လတ်၏၊ ပါဒေ၊ ခြေတို့သည်၊ နဝဟန္တိ၊ ကံယံကိုမဆောင်နိုင်
ကုန်၊ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လတ်သော် နံ၊ ထိုဝဏ္ဏလိမထေရ်ကို၊ မဇ္ဈကထိဝိကာ
ယ၊ ညောင်းစောင်းထမ်းစင်ငယ်ဖြင့်၊ ကုမ္ဘကာရဿာယံ၊ အိုးထိန်းတို့နေ
ရာစရပ်သို့၊ အာဟာရိံ သု၊ တပည့်ရဟန်းတို့ထမ်းဆောင်ကုန်၏၊ စ၊ ဆက်၍
ဆိုပြီးအံ့၊ သာသာယာ၊ ထိုစရပ်သည်၊ တေသံကုမ္ဘကာရာနံ ထိုအိုးထိန်းတို့
၏၊ ကမ္မသာယာ၊ အိုးအမှုလုပ်စရာသာတည်း။ ဝစီ၊ ထိုအိုးထိန်းတို့အိုး
လုပ်၍နေရာစရပ်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ကုမ္ဘကာရေနိဝေသနေဝိဟရတိတံ၊
ကုမ္ဘကာရေနိဝေသနေဝိဟရတိဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ ဗာဠုဂိလာနောတိ၊
ဗာဠုဂိလာနော ဟူသည်ကား၊ အဓိမတ္တဂိလာနော၊ အသည်း အသန်
နာသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ သမဓေသိတိ၊ သမဓေသိ ဟူသည်ကား၊
သမန္တတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်အတို့အားဖြင့်၊ အဓေသိ၊ လျှပ်၏၊ စလနာ
ကာရေန၊ လျှပ်သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ အပစိတိ၊ မြတ်သောသဗ္ဗညုဘုရား
အားရှိသောသောအမှုကို၊ ဒေသတိ၊ ပြ၏၊ ဗာဠုဂိလာနေနိဝုဇ္ဈတရံ ဒိသ္မာ
ဥဋ္ဌာနာ၊ ကာရေန အပစိတိဒေသတာဗ္ဗာ တေနပနမာစလိမာစလိတံ ဝုတ္တ
ဗ္ဗောတိ၊ ဗာဠုဂိလာနေနိဝုဇ္ဈတရံ ဒိသ္မာဥဋ္ဌာနာ ကာရေနအပစိတိဒေသ
တာဗ္ဗာတေနပနမာစလိ မာစလိတံ ဝုတ္တဗ္ဗောဟူသော၊ ဧတံ၊ ဤစကားကို၊
ဝုတ္တံကိရ၊ ဟောတော်မူသတတ်၊ ဗာဠုဂိလာနေနိ၊ အသည်းအသန်

နာသော ရဟန်းသည်လည်း။ ဂုဗ္ဘတရံ၊ သီတင်းကြီးမြတ်သော သူကို၊
 ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဥဇ္ဈာနံ၊ ကာရေန၊ ထသော အမူအရာဖြင့်၊ အပစိတိ၊ ရှိသေ
 ခြင်း၊ ဘုံ၊ ဒသေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ရှိသေမူရာ ပြရှာလတ်သော်၊
 တေန၊ ကိုသီတင်းကြီးသည်၊ မာမလိ၊ မာစစိတိ၊ အသားနေမလွှပ်လင့်
 မလွှပ်လင့်ဟူ၍၊ ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ ဆိုကောင်း၏၊ သန္တိ၊ မာနိ၊ အာသနာနိတံ၊ သန္တိ
 မာ၊ အာသနာနိ ဟူသည်ကား၊ ဟိ၊ ဆိုသင့်စွ၊ ဗုဒ္ဓကာလသို့၊ ဘုရားရှေ့
 လက်ထက်တော်၌၊ ဧကသံ၊ ဝိ၊ တယောက်ထည်းဖြစ်သော်လည်း၊ ဘိက္ခု
 နော၊ ရဟန်း၏၊ ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာအရပ်၌၊ သတ္တဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
 သစေ အာဂစ္ဆိ၊ သတိ၊ အကယ်၍လေလတ္တံ့၊ ဣ၊ ခ၊ ဤနေရာ၌၊ နိသိဒ္ဓိ၊ သ
 တိ၊ ထိုင်တော်မူလတ္တံ့၊ ဣ၊ ဘိ၊ ဤသို့၊ အာသနံ၊ နေရာသည်၊ ပညတ္တမေဝ၊
 အသင့် ခင်းအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အန္တမသော၊ အယုတ်
 သဖြင့်၊ ပသကမန္တု၊ ပျဉ်ချပ် အင်းပျဉ်မျှသည် ထည်းကောင်း၊ ဝဏ
 သန္တာ၊ မမတ္တု၊ မြက်အခင်းမျှ သည်လည်းကောင်း၊ ပညတ္တမေဝ၊ အသင့်
 ခင်းအပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ခမနိယံ၊ ယာပနိယန္တိ၊ ခမနိယံ
 ယာပနိယံဟူသည်ကား၊ ကစ္စ၊ အသို့နည်း၊ ဒုက္ခံ၊ ခင်းရက်၊ ခမိတုံ၊ သည်း
 ခံခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်နိုင်ပါ၏လော၊ ဣရိယပထံဝါ၊ ဣရိယပထံကိုမူ
 လည်း၊ ယာပေတုံ၊ မှ၊ ခံခြင်းငှါ၊ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏လော၊ ဣ၊ ဘိ၊ ဤသို့၊
 ဂုတ္တတိ၊ မေး၏၊ ပဋိက္ကမန္တိတိ၊ ပဋိက္ကမန္တိ ဟူသည်ကား၊ နိဝတ္တန္တိ၊ ဆုတ်
 ယုတ် လျော့ညံ့ပါကုန်၏လော၊ အဘိက္ကမန္တိတိ၊ အဘိက္ကမန္တိ ဟူသည်
 ကား၊ အဘိဝန္တန္တိ၊ တိုးဥါးကုန်သလော၊ ပဋိက္ကမောသာနန္တိ၊ ပဋိက္ကမော
 သာနံဟူသည်ကား၊ တောသံ၊ ထိုဝေဒနာတို့၏၊ ပဋိက္ကမော၊ ဆုတ်ယုတ်
 လျော့ညံ့ခြင်းသည်၊ သီလထော နဉ္ဇပဝဒတိတိ၊ သီလတောနဉ္ဇပဝဒတိ
 ဟူသည်ကား၊ သီလံ၊ သီလကို၊ အာရဟန္တံ၊ အကြောင်းပြု၍၊ သီလကာ
 ဝေန၊ သီလ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ နဉ္ဇပဝဒတိ၊ မစွင်စွဲ၏လော၊ ဝိပေဋ္ဌိကာဟန္တိ
 ဝိပေဋ္ဌိကာဟံ ဟူသောဝုဒ်၏၊ ဝိပေဋ္ဌိကာ အဟန္တိ၊ ပဒေစ္ဆဒေါ၊ ဝိပေဋ္ဌိ
 ကောအဟံဟူ၍ပုဒ်ဖြစ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏၊ အဟံ၊ ငါသည်၊
 ဝိပေဋ္ဌိကာ၊ ရှည်မြင့်သော၊ အခါမှစ၍၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဝိရတော၊ ရှည်
 မြင့်သောကာလမှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အ
 နက်တည်း၊ ပူဘိကာယေနာတိ၊ ပူဘိကာယေနဟူသည်ကား၊ ထကဝါ၊ မြတ်
 စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏၊ သုဝဏ္ဏံ၊ ဝဏ္ဏုစွ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
 တူသော အဆင်းရှိသည် ဖြစ်လျက်လည်း၊ ကာယံ၊ ကိုယ်တော်ကို၊ ဝေဝ

ပစ္ဆိမဇ္ဇကဗျဉ္ဇန၊ အဋ္ဌိယိုထွက်သော အနက်ကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ပူတိကာယေ
 နဟူ၍၊ အာဟာမိနံတော်မူ၏။ ယောခေါဝက္ကလိဓမ္မန္တိ၊ ယောခေါဝက္က
 လိဓမ္မံဟူသော ဤပါဌ၌၊ ဘဝဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ မဟာရာဇ၊ မြတ်
 သောမင်းကြီး၊ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ခေါ၊ စင်စစ်၊ ဓမ္မကာ
 ယော၊ ဓမ္မကာယနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မကာ
 ယတံ၊ ဓမ္မကာယနှင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဿတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဟိ
 သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ နဝရိဓော၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော၊ လောကုတ္တ
 ရဓမ္မော၊ လောကုတ္တရာတရားသည်၊ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊
 ကာယောနာမ၊ ကာယမည်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ထေရေဿ၊ ဝက္ကလိမထေရ်
 အား၊ တိပရိဝဋ္ဌဓမ္မဒေသနံ၊ တိပရိဝဋ္ဌဓမ္မဒေသနာကို၊ အာရဟန္တာ၊ အား
 ထုတ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ တံကိံ မညသိဘိအာဒိ၊ တံကိံ မညသိဤသို့
 အစရှိသော စကားကို၊ အာဟာမိနံတော်မူ၏။ ကာဠသိလာတိ၊ ကာဠသိ
 လာဟူသည်ကား၊ ကာဠသိလဝိဟာရော၊ ကာဠသိလအရပ်၌ ဆောက်
 လုပ်အပ်သော ကျောင်းသည်၊ ဝိမောက္ခဿတိ၊ ဝိမောက္ခဿဟူသည်
 ကား၊ မဂ္ဂဝိမောက္ခတ္ထဿ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂဝိမောက္ခကိုရခြင်းအကျိုးငှါ၊ သုရိမုတ္တာ
 ဝိမုတ္တိဿတိ ဘိ၊ သုရိမုတ္တာဝိမုတ္တိဿတိ ဟူသည်ကား၊ အရဟတ္တဖလဝိ
 မုတ္တိဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသောဝိမုတ္တိဖြင့်၊ ဝိမုတ္တာ၊ လွတ်သည်၊ ဟုတွာ
 ဖြစ်၍၊ ဝိမုတ္တိဿတိ၊ လွတ်လတ္တံ့၊ တာဒေဝတာ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့
 သည်၊ ယေနနိဟာရေန အကြင်သို့သော နည်းအစီအရင်ဖြင့်၊ ဝိပဿနာ၊
 ဝိပဿနာကို၊ ဣမိနာ၊ ဤဝက္ကလိရဟန်းသည်၊ အာနုဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အင်၏၊
 တေနနိဟာရေန၊ ထိုသို့သော နည်းအစီအရင်ဖြင့်၊ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
 ကို၊ အာရဟန္တာ၊ အားထုတ် ကြိုးပမ်းသော၊ အယံ၊ ဤဝက္ကလိရဟန်း
 သည်၊ အနန္တရာယေန၊ အနန္တရာယ်မငြိတွယ်သဖြင့်၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်သို့ ပါဝုဏ်ဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥက္ကော၊ သိ၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သုရိမုတ္တာ ဝိမုတ္တိဿတိဟူ၍၊ အာဟံသုကံ၊ သိုကုန်သတံ၊ အပါပ
 ကန္တိ၊ အပါပကံ ဟူသည်ကား၊ အလာမကံ၊ မယုတ်မာသည်၊ သတ္ထံအာ
 ဟာရေသိ ဘိ၊ သတ္ထံအာဟာရေသိ ဟူသည်ကား၊ ထေရော၊ ဝက္ကလိမထေရ်
 သည် အဓိမာနိကော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရိုးခြင်းလည်း၊ အဟောသိကံ၊
 ဖြစ်သတတ်၊ သော၊ ထိုဝက္ကလိထေရ်သည်၊ သမာဓိဝိပဿနာဟိ၊ သပ
 ထဝိပဿနာဥာဏ်တို့ဖြင့်၊ ဝိက္ခန္တိတာနံ၊ ခွါအပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ၊
 ကိလေသာတို့၏၊ သမုဒါစာရံ၊ ဥပါဒ်ခြင်းကို၊ အပဿန္တော၊ မမြင်ကောင်း၊

အဟံ၊ ငါသည်။ ခီကာသဝေ၊ အာသဝေါကုန်သည်။ အမိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။
 ဣတိသည်၊ ဤသို့အမှတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ မေ၊ ငါ့အား၊ ဒုက္ခေန၊ ဆင်း
 ရဲတွာသော၊ ဣမိနာဇီဝိတေန၊ ဤအသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်၊ ကိ၊ အဘယ်အကျိုး
 ရှိအံ့နည်း။ သတ္တံ၊ လက်နက်ကို၊ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍၊ မရိသာမိတိ၊ သေ
 တော့အံ့ဟူ၍၊ တိဝိဇ္ဇောန၊ ထက်စွာသော၊ သက္ကေန၊ လက်နက်ဖြင့်၊ ကဗ္ဗ
 နာဇ္ဇိ၊ ရေမျှကို၊ ခိန္တိ၊ ဖြတ်၍၊ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုဝတ္ထုလိမထေရ်
 အား၊ ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲသော၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၍၊ သော၊ ထို
 ဝတ္ထုလိမထေရ်သည်၊ တသ္မိ၊ စကော၊ ထိုစကော၌၊ အတ္တေနာ၊ မိမိ၏၊ ပုထုဇ္ဇနဘာ
 ဝံ၊ ပုထုဇဉ်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ အဝိဿဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနတ္တာ၊ မလွတ်သော
 ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သီလံ၊ လျှင်စွာ၊ မူလကမ္မဋ္ဌာနံ၊ မူလကမ္မ
 ဋ္ဌာန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊ သမ္ပသန္တော၊ သုံးသပ်လတ်သော်၊ အရဟတ္တံ၊
 အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပုဏိတွာဝ၊ ရောက်ပြီး၍သာလျှင်၊ ကာလမကာသိ၊
 ပရိနိဗ္ဗာန်ယူ၏၊ အဿ၊ ထိုခင်းလက်နက်ဖြင့်ချက်တ ဖြတ်ပရိနိဗ္ဗာန်ယူ
 သောရှင်ဖြူဝတ္ထုလိအား၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဇောငါးဖြာသည်။
 ကထံပန၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြား
 အံ့၊ ခီကာသဝဿ၊ ခီကာသဝအား၊ သဗ္ဗာဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော၊ ကေနာဝိသတိပစ္စဝေက္ခဏာ၊ တခုယုတ်နှစ်ဆလတ်သော ပစ္စဝေက္ခ
 ဏာတို့ကို၊ အဝဿံ၊ မချွတ်၊ လန္တဗ္ဗာ၊ ရအပ်ကုန်သည်ကား၊ န၊ မဟုတ်ကုန်၊
 တိဝိဇ္ဇောန၊ ထက်စွာသော၊ အထိနာ၊ သန်လျက်ဖြင့်၊ သိသေ၊ ဦးခေါင်းကို၊
 ခိန္တိန္တေဝိ၊ ဖြတ်အပ်သော်လည်း၊ ကေန္တေညာဏာနိ၊ တဝိတိနှစ်ဝိတိသော
 ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့သည်၊ သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်၊ အဝဿံ၊
 မချွတ်၊ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝိဝတ္တက္ခန္တိန္တိ၊ ဝိဝတ္တက္ခန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပရိ
 ဝတ္တက္ခန္တိ၊ ပြန်သေလည်ရှိလျက်၊ သေမာနန္တိ၊ သေမာနံဟူသည်ကား၊ သယ
 မာနံ၊ အိပ်သော၊ ထွေရော၊ ဝတ္ထုလိမထေရ်သည်၊ ဥတ္တာနကော၊ ပက်လက်၊
 နိပ္ပန္နော၊ လျောင်းလျက်၊ သတ္တံ၊ ဓားလက်နက်ကို၊ အာဟရိကိရ၊ ဆောင်
 သတတ်၊ တဿ၊ ထိုဝတ္ထုလိမထေရ်၏၊ သရိရံ၊ အလောင်းတော်သည်၊
 ယထာဋ္ဌိတမေ၊ တည်မြဲတိုင်းပက်လက်ပင်လျှင်၊ အဟောသိ၊ ရှိသည်ဖြစ်
 ၍၊ သီသံပန၊ မဏိတော်မူကား၊ နန္ဒိဏပသေသန၊ လက်ျာဘက်ဖြင့်၊ ပရိ
 ဝတ္တေတွာ၊ လှည်း၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ စောင်းလျက်တည်၏၊ ဟိ၊ ယုတ္တိကိုဆိုပြီး
 အံ့၊ အရိယသဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော သဝကတို့သည်၊ ယေတုယေန၊
 များသောအားဖြင့်၊ နန္ဒိဏပသေသနေဝ၊ လက်ျာဘက်ဖြင့်သာလျှင်၊ အာ

၀၇၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

လံကရောန္တိ၊ ပရိဒ္ဓိဗ္ဗာန်ယူကုန်၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုဝတ္ထုလိ
မထေရ်၏။ သရိရံ၊ အလောင်းတော်သည်။ ယထာဋ္ဌိတံ၊ ယထာ၊ တည်မြဲတိုင်း
ပက်လက်ပင်လျှင်။ အဟောသိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ သီသံပန၊ မဏိတော်မူ
ကား၊ ဒက္ခိဏာပဿန၊ လကျာဘက်ဖြင့်၊ ပရိဝဠေ၊ တွာ၊ ဟုည့်၍၊ ဌိတံ၊
တည်၏။ တံ၊ ထိုသို့မဏိတော်ဟုည့်၍ တည်သည်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရှောင်၍၊
ဝိဝတ္ထက္ခန္ဓာနာမ၊ ဟုည့်လည်သောလည်တော်ရှိသည်မည်သည်၊ ဇာတော
ဖြစ်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော စကားကိုလည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဓမ္မာယိ
တတ္တန္တိ၊ ဓမ္မာယိတတ္တံဟူသည်ကား။ ဓမ္မာယနဘာဝံ၊ အစိုးကိုပြုသည်၊
တိမိရာယိတတ္တန္တိ၊ တိမိရာယိတတ္တံ ဟူသည်ကား။ တိမိရာယနဘာဝံ၊
တိမ်ညိုကဲ့သို့ ညိုညိုမဲ့မဲ့ အရိက်တိုက်ကဲ့သို့ပြုသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဓမ္မ
ဝလာဟကံဝိယ၊ အစိုးမွန်သော တိမ်တိုက်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ တိမိရ
ဝလာဟကံ ဝိယစ၊ အရိက်အတိ ညိုမည်းသော တိမ်တိုက်သို့ လည်း
ကောင်း၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်လည်း။
ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စမသုတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၀၇၀

၆ ဆဋ္ဌေ၊ ဆဋ္ဌသုတ်၌။ ကဿပကာရာမတိ၊ ကဿပကာရာမဟူ
သည်ကား။ ကဿပသဋ္ဌိနာ၊ ကဿပသုဋ္ဌေးသည်။ ကာရိတေ၊ ပြုလုပ်
အပ်သော၊ အာရာမေ၊ အရံ၌၊ ကာယသင်္ခါရေတိ၊ ကာယသင်္ခါရေဟူ
သည်ကား။ အဿာသပဿာသေ၊ ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ကို၊ ဟိ၊ သင့်
စွာ၊ သော၊ ထိုအဿာသပဿာသေသည်။ တေအဿာသပဿာသေ၊ ထိုထွက်
သက် ဝင်သက်တို့ကို၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ဖြင့်၊ ပဿန္တိတွာ၊
ပဿန္တိတွာ၊ ချုပ်စေ၍ ချုပ်စေ၍ ဝိဟာသိ၊ ရေ၏။ ဧဝံဟောတိတံ၊ ဧဝံ
ဟောတိ ဟူသည်ကား။ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား။ တံသမာဓိ၊ ထိုစတုတ္ထ ဇ္ဈာန်
သမာဓိကို၊ အပဒိလတန္တဿ၊ မရသောအဿာသပဿာသေအား။ ဧဝံ၊ ဤသို့
သောအကြံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နေ၊ စသွာဟံပရိဟာယာမိတိ၊ နေစ
သွာဟံပရိဟာယာမိဟူသည်ကား။ ကစ္စိနုခေါ၊ အသိန်နည်း အဟံ၊ ငါသည်။
သာသနတော၊ သာသနာတော်မှ၊ နပရိဟာယာမိ၊ မယုတ် မရွှေ့ကုတ်
ရှိပါလိမ့်။ သေ၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ၊
ထိုအဿာသပဿာသေအား။ အာဟာရေဒါသေန၊ အနာဟူသောအပြစ်ကြောင့်၊
အပ္ပိတပ္ပိတာ၊ ဝင်စားတိုင်းဝင်စားတိုင်းသော၊ သမာပတ္တိ၊ ဈာန်သမာပတ်
သည်။ ပရိဟာယိ၊ ယုတ်၏။ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ စိန္တယိ၊ ကြံ
ယောင်ကြံမှားဖြစ်၏။ သမာဓိသာရကာသမာဓိသာမညာတိ၊ သမာဓိသာ

ရကာသမာဓိသါမညာသညကား။ သမာဓိယေဝ။ သမာဓိကိုသာလျှင်။ သာ
ရဉ္စ၊ အနှစ်ဟူ၍၎င်း။ သာမညဉ္စ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူ၍၎င်း။ မညန္တိ။ အေဝံမေ
ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသာရသမညဟူ၍အေဝံမေသော်လည်း။ မယှံ။ ငါတရား
၏။ သာသနံ။ သာသနာတော်၌။ ဇေတံသမာဓိမတ္တံ။ ဤမလေဝံမလးဂုဏ်
သေးသောသမာဓိမျှသည်။ နသာရံ။ အနှစ်သာရမဟုတ်သေး။ သီလမတ္တေ
ပန၊ အနည်းငယ်မျှမပြောပသောငှ်ဂုဏ်မရောက်သောသီလ၌ကား။ ဝတ္တဗ္ဗ
မေဝ။ သာရအစစ်အနှစ်ဟူ၍ဆိုသွယ်သည်ပင်လျှင်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ ဝိပဿနာ
မဂ္ဂဗလ္လာနိ။ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တို့သည်သာ။ သာရံ။ အနှစ်တည်း။ သာတံ။
ထိုသင်သည်။ သမာဓိတော။ ဈာန်သမာဓိမှ။ ပရိဟာယကန္တာ။ ဆုတ်ယုတ်
၏။ တသ္မာ။ ထိုကြောင့်။ စိန္တေယျံ။ ကြံ၏။ သာသနတော။ သာသနာတော်မှ။
နပရိဟာယိဿသိ။ မယုတ်လတ္တံ့။ ဣတိဇေ။ ဤသို့။ ဇေရံ။ အသမ္ဘိဇေရံ
ကို။ အသ္မာသေတွာ။ သက်သာစ၍။ ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ အသ္မာ။ ထိုအသ္မာဇိ
ထေရ်အား။ တိပရိဝရံ။ သုံးပါးသောအပြန်ရှိသော။ ဓမ္မဒေသနံ။ တရားဒေသ
နာတော်ကို။ အာရဟန္တာ။ အားထုတ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ တံကိံ မညသီ
တိအာဒိံ။ တံကိံ မညသီဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟာ။ မိန့်တော်မူ၏။
အထ။ ထိုနောက်မှ။ တိပရိဝရံ။ ဒေသနာဝဿနော။ တိပရိဝရဒေသနာ၏အဆုံး
၌။ အရဟတ္တံ။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တဿ။ ရောက်သော။ အသ္မာ။ ထိုအသ္မာ
ဇိထေရ်အား။ သတတဝိဟာရံ။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမြဲနေခြင်းကို။
ဒေသန္တော။ ပြုလိုရကား။ သောသုခံစေတေယတိတိအာဒိံ။ သောသုခံ
စေတေယတိဤသို့အစရှိသောစကားကို။ အာဟာ။ မိန့်တော်မူ၏။ တတ္ထံ။
ထိုပါ၌၌။ အနတ္တိနန္ဒိတာတိပဇာနာတိတိ။ အနတ္တိနန္ဒိတာတိ ပဇာနာတိဟူ
သည်ကား။ သုခဝေဒနာယံ။ သုခဝေဒနာ၌။ တာဝ။ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တိနန္ဒနာ။
တောင့်တနှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဟောတု။ ဖြစ်စေတော့။ ဒုက္ခဝေဒနာယ။
ဒုက္ခဝေဒနာ၌။ ကထံ။ အဘယ်သို့လျှင်။ အတ္တိနန္ဒနာ။ တောင့်တနှစ်သက်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်အံ့နည်း။ ဣတိစေ။ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဒုက္ခံ။ ဒုက္ခဝေဒနာသို့
ပတွာ။ ရောက်သောကြောင့်။ ဇေ။ ဤသို့။ မေ။ ငါအား။ ဒုက္ခပရိဇ္ဇာဟော။
ဆင်းရဲပူပန်ခြင်းသည်။ နာဘိဿတိ။ မဖြစ်ပါမူကား။ သုခံ။ ချမ်းသာလေစွ။
ဣတိ။ ဤသို့။ သုခံ။ ချမ်းသာကို။ ပတ္ထေတိ။ တောင့်တ၏။ ယဒဂ္ဂေနယေနာာ
ဂေန။ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ သုခံ။ ချမ်းသာကို။ ပတ္ထေတိ။ တောင့်တ၏။ တဒဂ္ဂေန
တေနာာဂေန။ ထိုအဖို့ဖြင့်။ ဒုက္ခံ။ ဆင်းရဲကို။ ပတ္ထေတိယေဝ။ တောင့်တ
သည်သာလျှင်တည်း။ ဟံယသ္မာ။ အကြင်ကြောင့်။ သုခဝိပရိကာမေန။ ချမ်း

၁၂၂ ခန္ဓဝတ္ထသံပုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ။

သာဏိကောကံပြန်ပျက်စီးခြင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသည်။ အာဂတမေဝ။
မချွတ်လာသည်သာတည်း။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ သုခံ၊ ချမ်းသာကို၊
အဘိနန္ဒန္တော၊ တောင့်တသောသူသည်။ အတ္တတော၊ အတ္တာပတ္တိအားဖြင့်၊
ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို၊ အဘိနန္ဒတိနာမ၊ တေသုတံသညမည်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သော
နည်းဖြင့်၊ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲ၌၊ အဘိနန္ဒနာ၊ တောင့်တနှစ်သက်ခြင်းကို၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောစကားရပ်သည်၊ ဂုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊
ဂုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာတည်း။ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌ
သုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌၊ အတ္တနိယန္တိ၊ အတ္တနိယံဟူသည်ကား၊
အတ္တနော၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကုပ္ပိလံတို့သည်ကြံဆအပ်သောကိုယ်၏၊ ပရိက္ခာ
ရဇာတံ၊ ပရိက္ခရာဖြစ်သောဥစ္စာတည်း။ အသ္မိတိအဓိဂတန္တိ၊ အသ္မိတိအ
ဓိဂတံဟူသည်ကား၊ အသ္မိတံဧဝံပဝတ္တာ၊ အသ္မိဟူ၍ဤသို့ဖြစ်ကုန်သော၊
တဏှာမာနာ၊ တဏှာမာနတို့ကို၊ အဓိဂတာ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ သန္ဓာဝနိကာ
ယာတိ၊ သန္ဓာဝနိကာယဟူသည်ကား၊ ဂုဗ္ဗပုပ္ဖံ၊ အဖန်ဖန်၊ ဂမနာဂမနေန၊
သွားခြင်းလာခြင်းဖြင့်၊ ဥပသင်္ကမိတိ၊ ဥပသင်္ကမိဟူသည်ကား၊ ဗဒရိကာ
ရာမတော၊ ဆီးတောတိုက်မှ၊ ဂါရုတမတ္တံ၊ တူဂါဝုတ်ရှိသော၊ စောသ
တာရာမံ၊ စောသတိတာရုံတိုက်သို့၊ အဂမာသိ၊ တောင်ဌေးထောက်ကာ
ကြိုးပန်း၍ကြွတော်မူ၏၊ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဒါသကတ္ထေရော၊ ဒါသက
ထေရ်သည်၊ စတုက္ခတ္တံ၊ လေးကြိမ်လေးခေါက်၊ ဂမနာဂမနေန၊ သွားခြင်း
လာခြင်းဖြင့်၊ တံဒိဝသံ၊ ထိုနေ့၌၊ ဖွိယောဇနံ၊ နှစ်ယူဇနံတာရသော၊ အဒ္ဓါ
နံ၊ အစွန့်ကို၊ အာဟိဏ္ဏိ၊ တုံ၊ ဖယ်တုံ၊ ဖယ်ရက်ကန်းရှယ်သို့သွတ်ထွယ်လူး
လာသွားရရှာ၏၊ ကသ္မာပန၊ အတယ်ကြောင့်ကား၊ တံ၊ ထိုဒါသကထေရ်
ကို၊ ထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့သည်၊ ပဟိဏိံသု၊ အခေါက်ခေါက်စေကုန်သ
နည်း၊ ဝိသုတဿ၊ ကြေငြာကျော်စောသော၊ ဓမ္မကထိဇာဿ၊ တရားဟော
ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သန္တိကာ၊ အထံမှ၊ ဓမ္မံ၊ ဆန်းကြယ်သောတရားကို၊
သုဏိဿာမာတိ၊ နာကုန်အံ့ဟု၊ ပဟိဏိံသု၊ စေကုန်၏၊ သယံ၊ မဟာထေရ်
တို့ကိုယ်တိုင်၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်၊ နဂတာ၊ ကြွတော်မူကုန်သနည်း
ဣတိ၊ ဤသို့မေးအံ့၊ ထေရဿ၊ ဓမ္မကထိကဓမ္မကထေရ်၏၊ ဝုဿနဋ္ဌာနံ၊
သီတင်းသုံးရာအပျော်သည်။ အရဉ္စံ၊ တယောက်ကျိန်းအောင်းကျောင်း
ငယ်ဖြစ်ခဲ့ရကား၊ သမ္မာဝံ၊ ကျဉ်းမြောင်း၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကျဉ်းကျဉ်းမြောင်း
မြောင်းတောကျောင်းငယ်၌၊ သမ္ဘိမတ္တာနံ၊ ခြောက်ကျိပ်အတိုင်းအရှည်ရှိ

၁၇၃

ကုန်သော၊ ထေရောနံ၊ မထေရ်ကြီးတို့၏၊ ဌာတုံဝါ၊ ရပ်၍နေခြင်းငှါလည်း
ကောင်း၊ နိသိဒ္ဓိတုံဝါ၊ ထိုင်၍နေခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ ဩကာသော၊ အရပ်
သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နဂတာ၊ တတွေတမ၊ မကြွကုန်
သတည်း၊ ဣဓ၊ ဤသို့နေရာသို့၊ အာဂုတ္တာ၊ ကြွလာ၍၊ အဌာကံ၊ ငါတို့မဟာ
ထေရ်ခြောက်ကျိပ်တို့အား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေတု၊ ဟောတော်မူပါ
လှည့်၊ ဣသိပိ၊ ဤသို့လည်းကားသွား၊ အာဟိတံ၊ နပဟိဏိံသု၊ မစေ
ကုန်သနည်း၊ ဣတိဓ၊ ဤသို့မေးအံ့၊ ထေရဿ၊ ဓမ္မကထိကံ၊ ခေမကထေရ်
၏၊ အာဗာဓိကတ္တာ၊ လူနာ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ နပဟိဏိံသု၊ မစေကုန်၊ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသ္မာ၊ အာဟိတံ၊ နပဟိဏိံသု၊ မစေကုန်၊ အထ၊
ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်၊ ကသ္မာ၊ အာဟိတံ၊ နပဟိဏိံသု၊ မစေကုန်သနည်း၊ ဣတိဓ၊ ဤသို့မေးငြာအံ့၊ သယမေဝ၊ ခေမက
ထေရ်အလိုလိုသာလျှင်၊ ဥတွာ၊ တို့အဇ္ဈာသယကံသိ၍၊ သယမေဝ၊ ခေမ
ကထေရ်ကိုပင်တိုင်သာလျှင်၊ အဌာကံ၊ ငါတို့အား၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေ
တုံ၊ ဟောခြင်းငှါ၊ အာဂမိဿတိ၊ ကြွလာတော်မူလတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံး
တော်ထား၍၊ ပဟိဏိံသု၊ အခေါက်ခေါက်စေကုန်၏၊ ထေရေပိ၊ ဓမ္မကထိ
ကထေရ်ကျော်သည်လည်း၊ တေသံ၊ ထိုမဟာထေရ်တို့၏၊ အဇ္ဈာသယံ၊
ကြွလာစေလိုသည်ကို၊ ဥတွာဝ၊ ရိပ်မိ၍သာလျှင်၊ အာဂမာသိ၊ တောင်
ဌေးထောက်ကာကြိုးပန်း၍ကြွတော်မူ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏၊ နန္ဒါ
ဟံအာရုသောရူပန္တိ၊ နန္ဒါဟံအာရုသောရူပံဟူသည်ကား၊ ဟိ၊ ထင်စွာ
ပြဦးအံ့၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ရူမေဝ၊ ရူပက္ခန္ဓာကိုသာလျှင်၊ အသ္မိတိ၊
အသ္မိဟူ၍၊ ဝတ္ထုကံတွာ၊ မှီရာဝတ္ထုပြု၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ တေန၊ ထိုသူသည်၊
ဣတရေ၊ ရူပက္ခန္ဓာမှတပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ၊
ခန္ဓာတို့သည်၊ ပစ္စက္ခာတာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ယော၊
အကြင်သူမူကား၊ ရူပါ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို၊ အညတြိ၊ ထား၍၊ ဣတရေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ
မှတပါးကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို၊ အသ္မိ
တိ၊ အသ္မိဟူ၍စွဲလမ်းသောတဏှာမာန၏၊ ဝတ္ထုကံတွာ၊ မှီရာဝတ္ထုပြု၍၊
ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ တေန၊ ထိုသူသည်၊ ရူပံ၊ ရုပ်သည်၊ ပစ္စက္ခာတံ၊ စွန့်အပ်သည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာဒိသုဝိ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝန
ယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ပန၊
ထိုသို့ကျားမဟုတ်၊ ထေရဿ၊ ခေမကထေရ်အား၊ သမူဟတော၊ အပေါင်း
အားဖြင့်၊ ပဉ္စသု၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ခန္ဓေသုဝိ၊ ခန္ဓာတို့၌လည်း၊ အသ္မိတိ၊
အသ္မိဟူ၍စွဲလမ်းသောတဏှာမာနတို့ကို၊ အဓိဂတာ၊ ရအပ်ကုန်၏၊ တသ္မာ၊

၁၇၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ထိုကြောင့်၊ ဧဝံ။ ဤသို့အဝိစအာရသောပဉ္စသုဥပါဒါနုဗ္ဗန္ဓသုအတ္ထိတိအ
မိဂတံဟူ၍၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဟောတော်ဝါတိ။ ဟောတော်ဟူသည်
ကား၊ ဟောတိယော၊ ဖြစ်သည်သာတည်း။ အနုသဟဂတောတိ။ အနုသ
ဟဂတောဟူသည်ကား၊ သုခုမော၊ သိမ်မွေ့သော၊ ဥသေတိ။ ဥသေဟူ
သည်ကား၊ ဆာရိကေခါရေ၊ ပြာစစ်အငန့်ရေ၌၊ ခါရေတိ။ ခါရေဟူသည်
ကား၊ ဥသခါရေ၊ ဆပ်ပြာအငန့်ရေ၌၊ သံမဓိတွာတိ။ သံမဓိတွာ ဟူသည်
ကား၊ တေမေတွာ၊ ဆွတ်၍၊ ခါဒေတွာ၊ ချေးအညစ်အကြေးကိုစားစေ၍၊
ဧဝမေဝံခေါတိဇ္ဈေ၊ ဧဝမေဝခေါဟူသောဤပါဌ်၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်
ကား၊ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာဖြင့်နှိုးနှောခြင်းတည်းဟု၊ ထင်စွာဆိုအံ့၊ ကိ
လိဋ္ဌဝတ္ထံဝိယ၊ ညစ်နွမ်းသောအဝတ်ကိုကဲ့သို့၊ ဝုဏ္ဏနဿ၊ ဝုဏ္ဏဥဉ်၏၊
စိတ္တာစာရော၊ ကျက်စားသောစိတ်ကိုမှတ်အပ်၏၊ တယောခါရာဝိယ၊
အငန့်ရေသုံးပါးတို့ကဲ့သို့၊ တိသော၊ သုံးပါးကုန်သော၊ အနုပဿနာ၊ အနု
ပဿနာတို့ကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏၊ စိတ္တသံကိလေသဿ၊ စိတ်ကို
ညစ်ညူးစေတတ်သောကိလေသကို၊ ဝိသောနနတော၊ သုတ်သင်ဆေး
လျှော်တတ်သောကြောင့်တည်းဟု၊ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ခါရေဟိ၊ အငန့်
တို့ဖြင့်၊ ဓေတဝတ္ထံဝိယ၊ ဖွပ်လျှော်ပြီးအဝတ်ကဲ့သို့၊ ဒေသနာယံ၊ ဒေသနာ
ဟူသောအငန့်ရေ၌၊ မမိတွာ၊ ဆွတ်၍၊ ဌိတော၊ တည်သော၊ အနာဂါမိနော၊
အနာဂံ၏၊ စိတ္တာစာရော၊ ကျက်စားသောစိတ်ကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊
အနုသဟဂတော၊ သိမ်မွေ့သည်၏၊ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော၊ ဥသဒ္ဓိ
ဝန္ဓောဝိယ၊ ပြာအစရှိသည်တို့၏အနံ့ကဲ့သို့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဝဏ္ဏာ၊ အရဟတ္တ
မဂ်ဖြင့်သတ်အပ်ပယ်အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗာ
မှတ်အပ်ကုန်၏၊ ဝန္ဓကရဏ္ဏကောဝိယ၊ နံသာယညံ့သော ကြုတ်ကဲ့သို့၊
အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဝန္ဓကရဏ္ဏ
ကံနံသာကြုတ်ကို၊ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍၊ အဏုသဟဂတာနံ၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော၊
ဥသဝန္ဓဒီနံ၊ ပြာနံအစရှိသည်တို့ကို၊ သမုပ္ပါတောဝိယ၊ အကြွင်းမဲ့ထုတ်
ခြင်းကဲ့သို့၊ အရဟတ္တမုဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်၊ သဗ္ဗကိလေသက္ခယော၊
အသုံးစုံသောကိလေသာတို့၏ကုန်ခြင်းကို၊ ဧဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏၊ ဝန္ဓပရိ
ဘာဝိတဝတ္ထံ၊ နံသာဇေအပ်သောအဝတ်ကို၊ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်ရုံ၍၊ ဆ
တာဒိဝသေ၊ သဘင်ခံသောနေ၌၊ အန္တရဝိဝိယံ၊ မြို့တွင်းခရီး၌၊ သုဝန္ဓဝဋ္ဌိ
နော၊ ကောင်းစွာအနံ့ရှိသောအဝတ်၏မွှေးကြိုင်သော အနံ့ရှိသောလှလင်
ပျို၏၊ ဝိစရဏံဝိယ၊ သဘင်ခံစားလှည့်လည်ခြင်းကဲ့သို့၊ ဝိဏာသဝဿ၊ အာ

သဒဝါကုန်ပြီးသောရဟန္တာ၏။ သီလဂန္ဓာဒိဟိ၊ ငါးသင်္ခယာအစရှိကုန်သော
ဂုဏဂန္ဓေဟိ၊ ကျေးဇူးနံသာတို့ဖြင့်၊ ဒေသဒိသာဟိ၊ အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့
၌၊ ဥပဝါယန္တဿ၊ လျှိုင်းပြန့်စေလျက်၊ ယထာကာမဝာရော၊ အလိုအလျော်
အပိတ်အပင်မရှိလှည့်လည်ရခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဖွတ်အပ်၏။ အာစိက္ခိတုန္တိ၊
အာစိက္ခိတုံဟူသည်ကား၊ ကသေတုံ၊ ဥဒ္ဓေသအားဖြင့်ဟောခြင်းငှါ၊ ဒေ
သေတုန္တိ၊ ဒေသေတုံဟူသည်ကား၊ ပကာသေတုံ၊ နိဒ္ဓေသ၏အနက်အား
ဖြင့်ထိုအနက်ကိုပြခြင်းငှါ၊ ပညာပေတုန္တိ၊ ပညာပေတုံဟူသည်ကား၊ ဇာ
နာပေတုံ၊ အကြောင်းအားဖြင့်ထိုအနက်ကိုသိစေခြင်းငှါ၊ ပဋ္ဌပေတုန္တိ၊ ပဋ္ဌ
ပေတုံဟူသည်ကား၊ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ သာဓကဆောင်သောအားဖြင့်တည်
စေခြင်းငှါ၊ ဝိဝရိတုန္တိ၊ ဝိဝရိတုံဟူသည်ကား၊ ဝိဝဋ်ကာတုံ၊ ဥဒါဟရုဏ်
ပြု၍ဖော်သည်ကိုပြခြင်းငှါ၊ ဝိဘဇိတုန္တိ၊ ဝိဘဇိတုံဟူသည်ကား၊ သုဝိ
ဘတ္တိကာတုံ၊ အန္တယဗျာတိရေကအားဖြင့် ကောင်းစွာဝေဘန်အပ်သည်
ကိုပြခြင်းငှါ၊ ဥတ္တာနိကာတုန္တိ၊ ဥတ္တာနိကာတုံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တာနကံ
ကာတုံ၊ ပမာပမည်းနိရုံးတို့ဖြင့်အနက်ကို ပြက်ပြက်ငင်စွာဖြစ်သည်ကို
ပြခြင်းငှါ၊ သဗ္ဗိမတ္တာနံထေရာနန္တိ၊ သဗ္ဗိမတ္တာနံ ထေရာနံဟူသည်ကား၊
တေ၊ ထိုခြောက်ကျိပ်သောမဟာထေရ်တို့သည်၊ ထေရေန၊ ဓမ္မကထိက
အကျော်ခေမကထေရ်သည်၊ ကထိတကထိတဋ္ဌာနေ၊ ဟောအပ်သော
ဟောအပ်သောအရပ်၌၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ပဋ္ဌပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍၊
ဥပရူပရိ အဆင့်ဆင့်၊ သဗ္ဗသန္တာ၊ သုံးသပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဒေသနာပရိ
ယောသာနေ၊ ဒေသနာတော်၏အဆုံး၌၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပု
ဏိ၊ သုမသန်းဟယိလောကံလွယ်ကာရောက်ကုန်၏၊ ထေရေပိ၊ ဓမ္မက
ထိကအကျော်ခေမကထေရ်သည်လည်း၊ အညေနနိဟာရေန၊ ဝိပဿနာ
မှလွတ်သောစိတ်ကိုရှုံးရှုဆောင်သဖြင့်၊ အကထေတွာ၊ မဟောမူ၍၊ ဝိ
ပဿနာသဟဂတ မိတ္တနေဝ၊ ဝိပဿနာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်
သာလျှင်၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သောပိ၊ ထိုဓမ္မ
ကထိကအကျော်ခေမကထေရ်သည်လည်း၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊
ပါပုဏိ၊ ရောက်၏၊ တေန၊ တရားဟောတရားနဲ့နှစ်ပါးခါးပိုက်ဥစ္စာထုတ်
သည်မျှကြာဘိစဉ်းမစိုးလွယ်စွာ အရဟတ္တဖလရောက်ကြသောကြောင့်၊
သဗ္ဗိမတ္တာနံ ထေရာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိမိတ္တာနိရိမုတ္တံ သု
အာယသ္မတောစခေမကသာတိ၊ သဗ္ဗိမတ္တာနံထေရာနံဘိက္ခုနံ အနုပါဒါ
ယအာသဝေဟိမိတ္တာနိရိမုတ္တံ သုအာယသ္မတောစခေမကသဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊

၁၂၆ စန္ဒဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

မိန့်အပ်၏။ သတ္တမံ၊ သတ္တမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီး ၊

၈ အဋ္ဌမ၊ အဋ္ဌမသုတ်၌၊ အာယသ္မာဆန္ဒောတိ၊ အာယသ္မာဆန္ဒော
ဟူသည်ကား၊ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ ဧကမိဝ
သေ၊ တနေတည်း၌၊ ဇာတော၊ ဗွားတက်တော်ဖြစ်သော၊ မဟာဘိနိက္ခမန
မိဝသေ၊ မြတ်သောတောထွက်တော်မူသောနေ၌၊ သဒ္ဓိံ၊ နေဝံတော်ပါတ
ကွ၊ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍၊ ပုန၊ တဖန်၊ အပရတာဂေ၊ နောက်အသို့၌၊ သတ္ထု၊
မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌၊ ပဗ္ဗဒိတွာ၊ ရဟန်းပြု၍၊ အမှာကံ၊
ငါတို့၏၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားတည်း၊ အမှာကံ၊ ငါတို့၏၊ ဓမ္မော၊ တရားတည်း၊
ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ မက္ခိစေဝ၊ သူတထူးကျေးဇူးကိုချေဖျက်ခြင်းလက္ခဏာ
ရှိသောမက္ခသဘောနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း၊ ပဇ္ဇာသိစ၊ ယည်စုံအင်
တူယူခြင်းလက္ခဏာရှိသောပဇ္ဇာသိသဘောနှင့်ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သိတင်းသုံးဘော်တို့ကို၊ ဗရသဝါစာယ၊
ကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့်၊ သံဃာနုနံ၊ ချုတ်ချယ်သောစကားကို၊ က
ရောန္တော၊ ထိမထင်ပြုသော၊ ထေရော၊ ဗွားတက်တော်ထေရ်တည်း၊ အပါ
ပုရဏံအာဒါယာတိ၊ အပါပုရဏံ အာဒါယဟူသည်ကား၊ ကုဗ္ဗိကံ၊ သံ
ကောက်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိဟာရေနဝိဟာရံဥပသကံမိတွာတိ၊ ဝိဟာ
ရေနဝိဟာရံဥပသကံမိတွာဟူသည်ကား၊ ဧကံ၊ တဆောင်သော၊ ဝိဟာရံ၊
ကျောင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍၊ တတော၊ ထိုတဆောင်သောကျောင်းမှ၊
အညံ၊ တပါးသောကျောင်းသို့၊ တတော၊ ထိုတဆောင်သောကျောင်းမှ၊
အညံတပါးသောကျောင်းသို့၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့သေနည်းဖြင့်၊ တေနတေနဝိ
ဟာရေန၊ ထိုထိုကြောင်းမှ၊ နိက္ခမ္မံထွက်၍၊ တံတံဝိဟာရံ၊ ထိုထိုကျောင်း
သို့၊ ဥပသကံမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍၊ မံ၊ ငါ့ကို၊ ဩဝဒန္တု၊ ဆုံးမကြပါကုန်၊ ဣတိ
ဇေ၊ ဤစကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ မ
ဟန္တေန၊ သည်းစွာသော၊ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်၊ တတ္ထတတ္ထ၊
ထိုထိုကျောင်းသို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ ဇေ၊ ဩဝဒန္တု၊ မံအစရှိသောဤစကား
ကို၊ အဝေါစ၊ ဆိုသနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့၊ ဥပ္ပန္နသံဝေဂတာယ၊
ဖြစ်သောသံဝေဂရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ ဟိ၊ ထိုစကား
ကိုချဲ့ပြီးအံ့၊ တဿ၊ ထိုဆန္ဒထေရ်အား၊ သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ပရိ
နိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာနီဝင်တော်မူ လတ်သော်၊ ဓမ္မသင်္ဂါဟကဏ္ဍရေဟိ၊
သုတ်အဘိဓမ္မာ ဖိနည်းကို သင်္ဂါယနာ တင်ကုန်သော မဟာကဿပ
အမှူးရှိသောထေရ်တို့သည်၊ ပေသိတော၊ စေတော် မူအပ်သည်ဖြစ်၍၊

အာယသ္မာအာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကောသဗ္ဗိ၊ ကောသဗ္ဗိပြည်
 သို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍိ၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍိကို၊ အဒါသိ၊ ပေး၏။ သော၊ ထို
 ဆန္ဒထေရ်သည်။ ဗြဟ္မဒဏ္ဍိ၊ ဗြဟ္မဒဏ္ဍိကို၊ ဒိန္န၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်။
 သဗ္ဗာတပရိဇ္ဇာဟော၊ လွန်စွာဖြစ်သော ပူပန်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိသညီ
 ဘူတော၊ မိန်းမောမချို သတိသည် ကင်းသည်ဖြစ်၍၊ ပတိတွာ၊ လည်း
 သည်ဖြစ်၍၊ ပုန၊ တဖန်၊ သညံ၊ သတိသည်ကို၊ လတိတွာ၊ ရ၍၊ ဝုဠာယ၊
 ထ၍၊ ကေသ၊ တဦးသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ ဂတော
 သွားပြန်၏။ သော၊ ထိုတပါးသောရဟန်းသည်၊ တေန၊ ထိုဆန္ဒထေရ်နှင့်၊
 သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ ကိဉ္စိ၊ တခွန်းသောစကားကိုမျှ၊ နကထေသိ၊ မဆို၊ အညဿ၊
 တပါးသောရဟန်း၏၊ သန္တိကံ၊ အထံသို့၊ အဂမာသိ၊ သွားပြန်၏၊ သောပိ၊
 ထိုတပါးသော ရဟန်းသည်လည်း၊ နကထေသိ၊ တခွန်းသောစကားကို
 မဆိုခဲ့၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ သကလံဝိဟာရံ၊ အလုံးစုံသော
 ကျောင်းတိုက်ကို၊ ဝိစရိတွာ၊ ဟည့်၍၊ နိဗ္ဗိန္ဒော၊ ငြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍၊ ပတ္တဝီဝ
 ရံ၊ သဝိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယယူ၍၊ ဗာရာဏသိ၊ ဗာရာဏသိပြည်သို့၊
 ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေါ၊ ဖြစ်သောထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထို့ကျောင်းသို့၊ ဂစ္ဆာ၊ သွား၍၊ ဇေ၊ ဩဝဒန္တ၊ မံအစရှိသောဤ
 စကားကို၊ အဝေါစ၊ ဆို၏၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရာအနိစ္စာတိ၊ သဗ္ဗေသင်္ခါရာအ
 နိစ္စာဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ၊ ခပ်ထိမ်းကုန်သော၊ တေဘူမကသင်္ခါရာ၊ ဘုံ
 သုံးပါး၌ဖြစ်သောသင်္ခါရာတို့သည်၊ အနိစ္စာ၊ နိစ္စမဟုတ်ကုန်၊ သဗ္ဗေဓမ္မာအ
 နတ္တာတိ၊ သဗ္ဗေဓမ္မအနတ္တာဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ၊ ခပ်ထိမ်းကုန်သော၊
 စတုဘူမကာဓမ္မာ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်၊ အနတ္တာ၊
 အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ
 ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ထေရံ၊ ဆန္ဒထေရ်ကို၊ ဩဝဒန္တာ၊ ဆုံးမကုန်
 သည်ရှိသော်၊ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာလည်းကောင်း၊ အနတ္တလက္ခ
 ဏံ၊ အနတ္တလက္ခဏာလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧဝံ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်
 ကုန်သော၊ လက္ခဏာနိ၊ လက္ခဏာတို့ကို၊ ကထေတွာ၊ ဟော၍၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ
 ဒုက္ခလက္ခဏာကို၊ နကထေသိ၊ မဟောကုန်၊ အသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်၊
 နကထေသိ၊ မဟောကြကုန်သနည်း၊ နေသံ၊ ထိုတရားဟောသောရဟန်း
 တို့၏၊ ဇေ၊ ဤသို့သောနှလုံးသွင်းသည်၊ အဟောသိကိရ၊ ဖြစ်သတတ်၊ အယံ
 ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်၊ ဝါဒိ၊ နှုတ်လွှတ်၏၊ ဒုက္ခလက္ခဏံ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ
 ကို၊ ပညာပိယမာနေ၊ မညစ်သည် ရှိသော်၊ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။

၁၇၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊

မဂ္ဂေါမရိသည၊ ခုက္ခေါ၊ ခုက္ခတည်း၊ ဗလံ၊ ဖိုလ်သည၊ ခုက္ခံ၊ ခုက္ခတည်း၊ ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်၊ ထု၊ မှ၊ သင်တို့သည်၊ ခုက္ခပုတ္တဘ၊ ခုက္ခသို့ရောက်ကုန်သော၊
 တိက္ခ၊ နာမ၊ ရဟန်းတို့မည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဂဟဏံ၊ မှားသောအယူကို၊
 ဂဏှယျ၊ ယူလေရာ၏၊ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်ကား၊ ဂဟဏံ၊ မှား
 သောအယူကို၊ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဧဝံ၊
 တထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်၊ အဿ၊ ထိုဆန္ဒအား၊ နိဒေါသမေဝ၊ ဆိုစရာအပြစ်
 အဆာမရှိသည်ကိုသာလျှင်၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဓမ္မံ၊ တရားကို၊ ကထေဿာမ၊
 ဟောကုန်အံ့၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ဒုဂ္ဂဟေန၊ အမှားယူခြင်းဖြင့်၊ ကိပ္ပိ၊ တစ်
 တစ်ခုသော၊ ဥပါရမ္ဘံ၊ ချုတ်ချယ်ခြင်းကိုလည်း၊ ကရေယျ၊ ပြုမည်မသိ၊ ဣတိ
 ဧဝံ၊ ဤသို့သောနှလုံးသွင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဧဝံမနသိကတွာ၊
 ဤသို့နှလုံးသားပြီး၍၊ ဧဝလက္ခဏာနိ၊ နှစ်ပါးသော လက္ခဏာတို့ကိုသာ
 လျှင်၊ ကထယိံသု၊ ဟောကြကုန်၏၊ ပရိတဿနာဥပါဒါနံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ပရိ
 တဿနာဥပါဒါနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူသည်ကား၊ အတ္တနိ၊ အတ္တသည်၊ အသတိ၊
 မရှိလတ်သော်၊ အနတ္တကတောနိ၊ အနတ္တသည်ပြုအပ်ကုန်သော၊ ကမ္မာနိ၊
 ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့သည်၊ ကံအတ္တာနံ၊ အဘယ်အတ္တသို့၊ ဖုယိဿ
 တိ၊ ရောက်လတ္တံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ပရိတဿနာစ၊ ကြောက်ခြင်းလန့်
 ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနန္တုဒိဋ္ဌုပါဒါနံသည်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပဇ္ဇ
 တိ၊ ဖြစ်၏၊ ပစ္စုဒါဝတ္တတိမာနသံအထကောစရဟိမေအတ္တာတိ၊ ပစ္စုဒါ
 ဝတ္တတိမာနသံအထကောစရဟိမေအတ္တာဟူသည်ကား၊ ယဒိ၊ အကယ်
 ၍၊ ဣမိဒိသု၊ ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရိညာဉ်တို့တွင်၊ ဧကောဝိ၊ တစ်ခုသော
 တရားသည်လည်း၊ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်ခဲ့တုံအံ့၊ အထ၊ ထိုသို့ရုပ်အစရှိ
 သည်တို့တွင်တစ်ခုမျှအတ္တမဟုတ်လတ်သော်၊ မေ၊ ငါ၏၊ အတ္တာ၊ ကိုယ်
 သည်၊ ကောနာမ၊ အဘယ်မည်ပါနည်း၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာ
 ဖြင့်၊ မဗ္ဗံ၊ ငါ၏၊ မာနသံ၊ စိတ်သည်၊ ယထာရဗ္ဗဝိပဿနာတော၊ အကြင်အ
 ကြင်အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာမှ၊ ပဋိနိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နစ်၏၊ နပက္ခန္ဓတိ
 စုတ်စုတ်မသက်ဝင်၊ အယံထေရော၊ ဤဖွားတက်ဆန္ဒထင်သည်၊ ပစ္စယေ၊
 အကြောင်းတို့ကို၊ အပရိတ္တဟေတွာ၊ မသိမ်းဆည်းမှု၍၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာ
 ကို၊ ပဋ္ဌပေထိကိရ၊ ဖြစ်စေသတတ်၊ သမယံ၊ နေ့လယ်၊ ဝိပဿနာ၊ ထိုအားနည်း
 သောဝိပဿနာသည်၊ အတ္တဂါဟံ၊ အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်းကို၊ ပရိယာဒါတုံ၊
 ကုန်စေခြင်းငှါ၊ အသက္ကုဏန္တိ၊ မတတ်နှိုင်းကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သင်္ခါရေသု၊
 သင်္ခါရတို့သည်၊ သုညတော၊ အတ္တအတ္တနိယဌဆိတ်သောအားဖြင့်၊ ဥပဋ္ဌ

ဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်လတ်သော်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဥန္တိဇ္ဇိဿာမိ၊ ပြတ်ရတော့
 အံ၊ ဝိနသိဿာမိ၊ ပျက်စီးရတော့အံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥန္တေဒဒိဗ္ဗိယာစေတံ၊
 ဥန္တေဒဒိဗ္ဗိ၏လည်းကောင်း၊ ပရိတာသဿတံ၊ ကြောက်လန့်ခြင်း၏လည်း
 ကောင်း၊ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ သောတံ၊ ထိုဆန္ဒ
 ထေရ်သည်လည်း၊ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပပါတေ၊ ကမ်းပါးပြတ်၌၊ ဗပ
 တန္တံ၊ ကျလူတျားတျားကဲ့သို့၊ ဒိသ္မာ၊ ထင်လတ်၍၊ ပရိတာသန္နာဥပါဒါ
 နံဥပ္ပဇ္ဇတိပစ္စုဒါဝတ္တတိမာနသံအထကောစရဟိမေအတ္တာတိ၊ ပရိတာသ
 နာဥပါဒါနံဥပ္ပဇ္ဇတိပစ္စုဒါဝတ္တတိမာနသံအထကောစရဟိမေအတ္တာဟူ၍၊
 အာဟ၊ လန့်ဆိုဆို၏၊ နခေါပနေဝံဓမ္မံပဿတောဟောတိတိ၊ နခေါပနေဝံဓမ္မံ
 ပဿတောဟောတိဟူသည်ကား၊ စတုသစ္စဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို၊
 ပဿန္တဿ၊ မြင်သောသူအား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ကောနူခေါ မေအတ္တာဟုနှလုံး
 သွင်းခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်ကောင်းနဲ့၊ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှလောက်၊
 ပဿန္တဿ၊ မြင်သောသူအား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့ကောနူခေါ မေအတ္တာဟုနှလုံး
 သွင်းခြင်းသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ တာဝတိကာပဿဒ္ဓိတိ၊ တာဝတိကာ
 ပဿဒ္ဓိဟူသည်ကား၊ တတ္ထကော၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာသည်ငါ့အားတရား
 မဟောပေသတ်အံ့မဟောဘဲမနေရာဟုဆိုလောက်သော၊ ဝိဿာသော၊
 အကျွမ်းဝင်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိစ၊ ကိုးစားစရာငါ့အားရှိသည်သာတည်း၊
 သမ္ပုခါမေတန္တိ၊ သမ္ပုခါမေတံဟူသည်ကား၊ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 ထေရ်သည်၊ တဿ၊ ထိုဆန္ဒထေရ်၏၊ ဝစနံ၊ စကားကို၊ သုတွာ၊ ကြား၍၊
 ကာရုညပ္ပတ္တာ၊ နာနားခြင်းသို့ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ကိဒိဿ၊ အဘယ်သို့
 သော၊ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဒေသနာသည်၊ ဣမဿ၊ ဤဆန္ဒထေရ်အား၊
 သပ္ပါယာနူခေါ၊ တော်ပါမည်နည်း၊ ဣကိ၊ ဤသို့၊ စိန္တေန္တော၊ ကြံလတ်သော်၊
 တေပိဇ္ဇကံ၊ ပိဇ္ဇကတ်သုံးပုံဟုဆိုအပ်သော၊ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရားစကား
 တော်ကို၊ ဝိပိနိတွာ၊ ရွေးချယ်၍၊ ကစ္စာနသုတ္တံ၊ ကစ္စာနသုတ်ကို၊ အဒ္ဓဿ၊
 ဤသုတ်သူအားတော်မည်ဟုမြင်တော်မူ၏၊ ကိ၊ အဒ္ဓဿ၊ အဘယ်သို့မြင်
 တော်မူသနည်း၊ ဣဒံကစ္စာနသုတ္တံ၊ ဤကစ္စာနသုတ်သည်၊ အာဒိတောဝ၊
 အစဉ်သာလျှင်၊ ဒိဗ္ဗိဝိနိဝေဌနံ၊ မိစ္ဆာဒိဗ္ဗိတည်းဟူသောအရပ်ပတ်ဖွဲ့နှောင်
 သောကြိုးကိုဖြေသည်ကို၊ ကတွဒံ၊ ပြု၍၊ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌၊ ဗုဒ္ဓဗလံ၊ သဗ္ဗညု
 ဘုရားညောင်တော်စွမ်းကို၊ ဒီပေတွာ၊ ပြု၍၊ သဏ္ဌာသုရမပံစ္စယာကာရံ၊ နူးညံ့
 သိမ်မွေ့သော၊ ခိုစွယ်မုပ္ပါဒ်ကို၊ ပကာသယမာနံ၊ ပြုလျက်၊ ဂတံ၊ သွားရ
 ကား၊ ဣမဿ၊ ဤဆန္ဒထေရ်အား၊ သပ္ပါယံ၊ တော်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဒ္ဓဿ၊

ဝိဝိဓိ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

မြင်၏။ ဒိသွာ။ မြင်၍။ ဣဒံ။ ဤကဏ္ဍနသုတ်ကို။ အဿ။ ထိုဆန္ဒထေရ်အား။
ဒေသံဿာမိတိ။ ဟောအံ့ဟု။ တံ။ ထိုကဏ္ဍနသုတ်ကို။ ဒေသန္တော။ ပြလို၍
သမ္ပုခါမေတန္တိ အာဒိ။ သမ္ပုခါမေတံဤသို့အစရှိသောပါဌ်ကို။ အာယသ္မာ
အာနန္ဒော။ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အာဟ။ ဟောတော်မူ၏။ အဋ္ဌမံ။ အဋ္ဌမ
သုတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ။ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၉-၁၀ နဝမဒသမာနိ။ နဝမသုတ်ဒသမ သုတ်တို့သည်။ ရာဟုလသံ
ယုတ္တေ။ ရာဟုလသံယုတ်၌။ ဝုတ္တတ္ထာနေဝ။ ဖွင့်အပ်ပြီးသောအနက်ရှိသည်
သာလျှင်တည်း။ ဟိ။ သင့်စွ။ ကေဝလံ။ သက်သက်။ ဇေတဝနိ။ ဤနဝမသုတ်ဒ
သမသုတ်တို့ကို။ အယံ။ ဤဝဂ်သည်။ ထေရဝဂ္ဂေါ။ ထေရဝဂ်တည်း။ ဣတိမန
ထိကတွာ။ ဤသို့နှလုံးထား၍။ ဣမဇ္ဈိမသ္မိဝဂ္ဂေါ။ ဤဝဂ်၌။ သင်္ဂဟကာရေဟိ။
သင်္ဂဟနာတင်ဆရာတို့သည်။ အာနိတာနိ။ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ။
ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ထေရဝဂ္ဂေါ။ ထေရဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော။
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၀-ဗုဒ္ဓဝဂ်။

၁ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂဿ။ ဗုဒ္ဓဝဂ်၏။ ပဗ္ဗမေ။ ပဉ္စမသုတ်၌။ ပဗ္ဗတေယျာတိ။ ပဗ္ဗတေ
ယျာဟူသည်ကား။ ပဗ္ဗတေ။ တောင်၌။ ပဝတ္တာ။ ဖြစ်သော။ ဩဟာရိနိတိ။
ဩဟာရိနိဟူသည်ကား။ သောတေ။ အယဉ်၌။ ပတိတပတိတာနိ။ ကျ
ကုန်ကျကုန်သော။ တိဏပဏ္ဏကဋ္ဌာဒိနိ။ မြက်သစ်ရှုဇာတ်ထင်းရောင်းစသည်
တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာဟာရာနိ။ အောက်အကြေသို့ ဆောင်ယူ ချောသွားတတ်
သော။ ဒုရုဂ်မာတိ။ ဒုရုဂ်မာဟူသည်ကား။ နိက္ခန္တဋ္ဌာနတော။ ထွက်သော
အရပ်မှ။ ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ စတုပဉ္စယောဇနာသတဂါမိနိ။ ယူဇနာလေးရာငါး
ရာဆိုက်သော။ သီဃသောတာတိ။ သီဃသောတာဟူသည်ကား။ စဏ္ဍာ
သောတာ။ ကြမ်းသောရေအယဉ်ရှိသော။ ကာသာတိအာဒိနိ။ ကာသာအ
စရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ။ အသုံးစုံတို့သည်။ တိဏဇာတာနိ။ မြက်မျိုးတို့
တည်း။ ရုက္ခာတိ။ ရုက္ခာဟူသည်ကား။ ရေဏ္ဍာဒယော။ ကြက်ဆူပင်အစရှိ
ကုန်သော။ ဒုဗ္ဗလရုက္ခာ။ အားနည်းသောသစ်ပင်တို့သည်။ တေနံအဇ္ဈော
လဓမ္မယျန္တိ။ တေနံအဇ္ဈောလဓမ္မယျဟူသည်ကား။ တေ။ ထို့ပေါင်းကား
မြက်တို့သည်။ တိရေ။ ကမ်းထိပ်၌။ ဇာတာပိ။ ဖြစ်ကုန်သောလည်း။ ဩ
ဏမိတွာ။ ညွှတ်၍။ ဥဒကံ။ ရေကို။ ဗုဒ္ဓန္တေဟိ။ ထိကုန်သော။ အပ္ပေဟိ။

၁၀

အယျားတို့ဖြင့်။ အမိဩလဓမ္မယျံ။ အပေါ်၌လွှမ်းလျက်ဆွဲကုန်ရာ၏။ ဥပရိ
လဓမ္မယျံ။ အပေါ်၌လွှမ်းလျက်တည်ကုန်ရာ၏။ ဣတိအတ္ထော။ ဤကားအ
နက်။ ပလုဇ္ဇေယျန္တိ။ ပလုဇ္ဇေယျံဟူသည်ကား။ သမူလမတ္တိကာမ။ အမြစ်
နှင့်တကွသောမြေပိုင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကွ။ သိသေ။ ဦးခေါင်း၌။ ပတေယျံ။
မိဗန်းကြိုးပစ်သို့ကျကုန်ရာ၏။ သော။ ထိုရေမွှန်းသောကျားသည်။ တေဟံ။
ထိုအမြစ်မြေပိုင်နှင့်တကွ မိဗန်းကြိုးပစ်သို့ဦးခေါင်းပေါ်သို့ကျလာသော
မြက်ချုံတို့သည်။ အဇ္ဈောတ္တတော။ ဘိစီးလွှမ်းမိုးအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါလုက
မတ္တိကာဒကေဟိ။ သဲမြေပိုင်ရေတို့ဖြင့်။ ရခံ။ ခံတွင်းသို့။ ပဝိသန္တေဟိ။
ဝင်လတ်ကုန်သောကြောင့်။ မဟာဝိနာသံ။ ကြီးစွာသောပျက်စီးခြင်းသို့။
ပါဝုဏှောယျ။ ရောက်ရာ၏။ ဧဝမေဝခေါတိဇ္ဇတ္ထ။ ဧဝမေဝခေါဟူသောဤ
ပါဌ၌။ ဟိပါကဋ္ဌံကရောမိ။ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကိုထင်ရှားအောင်ပြဦး
အံ့။ သောတေ။ မြစ်ရေအယဉ်၌။ ပတိတပုရိသောဝိယ။ ကျသောယောကျာ်း
ကဲ့သို့။ ဝဋ္ဋသောတေ။ ဝဋ္ဋီဟူသောရေအယဉ်၌။ ပတိတော။ ကျသော။ ဝဋ္ဋ
ဇေလ သန္နိသိတော။ ဝဋ္ဋီတည်းဟူသော နွေ၌ရှိသော။ ဗာလပုထုဇ္ဇနော။
ပုထုဇဉ်ရိုက်ကို။ ဒဠဗ္ဗော။ မှတ်အပ်၏။ ဥတတောတိရေ။ ကမ်းနှစ်ဘက်
၌။ ကာသာဒယောဝိယ။ ပေါင်းကားမြက်စသည်တို့ကဲ့သို့။ နုဗ္ဗလပဉ္စက္ခန္ဓာ။
အားနည်းသောခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။ ဒဠဗ္ဗော။ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဣမေ။ ဤကမ်း
နားမြက်သစ်ပင်တို့သည်။ ဂဟိတာဝိ။ ဆွဲကိုင်အပ်သော်လည်း။ ပတာ
ရေတုံ။ ငါ့ကိုကယ်ဆယ်ခြင်းငှါ။ နသက္ခိယန္တိ။ မတတ်နိုင်ကုန်လတ္တံ့။
ဣတိ။ ဤသို့။ တသဒ်ပုရိသဿ။ ထိုရေမွှန်းသမား ယောကျာ်း၏။ အဇာ
နိတွာ။ မသိမူ၍။ ဂဟဏံဝိယ။ ဆွဲကိုင်သကဲ့သို့။ ဣမေခန္ဓာ။ ဤခန္ဓာငါးပါး
တို့သည်။ မယှံ။ ငါ၏။ နသဟာယာ။ အဖော်သဟဲမဟုတ်ကုန်။ ဣတိ။ ဤသို့။
ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ။ ပုထုဇဉ်ရိုက်၏။ အဇာနိတွာ။ မသိမူ၍။ စတုဟိဂါဟေ
ဟိ။ ရှုပ်အတ္တတော သမနုပုဿတိ ရူပဝန္တံ ဝါအတ္တာနံဤသို့အစရှိသော
နည်းဖြင့်ဖြစ်သောလေးပါးသောစွဲလမ်းခြင်းတို့ဖြင့်။ ဂဟဏံ။ စွဲလမ်းခြင်း
ကို။ ဒဠဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ ဂဟိတဂဟိတာနံ။ ကိုင်တိုင်းကိုင်တိုင်းကုန်သော
ကမ်းနားမြက်သစ် ပင်တို့၏။ ပလုဇ္ဇနတ္တာ။ သဲကမ်းမြေပိုင်နှင့် တကွပြု
ကျလာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိသဿ။ ရေမွှန်းသမား ယောကျာ်း
ကုန်လျှော်၏။ ဗျသနပတ္တိဝိယ။ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ စတုဟိ
ဂါဟေဟိ။ ရှုပ်အတ္တတောသမနုပုဿတိ ရူပဝန္တံ ဝါအတ္တာနံဤသို့အစရှိ
သောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော လေးပါးသော စွဲလမ်းခြင်းတို့ဖြင့်။ ဂဟိတာနံ။ စွဲ

၁၈၂ ခန္ဓဝုတ္တံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှံ။

လင်းအပ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ။ ဒုဗ္ဗလဖြစ်သော ခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ ဝိပရိကာ
မေ၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဗာလပုလုန္ဒနဿ၊ ပုလုဇဉ်မိုက်၏။
သောကာဒိဗျသနပ္ပတ္တိ၊ သောကအစရှိသောပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်း
သို့ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ ဝိဝဒတိတိ၊ ဝိဝဒတိဟူသည်ကား၊ အနိစ္စံ၊
အနိစ္စတည်း၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ အနတ္တံ၊ အနတ္တတည်း၊ အသုဘံ၊ အသုဘ
တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယထာသဘာဝေန၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောဖြင့်၊ ဝဒန္တေ
န၊ ဟောပါသော၊ မယာ၊ ငါဘုရားနှင့်။ သဗ္ဗိ၊ တကွ၊ နိစ္စံ၊ နိစ္စတည်း၊ သုခံ၊ သုခ
တည်း။ အတ္တံ၊ အတ္တတည်း၊ သုဘံ၊ သုဘတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အယထာ
သဘာဝေန၊ မဟုတ်မမှန်သောသဘောဖြင့်၊ ဝဒန္တေ၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဝ
ဒတိ၊ တရားကိုယ်တည်းမှဆန့်ကျင်သည်ကိုသာဆို၏။ လောကဓမ္မောတိ၊
လောကဓမ္မံ ဟူသည်ကား၊ ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်။ ဟိ
သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်မှန်၏။ တံ၊ ထိုခန္ဓာပဉ္စကကို၊ လုဇ္ဈနသဘာဝတ္ထာ၊ ပျက်
ခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောကဓမ္မောတိ၊ လောကဓမ္မော
ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကိန္တိကရောမိတိ၊ ကိန္တိကရောမိဟူသည်ကား၊
ကထံ ကေနက၊ ရဏေန။ အဘယ်သို့သော 'အကြောင်းဖြင့်၊ အန္တံ'၊ ဝမ်း
တွင်းကအလင်းကိုမရသောစစ္စန္ဒယောကျ်ားနှင့်အလားတူသော၊ အစက္ခ
ကံ၊ ပညာပျက်စိချိုသော၊ အစာနန္တံ၊ တစ်စုံတစ်ခုမသိတတ်သော၊ အပဿန္တံ၊
တရားသဘောကို မောဟလွင်းခြုံ၍မှုံမှုံမှ မမြင်သော၊ တံဗာလပုလုန္ဒနံ၊
ထိုပုလုဇဉ်မိုက်ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ကရောမိ၊ ပြုနိုင်တော့မည်
နည်း။ ဟိ၊ သင့်စွာ၊ မယံ၊ ငါ၏၊ ပဋိပတ္တိကထနမေဝ၊ ပဋိပတ်ကို ဟောခြင်း
သည်သာလျှင်၊ ဘာရော၊ ဝန်တည်း။ ပဋိပတ္တိပူရဏံပန၊ ပဋိပတ်ကိုဖြည့်
ခြင်းမူကား။ ကုလပုတ္တာနံ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့၏၊ ဘာရော၊ ဝန်တာ
တည်း၊ ဣတိအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေသတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣမသ္မိံသုတ္တေ၊
ဤသုတ်၌၊ တယထာလောကံ၊ သုံးပါးသော လောကတို့ကို၊ ကထိတာ၊
ဟောအပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ဖင်ရှားပြပြီးအံ့။ နာဟံဘိက္ခဝေလောကေနာတိတ္ထေ၊
နာဟံဘိက္ခဝေ လောကေန ဟူသောဤပါဌ၌၊ သတ္တလောကော၊ သတ္တ
လောကကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ အတ္ထိဘိက္ခဝေ လောကေနလောက
ဓမ္မောတိတ္ထေ၊ အတ္ထိဘိက္ခဝေ လောကေနလောကဓမ္မောဟူသော ဤပါဌ၌၊
သင်္ခါရေလောကော၊ သင်္ခါရလောကကို၊ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ တထာ

ဂတော လောကေဇာတော လောကေ သံဝဇောတိဋ္ဌေ။ တထာဂတော
လောကေဇာတောလောကေသံဝဇောဟူသောဤပါဌ၌၊ ဩကာသလော
ကော၊ဩကာသလောကကို၊ ကထိတော၊ဟောအပ်၏။ ဒုတိယံ၊ဒုတိ
ယသုတ်သည်၊နိဗ္ဗိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊တတိယသုတ်၌၊ ဂင်္ဂါယနဒိယာတိဇေတိ၊ ဂင်္ဂါယနဒိ
ယာတိဇေဟူသည်ကား၊အယုတ္တုပုရဝါသိနော၊ အယုတ္တုမြို့သားတို့သည်၊
အပရိမာနဘိက္ခု၊ပရိဝါရစာရိကံ၊အတိုင်းအရှည်မရှိ များစွာသောရဟန်း
အပေါင်း၊ခြံရံလျက်ဒေသစာရိယုညှဉ်လည်ခြင်းကို၊ စရမာနံ၊ လှည့်တော်မူ
သော၊တထာဂတံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို၊အတ္တနော၊မိမိ၏၊နဂရံ၊အယုတ္တုပုရ
မြို့သို့၊သမ္ပတ္တံ၊မခေါ်ပင့်ချေရောက်လာပေသည်ကို၊ ဒိသ္မာ၊မြင်၍၊ဧကသ္မိံ၊
တခုသော၊ဂင်္ဂါယ၊ဂင်္ဂါမြစ်၏၊နိဝတ္တနဋ္ဌာနေ၊ ရေအယဉ်၏လည်ရာမြစ်
ကွေ့တောင်၌၊မဟာဝနသဏ္ဌေ၊ ကြီးစွာသောတောအုပ်၌၊ မဏ္ဍိတပဒေ
သေ၊ပန်း သစ်သီးတို့ဖြင့် မပြီးပျော်ရာ တန်ဆာဆင်အပ်သော အရပ်၌၊
သတ္တု၊မြတ်စွာဘုရားအား၊ဝိဟာရံ၊ကျောင်းတော်ကို၊ ကထ္ဌာ၊ပြု၍၊အဒံ
သု၊လှူကုန်၏၊ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊တတ္ထ၊ထိုမြစ်ကွေ့ ကမ်းထိပ်
အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံသောထိုကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရတိ၊နေတော်မူ၏၊တံ၊
ရပ်တင်ရေလျည်း မြေကြီးသည်၌ ဥယျာဉ်ရံစုံ၏အကြားဆောက်ထား
သော ထိုကျောင်းတော်ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ဂင်္ဂါယနဒိယာ တိဇေတိ၊
ဂင်္ဂါယနဒိယာ တိဇေဟူ၍၊ ဂုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏၊ တတြခေါ ဘဂဝါဘိက္ခု၊
အာမန္တေသီတိ၊ တဗြံခေါ ဘဂဝါဘိက္ခု၊ အာမန္တေသီ ဟူသည်ကား၊
တထွီဝိဟာရေ၊ ထိုဆိုပြီးသော ကျောင်းတော်၌၊ ဝသန္တော၊နေတော်မူ
သော၊ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ သာယန္တသမယံ၊ညချမ်းအခါ၌၊ဂန္ဓ
ကုဒ္ဒိတော၊ဂန္ဓကုဒ္ဒိမှ၊ နိက္ခမိတွာ၊ထွက်တော်မူ၍၊ ဂင်္ဂါတိဇေ၊ဂင်္ဂါမြစ်
ကွေ့ ကမ်းထိပ်ဘေး၌၊ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓါသနေ၊ခင်းထားအပ်သောမြတ်သော
ဘုရားနေရာတော်၌၊နိသိန္ဓော၊ သီတင်းသုံးတော်မူလျက်၊ဂင်္ဂါယနဒိယာ၊
ဂင်္ဂါမြစ်၌၊အာဂန္တန္တံ၊ပြေးလာသော၊မဟန္တံ၊ကြီးစွာသော၊ပေဏာပိဏ္ဍိံ၊
ရေမြှုပ်ပိုင်ကို၊ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍၊မမ၊ငါဘုရား၏၊ဗိမာသနေ၊သာသနာ
တော်၌၊ပစ္စက္ခနိသိတံ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သောရေမြှုပ်ပိုင်ကိုမှီသော၊
ဧကံဓမ္မံ၊တရားတခုကို၊ ကထေသမာမိ၊ ဟောပေအံ၊အုတ်၊ဤသို့၊ ဝိန္တေ
တွာ၊ကြံတော်မူလတ်၍၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊နိသိန္ဓေ၊ လေတိတ်သော
အရပ်၌သီမီးတောက်ကဲ့သို့၊ ငြိမ်သက်စွာနေကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ရဟန်းတို့

၁၀၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ကို။ အာမဇန္တသိ။ ခေါ်တော်မူ၏။ မဟန္တပေဏဝိဇ္ဇန္တိ။ မဟန္တပေဏဝိဇ္ဇာသိဟူသည်ကား။ ဥဋ္ဌာနုဋ္ဌာနေ။ ထရာထရာဋ္ဌာနန္တိ။ ဗဒရပက္က ပမာဏတော။ ဆီးသီးမှည့်ပမာဏမှ။ ပဋ္ဌာယ။ စ၍။ အနုဘောတောဂမနေန။ အကြောသို့ ရံခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အနုဝုဗ္ဗေန။ အစဉ်သဖြင့်။ သံဝဓိတွာ။ ထိုထိုအရပ်၌ ထကုန်သော အဝဿိအကြီးဖြစ်ကုန်သောရေမြှုပ်စိုက်တို့၏ ငြိခြင်းကြောင့် အပြားအားဖြင့်ကြီးပွားလတ်၍။ ပဗ္ဗတကုဋေမတ္တံ။ တောင်ထွန်ပမာဏ ရှိသည်။ ဇာတံ။ ဖြစ်လတ်၏။ ယတ္ထ။ အကြင် ရေမြှုပ်စိုက်၌။ ဥဒကသပ္ပါဒယော။ ရေမြှုပ်အစရှိကုန်သော။ အနေကပါဏယောနိ။ များစွာသော ပိုးမျိုးတို့သည်။ ဝသန္တိ။ နေကုန်၏။ ဧဝရူပံ။ ဤသို့ သဘောရှိသော။ မဟန္တကြီးစွာသော။ ပေဏဝိဇ္ဇာ။ ရေမြှုပ်စိုက်ကို။ အာဝဟေယျာတိ။ အာဝဟေယျဟူသည်ကား။ အာဟာရေယျ။ ဆောင်သွားရာ၏။ ပန။ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ သောအယံပေဏဝိဇ္ဇော။ ထိုရေမြှုပ်စိုက်သည်။ ဥဋ္ဌိတဋ္ဌာနေပိ။ ထသောအရပ်၌လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ။ ပျက်၏။ ထောကံ။ အနည်းငယ်။ ဂစ္ဆာပိ။ သွား၍လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ။ ပျက်၏။ ဧကန္တိယောဇနာဒိဝသေန။ တယူဇနာနှစ်ယူဇနာစသည်တို့၏အတွင်းဖြင့်။ ဒုရံ။ အဝေးသို့။ ဂစ္ဆာပိ။ သွား၍လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ။ ပျက်၏။ ပန။ စင်စစ်သော်ကား။ အန္တရာ။ အကြား၌။ အဘိဇ္ဇန္တောပိ။ မပျက်သော်လည်း။ မဟာသမုဒ္ဒံ။ မြစ်ပေါင်းဆုံရာမဟာသမုဒ္ဒရာသို့။ ပတွာ။ ရောက်၍။ အဝဿမေဝ။ မချွတ်သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇတိ။ ပျက်၏။ နိဇ္ဈာပေယျာတိ။ နိဇ္ဈာပေယျဟူသည်ကား။ ဩဇာသောကေယျ။ ကြည့်ရာ၏။ ယောနိသောဥပပရိက္ခေယျာတိ။ ယောနိသောဥပပရိက္ခေယျဟူသည်ကား။ ကာရဏေန။ အသင့်အားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခေယျ။ ရံစမ်းရာ၏။ ကိဉ္ဇိသိယာဘိက္ခဝေပေဏဝိဇ္ဇောသာရောတိ။ ကိဉ္ဇိသိယာဘိက္ခဝေ ပေဏဝိဇ္ဇော သာရောဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ။ ရဟန်းတို့။ ပေဏဝိဇ္ဇာ၌။ ရေမြှုပ်စိုက်၌။ သာရောနာမ။ အနှစ်မည်သည်။ ကိံဘဝေယျ။ အဘယ်ကြောင့်ရှိလိမ့်မည်နည်း။ နဘဝယျေဝ။ မရှိရာသည်သာတည်း။ ဝိလိယိတွာ။ မြည့်မြည့်ကြေ၍။ ဝိဓိသေယျေဝ။ ပျော်ပျက်သည်သာတည်း။ ဧဝမေဝခေါတိ။ ဧဝမေဝခေါဟူသည်ကား။ ပေဏဝိဇ္ဇော။ ရေမြှုပ်စိုက်သည်။ နိဿာရောယထာ။ အနှစ်မရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ။ ဤအတူ။ ရူပဓိ။ ရုပ်သည်လည်း။ နိစ္စသာရေဝသာရအတ္ထသာရဝိရဟေန။ နိစ္စအဖြစ်ဟူသောအနှစ်ခိုင်ခံ့သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနှစ်အတ္တဟူသောအနှစ်မှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နိဿာရေမေဝ။ အနှစ်မဲ့သည်သာတည်း။ သောပေဏဝိဇ္ဇော။ ထိုရေမြှုပ်စိုက်သည်။ ဣမိနာ။ ဤရေမြှုပ်

စိုင်းဖြင့်၊ ပတ္တဝါ၊ သမိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထာလကံဝါ၊ ခွက်ယောက်ကို
လည်းကောင်း၊ ကရိသ္မာမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊
မတတ်ကောင်း၊ ဥပါယေန၊ ဥပါယ်ဖြင့်၊ ဂဟိတောပိ၊ မပါ ပါအောင်ကြံ၍
ယူအပ်သော်လည်း၊ တမတ္ထံ၊ ထိုသမိတ်ခွက်ယောက်ပြုခြင်းကိစ္စကို၊ အ
သာရတ္တာ၊ အနှစ်မဲ့သောကြောင့်၊ နသာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်၊ ဘိဇ္ဇတေဝ ယ
ထာ၊ ပျက်သည်သာဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဇေံ၊ ဤအတူ၊ ရှပ်ဗ္ဗိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊
နိစ္စန္တိ ဝါ၊ မြဲ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇေဝန္တိ ဝါ၊ ခိုင်ခံ့၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊
အဟန္တိ ဝါ၊ ငါ့ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မမန္တိ ဝါ၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍လည်းကောင်း၊
ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဂဟိတေမ္ပိ၊ မိစ္ဆာဘိနိဝေသ
ဖြင့်ယူအပ်သော်လည်း၊ တထာ၊ ထိုနိစ္စရုပ်စသောအခြင်းအရာဖြင့်၊ နတိဋ္ဌ
တိ၊ မတည်၊ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသည်၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသည်၊ အနတ္တာ၊ အနတ္တသည်၊
အသုဘညေဝ၊ အသုဘသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိဇေံ၊ ဤသို့၊
ဗေဏဝိဏ္ဏသဒိသမေဝ၊ ရေမြှုပ်ပိုင်နှင့်တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ဝါပန၊ တနည်းသော်ကား၊ ဗေဏဝိဏ္ဏော၊ ရေမြှုပ်ပိုင်သည်၊ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓေါ၊
အပေါက်ပေါက် အထွင်းထွင်းရှိသည်၊ အနေကသန္တိဗာဠိတော၊ တပါး
မဟုတ်များစွာသောအစပ်တို့ဖြင့်ဆက်စပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဗဟူနံ၊
များစွာကုန်သော၊ ဥဒကဒ္ဓံပွါဒီနံ၊ ရေမြွေအစရှိကုန်သော၊ ပါဏာနံ၊ တိ
ရန္တာနံတို့၏၊ အာဝါသော၊ နေရာသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊
ဇေံ၊ ဤအတူ၊ ရှပ်ဗ္ဗိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊ ဆိဒ္ဓါဝဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ပေါက်အထွင်း
ထွင်းသည်၊ အနေကသန္တိဗာဠိတံ၊ တပါးမဟုတ်များစွာသောအစပ်တို့ဖြင့်
ဆက်စပ်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ကုလဝသေနေဝ၊ အမျိုးအရေအတွက်၏
အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဧတ္ထံ၊ ဤရုပ်အရပ်၌၊ အသိတိကိမိကုလာနိ၊ ပိုးမျိုးရှစ်
ဆယ်တို့သည်၊ ဝသန္တိ၊ အောင်းကုန်၏၊ တဒေဝ၊ ထိုရုပ်အရသည်သာ
လျှင်၊ တေသံ၊ ထိုပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့၏၊ သူတိဗာရန္တိ၊ မီးနေအိမ်သည်လည်း
ကောင်း၊ ဝစ္စကုဋိပိ၊ ကျင်ကြီးအိမ်သည်လည်းကောင်း၊ ဂိလ္လာနသာလာပိ၊
သူနာစရပ်သည်လည်းကောင်း၊ သုဿာနန္တိ၊ သုဿာန်သည်လည်းကောင်း၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိ၊ သင့်စွာ၊ တေ၊ ထိုပိုးမျိုးရှစ်ဆယ်တို့သည်၊ အညတ္ထံ၊
ခန္ဓာအိမ်မှတပါးသို့၊ ဂန္တံ၊ သွား၍၊ ဗိတ္တ ဝုဠာနာဒိနိ၊ ကိုယ်ဝန်ဖွားခြင်းစ
သည်တို့ကို၊ နကရောန္တိ၊ မပြုကုန်၊ ဇေံ၊ ဤသို့၊ ဗေဏဝိဏ္ဏသဒိသမေဝ၊
ရေမြှုပ်ပိုင်နှင့်တူသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ စ၊ တနည်းသော်ကား၊
ဗေဏဝိဏ္ဏော၊ ရေမြှုပ်ပိုင်သည်၊ အာဒိတော၊ အစ၌၊ ဗဒ္ဓပုပ္ဖမတ္တော၊

၁၈၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဆီးသီးမှည့်ပမာဏရှိသည်ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ပဗ္ဗတ
ကုဋမတ္တောပိ၊ တောင်ထွန်ပမာဏရှိသည်လည်း၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သ
ကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ရူပဗ္ဗိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊ အဝိဒိတေ၊ လက်မွန်အစဉ်၊ ကလ
လမတ္တံ၊ ဇာတိဥဏ္ဍုမည်သောသား၏အမွေးဖျား၌ပါသောဆီပေါက်ပမာဏ
ရှိသောကြေညာသည်၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ဧတေရဟိ၊
ယခုအခါ၌၊ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏၊ ဝသေန၊ အတွင်းဖြင့်၊ ဗျာမမတ္တဗ္ဗိ၊ တလံမျှ
သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဂေါမဟိ၊ သဟတ္ထိအာဒိနံ၊ နွားကျွဲဆင်အစ
ရှိသည်တို့၏၊ ဝသေန၊ အတွင်းဖြင့်၊ ပဗ္ဗတကုဋမတ္တဗ္ဗိ၊ တောင်ထွန်အတိုင်း
အရှည်ရှိသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ မစ္ဆကစ္ဆပါဒိနံ၊ ငါးလိပ်အစရှိ
သည်တို့၏၊ ဝသေန၊ အတွင်းဖြင့်၊ အနောကယောဇနသတပ္ပမာဏံပိ၊ ယူဇ
နဝအရာမကသည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လည်း၊ ဖေဏာပိဏ္ဍ
သဒိသံ၊ ရေဖြူပိုင်းနှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ စ၊ တထွေတုံလည်း၊ ဖေ
ဏာပိဏ္ဍာ၊ ရေဖြူပိုင်းသည်၊ ဥဗ္ဗိတမတ္တောပိ၊ ထကာမျှဖြစ်၍လည်း၊ ဘိဇ္ဇ
တိ၊ ပျက်၏၊ ထောကံ၊ အနည်းငယ်၊ ဝတ္တံပိ၊ သွား၍လည်း၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊
သရဗ္ဗံ၊ သရဗ္ဗရာသို့၊ ပတွာပန၊ ရောက်၍မူကား၊ တရက်ပွဟတံ၊ လှိုင်းပုတ်
အပ်သည်၊ ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ အဝဿမေဝ၊ မချွတ်သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇတိယထာ၊
ပျက်သကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ၊ ရူပဗ္ဗိ၊ ရုပ်သည်လည်း၊ ကလလသာဝေ
ပိ၊ ကလလအဖြစ်၌လည်း၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊ အဗ္ဗုဒါဒိသာဝေပိ၊ အဗ္ဗုဒေ
သံလည်တို့၏အဖြစ်၌လည်း၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊ ပန၊ စစ်စင်မူကား၊ အန္တရာ၊
အကြား၌၊ အဘိဇ္ဇမာနဗ္ဗိ၊ မပျက်သော်လည်း၊ ဝဿသတာပယကာနံ၊ အနှစ်
တရာအသက်ရှည်သောသူတို့အား၊ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တရာသို့၊ ပတွာ၊
ရောက်လတ်သော်၊ အဝဿမေဝ၊ မချွတ်သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏၊ မရဏ
မုခေ၊ သေမင်း၏ခံတွင်း၌၊ ဝဏ္ဏဝိဝဏ္ဏံ၊ မှန်မှန်ညက်ညက်ပျက်ကြေသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လည်း၊ ဖေဏာပိဏ္ဍသဒိသံ၊ ရေဖြူပိုင်းနှင့်တူ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ကိဉ္ဇိသိယာဘိက္ခဝေဝေဒနာယသာရေတိအာဒိ
သု၊ ကိဉ္ဇိသိယာဘိက္ခဝေဝေဒနာယသာရေဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဟူ၌၊
ဝေဒနာဒိနံ၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့၏၊ ဝဗ္ဗုဋ္ဌာဒိတိ၊ ရေပွက်အစရှိသည်တို့
နှင့်၊ သဒိသတာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ဟို၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လတ္တံ့၊ သောနည်းဖြင့်၊
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ လိအပ်၏၊ ဟိ၊ ထင်စွာပြအံ့၊ ပုဗ္ဗုဋ္ဌော၊ ရေပွက်သည်၊ အသာ
ရောယထာ၊ အနှစ်မဲ့သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဝေဒနာပိ၊ ဝေဒနာသည်လည်း
အသာရာ၊ အနှစ်မဲ့၏၊ စ၊ ထိုမြို့လည်း၊ သော၊ ထိုရေပွက်သည်၊ အဗာ

၂၉၅

လော၊ အားမရှိသည်၊ အဂယျ၊ ပဂေါ၊ ကိုင်ခြင်းငှါမခံသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊
တံ၊ ထိုရေပွက်ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကောက်ယူ၍၊ ဗလကံဝါ၊ ပျဉ်ချပ်ကိုလည်း
ကောင်း၊ အာသနံဝါ၊ နေရာကိုလည်းကောင်း၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ
မတတ်ကောင်း၊ ဂဟိတဂဟိတော၊ ကိုင်တိုင်းကိုင်တိုင်း၊ ဘိဇ္ဇတေဝယ
ထာ၊ ပျက်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဝေဒနာပိ၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ အဗလော၊
အားမသန်သည်၊ အဂယျ၊ ပဂေါ၊ ကိုင်ခြင်းငှါမခံသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိစ္စာ
တိဝါ၊ နိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရဝါတိဝါ၊ ခိုင်ခံ့၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
ဂဟေတုံ၊ ကောက်ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဂဟိတာပိ၊ ယူ
အပ်သော်လည်း၊ တထာ၊ ထိုနိစ္စရဝအခြင်းအရာဖြင့်၊ ကာရီ၊ ပြုလေ့ရှိသည်
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အဂယျ၊ ပဂတာယပိ၊ ကိုင်ယူ
ခြင်းငှါမခံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်၊ ပုဗ္ဗုဇ္ဇသဒ္ဓိ
သာ၊ ရေပွက်နှင့်တူ၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ တသ္မိံ တသ္မိံ ဥဒကမိန္ဒု၊ ထိုထိုရေ
ပေါက်သည်၊ ပဟိတေ၊ ကျလတ်သော်၊ ပုဗ္ဗုဇ္ဇော၊ ရေပွက်သည်၊ ဥပ္ပန္နတိ
စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ဘိဇ္ဇတိစ၊ ပျက်လည်းပျက်၏၊ မိရဋ္ဌတိကော၊ ကာလ
ဖြင့်ရှည်တည်ခြင်းရှိသည်၊ နဟောတိယထာ၊ မတည်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအ
တူ၊ ဝေဒနာပိ၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ ဥပ္ပန္နတိစေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ ဘိဇ္ဇတိစ
ပျက်လည်းပျက်၏၊ မိရဋ္ဌတိကော၊ ကာလဖြင့်ရှည်တည်ခြင်းရှိသည်၊ နဟော
တိ၊ မဖြစ်၊ ကေန္တရာက္ခဏေ၊ လက်ပျစ်တချက်ခဏ၌၊ ကောဒိုသတသ
ဟဿသင်္ခါ၊ ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်မျှလောက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍၊
နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏၊ စ၊ နှိမ့်တပါး၊ ပုဗ္ဗုဇ္ဇော၊ ရေပွက်သည်၊ ဥဒကတလံ၊
အောက်ခံရေအပြင်ကိုလည်းကောင်း၊ အညတော၊ တပါးမှ၊ ပတန္တံ၊ ကျ
လာသော၊ ဥဒကမိန္ဒု၊ ရေပေါက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဥဒကဇလ္လံ၊ ရေမြှေး
ဖြစ်၍တည်သောရေ အညစ် အကြေးအစေး အညှို့ကိုလည်းကောင်း၊ တံ၊
ထိုအမြှေးဖြစ်၍ တည်သော ရေအညစ်အကြေး အစေး အညှို့ကို၊ ကဗ္ဗိ
တွာ၊ ရုံး၍၊ ဖုဋ္ဌံ၊ အဖုကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဂဟဏဝါတဉ္စ၊ ယူသောလေကို
လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝတ္ထာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ကာရဏာနိ၊ အ
ကြောင်းတို့ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဥပ္ပန္နတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဝေ
ဒနာပိ၊ ဝေဒနာသည်လည်း၊ ဝတ္ထု၊ တက္ခလသော ဝတ္ထုကိုလည်းကောင်း၊
အာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံစသော အာရုံကိုလည်းကောင်း၊ ကိလေသဇလ္လံ၊ ရှေး၌
ပြီးသော မူလကာရဏဖြစ်သော ကိလေသာအာရုံ သံသယတတ်သည်
ဖြစ်သော သဟဇာတ် ကိလေသာ ဟူသော အစေး အညှို့ကို လည်း

မိမိတို့ဝတ္ထုသိပညာတို့အဋ္ဌကထာဝိသိသိ။

ကောင်း၊ ဗသသံဃာနန္ဒ၊ ဗသဟူသောတ္ထဝိ ခတ်မိသော တရားကို
လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ ကာရဏာနိ၊
အကြောင်းတို့ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့လည်း၊ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာသည်၊ ပုဗ္ဗုဒ္ဓသဒိသာ၊ ရေပွက်နှင့်တူ၏၊ သညာဝိ၊ သညာသည်
လည်း၊ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနှစ်မဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မရိဝိသဒိသာ၊
တံလျှပ်နှင့်တူ၏၊ အဂတ္တုပဂဋ္ဌေန၊ ကိုင်ယူခြင်းငှါမခံသောအနက်ကြောင့်၊
တထာမရိဝိသဒိသာ၊ ထိုတံလျှပ်နှင့်တူ၏၊ ဟိ၊ သင့်စွ၊ တံ၊ ထိုတံလျှပ်ကို၊
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဝိဝိတုံဝါ၊ သောက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း၊ နှာယိတုံဝါ၊
ရေချိုးခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ ဘာဇနံ၊ အိုးခွက်ကို၊ ပူရေတုံဝါ၊ ပြည့်စေ
ခြင်းငှါ လည်းကောင်း၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ အဝိစ၊ ဆိုဘွယ်တပါး
မရှားသေးဘူး၊ မရိဝိ၊ တံလျှပ်သည်၊ ဝိပ္ပန္နတိယထာ၊ တုန်လှုပ်သကဲ့သို့၊
သညာတုမိဝေဝါဝိယ၊ ပြင်းစွာဖြစ်သော ထမ်းပိုး အဟုန်ကဲ့သို့၊ ခါယတိ
ယထာ၊ ထင်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ နိလသညာဒိတောဒါ၊ ညှိသောအဆင်း
ကိုအာရုံပြုသော သညာစသည်အပြားရှိသော၊ သညာဝိ၊ သညာသည်
လည်း၊ နိလာဒိအနုဘဝနတ္ထာယ၊ အညှိအစရှိသောအာရုံကိုခံစားခြင်းငှါ၊
အပဟိနတဏှာယ၊ မပယ်အပ်သော တဏှာရှိသော၊ ပုဂ္ဂလုဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
အား၊ ဗန္ဓတိယထာ၊ တုန်လှုပ်သောအခြင်းအရာသို့ ရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်၏၊
မရိဝိ၊ တံလျှပ်သည်၊ မဟာဇနံ၊ လူများကို၊ ဝိပ္ပလဇ္ဈတိယထာ၊ လှောင်ယမ်း
ချွတ်မှား စကားဆိုစေသကဲ့သို့၊ ပရိပုဏ္ဏဝါဝိဝိယ၊ ပြည့်သောအင်းအိုင်
ကဲ့သို့၊ ပရိပုဏ္ဏနဒိဝိယ၊ ပြည့်သောမြစ်ကဲ့သို့၊ ဒိဿတိတိ၊ ထင်၏ဟူ၍၊
ဝဒါပေတိယထာ၊ အချွတ်ချွတ်အမှားမှားစကားဆိုစေ၏သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊
သညာဝိ၊ သညာသည်လည်း၊ ဝိပ္ပလဇ္ဈတိ၊ လှောင်ယမ်းချွတ်မှား စကား
ဆိုစေ၏၊ ဣဒံ၊ ဤအာရုံသည်၊ နိလကံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိ၏၊ သုတံ၊ တင့်
တယ်၏၊ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏၊ နိစ္စံ၊ ခြံ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒါပေတိ၊ ဆိုစေ၏၊ ဝိတ
ကာဒိသုဝိ၊ ရွှေသော အဆင်းရှိသော အာရုံစသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ
နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊
ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဝိပ္ပလဇ္ဈနုသဝိ၊ လှောင်ယမ်းချွတ်မှားစကားဆိုသဖြင့်လည်း၊
မရိဝိသဒိသာ၊ တံလျှပ်နှင့်တူ၏၊ အဇုက္က၊ ဇကဇာတန္တိ၊ အကုက္က၊ ဇကဇာ
တံဟူသည်ကား၊ အန္တော၊ အတွင်း၌၊ အသညာတစာနုဗ္ဗဏ္ဏကံ၊ ဆင်ငယ်
နှာမောင်းကဲ့သို့တခဲနက် အခြောင်းဖြစ်သောဝါးခိုင်မတ် မရောက်သေး
သော၊ သင်္ခါရာဝိ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း၊ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနှစ်မဲ့သည်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ ကဒလိက္ခန္ဓသဒိဿ၊ ဌက်ပျောတုံးနှင့်တူကုန်၏။ အဂပတ္တ၊ ပဂဋ္ဌေန၊ အသုံးယူခြင်းငှါမခံသောအကြောင်းကြောင့်၊ တထာကဒလိက္ခန္ဓသဒိဿ၊ ထိုဌက်ပျောတုံးနှင့် တူကုန်၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့။ ကဒလိက္ခန္ဓတော၊ ဌက်ပျောတုံးမှ၊ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတစ်ခုကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ ဂေါပါနသိအာဒီနံ၊ အခြင်ယနယ်စသည်တို့၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ၊ ဥပနေတု၊ ဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ယဒတ္ထာ၊ အကြင်အကျိုးငှါ၊ ဥပနိတံ၊ မှား၍ ဆောင်အပ်၏။ တထာတဒတ္ထာ၊ ထိုအကျိုးငှါ၊ နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ သင်္ခါရာဒိ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း၊ နိစ္စာဒိဝသေန၊ နိစ္စအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂဟေတု၊ ယူခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဂဟိတာပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော်လည်း၊ တထာဂဟိတာကာရာ၊ ထိုထိုယူအပ်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊ စ၊ တနည်းသော်ကား၊ ကဒလိက္ခန္ဓော၊ ဌက်ပျောတုံးသည်၊ ဗဟုပတ္တဝဋ္ဌိသမောဓာနော၊ အထပ်ထပ်တည်သော များစွာသောအဖတ်အပေါင်းသည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်၊ ဗဟုဓမ္မသမောဓာနော၊ ဗဿစေတနာစသော များစွာသောတရားအပေါင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စ၊ တထေဝကား၊ ကဒလိက္ခန္ဓော၊ ဌက်ပျောတုံးသည်၊ နာနာလက္ခဏော၊ ဝဏ္ဏဂန္ဓရသဗဿစသည်ဖြင့်အထူးထူးသောသဘောရှိသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ ဗာဟိရာယ၊ အပဖြစ်သော၊ ပတ္တဝဋ္ဌိယာ၊ ရပ်ပတ်၍တည်သောအဖတ်၏၊ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်၊ အညောယေဝ၊ တပါးသာတည်း။ တတော၊ ထိုအပဖြစ်သောအဖတ်မှ၊ အတ္တန္တရအတ္တန္တရာနံ၊ အတွင်းအတွင်းကျကုန်သောအဖတ်တို့၏၊ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်၊ အညော၊ တပါးသာတည်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာပိ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်လည်း၊ နာနာလက္ခဏော၊ အထူးထူးသောလက္ခဏာရှိ၏။ ဟိ၊ ထင်ရှားဆိုအံ့။ ဗဿဿ၊ ဗဿ၏၊ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာသည်၊ အညဒေဝ၊ တပါးသာတည်း။ စေတနာဒီနံ၊ စေတနာ အစရှိသည်တို့၏၊ လက္ခဏာ၊ လက္ခဏာ တို့သည်၊ အညာ၊ တပါးတို့တည်း။ ပန၊ ထိုသို့အသီးအသီးလက္ခဏာရှိလျက်၊ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍၊ ဧကော၊ တခုမူသော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓောဝ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူ၍သာလျှင်၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်၊ ကဒလိက္ခန္ဓသဒိဿော၊ ဌက်ပျောတုံးနှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စက္ခု၊ မာပုရိသောတိ၊ စက္ခုမာပုရိသော ဟူသည်ကား၊ မံသစက္ခု၊

၁၉၀

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ။

နာစေဝ၊ ခံသစက္ခုဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပညာစက္ခုနာစ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်
 ၎င်း၊ နှုတ်၊ ဤသို့၊ နှိတ်၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ စက္ခုဟိ၊ စက္ခုတို့ဖြင့်၊ စက္ခုမာ၊
 ခံသစက္ခု ပညာစက္ခုနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ဟိ၊ သင့်စွ၊ အသေ၊ ထိုယောကျ်ား
 အား၊ အပဂတပဋိလပိဇ္ဇကံ၊ ထိမ်လွှာသူလာဟူသော အပြစ်ကင်းသည်
 လည်းဖြစ်သော ထွဋ်မြည်း အမာဟူသော အပြစ်ကင်းသည်လည်းဖြစ်
 သော၊ ပရိသုဒ္ဓံ၊ ဝေးသောရူပါရုံသိမ်မွေ့သောရူပါရုံကို မြင်နိုင်စွမ်းသည်
 ဖြစ်၍ထက်ဝန်းကျင်ဝင်ကြယ်သော၊ ခံသစက္ခု၊ ခံသစက္ခုသည်လည်း၊
 ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ အသေရတာဝဒသနတ္ထံ၊ အနှစ်မဲ့သော ဝတ္ထု၏အနှစ်မဲ့
 သည်၏အဖြစ်ကိုစင်စစ်မြင်စွမ်းနိုင်သော၊ ပညာစက္ခု၊ ပညာစက္ခုသည်
 လည်း၊ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်လည်း၊ အသေရကဋ္ဌေန၊
 အနှစ်မဲ့သောသဘောကြောင့်၊ မာယာသဒိသံ၊ မျက်မှည့်သည်အတတ်
 ဖြင့်ပြအပ်သောဝတ္ထုနှင့်တူ၏၊ အဂယျ၊ ပဂဋ္ဌေန၊ အသုံးယူခြင်းငှါမခံသော
 အနက်ကြောင့်၊ တထာမာယာသဒိသံ၊ ထိုမျက်မှည့်သည်နှင့်တူ၏၊ စ၊ တ
 နည်းသော်ကား၊ မါယ၊ မျက်မှည့်အတတ်ဖြင့်ပြအပ်သောဝတ္ထုသည်၊ ဣတ္တ
 ရာ၊ အနည်းငယ်ကာလမျှတည်သည်၊ လဟုပစ္စုပဋ္ဌာနာ၊ လျှင်စွာရှေးရှုထင်
 သည်၊ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊
 ဣတ္တရာ၊ အနည်းငယ်သောကာလမျှတည်သည်၊ လဟုပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ လျှင်စွာ
 ရှေးရှုထင်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုအံ့၊ တံဝိညာဏံ၊ ထို
 ဝိညာဉ်သည်၊ တတောဝိ၊ ထိုမျက်မှည့်ပြအပ်သော ဝတ္ထုထက်လည်း၊
 ဣတ္တရတရဗ္ဗံ၊ ထူးသောဣတ္တရအဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ လဟုပစ္စုပဋ္ဌာန
 တရဗ္ဗံ၊ ထူးသောလဟုပစ္စုပဋ္ဌာနအဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဟောတိ၊ ထင်
 ရှား၏၊ ဟိ၊ သမတ္တနကိုဆိုအံ့၊ ဧတေန ဝစိတ္တေန၊ ထိုစိတ်တရတည်းဖြင့်သာ
 လျှင်၊ ဝရိသော၊ ယောကျ်ားသည်၊ အာဂတောဝိယ၊ လာသကဲ့သို့၊ ဂတော
 ဝိယ၊ သွားသကဲ့သို့၊ ဌိတောဝိယ၊ ရပ်သကဲ့သို့၊ နိဝိဇ္ဇောဝိယ၊ ထိုင်သကဲ့သို့၊
 ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏၊ စ၊ ထိုသို့ပင်ထင်ရှားသော်လည်း၊ အာဂမနကာလေ၊
 လာသောအခါ၌၊ ဖိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ အညဒေဝ၊ တပါးသာတည်း၊ ဂမနကာ
 လာသောသွားသောကာလသည်တို့၌၊ ဖိတ္တံ၊ စိတ်သည်၊ အညံ၊ တပါးပင်
 တည်း၊ ဧဝမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း၊ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်၊ မာယာသဒိသံ၊ မျက်
 မှည့်နှင့်တူ၏၊ စ၊ တနည်း သော်ကား၊ မာယာ၊ မျက်မှည့်အတတ်သည်၊
 မဟာဇနံ၊ များစွာသော မျက်မှည့်ဝဲ့ကြည့်သောသူကို၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အသု
 ဝဏ္ဏကိုသုဝဏ္ဏအမုတ္တကိုမုတ္တ ဤသို့စသဖြင့် မှည့်ပတ်တတ်၏၊ ယံကိဗ္ဗိ

ဒေဝ၊ အမှတ်မရှိသောအိုးခြမ်းအုတ်ကျောက် သဲစသည်ကိုလျှင်၊ ဣဒံ၊ ဤ
ဝတ္ထုသည်၊ သုဝဏ္ဏရတနတ္ထဘိ၊ ရွှေငွေပုလဲစသည်ဟူ၍၊ ဂါဟာပေ
တိ၊ ယူစေ၏၊ ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဉ်သည်လည်း၊ မဟာဇနံ၊ များစွာသော
လူအပေါင်းကို၊ ဝဇ္ဇေကိ၊ ထည့်ပတ်တတ်၏၊ တေနဝပိတ္တေန၊ ထိုပိတ်
ဖြင့်သာလျှင်၊ အာဂန္တန္တိ၊ လာသောသူကဲ့သို့၊ ဝန္တန္တိ၊ သွား
သောသူကဲ့သို့၊ ဌိတံ၊ ဌိတံ၊ ရပ်သောသူကဲ့သို့၊ နိသိန္တိ၊ ထိုင်သောသူကဲ့
သို့၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဂါဟာပေတိ၊ ယူစေတတ်၏၊ စ၊ ထိုသို့ပင်ယုံမှားသော်
လည်း၊ အာဂမနေ၊ လာရင်း၊ ဝိတ္တံ၊ ပိတ်သည်၊ အညဒေဝ၊ တပါးပင်တည်း၊
ဂမနာဒိသု၊ သွားရာကာလအစရှိသည်တို့၌၊ အညံ၊ တပါးပင်တည်း၊ ဧဝန္တိ၊
ဤသို့အလွန်လျှင် လျှင်သော အပြန်ရှိသော အဖြစ်ဖြင့်လည်း၊ ဝိညာဏံ၊
ဝိညာဉ်သည်၊ မာယာသဒိသံ၊ မျက်မှည့်သည်နှင့်တူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ ဘူရိပညေနာတိ၊ ဘူရိပညေနဟူသည်ကား၊ သဏ္ဌပညေနစေတ၊ သိမ်မွေ့
သောပညာရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဝိပုလဝိတ္တတပညေနစ၊ ပြန့်ပြောကျယ်
ဝန်းသောပညာရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သမ္ပုဇ္ဈေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊
အာယုတိ၊ အာယုဟူသည်ကား၊ ဇိဝိတိန္ဒြိယံ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်
၍၊ ဥဿာတိ၊ ဥဿာဟူသည်ကား၊ ကမ္မဇတေဇာဓာတု၊ ကမ္မဇတေဇာ
ဓာတ်တည်း၊ ပရတတ္တန္တိ၊ ပရတတ္တဟူသည်ကား၊ နာနာဝိခနံ၊ အထူးထူး
အပြားပြား ရှိကုန်သော၊ ကိမိဂဏာဒိနံ၊ မိုးအပေါင်း အစရှိသည်တို့၏၊
ဘတ္တံ၊ အစာသည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ တောဒိသာယံသန္တာနောတိ၊ တောဒိ
သာယံသန္တာနောဟူသည်ကား၊ မတကဿ၊ သူသေ၏၊ ယာဝသုသာနာ၊
သုသာန် တိုင်အောင်၊ စာဠိယတိ၊ စပ်အပ်၏၊ အယံပဝေဏိဓမ္မပဗ္ဗေ၊
ဤဓမ္မအစဉ်အဆက်သည်၊ ဇတဝိတိ၊ ဤသဘောရှိ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ မာယာယံဗာလလာပနီတိ၊ မာယာယံ
ဗာလလာပနီ ဟူသည်ကား၊ ယွာယံယောအယံဝိညာဏက္ခန္ဓော နာမ၊ အ
ကြင်ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်သည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ အယံ၊ ဤဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်၊
ဗလမဟာဇနံ၊ များစွာသောပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို၊ လပါပနိကမာယာ
နာမ၊ အဟံမမဤသို့စသည်ဖြင့်၊ မြည်တင်းစေတတ်သောမာယာအတတ်
မည်၏၊ ဝဇ္ဇေကတိ၊ ဝဇ္ဇေကဟူသည်ကား၊ ခွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ကာရဏေ
ဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ ခန္ဓသင်္ခါတော၊ ခန္ဓာဟုဆိုအပ်သော၊ အယံဘာဝေါ၊
ဤအဖြစ်သည်၊ ဝဇ္ဇေကတိ၊ သတ်တတ်၏၊ အညမညဗာတနေနိ၊ အချင်း

၁၆၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ချင်းသတ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်၊ သတိသန္ဓေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်၊ ဝဓကော၊ သတ်တတ်သောသူသည်။ မညာယတိ၊ ထင်၏။ ဣတိဝိ၊ ဤသို့ခန္ဓာရှိလတ်သော်သေခြင်းထင်၍တာဝေဘာဝအဘာဝအဘာဝ အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဇီဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေဟိကာရဏောဟိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဝဓကော၊ သတ်တတ်သောသူမည်၏။ ဟိ၊ အကြောင်းနှစ်ပါးကိုချဲ့ဆိုအံ့။ ဧကော၊ တခုသော၊ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ ဘိဇ္ဇမာနော၊ ပျက်သည်ရှိသော်၊ သေသဓာတုယော၊ ကြွင်းသောဓာတ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဧကုပ္ပါဒေကနိရောဓတ္တာ၊ တူသောဖြစ်ခြင်းတူသော ချုပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အာပေါဓာတုအာဒယော၊ အာပေါဓာတ်အစရှိသည်တို့သည်၊ တထာသေသဓာတုယော၊ ထိုကြွင်းသောဓာတ်တို့ကို၊ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ရူပက္ခန္ဓောဝ၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်သာလျှင်၊ ဘိဇ္ဇမာနော၊ ပျက်သည်ရှိသော်၊ အရူပက္ခန္ဓေ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့ကို၊ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍၊ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ အရူပက္ခန္ဓေသု၊ နာမ်ခန္ဓာတို့တွင်၊ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာအစရှိသည်တို့သည်၊ သညာဒိကေ၊ သညာအစရှိသည်တို့ကို၊ တထာဂဟေတွာဝ၊ ထိုသို့ယူ၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး၊ စတ္တာရောပိ၊ သေးပါးလုံးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေ၊ ထိုနာမက္ခန္ဓာတို့သည်၊ ဝတ္ထု၊ ရုပ်၊ ဝတ္ထု၊ ရုပ်ကို၊ ဂဟေတွာဝ၊ ယူ၍၊ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ အညမညဝဓနေန၊ အချင်းချင်းသတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဧတ္ထ၊ ဤခန္ဓာတို့၌၊ ဝဓကော၊ သတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်၊ သတိသန္ဓေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်၊ ဝဓဗန္ဓနန္တေဒါဒိနိ၊ သတ်ခြင်းနှောင်ဖွဲ့ခြင်းခြေလက်ဖြတ်ခြင်းစသည်တို့သည်၊ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့၊ ဧတေသု၊ ထိုခန္ဓာတို့သည်၊ သတိသန္ဓေသု၊ ရှိကုန်လတ်သော်၊ ဝဓဘာဝတောပိ၊ သတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ဝဓကော၊ သတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗသံယောဂန္တိ၊ သဗ္ဗသံယောဂ်ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗ၊ ကုန်အောင်ရုံသော၊ ဒသဝိဓမ္မိ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်ကို၊ အတ္တတံပဒန္တိ၊ အတ္တတံပဒ်ဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပတ္ထယံပတ္ထယန္တော၊ တောင့်တလျက်၊ စရေယျ၊ အသေအလဲ ကျင့်ရာ၏။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

၄ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌၊ သဿတိသမန္တိ၊ သဿတိသမံဟူ
သည်ကား၊ သဿတိဟိ၊ အဋ္ဌိအခါခပ်သိမ်းက မ္ဘာတိုင်အောင်မပြိုမကွဲ
တည်ကုန်သော၊ သိနေရမဟာပထဝီစန္ဒိမ သူရိယာဒိဟိ၊ မြင့်မိုရ်တောင်
မြေကြီးလနေအစရှိကုန်သော ကပ္ပဗြဟ္မိကဝတ္ထုတို့၌၊ သမံသမကာလံ၊
မျှသောကာလပတ်လုံး၊ တထေဝ၊ ထိုမယိုမယွင်းရှေးအတိုင်းပင်လျှင်၊ ဌသော
တိ၊ တည်လတ္တံ့၊ ပရိတ္တံဂေါမယပိဏ္ဍန္တိ၊ ပရိတ္တံဂေါမယပိဏ္ဍန္တံဟူသည်
ကား၊ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သောပမာဏရှိသော၊ မရုဏပုပ္ဖပ္ပမာဏံ၊
သစ်မည်စည်ပွင့်ပမာဏရှိသော၊ ဂေါမယခဏ္ဍံ၊ နွားချေးပိုင်းကို၊ အနေနံ၊
ဤသဗ္ဗညုတရားသည်၊ တံ၊ ထိုအနည်းငယ်သောနွားချေးပိုင်းကို၊ ကုတော၊
အဘယ်ငှ၊ လွှဲပန်းရအပ်သနည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့မေးအံ့၊ ပရိဘဏ္ဍကဏ္ဍေတ္ထာ
ယ၊ လိမ်းကျံခြင်း အကျိုးငှ၊ အဘတတတော၊ ရဟန်းတို့ ဆောင်ခဲ့ရာမှ၊
ဂဟိတံ၊ ကောက်ယူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဧကော၊ အချို့သောသူတို့သည်၊
ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ပန၊ အသင့်သော်ကား၊ အတ္တဿ၊ အနက်ကို၊ ဝိညာပနတ္ထံ၊
သိစေခြင်းငှ၊ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးတော်ဖြင့်၊ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ ပြုတော်မူ၍၊
ဟတ္ထာရုဋ္ဌံ၊ လက်တော်သို့တက်သည်ကို၊ 'ကတံ၊ ပြုအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေရာ၏၊ အတ္တဘာဝပဋိ လာဘောတိ၊
အတ္တဘာဝပဋိလာဘောဟူသည်ကား၊ ပဋိလဒ္ဓအတ္တဘာဝေါ၊ ရအပ်သော
အတ္တဘောသည်၊ နယိဒံဗြဟ္မစရိယဝါသောပညာယေထာတိ၊ နယိဒံဗြဟ္မ
စရိယဝါသော ပညာယေထဟူသည်ကား၊ အယံမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဝါသော
နာမ၊ ဤမဂ်ဟူသောမြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းမည်သည်၊ နပညာ
ယေယျ၊ မထင်ရှားရားဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြအံ့၊ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်
သည်၊ တောဘူမကသင်္ခါရေ၊ ဆုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သောသင်္ခါရတို့ကို၊ ဝိဝဇ္ဇေ
န္တော၊ နှစ်စေလျက်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္တကော၊ ဤချေး
ဆိုငယ်မျှသော၊ အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောသည်၊ နိစ္စော၊ အမြဲသည်၊ ယဒိ
ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဝိ၊ ဖြစ်
သော်လည်း၊ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို၊ ဝိဝဇ္ဇေတု၊ နှစ်စေခြင်းငှ၊ နသက္က
ဏေယျ၊ မတတ်နိုင်ရာ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့မစာဟ်နိုင်ရာသောကြောင့်၊
ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်၊ နပညာ
ယေထ၊ မထင်ကုန်ရား၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ ကောဝိသင်္ခါရေ၊ တစုံတခုသော
သင်္ခါရသည်၊ နိစ္စော၊ မြဲသည်၊ သဘောဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊
မယာ၊ ငါတုရားသည်၊ မဟာသုဒဿန ရာဇကောလေ၊ မဟာသုဒဿန

စကြာဝတေးမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၊ အနုဘူတာ၊ ခံစားဘူးသော၊ သမ္ပတ္တိ၊
စည်းစိမ်သည်၊ နိစ္စာ၊ မြို့သည်၊ ဘဝယျ၊ ဖြစ်လေရာ၏။ သာဝိစ၊ ထိုစည်းစိမ်
သည်လည်း၊ အနိစ္စာ၊ မမြဲပါခဲ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ တံ၊ ထိုသုဒဿနစကြာဝတေး
မင်းစည်းစိမ်ကို၊ ဒသေတု၊ ပြခြင်းငှါ၊ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘိက္ခုရာဇာ အဟောသိ
သိန္နိ အာဒိ၊ ဘူတပုဗ္ဗာဟံ ဘိက္ခုရာဇာ အဟောသိ ဤသို့ အစရှိသော
စကားကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုပါဠိတော်၌၊ ကုသဝတိရာဇဋ္ဌာ
နိပမုခါနိတိ၊ ကုသဝတိရာဇဋ္ဌာနိ ပမုခါနိဟူသည်ကား၊ ကုသဝတိရာဇ
ဋ္ဌာနိ၊ ကုသဝတိ အမည်ရှိသော မင်းနေမြို့သည်၊ တေသံနဂရာနံ၊ ထိုရှစ်
သောင်းလေးထောင်သောမြို့တို့တွင်၊ ပမုခါ၊ အကြီးအမြတ်တို့သည်၊ သဗ္ဗ
သေဋ္ဌာ၊ အလုံးစုံသော မြို့တွင်အမြတ်သည်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သာရမယာနိတိ၊ သာရမယာနိဟူသည်ကား၊ ရတ္တ
စန္ဒနသာရမယာနိ၊ စန္ဒကူးနိ အနှစ်ဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့၊
သဗ္ဗသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပလ္လင်တို့၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ဥပခါနံ၊ အနံသည်
သုတ္တမယမေဝ၊ ဆန်းကြယ်သောအဆင်းရှိသော ပန်းပြောက်ထိုးအဝတ်
ဖြင့်သာပြီး၏၊ ဂေါနကတ္တတာနိတိ၊ ဂေါနကတ္တတာနိဟူသည်ကား၊ စတုရဂုံ
လာမိကလောမေန၊ လက်လေးသစ်ထက်ရှည်သောအမွှေးရှိသော၊ ကာဠ
ကောဇေဝန၊ ကော်ဇောနက်ဖြင့်၊ အတ္တတာနိ၊ လွှမ်းခင်းအပ်ကုန်၏၊ ယံ၊ အ
ကြင်ကော်ဇောကို၊ မဟာပိဋ္ဌိယ ကောဇဝါတိ၊ အပြင်ကျယ်သော ကော်
ဇောတို့ဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ပဋိကတ္တတာနိတိ၊ ပဋိကတ္တတာနိဟူသည်
ကား၊ ဥဘတောလောမေန၊ နှစ်ဘက်အမွှေးထွက်သော၊ ဥဏ္ဏာမယေန၊ သား
မွှေးဖြင့်ပြီးသော၊ သေတကမ္မလေန၊ ကမ္မလာဖြူဖြင့်၊ အတ္တတာနိ၊ လွှမ်းခင်း
အပ်ကုန်သော၊ ပဋိလိကတ္တတာနိတိ၊ ပဋိလိကတ္တတာနိဟူသည်ကား၊ စာန
ပုဗ္ဗေန၊ တခဲနက်ပန်းပြောင်ခြယ်သော၊ ဥဏ္ဏာမယအတ္တရဏေန၊ သားမွှေးအ
ဆင်းဖြင့်၊ အတ္တတာနိ၊ လွှမ်းခင်းအပ်ကုန်သော၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာ
နိတိ၊ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏာနိဟူသည်ကား၊ ကဒလိမိဂစမ္မမယေန၊
ဝံပိုင်မည်သောသားရေဖြင့်ပြီးသော၊ ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏေန၊ မြတ်သောအဆင်း
ဖြင့်၊ အတ္တတာနိ၊ လွှမ်းခင်းအပ်ကုန်သော၊ တံပစ္စတ္တရဏံ၊ ထိုအဆင်းကို၊ သေ
တဝတ္ထဿ၊ ပြုသောအဝတ်၏၊ ဥပရိ၊ အထက်၌၊ ကဒလိမိဂစမ္မံ၊ ဝံပိုင်ရေကို
အတ္တရိတွာ၊ ဖြန့်ခင်း၍၊ သိဗ္ဗေတွာ၊ ချုပ်၍၊ ကရောန္တိ ကိရ၊ ပြုကုန်သတတ်၊
သဥတ္တရန္တဒါနိတိ၊ သဥတ္တရန္တဒါနိဟူသည်ကား၊ ဥပရိပဇ္ဇေန၊ အထက်
ဖွဲ့ကြက်အပ်သော၊ ဥတ္တရန္တဒေန၊ အထက်၌ရှိသော ပိတာန်ကြက်နှင့်၊

သဟ၊တက္ခ၊ ရတ္တပိတာနေန၊အထက်၌ ဖြန့်ကြက်အပ်သောတွေးတွေးနီ
သောပိတာနိ၌၊သဒ္ဓိ၊ တက္ခ၊ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊အနက်
တည်း၊ဥဘတော လောဟိတကူပဓာနာနိတိ၊ ဥဘတောလောဟိတကူပ
ဓာနာနိဟူသည်ကား၊သီသုပဓာနဉ္စ၊ခေါင်းဆုံးလည်းကောင်း၊ပါဒုပဓာနဉ္စ၊
ခြေဆုံးလည်းကောင်း၊ဣတိ၊ဤသို့၊ပလ္လင်္ကာနံ၊ပလ္လင်တို့၏၊ဥဘတောလော
ဟိတကူပဓာနာနိ၊ခေါင်းရင်းခြေရင်း၌ချင်းချင်းနီသောဆုံးတို့သည်၊သန္တိ၊
ရှိကုန်၏၊ဝေဇယန္တရထပမုခါနိတိတ္ထေ၊ ဝေဇယန္တရထပမုခါနိဟူသော
ဤပါဌ၌၊ဝေဇယန္တောနာမ၊ ဝေဇယန္တရထားမည်သည်ကား၊ တဿ
ရညော၊ထိုမဟာသုဒဿနဝကြာဝတေးမင်း၏၊ရထော၊စီးနင်းသောရထား
ပင်တည်း၊ယဿ၊အကြင်ဝေဇယန္တရထား၏၊စက္ကာနံ၊ရထားဘီးတို့၏၊
ဣန္ဒနိလမယာ၊ ဣန္ဒနိလာပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော၊ နာတိ၊ ပုံတောင်းသည်၊
ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ သတ္တရတနမယာ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးကုန်သော၊အ
ရာ၊ကန့်သောက်တို့သည်၊ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏၊ပဝါဠမယာ၊သန္တာဖြင့်ပြီး
သော၊နေမိ၊အကွပ်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ရတမယော၊ဘော်ကု၊ဖြင့်ပြီး
သော၊အက္ခော၊ဝင်ရိုးသည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဣန္ဒနိလမဏိမယံ၊ ဣန္ဒနိလာ
ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးသော၊ဥပက္ခရံ၊အပေါင်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ကုဗ္ဗရံ၊ဝက်
စွယ်သည်၊ရတမယံ၊ရွှေဖြင့်ပြီး၏၊သော၊ ထိုဝေဇယန္တရထားသည်၊
တေသံရထားနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သောရထားတို့တွင်၊ ပမုခါ
အဂ္ဂေါ၊မြတ်သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဒုကူလသန္ဓာနာနိတိ၊ ဒုကူလသန္ဓာနာ
နိဟူသည်ကား၊ဒုကူလသန္တရာနိ၊ဖွဲဖြူအခင်းရှိကုန်သော၊ကံသုပဓာနော
နိတိ၊ ကံသုပဓာနာနိဟူသည်ကား၊ ရတမယဒေါဟာတာဇနာနံ၊ငွေ
စင်ဖြင့်ပြီးသောနှိုခွက်ရှိကုန်သော၊ဝတ္ထကောဒိုသဟဿာနိတိဇေတံ၊ဝတ္ထ
ကောဒို သဟဿာနိဟူသောဤစကားကို၊ ယထာရူပိတံ၊ အလိုရှိတိုင်း၊
ပရိဘုဉ္ဇိဿတိ၊သုံးဆောင်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊နှုတွာ၊နံသရေချိုးတော်မူ
၍၊ဋ္ဌိတကာလေ၊ရပ်တော်မူသောအခါ၌၊ ဥပနိတဝတ္ထာနေဝ၊ ဆက်ကပ်
အပ်သောဝတ်လဲတော်မူကိုသာလျှင်၊သန္ဓာယ၊ရည်၍၊ဝုတ္တံ၊မိန့်အပ်၏၊
ဘတ္တာဘိဟာရောတိ၊ ဘတ္တာဘိဟာရော ဟူသည်ကား၊ အဘိဟရိတ
ဘတ္ထော၊ သက်တော်စောင့် နန်းတက်ကျွန်ကိုယ်ရံတော်၌အကုမ္ပတော်
တည်ခြင်းငှါဆောင်အပ်သောစားတော်ထမင်းကို၊ယမဟံတေနသမယေ
နအဇ္ဈာဝဿာမိတိ၊ ယမဟံတေနသမယေနအဇ္ဈာဝဿာမိဟူသည်ကား၊
ယတ္ထ၊အကြင်မင်းနေပြည်၌၊ဝဿာမိ၊ စံတော်မူ၏၊တံ၊ ထိုစံတော်မူရာမြို့

၀၀

၆၉၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သည်။ ဧကညောဝနဝရံ၊ တမြို့သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဟုတ်သတည်း။ အဝဿသေသု၊ ကြွင်းသောမြို့တို့၌ကား၊ ပုတ္တမိတာဒယောစေဝ၊ သားတော်သို့တော်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒါသမနုဿာစ၊ ကျွန်တော်မျိုးဖြစ်သောသူတို့သည်၎င်း၊ ဝသိသု၊ နေကြကုန်၏၊ ပါသာဒကုဋ္ဌဂါရာဒိသု၊ ပြာသာဒရုလစ်မွန်ချွန်တပ်သောအဆောင်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗေ၊ သိအပ်၏၊ ပလ္လက္ခာဒိသု၊ ပလ္လင်စသည်တို့တွင်လည်း၊ ဧကံယေဝ၊ တခုကိုသာလျှင်၊ သယံ၊ မင်းကြီးကိုယ်တော်သည်၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ သုံးဆောင်တော်မူ၏၊ သေသာ၊ သုံးဆောင်သည်မှအကြွင်းတို့သည်၊ ပုတ္တဒိန္နံ၊ သားတော်သို့တော်စသည်တို့၏၊ ပရိဘောဂါ၊ အသုံးအဆောင်တို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတ္ထိသု၊ မိဖုရားတို့တွင်၊ ဧကာဝ၊ မိဖုရားတပါးသာလျှင်၊ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ လုပ်ကျွေးရ၏၊ သေသာ၊ ကြွင်းသောမိန်းမတို့သည်၊ ပရိဝါရမတ္တာ၊ အခြံအရံမျှတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဝေလသမိကာတိ၊ ဝေလသမိကာဟူသည်ကား၊ ခတ္တိယဿဝါ၊ မင်းယောက်ျား၏မူလည်း၊ ဗြာဟ္မဏိယါ၊ ပုဏ္ဏားမ၏၊ ကုန္တိ၊ ဝမ်း၌၊ ဗြာဟ္မဏဿဝါ၊ ပုဏ္ဏား၏လည်း၊ ခတ္တိယသနိယါ၊ မင်းသို့၏၊ ကုန္တိ၊ ဝမ်း၌၊ ဇာတာ၊ ပေါက်ဖွားသောမိဖုရားတည်း၊ ပရိဒဟာမိတိ၊ ပရိဒဟာမိဟူသည်ကား၊ ဧကံယေဝဒုဿယုဂံ၊ တရံသေဝတံလဲတော်ကိုသာလျှင်၊ နိဝါသေမိ၊ ဝတ်လဲတင်၏၊ သေသာနိ၊ ကြွင်းသောအဝတ်တို့သည်၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝိစရန္တာနံ၊ ကျင်လည်ကုန်သော၊ အသိတိသဟဿာမိကာနံ၊ ရှစ်သောင်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ သောဋ္ဌသန္တံပရိသံသတသဟဿာနံ၊ တသန်းခြောက်သိန်းကုန်သောယောက်ျားတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ သုံးဆောင်ရာဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ဘုဉ္ဇာမိတိ၊ ဘုဉ္ဇာမိဟူသည်ကား၊ ပရမပ္ပမာဏေန၊ လွန်သောပမာဏဖြင့်၊ နာဠိကောဒနမတ္တံ၊ တကွင်းစားချက်မျှ စားတော်ကို၊ ဘုဉ္ဇာမိ၊ သုံးဆောင်၏၊ သေသံ၊ အကြွင်းသည်၊ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍၊ ဝိစရန္တာနံ၊ နောက်တော်လိုက်ကုန်သော၊ စတ္တာလီသသဟဿာမိကာနံ၊ လေးသောင်းအလွန်ရှိကုန်သော၊ အဋ္ဌန္တံပရိသံသတသဟဿာနံ၊ ဗိုလ်ပါရှစ်သိန်းတို့အား၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေတိ၊ ပြ၏၊ ဟိ၊ သမတ္တနကိုဆိုပြီး၌၊ ဧကထာလိပါကော၊ တအိုးချက်သည်၊ ဒသန္တံဇနာနံ၊ တကျိပ်သောမတ်တော်တို့အား၊ ပဟောတိ၊ လေဝံ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မဟာသုဒဿနကာလေ၊ မဟာသုဒဿနမင်းဖြစ်သောကာလ

၌၊ ဣမံသမ္ပတ္တိံ၊ ဤစည်းမိမ်ကို၊ ဒေသတော၊ ပြတော်မူ၍၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ
၌၊ တဿာသမ္ပတ္တိယာ၊ ထိုစည်းမိမ်၏၊ အနိစ္စတံ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ကို၊
ဒေသန္တော၊ ပြတော်မူရကား၊ ဣတိခေါဘိက္ခူတိအာဒိ၊ ဣတိခေါဘိက္ခူ
ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ကို၊ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တဿ၊ ထိုပါဌ်၏၊ အတ္ထော
အနက်ကား၊ ဝိပရိဏတဘတိ၊ ဝိပရိဏတဟူသည်ကား၊ ပကတိဗဟုနေန၊
ပြကတေ၊ စွန့်သဖြင့်၊ နိဗ္ဗုတပဒီပါရိယ၊ ငြိမ်းသောဆီမီးကဲ့သို့၊ အပဏ္ဏတ္တိ
ကဘာဝံ၊ အသစ်ပညပ်စရာမရှိသည်၏အဖြစ်သို့၊ ဂတော၊ ရောက်ကုန်၏၊
ဧဝံအနိစ္စာခေါဘိက္ခူသင်္ခါရာတိ၊ ဧဝံအနိစ္စာ ခေါဘိက္ခူသင်္ခါရာဟူသည်
ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်သည်၍၊ အသဝဓဋ္ဌေန၊ မရှိသောသဘော
ကြောင့်၊ အနိစ္စာ၊ အမြဲမဟုတ်ကုန်၊ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှသောစကားဖြင့်၊
ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဝေတာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဝုရိသော
ယောဂျားသည်၊ သတဟတ္ထုဗ္ဗေခေ၊ အတောင်တရာ အစောက်မြင့်
သော၊ စမ္မကရုက္ခေ၊ စကားပင်ကြီး၌၊ နိဿေဏိံ၊ လှေကားကို၊ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍
အသိရူပိတွာ၊ တက်ပြီး၍၊ စမ္မကဝုပ္ပံ၊ စကားပန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍၊
နိဿေဏိံ၊ လှေကားကို၊ မုဉ္ဇန္တော၊ ဖြေ၍၊ ဩတရေယုယထာ၊ သက်ဆင်း
ရသကဲ့သို့၊ ဣဝမေဝံ၊ ဤအတူ၊ နိဿေဏိံ၊ လှေကားကို၊ ဗန္ဓိန္တောပိယ၊ ဖွဲ့သ
ကဲ့သို့၊ အနေကဝဿဇ္ဇောဒို့ သတသဟသုဗ္ဗေခံ၊ နှစ်ပေါင်းကုဋေတ
သိန်းမကအစောက်မြင့်သော၊ မဟာသုဒဿနသမ္ပတ္တိံ၊ မဟာသုဒဿန
စည်းမိမ်ကြီးသို့၊ အာရုပ္ပ၊ တက်၍၊ သမ္ပတ္တိမတ္ထကေ၊ စည်းမိမ်ကြီးတံင်
ဖျား၌၊ ဥတံ၊ တည်စေသ၊ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို၊ အာဒါယ၊
ယူ၍၊ နိဿေဏိံ၊ လှေကားကို၊ မုဉ္ဇန္တော၊ ဖြေသကဲ့သို့၊ ဩတိဇ္ဈော၊ သက်
တော်မူ၏၊ ဧဝံအရဝါတိ၊ ဧဝံအရဝါဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဥဒကဝုပ္ပု
ဥဒယောပိယ၊ ရေမြွက်အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့၊ ရဝဘာဝရဟိတာ၊ ခိုင်ခန့်
သည်၏အဖြစ်မှကင်းကုန်၏၊ ဧဝံအနုဿာသိကာတိ၊ ဧဝံအနုဿာသိကာ
ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ သုပိနကေ၊ အိပ်မက်၌၊ ပီတပါနိယံပိယ၊ အဖျော်
သောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အနုလိတ္တစန္ဒနံပိယ၊ စန္ဒကူးလိမ်းပက်သ
ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဿာသပိရဟိတာ၊ သရယာအပ်သည်၏အဖြစ်မှ
ကင်းကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမသ္မိံသုခိတ္တံ၊ ဤသုတ်၌၊ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စ
လက္ခဏာကို၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏၊ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်
သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၉၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်၊ ဂုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ။ ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်ကို၊ တဒါ၊ ထိုသုတ်ကိုဟောသောအခါ၌၊ ဗုဒ္ဓန္တကဿ သစ္စာလေးပါးတရားကိုသိအံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဇ္ဈာသယေန၊ အလိုအားဖြင့်၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ ဆဋ္ဌံ၊ ဆဋ္ဌသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၇ သတ္တမေ၊ သတ္တမသုတ်၌၊ ယံမဟာသမုဒ္ဒေါတိ၊ ယံမဟာသမုဒ္ဒေါဟူသည်ကား၊ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌၊ ပဉ္စမေ၊ ငါးခုမြောက်သော၊ သူရိယေ၊ ကမ္ဘာပျက်နေသည်၊ ဥဗ္ဗိတေ၊ တက်လတ်သော်၊ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသည်၊ ဥဿုသတိ၊ ခန်းခြောက်၏။ နုက္ခဿအန္တကိရိယန္တိ၊ နုက္ခဿအန္တကိရိယံဟူသည်ကား၊ စက္ကာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို၊ အပ္ပုဋ္ဌိဝိဇ္ဈိတွာ၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းကြောင့်၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်၊ နိဂုတာနံယေဝ၊ ဖုံးလွှမ်းပိတ်ကွယ်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်သောဝဋ်ကောင်သတ္တဝါတို့၏၊ ဝဋုနုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏၊ အန္တကိရိယံ၊ အဆုံးကိစ္စကို၊ ပရိစ္ဆေဒံ၊ ဤရွေ့တွင်ကုန်လေပြီးဟူသောအပိုင်းအခြားကို၊ နဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူချေ၊ သာဂဒ္ဓုလဗန္ဓောတိ၊ သာဂဒ္ဓုလဗန္ဓောဟူသည်ကား၊ ဂဒ္ဓုလေန၊ လည်၌ဆွဲသောတောက်ကြိုးဖြင့်၊ ဗန္ဓသုနုခေါ၊ ဖွဲ့အပ်သောခွေးသည်၊ ခိလေတိ၊ ခိလေဟူသည်ကား၊ ပထဝီယံ၊ မြေ၌၊ အာကောဓိတေ၊ မိုက်နှက်အပ်သော၊ မဟာခိလေ၊ ကြီးစွာသောတံသင်း၌၊ ထမ္ဘေတိ၊ ထမ္ဘေဟူသည်ကား၊ နိဇဏိတွာ၊ မြှုပ်ပိုက်၍၊ ဌပိတေ၊ ထားအပ်သော၊ ထမ္ဘေဂါ၊ ချည်တိုင်၌လည်းကောင်း၊ ဧဝမေဝခေါတိဇ္ဈေ၊ ဧဝမေဝခေါဟူသောဤပါဌ၌၊ သုနုခေါဝိယ၊ ခွေးကဲ့သို့၊ ဝဋုနိဿိတော၊ ဝဋ်ကိုမှီသော၊ ဗာလော၊ သူရိက်ကို၊ ဝေဒိဘဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဂဒ္ဓုလောဝိယ၊ တောက်ကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗိ၊ အသုကို၊ ဝေဒိဘဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ထမ္ဘောဝိယ၊ တိုင်ကဲ့သို့၊ သက္ကာယော၊ သက္ကာယကို၊ ဝေဒိဘဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဂဒ္ဓုလရစ္ဆုယာ၊ တောက်ဆွဲသောကြိုးဖြင့်၊ ထမ္ဘေ၊ တိုင်၌၊ ဥပနိဗန္ဓသုနုခဿ၊ ဖွဲ့အပ်သောခွေး၏၊ ထမ္ဘာနုပရိဝဋ္ဌနံဝိယ၊ တိုင်ကိုအစဉ်မပြတ်လှည့်ခြင်းကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗိတဏှာယ၊ နိဗ္ဗိတဏှာဖြင့်၊ သက္ကာယေ၊ သက္ကာယ၌၊ ဗန္ဓဿ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်၏၊ သက္ကာယာနု ပရိဝဋ္ဌနံ၊ သက္ကာ

၂၁

ယကိုအစဉ်မပြတ် ထွဉ်သည့်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗျောသိအပ်၏၊ သတ္တ
ဝံ၊သတ္တမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ၊

၈ အဋ္ဌမေ၊အဋ္ဌမသုတ်၌၊ တသ္မာဝါ၊ တသ္မာဟူသည်ကား၊ယသ္မာ၊
အကြင်ကြောင့်၊နိဗ္ဗိတံ၊လနိသိတ၊ယ၊မိစ္ဆာ၊နိဗ္ဗိတည်းဟူသောတော်ကို
သဟဇာတအစရှိသောပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်ရှိသော၊တဏှာ၊ဇ္ဇေယျ၊တ
ဏှာတည်းဟူသောကြိုးဖြင့်၊ သက္ကာယထန္တ၊သက္ကာယတည်းဟူသော
တိုင်၌၊ဥပနိဗန္ဓော၊ကင်၍၊ဖွဲ့အပ်သော၊ဝဇ္ဇနိသိတော၊ဝဇ္ဇနိသိသော၊ဗောလ
ဝုသုဇ္ဇနော၊ ဝုသုဇဉ်ရိက်သည်၊ သဗ္ဗိရိယာပထေသု၊ ခပ်သိမ်းသောဇ္ဇရိ
ယာဝုထ်တို့၌၊ခန္ဓပဉ္စကံ၊ခန္ဓငါးပါးအပေါင်းကို၊နိဿာယေဝ၊ဖြည့်သာလျှင်
ပဝတ္တတိ၊ဖြစ်၏၊ ယသ္မာဝါ၊အကြင်ကြောင့်လည်း၊ နိဗ္ဗာန္တေ၊ရှည်မြင့်စွာ
သောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊အုဒ်စိတ္တံ၊ဤမိတ်သည်၊ရာဂေန၊ရာဂအညစ်အကြေး
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါသေန၊ ဒေါသအညစ်အကြေးဖြင့်လည်းကောင်း၊
မောဟေန၊ မောဟအညစ်အကြေးဖြင့် လည်းကောင်း၊ သံကိလိဋ္ဌံ၊ညစ်
နွမ်း၏၊တသ္မာ၊ထိုကြောင့်၊ ဗိတ္တသံကိလေသောတိ၊ ဗိတ္တသံကိလေသောဟူ
သည်ကား၊ဟိ၊သင့်စွ၊ပဏီတာဝိ၊မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊သတ္တော၊
သတ္တဝါတို့သည်၊ ဗိတ္တသံကိလေသဝသေနေဝ၊ဒသဝိကိလေသဝတ္ထု
၏အစွမ်းဖြင့်မိတ်၏ ညစ်ညူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ သံကိလိ
သန္တိ၊ညစ်ညူးကုန်၏၊ မလဂ္ဂဟိတသရိရာဝိ၊ ချေးအလင်လင်လိမ်းကပ်
သောကိုယ်ရှိသောသူတို့သည်လည်း၊ဗိတ္တဿ၊ မိတ်၏၊ဝေါဒါနတ္တော၊ အရိ
ယမဂ်ဟူသည်ကြောင့်လျှင် ဖွပ်သဖြင့်ထွပ်ထွပ်စင် ဖြူသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ဝေါဒါယန္တိဝိသုဇ္ဈန္တိ၊စင်ကြယ်ကုန်၏၊ တေန၊ထိုကြောင့်၊ပေါရာ
ဏာ၊ ရှေးဆရာတို့သည်၊ ရူပဒိသံကိလိဋ္ဌမိ(ပ)ဇ္ဇတိဝုတ္တံ မဟေသိနာတိ၊
ရူပဒိသံကိလိဋ္ဌမိ(ပ)ဇ္ဇတိဝုတ္တံ မဟေသိနာဟူ၍၊ အာဟု၊ဆိုကုန်၏၊ ၊
ရူပဒိ၊ရုပ်သည်၊ သံကိလိဋ္ဌမိ၊ညစ်နွမ်းသည်ရှိသော်၊ မာဏဝါ၊သတ္တဝါ
တို့သည်၊ သံကိလိသန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ ရူပေ၊ရုပ်သည်၊ သုဇ္ဈေ၊စင်
ကြယ်သည်ရှိသော်၊မာဏဝါ၊သတ္တဝါတို့သည်၊ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊စင်ကြယ်ကုန်
၏၊ဇ္ဇတိတောံစနံ၊ဤစကားကို၊ မဟေသိနာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်၊အနက္ခာ
တံ၊ဟောတော်မူချေ၊ ဗိတ္တမိ၊မိတ်သည်၊သံကိလိဋ္ဌမိ၊ ညစ်နွမ်းသည်ရှိ
သော်၊မာဏဝါ၊သတ္တဝါတို့သည်၊သံကိလိသန္တိ၊ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ဗိဇ္ဇတ္တံ၊
မိတ်သည်၊ သုဇ္ဈေ၊ စင်ကြယ်သည်ရှိသော်၊ မာဏဝါ၊သတ္တဝါတို့သည်၊
ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊စင်ကြယ်ကုန်၏၊ ဇ္ဇတိတောံစနံ၊ဤစကားတော်ကို၊ မဟေသိ

နာ။ မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဂုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စရဏံနာမဓိတ္တန္တိ။ စရဏံနာမဓိတ္တံ ဟူသည်ကား၊ ဝိစရဏဓိတ္တံ၊ လက်စွဲယူဆောင်၍ ဟူည့်လည်ကြောင်းဖြစ်သော ပန်းချိဆေးတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ ရေးခြယ်အပ်သောရုပ်ပုံကားမည်သည်ကို၊ သင်္ခါနာမ၊ သင်္ခါမည်သော၊ ပြာဟ္မဏပါသဏ္ဌိက၊ ဇာတ်အားဖြင့်ပုဏ္ဏားဖြစ်၍ပါသဏ္ဌာအယူရှိကုန်သောသူတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုပါသဏ္ဌာအယူရှိကုန်သောသူတို့သည်၊ ပဋကောဋ္ဌကံ၊ ဖျင်ပုဆိုး၌ရေးသား၍ ပြုအပ်သောရုပ်ပုံကားအိမ်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ တတ္ထ၊ ထိုရုပ်ကားအိမ်၌၊ နာနပ္ပကာရာ၊ အထွေထွေအပြားပြားရှိကုန်သော၊ သုဂတိဒုဂ္ဂတိဝသေန၊ သုဂတိသံသုဂ္ဂတိသံသအားဖြင့်၊ သမ္ပတ္တိပိပတ္တိယော၊ စည်းစိမ်ခံစံ ဟန်ဖော်ပြန်ဖော်လွှဲဆင်းရဲတွေဟန် ရုပ်ပုံတို့ကို၊ လေခါပေတွာ၊ ပန်းချီတတ်ဆရာကိုရေးစေ၍၊ ဣမံကမ္မံ၊ ဤမည်သောကောင်းမှုကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣဒံ၊ ဤမည်ဤမည်သော ငရဲဆင်းရဲကို၊ ပဋိလဘတိ၊ မချီမဆန့်ဆင်းရဲပင်ပန်းခံရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ယထာပရိကပ္ပိတကမ္မပိပါကဓိတ္တတံ၊ အကြင်အကြင်မိမိတို့ကြံဆအပ်သောကံအကျိုးဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿန္တော၊ ဟောပြောပြသလျက်၊ တံဓိတ္တံတံပဋကောဋ္ဌကံဓိတ္တံ၊ ထိုရုပ်ပုံကားပန်းချီကို၊ ဂဟေတွာ၊ လက်စွဲယူဆောင်၍၊ ဝိစရန္တိ၊ လာဘ်ခံယူည့်လည်ကုန်၏။ ဝိတ္တေနဝ ဝိန္တိတန္တိ၊ ဝိတ္တေနဝဝိန္တိတံ ဟူသည်ကား၊ ဝိတ္တာကာရေန၊ ပန်းချီဆရာသည်၊ ဝိန္တေတွာ၊ ဤမည်သောအရုပ်၏ ဤသို့သောလက်ခြေဤသို့သောမျက်နှာဤသို့သောအမူ အရာဟန်ပန်ဤသို့သောအဝတ်တန်ဆာကိုရေးအပ်၏ ဤသို့စသားထိုထိုသောအခြင်းအရာလောကဗ္ဗဟံရာ ရှုသာအောင်ကြံစည်၍၊ ကတတ္တာ၊ ရေးသားပြုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိတ္တေန၊ မိတ်ဖြင့်၊ ဝိန္တိတံနာမ၊ ကြံအပ်သည်မည်၏။ ဝိတ္တညေဝ ဝိတ္တတရန္တိ၊ ဝိတ္တညေဝဝိတ္တတရံဟူသည်ကား၊ တဿဝိတ္တဿ၊ ထိုလက်စွဲယူဆောင်၍ဟူည့်လည်သော စရဏမည်သော ရုပ်ပုံပန်းချီကား၏၊ ဥပါယပရိယေသနဓိတ္တံ၊ လက်ခြေမျက်နှာဟန်ပန်ကို ဤသို့ရေးအပ်၏စသည်ဖြင့်ယထာဂုတ္တဥပါယကို လည်းကောင်း အခံကားကိုအပြေအပြစ်ပြုခြင်းညှိရွှေနှိုဖြူစသောအဆင်းစပ်ယဉ်ယောင်ဖျော်သော်ဥပါယကိုလည်းကောင်း ထွင်းခြင်း ကြံတန်ရှာဖွေသော မိတ်သည်၊ တတော ဝိတ္တကမ္မတောပိ၊ ထိုစရဏမည်သော ရုပ်ပုံကားထက်လည်း၊ ဝိတ္တတရံ၊ ဆန်းကြယ်မြတ်၏။ ဟိတံပါကဋ္ဌံကရိယာမိ၊ မပေါ်ထင်ငြားထိုစကားကိုထင်ရှားအောင်ပြုပြီးအံ့၊ ဝိရန္တောနဂတာပါဏာဝိတ္တေနဝ ဝိတ္တိကတာတိ၊ ဝိရန္တောနဂတာပါ

၁၀

ကာမိတ္တေနဝ ဗိတ္တိကတာဟူသည်ကား၊ ကမ္မမိတ္တေနဝ၊ ကမ္မဝိညာဉ်
သည်သာလျှင်၊ ဗိတ္တိကတာ၊ ဆန်းကြယ်သည်ကိုပြုအပ်ကုန်၏၊ ပန၊ ခင်
၍ဆိုအံ့၊ တံကမ္မမိတ္တံ၊ ထိုကမ္မဝိညာဉ်ကို၊ ဣမေဝဋ္ဋကတိတ္တိရာဒယော၊ ဤငုံ
ခါသည်တို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဗိတ္တိက၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿာမာတိ၊
ဖြစ်ကုန်အံ့ဟူ၍၊ အာယုဟန္တာနာမ၊ အားထုတ်သောသူတို့မည်ကုန်သည်၊
နတ္ထိ၊ မရှိကုန်၊ ကမ္မပန၊ ကံသည်ကား၊ ယောနိ၊ အဿူစသသည်ပြားသော
ထိုထိုယောနိသို့၊ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ ဥပနေတိ၊ ဆောင်၏၊ တေသံ
သတ္တံနံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ ယောနိမူလကော၊ ထိုထိုချင်းတို့ ကပ်အပ်
သောယောနိလျှင်အဖြစ်ရှိသော၊ ဗိတ္တိဘာဝေါ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏၊ ယောနိဥပဂတာ၊ ထိုထိုယောနိသို့ကံ
ဆောင်၍ကပ်ကုန်သော၊ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်၊ တံတံယောနိကေဟိ၊
ထိုထိုယောနိ၌ကပ်ကုန်သောသတ္တဝါတို့နှင့်၊ သဒိသဗိတ္တာဝ၊ တူစွာဆန်၊
ကြယ်သော အတ္တဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣတိ
ဝတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်၊ ယောနိသိဒ္ဓေါ၊ ယောနိဖြင့်ပြီး
သော၊ ဗိတ္တိဘာဝေါ၊ သတ္တဝါတို့၏ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်သည်၊ ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏၊ ကမ္မသိဒ္ဓေါ၊ ကံဖြင့်ပြီးသော၊ ယောနိ၊ ယောနိသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ အဝိစ၊ အကြောင်းထူးကိုဆိုအံ့၊
ဧတံဗိတ္တံနာမ၊ ဤဗိတ်မည်သည်၊ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတ်သည်၊ သန္တံ၊
ဖြစ်မှု၊ သဟဇာတဓမ္မမိတ္တတာယ၊ သဟဇာတဖြစ်သောရာဂအစရှိသော
ဓမ္မသဒ္ဓါအစရှိသောဓမ္မဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဘူမိမိတ္တတာယ၊ တရားဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊
ဝတ္ထုမိတ္တတာယ၊ စက္ခုအစရှိသော ဝတ္ထုဆန်းကြယ် သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ခွါရမိတ္တတာယ၊ ခွါရဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အာရမ္မဏမိတ္တတာယ၊ အာရုံဆန်းကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမ္မနာနတ္ထမူလကနံ၊ ကမ္မနာနတ္ထလျှင်မူလ
ကံရုဏာရှိကုန်သော၊ လိင်္ဂနာနတ္ထသညာနာနတ္ထ ဝေါဟာရနာနတ္တာဒိနံ၊
ဣတ္ထိလိင်္ဂသော လိင်္ဂထူးသည်၏အဖြစ် ဒေဝမနုဿစသော သညာထူး
သည်၏အဖြစ်တိဿဗုဿဒတ္တစသောဝေါဟာရထူးသည်၏အဖြစ် အစ
ရှိကုန်သော၊ အနေကဝိဓာနံ၊ တပါးမက များသော အပြားရှိကုန်သော၊
ဗိတ္တာနံ၊ ဆန်းကြယ်သောသဘောရှိသည်တို့ကို၊ နိဗ္ဗာဓနတာယာပိ၊ ပြီးစေ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တိရုစ္ဆာနဂတမိတ္တတော၊ တိရုစ္ဆာန

၂၀၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဆန်းကြယ်သည်ထက်၊ စိတ္တတရမေဝ၊ ဆန်းကြယ်ခြင်း၏ ဟူ၍သာလျှင်၊
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏၊ ရုဇကောတိ၊ ရုဇကောဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထေသု၊ ဖြိုစင်
 သောအဝတ်တို့၌၊ ရင်နံ၊ တမုတ်ရည်ဖြင့်၊ ရူပသမုဋ္ဌာပနကော၊ အထွေထွေ
 သောအဆင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောသူသည်၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ သော၊
 ထိုတမုတ်နယ်နဲ့ဆိုးမှုတတ်သောသူသည်၊ စိတ္တကရံ၊ ပန်းချီဆရာသည်၊
 အဆေကော၊ ဥာဏ်ရည်မရောက်မှုကား၊ အမနာပံ၊ နှလုံးကိုမပွားစေတတ်
 သော၊ ရူပံ၊ အရုပ်ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဆေကော၊ ဥာဏ်ရည်ရောက်မှုကား၊
 မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော၊ ဒဿနိယံ၊ ရှာဖွယ်ရှိသော၊ ရူပံ၊ အရုပ်
 ကို၊ ကရောတိယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့၊ ဇေဝမေဝံ၊ ဤအတူ၊ ဝုတုဇ္ဇနော၊ ဝုတုဇဉ်
 သည်၊ အကုသလစိတ္တနဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥာဏ
 ဝိပ္ပယုတ္တကုသလေနဝါ၊ ဥာဏဝိပ္ပယုတ်ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊
 စက္ခုသမ္ပဒါဒိ ဝိရဟိတံ၊ စက္ခု၏တင့်တယ်လျောက်ပတ် ထူးမြတ်သော
 သဏ္ဌာန်ပြင် လျာရှုသာတောက် ထွန်းရှန်းရှန်းစက်စက် နှစ်သက်စဖွယ်
 တင့်တယ်သောအဆင်းအရောင်ဟူသောကြက်သရေစသည်မှ၍သော၊
 ဝိရူပံ၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ပေါက်ပြန့်မလွှေရစရာမရှိသော၊ ရူပံ၊ အရုပ်ကို၊ သမု
 ဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ ဥာဏသမ္ပယုတ္တကုသလေန၊ ဥာဏနှင့် ယှဉ်သော
 ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့်၊ စက္ခုသမ္ပဒါဒိသမ္ပန္နံ၊ စက္ခု၏ တင့်တယ်လျောက်ပတ်
 ထူးမြတ်သော သဏ္ဌာန်ပြင်လျာ၊ ရှုသာ တောက်ထွန်း ရှန်းရှန်းစက်စက်
 နှစ်သက်စဖွယ်တင့်တယ်သော အဆင်းအရောင် ဟူသော ကြက်သရေ
 စသည်နှင့် ပြည့်စုံသော၊ အဘိရူပံ၊ ထူးမြတ်သော၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်ရှိ
 သော၊ ရူပံ၊ အရုပ်ကို၊ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏၊ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမသွတ်
 သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

ဇ နဝမေ၊ နဝမသုတ်၌၊ သေယျထာဝိဘိက္ခဝေကုက္ကုဒ္ဓိယာ၊ အဏ္ဏာနိ
 တိ၊ သေယျထာဝိဘိက္ခဝေကုက္ကုဒ္ဓိယာအဏ္ဏာနိအစရှိသည်ဖြင့်၊ ကဏ္ဍပက္ခ
 သုက္ကပက္ခဝသေန၊ ကဏ္ဍပက္ခ သုက္ကပက္ခ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဧဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်
 သော၊ ဣမေဥပမာ၊ ဤဥပမာတို့ကို၊ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ဝာသ
 သု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သောဥပမာတို့တွင်၊ ကဏ္ဍပက္ခဥပမာ၊ ကဏ္ဍပက္ခဥပ
 မာသည်၊ အတ္ထဿ၊ လိုအပ်သော အစီးအပွားကို၊ အသာမိကာ၊ မပြီးစေ
 တတ်ခဲ့ ဣတရာ၊ ဤမှတစ်ပါးသုက္ကပက္ခဥပမာသည်ကား၊ အတ္ထဿ၊ လိုအပ်
 သောအနက်ကို၊ သာမိကာ၊ ပြီးစေတတ်၏၊ ဘာဝနံ၊ ဘာဝနာကို၊ အနုယုတ္တ
 ဿ၊ အားထုတ်သော ရဟန်းအား၊ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သုက္ကပက္ခဥပမာ၏ သာအစီးအပွားကို ပြီးစေ
တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုက္ကပက္ခ ဥပမာယ၊ သုက္ကပက္ခဥပမာ၏၊
အတ္တော၊ အနက်ကို၊ ဇေ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်
၏၊ သေယျထာတိ၊ သေယျထာဟူသောသဒ္ဒါသည်၊ ဩပဗ္ဗတ္တော၊ ဥပမာ
အနက်၌၊ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ အပိတိ၊ အပိဟူ
သောသဒ္ဒါသည်၊ သမ္ဘာဝနတ္တော၊ ဤသို့ဖြစ်သင့်ရာ၏ဟု ကြံဆသောအနက်
၌၊ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော၊ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း၊ ဥတယေနပိ၊ သေယျ
ထာဟူသောအပိဟူသောဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်း
တို့၊ သေယျထာပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သင့်ရာ၏ဟု ကြံဆအပ်သောဥပမာကိုငါဆို
လတ်အံ့၊ ဣတိဣဓံအတ္တံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏၊ ပန၊ ထိုမှ
တပါး၊ ကုက္ကုဒ္ဓိယာအဏ္ဏာနိအဋ္ဌဝါဒသဝါဒါဒ္ဓါဒသဝါတိတ္တော၊ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ
အဏ္ဏာနိအဋ္ဌဝါဒသဝါဒါဒ္ဓါဒသဝါဟူသောဤပါဌ၌၊ ကုက္ကုဒ္ဓိယာ၊ ကြက်မ
၏၊ ဝုတ္တပကာရေတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အဋ္ဌဒသဒ္ဓါဒသ အပြားအောက်၊
ဗြိနာမိကာနိ၊ အယုတ်အလွန်ဖြစ်ကုန်သော၊ အဏ္ဏာနိ၊ အဥတို့သည်၊ ကိဉ္ဇာ
ပိဟောန္တိ၊ အကယ်၍ ကားဖြစ်ကုန်၏ရှင်၊ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်သော်လည်း၊
ဝစနသိလိဋ္ဌတာယ၊ စကားပြေပြစ် သာယာ ရှိသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူ
သောအကျိုးငှါ၊ ဇေ၊ ဤလို့အဋ္ဌဝါဒသဝါဒါဒ္ဓါဒသဝါဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်
မူအပ်၏၊ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့၊ ဇေ၊ ဤသို့တရသောသင်္ချာကိုသာလျှင်မဆိုမူ
၍တပါးသော သင်္ချာနှင့်တကွအဋ္ဌဝါဒသဝါဒါဒ္ဓါဒသဝါဟူ၍ဆိုအပ်သည်ရှိ
သော်၊ လောကေ၊ လောက၌၊ သိလိဋ္ဌဝစနံ၊ ပြေပြစ်သာယာသော စကား
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ တာနသုတိ၊ တာနသုဟူသောပုဒ်၌၊ ထာနိအသု
တိပဒစ္ဆေဒေါ၊ တာနိအသုဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏၊
တာနိ၊ ထိုကြက်ဥတို့သည်၊ တဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်
ကား၊ အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ ကုက္ကုဒ္ဓိယာသမ္ဘာအဓိသယိတာနိတိ၊ ကုက္ကု
ဒ္ဓိယာသမ္ဘာအဓိသယိတာနိ ဟူသည်ကား၊ ဇနေတ္တိယာ၊ အမိဖြစ်သော၊
တာယကုက္ကုဒ္ဓိယာ၊ ထိုကြက်မသည်၊ ပက္ခေ၊ အတောင်တို့ကို၊ ပသာ
ရေတွာ၊ ဖြန့်၍၊ တေသံ၊ ထိုကြက်ဥတို့၏၊ ဥပမိ၊ အထက်၌၊ သယန္တိယာ၊
ဝပ်သဖြင့်၊ သမ္ဘာ၊ မိမိ၏ခြေသည်တို့ကို အဥတို့ဆိုတစိုးတစိ၊ ဝိခြင်း
ကိုမပြုမူ၍ အပဋိလေစသော ဘေးရန်ကိုပယ်ခြင်းအကျိုးငှါ ကောင်းစွာ
သာလျှင်၊ အဓိသယိတာနိ၊ အပေါ်၌ဝပ်အပ်ကုန်သည်၊ တဝေယျံ၊ ဖြစ်
ကုန်ရာ၏၊ သမ္ဘာပရိသေဒိတာနိတိ၊ သမ္ဘာပရိသေဒိတာနိ ဟူသည်ကား၊

၂၆၄ စံနွဲ့ဝံ့ဝံ့သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ။

ကာလေန ကာလံ၊ရံခါရံခါန္တံ၊ ဥတံ၊မိမိန္တိကိုယ်ရွက်၊ ဝဏ္ဏာပေန္တိယာ၊
ထိုကြက်ဥတို့၏ စိုသော အစေး ခမ်းခြောက် စေခြင်းငှါ ယူစေသဖြင့်၊
သုဠ၊ ကောင်းစွာ၊ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သေနိတာနိ ဥသ္မိ
ကတာနိ၊ ပူနွေး သည်ကို ပြုအပ်ကုန်သည်၊ သမ္မာပရိ ဘာဝိတာနိတိ၊
သမ္မာပရိဘာဝိတာနိ ဟူသည်ကား၊ ကာလေနကာလံ၊ ရံခါရံခါ၊ သုဠ၊
ကောင်းစွာ၊သမန္တတော၊ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဘာဝိတာနိ၊ကြက်တို့၏အနံ့
ဖြင့်ထုအပ်ကုန်သည်၊ ကုက္ကုဋ္ဌဂန္ဓံ၊ကြက်နံ့ကို၊ ဂါဟာဝိတာနိ၊ ယူစေ
အပ်ကုန်သည်၊ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ကိဉ္စာဝိတဿာကုက္ကုဋ္ဌိယာတိ၊ ကိဉ္စာဝိတဿာ
ကုက္ကုဋ္ဌိယာဟူသည်ကား၊တဿာကုက္ကုဋ္ဌိယာ၊ထိုအမိကြက်မသည်၊ဣ
မိနာတိဝိခေကိရိယာကာရဏေန၊ဤသို့ကောင်းစွာအပေါင်းဝပ်ခြင်း အစရှိ
သောသုံးပါးအပြားရှိသောကိရိယာကိုပြုခြင်းဖြင့်၊ အပ္ပမာဒံ၊မစေ့မလျော့
ခြင်းကို၊ကတွာ၊ပြု၍၊ဧဝံဣန္ဒြာ၊ဤသို့သောအလိုသည်၊ကိဉ္စာဝိနုဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
အကယ်၍မဖြစ်ကားမူ၊အထူးခေါ်ဘဗ္ဗာဝတေတိ၊ အထူးခေါ်ဘဗ္ဗာဝတေဟူ
သည်ကား၊အထူးခေါ်၊ ထိုသို့အလိုမဖြစ်တည်ငြားအံ့၊ တေကုက္ကုဋ္ဌပေါတ
ကာ၊ထိုကြက်ငယ်တို့သည်၊ ဝုတ္တနုယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်း
ဖြင့်၊သောတ္ထိနာ၊အန္တရာယ်မရှိချမ်းသာသဖြင့်၊အာတိနိန္တိန္တိတံ၊ဥခွံမှပေါက်
ဖွားခြင်းငှါ၊ ဘဗ္ဗာဝ၊ထိုက်ကုန်သည်သာတည်း၊ ဟိ၊ချဲ့ဆိုဦးအံ့၊တေ၊ထို
သူငယ်တို့သည်၊ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊တာယကုက္ကုဋ္ဌိယာ၊ ထိုအမိ
ကြက်မသည်၊ ဧဝံ၊ဤသို့၊ တိဟာကာရေဟိ၊ သမ္မာမိသယနအစရှိသော
သုံးပါးသောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊တာနိအဏ္ဏာနိ၊ထိုအဥတို့သည်၊ပရိဝါလ
ယမာနာနိ၊စောင့်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ နပူတိနိ၊မပုပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏၊နေသံ၊ထိုကြက်ဥတို့၏၊ယောအလ္လသိနေဟော၊အကြင်စိုသော
အစေးသည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ သောဝိ၊ထိုစိုသောအစေးသည်လည်း၊ပရိ
ယာဒါနံ၊ခမ်းခြောက်ခြင်းသို့၊ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏၊ ကပါလံ၊ဥခွံသည်၊ တနူ
ကံ၊ပါးသည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ပါဒ နခယိခါစ၊ခြေသည်းဖျားသည်လည်း
ကောင်း၊ရခတုဏ္ဍကံဗ္ဗ၊ နှုတ်သီးဖျားသည် လည်းကောင်း၊ ခရံ၊ခက်မာ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သယမ္ပိ၊ ကြက်ငယ်ဟူသော မိမိသည်လည်း၊
ပရိဏာမံ၊ရင့်ခြင်းသို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ရောက်၏၊ကပါလဿ၊ ဥခွံ၏၊တနူတ္တာ၊
ပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ဗဟိ၊ အပဉ္စ၊ အာလောကော၊ အလင်းသည်၊
အန္တော၊ဥခွံတွင်း၌၊ပညာယံတိ၊ထင်လာ၏၊ တသ္မာ၊ထိုသို့အပကအလင်း

၂၆၄

အတွင်း၌ ထင်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မိရုံ၊ ကြာမြင့်စွာ၊ မယံ၊ ငါတို့ သည်၊ သံကုမ္ဘိတဟတ္ထပါဒါ၊ ကွေးသောလက်ခြေရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သမ္မာ ခေ၊ ကျဉ်းမြောင်းရာ၌၊ သဟိမှဝတ၊ အိပ်ရာကုန်သည်တကား၊ ဗဟိ၊ အပ ၌၊ အယဉ္ဇနာလောကော၊ ဤအလင်းသည်လည်း၊ ဒိဿတိ၊ ထင်လာလတ် ပြီ၊ ဧတ္ထ၊ ဤအလင်းရှိရာအရပ်၌၊ ဒါနိ၊ ယခု၊ နော၊ ငါတို့၏၊ သုခဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပိုက် ၍၊ နိက္ခမိတုကာမာ၊ ထွက်ခြင်းငှါအလိုရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ကပါလံ၊ ဥဉ္စကို၊ ပါဒေန၊ ခြေဖြင့်၊ ပဟရန္တိ၊ ကြောက်ကန်ကုန်၏၊ ဝိဝံ၊ လည်ကို၊ ပဿ ရေန္တိ၊ ဆန့်တိုးကုန်၏၊ တတော၊ ထိုသို့ခြေဖြင့် ကန်ကြောက်ခြင်းကြောင့် လည်း၊ တံကပါလံ၊ ထိုဥဉ္စသည်၊ နေဓာ၊ နှစ်ခြမ်း၊ ဟိဇ္ဇတိ၊ ကွဲ၏၊ အထ၊ ထိုသို့ အဥနှစ်ခြမ်းကွဲလတ်သော်၊ တေ၊ ထိုကြက်ငယ်တို့သည်၊ ပက္ခေ၊ အတောင် တို့ကို၊ ဝိရုနန္တာ၊ ခါလှုပ်ကုန်လျက်၊ တံဓဏာနုရူပံ၊ ထိုပေါက်စဓဏအား လျော်စွာ၊ ဝိရုနန္တာ၊ မြည်ကုန်လျက်၊ နိက္ခမန္တိယေဝ၊ အကြာမနေထွက်ကုန် သည်သာတည်း၊ နိက္ခမိတွာဝ၊ ထွက်ကုန်ပြီး၍လျှင်၊ ဂါမခေတ္တံ၊ ဂါမခေတ် ကို၊ ဥပ၊ သောဘယမာနာ၊ တင့်တယ် စေကုန်လျက်၊ ဝိစရန္တိ၊ သွားလာ ကျက်စားကုန်၏။ ၊

ဝေမေဝခေါတိဣဒံ၊ ဝေမေဝခေါ ဟူသော ဤကားသည်၊ ဩပဗ္ဗ ပဋိပါဒနံ၊ ဥပမာဥပမေယျကိုကောင်းစွာ နှီးနှော၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သော စကားတည်း၊ တံဩပဗ္ဗပဋိပါဒနံ၊ ထိုဥပမာဥပမေယျနှီးနှောသောစကား ကို၊ ဝေံ၊ ဤသို့ယခု သိအပ်လတ္တံ့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ အတ္ထေန၊ ဥပ ဋ္ဌေယျအနက်နှင့်၊ သံသန္နိတွာ၊ ကောင်းစွာနှီးနှော၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ် ၍၊ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့၊ တဿကုက္ကုဒ္ဓိယံ၊ ထိုကြက်မ၏၊ အလျှော့သု၊ အဥတို့၌၊ တိဝိဓကိရိယာကရဏံဝိယ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကိရိယာကို ပြုခြင်းကဲ့သို့၊ ဣမဿတိက္ခန္ဓေနော၊ ဤယောဂီရဟန်း၏၊ ဘာဝနာနုယောဂံ၊ ဘာဝနာ၌အားထုတ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တကာလော၊ အပန်းတကြီးအားထုတ် သောအခါကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ကုက္ကုဒ္ဓိယံ၊ ကြက်မ၏၊ တိဝိဓကိရိ ယာသမ္ပါဒနေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသောကိရိယာကိုပြည့်စုံစေသဖြင့်၊ အလျှော့ နံ၊ အဥတို့၏၊ အပူတိဘာဝေါဝိယ၊ မိသုတ်သောအဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဘာဝနာနုယော ဂံ၊ ဘာဝနာ၌အားထုတ်ခြင်းကို၊ အနုယုတ္တဿ၊ အားထုတ်သော၊ တိက္ခန္ဓ နော၊ ရဟန်း၏၊ တိဝိဓာနုပဿနာသမ္ပာဒနေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသောအနိစ္စာနု ပဿနာ၊ ဒုက္ခာနုပဿနာ၊ အနတ္တာနုပဿနာကိုပြည့်စုံစေသဖြင့်၊ ဝိပဿနာဥာ

၂၀၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာမိုးသျှ၊

ဏဿ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏၊ အပရိဟာနိ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏၊ တဿာကုက္ကုဒ္ဓိယာ၊ ထိုကြက်မ၏၊ တိရိစ္ဆာရိယာကရဏေန၊
သုံးပါးအပြားရှိသော၊ ကိရိယာကိုပြုခြင်းဖြင့်၊ အလ္လသိနေဟပရိယာဒါနံ၊
ယးရှိသောအစေး၏ခင်းခြောက်ခြင်းကဲ့သို့၊ တဿာဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂီ
ရဟန်း၏၊ တိရိစ္ဆာအနုပဿနာသမ္ပါဒနေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသောအနုပဿ
နာကိုပြည့်စုံစေသဖြင့်၊ ဘဝတ္ထယာနုဂတ နိကန္တိ သွေဟပရိယာဒါနံ၊ ဘဝ
သုံးပါးသို့ အစဉ်လိုက်သောနိကန္တိတဏှာဟူသောအစေး၏ခင်းခြောက်
ခြင်းကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ အဏ္ဏကပါလာနံ၊ ဥဉ္စံတို့၏၊ တနုဘာဝေါဝိယ၊
ပါးသည်အဖြစ်ကဲ့သို့၊ တဿာဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဏ
ကောသဿ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသောဥဉ္စံ၏၊ တနုဘာဝေါ၊ ပါးသည်၏အဖြစ်ကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ကုက္ကုဒ္ဓုပေါတကာနံ၊ ကြက်ငယ်တို့၏၊ ပါဒန
စတုဏ္ဏကာနံ၊ ခြေသည်းဖျားတို့၏၊ ထဒ္ဓစရဘာဝေါဝိယ၊ ခိုင်မာသည်၏
အဖြစ်ထက်သည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝိပဿနာ
ဉာဏဿ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏၊ တိက္ခာရုပ္ပိပ္ပသန္တသုရဘာဝေါ၊ သမာဓိန္ဒြေ
၏အစွမ်းဖြင့် ထက်သည်၏အဖြစ်၊ သတိန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့် မတုန်သည်၏
အဖြစ် သဒ္ဓိန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်လင်းသည်၏အဖြစ်၊ ဝီရိယိန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်
စုတ်စုတ်နစ်ရသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ကုက္ကုဒ္ဓုပေါတ
ကာနံ၊ ကြက်ငယ်တို့၏၊ ပရိဏာမကါလောဝိယ၊ ရင့်သောအခါကဲ့သို့၊ ဘိက္ခု
နော၊ ယောဂီရဟန်း၏၊ ဝိပဿနာဉာဏဿ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၏၊ ပရိဏာမ
ကာလော၊ ရင့်ရာအခါကို၊ ဝုဗ္ဗိတကာလော၊ ဝုဗ္ဗာနဂါမိနိ ဝိပဿနာဖြစ်ရာ
အခါကို၊ ဂတ္ထဂဟဏကာလော၊ မဂ်ဉာဏ်ဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို ယူရာ
အခါကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ကုက္ကုဒ္ဓုပေါတကာနံ၊ ကြက်ငယ်တို့၏၊
ပါဒနသိခါယဝါ၊ ခြေသည်းဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မုခတုဏ္ဏကေနဝါ၊
နှုတ်သီးဖျားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အဏ္ဏကောသံ၊ ဥဉ္စံကို၊ ပဒါလေတွာ၊
ပေါက်ခွံ၍၊ ပက္ခေ၊ အတောင်တို့ကို၊ ပပ္ဖောဇေတွာ၊ ခါ၍၊ သောတ္တိနာ၊ အန္တ
ရာဟံမရှိချင်းသာသဖြင့်၊ အဘိနိဗ္ဗိဒါကာလောဝိယ၊ ပေါက်သောအခါကဲ့
သို့၊ တဿာဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂီရဟန်း၏၊ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ အနုလောမ
ဝိပဿနာဉာဏ်ကို၊ ဂတ္ထံ၊ မဂ်ဉာဏ်တည်းဟူသောကိုယ်ဝန်ကို၊ ဂဏှာပေ
တွာ၊ ယူစေ၍၊ ဝိစရန္တဿ၊ ဟုလွှဲလည်လတ်သော်၊ တစ္ဆာတိကံ၊ ထိုဝိပဿ
နာနုယောဂအားလျောက်ပတ်သော၊ ဥတုသပ္ပါယံဝါ၊ လျောက်ပတ်သော
ဥတုကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနသပ္ပါယံဝါ၊ လျောက်ပတ်သောဘောဇဉ်

ကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏ်လသပ္ပာယ်ဝါ၊ လျောက်ပတ်သော ဂုဏ်ကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဓမ္မသဝနသပ္ပာယ်ဝါ၊ လျောက်ပတ်သော တရားနာခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း၊ လင်္ခာတွာ၊ ရှေးကောသလ၊ တနေရာတည်း၌၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓသေဝ၊ နေ
 လျက်သာလျှင်၊ ဝိပဿနံ၊ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇေန္တိဿ၊ ပွားစေလတ်သော်၊
 အနုပုဗ္ဗာမိဂတေန၊ အစဉ်အတိုင်းရအပ်သော၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ အရဟတ္တ
 မဂ်ဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော ဥစ္စာကို၊ ပဒါလေတွာ၊
 ဖောက်ခွဲ၍၊ အဘိညာပက္ခေ၊ လောကီအဘိညာဉ်တည်းဟူသော အတောင်
 တို့ကို၊ ပဗ္ဗေါဓေတွာ၊ ခါ၍၊ သောတ္တိနာ၊ အန္တရာယ်မရှိ ချမ်းသာသဖြင့်၊ အရ
 ဟတ္တပတ္တကာလော၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ရာကာလကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ကုတ္တု၊ နှုတ်တကာနံ၊ ကြက်ငယ်တို့၏၊ ပရိ
 ဏာတဘာဝံ၊ ရင့်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ မာတာပိ၊ အမိကြက်မ
 သည်လည်း၊ အဏ္ဍကောသံ၊ ဥစ္စာကို၊ ဘိန္ဒုတိယထာ၊ ဖောက်ခွဲသကဲ့သို့၊
 ဝေ၊ ဤအတူ၊ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း
 ၏၊ ဥာဏပရိပါကံ၊ ဝိပဿနာဥာဏ်၏ရင့်ခြင်းကို၊ ဥတွာ၊ သိတော်မူလတ်
 ၍၊ သတ္တဝာပိ၊ သဗ္ဗညုတရားသည်လည်း၊ ဥန္တိန္ဒသိနေဟမတ္တနော၊ ကုမုဒံ
 သာရဒိကံဝပါဏိနာ၊ သန္တိမဂ္ဂ မေဝဗြူဟယ၊ နိဗ္ဗာန် သုဂတေန ဒေသိ
 တန္တိ အာဒိနာ၊ ဥန္တိန္ဒသိနေဟမတ္တနော၊ ကုမုဒံသာရဒိကံဝပါဏိနာ၊ သန္တိ
 မဂ္ဂမေဝဗြူဟယ၊ နိဗ္ဗာန်သုဂတေန ဒေသိတံ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊
 နည်းဖြင့်၊ ဩဘာသံ၊ အရောင်တော်ကို၊ ပရိတွာ၊ ဖြန့်တော်မူ၍၊ ဂါထာယ၊
 ဂါထာဖြင့်၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ဥစ္စာကို၊ ပဟရတိ၊ ဝုတ်ခတ်
 တွေ့မူ၏၊ သာရဒိကံ၊ သာရဒကာသဖြစ်သော၊ ကုမုဒံ၊ ကုမုဒြာကြာ
 ကို၊ ဇနော၊ ပန်းဆွတ်သော သူသည်၊ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်၊ ဥန္တိန္ဒတိဇ္ဈာ၊
 ဖြတ်သကဲ့သို့၊ တံ၊ သင်သည်၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ သိနေဟံ၊ ချစ်ခြင်းတဏှာ
 ကို၊ ဥန္တိန္ဒ၊ ဥာဏ်တည်းဟူသော လက်ဖြင့်ဖြတ်လော၊ သုဂတေန၊ ဖြတ်စွာ
 ဘုရားသည်၊ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့၊ ပတ္တု
 ကာမော၊ ရောက်တော်မူခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ သန္တိမဂ္ဂမေဝ၊ ပူပန်
 ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ပြည်သာသို့ သွားရောက်စေခြင်းသော အဋ္ဌက
 မဂ်ကိုသာလျှင်၊ ဗြူဟယ၊ ပွားစေလေ့၊ သောဘိက္ခု၊ ထိုယောဂီရဟန်း
 သည်၊ ဂါထာပရိယောသာနေ၊ ဂါထာအဆုံး၌၊ အဝိဇ္ဇဏ္ဍကောသံ၊ အဝိဇ္ဇာ
 ဟူသော ဥစ္စာကို၊ ဘိန္ဒုတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပါပ
 ဏာတိ၊ ရောက်၏၊ တတော၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်သည်မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊

၂၀

စ၍၊ တေကုတ္တု၊ နုပေါတကာ၊ ထိုကြက်ငယ်တို့သည်၊ ဂါမဓေတ္တံ၊ ဂါမဓေတ်
ကို၊ ဥပသောဘယမာနာ၊ တင့်တယ်စေကုန်လျက်၊ တတ္ထ၊ ထိုဂါမဓေတ်၌၊
ဝိစရန္တိယထာ၊ လှည့်လည်ကျက်စားကုန်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ အယတ္ထိ
မဟာဝိဇာသဝေါ၊ ဤရဟန္တာဖြစ်သောရဟန်းကြီးသည်လည်း၊ နိဗ္ဗာနာ
ရမ္ပဏံ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော၊ ဖလသမာပတ္တိံ၊ ဖလသမာ ပတ်ကို၊
အပ္ပေတွာ၊ ဝင်စား၍၊ သံစာသုရာမံ၊ သံစာအရံကို၊ ဥပသောဘယမာနော၊
တင့်တယ်စေလျက်၊ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်ကြွသွား၏၊ ပလဂဏ္ဍာဿာတိ၊
ပလဂဏ္ဍာဿဟူသည်ကား၊ ဝဇ္ဇကိဿ၊ လက်သမား၏၊ ဟိ၊ ထိုစကားကို
ထင်ရှားပြအံ့၊ သော၊ ထိုသစ်ပိဿုကာလက်သမားသည်၊ ဩလမ္ပကသင်္ခါ
တံ၊ တမျဉ်းချသောကြိုးဟုဆိုအပ်သော၊ ပလံ၊ တမျဉ်းကြိုးကို၊ ဓာရေ
တွာ၊ သစ်တို့၏ပယ်အပ်သည်ဌာန စသည်ကိုသိခြင်း အကျိုးငှါနှိုင်းချိန်
ကပ်ဆောင်၍၊ ဒါရူနံ၊ သစ်တို့၏၊ ဂဏ္ဍံ၊ အဆစ်အမျက်ကို၊ ဟရတိ၊ ပယ်
တတ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့တမျဉ်းကြိုးဖြင့်နှိုင်းချိန်၍သစ်တို့၏ အဆစ်
အမျက်ကိုပယ်ရှားရှေးချယ် တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပလဂဏ္ဍော
တိ၊ ပလဂဏ္ဍောဟူ၍၊ ဂုတ္တကိ၊ ဆိုအပ်၏၊ ဝါသိဇဇေတိ၊ ဝါသိဇဇေဟူ
သည်ကား၊ ဝါသိဇဏ္ဍကဿ၊ ဝဲခွပ်ရိုး၏၊ ဂဟဏဋ္ဌာနေ၊ လက်ဖြင့်ကိုင်
ဆုပ်အပ်သောအရပ်၌၊ ဧတ္တကံဝါမေအဇ္ဇအာသဝါနံဝိဇာန္တိ၊ ဧတ္တကံဝါ
မေအဇ္ဇအာသဝါနံ ဝိဇာဟူသောပါဌ၌၊ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့၊ ပဗ္ဗဇိ
တဿ၊ ရဟန်းဖြစ်ပြီးသောသူအား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာသင်္ခေပေန၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူ
သောကိယဓုစရိုက်စသည်တို့၏ကောင်းစွာကုန်ကြောင်းဖြစ်သောအကျင့်
ဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓေသေန၊ ပါဠိသင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိလုဏ္ဏာ
ယ၊ အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယောနိသောမနသိကာရေန၊
အသင့်အားဖြင့်ဝိပဿနာကို နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငတ္တပဋိ
ပတ္တိယာစ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိစ္စကာလံ၊ အ
ခါမပြတ်၊ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရားတို့သည်၊ ဝိယန္တိ၊ ကုန်ကုန်၏၊ ပန၊
ထိုသို့ကုန်သော်လည်း၊ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ကုန်ရာ၌၊ ဝိယမာနာနံ၊ ကုန်ကုန်သော၊
တေသံ၊ ထိုအာသဝေါတရားတို့တွင်၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသောအာသ
ဝေါသည်၊ ဝိဇာဟူသော၊ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့၊ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသောအာသ
ဝေါသည်၊ ဝိဇာဟူသော၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့အသေ၊ ထိုယောဂိဂုပ္ပိလ်၏၊ ဥာဏံ၊
ခွဲခြမ်း၍သိသောဥာဏံသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣမာယဥပမာယ၊ ဤဥပ
မာဖြင့်၊ ဝိပဿနာနိသံသော၊ ဝိပဿနာ၏အာနိသင်ကို၊ ဒိဝိတော၊ ပြအပ်၏

ဟောမန္တိကောနာတိ၊ ဟောမန္တိကောန ဟူသည်ကား။ ဟောမန္တသမယေန၊
ဆောင်းအခါ၌၊ ပဋိပ္ပဿန္တိတိ၊ ပဋိပ္ပဿန္တိ ဟူသည်ကား။ ထိရသာ
ဝေန၊ ဖြိုခိုင်းသည်၏အဖြစ်မှ၊ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်ကုန်၏။ ဧဝမေဝခေါတိ
ဧတ္ထ၊ ဧဝမေဝခေါဟူသောဤပါဌ၌၊ မဟာသမုဒ္ဒေါဝိယ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ
ကဲ့သို့၊ သာသနံ၊ ဘုရားသာသနာတော်ကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ နာဝါဝိယ၊
သင်္ဘောကဲ့သို့၊ ယောဂါဝစရော၊ ယောဂါဝစရဟုဟုန်းကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်
၏။ နာဝါယ၊ သင်္ဘော၏။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌၊ ပရိယာဒါနံဝိယံ၊
နေ့ရက်ကုန်စေခြင်းကဲ့သို့၊ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ ဤယောဂီရဟုဟုန်း၏။ ဦး
ပဉ္စဝဿကာလေ၊ ငါးဝါမပြည့်မီကာလ၌၊ အာစရိယုပဏ္ဏာယာနံ၊ ဆရာ
ဥပဏ္ဍာယံတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌၊ ဝိစရတံ၊ ကျင်လည်ခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊
မှတ်အပ်၏။ နာဝါယ၊ သင်္ဘော၏။ မဟာသမုဒ္ဒေါဒကောနံ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ
ရေသည်၊ ခန္ဓမာနာနံ၊ ကိုက်ခဲစားအပ်ကုန်သကဲ့သို့စွတ်စိုနူးစေအပ်ကုန်
သော၊ ဗန္ဓနာနံ၊ ကြိမ်ချုပ်အဖွဲ့တို့၏။ တနုဘာဝေါဝိယ၊ အားနည်းဆွေးမြည့်
သောအဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီရဟုဟုန်း၏။ ပဗ္ဗန္ဓာသင်္ခေပေန၊ ရဟန်း
အဖြစ်ဟူသော ကာယစုစိုက်စသည်တို့၏ကောင်းစွာ ကုန်ကြောင်းဖြစ်
သော အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓေသပရိယုတ္တာဒိဟိစ၊ ပါဠိသင်ခြင်း
အဋ္ဌကထာသင်ခြင်းစသည့်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံယောဇနာနံ၊ ကာမ
ရာဂစသောဆယ်ပါးသောသံယောဇဉ်တို့၏။ တနုဘာဝေါပရိယုတ္တာနုပတ္တိ
ယာအာသမတ္တတာယနုပ္ပလဘာဝေါ၊ ပရိယုတ္တာနုသို့ရောက် ခြင်းငှါမစွမ်း
နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်
၏။ နာဝါယ၊ သင်္ဘော၏။ ထလေ၊ ကြည်းကုန်း၌၊ ဥက္ခိတ္တကာလောဝိယ၊ တင်
ထားရာကလေးကဲ့သို့၊ ဘိက္ခုနော၊ ယောဂီရဟုဟုန်း၏။ နိဿယမုစ္စကဿ၊ နှစ်ရံ
ပါတိမုက်နှုတ်တက်ရှုငါးဝါရလျက်နိဿယမုစ္စကဖြစ်လတ်ပြီး၍၊ ကမ္မ
ဋ္ဌာနံ၊ စရိုက်အားရောက်သောကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍၊ အရညေ၊ အရည
ကင်စုတင်သပ္ပာယ် တောရကျောင်း၌၊ ဝဿနကာလော၊ သီတင်းသုံးရာ
ကာလကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဒိဝါနေအခါ၌၊ ဝါတာတပေန၊ လေနေပူ
ဖြင့်၊ သံဗုဿနံဝိယ၊ တွေ့ထိခြင်းကဲ့သို့၊ ဝိပဿနုဉ္ဇာဇောနံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်
ဖြင့်၊ တဏှာသေဝ္ဗဟဗုဿနံ၊ တဏှာဟူသောအစေးကိုတွေ့ထိခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ၊
မှတ်အပ်၏။ ရတ္တိံ၊ ည၌အခါ၌၊ ဟိမောဒကောနံ၊ ဆီးနှင်းရည်ဖြင့်၊ ဝေမနံဝိယ
စွတ်စိုခြင်းကဲ့သို့၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ နိဿယ၊ မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နေန၊ ဖြစ်သော
ပီတိပါမောဇ္ဇေန၊ ပီတိပါမောဇ္ဇာဖြင့်၊ ဖိတ္တတေမနံ၊ ဖိတ်၏စွတ်စိုခြင်းကို၊ ဒဠဗ္ဗံ

မှတ်အပ်၏။ ရုတ္တိဒိဝံ။ ညဉ့်နေ့မပြတ်။ ဝါတာတပေဟိစေဝ။ လေနေပူတို့
ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟိမောဒကေနစ။ ဆီးနှင်းရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိ
သုက္ခပရိတိန္ဒာနံ။ အဖန်ဖန်ခြောက်တုံတုံဖြစ်ကုန်သောချုပ်ဘွယ်ကြိုင်
တုံ၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါရိယ။ ဆွေးမြည့်အားနည်းသောအဖြစ်ကဲ့သို့၊ ဧကဒိဝ
သံ။ တနေ့သ၌။ ဥတုသပ္ပါယာဒီနံ။ ဥတုသပ္ပါယာဝေဇနသပ္ပါယာဝုဂ္ဂလ
သပ္ပါယာဓမ္မသဝနသပ္ပါယာဏှိကို။ လတ္တံ၊ ရ၍။ ဝိပဿနာဉာဏသမုဋ္ဌာနေဟိ။
ဝိပဿနာဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဧတေဟိဝိတိပါမောဇ္ဇေဟိ။ ဤဝိတိ
ပါမောဇ္ဇတို့ဖြင့်၊ သံယောဇနာနံ။ သမ္ပယုတ်ပါးသောသံယောဇနတို့၏။ မတ္တာယ
အတိုင်းအရှည်ထက်၊ ဘိယျာသော။ လွန်စွာ။ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ။ အားနည်း
သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပါဝဿကမေဏောရိယ။ မိဗ္ဗံ
ဦးကျအခါရှာသောမိဗ္ဗံကြီးကဲ့သို့။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏံ။ အရဟတ္တမဂ်
ဉာဏ်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ မေဃသုဋ္ဌိဥဒကေန။ မိဗ္ဗံကြီးသည်းစွာရှာ
သောရေဖြင့်၊ နာဝါယ။ သင်္ဘော၏။ အန္တောပူတိဘာဝေါရိယ။ အတွင်း၌ပုပ်
ဆွေးသည်၏အဖြစ်ကဲ့သို့၊ ရူပသတ္တကာဒိဝသေန။ ရူပသတ္တကစသည်တို့၏
အတွင်းအားဖြင့်၊ ဝိပဿနံ။ ဝိပဿနာကို၊ ဝဇေန္တဿ။ ပွားစေသော၊ အာရဒ္ဓ
ဝိပဿကဿ။ အားထုတ်အပ်သောဝိပဿနာရှိသောယောဂီရဟန်းအား။
ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ။ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်၊ ဩက္ခာယမာနေ။ ခရီး
လမ်းမှန်သွားသဖြင့်ပေါ်ပေါ်ထင်လက်သော်။ ပက္ခာယမာနေ။ ပဋိသင်္ခါနု
ပဿနာအားဖြင့်မြဲမြဲထင်လက်သော်၊ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့သ၌။ ဥတုသပ္ပါ
ယာဒီနံ၊ ဥတုသပ္ပါယာစသည်တို့ကို၊ လတ္တံ၊ ရ၍။ ဧကပလ္လ္လကေင်န။ တခုသော
ထက်ဝယ်လွှင့်ဖြင့်၊ နိသိန္နဿ။ ထိုင်နေစဉ်။ အရဟတ္တဖလသမိဝဇ္ဇော။
အရဟတ္တဖိုလ်ကိုရခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ပူတိဗန္ဓနာဝါယ။ အဖွဲ့
ကြိုင်ချုပ်ပုပ်ဆွေးသောသင်္ဘော၏။ ကိပ္ပိကာလံ။ တစိုးတစ်သောကာလ
ပတ်လုံး၊ ဌာနံရိယ။ တည်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝိတာသံယောဇနဿ။ ကုန်ပြီးသော
သံယောဇနရှိသော၊ အရဟတော၊ ရဟန္တာဝုဂ္ဂိုလ်၏။ မဟာဇနံ၊ များစွာ
သောလူအပေါင်းကို၊ အနုဂ္ဂဗ္ဗန္တဿ။ မြီးမြှောက်မစေတော်မူသည်ဖြစ်၍၊
ယာဝတာယုကံ၊ အာယုသင်္ခါရဆုံးသည်တိုင်အောင်၊ ဌာနံ၊ တည်ခြင်းကို၊
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ပူတိဗန္ဓနာဝါယ။ အဖွဲ့ကြိုင်ချုပ်ပုပ်ဆွေးသောသင်္ဘော
၏။ အနုဂ္ဂဗ္ဗန္တံ၊ အစဉ်သဖြင့်၊ ဘိဇ္ဇိတွာ။ ယိုယွင်းပျက်စီး၍၊ အပဏ္ဏတ္တိက
ဘာဝုပဂမောရိယ။ ခေါ်ဝေါ်ပညတ်စရာ ကိုယ်တည်း မရှိသည်၏ အဖြစ်
သို့ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဥပါဒိန္နက္ခန္ဓဘောဒေန။ ဥပါဒိန္န ခန္ဓာပျက်စီးသဖြင့်။

အနုပါဒိသေသာယာ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော၊ နိဗ္ဗာနသာယာ၊ နိဗ္ဗာန ဓာတ်ဖြင့်၊ ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော၊ ခဏာသံဝဿ၊ ရဟန္တာဝုပ္ပါယ်ကြီး၏၊ အပဏ္ဏတ္တိက ဘာဝုပဂမော၊ ခေါ်ငေါ်ပညတ်စရာ ကိုယ်တည်းအကောင်မရှိသည်၏၊ အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကို၊ ဒဠ္ဋဗ္ဗာ၊ ဖြတ် အပ်၏၊ ဣတိဣမာယဥပမာယ၊ ဤဥပမာဖြင့်၊ သံယောဇနာနံ၊ သံယောဇဉ် တို့၏၊ ဗုဒ္ဓဝတော၊ အားနည်းသည်၏၊ အဖြစ်ကို၊ ဗီရိတာ၊ ပြအပ်၏၊ နဝမံ၊ နဝ မသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၀ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ အနိစ္စသညာတိ၊ အနိစ္စသညာဟူသည် ကား၊ အနိစ္စံအနိစ္စန္တိ၊ အနိစ္စံအနိစ္စံဟု၊ ဘာဝေန္တဿ၊ ဝိပဿနာနှင့်တကွ သောမက်ကို ပွားစေသောသူအား၊ ဥပ္ပန္နသညာ၊ ဖြစ်သောသညာသည်၊ ပရိယာဒိယတိတိ၊ ပရိယာဒိယတိ ဟူသည်ကား၊ ခေပယတိ၊ ကုန်စေ၏၊ သဗ္ဗံ အသိမာနန္တိ၊ သဗ္ဗံအသိ မာနံဟူသည်ကား၊ နဝရိမံ၊ ကိုးပါးအပြားရှိ သော၊ အသိမာနံ၊ အသိဟုဖြစ်သော အစောက်မတ်လတ်မာန်တောင်ထွန် ကို၊ မူလသန္တာနကာနိတိ၊ မူလသန္တာနကာနိဟူသည်ကား၊ သန္တာနေတွာ၊ ထွန်ရာအရပ်ကိုအချင်းခပ်သိမ်းဖြန့်ခင်းလျက်၊ ဌိတမူလသနံ၊ တိတန်းသကဲ့ သို့တည်သော အမြစ်တို့ကို၊ မဟာနင်္ဂလံဝိယ၊ ထွန်တုံးကြီးကဲ့သို့၊ အနိစ္စ သညာ၊ အနိစ္စ အနိစ္စဟုံဝိပဿနာနှင့်တကွသော မက်ကံပွားစေသော သူ အားဖြစ်သောသညာကို၊ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကာနိ၊ ငယ်ကုန်အလွန်ငယ်ကုန်သော၊ မူလသန္တာနကာနိဝိယ၊ ထွန်ရာအရပ်ကို အချင်းခပ်သိမ်း ဖြန့်ခင်းလျက် တည်ကုန်သော သံစစ်မြစ်တို့ကဲ့သို့၊ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို၊ ဒဠ္ဋဗ္ဗာ၊ ဖြတ်အပ်ကုန်၏၊ ကဿကော၊ လယ်ထွန်ယောကျ်ားသည်၊ ကဿန္တော၊ ထွန်လတ်သော်၊ နင်္ဂဇေန၊ ထွန်တုံးဖြင့်၊ တာနိ၊ ထိုဖြန့်ခင်းလျက်တည်သော သစ်မြစ်တို့ကို၊ ပဒါလေတိ ယထာ၊ ဖြတ်ပယ်နှုတ် ပစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤ အတူ၊ ယောဂီ၊ ယောဂီရဟန်းသည်၊ အနိစ္စသညံ၊ အနိစ္စသညာကို၊ ဘာ ဝေန္တော၊ ပွားစေသည်ဖြစ်၍၊ အနိစ္စသညာညာဏေန၊ အနိစ္စသညာနှင့်တကွ ဖြစ်သောညာဏ်ဖြင့်၊ ကိလေသေ၊ ကိလေသာတို့ကို၊ ပဒါလေတိ၊ ဖြတ်ပယ် နှုတ်ပစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေတ္ထ၊ ဤကဿကဥပမာ၌၊ ဣဒံဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဤသို့ဥပမာနှင့်ဥပမေယျနှီးနှောခြင်းကို၊ ဒဠ္ဋဗ္ဗံ၊ ဖြတ်အပ်၏၊ ဩရနာတိတိ၊ ဩရနာတိဟူသည်ကား၊ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်သို့၊ ရနာတိ၊ ခါတွက်၏၊ နိရနာ တိတိ၊ နိရနာတိဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗေါဇေတိ၊ ဖိလာခါဏှိ၊ နိစ္ဆောဇေတိတိ၊ နိစ္ဆောဇေတိဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗေါဇေတွာ၊ ခါ၍၊ ဆဇေတိ၊ စွန့်၏၊ ဣဓာပိ၊ ဤ

၂၁၂ မိန့်ဝိဝုသ်ယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ပဗ္ဗဇေယျယန ကုပမာဒ္ဓိလည်း။ ပဗ္ဗဇာနိဝိယ။ ဖြူဆံမြက်တို့ကဲ့သို့။ ကိလေ
သာ။ ကိလေသာတို့ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ မှတ်အပ်ကုန်၏။ လာယနံဝိယစ။ ရိတ်ခြင်း
ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နိစ္ဆေ၍ ခုနံဝိယစ။ စွန့်ခြင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အနိစ္စ
သညာဥာဏံ။ အနိစ္စသညာနှင့် တကွဖြစ်သောဥာဏ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ မှတ်အပ်
၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဣမိနာအတ္ထေန။ ဤဆိုအပ်ပြီးသောပါဠိအနက်နှင့်။ ဥပမာ။
ဥပမာကို။ သံသန္ဓေတဗ္ဗာ။ နှိုးနှောအပ်၏။ ဝဏ္ဏိန္ဒိန္ဒာယာတိ။ ဝဏ္ဏိန္ဒိန္ဒာ
ယဟူသည်ကား။ ကိဏ္ဍေန။ ထက်စွာသော။ ခုရပွေန။ စင်းသွား တပ်သော
မြားဖြင့်။ ဝဏ္ဏိန္ဒိန္ဒာယ။ အညွှာ၌ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တဒန္တယာနိ
ဘဝန္တိတိ။ တဒန္တယာနိဘဝန္တိဟူသည်ကား။ တံအမွေဗျူ။ ထိုသရက်သီး
အခိုင်သို့။ အနုဂစ္ဆန္တိ။ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ တဿာအမွေဗျူယာ။ ထိုသရက်
သီးခိုင်သည်။ ပတမာနာယ။ ကြွေသည်ရှိသော်။ အမွှာနိ။ သရက်သီးတို့
သည်။ ဘူမိယံ။ မြေ၌။ ပတန္တိ။ ကြွေကျကုန်၏။ ဣဓာပိ။ ဤအမွေဗျူဥပမာ၌
လည်း။ အမွေဗျူဝိယ။ သရက်သီးခိုင်ကဲ့သို့။ ကိလေသာ။ ကိလေသာတို့ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ မှတ်အပ်ကုန်၏။ တိဏှာခုရပွာဝိယ။ ထက်သော စင်းသွားတပ်သော
မြားကဲ့သို့။ အနိစ္စသညာ။ အနိစ္စသညာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ မှတ်အပ်၏။ ခုရပွေန။
စင်းသွားတပ်သောမြားဖြင့်။ အမွေဗျူယာ။ သရက်သီးခိုင်ကို။ ဆိန္ဒာယ။
ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိ။ အလုံးစုံကုန်သော။ အမွှာနိ။ သရက်သီး
တို့သည်။ ဘူမိယံ။ မြေ၌။ ပတန္တိယထာ။ ကျကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ။ ဤအတူ။
အနိစ္စသညာဥာဏေန။ အနိစ္စသညာနှင့်တကွဖြစ်သောဥာဏ်ဖြင့်။ ကိလေ
သာနံ။ ကိလေသာတို့၏။ မူလဘူတာယ။ အမြစ်အစေ့ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။
အဝိဇ္ဇာယ။ အဝိဇ္ဇာကို။ ဆိန္ဒာယ။ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗကိလေသာ။
အလုံးစုံသောကိလေသာတို့သည်။ သမုဒ္ဓာတံ။ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းသို့။
ဂစ္ဆန္တိ။ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဣဒံဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ။ ဤဥပမာနှင့်ဥပမေ
ယုနှိုးနှောခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မှတ်အပ်၏။ ကုဋ္ဌင်္ဂမာတိ။ ကုဋ္ဌင်္ဂမာဟူသည်ကား။
ပါရိမန္တေန။ အထက်အစွန်းဖြင့်။ ကုဋ္ဌံ။ အထွဋ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ။ ဆိုက်ကုန်၏။
ကုဋ္ဌနိန္ဒာတိ။ ကုဋ္ဌနိန္ဒာဟူသည်ကား။ ကုဋ္ဌံ။ အထွဋ်ပေါက်ကို။ အဂ္ဂေန။
အမြင်စွန်းဖြင့်။ ပဝိသနာဘဝေန။ ဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကုဋ္ဌေ။ အထွဋ်၌။
နိန္ဒာ။ ညွှတ်ကုန်၏။ ကုဋ္ဌံ သမောသရဏာတိ။ ကုဋ္ဌံ သမောသရဏာဟူသည်
ကား။ ဆိန္ဒေ။ အမြင်ပေါက်၌။ အနုပဝိသနဝသေနစ။ အစဉ်သဖြင့် ဝင်
သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဟာစ္စ။ အမြင်သို့ဆိုက်၍။ အဝဋ္ဌာနေ
နစ။ တည်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌေ။ အထွဋ်၌။ သမောသရိတွာ။ စည်း

ဝေး၍၊ ငြိတၢ၊ တည်ကုန်၏။ အူသံ၊ ဤကုသု၊ ပမာ၌လည်း။ ကုသု၊ ဝိယံ၊ အထွဋ်
ကဲ့သို့။ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စသညာကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ဖုတ်အပ်၏။ အနိစ္စာနုပဿ
နာဝသေန၊ အနိစ္စာနုပဿနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝဠာနသားသက်ဝင်၍တည်
ခြင်း၏။ မူလဘာဝတော၊ အနိစ္စသည်လျှင် အခြေအမြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဂေါပါနသိယောဝိယ၊ အခြင်တို့ကဲ့သို့။ စတုဘူမကကုသလ
ဓမ္မာ၊ သုံးလေးပါး၌ဖြစ်သောကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ဖုတ်အပ်ကုန်၏။
အနိစ္စသညာမူလကတ္တာ၊ အနိစ္စလျှင်အခြေအမြစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ သဗ္ဗဂေါပါနသီနံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်တို့ထက်။ ကုသု၊ အထွဋ်
ထုတ်ကသည်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ သဗ္ဗဂေါ
ပါနသီနံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်တို့၏။ တထာအဝဠာနသ၊ ထိုဆိုးပြီးသော
အခြင်းအရာဖြင့်တည်ခြင်း၏။ ပဓာနကာရဏတ္တာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်း
၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ စတုဘူမကကုသိုလ်
တရားတို့ထက်။ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စသညာသည်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်၏။ ပဓာန
ကာရဏတ္တာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ စောဒ
နာသောဓနာကိုထုတ်အံ့။ အနိစ္စသညာ၊ အနိစ္စသညာသည်။ လောကီယာ
နနု၊ လောကီမဟုတ်တုံလော၊ သားထိုလောကီဖြစ်သော အနိစ္စသညာ
သည်။ လောကီယကုသလအံ့။ လောကီကုသိုလ်တို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သည်။
တာဝဟောတု၊ ဖြစ်စေတော့။ လောကုတ္တရာနံ၊ လောကုတ္တရ-ကုသိုလ်
တို့ထက်။ ကထံကေန၊ အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။ အဂ္ဂံ မြတ်ပါ
တုံအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စောကြောအံ့။ တေသံဝိ၊ ထိုလောကုတ္တရ-ကုသိုလ်
တို့ထက်လည်း။ ပဋိလောဘကရဏဋ္ဌေန၊ ရခြင်းကို ပြုတတ်သောသဘော
ကြောင့်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆိုရပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ဣဒိနာ
ဥပါယေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ သဗ္ဗာသုဥပမာသု၊ အကြွင်းမဲ့ ကုန်အောင်စုံ
သောမူလခန္ဓစသောခြောက်ဥပမာတို့၌။ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ၊ ဥပမာနှင့်ဥပမေ
ယုဒ္ဓီးနှောခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူးကောက်၍ ဆိုလေအံ့။
ဧတ္ထ၊ ဤဆယ် ဥပမာတို့တွင်။ ပုရိမာဟံ၊ ရှေးဖြစ်ကုန်သော။ တိဟံ၊ သုံးပါး
ကုန်သောကဿကပဗ္ဗဇ္ဇလာယနကု၊ အဓ္မဝိညာဉ်ဥပမာတို့ဖြင့်။ အနိစ္စသညာ
ယ၊ အနိစ္စသညာ၏။ ကိဉ္စ၊ ကိစ္စကို။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ဗန္တိမာဟိ၊ နောက်ဖြစ်
ကုန်သောအထွဋ်ဥပမာအစရှိသောသတ္တဥပမာတို့ဖြင့်။ အနိစ္စသညာယ၊
အနိစ္စသညာ၏။ ဗလံ၊ အစွမ်းကို။ ဒသိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဒသမံ၊ ဒသမ
သုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ၊

၂၀၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော၊ ဗုဒ္ဓဝဂ္ဂေါ၊ ဗုဒ္ဓဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကသည်။ သမတ္တော၊ ပြည့်စုံလတ်သတည်း။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၁-အန္တဝဂ်။

၁ အန္တဝဂ္ဂဿ၊ အန္တဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ အန္တာတိ၊ အန္တာဟူသည်ကား၊ ကောဠာဿ၊ အထို့တို့သည်၊ ဣဒံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်ကို၊ စတုသစ္စဝသေန၊ သစ္စာလေးပါး၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍၊ အန္တောတိဝစနေန၊ အန္တောဟူသောစကားဖြင့်၊ ဗုဏ္ဏနကာနံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုထိလတ္တံ့ ကုန်သောဝေနေယျတို့၏၊ အဏ္ဍာသယဝသေန၊ အလို၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယဗ္ဗိ၊ ဒုတိယသုတ်ကိုလည်း၊ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးသောခန္ဓာတို့ကို၊ စတုသစ္စဝသေန၊ သစ္စာလေးပါး၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍၊ ဒုက္ခန္တိ ဝစနေန၊ ဒုက္ခဟူသောစကားဖြင့်၊ ဗုဏ္ဏနကာနံ၊ သစ္စာလေးပါးကိုထိလတ္တံ့ ကုန်သောဝေနေယျတို့၏၊ အဏ္ဍာသယဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယဗ္ဗိ၊ တတိယသုတ်ကိုလည်း၊ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်၊ သက္ကာယော၊ သက္ကာယမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဗုဏ္ဏနကာနံ၊ ထိလတ္တံ့ ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၊ အဏ္ဍာသယဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌၊ ပရိညေယျေတိ၊ ပရိညေယျဟူသည်ကား၊ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ၊ ပိုင်ခြား၍ ထိအပ်ကုန်သော၊ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေ၊ လွန်အပ်ကုန်သော၊ ပရိညန္တိ၊ ပရိညံဟူသည်ကား၊ သမတိက္ကမံ၊ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းဥပါယ်ကို၊ ပရိညာတာဝိန္တိ၊ ပရိညာတာဝိဟူသည်ကား၊ တာယပရိညာယ၊ ထိုပယ်ကြောင်းအရိယမဂ်ဖြင့်၊ ပရိဇာနိတွာသမတိက္ကမိတွာ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍၊ ဌိတံ၊ တည်သော၊ ရာဂက္ခယောတိအာဒိဟိ၊ ရာဂက္ခယောအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ဒသိတံ၊ ပြအပ်၏။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၁-အန္တဝဂ်။

၅-၆-၇-၈- ပုပ္ဖမာဒိသု၊ ပဉ္စမအစရှိကုန်သော၊ စတုသု၊ လေးသုတ်
တို့၌၊ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော၊ သစ္စာနိ သစ္စာတို့ကို၊ ကထိတာနိ၊ ဟော
အပ်ကုန်၏။ ပုပ္ဖမာဒိနိ၊ ပဉ္စမအစရှိသောသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်း
သို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။

၉-၁၀- နဝမဒသမေသု၊ နဝမသုတ်ဒသမသုတ်တို့၌၊ ကိလေသပ္ပဟာ
နံ၊ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်းကို၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတံ၊ ဤ၊ ရှေ့
အပြီးတည်း။ နဝမာဒိနိ၊ နဝမအစရှိသောသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီး
ခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ အန္တဝဂ္ဂေါ၊ အန္တဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်း
သို့ရောက်ပြီ။ ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၂-ဓမ္မကထိကဝဂ်။

၁ ဓမ္မကထိက ဝဂ္ဂဿ၊ ဓမ္မကထိကဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊
တ္ထောဝတာစအဝိဇ္ဇာ ဂတောဟောတိတိ၊ တ္ထောဝတာစအဝိဇ္ဇာဂတော
ဟောတိဟူသည်ကား၊ ယာဝတာယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဣမာယ၊ ဣဒံ
နုက္ခန္တိယထဒ္ဓဘူတံနပ္ပ ဇာနာတိဤသို့စသောနည်းဖြင့် ဟောတော်မူအပ်
သောသဘောရှိသော၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ သဇ္ဈေသု၊ သစ္စာတို့၌၊
အညာဏဘူတာယ၊ မထိခြင်းသဘောရှိသော၊ အဝိဇ္ဇာယ၊ မောဟနှင့်၊ သ
မန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှသောအကြောင်းကြောင့်၊ အ
ဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသို့၊ ဂတော၊ သမင်္ဂီဘာဝအားဖြင့်ကပ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဌမံ၊ ပဌမ
သုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယေဝိ၊ ဒုတိယဖြစ်သောဝိဇ္ဇာသုတ်၌လည်း၊ ဒေသဝနယော၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုပင့်လျှင်၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဒုတိယံ၊
ဒုတိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ ပဌမေန၊ ပဌမကဏ္ဍဖြင့်၊ ဓမ္မကထိကော
ဓမ္မကထိကကို၊ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒုတိယေန၊ ဒုတိယကဏ္ဍ
ဖြင့်၊ သေက္ခဘူမိ၊ သေက္ခဘုံကို၊ ကထိတာ၊ ဟောအပ်၏။ တတိယေန၊ တတိ
ယကဏ္ဍဖြင့်၊ အသေက္ခဘူမိ၊ အသေက္ခဘုံကို၊ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူ
အပ်၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဓမ္မကထိကံ၊ ဓမ္မကထိကပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပုစ္ဆိတေန၊
မေးအပ်သော သုရားသခင်သည်၊ ဝိသေသေက္ခာ၊ မေးအပ်သောဓမ္မ အ

၂၁၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဖြစ်မှလွန်၍၊ နွေဘုမိယော။ သေက္ခအသေက္ခဘုမိနှစ်ပါးတို့ကို၊ ကထိတာ။
ဟောအပ်ကုန်၏။ တထိယံ၊ တထိယသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့
ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထေ၊ စတုတ္ထသုတ်၌၊ တိဿန္တမ္ပိ၊ သုံးပါးလုံးသည်၊ ဖြစ်ကုန်သော
ပုစ္ဆာနံ၊ ပုစ္ဆာတို့၏၊ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော၊ ဝိဿန္တနာနိ၊ အဖြေတို့ကို၊
ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီး
ခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၅ ပဉ္စမေ၊ ပဉ္စမသုတ်၌၊ အတိရဒသိတိဇ္ဈေ၊ အတိရဒသိဟူသောဤ
ပါဌ၌၊ ဝဋ်၊ ဝဋ်တရားကို၊ တိရံ၊ ဤဌာဘက်ကမ်းဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊
တံ၊ ထိုဝဋ်တရားဟူသောဤဌာဘက်ကမ်းကို၊ နပဿတိ၊ မမြင်၊ အပါရ၊
ဒသိတိဇ္ဈေ၊ အပါရဒသိဟူသောဤပါဌ၌၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ပါရံ၊ ထိုဌာ
ဘက်ကမ်းဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏၊ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောထိုဌာ
ဘက်ကမ်းကို၊ နပဿတိ၊ မမြင်၊ ဗန္ဓောတိ၊ ဗန္ဓောဟူသည်ကား၊ ကိလေသ
ဗန္ဓနေန၊ ကိလေသာတည်းဟူသောအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၊ ဗန္ဓော၊ ဖွဲ့အပ်သည်
ဟုတွင်၊ ဖြစ်၍၊ ဖိယုတိစ၊ အိုလည်းအိုမင်း၏၊ ဖိယုတိစ၊ သေလည်းသေ၏၊
အဿာလောကာ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကမှ၊ ပရလောကံ၊ တမလွန်လောကသို့၊
ဝုတ္တတိ၊ လားရ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ ဝဋ်၊ ဝဋ်ဆင်း
ရဲကို၊ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပဉ္စမံ၊ ပဉ္စမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၆-၇-၈-၉- ဆဋ္ဌာဒိနိ၊ ဆဋ္ဌအစနဝမအဆုံးရှိသောသုတ်တို့သည်၊
ဥတ္တာနုတ္တာနေဝ၊ ပေါ်သောအနက်ရှိကုန်သည်သာတည်း။ ဆဋ္ဌာဒိနိ၊
ဆဋ္ဌအစရှိသောသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။

၁၀ ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ အနိစ္စတောတိအာဒိသု၊ အနိစ္စတောဤသို့
အစရှိသောပါဠိတို့၌၊ ဟုတွင်၊ ချက်တဖြုတ်ဖြစ်ထည့်၍၊ အဘာဝါကာရေ
န၊ ကာလရှည်လျားထင်ရှားမရှိ ပျက်စီးလွယ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်၊ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စဟူ၍၊ ပဋိဝိဋ္ဌနာကာရေန၊ အတန်တန်နှိပ်စက်
ညှဉ်းဆဲခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခဟူ၍၊ အာဗာဓ
ဋ္ဌေန၊ လက်မွန်ဖြစ်သည်မှစ၍ညှဉ်းဆဲပျက်ဆီးသောသဘောကြောင့်၊ ရော
ဂတော၊ ရောဂဟူ၍၊ အန္တောဒေါသဋ္ဌေန၊ ကိုယ်တွင်း၌လျှင်အမြဲအောင်း
လျက်ပျက်တတ်သော သဘောကြောင့်၊ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာဟူ၍၊
ဝါ၊ တနည်းကား၊ တေသံတေသံဂဏ္ဍာနံ၊ ထိုထိုပကတိသောအိုင်းအမာ

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၂-ဓမ္မကထိကဝဂ်၊ ၂၀၇

ကိလေသာဟူသောအိုင်းအမားတို့၏၊ ပစ္စယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်
 ကြောင့်၊ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာဟူ၍၊ ခဏဓဋ္ဌနပဝိသနဓဋ္ဌန၊ စူးဝင်တတ်
 သောသဘောကြောင့်၊ သလ္လတော၊ မြှားညောင်ဟူ၍၊ ခုက္ခဓဋ္ဌန၊ သည်းခံ
 နိုင်ခဲ့သောခုက္ခ၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗ္ဗတော၊ ဆင်းရဲကြီးတခုဟူ၍၊ ဝိသ
 ဘာဂမဟာဘူတသမုဋ္ဌာနအာဗာဓပစ္စယဓဋ္ဌန၊ ဝိသဘာဂဖြစ်သောမဟာ
 ဘုတ်ကြောင့်ဖြစ်ပွားသော အနာလျှင်အကြောင်းရှိသော အနက်ကြောင့်၊
 အာဗာဓတော၊ အနာဟူ၍၊ အသကဓဋ္ဌန၊ မိမိ၏ဥစ္စာမဟုတ်သောအနက်
 ကြောင့်၊ ပရတော၊ တပါးဟူ၍၊ ပလုဇ္ဇနဓဋ္ဌန၊ ပကာရအားဖြင့် ပျက်တတ်
 သော သဘောကြောင့်၊ ပလောကတော၊ အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သော
 တရားဟူ၍၊ သတ္တသုညတဓဋ္ဌန၊ သတ္တဝါဟူသောအတ္တမှ ဆိတ်သော
 သဘောကြောင့်၊ သုညတော၊ ဆိတ်သောအားဖြင့်၊ အတ္တာဘာဝေန၊ အတ္တ
 မဟုတ်သောကြောင့်၊ အနတ္တတော၊ အယူဘောက်ပြန် ဥာဏ်မသန်သော
 သူတို့သည်ကြံမှားသောအတ္တမဟုတ်၍၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဧတ္ထ၊ ဤသုတ်၌၊ အနိစ္စ
 တော ပလောကတောတိ နိဟိပဒေဟိ၊ အနိစ္စတော ပလောကတော ဟူ
 သော နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အနိစ္စမနသိကာရော၊ အနိစ္စဟု နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊
 ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏၊ သုညတော အနတ္တတောတိ နိဟိပဒေဟိ၊ သုည
 တောအနတ္တတောဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ အနတ္တမနသိကာရော၊ အနတ္တ
 ဟုနှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏၊ သေသေဟိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်
 တို့ဖြင့်၊ ခုက္ခမနသိကာရော၊ ခုက္ခဟုနှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်
 ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ သေသံ၊ ဘွင့်သည်မှ ကျန်သော
 စကားရပ်သည်၊ ဧတ္ထ၊ ဤဒသမသုတ်၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင်
 တည်း၊ ဒေသမံ၊ ဒသမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။
 ၁၁ ကောဒသမေ၊ ကောဒသမသုတ်၌၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားရပ်သည်
 တထာဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်ချည်းတည်း၊ ဟိ၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဒသ
 မသ္မိံ၊ ဒသမသုတ်၌၊ သီလဝတာတိ၊ သီလဝတာဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ စတုပါရိ
 သုဒ္ဓိသီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကို၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏၊ ဣမံ၊ ဤကောဒသမ
 သုတ်၌၊ သုတဝတာတိ၊ သုတဝတာဟူသောပုဒ်ဖြင့်၊ ကမ္မဋ္ဌာနသုတံ၊ ကမ္မ
 ဋ္ဌာနသုတကို၊ ဣဒမေဝ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလကမ္မဋ္ဌာနသုတကဟောတော်
 မူအပ်သည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင်၊ နာနာကရဏံ၊ သုတနှစ်ပါးတို့၏အ
 သီးအပီးကွဲပြားသည်၏အဖြစ်ကိုပြုကြောင့်ဖြစ်သောအထူးတည်း၊ ။
 ကောဒသမံ၊ ကောဒသမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂.၁၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

၁၂-၁၃ နှိဒသမ တေရသမာနိ၊ နှိဒသမသုတ် တေရသမသုတ်တို့သည်၊ ရာဟုလောဝါဒသဒိသာနေဝ၊ ရာဟုလောဝါဒသံယုတ်၌လာသော သုတ်နှင့် တူကုန်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။ နှိဒသတေရသမာနိ၊ နှိဒသတေရသမသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်း သို့ရောက်ကုန်ပြီ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ်။

၁-၁၀ အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ၊ အဝိဇ္ဇာဝဂ်သည်၊ ဥတ္တာနုတ္တောဝ၊ ပေါ်သောအနက် ရှိသည်သာတည်း။ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေါ၊ ဤအဝိဇ္ဇာဝဂ်၌၊ သဗ္ဗသုတ္တေသု၊ အလုံးစုံ သောသုတ်တို့၌၊ စတုသစ္စမေဝ၊ သစ္စာလေးပါးကိုသာလျှင်၊ ကာထိတံ၊ ဟော အပ်၏။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၄-ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ်။

၁-၁၃ ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ္ဂဿ၊ ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ကုက္ကုဋ္ဌန္တိ၊ ကုက္ကုဋ္ဌဟူသည်ကား၊ သန္တတ္တံ၊ ပြင်းစွာပူလောင်သော၊ အာဒိတ္တံ၊ အလျှံရဲ ရဲစွဲညီသော၊ ဆာရိကရာသိဝိယ၊ ပြာပူအရကဲ့သို့၊ မဟာပရိဇ္ဇာတံ၊ ကြီးမာ စွာ ဆက်ဝန်းကျင်မှပူလောင်၏၊ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌၊ နုက္ခလက္ခဏံ၊ နုက္ခလက္ခဏာကို၊ ကာထိတံ၊ ဟောအပ်၏၊ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော သုတ်တို့၌၊ အနိစ္စလက္ခဏာဒီနိ၊ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ နုက္ခလက္ခဏာအနတ္တလက္ခဏာတို့ကို၊ ကာထိတာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ တောနိသုတ္တာနိ၊ ဤသုတ်တို့ကို၊ ပါဠိဧက္ကံ၊ အသီးအသီး၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဖြင့်၊ ကာထိတာနိ၊ ဟော အပ်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း။ စတုတ္ထော၊ လေးခု မြောက်သော၊ ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ္ဂေါ၊ ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်-၁၅-ဒိဗ္ဗိဝဂ်။

၁-၆ ဒိဗ္ဗိဝဂ္ဂဿ၊ ဒိဗ္ဗိဝဂ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ ကိ၊ ဥပါဒါယာဝိ၊ ကိ၊

ဥပါဒါယဟူသည်ကား၊ ကိံ၊ အဘယ်ကို၊ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ
သုတ်၌၊ ကိံ၊ အဘိနိဝိဿာတိ၊ ကိံ၊ အဘိနိဝိဿဟူသည်ကား၊ ကိံ၊ အဘယ်
ကို၊ အဘိနိဝိသိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍၊ အဘိနိဝိသံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို၊ ပစ္စယံ၊
ပစ္စည်းကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်
တည်း၊ တတိယာဒိသု၊ တတိယအစရှိသည်တို့၌၊ ဒိဋ္ဌိတိ၊ အာဒိနံ၊ ဒိဋ္ဌိ
ဤသို့အစရှိသည်တို့ကို၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေန၊ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဖြင့်၊ ဝုတ္တာနိ၊
ဟောအပ်ကုန်၏၊ ပဌမာဒိနိ၊ ပဌမအစရှိသောသုတ်တို့သည်၊ နိဋ္ဌိတာ
နိ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ၊ ။

၁၀ အာနန္ဒသုတ္တေ၊ အာနန္ဒသုတ်၌၊ ဥပသင်္ကမိတိ၊ ဥပသင်္ကမိဟူ
သည်ကား၊ အညေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို၊ ပဉ္စက္ခန္ဓကမ္မ
ဋ္ဌာနံ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထာပေတွာ၊ ဟောစေ၍၊ ယုညိတွာ၊ အားထုတ်
၍၊ ဃာဇေတွာ၊ စေ့ဆော်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊ ရောက်၍၊
သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကေး၊ အတံ၌၊ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊
ဗျာကဗျေန္တေ၊ ကြွားသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ၊ မြင်၍၊ ပဉ္စက္ခန္ဓကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ပဉ္စက္ခန္ဓ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊ ကထာပေတွာ၊ ဟောစေ၍၊ ယုညန္တော၊ အားထုတ်လတ်၍၊
ဃာဇေန္တော၊ စေ့ဆော်လတ်၍၊ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့၊ ပတွာ၊
ရောက်၍၊ အညံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဗျာကရိဿာမိ၊ ကြွားပေအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့
စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်၏၊ ပန၊ ထိုသို့ကပ်လတ်သော်၊ သတ္ထာ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်၊ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏၊ ဓရမာနကာလေ၊ ထင်ရှားရှိ
သောကာလ၌၊ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒထေရ်၏၊ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယဝဇ္ဈာနံ၊ အ
ထက်မဂ်သုံးပါသည်ပယ်အပ်ကုန်သော၊ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို၊
ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို၊ အပဿန္တောမိ၊ မမြင်သော်လည်း၊ ဣမဿ၊ ဤအရှင်
အာနန္ဒမထေရ်၏၊ ဗိတ္တံ၊ ဗိတ်ကို၊ ဂဗ္ဘိဿာမိ၊ ယူအံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံး
တော်ထား၍၊ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏၊ တဿပိ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒ
မထေရ်အားလည်း၊ ဧကန္တိဝါရေ၊ တကြိမ်နှစ်ကြိမ်၊ မနသိကတွာဝ၊ နှလုံး
သွင်း၍သာလျှင်၊ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနဝေလ္လာ၊ ဘုရားကိုဆည်းကပ်ရာ အခါသည်၊
ဇာတာဝိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီဟု၊ ဝန္တမ္ဘိသွားလာခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
ဣတိတုသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ သောကမ္မဋ္ဌာနာ နုယောဂေါ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းကို
အားထုတ်ခြင်းပယောဂသည်၊ အဿ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒ၏၊ ဗိတ္တံသမ္ပဟံသ

၂၂၀ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျံ။

မာနော၊ စိတ်ကို ရွှင်စေတတ်သော၊ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယဓမ္မောဝ။ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ကို ရှင်စေတတ်သော အကြောင်းသည်လျှင်၊ ဇာတော၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊
 ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။ ဒသမံ၊ ဒသမသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်း
 သို့ရောက်ပြီ။ ၊

ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော၊ ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ၊ ဒိဋ္ဌိဝဂ်သည်၊ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်း
 သို့ရောက်ပြီ။ ဣဇ္ဇပဏ္ဏာသကော၊ ဣဇ္ဇပဏ္ဏာ သကသည်၊ သမတ္တော၊
 ပြည့်စုံလတ်ပြီ။ ၊

၂-ရာဇသံယုတ်-၁၆-ပဌမဝဂ်။

၁ ရာဇသံယုတ္တဿ၊ ရာဇသံယုတ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ မာရောဝါ
 အဿဒတိ၊ မာရောဝါအဿ ဟူသည်ကား၊ မရဏံဝါ၊ သေခြင်းသည်
 လည်း၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏၊ မာရေတာဝါတိ၊ မာရေတာဝါဟူသည်ကား၊
 မာရေတဗ္ဗောဝါ၊ သေခြင်းသို့ဆောင်အပ်သည်လည်း၊ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ
 ၏၊ ယောဝါပနမိယျုတိတိ၊ ယောဝါပနမိယျုတ် ဟူသည်ကား၊ ယောဝါ
 ပန၊ အကြင်သဘောသည်မူလည်း၊ မရတိ၊ သေ၏၊ နိဗ္ဗိဒဏ္ဍန္တိ၊ နိဗ္ဗိဒဏ္ဍံ
 ဟူသည်ကား၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏတ္ထံ၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် အကျိုး၌၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊
 နိဗ္ဗာနတ္ထန္တိ၊ နိဗ္ဗာနတ္ထံဟူသည်ကား၊ သောဗလဝိမုတ္တိနာမ၊ ဤဗလဝိမုတ္တိ
 မည်သည်၊ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနတ္ထံ၊ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနဟူသောအကျိုးရှိ၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ပစ္စယေဝတိ၊ ပစ္စယေဝဟူ
 သည်ကား၊ အတိတ္တန္တော၊ လွန်၏၊ နိဗ္ဗာနောဂဓန္တိ၊ နိဗ္ဗာနောဂဓံဟူသည်
 ကား၊ နိဗ္ဗာနန၊ နိဗ္ဗာန၌၊ ပတိဗ္ဗိတံ၊ ကည်၏၊ ဣဒမဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယံနာမ၊ ဤ
 အရိယမဂ်တည်းဟူသော မြတ်သော အကျင့်မည်သည်ကို၊ နိဗ္ဗာနဗ္ဗန္တိ
 ရေ၊ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနကိုရသည်အတွင်း၌လျှင်၊ ဝုဿတိ၊ သုံးအပ်၏၊ နိဗ္ဗာနံ၊
 အနုပါဒါနိဗ္ဗာနကို၊ အတိတ္တမိတွာ၊ လွန်၏၊ တတော၊ ထိုအနုပါဒါနိဗ္ဗာန
 ၏၊ ပရံ၊ ပြင်ဘက်၌၊ နဝုဿတိ၊ မသုံးအပ်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနန္တိ၊ နိဗ္ဗာနပရိယောသာနံဟူ
 သည်ကား၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာနသည်၊ အဿမဂ္ဂဗြဟ္မစရိယဿ၊ ဤမဂ်တည်း
 ဟူသောမြတ်သောအကျင့်၏၊ ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးတည်း၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ အပြီး
 တည်း၊ နိဗ္ဗာ၊ လမ်းကုန် အစသတ်တည်း၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊

အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။ ။

၂ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌၊ သတ္တောတိ၊ သတ္တောဟူသည်ကား၊ လဂ္ဂ ပုစ္ဆာ၊ ကပ်ငြိသည်ကို မေးသောပုစ္ဆာတည်း။ တတြသတ္တော တတြ ဝိသတ္တောတိ၊ တတြသတ္တောတတြဝိသတ္တော ဟူသည်ကား၊ တတြ၊ ထို ရုပ်၌၊ လဂ္ဂေါ၊ ကပ်ငြိသည်တည်း၊ ဝိလဂ္ဂေါ၊ အထူးထူးကပ်ငြိသည်တည်း။ ပံသ္မာဂါရကေဟိတိ၊ ပံသ္မာဂါရကေဟိ ဟူသည်ကား၊ ပံသုစာရကေဟိ၊ မြေမှုန့်ကစားသောအိမ်ငယ်တို့ဖြင့်၊ ကေဠာယန္တိ၊ ကေဠာယံဟူသည်ကား၊ ကိဠန္တိ၊ ကစားကုန်၏။ နေယန္တိ၊ နေယံဟူသည်ကား၊ နေံဝိယ၊ ရွှေငွေ ဝုလဲပတ္တမြားစသောဥစ္စာထုပ်ကြီးကဲ့သို့၊ မညန္တိ၊ အောက်မေ့ကုန်၏။ မမာ ယန္တိတိ၊ မမာယန္တိဟူသည်ကား၊ မမ၊ ငါ၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ မမ၊ ငါ၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မမတ္တံ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟုမြဲပြီစွာစွဲလမ်းခြင်းကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ အညဿ၊ အခြားသူအား၊ ဖုသိတုဝံ၊ ထိခြင်းငှါလည်း။ နဗ္ဗေန္တိ၊ မပေးကုန်။ ဝိကိဠိနိယံကရောန္တိတိ၊ ဝိကိဠိနိယံကရောန္တိ ဟူသည် ကား၊ ကိဠာ၊ ကစားခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိတာတိ၊ လက်စသတ်အပြီးရောက်လတ် ပြီဟု၊ တေ၊ ထိုမြေမှုန့်ကစားရာ အိမ်ငယ်တို့ကို၊ ဘိန္ဒုမာနာ၊ မြို့ဖျက်ကုန် လျက်၊ ကိဠာဝိဂမံ၊ ကစားခြင်းကင်းသည်ကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ။ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃ တတိယေ၊ တတိယသုတ်၌၊ ဘဝနေတ္တိတိ၊ ဘဝနေတ္တိဟူသည်ကား၊ ဘဝရစ္ဆ၊ သတ္တဝါဖို့ကိုဘဝစဉ်သို့ ဆောင်တတ်သော ငြိုးဟူ၍။ ။ တတိယံ၊ တတိယသုတ်သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာတည်း။ ။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထသုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၅-၁၀ ပဉ္စမာဒိသု၊ ပဉ္စမအစရှိကုန်သော၊ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော သုတ်တို့၌၊ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့ကို၊ ကထိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပဉ္စမာဒိနိ၊ ပဉ္စမအစရှိသောသုတ်တို့သည်၊ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ဣသု၊ နဝမဒသမနှစ်သုတ်တို့၌၊ ကိလေသုပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို၊ ကထိတံ၊ ဟောအပ်၏။ ပဌမဝဂ္ဂေါ၊ ပဌမဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတာ၊ ပြီးခြင်း သို့ရောက်ပြီ။ ။

၂၂၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာသင်္ဂဓိသျှ။

၂-ရာဇသံယုတ်-၁၇-ဒုတိယဝဂ်။

၁ ဒုတိယဝဂ္ဂဿ၊ ဒုတိယဝဂ်၏။ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌။ မာရောမာရော
တိမာရောမာရောဟူ၍၊ မရဏံ၊ သေခြင်းကို၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပန၊ ထိုသို့ရာဇ
မရဏာကိုမေးလတ်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ခူပါဒိဝိမုတ္တံ၊
ရုပ်စသည်မှလွတ်သော။ မရဏံနာမ၊ သေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့။ တေ
န၊ ထိုသို့ခူပါဒိဝိမုတ္တမရဏ၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရာဇအား။ ဘဂဝါ၊
မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရူပံခေါရာဇမာရောတိ အာဒိ၊ ရူပံခေါရာဇမာရော
ဤသို့အစရှိသော ပါဌ်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ပဌမံ၊ ပဌမသုတ်
သည်။ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂-၁၁ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယသုတ်၌။ မာရဓမ္မောတိ၊ မာရဓမ္မောဟူသည်ကား။
မရဏဓမ္မော၊ သေခြင်းသဘောရှိ၏။ ဧတေနုပါယေန၊ ဤသို့သိကြောင်းဥပါ
ယဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောသုတ်တို့၌။ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်မျှင်အပြီးဟည်း။ ။ ဒုတိယာဒိနိ၊ ဒုတိယအစ
ရှိသောသုတ်တို့သည်။ နိဗ္ဗိတာနိ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ကုန်ပြီ။ ။ ဒုတိယဝဂ္ဂေါ၊
ဒုတိယဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂-ရာဇသံယုတ်-၁၈-တတိယဝဂ်။

၁-၁၂ တတော၊ ထိုဒုတိယဝဂ်မှ၊ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သောစကားရပ်သည်။
ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ၊ ပေါ်သည်သာတည်း။ ဟိ၊ သင့်စွ၊ အယံရာဇတ္ထေရော၊ ဤရာ
ဇမထေရ်သည်။ ပဋိဘာနိယတ္ထေရောနာမ၊ ပဋိဘာနိနှင့်ပြည့်သောမထေရ်
မည်၏။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဣမံထေရံ၊ ဤမထေရ်ကို။
ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုရမံ၊ သိမ်မွေ့သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဥပဋ္ဌာ
တိ၊ ထင်၏။ တေန၊ ထိုသို့ရာဇထေရ်ကို မြင်တော်မူက သိမ်မွေ့စွာသော
အကြောင်းအသစ် အသစ်ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ အဿ၊ ထိုရာဇထေရ်အား။ နာနာနယေဟိ၊ အထူးထူးဆန်း
ကြယ်သောနည်းတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံတရားတော်ကို။ ဒေသတံ၊ ဟောတော်မူ၏။
ဝေ၊ ဤသို့။ ဣမသ္မိရာဇသံယုတ္တေ၊ ဤရာဇသံယုတ်၌။ အာဒိတော၊ အစ၌။
ဧဝဂ္ဂါ၊ နှစ်ပါးသောဝဂ်တို့ကို။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ပုစ္ဆာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေသိ
တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ တတိယေ၊ တတိယဝဂ်ကို။ အာယာစနေန၊

တောင်းပန်ခြင်းဖြင့်၊ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ စတုတ္ထော၊ စတုတ္ထ
ဝဂ်ကို၊ ဥပနိသိန္ဒကံ ကထာဝသေန၊ အနီး၌နေထိုင်သော သူအားပြော
ဟောသောတရား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပန၊
ထိုသို့ဟောတော်မူသော်လည်း၊ သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဇေတံ
ရာဇသံယုတ္တံ၊ ဤရာဇသံယုတ်သည်၊ ဝေရဿ၊ ရာဇဝေရ်၏၊ ဝိမုတ္တိပရိ
ပါစနိယဓမ္မ ဝသေနေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရင့်စေတတ်သော တရား၏
အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
ရာဇသံယုတ္တံ၊ ရာဇသံယုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

နိဋ္ဌိသံယုတ်-ပဌမဝဂ်၊

၁ နိဋ္ဌိသံယုတ္တေ၊ နိဋ္ဌိသံယုတ်၌၊ နဝါတာဝါယန္တိတိအာဒိသု၊ နဝါတာ
ဝါယန္တိ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌၊ ဇေတံ၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်၊ တေ
သံ၊ ထိုနိဋ္ဌိဂတိကုပ္ပိလ်တို့၏၊ နိဋ္ဌိမိစ္ဆာအယူသည်၊ အဟောသိကိရ၊
ဖြစ်သတတ်၊ ရုက္ခသာခါဒိနိ၊ သစ်ပင်သစ်ခက်စသည်တို့ကို၊ ဘဇ္ဇန္တော၊
ချိုးဖဲ့ ကုန်လျက်၊ ယေဝိတေဝါတာ၊ အကြင်သို့သောလေတို့သည်လည်း၊
ဝါယန္တိ၊ လာကုန်၏၊ ဇေတော၊ ထိုသစ်ပင်သစ်ခက်ဖရမ်းဖတာ ကျိုးပဲ့လျက်
စီးခြင်းစသည်ကိုပြုလျက် ပြင်းစွာလာသော ထိုလေတို့သည်၊ နဝါတာ၊
လေမဟုတ်ကုန်၊ ယောဝါတော၊ အကြင်လေသည်၊ ရုက္ခသာခါဒိတဇ္ဇကော၊
သစ်ပင်သစ်ခက်စသည်တို့ကိုဖရမ်းဖတာချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ ဇေသော
ဝါတော၊ ဤသစ်ပင်သစ်ခက်စသည်တို့ကို ဖရမ်းဖတာချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး
တတ်သောလေဆိုးသည်၊ ဝါတလေသောနာမ၊ သတ္တကာယ၌အတွင်းဝင်
သောနိစ္စရူပလေ၏အတူတူမည်၏၊ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဝါတော၊ သတ္တကာ
ယအန္တောဂဓနိစ္စရူပသဿတဖြစ်သောလေသည်၊ ဇေဝိကတ္ထန္တေဝိယ
စ၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့၎င်း၊ ပဗ္ဗတ ကုဋံဝိယစ၊ တောင်ထွန်ကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း၊ ဌိတော၊ မထွက်မရှားတည်၏၊ တထာ၊ ထိုမှတပါး၊ တိဏကဋ္ဌာဒိနိ၊
မြက်ထင်းအစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဟန္တိ ယော၊ မျှောဆောင်တတ်ကုန်သော၊
ယာဝိတောနဒိယော၊ အကြင်ဖြစ်သို့ သည်လည်း၊ သန္တန္တိ၊ စီးကုန်၏၊
ဧတ္ထ၊ ဤဖြစ်၌၊ ဥဒကံ၊ ပထဝီကာယစသော သတ္တကာယ အန္တောဂဓရေ
သည်၊ နယန္တိ၊ စီးသည်မဟုတ်၊ ဇေသေသော၊ ဤတိဏကဋ္ဌ စသည်ကို
မျှောတတ်သောရေသည်ကား၊ ဥဒကလသောနာမ၊ သတ္တကာယအန္တော

၂၂၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဝဓနိစ္စရဝဓေ အတူတူမည်၏။ ပန။ ထိုသို့မဟုတ်။ ဥဒကံ။ သတ္တကာယ
အန္တောဝဓနိစ္စရဝသတ္တဖြစ်သောသေသည်။ ဇေယျကတ္တန္တောဝဓာ။ တံခါး
တိုင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတကုဋ်ဝဓာ။ တောင်ထွန်ကဲ့သို့ လည်း
ကောင်း။ ဌိတံ။ တည်၏။ ဂတ္တိနိယော။ ကိုယ်ပန်ဆောင်ကုန်သော။ ယာဝိဇ္ဈမာ
ဇ္ဈတ္တိယော။ အကြင်မိန်းမတို့ကိုလည်း။ ဝိဇာယန္တိတိ။ သားဖွားကုန်၏ဟူ၍။
ဝုစ္ဆန္တိ။ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တာ။ ထိုမိန်းမတို့သည်။ မိလောတုဇရာ။ ညှိုးနွမ်းသော
ဝမ်းရှိကုန်သည်။ ကိဇ္ဈာပိဟောန္တိ။ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်၏။ ပန။ ထိုသို့ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။ ဂတ္တော။ ဝမ်း၌တည်သောကိုယ်ဝန်သည်။ နနိက္ခမတိ။ မထွက်။
ဇေသော။ ဤသို့ဖွားသည်ကား။ ဂတ္တလေသောနာမ။ ကိုယ်ဝန်တူမည်၏။ ဂတ္တော
ပန။ ကိုယ်ဝန်အစစ်မည်သည်ကား။ ဇေယျကတ္တန္တောဝဓာ။ တံခါးတိုင်ကဲ့
သို့လည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတကုဋ်ဝဓာ။ တောင်ထွန်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
ဌိတော။ တည်၏။ ယေဝိစတေစန္ဒိမသုရိယာ။ အကြင်လနေတို့ကိုလည်း။
ဥဒေန္တိဝါ။ တက်ကုန်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း။ အပေန္တိဝါ။ ဝင်ကုန်၏ဟူ၍
လည်းကောင်း။ ဝုစ္ဆန္တိ။ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဇေတ။ ထိုအစစ်ဖြစ်သောလနေတို့
သည်။ နေဝဥဒေန္တိ။ မတက်ကုန်။ နအပေန္တိ။ မဝင်ကုန်။ ဇေသဇေသော။ ဤ
လောကမတိအားဖြင့်တက်၏။ ဝင်၏ဟုဆိုအပ်သောလနေသည်။ စန္ဒိမသုရိ
ယလေသောနာမ။ လစစ်နေစစ်၏အတူတူမည်၏။ စန္ဒိမသုရိယာပန။ လစစ်
နေစစ်တို့မူကား။ ဇေယျကတ္တန္တောဝဓာ။ တံခါးတိုင်တို့ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။
ပဗ္ဗတကုဋ်ဝဓာ။ တောင်ထွန်တို့ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဌိတော။ အမြဲမရွေ့
တည်ကုန်၏။ ဒိဋ္ဌိတိအာဒိသု။ ဒိဋ္ဌိဤသို့အစရှိသည်။ ဂေါတုတွင်။ ရူပါယတနံ။
ရူပါယတနသည်။ စက္ခုနာ။ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ဒဠဗ္ဗတော။ မြင်အပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိ။ ဒိဋ္ဌမည်၏။ သဒ္ဓါယတနံ။ သဒ္ဓါယတနသည်။ သောတေ
န။ သောတပသာဒဖြင့်။ သောတဗ္ဗတော။ ကြားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
သုတံ။ သုတမည်၏။ ဂန္ဓာယတနံ။ ဂန္ဓာယတနသည်လည်းကောင်း။ ရသ
ယတနံ။ ရသာယတန သည်လည်းကောင်း။ ဖောဠဗ္ဗာယတနံ။ ဖောဠဗ္ဗာ
ယတနသည်လည်းကောင်း။ မုတံ။ မုတမည်၏။ တိ။ သင့်စွာ။ တံဂန္ဓာယတ
နာဒိတိပိဓံ။ ထိုဂန္ဓာယတနအစရှိသောသုံးပါးအပြားရှိသည်။ သမ္ပတ္တိဂါ
ဟိဟိ။ ရောက်လာသော အာရုံကိုယူတတ်ကုန်သော။ စာနာဒိဟိ။ စာနာ
ဇိဝှိကာယတို့သည်။ ပတ္တာ။ ရောက်၍။ ဂဟေတဗ္ဗတော။ ယူအပ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ မုဟန္တိစ။ မုတံဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ။ ဆိုအပ်၏။ အဝသေသာ
နိ။ ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဠဗ္ဗကြွင်းကုန်သော။ စက္ခာဒိနိ။ စက္ခာယတနအစ

ရှိကုန်သော၊ သတ္တဝါယတနာနိ၊ ခုနစ်ပါးသော အာယတနတို့သည်၊ ဝိညာ
တံနာမ၊ ဝိညာတမည်၏၊ ပတ္တန္တိ၊ ပတ္တံဟူသည်ကား၊ ပရိယေသိတွာဝါ၊ ရှာ
၍လည်းကောင်း၊ အပရိယေသိတွာဝါ၊ မရှာမူ၍လည်းကောင်း၊ ပတ္တံ၊ ရှေ့
အပ်သော အာရုံသည်၊ ပရိယေသိတန္တိ၊ ပရိယေသိတံဟူသည်ကား၊ ပတ္တံ
ဝါ၊ ရောက်အပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အပတ္တံဝါ၊ မရောက်အပ်သည်မူ
လည်းဖြစ်စေ၊ ပရိယေသိတံ၊ ရှာအပ်သော အာရုံသည်၊ အနုစရိတံမနဿ
တိ၊ အနုစရိတံမနဿ ဟူသည်ကား၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ အနုသဉ္စရိတံ၊
အတန်တန်ကြံအပ်သော အာရုံသည်၊ ဟိ၊ ထင်ရှားပြီအံ့၊ လောကသ္မိံ၊ လော
က၌၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာမှီး၍၊ ပတ္တန္တိ၊ ရောက်အပ်သော အာရုံသည်လည်း၊
အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍၊ နောပတ္တန္တိ၊ မရောက်အပ်သော အာရုံ
သည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ အပရိယေသိတွာ၊ မရှာမူ၍၊ ပတ္တန္တိ၊ ရောက်အပ်
သော အာရုံသည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ အပရိယေသိတွာ၊ မရှာမူ၍၊ နော
ပတ္တန္တိ၊ မရောက်အပ်သော အာရုံသည်လည်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုလေး
ပါးတို့တွင်၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍၊ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်သော အာရုံသည်၊
ပတ္တံနာမ၊ ပတ္တမည်၏၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍၊ နောပတ္တံ၊ မရောက်အပ်သော
အာရုံသည်၊ ပရိယေသိတံနာမ၊ ရှာအပ်ကာမျှသော အာရုံမည်၏၊ အပရိ
ယေသိတွာ၊ မရှာမဖွေမူ၍၊ ပတ္တန္တိ၊ ရောက်အပ်သော အာရုံသည်လည်း
ကောင်း၊ အပရိယေသိတွာ၊ မရှာမဖွေမူ၍၊ နောပတ္တန္တိ၊ မရောက်အပ်သော
အာရုံသည်၎င်း၊ မနဿနုစရိတံနာမ၊ နှလုံးဖြင့်ကြံစည်အပ်သော အာရုံ
မည်၏၊ အထပုဗ္ဗော၊ ရှေးဖြစ်သော၊ နယော၊ နည်းသည်၊ ယုတ္တော၊ သင့်ထွ
လေ့ပြီ၊ အပရော၊ တပါးသော၊ နယော၊ နည်းကို၊ မယော၊ ငါအဋ္ဌကထာဆရာ
သည်၊ ဝုစ္စတေ၊ မိန့်ဦးအံ့၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာဖွေ၍၊ ပတ္တန္တိ၊ ရောက်အပ်သော
အာရုံသည်လည်းကောင်း၊ အပရိယေသိတွာ၊ မရှာမဖွေမူ၍၊ ပတ္တန္တိ၊ ရောက်
အပ်သော အာရုံသည်လည်းကောင်း၊ ပတ္တန္တေန၊ ရောက်အပ်သော အနက်
ကြောင့်၊ ပတ္တံနာမ၊ ပတ္တမည်၏၊ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာဖွေ၍၊ နောပတ္တမေဝ၊
မရောက်အပ်သော အာရုံသည်သာလျှင်၊ ပရိယေသိတံနာမ၊ ပရိယေသိတ
မည်၏၊ အပရိယေသိတွာ၊ မရှာမဖွေမူ၍၊ နောပတ္တံ၊ မရောက်အပ်သော
အာရုံသည်၊ မနဿနုစရိတံနာမ၊ မနဿနုစရိတံမည်၏၊ ဝါ၊ တနည်း
ကား၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဧတံဝိညာတာဒိ၊ ဤဝိညာတပတ္တပရိယေသိတ
သုံးပါးလုံးသည်၊ မနဿအနုစရိတံနာမ၊ မနဿအနုစရိတံမည်၏။
နတ္ထိဒိန္နန္တိ၊ နတ္ထိဒိန္နံဟူသောဝုန်ဖြင့်၊ ဒိန္နဿ၊ ဒါနစေတနာ၏၊ ပလောတ္တဝံ၊

၁၀

၂၂၆ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

အကျိုး၏မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ရည်း၍ဝဒန္တိ။ ဆိုကုန်၏။ မဟာယာဂေါ။ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့အား ဆက်ဆံသောမဟာဒါနကို။ ယိဋ္ဌံ။ ယိဋ္ဌဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ ပဟောဏကသက္ကာရော။ ဧည့်သည်တို့အား ပြုအပ်သောပူဇော်သက္ကာရကို။ ဟုတန္တိ။ ဟုတဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော။ အလိုရှိအပ်၏။ တဗ္ဗိဉာယံ။ ထိုယိဋ္ဌဟုတနှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ ဗလောဘာဝဓေဝ။ အကျိုးမရှိသည်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ။ ရည်း၍။ ပဋိက္ခိပန္တိ။ ပယ်ကုန်၏။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနန္တိ။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံဟူသည်ကား။ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ။ ကောင်းစွာပြုအပ်မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ။ ကံတို့၏။ ကုသလာကုသလာနံ။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံတို့၏။ ဣတိအယံအတ္ထော။ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဗဒ္ဓဗ္ဗော။ မှတ်အပ်၏။ ဖလံဝိပါကောတိ။ ဖလံဝိပါကောဟူသည်ကား။ ယံ။ အကြွင်းအကျိုးကို။ ဖလံတိဝိ၊ ဖလဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိပါကောတိဝိ၊ ဝိပါကဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ တံ။ ထိုဖလဝိပါကဟူ၍ဆိုအပ်သောအကျိုးသည်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝဒန္တိ။ ဆိုကုန်၏။ နတ္ထိအယံလောကောတိ။ နတ္ထိအယံလောကောဟူသည်ကား။ ပရလောကော။ တပါးသောလောက၌။ ဌိတဿ။ တည်သောသူ၏။ ကမ္မုနာ။ ကံဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗော။ ရအပ်သော။ အယံလောကောဝိ။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကသည်လည်း။ နတ္ထိ။ မရှိ။ နတ္ထိပရလောကောတိ။ နတ္ထိပရလောကော ဟူသည်ကား။ ဣလောကော။ ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌။ ဌိတဿ။ တည်သောသူ၏။ ကမ္မုနာ။ ကံဖြင့်။ လဒ္ဓဗ္ဗော။ ရအပ်သော။ ပရလောကောဝိ။ တမလွန်လောကသည်လည်း။ နတ္ထိ။ မရှိ။ သဗ္ဗေ။ အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ တတ္ထတတ္ထေဝ။ ထိုထိုမှီမိတည်ရာဘဝယောနိဘဝသည်တို့၌ပင်လျှင်။ ဥဒ္ဓန္တိဇ္ဇန္တိ။ ချုပ်ပြတ်ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိဣဓံအတ္ထံ။ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဿန္တိ။ ပြကုန်၏။ တေသု။ ထိုအမိအဘတို့၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိမိစ္ဆာပဋိပတ္တိနံ။ မဘောက် မပြန်ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းဘောက်ပြန်တိမ်းပါး ပြစ်မှား၍ကျင့်ခြင်းတို့၏။ ဗလောဘာဝဝဓေဝ။ အကျိုး၏မရှိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နတ္ထိမာတာနတ္ထိဝိတာတိ။ နတ္ထိမာတာနတ္ထိဝိတာဟူ၍။ ဝဒန္တိ။ ဆိုကုန်၏။ မတာဝိတုနံ။ အမိအဘတို့၏။ အဘာဝဝဓေဝ။ မရှိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝဒန္တိ။ မဆိုကုန်။ တေသု။ ထိုအမိအဘတို့၌။ နတ္ထိသတ္တာ ဩပပါတိကာတိ။ နတ္ထိသတ္တာဩပပါတိကာ ဟူသည်ကား။ စဝိတွာ။ ရတေ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသတ္တာနာမ။ ဖြစ်လာသော သတ္တဝါတို့မည်သည်။ နတ္ထိ။ မရှိကုန်။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဝဒန္တိ။ ဆိုကုန်၏။ စာတုမဟာဘူတိကောတိ။ စာတုမဟာဘူတိကောဟူသည်ကား။ စာတုမဟာဘူတမယော။ လေး

ပါးသောမဟာဘုတ်ဖြင့်ပြီးသော၊ ပထဝီပထဝီကာယန္တိ၊ ပထဝီပထဝီကာ
ယံဟူသည်ကား၊ အဇ္ဈတ္တိကာပထဝီဓာတု၊ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌တည်
သောပထဝီဓာတ်သည်၊ ဗဟိရပထဝီဓာတ်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌တည်သော
ပထဝီဓာတ်သို့၊ အနုပေတိတိ၊ အနုပေတိဟူသည်ကား၊ အနုယာယတိ၊
ဗဟိဒ္ဓမဟာပထဝီအားလျော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ကပ်၏၊ အနုပဂစ္ဆတိတိ၊
အနုပဂစ္ဆတိဟူသည်ကား၊ တသေဝ၊ ထိုအနုပေတိဟူသောရှေးပုဒ်၏
သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစပရိယာယစကားထွယ်တည်း၊ အနုပဂစ္ဆတိ၊
လျော်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ကပ်၏၊ ဣတိဝိအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို
လည်း၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ဥတယေနာရိ၊ အနုပေတိအနုပဂစ္ဆတိဟူ
သောနှစ်ပုဒ်ဖြင့်လည်း၊ ဥပေတိ၊ ကပ်၏၊ ဥပဂစ္ဆတိ၊ စပ်ယှဉ်ခြင်းသို့ရောက်
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒသေန္တိ၊ ပြကုန်၏၊ အာပါဒိသုဝိ၊ အာပေါအစရှိသည်တို့၌
လည်း၊ ဇေသဝနယော၊ ဤနည်းလျှင်နည်းရှိ၏၊ ဣန္ဒြိယာနိတိ၊ ဣန္ဒြိယာနိဟူ
သည်ကား၊ မနုဇ္ဈဋ္ဌာနိ၊ မနိန္ဒြေလျှင်မြောက်ချမြောက်ရှိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာ
နိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်၊ သင်္ကမန္တိတိ၊ သင်္ကမန္တိဟူသည်ကား၊ အာကာသံ၊
ကောင်းကင်သို့၊ ပက္ခန္ဓန္တိ၊ ပျံသွားကုန်၏၊ အာသန္တိပဉ္စမာတိ၊ အာသန္တိပဉ္စမာ
ဟူသည်ကား၊ နိပ္ပန္နမဉ္ဇေန၊ အိပ်သော ညောင်စောင်းဖြင့်၊ ပဉ္စမာ၊ ငါး
ယောက်မြောက်ရှိကုန်သော၊ မဉ္ဇောစေဝ၊ ညောင်စောင်းလည်းကောင်း၊
စတ္တာရော၊ လေးခုကုန်သော၊ မဉ္ဇပါဒေ၊ ညောင်စောင်းခြေတို့ကို၊ ဂဟေ
တွာ၊ ကိုင်၍၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော၊ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော၊ ပုရိ
သာစ၊ ယောက်ျားတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်
ကို၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏၊ ယာဝအာဠဟနာတိ၊ ယာဝအာဠဟနာဟူသည်
ကား၊ ယာဝသုသာနာ၊ သုသာနိတိုင်အောင်၊ ပဒါနိတိ၊ ပဒါနိဟူသည်ကား၊
အယံ၊ ဤသူသည်၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ သီလဝါ၊ သီလနှင့်ပြည့်စုံသည်၊ အဟောသိ၊
ဖြစ်၏၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့၊ နုသီလော၊ သီလမဲ့သည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိအာဒိ
နာ၊ ဤသို့အစရှိသော၊ နယေန၊ နည်းဖြင့်၊ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂုဏာ
ဂုဏပဒါနိ၊ ဂုဏဒေါသအတို့တို့သည်၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ဧတ္ထ၊ ဤဂုဏပဒါ
နိပညာယန္တိ ဟူသောဝါကျ၌၊ သရိရမေဝ၊ ကိုယ်ကိုပင်လျှင်းပဒါနိတိ၊
ပဒါနိဟူ၍၊ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏၊ ကာပေါတကာနိတိ၊ ကာပေါတကာ
နိဟူသည်ကား၊ ကပေါတဝဏ္ဏာနိ ပါရာဝတပက္ခ ဝဏ္ဏာနိ၊ ခိုတောင်
အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်း ရှိကုန်သော၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ တဿန္တာတိ၊ တဿန္တာဟူသည်ကား၊ တဿန္တာ၊

၂၂၆ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဒါချု။

ပြာလျှင်အဆုံးရှိကုန်သော၊ ဝါးတနည်းကား။ အယမေဝ။ ဤဘသ္မန္တာဟူ
သောဝုဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်၊ ပါဠိရှိရင်းပါဠိတော်တည်း။ အာဟုတိယောတိ။
အာဟုတိယောဟူသည်ကား။ ပဿာဏကသက္ကာရာဒိဘေဒံ၊ ဧည့်သည်
တို့အားပြုအပ်သော သက္ကာရ စသည်အပြားရှိသော၊ ခန္ဓုလ္လအပ်သော၊
ယံဒါနံ၊ အကြင်ဒါနသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ တံဒါနံ၊ ထိုအလ္လ
သည်၊ ဆာရိကာဝသာနမေဝ၊ ပြာလျှင်အဆုံးရှိသည်လျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
တတော၊ ထိုပြာဖြစ်သည်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ ဗလဒါယကံ၊ အကျိုးပေးသည်။
ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နဂစ္ဆတိ၊ သွားသည်မဟုတ်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။
အတ္ထော၊ အနုတ်တည်း။ ဒတ္ထု၊ ပညတ္တန္တိ၊ ဒတ္ထု၊ ပညတ္တံဟူသည်ကား။ ဒတ္ထု၊
တိဗာလမနုဿတိ၊ လူမိုက်တို့သည်၊ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ဣဒံ၊ ဤအနုတ်
သဘောကို၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗါလေဟိအဗုဒ္ဓိဟိ၊ ဉာဏ်
မဲ့သောသူတို့သည်၊ ဣဒံဒါနံ၊ ဤဒါနကို၊ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်၏။ ပဏ္ဍိတေ
တိ၊ ပညာရှိတို့သည်၊ နပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်သည်မဟုတ်၊ ဗာလော၊ သူမိုက်
တို့သည်၊ ဒေန္တိ၊ လှူကုန်၏။ ပုဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိတို့သည်၊ ဂဗ္ဘန္တိ၊ ခံကုန်၏။
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒဿန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ။

ကရောတောတိ၊ ကရောတောဟူသည်ကား။ သဟတ္ထော၊ မိမိလက်ဖြင့်။
ကရေန္တဿ၊ ပြုသောသူအား။ ကာရယတောတိ၊ ကာရယတောဟူသည်
ကား။ အာဏတ္တိယာ၊ စေခိုင်းခြင်းဖြင့်၊ ကာရေန္တဿ၊ ပြုစေသောသူအား။
ဆိန္ဒတောတိ၊ ဆိန္ဒတောဟူသည်ကား။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဟတ္ထာဒိနိ၊
ဟတ္ထပါဒကဏ္ဍနာသအစရှိသည်တို့ကို၊ ဆိန္ဒန္တဿ၊ ပြုစေသောသူအား။
ပစတောတိ၊ ပစတော ဟူသည်ကား။ ဒဏ္ဍေန၊ ဟုဒဏ် ဥစ္စာဒဏ်ဖြင့်၊
ပိဇ္ဇေန္တဿ၊ နှိပ်စက်သောသူအား။ ပစာပယတောတိ၊ ပစာပယတောဟူ
သည်ကား။ ပရေသံ၊ မိမိစကားကိုလိုက်နာသောသူတပါးတို့ကို၊ ဒဏ္ဍာဒိ
နာ၊ ဒဏ်စသည်ဖြင့်၊ ပိဇ္ဇာပေန္တဿ၊ နှိပ်စက်စေသောသူအား။ သောစယ
တောသောစာပယတောတိ၊ သောစယတောသောစာပယတောဟူသည်
ကား။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ဘဏ္ဍဟာရဏာဒိဟိ၊ ဥစ္စာကိုခိုးယူဆောင်ခြင်း
အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ယောကံ သေသကကာရဏံ၊ သေသက၏ အကြောင်း
ကို၊ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ ကရေန္တဿာပိ၊ ပြုသော သူအားလည်းကောင်း။
ပရေဟိ၊ မိမိစကားကိုလည်း လိုက်နာကုန်သော သူတပါးတို့ကို၊ ကာ
ရေန္တဿာပိ၊ ပြုစေသော သူအားလည်းကောင်း။ ကိလမယတော ကိလ
မာပယတောတိ၊ ကိလမယတော ကိလမာ ပယတော ဟူသည်ကား။

အာဟာသ ချပစ္ဆေဒမန္တနာဂါရ ပဝေသနာဒီတိ၊ အာဟာသပြုတ်ခြင်းနှောင်
 အိမ်သွင်ခြင်း စသည်ဖြင့်၊ သပံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ ကိလမန္တဿပိ၊ ပင်ပန်း
 သောသူအားလည်းကောင်း၊ ပရေဟိ၊ မိမိစကားကိုနာယူသောတပါးသော
 သူတို့ကို၊ ကိလမာပေန္တဿပိ၊ ပင်ပန်းစေသောသူအား လည်းကောင်း။
 ဗန္ဓတောဗန္ဓာပယတောတိ၊ ဗန္ဓတောဗန္ဓာပယတောဟူသည်ကား၊ ဗန္ဓန္တံ၊
 တုန်လှုပ်သော၊ ပရိ၊ သူတပါးကို၊ ဗန္ဓနကာလေ၊ နှောင်ဖွဲ့နှိပ်ရာကာလ၌၊
 အတ္တနာကတေန၊ မိမိသည်ပြုအပ်သော၊ ပရဿ၊ သူတပါးကို၊ ဝိယနေပ
 ယောဂေန၊ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲသောပယောဂဖြင့်၊ သယန္တိ၊ မိမိသည်လည်း၊
 ဗန္ဓတော၊ တုန်လှုပ်သောသူအားလည်းကောင်း၊ ပရတ္တိ၊ မိမိနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ
 အပ်သောသူတပါးကိုလည်း၊ ဗန္ဓာပယတော၊ တုန်လှုပ်စေသောသူအား၊
 ပါဏမတိပါတယတောတိ၊ ပါဏမတိပါတယတောဟူသည်ကား၊ ပါဏံ၊
 သူတပါးအသက်ကို၊ ဟနန္တဿပိ၊ သတ်သောသူအား လည်းကောင်း၊
 ဟနာပေန္တဿပိ၊ သူတထူးကို သတ်စေသော သူအားလည်းကောင်း၊
 ဇေံ၊ ဤနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံအာဒိယတောသန္တိ၊ ဆိန္ဒတောအစရှိသော
 အထက်ဖုန်ဘို့၌၊ ကရုဏာကာရဏဝေသနေဝ၊ မိမိပြုခြင်းသူတပါးကိုပြုစေ
 ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ အက္ခော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိတဇ္ဇော၊ သိအပ်၏၊
 သန္တိန္တိ၊ သန္တိဟူသည်ကား၊ စာရသန္တိ၊ အိမ်နံရံ၏အတွင်းအပအစပ်ကို၊
 နိလ္လောပန္တိ၊ နိလ္လောပံ ဟူသည်ကား၊ မဟာဝိလောပံ၊ ထားပြကြီးရွာလုံး
 ကျွတ်တိုက်ယူလုယက်ခြင်းကို၊ ဧကဝါရိကန္တိ၊ ဧကဝါရိကံဟူသည်
 ကား၊ ဧကမေဝစာရံ၊ လူကုတံတစိတ်တည်းကိုသာလျှင်၊ ပရိဝါနေတွာ၊
 ဝန်းရံ၏၊ ပိလုပ္ပနံ၊ ရွေးကော်လုယက်တိုက်ဖျက်ခြင်းကို၊ ပရိပဇ္ဇေတိဋ္ဌတေ၊
 တိ၊ ပရိပဇ္ဇေတိဋ္ဌတောဟူသည်ကား၊ အာဂတာဂတာနံ၊ လာတိုင်းလာ
 တိုင်းသောသူတို့ကို၊ အန္တိန္ဒနတ္ထံ၊ လူယူခြင်း၌၊ မဂ္ဂေ၊ ခရီး၌၊ တိဗ္ဗတေ၊
 လမ်းသွားစောင့်လျက် တည်သော သူအားလည်းကောင်း၊ ကရောတောန
 ကရိယတိပါပန္တိ၊ ကရောတောနကရိယတိ ပါပံဟူသည်ကား၊ ယံကိဗ္ဗိ၊
 အမှတ်မရှိအလုံးစုံသော၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ကရောမိ၊ ပြုအံ့၊ ဣတိသညာ
 ယ၊ ဤသို့သောအမှတ်ဖြင့်၊ ကရောတေတိ၊ ပြုသောသူသည်လည်း၊ ပါပံ၊
 မကောင်းမှုကို၊ နကရိယတိ၊ မပြုအပ်၊ တဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှု
 သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ပန၊ ထိုသို့အကုသိုလ် တစိုးတစိမရှိပါလျက်၊ သတ္တာ၊
 ဉာဏ်နည်းသော သတ္တဝါတို့သည်၊ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို၊ ကရောမာတိ၊
 ငါတို့ပြုကုန်အံ့ဟု၊ ဧဝံသည်နော၊ ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်

ကုန်၏။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ ဒိဋ္ဌိအလားရှိကုန်သော
သုဘိသည်၊ ဒိပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။ ခုရပရိယန္တေတိ၊ ခုရပရိယန္တေဟူသည်
ကား၊ ခုရနေမိနာ၊ ထက်စွာသော သင်ရန်းသွားဖြင့်ပြီးသော အကွပ်ရှိသော၊
ခုရဓာရသဒိသပရိယန္တေန၊ ထက်စွာသော သင်ရန်းသွားနှင့် တူသော
အစွန်းအဆုံးရှိသော၊ စက္ကေန၊ စက်ဝန်းသဏ္ဌာန်ပြုအပ်သော လက်အထူး
ဖြင့်၊ ကေမံသခလန္တိ၊ ကေမံသခလံဟူသည်ကား၊ ကေမံသရာသိ၊ ထခု
သော အသားခုကို၊ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ဝုဇ္ဇ်ဟူသော ဝုန်သည်၊ တဿေဝ၊ ထိုမံသခလံ
ဟူသော ဝုန်၏ သာသျှင်၊ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝုစ်တည်း၊ တတော နိဒါနန္တိ၊ တတော
နိဒါနံဟူသည်ကား၊ ကေမံသ ခလကုရဏနိဒါနံ၊ ထိုတခု ထည်းသော
အသားခုကို ပြုခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ဒက္ခိဏန္တိ၊ ဒက္ခိဏံဟူသည်
ကား၊ ဒက္ခိဏတီရေ၊ ဂင်္ဂါ မြစ်တောင်ဘက်၌၊ မနုဿာ၊ တောင်ဘက်သား
တို့သည်၊ ကက္ခဋ္ဌာ၊ သီလူးသံဘက်ကဲ့သို့ခက်ထန်ကုန်၏၊ ဒါရုဏာ၊ လူကြမ်း
ရဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုလူကြမ်းရဖြစ်ကုန်သော တောင်ဘက်သားတို့ကို၊
သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဟနန္တောတိအာဒိ၊ ဟနန္တောအစရှိသော ပါဌ်ကို၊ ဝုတ္တံ၊
မိန့်အပ်၏၊ ဥတ္တရန္တိ၊ ဥတ္တရံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တရတီရေ၊ ဂင်္ဂါ မြစ်မြောက်
ဘက်၌၊ မနုဿာ၊ မြောက်ဘက်သားတို့သည်၊ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါအားကြီးကုန်
၏၊ ပသန္ဓာ၊ ကြည်ညိုကုန်သည်၊ ဗုဒ္ဓမာမကာ၊ ဘုရားကိုမြတ်နိုးကုန်သည်၊
ဓမ္မမာမကာ၊ တရားကိုမြတ်နိုးကုန်သည်၊ သံဃမာမကာ၊ သံဃာကိုမြတ်
နိုးကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုမြောက်ဘက်သားလူသမ္မာတို့
ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဒဒန္တောတိအာဒိ၊ ဒဒန္တောအစရှိသော ပါဌ်ကို၊ ဝုတ္တံ၊
မိန့်အပ်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုဒဒန္တောအစရှိသော ပါဌ်၌၊ ယဇန္တောတိ၊ ယဇန္တော
ဟူသည်ကား၊ မဟာယာဂံ၊ မဟာဝိဇိတာဝီမင်း၏ ယဇ်နှင့်တူသည်လည်း
ဖြစ်သော ယဇ်ကြီးကို၊ ကရောန္တော၊ ပြုစေကာမူ၊ ဒမေနာတိ၊ ဒမေနဟူ
သည်ကား၊ ဣန္ဒြိယဒမေန၊ ဣန္ဒြိယသံဝရဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပေါသထ
ကဓမ္မေန၊ ဥပေါသထသီလဖြင့်လည်းကောင်း၊ သံယမေနာတိ၊ သံယမေန
ဟူသည်ကား၊ သီလသံယမေန၊ ထိုဆိုပြီးသည်မှတစ်ပါးသော သီလသံဝ
ရဖြင့်လည်းကောင်း၊ သစ္စပဇ္ဇေနာတိ၊ သစ္စပဇ္ဇေနဟူသည်ကား၊ သစ္စဝစ
နေန၊ အမောသဝဇ္ဇသစ္စဝါစာဖြင့်၊ အာဂမောတိ၊ အာဂမောဟူသည်ကား၊
အာဂမနံ၊ လာခြင်းသည်၊ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သဗ္ဗယောဂိ၊ ကရောတောဤသို့စသည်
ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော ကုန်အောင်စုံသော အပြားဖြင့်လည်း၊ ပါပဝုညာနံ၊

ကောင်းမှုမကောင်းမှုတို့၏၊ ကိရိယံ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊
ဒိဋ္ဌိနှင့်အလားတူသောသုတို့သည်။ ပဋိက္ခိပန္နိယေဝ၊ ပယ်ကုန်သည်သာ
လျှင်တည်း။ ။

နတ္ထိဟေတု နတ္ထိပစ္စယောတိဇ္ဈေ၊ နတ္ထိဟေတုနတ္ထိပစ္စယောဟူသော
ဤပါဌ်၌လည်း၊ ပစ္စယော၊ ပစ္စယသံဒ္ဓါသည်။ ဟေတုဝေဝစနမေဝ၊ ဟေ
တုသဒ္ဓါ၏ ဝေဝရ်ပင်တည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ ဟေတု ပစ္စယကိုဖြစ်သော
နတ္ထိဟေတုနတ္ထိပစ္စယောဟူသောဝုန်နှစ်ပါးဖြင့်လည်း၊ ဝိဇ္ဇမာနမေဝ၊ ထင်
ရှားရှိသည်ဖြစ်ပါလျက်သာလျှင်၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒိနံ၊ ကာယဒုစ္စရိက်အ
စရှိသည်တို့၏၊ သံကိလေသပစ္စယဉ္စ၊ ညစ်နွမ်းခြင်း၏အကြောင်းကိုလည်း
ကောင်း၊ ကာယသုစရိတာဒိနံ၊ ကာယသုစရိက်အစရှိသည်တို့၏၊ ဝိသုဒ္ဓိ
ပစ္စယဉ္စ၊ သံကိလေသမှစင်ကြယ်ခြင်းအကြောင်း၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း
ပဋိက္ခိပန္နိ၊ ပယ်ကုန်၏၊ နတ္ထိဗလန္တိ၊ နတ္ထိဗလံဟူသည်ကား၊ အတ္တနော၊
မိမိ၏၊ ယဗ္ဗိဗလေ၊ အကြင်အား၌၊ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော၊ ဣမေသတ္တာ
ဤသတ္တဝါတို့သည်၊ ဝိရိယံ၊ လုံ့လကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဒေဝတ္ထမ္ပိ၊ နတ်အဖြစ်
သို့လည်းကောင်း၊ မာရတ္ထမ္ပိ၊ မာရ်မင်းအဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မတ္ထမ္ပိ၊
ဗြဟ္မာအဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ သာဝကဗောဓိမ္ပိ၊ သာဝကဗောဓိသို့လည်း
ကောင်း၊ ပစ္စေကဗောဓိမ္ပိ၊ ပစ္စေကဗောဓိသို့လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗညုတမ္ပိ၊
သဗ္ဗသဗ္ဗောဓိသို့လည်းကောင်း၊ ပါဝုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏၊ တံဗလံ၊ ထို
အားကို၊ ပဋိက္ခိပန္နိ၊ ပယ်ကုန်၏၊ နတ္ထိဝိရိယန္တိ အာဒိနိ၊ နတ္ထိဝိရိယံဤသို့အစ
ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်းသောဝုန်တို့သည်၊ အညမညဝေဝစနာနေဝ၊
အချင်းချင်းဝေဝရ်တို့သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဣဒံဗလံ၊ ဤအ
ကျိုးကို၊ နော၊ ငါတို့သည်၊ ဝိရိယေန၊ လုံ့လဖြင့်၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏၊ ဣဒံ
ဗလံ၊ ဤအကျိုးကို၊ ဝုရိသထာမေန၊ ယောက်ျားတို့၏အစွမ်းဖြင့်၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊
ရောက်အပ်၏၊ ဣဒံဗလံ၊ ဤအကျိုးကို၊ ဝုရိသပဏ္ဍေမေန၊ ယောက်ျားတို့၏
လုံ့လဖြင့်၊ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်အပ်၏၊ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့၊ ပဝတ္ထဝစနပဋိက္ခေပက
ဇုဏဝသေနပန၊ တပါးသောသုတို့အားဖြစ်သောဝေါဟာရစကားကိုပယ်
ခြင်းကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ကား၊ ဧတာနိ၊ ဤဗလဝင်္ဂိရိယအစရှိသော
ဝုန်တို့ကို၊ ဝိသု၊ အဝိး၊ အာဒိယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏၊ သဗ္ဗေသတ္တာတိ၊ သဗ္ဗ
သတ္တာဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဩဠဂေါဏ ဂဠုဘာဒယော၊ ကုလားအုဌ်နှား
မြည်းအစရှိကုန်သော၊ အနဝသေသေ၊ အကြွင်းမဲ့သတ္တဝါတို့ကို၊ ပရိဂ္ဂ
ဏန္တိ၊ သိမ်းယူကုန်၏၊ သဗ္ဗေပါဏာတိ၊ သဗ္ဗပါဏာဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊

၂၃၂ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ဧကိန္ဒြိယော၊ တရသောဇ္ဈန္ဒြိရှိသော၊ ပါဏော၊ သတ္တဝါ၊ ခုန္ဒြိယော၊ နှစ်ခု
သောဇ္ဈန္ဒြိရှိသော၊ ပါဏော၊ သတ္တဝါ၊ ဣတိအာဒိဝသေန၊ ဤသို့အစရှိ
သည်ဖြင့်၊ ပါဏော၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်
၏။ သဗ္ဗေဘူတာတိ၊ သဗ္ဗေဘူတာဟူသောပုဒ်ကို၊ အဏ္ဏကောသဝတ္ထိကော
သေသု၊ ဥဉ္စံသုငယ်အိမ်တို့၌၊ ဘူတေ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊
ရည်၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ သဗ္ဗေဇီဝါတိ၊ သဗ္ဗေဇီဝါဟူသောစကားကို၊
သာလိဝိဟိယဝဂေါရမာဒယော၊ သလေးကောက်ရယောနတ်ကောက်စ
သည်တို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဟိ၊ သင့်စွာ၊ တေသု၊ ထိုသာ
လိဝိဟိစသည်တို့၌၊ တေ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဂတိကတို့သည်၊ ဝိဇ္ဇဟနဘာဝေန၊ စည်
ပင်ရှင်ပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇီဝသညှိနေ၊ ဇီဝအမှတ်ရှိကုန်၏။
အဝဿအဗလအာရိယာတိ၊ အဝဿအဗလအာရိယာဟူသည်ကား
တေသံ၊ ထိုသတ္တဝါကစသည်တို့အား၊ သံကိလေသဝိသုဒ္ဓိသု၊ ညစ်နွမ်း
ခြင်းစင်ကြယ်ခြင်းတို့၌၊ အတ္တနေ၊ မိမိ၏၊ ဝသောဝါ၊ အစွမ်းသည်လည်း
ကောင်း၊ ဗလံဝါ၊ အားသည်လည်းကောင်း၊ ဝိရိယံဝါ၊ လုံ့လသည်လည်း
ကောင်း၊ နုတ္တိ၊ မရှိ၊ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာတိဇ္ဇေ၊ နိယတိသင်္ဂတိ
ဘာဝ ပရိဏတာဟူသော ဤပါဌ၌၊ နိယတိတိ၊ နိယတိဟူသည်ကား၊
ဆန္ဒအဘိဇာတိနံ၊ ခြောက်ပါးသောအဘိဇာတ်တို့၏၊ တတ္ထတတ္ထတာသု
တာသုဂတိသု၊ ထိုထိုဂတိတို့၌၊ သမဝါယေန၊ အကြောင်းညီညွတ်သဖြင့်၊
ဂမနံသမာဂမော၊ ပေါင်းဆုံမိခြင်းတည်း၊ ဘာဝေါတိ၊ ဘာဝေါဟူသည်
ကား၊ ဘာဘာဝေါယေဝ၊ သဘောသာလျှင်တည်း၊ ဇေ၊ ဤသို့၊ နိယတိယာစ
မြဲခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သင်္ဂတိယာစ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊
သဘာဝေနစ၊ မပြုမပြင်ပင်ထွက် သဘောဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပဋိနတာ
နာနုပ္ပကာရတံပတ္တာ၊ အထူးထူး အပြားပြား၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်၏။
ဟိ၊ သမတ္ထကိုဆိုပြီးအံ့၊ ယေန၊ အကြင်သတ္တဝါပါဏအစရှိသည်သည်၊ ယ
ထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ကောင်း၏။ သော၊ ထိုဖြစ်စကောင်း
သောသတ္တဝါပါဏအစရှိသည်သည်၊ တထေဝ၊ ထိုအခြင်းအရာဖြင့်သာ
လျှင်၊ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ယေန၊ အကြင်သတ္တဝါပါဏအစရှိသည်သည်၊ ယ
ထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ နဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ၊ သော၊ မဖြစ်ကောင်းသောထို
မဖြစ်စကောင်းသောသတ္တဝါပါဏအစရှိသည်သည်၊ တတ္ထ၊ ထိုအခြင်းအ
ရာဖြင့်၊ နဘဝတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်
မူ၏။ ဆဋ္ဌေဝါဘိဇာတိသုတိ၊ ဆဋ္ဌေဝါဘိဇာတိသုဟူသည်ကား၊ ဆသုဇေဝ

အဘိဇာတိယု၊ ခြေကပ်ပါးသောအဘိဇာတိတို့၌သာလျှင်၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊
သုခဉ္စ၊ သုခဝေဒနာကိုလည်းကောင်း၊ နုက္ခဉ္စ၊ နုက္ခဝေဒနာကိုလည်းကောင်း၊
ပဋိသံဝေဒန္တိ၊ ခံစားကုန်၏။ အညာ၊ တပါးသော၊ အနုက္ခမသုခဘူမိ၊
အနုက္ခမသုခတုံသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊
ဒိဋ္ဌိအလားရှိသောသူတို့သည်၊ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ၊

အကဗ္ဘာတိ၊ အကဗ္ဘဟူသည်ကား၊ သမေနဝါ၊ ညီညွတ်သည်လည်း
ဖြစ်သော၊ ဝိသမေနဝါ၊ မညီမညွတ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ကေနဝိဝိ၊ တစုံ
တခုလည်းဖြစ်သော၊ ဟေတုနာ၊ အကြောင်းသည်၊ အကတာ၊ မပြုပြင်မစီ
ရင်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အကဗ္ဘဝိဇာတိ၊ အကဗ္ဘဝိဇာဟူ
သည်ကား၊ အကဗ္ဘဝိဇာနာမ၊ တစုံတခုသောအကြောင်းသည်ပြုပြင်ခြင်း
စီရင်ခြင်းကင်းကုန်သည်မည်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
ကရောဟိ၊ ပြုလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေနဝိ၊ တစုံတခုသော ဟေတုကတ္တား
သည်၊ ကာရိတာဝိ၊ ပြုစေအပ်ကုန်သည်လည်း၊ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်၊
ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ အနိဋ္ဌိတာတိ၊ အနိဋ္ဌိ
တာဟူသည်ကား၊ ကဿမိ၊ တစုံတယေဝံသော၊ ဣဒ္ဓိမတော၊ တန်ခိုးကြီး
သော၊ စေတောဝသိပ္ပတ္တဿ၊ စိတ်၏ဝသိဘောသို့ရောက်သောသူသည်
လည်းကောင်း၊ ဒေဝဿဝ၊ နတ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မုနောဝါ၊ ဗြဟ္မာ
သည်၎င်း၊ ဣဒ္ဓိယာဝိ၊ 'တန်ခိုးဖြင့်လည်း၊ နနိဋ္ဌိတာ၊ တန်ဆင်းအပ်သည်
မဟုတ်ကုန်၊ အနိဋ္ဌိတဗ္ဗာတိဝိ၊ အနိဋ္ဌိတဗ္ဗာဟူ၍လည်း၊ ပါဠော၊ ပါဠိသည်၊
ကတ္တမိပေါတ္ထကေ၊ အချို့သောပေ၌၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နနိဋ္ဌိတဗ္ဗာ၊ တန်ဆင်းအပ်
သည့်မဟုတ်ကုန်၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဝဉ္ဇျာ
တိ၊ ဝဉ္ဇျာဟူသည်ကား၊ ဝဉ္ဇျပသုဝဉ္ဇျတာလောဒယောဝိယ၊ မြို့သောနွား
မအသီးမဲ့သောထန်းပင်စသည်တို့ကဲ့သို့၊ အဖလော၊ အကျိုးမဲ့ကုန်၏။ ကဿ
မိ၊ တစုံတခုသောအကျိုးကို၊ အဇနကာ၊ မဖြစ်စေနိုင်ကုန်၊ ပဗ္ဗတကုဋ်ဝိ
ယ၊ တောင်ထွန်ကဲ့သို့၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကုဋု
ဗ္ဗာ၊ ကုဋုဋ္ဌမည်ကုန်၏။ ဇေသိကဋ္ဌာယိဌိတာတိ၊ ဇေသိကဋ္ဌာယိဌိတာဟူသည်
ကား၊ ဇေသိကဋ္ဌာယိနောဝိယ၊ မြို့စွာတည်သောတံခါးတိုင်ကဲ့သို့၊ ဟုတွာ၊
ဖြစ်၍၊ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ ဣတိတံသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဇေသိကဋ္ဌာယိ ဌိတာ၊
ဇေသိကဋ္ဌာယိဌိတာမည်ကုန်၏၊ သုနိခါတော၊ မြို့စွာပိုက်အပ်သော၊ ဇေသိက
ထဇ္ဈော၊ တံခါးတိုင်သည်၊ နိစ္စယော၊ မတုန်မလှုပ်၊ တိဋ္ဌတိယထာ၊ တည်သကဲ့
သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ ဌိတာ၊ မတုန်မလှုပ်တည်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား

၂၃၄ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

၁၂၄

အတ္တော၊ အနက်တည်း၊ နုဇ္ဈန္တိတိ၊ နုဇ္ဈန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဇေယျကထမ္ဘော
ဝိယ၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့၊ ဌိတတ္တာ၊ ဖောံပြန်ခြင်းကင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်မြဲ
စွာတည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နဝလန္တိ၊ မတုန်မလှုပ်ကုန်၊ နဝိပရိဏာ
မေန္တိတိ၊ နဝိပရိဏာမေန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပကတိ၊ ပကတိသဘောကို၊ နဝိ
ဇဟန္တိ၊ မစွန့်ကုန်၊ နအညမညံဗျာဗာမေန္တိတိ၊ နအညမညံဗျာဗာမေန္တိ ဟူ
သည်ကား၊ အညမညံ၊ အချင်းချင်း၊ နဥပဟနန္တိ၊ မနှိပ်စက်ကုန်၊ နာလန္တိ၊
နာလံဟူသည်ကား၊ နသမတ္ထော၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ပထဝီကာယောတိ အာဒိ
သု၊ ပထဝီကာယောဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌၊ ပထဝီဓာတုယေဝ၊ ပထဝီ
ဓာတ်သည်သာလျှင်၊ ကာယေကဒေသတ္တာ၊ ကာယအစိတ်၏အဖြစ်ကြောင့်
ပထဝီကာယော၊ ပထဝီကာယမည်၏၊ ဝါ၊ တနည်းကား၊ ပထဝီသမ္မဟော၊
ပထဝီအပေါင်းသည်၊ ပထဝီကာယော၊ ပထဝီကာယမည်၏၊ သတ္တန္တံတွေဝ
ကာယာနန္တိ၊ သတ္တန္တံတွေဝကာယာနံ ဟူသည်ကား၊ မုဂ္ဂရာသိအာဒိသု၊
ဝဲနောက်အရအစရှိသည်တို့၌၊ ပဟဉ္စံ၊ ဖုတ်ခတ်အပ်သော၊ သတ္တံ၊ လက်
နက်သည်၊ မုဂ္ဂရာသိအာဒိနံ၊ ဝဲနောက်အရအစရှိသည်တို့၏၊ အန္တရေနေ
ဝံ၊ အကြားဖြင့် သာလျှင်၊ ပဝိသတိယထာ၊ ဝင်သကဲ့သို့၊ ဇေဝံ၊ ဤအတူ၊
သတ္တန္တံ၊ ခနစ်ပါ၊ ကုန်သော၊ ကာယာနံ၊ ကိုယ်တို့၏၊ အန္တရေနေ၊ အကြားဖြစ်
သော၊ ဆိန္ဒေနဝိဝရေနေ၊ အပေါက်ဖြင့်၊ သတ္တံ၊ လက်နက်သည်၊ ပဝိသတိ၊
ဝင်၏၊ တတ္ထံ၊ ထိုသို့ထိုးခုတ်ဖုတ်ခတ်သော လက်နက်ဖြင့် သွားသည်ဖြစ်
လျက်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဣမံ၊ ဤသူကို၊ ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေမှ၊ ဝေါရောပေမိ၊
ချ၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေဝလံ၊ မဟုတ်မလျားသက်သက်၊ တထာသညာမတ္တ
မေဝ၊ ထိုသို့ဇိဝိတိန္ဒြေမှကင်းစေ၏ဟူ၍သညာအမှတ်အမှားကြီးမျှသည်၊
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟနနဗာတနာဒိပန၊ မိမိသတ်ခြင်းသူ ကို သတ်စေခြင်း
စသည်တို့သည်ကား၊ ပရမတ္ထတော၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်အားဖြင့်၊ နုတ္ထေဝ၊
မရှိသည်သာတည်း၊ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်နည်း၊ ကာယာနံ၊ ကိုယ်တို့
၏၊ အဝိကောပနိယ တာဝတော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါမထိုက်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို၊ ဒေသန္တိ၊ ပြကုန်၏၊ ယောနိ
ပမုခ သတသဟဿာနိတိ၊ ယောနိပမုခ သတသဟဿာနိ ဟူသည်
ကား၊ ပမုခယောနိနံ၊ လူတို့တွင်ခတ္တိယ၊ ပြာဟ္မဏစသည်တို့ရန္တာနံစသည်
တို့တွင်သီဟဗျဋ္ဌ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥတ္တမယောနိနံ၊ မြတ်သော
အမျိုးတို့၏၊ ဂုဗ္ဗသသတသဟဿာနိ၊ တသန်းလေးသိန်းတို့သည်လည်း
ကောင်း၊ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော၊ သဗ္ဗိသတာနိစ၊ ခြောက်ထောင်တို့

ဓု-ဒိဋ္ဌိသံယုတ်-၁၉-ပဌမဝဂ်၊

၂၃၅

သညံလည်းကောင်း၊ အညာနိ၊ တပါးကုန်သော၊ သသတာနိ၊ ခြောက်ရာ
တို့သညံလည်းကောင်း၊ ပဉ္စကမ္မာနောသတာနိတိ၊ ပဉ္စကမ္မာနောသတာ
နိဟူသညံကား၊ ပဉ္စကမ္မသဟာနိစ၊ ငါးရာသောကံတို့သညံလည်းကောင်း၊
ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကေဝလံ၊ သက်သက်အနှစ်မပါ၊ တက္ကမတ္တေန၊ ကြိဆကာမျှ
ဖြင့်၊ နိရုတ္တကဒိဋ္ဌိ၊ ပတေဝံပရစ်အနှစ်မရနိရုတ္တကဒိဋ္ဌိကို၊ ဒီပေန္တိ၊ ပြကုန်၏။
ပဉ္စကမ္မာနိတိဏိစကမ္မာနိတိအာဒိသုပိ၊ ပဉ္စကမ္မာနိတိဏိစကမ္မာနိဤသို့
အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဇေသဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာ
လျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ ပန၊ အယူထူးကိုဆိုပြီးအံ့၊ ကေမိ၊ မြောက်
ကျောင်းနေကေမိတို့သည်၊ ပဉ္စကမ္မာနိတိ၊ ပဉ္စကမ္မာနိဟူ၍၊ ပဉ္စိန္ဒြိယဝသေ
န၊ စက္ခု သောတစသောငါးပါးသောဣန္ဒြေတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဂဗ္ဘန္တိ၊ ယူ
ကုန်၏။ ကာယကမ္မာဒိဝသေန၊ ကာယကံဝစိကံမနောကံ၏ အစွမ်းဖြင့်၊
တိဏိတိ၊ ကံသုံးပါးတို့ဟူ၍၊ ဂဗ္ဘန္တိ၊ ယူတတ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊
ကမ္မေစအမုကမ္မေစာတိတ္ထေ၊ ကမ္မေစအမုကမ္မေစဟူသောပါဌ်၌၊ ကာယ
ကမ္မဝစိကမ္မာနိ၊ ကာယကံဝစိကံတို့ကို၊ ဩဇ္ဇာရိကဘာဝတော၊ ရုန့်ရင်း
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ကမ္မန္တိ၊ ပြည့်စုံသောကံဟူ၍၊ လဒ္ဓိချင်းတို့အယူ
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ မနောကမ္မံ၊ မနောကံကို၊ အနောဇ္ဇာရိကတ္တာ၊ မရုန့်
ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပမုကမ္မန္တိ၊ ထက်ဝက်သောက်သာဟူ၍၊
လဒ္ဓိချင်းတို့အယူသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နုဗ္ဗိပဋိပဒါတိ၊ နုဗ္ဗိပဋိပဒါဟူသည်
ကား၊ နှိုသဗ္ဗိပဋိပဒါ၊ ခြောက်ဆဲ့နှစ်ပါးသော ပဋိပဒါတို့သည်၊ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ နုဗ္ဗန္တရကပ္ပာတိ၊ နုဗ္ဗန္တရကပ္ပာဟူ
သည်ကား၊ ကေတိ၊ ကပ္ပေ၊ ဝိဝဋ္ဌဉ္စာယိဟုမှတ်အပ်သောတရသောအသင်္ချေ
ယူကပ်၌၊ စတုသဗ္ဗိအန္တရကပ္ပာနာမ၊ ခြောက်ဆဲ့လေးပါးသော အန္တရ
ကပ်တို့မည်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အယံပန၊ ဤဒိဋ္ဌိအယူစွဲသောမက္ခ
လိဂေါသာလမူကား၊ အညော၊ တပါးကုန်သော၊ နွေနှစ်ပါးကုန်သောအန္တ
ရကုပ်တို့ကို၊ အစာနန္တော၊ မသိခဲ့ရကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ နုဗ္ဗန္တရ ကပ္ပာဟူ၍၊
အာဟ၊ ဆို၏။ ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယောတိ၊ ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော ဟူသည်ကား၊
ကဏ္ဍာဘိဇာတိ၊ ကဏ္ဍာဘိဇာတိလည်းကောင်း၊ နိလံဘိဇာတိ၊ နိလံဘိ
ဇာတိလည်းကောင်း၊ လောဟိတာဘိဇာတိ၊ လောဟိတာဘိဇာတိလည်း
ကောင်း၊ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိ၊ ဟလိဒ္ဓါဘိဇာတိလည်းကောင်း၊ သုက္ကာဘိဇာ
တိ၊ သုက္ကာဘိဇာတိလည်းကောင်း၊ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ၊ ပရမသုက္ကာဘိ
ဇာတိလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဣမာဆအာဘိဇာတိယော၊ ဤမြောက်

၂၃၆ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿိယ။

ပါးသောအဘိဇာတိတို့ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအခြေခံပါးတို့တွင်။
ဩရတ္တိကာ၊ ဆိတ်ကိုသတ်၍အသက်မွေးတတ်သောသူတို့လည်းကောင်း။
သုကရိကာ၊ ဝက်ကိုသတ်၍အသက်မွေးတတ်သောသူတို့လည်းကောင်း။
သာကုဏိကာ၊ ဌက်မူဆိုးတို့လည်းကောင်း။ မာဂပိကာ၊ သမင်ဒရေဟ်စ
သောတောသားသတ္တဝါကိုသတ်၍ အသက်မွေးတတ်သော သားမူဆိုး
တို့လည်းကောင်း။ လုဒ္ဓါ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းကုန်သောကွဲနွားစသော
စတုပ္ပဒသားကြီးသားငယ်ကိုသတ်၍ အသက်မွေးတတ်သော နေသာဒ
အမျိုးမူဆိုးတို့လည်းကောင်း။ မစ္ဆာဗာတကာ၊ ရေနေသတ္တဝါကိုသတ်၍
အသက် မွေးတတ်ကုန်သော တငါတို့လည်းကောင်း။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့
လည်းကောင်း။ စောရဗာတကာ၊ ခိုးသူသတ်တတ်သော သူသတ်တို့
လည်းကောင်း။ ဗန္ဓာနာဂါရိကာ၊ ထောင်တန်းသွင်း၍ညှဉ်းပမ်းတတ်သော
သူတို့၎င်း။ အညော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှတပါးကုန်သော၊ ယေဝါပနကေစိ၊
အကြွပ်အမှတ်မရှိကုန်သော၊ ကုရုရကမ္မန္တာ၊ ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကိုပြု
တတ်ကုန်သောလူကြမ်းတို့၎င်း။ အပသံသဗ္ဗေဝိ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောအလုံး
စုံသောလူအမျိုးသည်လည်း။ ပါပကမ္မပသုတတာယ၊ ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာ
သောအမှု၌လေ့ကျက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိ၊ မည်းညစ်
သော အကုသိုလ်ဓမ္မတိုးပွား အသစ်ဖြစ်ရာ လူဆိုးစုမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ သူရားသာသနာတော်နေရဟန်းတို့သည်။ နိလ္လာ
ဘိဇာတိ၊ နက်မည်းလွန်းသည်မဟုတ် ညိုဝှက်ညစ်မှိုင်းပိုင်းပိုင်းသော အ
ကျင့်ဓမ္မ၏တိုးပွားအသစ်ဖြစ်ရာလူပိုင်းစုမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆို
ကုန်၏။ တေ၊ ထိုသာသနာဝင်ရဟန်းတို့သည်။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။
ပစ္စယေသု၊ ပစ္စည်းတို့၌။ ကဏ္ဍကေ၊ ဆန္ဒရောင်တည်းဟူသော ဆူးပြောင့်တို့
ကို။ ပက္ခိဝိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ခါဒန္တိ၊ ကိရ၊ သုံးဆောင်ကုန်သတတ်။ ဘိက္ခု၊
စကဏ္ဍကုတ္တိကာတိ၊ ဘိက္ခု၊ စကဏ္ဍကုတ္တိကာဟူသော။ အသေ၊ ထိုမက္ခ
လိဂေါသလ၏။ ဝါဒဒီပနာ၊ သုအယူကိုဖြတ်တတ်သော။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။
ရုစိတာ၊ စီရင်အပ်သေး။ အယံပါဠိယေဝ၊ ဤပါဠိသည်သာလျှင်။ ယထာဝုတ္တ
မတ္တံ၊ ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ သမညေတ္တိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ အထဝါ၊
တနည်းကား။ ကဏ္ဍကုတ္တိကာဇေဝနာမ၊ ကဏ္ဍကုတ္တိမည်သည်သာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ ဗာဟိရဿ၊ သာသနာတော်မှအပ၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဧကေ၊
အချို့ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ပရိဗုဒ္ဓိရဟန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊
ထိုဗာဟိရကရဟန်းတို့သည်။ နိလ္လာဘိဇာတိ၊ နိလ္လာဘိဇာတိမည်ကုန်၏။

ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်ကို၊ အပရေ၊ တပါး
သောသူတို့သည်၊ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏၊ ဧကသာဓုကာ၊ တထည်သော အဝတ်
ကိုဝတ်ကုန်သော၊ နိဂဏ္ဌာ၊ နိဂဏ္ဌတို့သည်၊ လောဟိတာဘိဇာတိနာမ၊
လောဟိတာဘိဇာတိမည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ဣမေ၊
ဤလောဟိတကာဘိဇာတိဧကသာဓုကနိဂဏ္ဌတို့သည်၊ ပုရိမေဟိ၊ ရှေး
ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော၊ ဇွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သောကဏ္ဍာဘိဇာတိနိလာဘိဇာ
တိတို့ထက်၊ ပဏ္ဍရတရာပရိသုဒ္ဓဘရာဟ္မဏိရ၊ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်ကုန်
သတတ်၊ ဩဒါတဝသနာ၊ အဝတ်ဖြူဝတ်ကုန်သော၊ အစေလကသာဝ
ကာ၊ အစေလကတပည့်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂိဟိ၊ လူတို့သည်၊ ဟလိဒ္ဓဘိဇာတိ၊
ဟလိဒ္ဓဘိဇာတိမည်ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုအာဇီဝ
က၏သာဝကဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်၊ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊ ပစ္စယ
ဒါယကေ၊ ပစ္စယဒါယကာတို့ကို၊ နိဂဏ္ဌေဟိဝိ၊ နိဂဏ္ဌတို့ထက်လည်း၊ ဇေဋ္ဌ
ကတရေ၊ အထူးသဖြင့်ကြီးမြတ်သည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ၊ ဆန္ဒလိုက်၍ပြု
ကုန်၏၊ အာဇီဝကာ၊ နန္ဒစသည်တို့၏ တပည့်ရဟန်းအာဇီဝကတို့သည်
လည်းကောင်း၊ အာဇီဝိနိယော၊ နန္ဒစသည်တို့၏ တပည့်ရဟန်းမိန်းမအာဇီ
ဝိနိတို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏၊ အယံသဗ္ဗေ၊ ဤအသုံးစုံသော
နန္ဒစသည်တို့၏ တပည့်ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်းမိန်းမသည်၊ သုက္ကာဘိ
ဇာတိ၊ သုက္ကာဘိဇာတိမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တေ၊ ထို
တက္ကတွန်းယောကျ်ားတက္ကတွန်းမိန်းမတို့သည်၊ ပုရိမေဟိ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်
သော၊ စတူဟိ၊ ဝေးယောက်ကုန်သော သူတို့ထက်၊ ပဏ္ဍရတရာဟိရ၊
အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်ကုန်သတတ်၊ နန္ဒော၊ နန္ဒလည်းကောင်း၊ ဝန္တော၊
ဝန္တလည်းကောင်း၊ ကိသော၊ ကိသလည်းကောင်း၊ သံကန္တော၊ သံကန္တ
လည်းကောင်း၊ မက္ခလိဂေါသာလော၊ မက္ခလိဂေါသာလလည်းကောင်း၊
ပရမသုက္ကာဘိဇာတိ၊ ပရမသုက္ကာဘိဇာတိမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊
ဆိုကုန်၏၊ တေ၊ ထိုနန္ဒအစရှိသောငါးဦးသောဆရာကြီးတို့သည်၊ သဗ္ဗေ
ဟိ၊ ကုန်အောင်စုံသောသူတို့ထက်၊ ပဏ္ဍရတရာဟိရ၊ ပဏ္ဍရတကာထက်
သာလွန်ထူးကဲ၍ပဏ္ဍရအစစ်ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ အဗ္ဗုပုရိသဘူမိယောတိ၊
အဗ္ဗုပုရိသဘူမိယောဟူသည်ကား၊ မန္တဘူမိ၊ မန္တဘုံလည်းကောင်း၊ ဝိဒ္ဓာ
ဘူမိ၊ ဝိဒ္ဓာဘုံလည်းကောင်း၊ ဝိမံသာဘူမိ၊ ဝိမံသာဘုံလည်းကောင်း၊ ဥဇ္ဇဂ
တဘူမိ၊ ဥဇ္ဇဂတဘုံလည်းကောင်း၊ သေခဘူမိ၊ သေခဘုံလည်းကောင်း၊
သမဏဘူမိ၊ သမဏဘုံလည်းကောင်း၊ ဇာနနဘူမိ၊ ဇာနနဘုံလည်းကောင်း

၂၃၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသီယုတ်အတ္ထကထာနိဿယ။

သမာပန္နဘူမိ၊ သမာပန္နသုံလည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်
ကုန်သော၊ ဣမာပုရိသဘူမိယော၊ ဤပုရိသသုံတို့တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝ
ဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဇာတဒိဝသတော၊ ဖွားရာရက်
မှ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍၊ သတ္တဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး၊ သမ္ဗာဓဋ္ဌာနတော၊
ကျဉ်းမြောင်းရာ အမိဝင်းတိုက်မှ၊ နိက္ခန္တိတ္တာ၊ ထွက်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၊ ဒါရကာ၊ သူငယ်တို့သည်၊ မန္ဒာမောမူဟာ၊ တွေဝေကုန်သည်၊
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ အယံ၊ ဤခုနစ်ရက်အတွင်းသည်၊ မန္တဘူမိ၊ မန္တဘူမိ
မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ယေ၊ အကြင်သူတို့
သည်၊ ဒုဂ္ဂတိတော၊ ဒုဂ္ဂတိသုံမှ၊ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်
ကုန်၏၊ တေ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိသုံမှလာသောသူတို့သည်၊ တံ၊ ထိုဒုဂ္ဂတိသုံကို၊ အ
နုဿရိတွာ၊ အဘန်ဘန်အောက်မေ့၍၊ အဘိဏ္ဍ၊ မပြတ်၊ ရောဒန္တိ စေဝ၊
ငိုလည်းငိုကုန်၏၊ ပရိဒေဝန္တိ စ၊ မြည်တမ်းလည်းမြည်တမ်းကုန်၏၊ သုဂတိ
တော၊ သုဂတိသုံမှ၊ အာဂတာ၊ လာသောသူငယ်တို့သည်၊ တံ၊ ထိုသုဂတိ
သုံကို၊ အနုဿရိတွာ၊ အဘန်ဘန်အောက်မေ့၍၊ ဟသန္တိ၊ ရယ်ကုန်၏၊
အယံ၊ ဤငိုရာရယ်ရာကာလသည်၊ ခိဒ္ဓာဘူမိနာမ၊ ခိဒ္ဓာဘူမိမည်၏၊ မာတာ
ဝိတုနံ၊ အမိအဘတို့၏၊ ဟတ္ထဝါ၊ လက်ကိုလည်းကောင်း၊ ပါဒံဝါ၊ ခြေကို
လည်းကောင်း၊ မဇ္ဈံဝါ၊ ညောင်စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဖိဋ္ဌံဝါ၊ အင်းပျဉ်
ကို၎င်း၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဘူမိယံ၊ မြေ၌၊ ဃါဒနိက္ခိပနံ၊ ခြေကိုချခြင်းသည်၊
ဝိမံသဘူမိနာမ၊ ဝိမံသဘူမိမည်၏၊ ပဒသ၊ ခြေဖြင့်၊ ဂန္တံ၊ ပြေးသွားခြင်း
ငှါ၊ သမတ္ထကာလော၊ စွမ်းနှိုင်းသောကာလသည်၊ ဥဇ္ဇကတဘူမိနာမ၊ ဥဇ္ဇ
ကတဘူမိမည်၏၊ သိပ္ပာနိ၊ အတတ်တို့ကို၊ သိက္ခနကာလော၊ သင်ရာကာလ
သည်၊ သေခဘူမိနာမ၊ အတတ်ပညာသင်ရာကာလမည်၏၊ စာရာ၊ အိမ်မှ၊
နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇကာလော၊ ရဟန်းပြုရာကာလသည်၊ သမဏဘူမိနာ
မ၊ သမဏသုံမည်၏၊ အာစရိယံ၊ ဆရာကို၊ သေဝိတွာ၊ မှီဝဲ၍၊ ဇာနနကာလော၊
ဝတာဝတကိုသိရာကာလ၌၊ ဇာနနဘူမိနာမ၊ အကျင့်ဟုတ်သည် မဟုတ်
သည်ကိုသိရာသုံမည်၏၊ ပန္နကော၊ အရွယ်ကြီးမားအစားနည်းပါးအသား
အသွေးကုန်ခန်း၍ကျသော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်ကား၊ ဖိနောဖိဇ္ဈော၊ အို
မင်းထိုင်းမှိုင်းသည်ဖြစ်၍၊ ကိဉ္ဇိ၊ တရုတ်သေသတရားစကားကို၊ ကဿ
မိ၊ တရုတ်ယောသံသောသူအား၊ နအာဟ၊ မဆို၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ အလာဘီ၊
နည်းသောလာဘ်ရှိသော၊ သမဏံ၊ ရဟန်းအိုကို၊ သမာပန္နဘူမိသို့၊ ညှိုးနွမ်း
သောသစ်ရွက်ယောင်သည်တာဝန်မစိမ်းပို့ပြန်သကဲ့သို့တာဝန်မထအရွယ်

ကျသောတုံဟူ၍၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ကျေနပညာသအာဇီဝကသတေတိ၊
ကျေနပညာသ အာဇီဝကသတေဟူသည်ကား၊ ကျေနပညာသအာဇီဝ
ဝုတ္တိသတာနိ၊ လေးဆွဲကိုးအလွန်ရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့၏အသက်မွေး
ခြင်းအရာတို့သည်၊ ပရိဗ္ဗာဇကသတေတိ၊ ပရိဗ္ဗာဇက သတေဟူသည်
ကား၊ ပရိဗ္ဗာဇကပဗ္ဗဇ္ဇသတာနိ၊ ပရိဗိုဇ်ရဟန်း အကျင့်အရာတို့သည်၊
နာဂါဝါသသတေတိ၊ နာဂါဝါသသတေဟူသည်ကား၊ နာဂမဏ္ဍလသ
တာနိ၊ နဂါးတုံအရာတို့သည်၊ ဝိသေဇ္ဈန္တိယသတေတိ၊ ဝိသေဇ္ဈန္တိယသ
တေဟူသည်ကား၊ ဝိသေဇ္ဈန္တိယသတာနိ၊ တရားနှစ်ဆယ်သောဇ္ဈန္တိတို့
သည်၊ တိသေနိရယသတေတိ၊ တိသေနိရယသတေဟူသည်ကား၊ တိ
သေနိရယသတာနိ၊ တရားသုံးဆယ်သောဇေတို့သည်၊ ရဇောဓာတုယော
တိ၊ ရဇောဓာတုယောဟူသည်ကား၊ ရဇဩဂိရဏဋ္ဌာနာနိ၊ ပရမာနုစ
သောမြူဖြင့်ဖြိုင်းကုန်သောအရပ်တို့သည်၊ ဟတ္ထဝိဋ္ဌပါဒဝိဋ္ဌာဒီနိ၊ လက်ဖ
မီးခြေဖမီးစသည်တို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဧသော၊ ဤဒိဋ္ဌိကြီးမကွလိ
သည်၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သတ္တသညိဂဗ္ဘာတိ၊ သတ္တသညိဂဗ္ဘာဟူသော
စကားကို၊ ဩဋ္ဌဂေါဏဂဋ္ဌိဘအဓပသုမိဂမဟိ၊ သော၊ ကုလားအုပ်နွားမြည်း
ဆိတ်မြန်မာဆိတ်ကုလားဆတ်နွားနောက်ကျွဲတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒ
တိ၊ ဆို၏။ သတ္တအသညိဂဗ္ဘာတိ၊ သတ္တအသညိဂဗ္ဘာဟူသောစကားကို၊
သာလိဝိဟိယဝဂေါရုမမုဂ္ဂကက္ခိဝရကကုဒ္ဓိ၊ သကေ၊ သလေးကောက် မ
ယောနတ်ကောက်ပဲနောက်ဆတ်ပြောင်းလူးတို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒ
တိ၊ ဆို၏။ နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာတိ၊ နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာဟူသည်ကား၊ ဂဠုမ္ပိ၊ အဆစ်၌၊
ဇာတဂဗ္ဘာ၊ ဖြစ်သောမျိုးရှိကုန်သော၊ ဥဇ္ဈ၊ ဝေဠု၊ နန္ဒာဒယော၊ ကြံဝါးကျ၊
စံသည်တို့ကို၊ သန္ဓာယ၊ ရည်၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သတ္တဒိဗ္ဗာတိ၊ သတ္တဒိဗ္ဗာဟူ
သည်ကား၊ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်၊ ဗဟု၊ စာတုမဟာရာဇိကစသည်ဗြဟ္မာ
ကာယိကစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်များပြားကုန်၏၊ ပန၊ ထိုသို့အများအပြား
ဖြစ်ပါသျက်၊ သော၊ ထိုမကွလိသည်၊ အဇာနန္ဒော၊ မသိရကား၊ သတ္တာတိ၊
သတ္တဟူ၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ မနုဿာပိ၊ လူတို့သည်လည်း၊ အနန္တာဒိပဒေ၊ သ
ကုလဝိသ အာဇီဝစသည်တို့ကိုဝေဘန်သောအားဖြင့်၊ အနန္တာ၊ အများ
အပြားရှိကုန်၏၊ သော၊ ထိုမကွလိသည်၊ အဇာနန္ဒော၊ မသိရကား၊ သတ္တာ
တိ၊ သတ္တဟူ၍၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ သတ္တဝိသာစာတိ၊ သတ္တဝိသာစဟူသည်
ကား၊ စော၊ ထိုမြေထုတ်ဘီလူးတို့သည်၊ မဟန္တမဟန္တာ၊ အလွန်များပြား
ကုန်သည်ဖြစ်သျက်၊ သတ္တာတိ၊ သတ္တဟူ၍၊ ဝဒတိ၊ မသိ၍ဆို၏။ သရာတိ၊

၂၄၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သရာဟူသည်ကား၊ မဟာသရာ၊ အိုင်ကြီးတို့သည်၊ ကုဏ္ဍမုဏ္ဍရထကာရ
 အနောတတ္တသီဟပပါတဆန္ဒန္တ ကုလိယမုဗ္ဗလိန္ဒကုဏာလဒဟော၊ ကုဏ္ဍ
 မုဏ္ဍအိုင် ရထကာရအိုင်အနောတတ္တအိုင်သီဟပပါတအိုင်ဆန္ဒန္တအိုင်
 ကုလိယအိုင်မုဗ္ဗလိန္ဒအိုင်ကုဏာလအိုင်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ဝဒတိ၊
 ဆို၏၊ သံပုဋ္ဌာတိ၊ သံပုဋ္ဌာဟူသည်ကား၊ ဂဗ္ဘိတိ၊ အဆစ်အဖျတ်တို့သည်၊ ပပါ
 တာတိ၊ ပပါတာဟူသည်ကား၊ မဟာပပါတာ၊ ကင်းပါးပြတ်ကြီးတို့သည်
 ပပါတသတာနိတိ၊ ပပါတသတာနိဟူသည်ကား၊ ခုနကပပါတသတာနိ၊
 ကင်းပါးပြတ်ငယ်အရာတို့သည်၊ သုဝိနာတိ၊ သုဝိနာဟူသည်ကား၊ မဟာ
 သုဝိနာ၊ အိပ်မက်ကြီးတို့သည်၊ သုဝိနသတာနိတိ၊ သုဝိနသတာနိဟူသည်
 ကား၊ ခုနကသုဝိနသတာနိ၊ အိပ်မက်ငယ်အရာတို့သည်၊ မဟာကပ္ပိနောတိ
 မဟာကပ္ပိနောဟူသည်ကား၊ မဟာကပ္ပာနံ၊ မဟာကပ်တို့၏၊ ဧတ္ထ၊ ဤအိုင်
 ကြီးခုနစ်အိုင်တို့တွင်၊ ဧကသ္မာ၊ တခုသော၊ မဟာသရာ၊ အိုင်ကြီးမှ၊ ဝဿ
 သတေဝဿသတေ၊ အနှစ်တရာအနှစ်တရာသည်၊ အတိတ္တန္တေ၊ လွန်
 လတ်သော်၊ ကုသဂ္ဂေန၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်၊ ဧကံဥဒကမိန္ဒု၊ ရေတပေါက်
 တပေါက်ကို၊ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍၊ သတ္တက္ခတ္တု၊ ခုနစ်ကြိမ်၊ တဒိသရေ၊
 ထိုအိုင်ကို၊ နိရုဒကေ၊ ရေမရှိသည်ကို၊ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဧကော
 တခုသော၊ မဟာကပ္ပေါ၊ မဟာကပ်မည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝဒတိ၊ ဆို၏၊ ဧဝ
 ရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ မဟာကပ္ပေါနံ၊ မဟာကပ်တို့၏၊ စတုရာ
 သီကိသတသဟဿာနိ၊ ရှစ်သန်းလေးသိန်းတို့ကို၊ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍၊
 ဗာလောစ၊ သူရိက်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏ္ဍိတောပ၊ ပညာရှိသည်လည်း
 ကောင်း၊ နက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏၊ အန္တံ၊ အဆုံးကို၊ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ ဣတိ
 အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အဿ၊ ထိုမက္ခလိ၏၊ သဒ္ဓိ၊ အယုံတည်း၊ ပဏ္ဍိတောပိ၊
 ပညာရှိသည်လည်း၊ အန္တရာ၊ အကြား၌၊ ဝိသုဇ္ဈိတံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ၊
 နသက္ကောတိကိရ၊ မတတ်ကောင်းသတတ်၊ ဗာလောပိ၊ သူရိက်သည်
 လည်း၊ တတော၊ ထိုမဟာကပ် ရှစ်သန်း လေးသိန်းထက်၊ ဥဒ္ဓံ၊ အလွန်၊
 နဂစ္ဆတိကိရ၊ မသွား သတတ်၊ သီလေန ဝါတိ၊ သီလေနဝါ ဗျူသည်
 ကား၊ အစေလကသီလေန၊ အစေလကသီလဖြင့် လည်းကောင်း၊ အညေန၊
 တပါးသော၊ ယေနကေဝိသီလေနတံ၊ အမှတ်မဲ့ တပါးပါးသော သီလဖြင့်
 လည်းကောင်း၊ တာဒိသေနော၊ ထိုသို့သဘောရှိသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊
 ဝတေနပိ၊ အကျင့်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ တပေနာတိ၊ တပေနဟူသည်ကား၊
 တာဒိသေနော၊ အစေလကတပ အညေနယေနကေနပိ တပ ဖြစ်သော၊

တပေါကမွေ့နု၊ ခြိုးခြံသောအကျင့်ကို ပြုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယော၊
အကြင်သူသည်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာရှိဟူ၍၊ အန္တရာ၊
အကြား၌၊ ဝိသုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏၊ သော၊ ထိုစတုရသီတိ မဟာကပ္ပ
သတသဟဿတို့၏အကြား၌ စင်ကြယ်သောသူသည်၊ အပရိပက္ခံ၊ မရင့်
သေးသော၊ ကမ္မံ၊ ကျင်လည်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကံကို၊ သီလာ
ဒိနာ၊ သီလဝတစသည်ဖြင့်၊ သီစံယေဝ၊ လျှင်စွာသာလျှင်၊ ဝိသုဒ္ဓိပတ္တိ
ယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်၊ ပရိပါစေတိနာမ၊ ရင့်စေသည်
မည်၏၊ ယော၊ အကြင်သူသည်၊ ဗာလောတိ၊ လူရိက်ဟူ၍၊ ဂုတ္တပရိမာ
ဏကာလံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော မဟာကပ္ပစတုရသီတိ သတသဟဿအ
တိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလကို၊ အတိတ္တမိတွာ၊ လွန်၍၊ ယာတိ၊ သွားအံ့၊
သော၊ ထိုလွန်၍သွားသော သူသည်၊ ပရိပက္ခံ၊ ရင့်ပြီးသောကံကို၊ ဗုဿ
ဗုဿ၊ ရောက်၍ရောက်၍၊ ကာလေန၊ ရံခါရံခါ၌၊ ပရိပက္ခံ၊ ရင့်ခြင်းကို၊ ဗျန္တိံ၊
ကင်းခြင်းကို၊ ကရောန္တိ နာမ၊ ပြုသည်မည်ကုန်၏၊ ဟေဝံနတ္ထိတိ၊ ဟေဝံနတ္ထိ
ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ၊ ဤသို့မရင့်သေးသောကံကိုရင့်စေခြင်းရင့်ပြီးသောကံ
ကိုကင်းအောင်ပြုခြင်းနှစ်ပါးသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဟိ၊ သင့်စွ၊ တံညာယမ္ပိ၊ ထိုသို့
မရင့်သေးသောကံကိုရင့်စေခြင်းရင့်ပြီးသောကံကိုကင်းအောင်ပြုခြင်းနှစ်ပါး
သည်လည်းကား၊ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဒီပေ
တိ၊ ပြု၏၊ ဒေါဏမိတေတိ၊ ဒေါဏမိတေဟူသည်ကား၊ ဒေါဏေန၊ ဆန်စပါး
တို့ကိုချင့်ကြောင်းဖြစ်သောစိတ်ဝင်စလားဖြင့်၊ မိတံဝိယ၊ ချင့်အပ်သကဲ့သို့
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ သုခနိက္ခေတိ၊ သုခနုက္ခေဟူသည်ကား၊ သုခနုက္ခံ၊ ချမ်းသာ
ဆင်းရဲသည်၊ ပရိယန္တကတေတိ၊ ပရိယန္တကတေဟူသည်ကား၊ ဂုတ္တပရိ
မာဏေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော မဟာစတုရသီတိသတသဟဿ ပရိမာဏ
ရှိသော၊ ကာလေန၊ ကာလဖြင့်၊ ကတပရိယန္တော၊ ပြုအပ်သော အခြားရှိ
သည်၊ နတ္ထိဟာယနဝဗ္ဗနေတိ၊ နတ္ထိဟာယနဝဗ္ဗနေဟူသည်ကား၊ ဟာယန
ဝဗ္ဗနာနိ၊ ယုတ်ခြင်းပွားခြင်းတို့သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်၊ သံသာရေ၊ သံသာရာ
သည်၊ ပဏ္ဍိတဿ၊ ပညာရှိအား၊ နဟာယတိ၊ မယုတ်၊ ဗာလဿ၊ ပညာမဲ့
အား၊ နဝဗ္ဗတိ၊ မပွား၊ ဣတိအဟံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
ဥက္ကံသာဝကံသေတိ၊ ဥက္ကံသာဝကံသေဟူသည်ကား၊ ဥက္ကံသာဝကံသာ၊
လွန်ခြင်းယုတ်ခြင်းတို့သည်၊ ဧတံ၊ ဤဥက္ကံသာဝကံသဟူသော အမည်
သည်၊ ဟာယနဝဗ္ဗနာနမေဝ၊ ယုတ်ခြင်းပွားခြင်းတို့၏သာလျှင်၊ ဝေဝစနံ၊
ဝေဝစတည်း၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို၊ ဥပမာယ၊ ဥပမာ

ဖြင့်၊ ဒေသန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ သေယျထာဝိနာမာတိအာဒိ၊ သေယျ
 ထာဝိနာမဤသို့အစရှိသောစကားကို၊ အါဟ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ တတ္ထ၊ ထိုစကား
 ၌၊ သုတ္တရုဋ္ဌေတိ၊ သုတ္တရုဋ္ဌ ဟူသည်ကား၊ ဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်၍၊ ကတသုတ္တ
 ရုဋ္ဌေ၊ ပြုအပ်သော ချည်လုံးကို၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝပလေတိတိ၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယ
 မာနမေဝပလေတိ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗတေဝါ၊ တောင်၌ လည်းကောင်း၊
 ရုက္ခေဝါ၊ သစ်ပင်ဖျား၌ လည်းကောင်း၊ ဌတွာ၊ တည်၍၊ ခိတ္တံ၊ ပစ်အပ်
 သောချည်လုံးသည်၊ သုတ္တပ္ပမာဏေန၊ ချည်ပမာဏအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာ
 နမေဝ၊ ပြည်လျက်သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏၊ သုတ္တေ၊ ချည်သည်၊ ခိဏော၊
 ကုန်သည်ရှိသော်၊ တတ္ထေဝ၊ ထိုကုန်ရာအရပ်၌သာလျှင်၊ သုတ္တန္တံ၊ ချည်စ
 အဆုံးသည်၊ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏၊ နဂစ္ဆတိယထာ၊ မသွားသကဲ့သို့၊ ဝေဋ္ဌေဝ၊
 ဤအတူသာလျှင်၊ ဗာလောစ၊ သူမိုက်သည်လည်းကောင်း၊ ပဏှိတောစ၊
 ပညာရှိသည် လည်းကောင်း၊ ကာလဝသေန၊ ကာလ၏အစွမ်းဖြင့်၊ သုခ
 နက္ခံ၊ သုခနက္ခဟုဆိုအပ်သောမိမိ၌ရစ်ပတ်သောကြိုးကို၊ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနာ၊
 ပြည်ကုန်လျက်၊ ပလေန္တိ၊ သွားကုန်၏၊ ယထာရုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ကာလေန၊ ကာလဖြင့်၊ ကာလံ၊ သံသရာ ကာလကို၊
 အတိက္ကမန္တိ၊ လွန်ကုန်၏၊ ဣတိဣသံအတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို၊ ဒေသတိ၊
 ပြ၏။

အန္တဝါလောကောတိ၊ အန္တဝါလောကောဟူသည်ကား၊ ဧကတော
 ဧကပဿန၊ တတက်အဘို့ဖြင့်၊ ဝဇိတနိဗ္ဗိတ္တံ၊ ပွားစေအပ်သောကသိုဏ်း
 နိမိတ်ကို၊ လောကောတိ၊ လောကဟူ၍၊ လာဘိနေသံ၊ ဈာနလာဘိ၏၊ ဈာန
 စက္ခုနာ၊ ဈာန်တည်းဟူသော မျက်စိဖြင့်၊ ပဿိတွာ၊ မြင်၍၊ ဝါဟေန၊ ယူ
 ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ နလာဘိစေ၊ ဈာနလာဘိမဟုတ်ခဲ့အံ့၊ တက္ကေန
 ဝါ၊ ကြံကာမျှဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပန္နမိဋ္ဌိ၊ လောကသည် အဆုံးအပိုင်း
 အခြားရှိဟူ၍ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်၊ အနန္တဝါတိ၊ အနန္တဝါဟူသည်ကား၊
 သဗ္ဗတော၊ ထက်ဝန်းကျင် အဘို့အားဖြင့်၊ ဝဇိတံ၊ ပွားစေအပ်သော၊
 တတောယေဝ၊ ထိုသို့ထက်ဝန်းကျင်အားဖြင့်ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်သာလျှင်၊ အပ္ပမေဏနိဗ္ဗိတ္တံ၊ ပမာဏကင်းသော ကသိုဏ်းနိမိတ်
 ကို၊ လောကောတိ၊ လောကဟူ၍၊ ဝါဟေနဝါ၊ ဈာနလာဘိ၏၊ ဈာန်မျက်စိဖြင့်
 မြင်၍ယူခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ တက္ကေနဝါ၊ ကြံကာမျှဖြင့်လည်းကောင်း၊
 ဥပ္ပန္နမိဋ္ဌိ၊ လောကသည်အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်၊
 တံဇိဝံတံသရိရန္တိ၊ တံဇိဝံတံသရိရံဟူသည်ကား၊ ဇိဝဉ္စ၊ ဇိဝသည်၎င်း၊

သရိရဉ္စ၊ သရိရသညလည်းကောင်း၊ ဧကမေဝဝတ္ထု၊ တခုတည်းသာဖြစ်
သောဝတ္ထုတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်
သိမ်းသောသုတ်တို့၌၊ သေသံ၊ ဖွင့်သည်မှကြွင်းသောစကားသည်။ ဥတ္တာ
နမေဝ၊ ပေါ်သည်သာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ နဝတ္ထိတံ၊ မဖွင့်အပ်
သတည်း။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်တို့ကား။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဝသေန၊
သောတာပတ္တိမဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသမေဝေယျာ ကရဏာနိ၊ ဝေယျာ
ကရဏလက္ခဏာသို့ရောက်ကုန်သော တဆဲ့ရှစ်သုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဧကံဂမနံ၊ တခုသောပဌမပေယျာလ၏ သွားခြင်းဖြစ်ခြင်းကို၊
ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိအပ်၏။ ဒုတိယဂမနံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော ပေယျာလဟူသော
သုတ်များစွာကို၊ ဒုက္ခဝသေန၊ ဒုက္ခ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ မိန့်အပ်၏။ တတြာ
ဝိ၊ ထိုသို့ဒုတိယ ပေယျာလ၌လည်း။ အဋ္ဌာရသမေဝေယျာ ကရဏာနိ၊
ဝေယျာကရဏလက္ခဏာသို့ ရောက်ကုန်သော တဆဲ့ရှစ်ပါးသာ ဖြစ်ကုန်
သောသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုတဆဲ့ရှစ်သုတ်တို့
မှ၊ ပရေနိ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂ္ဂုဗိအတ္တာဟောတိတိအာဒိနိ၊ ဂ္ဂုဗိအတ္တာ
ဟောတိဤသို့အစရှိသော၊ အဋ္ဌဝေယျာကရဏာနိ၊ ဝေယျာကရဏ၏လက္ခ
ဏာသို့ရောက်ကုန်သောရှစ်သုတ်တို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။
တေဟိ၊ ဂ္ဂုဗိအတ္တာဟောတိအစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သောထိုရှစ်ပါး
ကုန်သောဝေယျာကရဏတို့၌၊ သဒ္ဓိံ၊ တကွ၊ တံဒုတိယဂမနံ၊ ထိုဒုတိယ
ပေယျာလ ဂမနကို၊ ဒုတိယပေယျာ လောတိ၊ ဒုတိယပေယျာလ ဟူ၍၊
ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဒုတိယပေယျာလအဝင်ဂ္ဂုဗိအတ္တာဟောတိ
အစရှိသောနည်းဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သောရှစ်သုတ်တို့၌၊ ဂ္ဂုဗိတိ၊ ဂ္ဂုဗိ
ဟူသည်ကား။ အာရမ္မဏမေဝ၊ ကသိုဏ်းဟုဆိုအပ်သော အာရုံကိုသာ
လျှင်၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ၊ စွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိသည်။ အဂ္ဂုဗိတိ၊
အဂ္ဂုဗိဟူသည်ကား။ ဈာနံ၊ ဈာန်ကို၊ အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ၊
စွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိသည်။ ဂ္ဂုဗိစအဂ္ဂုဗိစာတိ၊ ဂ္ဂုဗိစအဂ္ဂုဗိစ ဟူသည်ကား။
အာရမ္မဏံဝါ၊ ကသိုဏ်းဟုဆိုအပ်သောအာရုံကို၎င်း၊ ဈာနံဝါ၊ ဈာန်ကို၎င်း။
အတ္တာတိ၊ အတ္တဟူ၍၊ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ၊ စွဲလမ်းသောဒိဋ္ဌိသည်။ နေဝဂ္ဂုဗိနာဂ္ဂုဗိတိ၊
နေဝဂ္ဂုဗိနာဂ္ဂုဗိဟူသည်ကား။ တဗ္ဗမတ္တေန၊ ကြံကာမျှဖြင့်၊ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ၊ စွဲ
လမ်းသောဒိဋ္ဌိသည်။ ဧကန္တသုခိတိ၊ ဧကန္တသုခိဟူသည်ကား။ လာဘိတက္ကိ
ဇာတိသာရာနံ၊ ဈာနလာဘိဝုဂ္ဂိုလ်တက္ကိဝုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်ကိုအောက်ဖူးနိုင်

၂၄၄ ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သော ဇာတိဿရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်၊ ဟိ၊ သင့်စွ၊
 ဈာနသာဘိနောပိ၊ ဈာန်ရပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊ အတိတေ၊ အတိတ်၌၊ ဧကန္တ
 သုခံ၊ စင်စစ်ချမ်းသာသော၊ အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တဘောကို၊ မနသိကရောတိ၊
 နှလုံးသွင်း၏။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့အတ္တသည် စင်စစ်ချမ်းသာရှိ၏ဟူ၍ စွဲလမ်း
 သောဒိဋ္ဌိသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏ တက္ကိနောပိ၊ တက္ကိ ပုဂ္ဂိုလ်အားလည်း၊
 ဧတရဟိ၊ ယခုဘဝ၌၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ဧကန္တသုခိ၊ စင်စစ်သုခရှိသည်၊
 ဘဝါပိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ သမ္ပရာယပိ၊ တမလွန်ဘဝ၌
 လည်း၊ ဧကန္တသုခိ၊ စင်စစ်သုခရှိသည်၊ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊
 မနသိကရောတိ၊ နှလုံးသွင်း၏။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သော အယူသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဇာတိဿရဿာပိ၊ ရှေးအဖြစ်ကို အောက်မေ့နိုင်သော သူအား
 လည်း၊ သတ္တဋ္ဌဘဝေ၊ ခုနစ်ဘဝရှစ်ဘဝ၌၊ သုခိတဘာဝံ၊ ချမ်းသာရောက်
 သည်၏အဖြစ်ကို၊ ပဿန္တဿ၊ ရှုသည်ရှိသော်၊ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သောအယူ
 သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧကန္တဒုက္ခိတိအာဒိသုပိ၊ ဧကန္တဒုက္ခိဤသို့အစရှိ
 သောပါဌ်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာ
 ယျှင်းပေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ တတိယပေယျာလော၊ တတိယပေယျာလ
 ကို၊ အနိစ္စဒုက္ခဝသေန၊ အနိစ္စဒုက္ခ၏အစွမ်းဖြင့်၊ တေဟိယေဝဒုတိယပေ
 ယျာလေ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိယေဝ၊ ထိုဒုတိယပေယျာလ၌ဆိုအပ်ပြီးသော
 ပကာရရှိသည်သာ ယျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဆဗ္ဗိသတိယာ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး
 သော၊ သုတ္တေဟိ၊ သုတ်တို့ဖြင့်၊ ဝုတ္တော၊ မိန့်အပ်၏။ စတုတ္ထပေယျာလော၊
 စတုတ္ထပေယျာလကို၊ ဆဗ္ဗိသတိယာ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော၊ သုတ္တေဟိ၊
 သုတ်တို့ဖြင့်၊ တိပရိဝုဇ္ဇဝသေန၊ ဆုံးပါးသောအပြန်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တော၊
 မိန့်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်ယျှင် အပြီးတည်း။ . . ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိသံယုတ်
 သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ်-၂၄-ဩက္ကန္တဝဂ်-

ဩက္ကန္တသံယုတ္တေ၊ ဩက္ကန္တသံယုတ်၌၊ အမိမုစ္စတိတိ၊ အမိမုစ္စတိ
 ဟူသည်ကား၊ သဒ္ဓါမိမောက္ခံ၊ ယုံကြည်သည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သောအမိ
 မောက္ခကို၊ ပဋိလဘာတံ၊ ရ၏။ ဩက္ကန္တောသမ္ပတ္တနိယာမန္တိ၊ ဩက္ကန္တော
 သမ္ပတ္တနိယာမံဟူသည်ကား၊ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယမဂ်သို့၊ ပပိဋ္ဌော၊ “သက်

၄-ဩက္ကန္တသံယုတ်-၂၄-ဩက္ကန္တဝဂ်။ ၂၄၅

ဝင်လတ်ပြီဟူ၍။ အာဘဇ္ဈော ဝတာဝကာလံကာတုန္တိန္တုမိနာ။ အာဘဇ္ဈော
ဝတာဝကာလံကာတုဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ မဂ္ဂေ။ မဂ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ။ ဖြစ်
သည်ရှိသော်။ ဗလဿ။ ဖိုလ်၏။ အနန္တရာယတံ။ အန္တရာယကင်းသည်
၏အဖြစ်ကို။ ဒိပေတိ။ ပြု၏။ ဟိ။ သင့်စွာ။ မဂ္ဂေ။ မဂ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ။ ဖြစ်လတ်
သော်။ ဗလဿ။ မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်၏။ အန္တရာယကရဏံနာမ။ အန္တရာယကို
ပြုနိုင်သောရဟန်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ မရှိ။ တေနေဝ။ ထိုအန္တရာယကရဏ
ပစ္စိပက္ခမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အယဉ္ဇူဝုဂ္ဂလော(ပ)ဌိတကပ္ပိတိ
အယဉ္ဇူဝုဂ္ဂလော(ပ)ဌိတကပ္ပိဟူ၍။ အာဟ။ ဟောတော်မူ၏။ အယဉ္ဇူ
ဝုဂ္ဂလော။ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ သောတာပတ္တိ ဗလသန္တိကိရိယာယ။
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဗ္ဗိပန္နော။ ကျင့်ဆဲမဂ္ဂသမင်္ဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဿ။ ဖြစ်ငြားအံ့။ ကပ္ပဿစ။ ဩကာသလောက၏လည်း။
ဥဒ္ဒယနဝေယာ။ လောင်သောအခါသည်။ အဿ။ ဖြစ်ငြားအံ့။ ယာဝ။ အကြင်
မျှလောက်။ အယံဝုဂ္ဂလော။ ဤမဂ္ဂသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိဗလံ။
သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ နသန္တိကရောတိ။ မျက်မှောက်မပြုသေး။ တာဝ။
ထိုမျှလောက်။ ကပ္ပေါ။ ဩကာသလောကသည်။ နေဝဥဒ္ဒယေယျ။ မလောင်
ရာ။ အယံဝုဂ္ဂလော။ ဤမဂ္ဂသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဌိတကပ္ပိ။ မပျက်သေးဘဲတည်
တန့်သောကပ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ဆိုအပ်၏။ မတ္တသောနိဇ္ဈာ
နက္ခမန္တိတိ။ မတ္တသောနိဇ္ဈာနက္ခမန္တိဟူသည်ကား။ ပမာဏသော။ ပမာ
ဏအားဖြင့်။ ဩလောကနံ။ သစ္စာချောက်ချားသည်၏အစွမ်းဖြင့်ရှုခြင်းကို။
ခမန္တိ။ သည်းခံကုန်၏။ သေသံ။ အကြွင်းသည်။ သဗ္ဗတ္ထ။ ခပ်သိမ်းသော
သုတ်တို့၌။ ဥတ္တာနမေဝ။ ပေါ်သည်သာတည်း။ ဣတိ။ ဤသည်လျှင်အပြီး
တည်း။ ဩက္ကန္တသံယုတ္တံ။ ဩက္ကန္တသံယုတ်သည်။ နိဌိတံ။ ပြီးခြင်း
သို့ရောက်ပြီ။ ။

၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ်-၂၅-ဥပ္ပါဒဝဂ်။

ဥပ္ပါဒသံယုတ္တေ။ ဥပ္ပါဒသံယုတ်၌။ သဗ္ဗံ။ အလုံးစုံသည်။ ပါကဋမေဝ။
ထင်ရှားသည်သာတည်း။ ဥပ္ပါဒသံယုတ္တံ။ ဥပ္ပါဒသံယုတ်သည်။ နိဌိတံ
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၂၄၆

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိသျှ၊

၆-ကိလေသသံယုတ်-၂၆ ကိလေသဝဂ်၊

ကိလေသသံယုတ္တေ၊ ကိလေသသံယုတ်၌၊ ဗိတ္တိသေသသောဥပက္ကိလေသောတိ၊ ဗိတ္တိသေသသောဥပက္ကိလေသောဟူသည်ကား၊ ကတရိတ္တဿ၊ အတယံစိတ်ကို၊ ဇေသော၊ ဤစက္ခု၌ဆန္ဒရာဂသည်၊ ဥပက္ကိလေသော၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သနည်း၊ စတုဘူမကဗိတ္တဿ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်သောစိတ်ကို၊ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်တတ်တားမြစ်ဟန်ဆီးတတ်၏၊ တေဘူမကဗိတ္တဿ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သောစိတ်ကို၊ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်တတ်တားမြစ်ဟန်ဆီးတတ်၏၊ တာဝဟောတု၊ ဖြစ်ပစေတော့၊ လောကုတ္တရဿ လောကုတ္တရာကို၊ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်တတ် တားမြစ်ဟန်ဆီးတတ်သည်၊ ကထံဟောတိ၊ အသို့ဖြစ်တုံအံ့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ စောဒကော၊ စောဒကဆရာသည်၊ အတ္တဇနာ၊ မိမိ၏၊ အဓိပ္ပါယ်၊ မျှီ၍ထားသောအလိုကို၊ ဝိဝရိ၊ ပေါ်၏၊ ဥပ္ပတ္တိနိဝါရဏတော၊ ဖြစ်ခြင်းကိုတားမြစ်သောကြောင့်၊ ဥပက္ကိလေသော၊ နှိပ်စက်တတ် တားမြစ်ဟန်ဆီးတတ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟိ၊ သင့်စွာသော၊ ထိုစက္ခု၌ဖြစ်သောဆန္ဒရာဂသည်၊ တဿ၊ ထိုလောကုတ္တရာစိတ်အား၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ၊ အပ္ပဒါနေန၊ အခွင့်မပေးခြင်းကြောင့်၊ ဥပက္ကိလေသော၊ ဥပက္ကိလေသမည်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ထိအပ်၏၊ နိက္ခမနိန္နန္တိ၊ နိက္ခမနိန္နဟူသည်ကား၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိန္န၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားသို့ညွတ်သော၊ ဗိတ္တန္တိ၊ ဗိတ္တံဟူသည်ကား၊ သမထဝိပဿနာဗိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်သည်၊ အဘိညာသန္တိ၊ ကရုဏီယေသုဓမ္မေသုတိ၊ အဘိညာသန္တိ၊ ကရုဏီယေသုဓမ္မေသုဟူသည်ကား၊ ပစ္စဝေက္ခနဉာဏေန၊ ပစ္စဝေက္ခနာဉာဏ်ဖြင့်၊ အဘိဇာနိတွာအဘိရုဘာဝေနဇာနိတွာ၊ ဂွေးရှုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သိ၍၊ သန္တိကာတဗ္ဗေသု၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော၊ ဆဇ္ဇာတိညဓမ္မေသု၊ ခြောက်ခုမြောက်သော အဘိညာဉ်တရားဟုဟောအပ်သော အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သောတရားတို့၌၊ ဝါ၊ တဝိကပ်ကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဧကဓမ္မံ၊ နဝလောကုတ္တရဓမ္မတို့တွင်နိဗ္ဗာန်ဟူသောတရားသောတရားကို၊ ဂဏှန္တေန၊ ယူလိုသောသံဝဏ္ဏနာဆရာသည်၊ နိက္ခမန္တိ၊ နိက္ခမံဟူ၍၊ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏၊ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောပါဠိရပ်သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌၊ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း၊ သံကိလေသသံယုတ္တံ၊ သံကိလေသသံယုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ၊ ။

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ်-၂၇-သာရိပုတ္တဝဂ်။ ၂၄၇

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ်-၂၇-သာရိပုတ္တဝဂ်။

သာရိပုတ္တသံယုတ္တဿ၊ သာရိပုတ္တသံယုတ်၏။ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ နဇေဟောတိတိ။ နဇေဟောတိဟူသည်ကား၊ အဟံကာရမမင်္ဂာရာနံ၊ ငါဟူ၍ကြိမ်းပခြင်းငါ၏ဥစ္စာဟူ၍ကြိမ်းပခြင်းတို့၏၊ ပဟိနုတ္တာ၊ ပဟိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇာမိ၊ ဝင်စားအံ့၊ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်ကို၊ သမာပဇ္ဇာမိ၊ ဝင်စားအံ့၊ ဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ အဟံ၊ ငါသည်၊ ပဌမဈာနံ၊ ပဌမဈာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထပြီးဣတိဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ ဇေဝံ၊ ဤသို့လည်းကောင်း၊ နဇေဟောတိ၊ မဖြစ်၊ နုတိယာဒိသုဝိ၊ နုတိယအစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဇေဝေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ။

ဒသမေ၊ ဒသမသုတ်၌၊ သုမိမုခိတိ၊ သုမိမုခိဟူသည်ကား၊ ဇေဝံနာမိကာ၊ ဤသို့သုမိမုခိဟုအမည်ရှိသောပရိဗိုဇ်မသည်၊ ဥပသင်္ကမိတိ၊ ဥပသင်္ကမိဟူသည်ကား၊ အဘိရူပံ၊ ထူးသောအဆင်းရှိသော၊ ဒသနိယံ၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော၊ သုဝုဏ္ဏဝုဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့သောအဆင်းရှိသော၊ သမန္တပါသာဒိကံ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသော၊ ထေရံ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍၊ ဣမိနု၊ ဤရဟန်းနှင့်၊ သဋ္ဌိံ၊ ထကွ၊ ပရိဟာသံ၊ ရဟ်ရှင်ခြင်းကို၊ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍၊ ဥပသင်္ကမိ၊ ကပ်၏၊ အထ၊ ထိုသို့ကပ်သည်ရှိသော်၊ ထေရေန၊ ထေရ်ကျော်မဟာ၊ သာရိပုတ္တရာသည်၊ တသ္မိံဝစနေ၊ အဝေမုခေါဘုဇ္ဇတိဟုပရိဗ္ဗာဇိကသည် မြည်ဆိုသောထိုစကားကို၊ ပဋိက္ခိတ္တေ၊ နန္ဒါဗိတိ၊ နန္ဒါဗိတိအစရှိသည်ဖြင့်ပဟိအပ်လတ်သော်၊ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌၊ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား၊ ဝါဒံ၊ အပြစ်ကို၊ အာရောပေဿာမိ၊ တင်ရလတ်အံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မညမောနာ၊ မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ တေနဟိသမဏဥဗ္ဗမုခေါဘုဇ္ဇတိတိ၊ တေနဟိသမဏဥဗ္ဗမုခေါဘုဇ္ဇတိဟူ၍၊ အာဟ၊ ဆို၏၊ ဒိသာမုခေါတိ၊ ဒိသာမုခေါဟူသည်ကား၊ စတုဒိသာမုခေါ၊ အရှေ့စသောအရပ်လေးမျက်နှာသို့မျက်နှာမူသည်၊ စတုသေသဒိသာ၊ အရှေ့စသောအရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်၊ ဣတိ၊ အယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ ဝိဒိဿမုခေါတိ၊ ဝိဒိဿမုခေါဟူသည်ကား၊ စတုသေသဝိဒိသ၊ အရှေ့တောင်စသော အထောင့်လေးရပ်တို့ကို၊ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိ၊ ရန္တု၊ နဝိဇ္ဇာ

၈

၂၄၈ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ယာတိ၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရန္တာနဝိဇ္ဇာယဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာသင်္ခါတာ
ယ၊ ယာခင်းအတတ်ဟုဆိုအပ်သော၊ တိရန္တာနဝိဇ္ဇာယ၊ သင်္ဂမေက္ခန္ဓာဖိလံ၊
ဖြစ်သောအတတ်ဖြင့်၊ လာဗုဝတ္ထုကုမ္ဘဏ္ဍ ဝတ္ထုမူလက ဝတ္ထုအာဒိနံ၊
ဗူးခင်း ဖရုံခင်း မုံလာခင်းအစရှိကုန်သော၊ ဝတ္ထုနံ၊ ယာခင်းလယ်ခင်းတို့
၏၊ ဗလသမ္ပတ္တိကာရဏ ကာလဇောနနုပါယော၊ အဝဗ္ဗိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၏
အကြောင်းပြည့်စုံရာကာလကို သိခြင်း၏ ဥပါယ်ဖြစ်သောအတတ်သည်၊
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာနာမ၊ ယာခင်းလယ်ခင်းမြေကိုသိသော အတတ်မည်၏၊ မိစ္ဆာ
ဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိတိ၊ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတံကပ္ပေန္တိ ဟူသည်ကား၊
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရန္တာနဝိဇ္ဇာသင်္ခါတေန၊ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရန္တာနဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်
သော၊ တေနေဝ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ထိုယုတ်မာသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်၊
ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကုန်၏၊ တေသံဝတ္ထုနံ၊ ထိုဗူးခင်း
ဖရုံခင်းစသော ကိုင်းကျွန်းလယ်ယာတို့၏၊ သမ္ပဒါနေန၊ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊
ပသန္နေဟိ၊ ကြည်ညိုကုန်သော၊ မနုဿေဟိ၊ လူတို့သည်၊ ဗိန္ဒေ၊ လှူအပ်ကုန်
သော၊ ပစ္စယေ၊ ပစ္စည်းတို့ကို၊ ပရိတုဉ္ဇန္တာ၊ သုံးဆောင်ကုန်လျက်၊ ဇီဝန္တိ၊
အသက်မွေးကုန်၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊
အဓောမုခေါတိ၊ အဓောမုခေါဟူသည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ယာခင်းလယ်ခင်းကို၊
ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍၊ ဘုဉ္ဇမာနဝဿေန၊ စားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊
အဓောမုခေါ၊ အောက်သို့ မျက်နှာမူကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဘုဉ္ဇန္တိနာမ၊ စား
သောက်သည်မည်ကုန်၏၊ ဧဝံ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
ဝါရတို့၌၊ ယောဇနာ၊ ယောဇနာခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုအပ်၏၊ အပိစ၊ ဆို
ဘွယ်အထူးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤနက္ခတ္တဝိဇ္ဇာစသောမိစ္ဆာဇီဝဉ္စ၊ နက္ခတ္တ
ဝိဇ္ဇာတိ၊ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ ဟူသည်ကား၊ အဇ္ဇ၊ ယနေ၊ ဣမံနက္ခတ္တံ၊ ဤမည်သော
နက္ခတ်သည်၊ ယုတ္တံ၊ စန်းနှင့်ယှဉ်၏၊ ဣမိနာနက္ခတ္တေန၊ စန်းနှင့်ယှဉ်သော
ဤမည်သောနက္ခတ်ဖြင့်၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏၊ ဣမိနာ၊ ဤနက္ခတ်ဖြင့်၊ ဣဒ္ဓိ
ဒဉ္ဇ၊ ဤမည်သောအမှုဤမည်သောအမှုကိုလည်း၊ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏၊ ဣတိ
ဧဝံ၊ ဤသို့၊ ဇာနဝိဇ္ဇာ၊ သိသောအတတ်သည်၊ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာနာမ၊ နက္ခတ္တ
ဝိဇ္ဇာမည်၏၊ ဒုတေယျန္တိ၊ ဒုတေယျံဟူသည်ကား၊ ဒုတကမ္ပံ၊ တမန်သည်
တို့၏အမှုတည်း၊ တေသံတေသံ၊ ထိုထိုမိမိပစ္စယဒါယကာတို့၏၊ သာသနံ၊
မှာစာသံတင်းစကားကို၊ ဂဟေတွာ၊ ဆောင်၍၊ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုဂါမန္တ
ရဒေသန္တရသို့၊ ဂမနံ၊ သွားခြင်းသည်၊ ဒုတေယျံ၊ ဒုတေယျမည်၏၊ ဧကဂါ
မသ္မိံယေဝ၊ တခုသောရွာ၌သာလျှင်၊ ဧကကုလဿ၊ တဦးသောအမျိုး၏၊

သာသနေန၊ ဖွာစာသာတင်းစကားဖြင့်၊ အညကုလံ၊ တပါးသောအမျိုးသို့၊ ဥပသင်္ကမနံ၊ ကပ်ခြင်းသည်၊ ပဟိဏဂမနန္တိ ပဟိဏဂမနံနာမ၊ တအိမ်မှ တအိမ်သို့စေပါးခံခြင်းမည်၏၊ အင်္ဂိဇ္ဇာတိ၊ အင်္ဂိဇ္ဇာဟူသည်ကား၊ ဣတ္ထိ လက္ခဏာပုရိသလက္ခဏာဝသေန၊ မိန်းမလက္ခဏာယောကျ်ား လက္ခဏာ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၏ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဥတွာ၊ သိ၍၊ တာ ယအင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ၊ ထိုကိုယ်အင်္ဂါ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်၊ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အာနိသင်ကို၊ လက္ခတိ၊ ရအပ်၏၊ ဣတိဇေ၊ ဤသို့၊ ဇာနနိဇ္ဇာ၊ သိသော အတတ်တည်း၊ ဝိဒိသာမုခါတိ၊ ဝိဒိသာမုခါ ဟူသည်ကား၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ အင်္ဂိဇ္ဇာ၊ အင်္ဂိဇ္ဇာသည်၊ တံတံသရိရေကာဠာသံ၊ ထိုထို ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ အာရုတ္တ၊ အာရုံပြု၍၊ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိဒိသာယ၊ အထူးထူးသောအရပ်၌၊ ပဝတ္တာနာမ၊ ဖြစ်သည်မည်၏၊ တာယ ဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုအင်္ဂိဇ္ဇာဖြင့်၊ ဇိဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို၊ ကဗ္ဗေတွာ၊ ပြု၍၊ ဘုဇ္ဇန္တော၊ စားသောက်သုံးဆောင်သောသူတို့သည်၊ ဝိဒိသာမုခါ၊ အထောင့် အရပ်သို့ရှေးရှုကုန်၍၊ ဘုဇ္ဇန္တိနာမ၊ စားသောက်သုံးဆောင်သည်မည်ကုန် ၏၊ ဧဝမာရောစေသီတိ၊ ဧဝမာရောစေသီဟူသည်ကား၊ ဓမ္မိကာသမဏာ တိအာဒိနိ၊ ဓမ္မိကာသမဏာ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဠိတော်လာစကားတို့ ကို၊ ဝဒမာနာ၊ ဆိုလျက်၊ ဘုံသသနဿ၊ သာသနာတော်၏၊ နိယျာနိကံ၊ ဝဋ် မှထုတ်ဆောင်ပေ တတ်သော၊ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ကုလာနံ၊ အမျိုး သားတို့အား၊ ကထေသိ၊ ပြောဟော၏၊ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ၊ သုခိရုခိပရိဒိဇိမ၏၊ တဉ္စကတံ၊ ထိုစကားကိုလည်း၊ သုတွာ၊ နာရ၍၊ ပဉ္စမတ္တာနိကုလသတာနိ၊ ငါးရာသောအမျိုးတို့သည်၊ သာသနေး၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌၊ ဩတရိ သုသင်္ကဝင်ကုန်၏၊ ဝါ၊ ရဟန်းပြုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီး တည်း၊ ၇-သာရိပုတ္တသံယုတ္တံ၊ သာရိပုတ္တသံယုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်း သို့ရောက်ပြီ။

၈-နာဂသံယုတ်- ၂၈-နာဂဝဂ်၊

နာဂသံယုတ္တေ၊ နာဂသံယုတ်၌၊ အဏ္ဏဇာတိ၊ အဏ္ဏဇာဟူသည်ကား၊ အဏ္ဏေ၊ အဥဒိမ်၌၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇလသဗ္ဗဇာတိ၊ ဇလသဗ္ဗဇာဟူ သည်ကား၊ ဝတ္ထိကောသေ၊ ပိုးအိမ်ကဲ့သို့သတ္တဝါ သူငယ်ဖြစ်ရာအိမ်ဟု မှတ်အပ်သော အချင်းအိမ်၌၊ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ သံသေဒဇာတိ၊ သံ

၂၅၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

သေဒဇာ ဟူသည်ကား၊ သံသေဒေ၊ အစေးအညှိစွတ်စိုသော အရပ်၌၊
ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဩပပါတိကာတိ၊ ဩပပါတိကာ ဟူသည်ကား၊
ဩပပါတိကာဝိယ၊ တစုံတခုသော အပေါ်အရပ်မှကျလာ ကုန်သကဲ့သို့၊
ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒဉ္စပနသုတ္တံ၊ ဤပဋ္ဌမသုတ်ကိုကား၊ အဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၊
အကြောင်း၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ဟောဟောသမူဟာ၊ ဟိ၊ ထိုစကားကို
ထင်ရှားဆိုပြီးအံ့၊ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏၊ နာဂယောနိယော၊ နဂါးအမျိုးတို့
သည်၊ ကတိနုခေါ၊ အဘယ်မျှတို့နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကထာ၊ စကားသည်၊
ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ အထ၊ ထိုသို့စကားဖြစ်သောအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ မြတ်
စွာဘုရားသည်၊ ဝုတ္တလသနံ၊ နဂါးမျိုးကိုထုတ်ဖော်ဟောပြောသဖြင့်ဆုံးမထိုက်
သောပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ နာဂယောနိယိ၊ နဂါးမျိုးတို့ဖြင့်၊ ဥဒ္ဓရဏတ္ထံ၊ ဝန်တုတ်
ခြင်းငှါ၊ နာဂယောနိယော၊ နဂါးမျိုးတို့ကို၊ အာဝိကရောဇ္ဇော၊ ထင်ရှားပြု
လိုရကား၊ ဣဓံသုတ္တံ၊ ဤပဋ္ဌမသုတ်ကို၊ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဒုတိယသဒိသု၊ ဒုတိယသုတ်အစရှိသောသုတ်တို့၌၊ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ
တိ၊ ဝေါဿဋ္ဌကာယာဟူသည်ကား၊ အဟိတုဏှိကပရိဗုဒ္ဓံ၊ အလမ္ဘာပယ်၏
နှိပ်စက်ခြင်းကို၊ အဂဏေတွာ၊ မရေမတွက်မူ၍၊ ဝိဿဋ္ဌကာယာ၊ စွန့်
အပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဒွယကာရိနောတိ၊ ဒွယကာရိနောဟူ
သည်ကား၊ ဒုဝိကာရိနော၊ ရံခါအကုသိုလ်ရံခါကုသိုလ်အားဖြင့် နှစ်ပါး
သောကံကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည်၊ ကုသလာကုသလ ကာရိနော၊ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်ကံကိုပြုလေ့ရှိကုန်သည်၊ အဟု၊ ဟော၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤ
သည်ကား၊ အတ္ထော၊ အနက်တည်း၊ သစေဇ္ဇမယန္တိ၊ သစေဇ္ဇမယံဟူသည်
ကား၊ သစေ၊ အကယ်၍၊ အဇ္ဇ၊ ယခု၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ သဟဗျတံဥပပဇ္ဇတိ
တိ၊ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိဟူသည်ကား၊ သဟ၊ ဘာဝံ၊ တကွဖြစ်ခြင်းသို့၊
အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ တဩ၊ ထိုနဂါးတို့၌၊ အဿ၊ ထိုသူ၏၊ အကုသလံ၊
အကုသိုလ်သည်၊ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏၊ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့
သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်၊ ဥပသမ္ပန္နာနံ၊ ပဝတ္တိအခါ
ပြည့်စုံခိုင်ပြီးကြီးသော စည်းစိမ်တို့၏၊ ဥပပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏၊ ပစ္စယော၊
အထောက်အပံ့ သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနန္တိ၊ အနန္တဟူသည်ကား၊ ခါဒ
နိယံ၊ ခဲဘွယ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောဇနိယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း၊
ပါနန္တိ၊ ပါနံဟူသည်ကား၊ ယံကိပ္ပိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ ပါနကံ၊ အပျော်ကို၊
ဝတ္တန္တိ၊ ဝတ္တံဟူသည်ကား၊ နိဝါသနပါရူပနံ၊ အဝတ်အရုံကို၊ ပာသနန္တိ၊
သာနံဟူသည်ကား၊ ဆတ္တုပါဟနံ၊ ထီးထိနပ်ကို၊ အာဒိ၊ ကတွာ၊ အစပြု

၍၊ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ဂမနံပစ္စယံ၊ သွားခြင်းအားကျေးဇူးပြုသော
 ဝတ္ထုကို၊ မာလန္တိ၊ မာလံဟူသည်ကား၊ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ သုမန
 မာလာဒိပုပ္ဖံ၊ ဖြဲလေးပန်းစသောပန်းကို၊ဂန္ဓန္တိ၊ဂန္ဓံဟူသည်ကား၊ယံကိဉ္စိ၊
 အမှတ်မရှိသော၊စန္ဒနာဒိဝိလေပနံ၊ စန္ဒကူးစသောလိမ်းကျံစရာနံ့သာကို၊
 သေယျာဝသထ ပဒိပေယျန္တိ၊သေယျာဝသထ ပဒိပေယျံ ဟူသည်ကား၊
 မဉ္ဇဝိဋ္ဌာဒိသေယျံ၊ ညောင်စောင်းအင်းယျဉ် အစရှိသောအိပ်ရာကို ၎င်း၊
 ဧကတူမိကာဒိအာဝသထံ၊ ဘုံတဆင့်ရှိသည်စသော ကျောင်းကိုလည်း
 ကောင်း၊ ဝဋ္ဋိတေလာဒိပဒိပုပကာရဉ္စ၊ ဆီမီးစာ ဆီအစရှိသော ဆီမီး အ
 ဆောက်အဦကို လည်းကောင်း၊ ဒေတိ၊လှူ၏၊ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား၊
 အတ္ထော၊အနက်တည်း၊ ဟိ၊သင့်စွ၊တေသံ၊ထိုနဂါးတို့၏၊ဒီဃာယုကဘာ
 ပေစ၊အသက်ရှည်သည်၏ အဖြစ်၌ လည်းကောင်း၊ ဝဏ္ဏဝန္တတာယစ၊
 အဆင်းလှသည်၏အဖြစ်၌ လည်းကောင်း၊ သုဗဟုလတာယစ၊သုခများ
 သည်၏အဖြစ်၌လည်းကောင်း၊ ပတ္တနံ၊ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ကတွာ၊ပြု၍၊
 ဣမံဒသဝတ္ထုပိဒါနံ၊ဤဆယ်ပါးသေခါနီဝတ္ထုကို၊ဒတွာ၊လှူ၍၊တံသမ္ပတ္တိံ၊
 ထိုစည်းစိမ်ကို၊အနုဘဝိတုံ၊ခံစားခြင်းငှါ၊ တတ္ထ၊ ထိုနဂါးဘုံ၌၊ သတ္တာ၊
 သတ္တဝါတို့သည်၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊ သေသံ၊ကြွင်းသော စကားရပ်
 သည်၊သမ္ပတ္တ၊အလုံးစုံသောသုတ်တို့၌၊ဥတ္တာနမေဝ၊ပေါ်သည်သာတည်း၊
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း၊ နာဂသံယုတ္တံ၊ နာဂသံယုတ်သည်၊
 နိဋ္ဌိတံ၊ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

ဇ-သုပဏ္ဏသံယုတ်-၂၉-သုပဏ္ဏဝဂ်။

သုပဏ္ဏသံယုတ္တံ၊ သုပဏ္ဏသံယုတ်၌၊ ပတ္တနံ၊ တောင်ပန်နှစ်ဘက်
 ၌ ရောက်ကုန်သော အတောင်တို့၏၊ ဝဏ္ဏဝန္တတာယ၊ အလွန် ဆန်း
 ကြယ်လှပသော အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဂရုဋ္ဌာ၊ ဂဠုန်တို့ကို၊
 သုပဏ္ဏာတိ၊သုပဏ္ဏဟူ၍၊ဂတ္တာ၊ဆိုအပ်ကုန်၏၊ဣဓာပိ၊ဤသုပဏ္ဏသံယုတ်
 ၌လည်း၊ပဌမသုတ္တံ၊ ပဌမသုတ်ကို၊ ဝရိမနယေဇနဝ၊ နာဂသံယုတ် ပဌမ
 သုတ်၌ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်၊အဠုပ္ပတ္တိယာ၊အဠုပ္ပတ်ကြောင့်
 ဝတ္တံ၊ဆိုအပ်၏၊ဟရန္တိတိ၊ ဟရန္တိဟူသည်ကား၊ ဥဒ္ဓရန္တိ၊ သမုဒ္ဒရာမှ
 သုတ်ဆောင်ကုန်၏၊ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဥဒ္ဓရမာနာစ၊ သုတ်ဆောင်ကုန်
 သော်လည်း၊တေ၊ထိုဂဠုန်တို့သည်၊အတ္တနာ၊မိမိအောက်၊ဟိနေဝါ၊ယုတ်

၂၅၂ . . . ခန္ဓဝိဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿိယ။

၂၅၂

သောနဂါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သမေဝါ၊ သောနဂါးတို့ကိုလည်းကောင်း၊
 ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ဆောင်ယူ၍ခြင်းငှါ၊ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ အတ္တ
 နာ၊ မိမိတို့ထက်၊ ပဏီတတရေ၊ ဗလစွမ်းအန်ဖြင့်ကြီးသော နဂါးတို့ကို၊
 ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ဆောင်ယူ၍ခြင်းငှါ၊ နသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်ကုန်၊ ဟိ၊ အ
 သင့်ကိုဆိုဦးအံ့၊ ပဏီတတရေ၊ မိမိတို့ထက်ပိုသန္ဓေဇာတိအားဖြင့်ကြီး
 မားဖြင့်မြတ်သောနဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ကမ္မလဿတရေ၊ ကမ္မလဿ
 တရ နဂါးမျိုးတို့လည်းကောင်း၊ တေရေဋ္ဌာ၊ တေရေဋ္ဌနဂါးမျိုး တို့လည်း
 ကောင်း၊ သတ္တသီဒန္တရဝါသိနော၊ ခုနစ်စင်းသောသီတာသမုဒ္ဒရေ၊ အတွင်း
 ဌ်နေသောနဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ပထဝိဋ္ဌကာ၊ မြေကြီးအတွင်းနဂါးပြည်
 ဌ်နေသောနဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ပဗ္ဗတဋ္ဌကာ၊ တောင်ကြီးအတွင်းနဂါး
 ပြည်ဌ်နေကုန်သောနဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ဝိမာနဋ္ဌကာ၊ ဗိမာန်ဌ်နေသော
 နဂါးတို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ သတ္တဝိဓာ၊ ခုနစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော
 နဂါးတို့သည်၊ အာနုဘာဝမဟန္တာယစ၊ အာနုဘော်ကြီး သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝသနဋ္ဌာနဝိရုပ္ပတာယစ၊ နေရာအရပ်ခဲယဉ်းသည်
 ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အနုဒ္ဓရဏီယနာဂါနာမ၊ သုတ်ယူ၍ဆောင်
 ခြင်းငှါမတတ်ကောင်းသောနဂါးတို့မည်ကုန်၏။ တတြိ၊ ထိုနဂါးခုနစ်မျိုး
 တို့တွင်၊ အဏ္ဏဇာဒိနံ၊ အဏ္ဏဇစသောနဂါးတို့ထက်၊ ဇလဗုဇာဒယော၊ ဇ
 လဗုဇစသောနဂါးတို့သည်၊ ပဏီတတရေ၊ ပိုသန္ဓေအားဖြင့်မြတ်သော
 နဂါးတို့မည်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဇလဗုဇစသော နဂါးတို့ကို၊ တေဟိ၊ ထို
 အဏ္ဏဇစသောဂဇ္ဇုန်တို့သည်၊ အနုဒ္ဓရဏီယာ၊ သုတ်ယူ၍ဆောင်ခြင်းငှါ
 မတတ်ကောင်းကုန်၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ကမ္မလဿတရေ၊ ကမ္မလဿတရ
 နဂါးတို့သည်၊ နာဂသေနာပတိနော၊ မြင့်မိုရ်ပဋ္ဌမအာလိနံ ဘိကြားစစ်
 မှုထမ်း နဂါးစစ်သူကြီးတို့တည်း၊ ငံတေ၊ ထိုကမ္မလဿတရ နဂါးတို့ကို၊
 ယတ္ထကတ္တမိ၊ အမှတ်မရှိသောအရပ်၌၊ ဒိသွာ၊ တွေ့မြင်၍၊ ယောကောမိ၊ အ
 မှတ်မရှိသော၊ သုပဏ္ဏော၊ ဂဇ္ဇုန်သည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ယူ၍ဆောင်ခြင်းငှါ၊
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ တေရေဋ္ဌာပန၊ တေရေဋ္ဌနဂါးတို့သည်ကား၊ နာဂ
 ရာဇာနော၊ နဂါးမင်းမျိုးတို့တည်း၊ တေဝိ၊ ထိုတေရေဋ္ဌနဂါးမျိုးတို့ကိုလည်း
 ကောမိ၊ တရံတရသောဂဇ္ဇုန်သည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ယူ၍ဆောင်ခြင်းငှါ၊
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ ယေ၊ အကြင်နဂါးတို့သည်၊
 သီဒန္တရေ၊ သီဒါမည်သော တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်အကြားဖြစ်သော၊ မဟာ
 သမုဒ္ဒေ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၌၊ ဝသန္တိ၊ နေကုန်၏။ တေ၊ ထိုသီဒါသမုဒ္ဒရာ၌နေ

သောနဂါးတို့ကိုယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ကတ္တမိ၊ တစုံတခုသောအရပ်
 နှီးဝိကမ္ပနံ၊ ထုန်လွှပ်ခြင်းကို၊ ကာတု၊ ပြုခြင်းငှါ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊
 တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ကောမိ၊ တစုံတခုသောဂဇ္ဇုန်သည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ယူ
 ချီဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပထဝိဋ္ဌကာဒိနံ၊ မြေနှစ်သော
 နဂါးစသည်တို့၏၊ နိလိယနေဝကာသော၊ ပုန်းအောင်းရာသည်၊ ယသ္မာ၊ အ
 ကြင်ကြောင့်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ တေဝိနာဂေ၊ ထိုနဂါးတို့ကို
 လည်း၊ ကောမိ၊ တစုံတခုသော၊ သုပဏ္ဏော၊ ဂဇ္ဇုန်သည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ယူ
 ချီဆောင်ခြင်းငှါ၊ နသက္ကာတိ၊ မတတ်နိုင်၊ ပန၊ တတ်ကောင်းသည်ကုဆို
 ဦးအံ့၊ ယေ၊ အကြင်နဂါးတို့သည်၊ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဆားငန်သမုဒ္ဒရာ၌၊ ဗြိမိ
 ပိဋ္ဌေ၊ လိုင်းတဝိုင်းအပြင်၌၊ ဝသန္တိ၊ ရေမျောဝင်းတုံးစင်းလျက်နေတုန်၏၊
 တေနာဂေ၊ ထိုနဂါးတို့ကို၊ ယောကောမိ၊ အမှတ်မရှိသော၊ သမောဝါ၊ ပမ္ပို
 သန္ဓေတူသည်လည်းဖြစ်သော၊ ပဏိတတရောဝါ၊ ပမ္ပိုသန္ဓေမြတ်သည်
 လည်းဖြစ်သော၊ သုပဏ္ဏော၊ ဂဇ္ဇုန်သည်၊ ဥဒ္ဓရိတုံ၊ သုတ်ယူချီဆောင်ခြင်း
 ငှါ၊ သက္ကာတိ၊ တတ်နိုင်၏၊ သေသံ၊ ကာယေနန္ဒယကာရိနေဟောတိအစ
 ရှိသောသုပဏ္ဏသံယုတ်၌လှသောအလုံးစုံသော စကားရပ်သည်၊ နာဂ
 သံယုတ္တ၊ နာဂသံယုတ်၌၊ ဂုတ္တနယမေဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းရှိသည်
 သံတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း၊ သုပဏ္ဏသံယုတ္တံ၊ သုပဏ္ဏ
 သံယုတ်သည်၊ နိဗ္ဗိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၃၀-ဂန္ဓဗ္ဗသံယုတ်-၃၀-ဂန္ဓဗ္ဗဝဂ်၊

ဂန္ဓဗ္ဗသံယုတ္တေ၊ ဂန္ဓဗ္ဗသံယုတ်၌၊ မူလဂန္ဓေအဓိဝတ္ထာတိ၊ မူလဂန္ဓေ
 အဓိဝတ္ထာဟူသည်ကား၊ ယဿရက္ခဿ၊ အကြင်သစ်ပင်၏၊ မူလေ၊ အ
 မြစ်၌၊ ဂန္ဓေ၊ နံ့သာသည်၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံမူလဂန္ဓံ၊ ထိုအမြစ်နံ့သာကို၊
 နံသာယ၊ မှီ၍၊ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သကလောဝိ၊
 အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ သောရက္ခော၊ အမြစ်နံ့သာရှိသောထိုသစ်ပင်
 သည်၊ တေသံ၊ ထိုနတ်တို့အား၊ ဥပကပ္ပတိ၊ နိဝါသနဋ္ဌာနကိုမဝေတန်သော
 အားဖြင့်သင့်မြတ်၏၊ သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုန်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ
 နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊
 ဂန္ဓဂန္ဓေတိ၊ ဂန္ဓဂန္ဓေဟူသည်ကား၊ မူလဒိဂန္ဓာနံ၊ အမြစ်စသည်တို့၌
 တည်သောအစိတ်ဖြစ်သောနံ့သာတို့၏၊ ဂန္ဓေ၊ အပေါင်းဖြစ်သောနံ့သာ၌၊

ဟိ၊သင်္ဃု၊ယဿရုက္ခဿ၊အကြင်သစ်ပင်၏၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော၊မူလဒီနံ၊အမြစ်စသည်တို့၏၊ ဝန္ဓော၊ နံ့သာသည်၊ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏၊တဿရုက္ခဿ၊ထိုသစ်ပင်၏၊ သော၊ ထိုခပ်သိမ်းစုံအမြစ်စသည်တို့
 ၌တည်သောအပေါင်းနံ့သာသည်၊ဣဓ၊ဤဝန္ဓဝန္ဓောပုဒ်၌၊ ဝန္ဓဝန္ဓောနာမ၊
 ဝန္ဓဝန္ဓမည်၏၊ တဿဝန္ဓဝန္ဓဿ၊ ထိုအမြစ်အစရှိသောနံ့သာတို့၏အနံ့
 ၏၊ဝန္ဓော၊အနံ့တို့တည်း၊ တသ္မိ၊ဝန္ဓော၊ ထိုအပေါင်းဖြစ်သောနံ့သာ၌၊ အဓိ
 ဝတ္ထာ၊ စိုးအုပ်၍နေကုန်သော၊ဣဓ၊ ဤဝန္ဓဝန္ဓောအဓိဝတ္ထာဟူသောဝါကျ
 ၌၊မူလဒီနံ၊ အမြစ်အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗဒီနံ၊ အလုံးစုံသောပင်စည်ကိုင်း
 ခက်တို့သည်၊တေသံယေဝ၊ထိုဝန္ဓဝန္ဓာကိုစောင့်သောနတ်တို့အားပင်လျှင်၊
 ဥပကပ္ပန္တိ၊သင့်မြတ်ကုန်၏၊ သောဒါတာဟောတိမူလဝန္ဓာနန္တိ၊သောဒါ
 တာဟောတိမူလဝန္ဓာနံဟူသည်ကား၊ ကာဠာနုဿ၊ ရိအာဒီနံမူလဝန္ဓာနံ၊
 အကျော်နက် အစရှိကုန်သောအမြစ်နံ့သာတို့ကို၊ ဒါတာ၊ ပေးလှူတတ်
 သည်၊ဟောတိ၊ဖြစ်၏၊ဧဝံ၊ ဤနည်းဖြင့်၊ သဗ္ဗပဒေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော
 ပုဒ်တို့၌၊အတ္ထော၊အနက်ကို၊ဧဝံဒီတဗ္ဗော၊သိအပ်၏၊ဟိ၊သင်္ဃု၊ဧဝံ၊ဤသို့၊
 သရိက္ခဒါနံ၊ တူသောဒါနရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်း
 ကို၊ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏၊ အသရိက္ခဒါနမ္ပိ၊ မတူသောဒါနရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော၊ပတ္တနံ၊ဆုတောင်းခြင်းကို၊ဌပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏၊ တံ၊ထိုအသ
 ရိက္ခဒါနကို၊ဒေသေဝံ၊ ပြခြင်းငှါ၊သောအန္တံဒေဝီတိအာဒီနာ၊ သောအန္တံ
 ဒေဝီဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်၊ဒေသဝိဝံ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသော၊ ဒါနဝတ္ထု၊
 ဒါနဝတ္ထုကို၊ဝတ္ထံ၊ မိန့်အပ်၏၊သေသံ၊ ကြွင်းကျန်သောစကားရပ်သည်၊
 သဗ္ဗတ္ထံ၊အလုံးစုံသောသုတ်တို့၌၊ဥတ္တာနမေဝ၊ပေါ်သည်သာတည်း၊ဣတိ၊
 ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း၊ ဝန္ဓဗ္ဗသံယုတ္တံ၊ဝန္ဓဗ္ဗသံယုတ်သည်၊နိဗ္ဗိတံ
 ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ။

၁၁-ဝလ္လာဟကသံယုတ်-၃၁-ဝလ္လာဟကဝဂ်၊

ဝလ္လာဟကသံယုတ္တေ၊ဝလ္လာဟကသံယုတ်၌၊ဝလ္လာဟကကာယိကာ
 တိ၊ဝလ္လာဟကကာယိကာဟူသည်ကား၊ ဝလ္လာဟကနာမေ၊ ဝလ္လာဟက
 အမည်ရှိသော၊ ဒေဝကာယေ၊ နတ်အပေါင်း၌၊ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော၊
 အာကာသစာရိကဗ္ဗေဝါ၊ ကောင်းကင်၌ ကျက်စားသောနတ်တို့သည်၊ သိ
 တာဝလ္လာဟကာတိ၊ သိတာဝလ္လာဟကာ ဟူသည်ကား၊ သိတာကရုဏာက

ဝလ္လာဟကော၊ ချင်းအေးသည်ကိုပြုတတ်ကုန်သောဝလ္လာဟကနတ်တို့၎င်း၊
 သေသ ပဒေသုပိ၊ ဥဏှဝလ္လာဟကစသော ကြွင်းသော ဝုဒ္ဓိတို့၌လည်း၊
 ဧသေဝနယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကိုသာလျှင်၊ ဝေဒိတဗျော၊ သီအင်
 ၏၊ စေတောပဏိမိမန္တာယာတိ၊ ရှေ့တောပဏိမိမန္တာယဟူသည်ကား၊ ဗိတ္ထု
 ဌပနံ၊ သီတံဟောတုဟူ၍မိတ်ဖြစ်စေခြင်းကို၊ အာဂမ္မဗ္ဗေ၊ သီတံဟော
 တိတိ၊ သီတံဟောတိဟူသည်ကား၊ ဝဿာနေဝါ၊ မိဗန်းကာလ၌လည်း
 ကောင်း၊ ဟေမန္တေဝါ၊ သောင်းကာလ၌လည်းကောင်း၊ ယံသီတံ၊ အကြင်
 အချင်းသည်၊ ဟေါတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုအချင်းသည်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ၊ ဥတု
 ကြောင့်ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ပန၊ ဝိကတိကံဆိုပြီးအံ့၊ သီတေဝံ၊ ချင်း
 သောအခါ၌လည်း၊ ယံအတိသီတံ၊ အကြင် အလွန် အချင်း သည်၎င်း၊
 ဝိမ္မာန္တေကာလ၌၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ယံသီတံ၊ အကြင်အချင်း သည်လည်း
 ကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုအချင်းသည်၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏
 အာနုဘော်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော၊ သီတံနာမ၊ အချင်းမည်၏၊ ဥဏှံဟော
 တိတိ၊ ဥဏှံဟောတိဟူသည်ကား၊ ဝိမ္မာန္တေန၊ နေကာလ၌၊ ယံဥဏှံ၊ အကြင်
 အပူသည်၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုအပူသည်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနိကံ၊ ဥတုကြောင့်
 ဖြစ်၍၊ ပါကတိကမေဝ၊ ပြုကတေ အပူပင်တည်း၊ ပန၊ ဝိကတိကံဆိုပြီးအံ့၊
 ဥဏှမ္ပိ၊ ပူသောကာလ၌၊ ယံအတိဥဏှံ၊ အကြင်လွန်သောအပူသည်လည်း
 ကောင်း၊ သီတကာလေ၊ အေးသောကာလ၌၊ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော၊ ယံဥဏှမ္ပိ၊
 အကြင်အပူသည်လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုအပူသည်၊ ဒေဝတာ
 နုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏အာနုဘော်ဖြင့်၊ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော၊ ဥဏှံနာမ၊ အပူမည်
 ၏၊ အတ္တဟောတိသိ၊ အတ္တဟောတိဟူသည်ကား၊ အတ္တမဏ္ဍပေါ၊ မဏ္ဍပ်
 ကြီးသဏ္ဌာန်ဖုံးလွှမ်းသောတိမ်လွှာတိမ်လိပ်သည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣဝ
 ပိ၊ ဤအတ္တဝလ္လာဟကဝါရ၌လည်း၊ ဝဿာနေစ၊ မိဗန်းဥတု၌လည်း
 ကောင်း၊ သီသိရေစ၊ သီသိရဥတု၌လည်းကောင်း၊ ယံအတ္တံ၊ အကြင်တိမ်
 လွှာတိမ်လိပ်သည်၊ ဥပ္ပန္နတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံ၊ ထိုတိမ်လွှာတိမ်လိပ်သည်၊ ဥတု
 သမုဋ္ဌာနိကံ၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန်ဖြစ်၍၊ ပါကတိကမေဝ၊ ပြုကတေ တိမ်ပင်
 တည်း၊ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ အန္တေယေဝ၊ တိမ်တက်သောမိဗန်းကာလ၌
 ပင်လျှင်၊ ယံအတိအတ္တံ၊ အကြင်အလွန်အကျူးထူးလျက်အရာအထောင်
 တိမ်လွှာတိမ်ထပ်ဖြစ်၍တက်သောတိမ်သည်၊ သတ္တသတ္တာဟန္တိ၊ ခုနစ်ရက်
 ခုနစ်လီလည်း၊ စန္ဒသူရိယေ၊ လနေတို့ကို၊ သာဒေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍၊ ဧကန္တ
 ကာရံ၊ တစ်နက်သောတိမ်လွှာတိမ်ထပ်ကို၊ ကရောတိ၊ ပြု၏၊ ဗိတ္ထုဝေသာစ

မာသေသု၊ တနိဗ္ဗုလကဆုန်လတို့၌၊ ယဉ္ဇအတ္တံ၊ အကြင်တိမ်သည်လည်း၊
 အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုတိမ်သည်၊ ဒေဝတာနုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏အာနုဘော်
 ဖြင့်၊ ဥဗ္ဗန္တံ၊ တက်သော၊ အတ္တံနာမ၊ တိမ်မည်၏၊ ဝါတောဟောဝတိသိ၊ ဝါတော
 ဟောတိဟူသည်ကား၊ တတ္ထိံ တတ္ထိံ ဥဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ ထိုထိုဥဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ ယောဥတ္တရေဒက္ခိ
 ဣဒိပကတိဝါတော၊ အကြင်မြောက်အရပ် တောင်အရပ်စသည်မှပြက
 တေ၊ လာသောလေသည်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ အယံ၊ ဤလေသည်၊ ဥတုသမု
 ဋ္ဌာနော၊ ဥတုအသျှောက်ဖြစ်သောလေမည်၏၊ ပန၊ ဝိကတိကိုဆိုပြီးအံ့၊ ရုက္ခ
 ခန္ဓာဒိပဒါလနော၊ သစ်ပင်စသည်ကို ကျိုးစေတတ်သော၊ ယောဝိအတိဝါ
 တောနာမ၊ အကြင်အလွန်လာသောလေမည်သည်လည်း၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ အ
 ယဉ္ဇေဝ၊ ဤလေသည်လည်းကောင်း၊ အညောဝိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော၊
 ယောအကာလဝါတော၊ အကြင်အကာလလေသည်၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ အယဉ္ဇေ၊ ဤ
 အကာလလေသည်လည်းကောင်း၊ ဒေဝတာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တောနာမ၊ နတ်
 တို့အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သောလေမည်၏၊ ဒေဝေါဝဿတိတိ၊ ဒေဝေါ
 ဝဿတိဟူသည်ကား၊ ဝဿိကေ၊ မိဗ်းဥတုဖြစ်ကုန်သော၊ ဝတ္တောရော
 မာသေသတုသုမာသေသု၊ လေးလတို့၌၊ ယံဝဿံ၊ အကြင်မိဗ်းရွာခြင်း
 သည် အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုမိဗ်းအခါရွာသောမိဗ်းသည်၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနမေဝ
 အာဘာရကိုမှီ၍အသက်မွေးကုန်သောသတ္တဝါတို့အားဆက်ဆံသောကံ
 လျှင်ဥပနိဿယလည်းရှိသောဥတုကြောင့်ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း၊ ပန၊ ဝိ
 ကတိကိုဆိုပြီးအံ့၊ ဝဿယေဝ၊ မိဗ်းဥတု၌သာလျှင်၊ ယံအတိဝဿံ၊
 အကြင်အလွန်အကျူးရွာသော မိဗ်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝိတ္တဝေသာ
 ခ မာသေသု၊ တနိဗ္ဗုလကဆုန်လတို့၌၊ ယဉ္ဇေဝဿံ၊ အကြင်မိဗ်းသည်
 လည်းကောင်း၊ အတ္တိ၊ ရှိ၏၊ တံ၊ ထိုမိဗ်းသည်၊ ဒေဝတာနုဘာဝနိဗ္ဗတ္တံနာမ၊
 နတ်တို့အာနုဘော်ကြောင့်ရွာသောမိဗ်းမည်၏၊ တတြ၊ ထိုနတ်တို့အာနု
 ဘော်ဖြင့်မိဗ်းရွာသည်၏ အဖြစ်၌၊ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့လည်းကား၊ ဝတ္ထု၊
 လိုအပ်သောအနက်ကိုသိခြင်း၏အကြောင်းတည်း၊ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်
 ကား၊ ဧကော၊ တဦးသော၊ ဝဿဝလာဟကဒေဝဓုတ္တော၊ မိဗ်းရွာစေ
 တတ်သောဝလာဟကနတ်သားသည်၊ တလကူဇုကဝါသိဝိဇာသဝတ္ထေ
 ရဿ၊ တလကူဇု အရပ်၌သီတင်းသုံးသောရဟန္တာမဟာထေရ်၏၊ သန္တိ
 ကံ၊ အထံသို့၊ ဂတိံ၊ သွား၍၊ ဝဒ္ဓိတွာ၊ ရှိခိုး၍၊ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏၊ ထေရော၊
 ဟေန္တာမဟာထေရ်သည်၊ တံ၊ ငါ့အနား၌မားမားရပ်လာသောသင်သည်၊
 ရကာ၊ အမျိုးအမည်အားဖြင့်အဘယ်သူသည်၊ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ၊

ဤသို့၊ ဂုတ္တိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်၊
ဝဿဝလံဟကဒေဝဂုတ္တော၊ မိဗန်းကိုရွာစေနိုင်သော ဝလံဟကနတ်
သားပေတည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏၊
စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဒေဝေါ၊ မိဗန်းသည်၊ ဝဿတိကိရ၊ ရွာသတတ်၊ ဣတိ၊
ဤသို့၊ ဂုတ္တိ၊ မေးတော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ အာမ၊ ဩဌာစေနိုင်ပါ
၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ မယံ၊ ငါတို့သည်၊ ဝဿိတုကာမာ၊
မိဗန်းသည်၊ စွာရွာသည်ကိုမြင်လိုကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ
၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ တုမှာ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ တေမိဿထ၊ မိဗန်း
စွတ်ကုန်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊ မေဃသီသံဝါ၊ မိဗန်း
တိမ်စွန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂဇ္ဇိတံဝါ၊ မိဗန်းမြင်းသံသည်လည်းကောင်း
နပညာယတိ၊ မထင်ကဲ့သေး၊ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်၊ ကထံ၊ အတတ်
သို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ တေမိဿာမ၊ အခြောက် မိုးစွတ်ကုန်အံ့
နည်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏၊ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ အမှာကံ၊
တပည့်တော်တို့၏၊ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်၊ ဒေဝေါ၊ မိဗန်းသည်၊ ဝဿတိ၊ ရွာ
၏၊ တုမှာ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း
သို့၊ ပရိယထ၊ ဝင်တော်မူကုန်လော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဝေါစ၊ လျှောက်၏၊
ဒေဝဂုတ္တ၊ နတ်သား၊ သုဝရ၊ ကောင်းလှပြီ၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ မိန့်တော်မူ၍၊ ပါ
ဒေ၊ ခြေတို့ကို၊ ခေဝိတွာ၊ ဆေး၍၊ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက် မိုးသော
ကျောင်းသို့၊ ပါပိသိ၊ ဝင်တော်မူ၏၊ ဒေဝဂုတ္တော၊ နတ်သားသည်၊ တသ္မိံ၊
ထိုမဟာ ထေရ်သင်္ဃံ၊ ပရိသန္တယေဝ၊ ဝင်သော် သာသျှင်၊ ကေဝိတံ၊
တသုန်သော မိဗန်းသီချင်းကို၊ ဂါယိတွာ၊ သီ၍၊ ဟတ္ထံ၊ လက်ကို၊ ဥက္ခိပိ၊
မြှောက်၏၊ သမန္တာ၊ လက်ဝန်းကျင်မှ၊ တိယောဇနဋ္ဌာနံ၊ သုံးယူဇနာ
အရပ် တိုင်အောင်၊ ကေမေဃံ၊ စောင်း၍ သွန်သကဲ့သို့ တပြိုင်နက်ရွာ
သောမိဗန်းသည်၊ အဟောသိ၊ ဖြစ်သတည်း၊ ထေရော၊ ရဟန္တာမထေရ်
သည်၊ အဗုတိန္တော၊ ကိုယ်ထက်ဝက်စွတ်လျက်၊ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်
မိုးသော ကျောင်းသို့၊ ပရိဇ္ဈော၊ ဝင်မိ၏၊ ဣတိ၊ ဤသည်ကား၊ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု၊
တည်း၊ အဝိစ၊ ချီသွယ်ရှိသေး၏၊ သေသေသေဒေဝါနာမ၊ ဤမိဗန်းမည်
သည်၊ နာဂါနူဘာဝေန၊ နဂါးတို့၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ သု
ပဏ္ဏာနူဘာဝေန၊ ဝဇ္ဇုန်တို့၏ အာနုဘော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒေဝတာ
နူဘာဝေန၊ နတ်တို့၏အာနုဘော်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ သစ္စကရိယာယ၊
ပါရမီကြီးသောပုရိသပိသေသတို့၏သစ္စာမိဋ္ဌာန်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥတု

သမုဋ္ဌာနေန၊ ဥတုဟူသောဖြစ်ကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မောရာဝဋ္ဌ
 နေန၊ မော်လှည့်ပတ်သဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုးကြီးသော
 ဝုဂ္ဂိုလ်တို့၏တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနာသမေဗောန၊ ကမ္ဘာ
 ပျက်မိဗန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ကာရ
 ဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဝဿတိ၊ ရွာ၏။ ၊ ဝလာဟကသံယုတ္တံ၊
 ဝလာဟကသံယုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ၊

၁၂-ဝန္တဂေါတ္တသံယုတ်-၃၂-ဝန္တဂေါတ္တဝဂ်။

ဝန္တဂေါတ္တသံယုတ္တေ၊ ဝန္တဂေါတ္တသံယုတ်၌၊ အညာဏာတိ၊ အညာ
 ဏာဟူသည်ကား၊ အညာဏေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ဖူးလွှမ်းတတ်သော
 မောဟဟူသောအကြောင်းကြောင့်၊ ဧဝံ၊ ဤအတူ၊ သဗ္ဗပဒေသု၊ အဒဿ
 နာအနဘိသမယာစသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌၊ ကရဏဝသေ နေဝ၊
 တတိယာ ဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်၊ အတ္ထော၊ အနက်ကို၊ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏၊ စသတ္ထံ၊ မှန်၏၊ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော၊ ဧတာနိ၊ ဤ
 အညာဏ အဒဿန အနဘိသမယာစသော ပုဒ်တို့သည်၊ အညမညဝေ
 ဝစနာနေဝ၊ အချင်းချင်းဝေဝပ်တို့သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏၊
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးတည်း၊ ၊ ဝန္တဂေါတ္တသံယုတ္တံ၊ ဝန္တဂေါတ္တ
 သံယုတ်သည်၊ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ၊ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဣမ
 သ္မိံသံယုတ္တေ၊ ဤသံယုတ်၌၊ ဧကာဒသသုတ္တာနိ၊ ဟာဆေတသုတ် တို့ကို၊
 ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏၊ သုတ္တေသု၊ သုတ်တို့၌၊ ပဉ္စပညာသဝေယျာကရ
 ဏာနိ၊ ငါးဆဲ့ငါးပါးသော အမေးအဖြေတို့ကို၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်၏၊
 ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ၊

၁၃-ဈာယီသံယုတ်-၃၃-ဈာယီဝဂ်။

ဈာယီသံယုတ္တေ၊ ဈာယီသံယုတ်၏၊ ပဌမေ၊ ပဌမသုတ်၌၊ သမာဓိ
 ကုသလောတိ၊ သမာဓိကုသလော ဟူသည်ကား၊ ပဌမံဈာနံ၊ ပဌမဈာန်
 သည်၊ ပဉ္စဂီကံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိ၏၊ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဈာန်သည်၊ တိဝဂီကံ၊
 အင်္ဂါသုံးပါးရှိ၏၊ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့၊ အင်္ဂဝုတ္တာနုကုသလော၊ ထိုထိုဈာန်၌
 ထိုထိုအင်္ဂါကိုမှတ်ခြင်း၌ လိမ္မာသည်၊ နသမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော

တိ၊နသမာဓိသ္မိံသမာပတ္တိ ကုသလောဟူသည်ကား၊ စိတ္တံ၊စိတ်ကို၊ ဟာ
သေတွာ၊ ရွှင်စေ၍၊ ကလ္လံသမတ္တံ၊ စွမ်းနိုင်သည်ကို၊ ကတွာ၊ပြု၍၊ဈာနံ၊
ဈာန်ကို၊သမာပဇ္ဇိတုံ၊ဝင်စားခြင်းငှါ၊နသက္ကောတိ၊မစွမ်းနိုင်၊ဣမိနာနယေ
န၊ဤနည်းဖြင့်၊ သေသပဒါနိ၊ ကြွင်းသောဣပေနဘိက္ခဝေ၊ကေစ္စောဈာပဏိ
သမာဓိသ္မိံသမာပတ္တိကုသလောဟောတိ၊နသမာဓိသ္မိံသမာဓိကုသလော
စသောသုံးကောဋ္ဌာသတို့ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏၊ဒုတိယာဒီသု၊
ဒုတိယသုတ် စသည်တို့၌၊ နသမာဓိသ္မိံဌိတိကုသလောတိ၊ နသမာဓိသ္မိံ
ဌိတိကုသလောဟူသည်ကား၊ ဈာနံ၊ဈာန်ကို၊ ဌပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ၊
အကုသလေ၊ မလိမ္မာသည်၊ သတ္တဋ္ဌအန္တရာမတ္တံ၊ ထက်ဖျပ်ချနစ်ချရှစ်ချ
အတိုင်း အရှည်ရှိသောခဏပတ်လုံး၊ဈာနံ၊ဈာန်ကို၊ဌပေတုံ၊ထားခြင်းငှါ၊န
သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်၊ နသမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလောတိ၊ နသမာဓိသ္မိံ
ဝုဋ္ဌာနကုသလောဟူသည်ကား၊ ဈာနတော၊ဈာန်မှ၊ ဝုဋ္ဌာတုံ၊ ထခြင်းငှါ၊
အကုသလော၊မလိမ္မာ၊ယထာပရိစ္ဆေဒေန၊ အကြင်အကြင်ပိုင်းခြားအပ်
သောကာလဖြင့်၊ဝုဋ္ဌာတုံ၊ထခြင်းငှါ၊ နသက္ကောတိ၊မစွမ်းနိုင်၊နသမာဓိသ္မိံ
ကလ္လိတကုသလောတိ၊ နသမာဓိသ္မိံကလ္လိတကုသလော ဟူသည်ကား၊
စိတ္တံ၊စိတ်ကို၊ဟာသေတွာ၊ ရွှင်ကြည်စေ၍၊ကလ္လံ၊ ဝင်စားခြင်း၌ခန့်သည်
ကို၊ကာတုံ၊ပြုခြင်းငှါ၊အကုသလော၊မလိမ္မာသည်၊နသမာဓိသ္မိံအာရမ္မဏ
ကုသလောတိ၊ နသမာဓိသ္မိံအာရမ္မဏကုသလော ဟူသည်ကား၊ ကသိ
ဏာရမ္မဏေသု၊ကသိဏ်းအာရုံတို့၌၊ကုသလော၊ဤမည်သောအာရုံသည်
ဤသူအားလျောက်ဖိတ်၏ဟု လိမ္မာသည်၊နဟောတိ၊မဖြစ်၊ နသမာဓိသ္မိံ
ဂေါစရကုသလောတိ၊နသမာဓိသ္မိံဂေါစရကုသလောဟူသည်ကား၊ကမ္မ
ဋ္ဌာန ဂေါစရေ စေဝ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟု မှတ်အပ်သော ဖြစ်ရာ ဋ္ဌာန၌ လည်း
ကောင်း၊ ဘိက္ခာစာရဂေါစရေစ၊ ဆွမ်းအလိုငှါထည့်လည်ရာဖြစ်သော
ဂေါစရဂါမ်၌လည်းကောင်း၊ အကုသလော၊သတိသမ္ပဇဉ်ကင်းသည်ဖြစ်
၍လိမ္မာရည်မရှိ၊ နသမာဓိသ္မိံ အဘိနိဟာရ ကုသလောတိ၊ နသမာဓိသ္မိံ
အဘိနိဟာရကုသလော ဟူသည်ကား၊ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ကမ္မဋ္ဌာန်းကို၊အဘိနိဟ
ရိတုံ၊ ဝိဒုသသဘာဂိယအဖြစ်ဖြင့် အထူးဆောင်ခြင်းငှါ၊ အကုသလော၊
လိမ္မာရည်မရှိ၊ နသမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီတိ၊ နသမာဓိသ္မိံသက္ကစ္စကာရီ
ဟူသည်ကား၊ ဈာနံ၊ဈာန်ကို၊ အပ္ပေတုံ၊ ဝင်စားခြင်းငှါ၊ သက္ကစ္စကာရီ၊
အရိအသေအလေးဂရုပြုလေ့ရှိသည်၊ နဟောတိ၊မဖြစ်၊နသမာဓိသ္မိံသာ
တစ္စကာရီတိ၊နသမာဓိသ္မိံသာတစ္စကာရီဟူသည်ကား၊ဈာနပ္ပနာယ၊ဈာန်

၂၆၀ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ။

ကိုဝင်စားခြင်းငှါ။ သတတကာရီ၊ အခြေမပြတ်ပြုလေ့ရှိသည်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်၊ ကံဒါမိဒေဝ၊ ရံခါသာလျှင်၊ ကရောတိ၊ ပြု၏။ နသမာမိသ္မိံ သပ္ပါယကာ
ရီတိ၊ နသမာမိသ္မိံ သပ္ပါယကာရီဟူသည်ကား။ သမာမိဿ၊ သမာမိအား။
သပ္ပါယေ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဥပကာရက ဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်
သော အပ္ပနာကောသလ္လတို့ကို။ ပူရေတုံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊
မတတ်နိုင်၊ တတော၊ ထိုဒသမသုတ်မှ၊ ပရံ၊ နောက်၌၊ သမာပတ္တိအာဒိဟိ၊
သမာပတ္တိဋ္ဌိတိဝုဋ္ဌာနအစရှိကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ ပုဒ်တို့၌။ ယောဇေတွာ၊
ယှဉ်၍၊ စတုက္ကာ၊ စတုက္ကတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို
စတုက္ကတို့၏။ အက္ကော၊ အနက်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း
ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့၊ ဧတ္ထ၊ ဤခန္ဓိယ
ဝဂ်၌၊ ကောဝလံ၊ အလုံးစုံသော၊ ဈာယီသံယုတ္တံ၊ ဈာယီသံယုတ်ကို၊ လောကီ
ယတ္ထာနဝသေနေဝ၊ လောကီဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ကထံတံ၊ ဟော
တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ဈာယီသံယုတ္တံ၊ ဈာယီသံယုတ်သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊
ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်၊
သာရတ္ထပ္ပကာသနိယာ၊ သာရတ္ထပ္ပကာသနိ အမည်ရှိသော၊ သံယုတ္တနိ
ကာယဋ္ဌကထာယ၊ သံယုတ္တနိကာယအဋ္ဌကထာ၌၊ ခန္ဓိယဝဂ္ဂဝုတ္တနာ၊ ခန္ဓိ
ယဝဂ်၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ-ပြီး၏။

